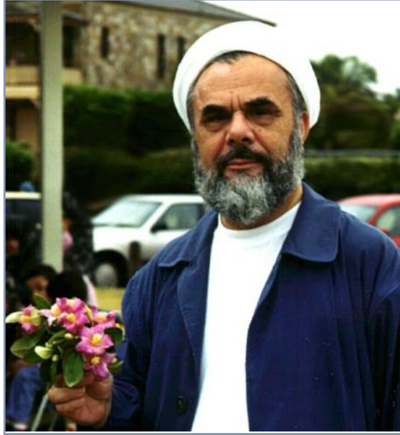
Prof. Dr. M. Es'ad COŞAN

AVUSTRALYA SOHBETLERİ 6

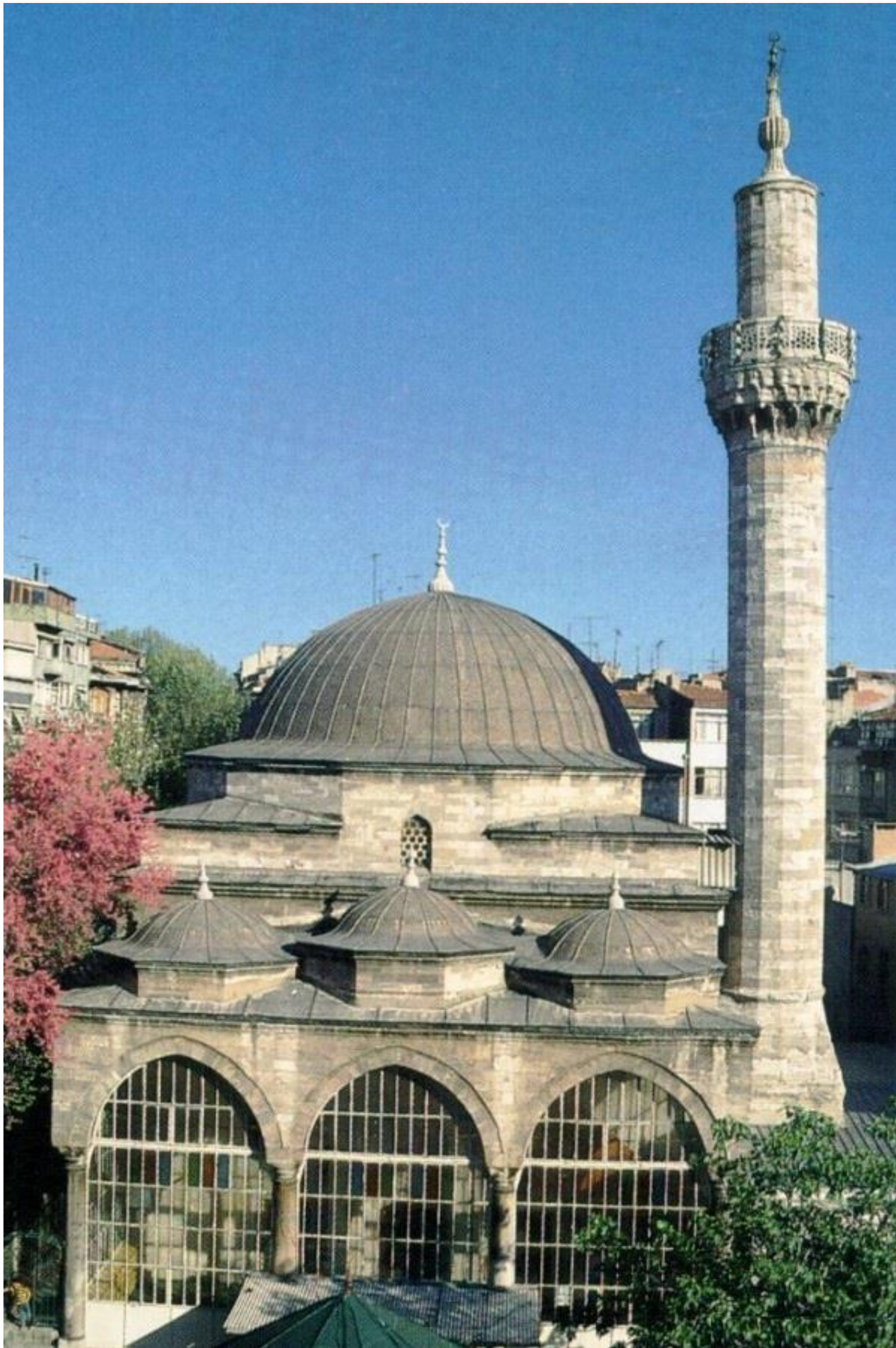
Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA

بسم الله الرحمن الرحيم

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Bu dünya bir imtihan dünyası... Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi denemek için; bakalım kim daha güzel kulluk edecek, kim daha güzel ameller işleyecek diye imtihan etmek için yaratmış. Bu hayat devamlı değil, sonunda ölüm var... Ölümden sonra da ahiret var, hesap var; cennet var, cehennem var... Bunları biliyoruz, inanıyoruz.

İnsanların bir kısmı bu gerçeklerden habersiz; Allah'ı, peygamberi, ahireti tanımaz ve kabul etmez bir durumda... Zevk, eğlence, gününü gün etme, hayatı yaşama gibi gayeler peşinde ömür geçiriyor.

Dünyanın geçici nimetleri insanları aldatıyor. Nefis, şeytan ve kötü arkadaşlar insanı günahlara sevkediyor. Tevbe edip Allah'a yönelmek herkese nasib olmuyor. Netice olarak, dünyada da, ahirette de mutsuzluk, sıkıntı ve ızdırablar insanın peşini bırakmıyor.

İnsan bu kötü durumlardan nasıl kurtulabilir? Günahları terkedip salih bir insan olmak mümkün mü? Allah kimlere hidayet eder? Nefsin kötü halleri nasıl ıslah edilir? İbadetin incelikleri nelerdir? Allah-u Teâlâ hangi amelleri sever? Allah'a güzel kulluk etmenin, Allah'ın sevdiği razı olduğu bir kul olmanın yolu, yöntemi nedir?

Bütün bu meselelerle ilgili olarak, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi'nin Avustralya'da, muhtelif programlarda yapmış olduğu konuşmaları ilginize sunuyoruz. Elinizdeki 6. Ciltte 26.12.1996 - 02. 02. 2001 tarihleri arasında kaydedilmiş 39 konuşma bulunuyor.

Hocaefendi'nin konulara yaklaşımını, değerlendirmelerini ve tavsiyelerini, konuşma üslûbunu da muhafaza ederek verdiğimiz bu çalışmanın, okuyucuya pek çok şeyler kazandıracağını ümid

ediyoruz. Konuşmaları tesbit edip bize ulaştıran Avustralya'daki kardeşlerimize, özellikle Cevdet Taşkın Bey'e; teknik konularda yardım eden Hacı Ali Erkaya'ya, Abdüllatif Erkaya'ya ve Ahmed Enis Erkaya'ya teşekkür ediyor ve eserin hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, Mayıs 1995

KISALTMALAR

SAS	: *Salla'llàhu aleyhi ve sellem.*
AS	: *Aleyhi's-selâm.*
RA	: *Radıya'llàhu anh / anhâ / anhümâ.*
Rh.A	: *Rahmetu'llàhi aleyh.*
KS	: *Kaddesa'llàhu sirrahû.*
RE.	: *Râmûzü'l-Ehàdîs*
ME.	: *Muhtâru'l-Ehàdîs*
RS.	: *Riyàzu's-Sàlihîn*
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhàrî, *Sahîh*
(م)	: Müslim, *Sahîh*
(د)	: Ebû Dâvud, *Sünen*
(ت)	: Tirmizî, *Sünen*
(ن)	: Neseî, *Sünen*
(ه)	: İbn-i Mâce, *Sünen*
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*
(ط)	: Tayâlisî, *Müsned*
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*
(ع)	: Ebû Ya'lâ, *Müsned*
(طب)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*
(طس)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*
(قط)	: Dâra Kutnî, *Sünen*
(حل)	: Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*

(ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*

(هب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*

(عق) : Ukaylî, *Duafâ*

(عد) : İbn-i Adiyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*

(خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*

(كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*

(حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*

(ك) : Hâkim, *Müstedrek*

(ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtare*

(در) : Dârimî, *Sünen*

(خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*

(بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*

(غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*

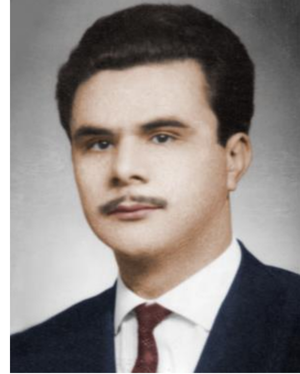
(طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

PROF. DR. MAHMUD ES'AD COŞAN

(14 Nisan 1938 - 4 Şubat 2001)

14 Nisan 1938 (13 Safer 1357) tarihinde, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinin Ahmetçe köyünde doğdu. Babası Halil Necâti Efendi, annesi Şâdiye Hanım'dır. Anne ve baba tarafından soyu, Buhàra'dan Çanakkale'ye göç etmiş seyyidlere dayanır.

Küçük yaşta iken ailesi İstanbul'a taşındı. 1950'de İstanbul Vezneciler İlkokulu'nu, 1956'da Vefa Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'ne girdi. Arap Dili ve Edebiyatı, İran Dili ve Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi ile Türk-İslâm Sanatı sertifikalarını alarak, 1960 yılında Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu.

Aynı yıl, Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi'nde açılan asistanlık imtihanını kazanarak, Klasik-Dinî Türkçe Metinler Kürsüsü'ne asistan olarak girdi. Fakülte yayın komisyonunda iki yıl sekreterlik yaptı. 1965 yılında, XV. Yüzyıl şairlerinden olan *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* konusunda doktora tezi vererek ilâhiyat doktoru ünvanını aldı. 1967-1968 yıllarında Ankara Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu'nda *Türkçe ve Hümaniter Bilgiler* derslerini verdi.

Askerlik görevine Tuzla Piyade Okulunda başladı (15 Ekim 1971). Ağrı Patnos'ta yedeksubay olarak tamamladı (31 Aralık 1972).

1973 yılında, *Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât* adlı doçentlik tezi ile doçent ünvanını aldı ve Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Türk-İslâm Edebiyatı Kürsüsü'ne öğretim üyesi olarak tayin edildi. 1977-1980 yıllarında Sakarya Devlet Mimarlık ve

Mühendislik Akademisi’nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdi. Yurtdışında çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyeliklerinde bulundu.

1982 yılında, *İbrâhim-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* isimli takdim teziyle ilâhiyat profesörü oldu. Sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek düşüncesiyle, 1987 yılında emekliliğini isteyerek üniversiteden ayrıldı.

İlk dînî eğitimini ailesinde gördü. Dedesi Molla Mehmed Efendi, İstanbul’da medreselerde ilim tahsil etmiş ve Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri’ne intisab etmiş bir kimseydi. Çanakkale Savaşında şehid olmuştur.

Babası Halil Necâti Efendi, küçük yaşta köyünde hafızlığını tamamladı. Gençliğinde Gümüşhaneli dergâhına mensub Çırpılarlı Hacı Ali Efendi’nin medresesine devam etti. İlk tasavvuf dersini de ondan aldı. Medreseler kapandıktan sonra tekrar köyüne döndü. Şadiye Hanım’la evlendi (1928).

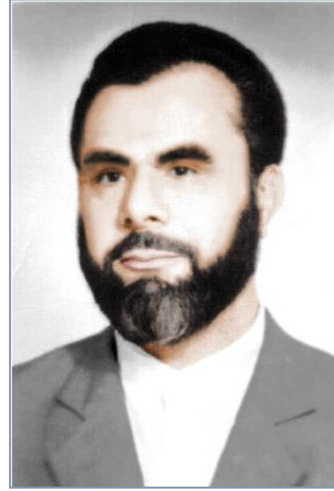
Şâdiye Hanım da aynı sülâleden zikir ehli, bilgili bir hanımdı. Bu evlilikten beşi erkek, ikisi kız, yedi çocukları oldu. Prof. Dr. Mahmud Es’ad Coşan Hocaefendi, ailenin dördüncü çocuğudur.

Halil Necâti Efendi, çocuklarını okutmak amacıyla 1942 yılında İstanbul’a taşındı. Bir süre ticaretle meşgul oldu. O sırada, Şehzâdebaşı Damat İbrahim Paşa Camii’nde Serezli Hasîb Efendi’nin sohbetlerine devam etti. Onun vefatından sonra, Kazanlı Abdül’aziz Efendi’ye intisab etti. Onun Ümmügülsüm Camii’ndeki sohbetlerine katıldı. Abdül’aziz Efendi’nin tavsiyesi ile girdiği müezzinlik imtihanını kazanarak, Fatih Müftülüğü’nde göreve başladı. Abdül’aziz Efendi’nin vefatından sonra (1952), irşad görevini sürdüren Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri’nin sohbetlerine devam etti. Onun yakın dostlarından oldu.

Bu münasebetle, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, küçük yaşta hocaefendilerin meclislerinde bulundu, onların maddî ve manevî ilgilerine mazhar oldu.

Edebiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1960 yazında Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin kızı Muhterem Hanım'la evlendi. Aynı yılın sonbaharında, Ankara İlâhiyat Fakültesi'ndeki asistanlık görevi dolayısıyla Ankara'ya taşındılar.

İlâhiyat Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği yıllarında, Hocaefendi'nin kapısı herkese açıktı. Öğrencilerin çok sevdiği ve saygı gösterdiği bir kimseydi. Talebe gelir, kapıyı çalar, derdini anlatır, cevabını alır, müsterih bir çehre ile ayrılırdı. Olaylı ve kavgalı zamanlarda öğrencilerin arasına girer, onları akl-ı selime davet eder, kavgaları önlemeye çalışırdı.

1960'lı yıllarda fakültede resmî ders olarak Kur'an-ı Kerim dersi yoktu. Öğrenciler kendi gayretleriyle, Arapça'dan, Farsça'dan faydalanarak Kur'an-ı Kerim öğrenmeğe çalışıyordu. Bunu gören Hocaefendi, müsait zamanlarında hasbî olarak, isteyenlere Kur'an-ı Kerim ve Osmanlıca dersleri veriyordu.

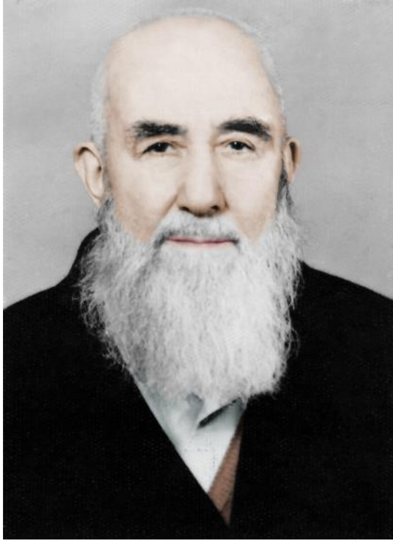
Öğrencilerini bilimsel araştırmalara, master ve doktora yapmaya teşvik ederdi. Öğretim üyeleri arasında saygınlığı vardı. Sahasında söz sahibi idi. Özellikle Türk-İslâm Edebiyatı'nda, ilk müracaat edilen kimseydi. Kendisinden önce profesör olmuş hocalar bile, ağır bir parça, çetin bir şiir oldu mu;

"—Es'ad Bey, şuna beraber bakabilir miyiz?" diye kendisine gelirlerdi. Herkese yardımcı olmaya çalışırdı.

İlk yıllar Kurtuluş'ta oturuyorlardı. Daha sonra Kalaba'ya taşındılar (1963). Evlerinin yakınında cami yoktu. Bir mescid açılması için önderlik etti. Daha sonra onun gayretleriyle bir dernek kurulup, cami yeri alındı. Üstte Kur'an Kur'an Kursu,

altta cami olmak üzere cami inşaatının yapılmasına gayret etti. Buralarda zaman zaman hadis ve tefsir sohbetleri yaptı.

Komşuluk ilişkileri çok mükemmeldi. Bütün yorgunluklarına ve yoğunluklarına rağmen, komşularına da vakit ayırırdı. Karşılıklı ziyaretleşmeler olurdu. Ziyaretlerde tebessümü eksik etmezdi. Ziyaret sırasında, kütüphaneden uygun bir kitap alır, orada bulunanlardan birisine bir yer açtırırdı. Sonra oradan bir miktar okuyarak sohbet ederdi.

Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri, hemen her yıl Ankara'ya gelir, evlerinde bir süre misafir kalırdı. Ankara'nın çeşitli semtlerinde, çevre ilçelerde sohbetler, ziyaretler olurdu. Bazen de M. Es'ad Hocaefendi'yi de yanına alır, Anadolu'nun muhtelif şehirlerine beraber seyahat ederlerdi.

1977 Yılında, Mehmed Zâhid Kotku Efendi'nin bizzat elinden tutarak kürsüye oturtması ile İskenderpaşa Camii'nde *Râmûzü'l-Ehàdîs* derslerine başladı. Hafta sonlarında İstanbul'a gidiyor, pazar günü hadis dersini yapıp Ankara'ya dönüyordu.

Mehmed Zâhid Efendi'nin hastalığında, ameliyatında hep yakın hizmetinde bulundu. Son demlerinde de yanıbaşındaydı. Onun arzusu üzerine, 13 Kasım 1980 (5 Muharrem 1401) günü vefatından sonra, cemaatin eğitimiyle ve her türlü meselesiyle ilgilenme, tebliğ ve irşad görevini üstlendi.

Tasavvufî nisbeti; hocası Mehmed Zâhid Efendi vasıtasıyla Nakşibendî Tarikatı'nın, Hàlidiyye kolunun, Gümüşhâneviyye şubesidir. Ayrıca Kàdiriyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye, Mevleviyye, Halvetiyye ve Bayrâmiyye tarikatlarından da irşada me'zundur.

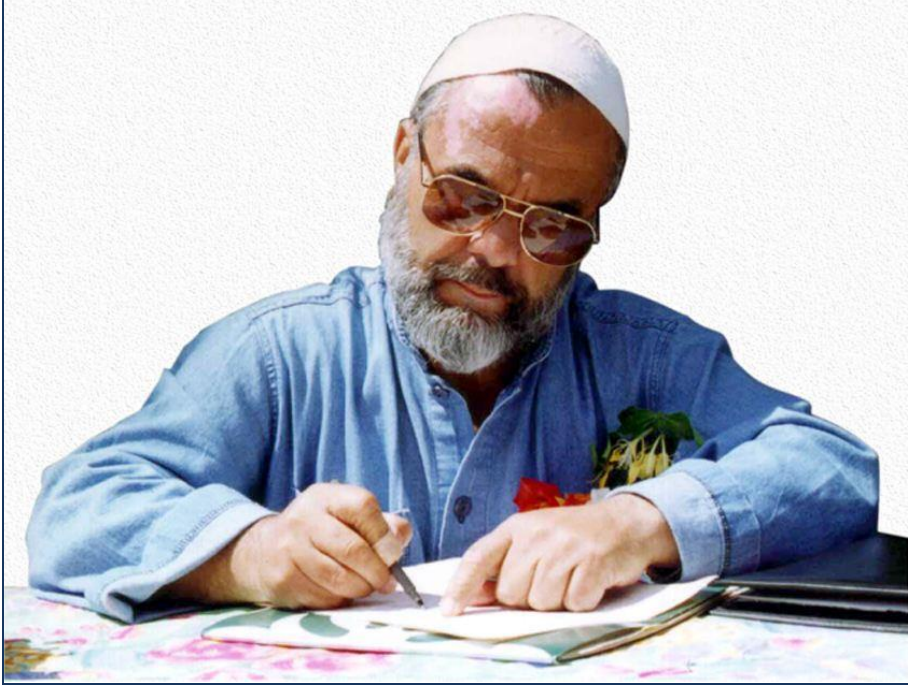
Onun döneminde hadis derslerine ilgi daha da arttı. Cemaat yer bulamadığı için camiye ilâveler yapıldı, ders dinlenilecek yerler beş-altı kat genişletildi. Caminin yanındaki eski binalar alınarak camiye katıldı. Ayrıca Ankara, İzmir, Bursa, Sapanca, İzmit ve Eskişehir'de mutad hadis dersleri başlatıldı.

Mehmed Zahid Kotku Efendi'nin emri üzerine kurduğu "Hakyol Vakfı"nın çalışmalarıyla bizzat ilgilendi, muhtelif yerlerde şubeler açtırdı. Eğitim ve yardımlaşma faaliyetini yaygınlaştırmak için çalışmalar yaptı. Sanat ve kültürle ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Kültür ve Sanat Vakfı"nı, sağlık hizmetleri için "Sağlık Vakfı"nı kurdurdu. Hanımların eğitimiyle ilgili olarak "Hanım Dernekleri"nin; çevre ile ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Ahlâk, Kültür ve Çevre Dernekleri"nin kurulmasını ve yaygınlaştırılmasını teşvik etti. Bu çalışmalarla toplumun güzel amaçlar için bir araya gelmesini, organize olmasını sağlamaya çalıştı.

Vakıflara ait, harabe haline gelmiş birtakım ecdad yadigârı eserlerin tamir ve tecdidiyle ilgilendi. Onların gayesine uygun olarak tekrar faaliyete geçmesini temin etti. (Ahmed Kâmil Tekkesi, Selâmi Mustafa Efendi Tekkesi, Şeyh Murad Efendi Dergâhı, Şadiye Hatun Şifâ Külliyesi...)

Eğitimin yaygınlaştırılması için basın ve yayın çalışmalarıyla ilgilendi. 1983 Eylülünde İslâm dergisi, 1985 Nisanında Kadın ve Aile ve İlim ve Sanat dergisi yayınlanmaya başladı. Daha sonra, Gülçocuk dergisi çıkartıldı. Sağlık ve bilimle ilgili konularda isePanzehir dergisi yayınlandı. Vefa Yayıncılık adına yayınlanan bu dergilerle yakından ilgilendi ve makaleler yazdı.

Bu dergiler ilgilendikleri sahalarda kamuoyuna önderlik ettiler. Yayınladıkları yazılarla, araştırma dosyalarıyla ve İslâm dünyasından haberlerle halkımızın bilgilenmesine ve bilinçlenmesine katkıda bulundular. İyimser, ümit verici, yol gösterici yazılarla pek çok hayırlı gelişmelere sebep oldular. Haklarında sempozyumlar, doktora tezleri yapıldı. Bir ara İslâm dergisinin tirajı yüz bini aştı. *İslâm* ve *Kadın ve Aile* dergileri, 1998 Haziranına kadar aksamadan yayınlarını sürdürdüler.

Kitap yayıncılığı için Sehâ Neşriyat'ı kurdu; çeşitli dinî, edebî, tarihî, kültürel eserler neşredildi. Yayıncılığın geliştirilmesi, haftalık ve günlük yayınlara geçilebilmesi için çalışmalar başlattı. Onun gayretleriyle bir matbaa tesis edildi (Ahsen), dizgi tesisleri kuruldu (Dehâ).

Sesli ve görüntülü yayıncılık alanında hizmet etmek, millî ve mânevî değerlerimize uygun yayınlar yapmak üzere, *Ak-Radyo* (AKRA) adı altında bir müessesenin kurulmasına öncülük etti (1992). Halen İstanbul'dan radyo yayınları yapılmakta; bu yayınlar uydu vasıtasıyla Türkiye'nin her yerinden, Orta Asya'dan ve Avrupa'dan dinlenebilmektedir.

Onun teşviki ile Ak-Televizyon adı altında Marmara Bölgesine yönelik bölgesel televizyon yayını başlatıldı (1997). Basın-yayın alanında *Sağduyu* isimli günlük bir gazete yayınlandı (3 Mayıs 1998 - 11 Temmuz 1999).

Kaliteli bir eğitimi temin etmek amacıyla, özel eğitim kurumlarının kurulmasını teşvik etti. Çeşitli illerde ilkokul

öncesi, ilkokul ve orta öğrenime yönelik eğitim tesisleri, okullar ve dersaneler kurdurdu. (Asfa)

Halka güvenilir bir sağlık hizmeti verilmesi için poliklinikler ve hastaneler açılmasını teşvik etti. Başta İstanbul olmak üzere bir çok ilde sağlık kuruluşları hizmete açıldı. (Hayrunnisâ Hastanesi, Esmâ Hatun Hastanesi, Afiyet Hastanesi…)

Yurtdışındaki müslümanlarla diyaloğu sağlamak, ziyaretleri kolaylaştırmak amacıyla İskenderpaşa Turizm (İSPA) adı altında bir seyahat acentası kurulmasına öncülük etti. Bu şirket vasıtasıyla hac ve umre programları, çeşitli yurt içi ve yurt dışı geziler; aile ve eğitim toplantıları düzenlendi.

İlmî seviyesi yüksek hocalar yetiştirmek amacıyla İstanbul'da, Ankara'da, Konya'da ve Bursa'da hadis ve fıkıh enstitüleri açtırdı. Buralarda ilâhiyat fakültelerinde okuyan veya mezun olan kimselere, özel hocalardan Arapça, hadis, tefsir ve fıkıh dersleri verdirilmesini temin etti.

Sohbet ve vaazlarına yurt içinde ve yurt dışında büyük ilgi gösterilmesi ve çeşitli yerlere davet edilmesi, onun çok seyahat etmesine neden oldu. Avrupa'da, Kuzey Amerika'da, Afrika'da, Orta Asya'da ve Avustralya'da pek çok ziyaretler, vaazlar, sohbetler yaptı; eğitim programlarına katıldı.

Her yıl hac ve umre dolayısıyla değişik ülkelerden gelen müslümanlarla görüştü, diyalog kurdu. Hakkı ve hayrı, iyiyi ve güzeli tebliğ etme yönünde şumüllü ve verimli çalışmalar yapmaktan bir an bile geri kalmadı. Çevresini de daima bu tür çalışmalara teşvik etti.

1997 Mayıs'ından itibaren hizmetlerini yurtdışında sürdürdü. 1998 yılında Avustralya'nın Brisbane şehrine yerleşti. Tebliğ ve irşad çalışmalarını Avustralya'nın her tarafına yaygınlaştırdı. Pek çok yerde camiler, kültür merkezleri açıldı. Brisban'daki camide, her gün sabah ve yatsı namazlarından sonra, hadis sohbeti yapıyordu.

Radyo sohbetleri yine devam etti. Cuma günleri Ak-Radyo'da yapmakta olduğu hadis sohbetlerine ilâve olarak, salı günleri tefsir sohbetleri yapmaya başladı (29 Eylül 1998). Fâtiha Sûresi'nden başladı. Her sohbette birkaç ayet-i kerime okuyup, izah ediyordu. Vefat etmeden önce yaptıkları son tefsir sohbetinde, Bakara Sûresi 224. ayetine kadar gelmişlerdi.

4 Şubat 2001 (10 Zilkade 1421) Pazar günü, bir cami açılışı yapmak için Grifit şehrine giderlerken, Avustralya yerel saatiyle 12'de (Türkiye saatiyle 04'te) Sydney civarında, Dubbo kasabası yakınlarında geçirdikleri elim bir trafik kazası sonucu, yanında bulunan damadı Prof. Dr. Ali Yücel Uyarel'le birlikte ahirete irtihal eylediler. Ani ölümleri ailesi, yakınları, sevenleri ve bütün müslümanlar tarafından derin bir üzüntüyle karşılandı.

Mübarek naaşları, Sydney'de Auburn Gelibolu Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Türkiye'ye getirildi (8 Şubat Perşembe). 9 Şubat Cuma günü, Fatih Camii'nde yüzbinlerin iştirak ettiği muhteşem bir cenaze namazından sonra, tekbirlerle, salevatlarla, dualarla, gözyaşlarıyla, Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nin kabri civarında, Eyüp Mezarlığında toprağa verildi.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Rh.A, doğu dillerinden Arapça ve Farsça'yı, batı dillerinden Almanca ve İngilizce'yi bilmekteydi. Yurt içinde ve yurt dışında çok yönlü sosyal faaliyetlerini, tebliğ ve irşad çalışmalarını vefat edinceye kadar devam ettirdi.

Rûhu şâd, mekânı cennetî a'lâ olsun...

Yayınlanmış Eserleri:

01. Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiye (1982)
02. Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât
03. Gayemiz (1987)
04. İslâm Çağrısı (1990)
05. Yeni Ufuklar (1992)
06. Çocuklarla Başbaşa
07. Başarının Prensipleri
08. Türk Dili ve Kültürü
09. İslâm'da Nefis Terbiyesi ve Tasavvufa Giriş (1992)
10. Avustralya Sohbetleri-1 (1992)
11. Avustralya Sohbetleri-2 (1994)
12. Avustralya Sohbetleri-3 (1995)
13. Avustralya Sohbetleri-4 (1996)
14. Yeni Dönemde Yeni Görevler (1993)
15. Haccın Fazîletleri ve İncelikleri (1994)
16. Zaferin Yolu ve Şartları (1994)
17. İslâm, Sevgi ve Tasavvuf (1994)
18. Sosyal Çalışmalarda Organizasyon ve Başarı (1994)
19. Güncel Meseleler-1 (1994)
20. Güncel Meseleler-2 (1995)
21. Hazret-i Ali Efendimiz'den Vecîzeler (1995)
22. Hacı Bektâş-ı Velî (1995)
23. Yunus Emre ve Tasavvuf (1995)
24. Başarı Yolunda Sevginin Gücü (1995)
25. İslâmî Çalışma ve Hizmetlerde Metod (1995)
26. Sosyal Hizmetlerde Hanımlar (1995)
27. Ramazan ve Takvâ Eğitimi (1996)
28. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları (1996)
29. İslâm, Tasavvuf ve Hayat (1996)
30. Haydi Hizmete! (1997)

31. İslâm'da Eğitimin İncelikleri (1997)
32. Tasavvuf Yolu Nedir? (1997)
33. İmanın ve İslâm'ın Korunması-1 (1997)
34. İmanın ve İslâm'ın Korunması-2 (1998)
35. Allah'ın Gazabı ve Rızası (1997)
36. Mi'rac Gecesi (1998)
37. Doğru İnanç ve Güzel Kulluk (1998)
38. Ramazan ve Güzel Ameller (1998)

01. TEHLİL VE TEVHİD

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Emmâ ba'd.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı üzerinize olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihan saadetine cümlenizi nail eylesin... İki cihanın hayırlarına erdirsin... Sevdiklerinizle beraber cennetiyle, cemaliyle cümlenizi müşerref eylesin...

Günde yüz defa (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*) demeyi, Peygamber Efendimiz hadis-i şerifinde bize tavsiye ediyor.

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edildiğine göre Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:[1]

مَنْ قَالَ : لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، فِي يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ ، كَانَتْ لَهُ عَدْلَ عَشْرِ
رِقَابٍ ، وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ ، وَمُحِيَتْ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ ؛ وَكَانَتْ لَهُ
حِرْزًا مِنَ الشَّيْطَانِ ، يَوْمَهُ ذَلِكَ حَتَّى يُمْسِيَ ؛ وَ لَمْ يَأْتِ أَحَدٌ أَفْضَلَ
مِمَّا جَاءَ بِهِ إِلاَّ أَحَدٌ عَمِلَ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ (خ. م. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ)

---

[1] Buhàrî, *Sahîh*, c.XI, s.70, no:3050; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.201, no:4857; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.302, no:7995; Ebû Hüreyre RA'dan.

(*Men kàle*: *Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*, *lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*, *fî yevmin miete merreh*) "Her kim günde yüz defa (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*, *lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*) derse, (*kânet lehû adle aşri rikàbin*) bu onun için on köle azad etmesine denk olur. (*Ve kütibet lehû mietü hasenetün*) Ona yüz hasene yazılır, (*ve muhiyet anhü mietü seyyietin*) ve ondan yüz günah silinir. (*Ve kânet lehû hırzen mine'ş-şeytàni, yevmehû zâlike hattâ yemsiye*) Bu onun için o günün akşamına kadar şeytana karşı bir himaye olur. (*Ve lem ye'ti ehadün efdale mimmâ câe bihî*) Hiçbir kimse de onun yaptığından faziletlisini yapamaz, (*illâ ehadün amile eksere min zâlike*) bundan fazlasını yapan kimse müstesna..."

Biz de, Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretleri'nin tavsiyesini tuttuk, yüz defa (*Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*, *lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*) dedik. Allah, Peygamber Efendimiz'in bütün tavsiyelerini tutmayı nasib etsin... Şefaatine erdirsin, cennette komşu olmayı nasib eylesin...

(*Lâ ilâhe illa'llàh*) demek; ancak Allah var; Allah'tan başka tapınılacak, ibadet edinilecek mâbud, ilâh, tanrı yok demek. (*Vahdehû*) demek, o bir tektir demek, yegânedir demek. (*Lâ şerîke leh*) Onun şeriki, ortağı yok demek.

a. Tevhid ve Şirk

Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne nasıl ortak düşünüyorlar?

Bir kısmı diyor ki:

"—İyilik tanrısı, bir... Kötülük tanrısı, iki..."

Bu çeşit inançlı olanlara, *düalist* dinler deniliyor. Yani, ikili tanrı düşünüyor. İyilikleri bir tanrının yaptığını, kötülükleri de bir öteki tanrının yaptığını düşünüyor. Zerdüştiler, ateşe tapanlar bu inançta. Birisi aydınlık tanrısı, birisi karanlık tanrısı… Birisi iyilik tanrısı, birisi kötülük tanrısı; böyle düşünüyorlar.

Bazı insanlar da, her şeyin bir başka tanrısı olduğunu düşünmüşler; aptal adamlar… Meselâ, Yunanlılar dünyanın en aptal milletlerinden birisidir. Çünkü şarap tanrısı demişler, şaraba bir tanrı düşünmüşler. Aşk tanrısı demişler, harp tanrısı demişler, birer tanrı düşünmüşler. Bir de Olimpos dağında oturan sakallı en kocaman tanrı varmış, onun adı da Zeus'muş. Öteki tanrılar bazen birbirleriyle kavga ederlermiş. Zeus de oradan, Olimpos dağından, bunları yola getirmek için yıldırımlar gönderirmiş. Yani, saçma-sapan, rezil-rüsva, alçak hain laflar… Bunlar da çok tanrılı şeyler.

Bazıları da bir tek tanrıya tapsa bile, meselâ bir kabile diyelim ki, bir dağa tapınıyor. Bu dağ benim tanrım diyor. Bir tek dağa tapınıyor ama asıl tapınılacak tanrı o değil ki… Asıl yaradan Allah... Demek ki, Allah'ın yanında onu tanrı olarak gördüğü için, o da ortak koşmuş oluyor.

Çünkü o dağ, meselâ diyelim ki Japonya'daki Fujiyama yanar dağı. Evet. Japonların bazısı tapınıyormuş ona ama Ağrı dağını o yapmadı ki, Everest tepesini o yapmadı ki, Kilimanjoro dağını Afrikada'ki, o yapmadı ki… Demek ki, asıl halik, yaradan başka… Binaen aleyh, yaradanın yanında bir başkasına tapınmak da, bir tek puta tapsa bile, Afrikada'ki bir yamyam kabilesi, vahşi kabile bir totem yapmış, ona tapınıyor. Tek, bir tane farz edelim…

Olsun, bir tane olması kurtarmıyor onları. Allah'ın yanında ikinci bir tanrıya tapındıkları için, gene müşrik oluyorlar.

(*Vahdehû*) Allah bir tek, yaradan bir tane. Kim? Yeri, göğü yaratan, Ay'ı, Güneş'i yaratan, her şeyin sahibi. Biz ne diyoruz? Rabbü'l-àlemîn, alemlerin Rabbi... Sadece bizim bildiğimiz, buranın değil, şu gördüğümüz yerlerin değil, gördüğümüz-görmediğimiz alemlerin Rabbi... Şu gördüğümüz kâinatı yaratan... Ne kadar güzel, ilim de bunu söylüyor. Yani, kâinatın yaratıcısı bir...

Kâinatın nelerden meydana geldiğini biliyoruz. Maddeler moleküllerden meydana geliyor, moleküller atomlardan meydana geliyor. Çok küçük parçalar bunlar, mikroskopla bile görünemiyor. Atomlar da çekirdekten, elektrondan, protondan, nötrondan, positrondan, ve sâireden meydana geliyormuş. Onlar da, enerji paketlerinden meydana geliyor, quantumlardan meydana geliyor..

Onun için, burada demir var. Şu gördüğünüz kırmızı topraklar, demirli toprak. Şu mıntıka demir. Buradan Güney'e kadar, Wollongong'a kadar... Wollongong'dan, taa Cairns'e kadar, bütün bu dağlar demirli. Kırmızı toprak demir alâmeti, demir oksit bu.

Burada da demir var, Ay da da demir var, Venüs de de demir var... Yani, ana yapı malzemesi aynı. Hepsini yaratan Rabbü'l-àlemin, Allahu ekber! Bütün kâinatın sahibi...

Allah'ın ne kadar ekber olduğunu, büyük olduğunu anlamak için; gökyüzüne bakması lâzım insanın:

"—Yâ Rabbi, yeri göğü sen yarattın! Ya Rabbi, ne kadar büyük mekânlar yaratmışsın. Kim bilir sen ne kadar büyüksün ya Rabbi!" diye tefekkür etmesi lâzım.

(*Vahdehû*) Bir tek o Allah var, alemlerin Rabbi var. Yoksa buradaki bir dağ, buradaki bir ağaç, buradaki kutsal bir hayvan, bir ayı, meselâ Eskimolar beyaz ayıya tapınıyorlarmış. Hintliler de, mooo diyen ineğe tapınıyorlar. Biz onun tapındığını "*Bi'smi'llâhi allàhu ekber*!" diyoruz, kesiyoruz. Filoto yapıyoruz, pirzola yapıyoruz, kavurma yapıyoruz. Derisini de ziyan etmiyoruz, pabuç yapıyoruz, tepe tepe kullanıyoruz.

Herif aptal adam, hala ona tapıyor. Bir de kızıyor. İnek ana

caddede durduğu zaman, kışalayanlara kızıyor.

"—Benim tapındığımı ne kışalıyorsun?

Yahu, bu zavallı mahlûk itilmeden gitmiyor ki, çekilmeden gitmiyor ki, sen bundan da aptalsın. O bile senden memnun değildir.

(*Vahdehû*) Bir tek, alemlerin Rabbi. (*Lâ serike lehû*) Şeriki yok. İyilik tanrısı, kötülük tanrısı yanlış. İyiliği de, kötülüğü de yaratan Allah… (*Hayrıhî ve şerrihi mina'llàhi teàlâ*) İyilik de, kötülük de Allah'tan… (*Lâ serîke lehû*) Hiç bir ortağı yok. (*Lehü'l-müllk*) Mülk onun demek.

Şimdi millet mülkü gayrimenkul sanıyor:

"—Tamam Hocam, benim de mülküm var, benim de İstanbul'da iki tane dairem var, Melbourne'da bir tane evim var, bilmem ne..."

Yahu, buradaki mülk o mânâya değil ki. Allah mülk sahibi demek, yerin-göğün sahibi demek. *Mülk*, egemenlik demek, meliklik demek, hükümdarlık demek, malik oluş demek. (*Lehü'l-mülk*) demek, hakimiyet onun demek.

Hani, Türkçe'de bir laf var ya:

"—Hakimiyet kayıtsız, şartsız milletindir."

Nasıl kandırdınız milleti, bunu söyleyerek, nasıl kandırdınız? Hiç milletin dediği oldu mu? Hakimiyet kayıtsız şartsız milletin olsaydı, camiler saman deposu olur muydu? Yıkılır mıydı? Vakıflardan alınıp da, vakıflar bozulup da vakıf mülkleri şaraphane, meyhane, kerhane yapılır mıydı? Ne yalancısınız siz!

Hakimiyet kayıtsız, şartsız milletinmiş. Hakimiyet senin... Hakimiyeti sen elde etmişsin, diktatörlük yapıyorsun!

(*Lehü'l-mülk*) Bütün alemlerde mülk, hakimiyet onun, Allah'ın… Her yerde onun dediği oluyor.

"—Hocam, şimdi anlayamadığım bir noktaya geldin. Sözü oraya getirdin dayadın. Yani, bu dünyada bazen bizim hoşumuza gitmeyen şeyler oluyor. Allah'ın razı gelmediği şeyler oluyor. Neden oluyor?"

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu dünyayı imtihan dünyası yarattığı için, fırsat veriyor. Şeytana da imkân veren o... İnsanı da kötülük yapmakta serbest bırakan o... Ya kötülük yapacak, cehenneme

girecek; ya iyilik yapacak, mükâfat kazanacak, cennete girecek. Ondan dolayı... Yoksa, istese istediğini yapar. İstemezse, istemediği olmaz.

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (يس: ٨٢)

(*İnnemâ emruhû izâ erâde şey'en en yekùle lehû kün feyekûn*) Bir şeyi murad ettiği zaman onun yaptığı, ol demesidir, hemen oluverir." (Yâsin, 36/82)

(*Kün*) ne demek? Arapçada ol demek. (*Feyekûn*) ne demek? Olur demek. Allah bir şeyin yapılmasını murad ettiği zaman, ne der? (*Kün*) "Ol!" der, (*feyekûn*) o da olur. İsterse olmasın. Başkasını isteyemez ki zaten, Allah'ın dediği olur.

ما شا الله كان

(*Mâ şâa'llàhu kân*) "Allah'ın dilediği olur."

(*Lehü'l-mülk*) Hakimiyet, egemenlik, meliklik, mâliklik, mülk, hükümdarlık, hükümranlık Allah'ındır. Hüküm onundur. Ama, burada fırsat vermiş. Gâvura gâvurluk yapma fırsatı vermiş. Putpereste putperestlik yapma fırsatı vermiş. Mü'mine mü'minlik imkânı var...

Peygamber göndermiş. Peygamberine de diyor ki:

إِنْ عَلَيْكَ إِلاَّ الْبَلاَغُ (الشورى: ٤٩)

(*İn aleyke ille'l-belağ*) "Ey Rasûlüm! Çok öyle her şeye üzülme, sen sadece tebliğle vazifelisin. Tebliğ et, isterlerse yapsınlar, istemezlerse yapmasınlar." (Şûra, 42/49)

(*Belağ*) ne demek? Tebliğ demek. "Senin üzerine tebliğden başka bir vazife vermedim ben sana, sen söyle ey Rasûlüm! Söyle, 'Allah birdir!' de. 'Allah'a ibadet edin!' de. İster iman etsinler, ister etmesinler. Ben onların hakkından gelirim. Sen onlara bildir sadece..." demek.

Çünkü yarın rûz-i mahşerde mahkeme-i kübrâda:

"—Aldandık yâ Rabbi, bilemedik yâ Rabbi, anlayamadık yâ Rabbi!" dedikleri zaman;

"—Hadi oradan, yalancı, anlayamaz olur musun? Herkes biliyor, tilki gibi biliyor, domuz gibi biliyor, bunlar bile biliyor. Bunlar da biliyorlar. Haçtan, puttan bir fayda gelmediğini, ama gene tapınıyor. Dedemden, babamdan böyle geldi diye tapınıyor. Küçükten böyle gördüm diye tapınıyor."

Öyle şey yok. (*Lâ ilâhe illa'llah*) Allah'tan başka ilah yok. (*Vahdehû*) Tek başına o var; şeriki, nazîri yok. Başka tapınan şeylerin hepsi bâtıl, boş, hiç yok. (*Lehü'l-mülk*) Egemenlik onun. (*Ve lehü'l-hamd*) Bütün övgüler de onun…

b. Bütün Hamdler Ona...

Hamd, övgü demek, övülmek demek. Bütün övgüler Allah'ın… Neden? Allah Allah! Şu ağaca bak yahu, ne kadar güzel, yemyeşil... Tamam. Allah yarattı, övgü oraya gitti. Kime gitti övgü? Ağacı sen mi yarattın? Hocam işte, birisi gelmiş dikmiş filan.. Diken dikmiş. Hazır bulmuş fidanı dikmiş. Yaratan kim? Büyüten kim? Ağacı büyüten, meyvayı olduran, insanı yaşatan; küçücük çekirdeği ağaç yapan, küçücük tohumu bebek yapan, insan yapan; olanları olduran, ölenleri öldüren kim? Allah.

Güzel bir şey gördün mü, nedir? *Allàhu ekber!* Allah yapmış. Ne güzel yahu! Tamam, Allah'ın işini güzelledin sen. Şu çiçek ne kadar güzel, aman, bayıldım. Evin kenarından sarmış, renginin güzelliğine bak. Aman, ne kadar güzel! Tamam. O övgü Allah'a…

Aman, kokusu ne kadar güzel, bayıldım, mest oldum. Allah'a gider.

Şu adam ne kadar akıllı… Yaratan kim? O adama aklı veren kim? Buna aklı verip de, ötekisine aklı vermeyen kim? Allah… O övgü Allah'a gider,

(*Lehü'l-hamd*) Bütün övgüler, dikkatle takip edersen, Allah'a gider. Hepsi Allah'ındır. Çünkü mülk onundur, Çünkü onun dediği oluyor. O demezse olmuyor. İnsan bazı şeyleri yapıyor ama insan da Allah'ın yarattığı bir canlı...

İnsan ne? İnsan kendi kendisini yapabiliyor mu? İnsan kendi

kendisini tamir edebiliyor mu? Edemiyor. Cihanın doktorları bir araya gelseler, Bazı hastalığın çaresini bulamıyorlar filan.. Hastalığa çare buluyorsa, gene aklını kullanarak bulunuyor. Allah'tan buluyor, Allah'ın verdiği imkânlarla bulunuyor.

(*Lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamd*) Egemenlik de onun, bütün övgüler de onun, bütün övgüler de ona gider. Ona lâyıktır, ona gider. Anlasan da, anlamasan da onundur. Bütün övgüler Allah'ındır.

c. Yaşatan da O, Öldüren de O

(*Ve hüve yuhyî ve yumit*) Yaşatan odur, öldüren odur. Öldükten sonra huzuruna gideceğimiz de odur. El-hamdü lillâh ki, öldükten sonra her şey bitmiyor, yeni bir hayat başlıyor. El-hamdü lillâh, ne güzel! Ne mutlu size, ne mutlu bize...

Ya, taş toprak gibi olsaydık? Hayvan, böcek gibi olsaydık? Öldükten sonra dirilmek olmasaydı, öldükten sonra cennet olmasaydı, ne yazıktı yahu. Ne mutlu bize, öldükten sonra bir hayat daha var.

لاَ يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلاَ زَمْهَرِيرًا (الإنسن:١٣)

(*Lâ yerevne fîhâ şemsen ve lâ zemherîrâ*) [Ne yakıcı sıcak görülür orada, ne de dondurucu soğuk...] (İnsan, 76/13)

Aşırı güneş yok, aşırı soğuk yok… Böyle sırtına battaniye almak, seccade bürünmek yok… Çok sıcak olduğu zaman, "Ah, yandım!" demek yok. Soğuk olduğu zaman, "Eyvah, dondum!" demek yok. Böyle gölgelikler var, yeşillikler var, bağlar var, bahçeler var, ırmaklar var… Hizmetler var, ikramlar var, nimetler var, rahmetler var, lütuflar var, ihsanlar var…

Ne mutlu! El-hamdü lillâh, hem ebedi, bitmeyen, tükenmeyen, sonu gelmeyen nimetler… Yaşatan da o... Bizi buraya gönderdi. Kendin mi geldin? Nereden geldin? Hayrola, hangi istasyondan geldin? Hangi şehirden geldin?

"—Vallah ki, Hocam bilmirem, hiç bilmirem. Bir şey bilmiyordum, küçücüktüm, ufacıktım, acizdim, akılsızdım, bir şeyden haberim yok; büyüdüm böyle oldum."

Kim büyüttü seni böyle, selvi boylum? Allah büyütüyor. Büyüten Allah, hayatı veren Allah, büyüten Allah... Rabb ne demek? Büyüten, geliştiren demek. Yani, bir şey olduğu yerde dursa kıymeti yok. Bir şey olduğu yerde durmuyor, gelişiyor. Küçücük çocuk buyuyor, koca adam oluyor. Akıllı adam oluyor yahu, atom alimi oluyor. Aferin be… Bizim oğlan adam oldu diyoruz, mâşâallah diyoruz.

Bu geliştirme işte Allah'ın işi, Rabliği yani. Rubûbiyet ne demek? Geliştiricilik demek. Bir şeyi büyütmek, geliştirmek. Küçük bir incir çekirdeğini koca bir incir ağacı yapıyor. Küçük bir çam çekirdeğini kocaman bir çam ağacı yapıyor. Küçük bir okaliptüs çekirdeğini kocaman bir okaliptüs ağacı yapıyor. İki yüz on metre yüksekliğinde ağaçlar var, Amerika'da. Altından kemer açmışlar, otomobiller, kamyonlar geçiyor.. Kamyonun resmini gördüm. Kendisini görmedim, tanışmadık daha henüz; o buraya gelmedi, ben de yanına gitmedim, tanışamadık daha ama; altından otomobiller geçen ağaçlar var… *Allàhu ekber!*

İki yüz on metre ne demek, biliyor musun? Metreden anlar mısın? Şu ağaç kaç metre? Olsa olsa yirmi metre... İki yüz on metre. İki yüz on metreye su çıkar mı, çıkmaz mı? Bağın, bahçen var mıydı? Hiç kuyu kazdın mı? Hiç aşağıdaki kuyudan yukarıya su çekmeyi denedin mi? Hiç su pompası kullandın mı? Bilir misin bu işi? İki yüz on metre aşağıdan, suyu yukarıya çekebilir misin sen? Çekemezsin.

"—Hocam, teknik var, teknoloji var!"

Hadi oradan, çekemezsin. Her şeyin bir usulü var. Motor da basmaz. Amma Allah, iki yüz on metre boyundaki ağacın tepesindeki yaprağa suyunu gönderiyor. Aşağıdan, kökten gönderiyor. İki yüz on metre yukarıya gönderiyor. Nasıl gönderiyor? O elini açmış, "Ya Rabbi, ben su istiyorum!" diyor. Tamam diyor, aşağıdan postalanıyor. Damarlardan yukarıya, kılcal damarlar usulüyle, atezyon, kuazyon kuvvetiyle yukarıya kadar çıkıyor. İki yüz on metre yukarıya... Yoksa pompayla su çıkartamazsın.

Mühendisler kalksın, söylesin; "Hocam doğru söylüyor!" desin. İçinizde erkek mühendis varsa, çıksın söylesin. Öyledir. İki yüz on metre su basılmaz, ancak kademe yaparsın. Suyu oraya

boşaltırsın, oradan bir kademe daha, bir kademe daha…

Muazzam işler dönüyor etrafımızda, gözümüzü açalım! Yaradan, sübhàna'llah neler yapıyor. (*Yuhyî ve yumît*) Hayatı veren o. Yaşatan o, öldüren de o… Onun emriyle ölüyorsun.

"—Yeter artık yahu, hayat imtihanın tamam. Senin ne olacağın belli oldu, gel bakalım buraya!" diyor, alıyor.

"—Ya Rabbi, biraz daha bırak da, yaşayayım da, düzeleceğim de…" filan..

Hep imtihanlarda talebeler böyle söyler.. Tam kâğıdın alınacağı sırada:

"—Hocam beş dakika daha…"

"—E, kepaze, bir buçuk saat sana müddet verdim. Sen niye doldurmadın, o zaman? Beş dakika daha, beş dakika daha… Ver bakayım kâğıdı, tamam, bitti. Kalemleri bırakın! Kalemi bırakmayanın almam kâğıdını, sıfır atarım…" bilmem ne diye korkutuyorsun talebeyi...

Biz de Hocalık yaptık, biz de çok talebeler korkuttuk. "Basarım sıfırı!" diye.

Amma; işte imtihan bittiği zaman, *yuhyi*, yaratan Allah, *yumit*, öldürüyor. Öldüren kim? Katil mi öldürüyor? Mikrop mu olduruyor? Hayır. Allah, yeter artık bunun yaşadığı, imtihanı bitti diyor,

(*Yuhyi ve yumîtü ve hüve alâ kulli şey'in kadîr*.) Her şeye kàdir. Öyle bir kudreti var ki, okyanuslar yaratmış. Öyle bir kudreti var ki, dağlar yaratmış. Öyle bir kudreti var ki, eşsiz bir nizam yaratmış. Öyle kudreti var ki, denizlerden suları dağların tepesine götürüyor. Oradan şapır şapır aşağıya döküyor. Boru mu var? Ne sistemle, nasıl yapıyor?

Bak, ibret al, *Sübhàna'llah* de, *El-hamdü li'llâh* de, övgüler yağdır, kasideler yaz! *Lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*... Böyle dedik işte. *Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*… Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor. Diyeceksin de, içine yerleşecek. Allah'ın varlığı, birliği içine yerleşecek. Yoksa, bu milletin kafasının tahtaları yıpranıyor, oynar yerinden, zıngıldar çıkar. Tahtaları eksilir bu insanların.

Şimdi bir arkadaş söyledi, Avustralya'nın Kuzeyinde bir ada

varmış. Müslümanlar varmış ama Hazreti Muhammed'in heykelini yapmışlar, ona tapıyorlarmış. Öyle müslümanlık olmaz, gidip anlatmak lâzım. Gidip anlatmak lâzım. Ha… bu insanların tahtaları, kafalarının tahtaları karıncalanır, kurtlanır, bozulur. Tahtaları zıvanasından Çıkar, çivileri çürür, tahtaları eksilir bu insanın kafasının. Ne yapması lâzım? İmanı tazelemek lâzım.

d. İmanınızı Tazeleyin!

Peygamber Efendimiz diyor ki:[2]

جَدِّدُوا إِيمَانَكُمْ، أَكْثِرُوا مِنْ قَوْلِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهُ

(حم. ك. حل. عد. عن أبي هريرة)

(*Ceddidû îmâneküm, eksirû min kavli lâ ilâhe illa'llàh.*) "*Lâ ilâhe illa'llàh* sözünü sık sık söyleyerek imanınızı yenileyin, tazeleyin!" buyuruyor.

İmanın yenilenmesi lâzım!

Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh... Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh…

Lâ ilâhe illa'llàh… Lâ ilâhe illa'llàh… Lâ ilâhe illa'llàh…

Allah… Allah… Allah... Allah…

Ooo, ne oluyor? Uçacak… Duramamağa başladı, coştu. Tabii ya, zikirden muhabbet hàsıl olur, Allah sevgisi hàsıl olur. İnsan àşık-ı sàdık olur, Yunus Emre gibi olur, Mevlânâ gibi olur. Evliyaullah gibi olur, evliya olur. Gibisi kalkar, evliya olur. Allah'ın sevgili kulu olur.

"—Allah'a ısmarladık. Ben Mekke'de namaz kılayım, geliyorum." der, gider namazı kılar gelir.

Allah'ın sevgili kulu olunca, mağrib ile maşrık arası uzun bir

---

[2] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.359; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.285, no:7657; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.357; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.417, no:1424; ibn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.76, no:925; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.416, no:1768; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.51, no:1068; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.34, no:11367; RE. 270/13.

mesafe değil.

Soru:

Hocam. İki hacı arkadaşım, yarım hacılıklarını bana verdiklerini söylediler. İki tane yarım hacılık, eder bir hacılık diye söylüyor yani. Bu arada birkaç sene geçmesine rağmen aradan; bu laflardan, sözleşmelerden iki üç sene geçmesine rağmen; şu anda bir tanesi, harcadığım parayı verirsen veririm. Yoksa vermem diyor. Ne tavsiye edersiniz?

Parayı vermemesini tavsiye ederim başta; bir... Ondan sonra izahatını yapacağım. Bir insan hac yapsa, ondan sonra, yarım hacılığımı sana verdim dese bir kimseye, burada öyle demiş. O haccın eğer sevabı varsa, yarısı verdiği kimseye gider. Çünkü sözün İslâm'da önemi vardır. İnsan ağzından çıkan söze bağımlıdır. Ağzından çıkan söz insanı bağlar. Yarım hacılığını vermiş, tamam. Yarım hacılığını da verir, tam hacılığını da verir.

Meselâ, bir insan hac yapar, sevabını babasına verebilir, arkadaşına verebilir, komşusuna verebilir. Verir amma, sevabını verir. O kimse hacca gitmemişse, ben artık hac sevabı aldım, hacca gitmeme lüzum kalmadı diyemez. Yani, kendisinin hacılığını yapmış sayılmaz, bunu da anlatalım. Yani, iki kimse yarım hacılığını buna vermişler. Bir hacılık kadar sevap kazanmış. Eğer onlar sevap kazandıysa…

Onların da sevap kazanıp kazanmadığını bilmiyoruz, Allah biliyor. Muhasebesini biz tutmuyoruz, melekler yazıyorlar. Allah'a sunuyorlar. Allah-u Teàlâ Hazretleri kabul ederse, ediyor. Kabul etmezse; götürün bu ibadeti o herifin yüzüne patlatın diye geri gönderdiği de olabiliyor. Hadislerden biliyoruz. Eğer kabul olduysa, yarım hacılığın sevabı gelir. Fakat bunun hacılığı yapılmış olmaz. Sevap kazanmış olur. Çok sevap kazanmış olur.

Üç sene sonra bir insan verdiği haccın sevabından dönerse, ne olur? Hava alır. Veren vermiştir, alan almıştır, olan olmuştur, iş bitmiştir. Üç sene sonra dönmek yoktur. Hatta akşamdan söz verip de, sabaha bile dönmek yoktur. Akşamdan söz verip de sabaha dönüş mü olur? Olmaz, öyle bile olmaz.

Sonra demiş ki: harcadığım parayı verirsen, veririm demiş.

Tabii, bu da boş bir laftır. Amma; bir insan Allah rızası için bir kimseye, hac yapmış olan bir kimseye dese ki: sen benim yerime hacca git. Ben bu sene gidemeyeceğim, sıhhatim müsait değil. Veyahut, sıhhatim yerinde ama, işlerim müsait değil. Sonra gitmeyi düşünüyorum. Ben sana parayı vereyim, Allah rızası için sen git hac yap. Gel dese. Parasını verse bir kimseye, hac yaptırsa, onun sevabı, parayı verene gider. Parayı veren hac sevabını kazanır.

Haccı yapan da hac sevabını kazanır. Allah onu da mahrum etmez. Haccı yapan da mahrum olmaz, parayı veren de mahrum olmaz; ikisi de sevap kazanır. Amma; Ammaaaa, bir insanın sıhhati, zenginliği, durumu müsaitse; hacca kendisinin gitmesi mecburidir. Birisini gönderirse, sevap kazanır, ama kendisinin gene gitmesi lâzım gelir. Gene gidecek. Yani, bir fırsat bulduğu zaman, gene gitmesi lâzımdır.

İslâm'da söz çok ciddidir. Bazı şeylerin şakası olmaz. Şaka olarak söylense bile, ciddiye yazılır. Meselâ köle, adamın kölesi var. "Seni azad ettim, hadi hürsün!" dedi. Sonra, şaka yapmıştım,

dur gitme dedi. Geçmiş ola. Adam hürdür artık.

"—Şaka yaptım yahu. Bu kadar arkadaşla gülüşüyorduk, Kah..kah..kah, kih..kih..kih, kasıklarımız patlayacaktı. Bu arada işte buna da hürsün dedik, filan. Bakalım yüzü ne olacak, ne tavıra gelecek diye ölçmek istedik."

Geçmiş ola... O adam artık hürdür. O tamam... O kadar şahit huzurunda kadıya gittiği zaman, "Bu bana böyle demişti." bitti, o adam hürdür.

Karısına dese ki:

"—Seni boşadım karı, boşsun benden!"

Ondan sonra da dese ki:

"—Şaka yaptım yahu! Ben seni boşar mıyım, ben seni seviyorum, bilmem ne... Sen benim bir tanemsin, hayatta yegâne eşimsin, gönlümün sultanısın..."

Geçmiş ola, nikâhta şaka olmaz. Aldım derse alır, vardım derse varır. Boşadım derse boşanır.

Alış verişte de böyledir. Bir şeyin verilmesi, sevabın da verilmesi böyledir.

Bir şeyin sevabı birisine verilebilir mi? Verilebilir. Bir insan yaptığı bir işin sevabını birisine verebilir. Bunlar, bu adamlar yarım hac sevaplarını bu zat-ı muhtereme vermişler. Mübarek olsun, tamam. Güzel bir sevap kazanmış. Allah razı olsun.

Konuşmam olacak, onun için ayrılmak zorundayım. Telefona gidiyorum.

Es-selâmü aleyküm!

27. 12. 1996 - İkindi
Toowoomba/Avustralya

02. HİZMET VE HİMMET

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tâhirîn.

Allah hepinizden razı olsun… Allah'a hamd ü senâlar olsun... Peygamber Efendimiz'e salât ü selâmlar olsun… Allah bizi sevdiği kullarından eylesin… Peygamber Efendimiz'in sevdiği ümmetlerinden olmamızı nasib eylesin…

a. Hocamız'dan Hatıralar

Şimdi, bizim Hocamız büyük bir şeyh idi. Kerametleri her zaman herkes tarafından görülen bir şeyhti Hocamız. Mehmed Zâhid Kotku diyoruz ya, şurada da yazılı. Her konuşması kerametti, her hareketi kerametti.

Gölcük'te, orada yaptığımız binada bir buluşma; arkadaşlarımızın inşa ettiği bir Gölcük şubemizin binasında konferans veriyorduk; Mardinli bir Şeyh geldi. Veya Mardin değil de, Diyarbakır olabilir. Yani, Diyarbakır'a bağlı olabilir. Oranın eşrafından, soylu ailelerinden yaşlı bir şeyh geldi. Bizim bir arkadaşımızın babasıyla, işte konuştuk; dedi şeyh efendi de, tanıdım dedi. Kendi mahalli ifadesiyle dedi ki:

"--Vallah ki, ilk görüşümde iki kerametini birden gördüm. Daha ilk defa karşılaştığımız zaman, kapıdan girerken, vallah ki, iki kerametini görmüşüm." diyor.

Yani adam yaşlı, yalan söylemek mecburiyeti yok; kendisi de şeyh. Yani, mânevî makamı olan bir insan. Peygamber Efendimiz'in sülalesinden, seyyidlerden bir insan; böyle soylu bir aileden.

"—Vallah ki diyor, ilk karşılaştığımızda, daha ilk karşılaşmamızda iki kerametini görmüşüm. Kapıdan içeriye girdik diyor, oturuyordu sedirinde… '*Selâmün aleyküm!*' dedim,

başını kaldırdı... Daha hiç tanışma yok:

"--Oooo, hem seyyid, hem de şeyh! Hoş geldiniz." demiş.

Yani, gelen adamın Peygamber Efendimiz'in sülâlesinden olduğunu söylemiş yüzüne karşı. Hem de şeyhlik hakkında: "Oooo, mâşâallah, hem seyyid hem şeyh. Hoş geldiniz, buyurun!" demiş. "Vallah ki böyle dedi. Daha hiç tanışmamıştık, ilk ziyaretimizde..." diyor.

Hocamız böyle bir kimseydi. Ve dünya çapında yetiştirmiş olduğu insanlar var. Bugün dünyanın her yerinde tanınan insanlar var. Onun yetiştirdiği müridleri arasında, misal olsun diye söylüyorum: Bugünkü Başbakan ve bazı bakanlar onun müridir. Eski reis-i cumhur (Turgut Özal), onun müridiydi. Hem de açıklıyorlar bunu. Saklamıyorlar yani, söylüyorlar kendileri. Saklanacak bir durum yok. Siyasi partilerin çoğunun başkanı, şimdiki Reis-i Cumhur (Süleyman Demirel) ve diğer partilerin bazılarının başkanları, kendileri gelip hürmet ederlerdi, elini öperlerdi.

b. Eğitim Çalışmaları

Hocamız vakıf kurmamızı istemişti, İslâmî çalışmalar için; bu mübarek Hocamız. Biz de Türkiye'de vakıf kurmuştuk. Hakyol Eğitim, Dostluk ve Yardımlaşma Vakfı'nı kurmuştuk. Kendisine götürdük, dedik ki: gayemiz eğitim yapmak. Eğitimin her çeşidini yapmak.. Tasvip etti, dua etti, hayırlı-mübarek olsun dedi.. Ve biz o eğitim çalışmalarına başladık..

Eğitim çalışmaları için bir kitabevi (Seha) kurduk, yüzlerce kitap neşrettik. Eğitim çalışmaları için dergiler kurduk. *İslâm Dergisi, Kadın ve Aile Dergisi, İlim ve San'at Dergisi, Gül Çocuk Dergisi, Panzehir Dergisi* gibi, halen faaliyette olan dergiler. On beş yıldır, on altı- on yedi yıldır devam eden dergiler. Bu kadar uzun süre yayınını devam ettiren dergi çok azdır, Türkiye'de. Belki yoktur. Belki devlet destekli Bazı dergiler vardır ama özel teşebbüs bu kadar uzun sürdüremez.

Dergi yayınlarımız var, okul çalışmalarımız var, eğitim için. İstanbul'da, Adapazarı'nda, Yalova'da, Izmit'te, Ankara'da, Aydın'da, İzmir'de, muhtelif illerde kolejlerimiz var. Her yıl birkaç tanesi ekleniyor, bu kolejlerimize... Mesela, İstanbul'daki Asfa Eğitim Koleji derecelere girdi. İstanbul gibi birçok köklü okulun,

kolejin olduğu; yabancıların işlettiği okulların olduğu büyük bir, önemli bir merkezde öğrencilerimiz dereceye girdiler.

Müdür veya öğretmenlerden bir tanesi yanımıza yanaştı, diyor ki: Hocam, biliyor musunuz, bizim binâmız güzellik bakımından İstanbul'daki okulların en başında geliyor. Bina da güzel, eğitim de güzel...

Önce okullar açtık, anaokulu öğretmeni yetiştirecek okul açtık. Yani, anaokulu öğretmeni yetiştiriyoruz. Onlar gittikleri yerde anaokulları açıyor. Çünkü eğitim ne zaman başlar? Bizim eğitimci profesör arkadaşımız diyor ki:

Eğitim, adam evlenmeden önce başlar. Adam daha evlenmeden önce, çocuğunun eğitimi başlar. Neden? Seçtiği hanımla ilgili de, onun için. Veya hanım için Aynı şeyi söyleyebiliriz. Daha evlenmeden, seçtiği koca önemli. İyi bir insanla evlenirse, çocuklarının eğitimi iyi olacak demektir. Ordan başlar.

Çocuk doğduğu zaman, bu benim hiç unutmadığım, her yerde söylediğim bir sözü, bu profesörün: çocuk doğar doğmaz bir ağlar, ıngaaa diye bir feryad başlar, doğum hanede; veya evde doğuyorsa, doğumun olduğu odada bir viyaklama gelir, bir ıngaaa sesi gelir.. Tamam, bizim çocuk doğdu. Çocuk ağlar, var gücüyle ağlar; ama herkes sevinir. Çocuğumuz doğdu diye.

Haa, bu Kemal Bey diyor ki:

"—Çocuk doğar doğmaz, ınga der demez; eğitiminin sekizde beşi bitmiştir. Bitti, üç tanesi kaldı."

Yani, yarısından çoğu geçti bak. Çünkü helâl lokma yedirmek bile önemli. Nikâhın meşru olması bile önemli, işin içinde. Yani, gayri meşru bir nikâhla olursa, o çocuktan hayır gelmeyeceği için; dini bakımdan sekizde beşi, yani sekizde dört olsa yarısı olacak; yarısından sonrası bitmiş oluyor.

E, çocuk doğuyor. Doğduktan sonra çocuğun süt emzirilme zamanları bir eğitim. Uyutma, uyandırma zamanları bir eğitim. Sevilmesi bir eğitim, bilgilendirilmesi bir eğitim... Çocuk okul çağına gelinceye kadar, çok az bir şey kalıyor. Asıl alışkanlıkları kazanmış oluyor, karakteri betonlaşmış oluyor. Beton dökmüş oluyor.

Onun için, çocukların küçükten eğitilmesi gerekir diye gene

kızlarımıza güzel bir saha açtık.. Anaokulu eğitimi yapacak öğretmenleri yetiştirme okulu açtık. Hatta, onlardan bazıları Avustralya'dan gelmiş kızlarımız

Kolejlerimiz var, anaokullarımız var, öğretmen yetiştiren okullarımız var. Bunların hepsi teşkilatlı eğitim içindir. Yani, örgün eğitim içindir. Yaygın eğitim için radyomuz var, dergilerimiz var, kitaplarımız var, televizyonumuz var. İki kanal televizyonumuz var, iki bölgede. Ufak tefek, başka bölgelerde küçük radyolar var. Bizim yayınlarımızı yapan; ama tamamen idaresi bizde olmayan. İnşâallah, ulusal yayına geçeceğiz.

Bunun dışında daha başka neler yapabilirsek, eğitimin her çeşidini yapmayı düşünüyoruz. Ayrıca dostluk dedik, vakfımızın amaçlarından birisi olarak: Eğitim, dostluk… Yunus Emre gibi düşünüyoruz. Dostluğun, sevginin, muhabbetin, kardeşliğin dinimizde çok sevabı olduğunu biliyoruz; önümüzdeki günlerde de inşâallah. Bunun teferruatını anlatacağım size. Onun için, birbirimizi sevmeyi öğrenelim diye, sevgiyi yaygınlaştıralım diye, dostluğu yaygınlaştıralım diye çalışıyoruz.

Dostluk çalışmalarımız var... Bu dostluk çalışmalarının boyutlarını göstersin diye bir misal vereceğim: İspa Seyahat ve Turizm şirketi kurduk. Seyahat ve turizm şirketinin sevgiyle ne ilgisi var? İşte seyahat ediyoruz, yeni insanlarla- arkadaşlarla tanışıyoruz. Dostluk genişliyor, dostluk kuvvetleniyor. Meselâ, Malezya'da dostlarımız var. İnşaallah, Endonezya'ya gideceğiz, oradan dostlarımız olacak.

Avustralya'nın içine bizim geldiğimiz, davet edildiğimiz zaman; bir Melbourne, iki Sydney'i görmüştük. Başka yer görmemiştik. Taaaa... Kuzey'e kadar gittik. Mosman'a kadar, Cairns'den yukarıya kadar.. Ve orada, içeride Meriba (*Mareeba*) şehrinde bir cami bulduk. Oradaki kardeşlerle tanıştık. Cevdet kardeşimiz bazılarıyla kardeş oldu, mektuplaşır hala… Meriba'ya kadar çıktık. İnsaallah, bu çalışmalarımızı muhtelif yerlere götüreceğiz. Hiç ummadığımız yerde kardeşlerimiz oluyor, müslüman kardeşlerimiz oluyor. Dostluğu yayacağız..

Tabii, dostluktan amaç nedir? Yani, bir insan bir kimseyle niçin dost olur? Ona hizmet etmek için dost olur. Tasavvufta,

tasavvufun tarifini yapan Evliyaullah büyüklerimizden birisi diyor ki:

Tasavvuf yâr olup bâr olmamaktır,
Gül-i gulzâr olup hâr olmamaktır.

Tasavvuf nedir? Dost olmaktır, ama yük olmamaktır. Tasavvuf: yâr olup bâr olmamaktır. *Bâr*, yük demek. *Bar-i giran*, ağır yük demek.

Dünya ehli insanlar, materyalist insanlar birisiyle dostluk kurduğu zaman, kuracağı zaman ölçer. Ben bu adamla dost olursam, elime ne menfaat geçer? Ne kazanırım? İstikbalde ne fayda sağlarım diye düşünür. Ama tasavvufta öyle değil.

Tasavvufta dostluğun amacı hizmettir. Yani, ben bu kardeşimle dost olayım. Acaba ben buna nasıl hizmet götürebilirim? Acaba bunun imanına, dindarlığına nasıl yardım ederim? Böylece nasıl sevap kazanırım diye düşünür.

c. Hizmetin Önemi

Bütün tarikatlarda birçok umdeler vardır, esaslar vardır, ana fikirler vardır. Bütün tarikatların ana fikri, hizmettir. Mürid:

"—Şeyhim himmet!" demiş.

Şeyh de ne demiş:

"—Oğlum, hizmet..." demiş.

Yani, himmete ermek için, hizmet etmek lâzım. İzzet bulmak için, hizmet etmek lâzım. Peygamber Efendimiz kendisi hizmet ederdi. Bazen kalkardı, hurmayı kendisi sunardı, suyu kendisi ikram ederdi. Halkın arasında otururdu. Kendisine ayrı bir mevki- makam, saray ve sâire ayırmamıştı. Mütevazı yaşardı, halkla bütünleşmişti, Halkın içindendi. Fakirlerle oturmayı severdi, fakirlerin arasına girerdi onlara yardımcı olurdu. Elinde ne varsa, hepsini verirdi.

Bir keresinde, Peygamber Efendimize çok güzel bir elbise hediye ettiler. Giydi, çok yakıştı. Güzele her şey yakışır. Peygamber Efendimize de çok yakıştı o yeni elbise. Birisi geldi,

"--Ya Rasûlallah, bu elbiseyi bana ver!" dedi.

Daha sırtında yeni, ısınmamış. Yani, elbise yeni. Efendimiz

çıkarttı, o elbiseyi ona verdi. Birileri yanına yanaştılar, dediler ki:

"—Yahu, ayıp ettin. Daha Peygamber Efendimiz şöyle bir doyasıya giymedi, yani bir tadını çıkartmadı, sen Onun sırtındaki elbiseyi istedin!" dediler.

O da boynunu büktü dedi ki:

"—Ölürsem, kabrimde kefen yapmak istedim; ondan." dedi.

Yâni, kabre bununla gömsünler. Peygamber Efendimiz'in giydiği elbiseyle kabre gireyim diye ondan istedim." dedi.

Onun da niyeti oymuş yani. O da elbisenin güzelliğine tamah etmiş değil yani. İsterse düz basit bir elbise olsun. O da onu düşünmüş yani.

Ama Efendimiz her şeyi verirdi. İstediği zaman, vermediği zaman yoktu; Varsa verirdi. Yoksa derdi ki:

"--Elimde ne varsa verdim. Şu anda elimde hiç bir şey yok. Elime bir şey geçer geçmez, sana vereceğim!"

Böyle derdi. Yani, onu da boş çevirmezdi.

Tasavvufta dostluktan amaç, altını çizerek söylüyorum: Hizmettir. Sömürmek değildir, menfaat sağlamak değildir, materyalistlik değildir, maddi hesap değildir; mânevî hesaptır. mânevî hesap da nedir? Vermektir, almak değildir. Mânevî hesap da veren el, alan elden üstündür. Daima vereceğiz. Yunus Emre ne diyor? Hoşuma giden şiirlerinden birisi:

Dürüş, kazan, ye, yedir;
Bir gönül ele getir!
Bin Kâbe'den yeğrektir.
Bir gönül imareti…

Dürüşmek, gayret etmek demek eski Türkçe'de. Dürüş, yani gayret et, çabala! Dürüş, kazan, ye, yedir. Yani, kendin alnının akıyla, elinin emeği olarak, alın teri olarak çalış. Güzel. Çalışma prensibi…

İkincisi: Kazan! Helâlinden çalışınca insan kazanır. Allah veriyor. Bir tane ekiyorsunuz yere, toplu iğne kadar küçük bir çekirdek ekiyorsunuz; incir ağacı oluyor, kocaman. Kaç tane incir veriyor... Allah'ın lütfu çok. Çok büyük ölçüde veriyor.

Bir tane ekiyorsunuz, Yedi yüz tane alıyorsunuz. Bire bilmem

kaç yüz alıyorsunuz. Duruş, kazan, ye ve yedir! Kendin helâlinden ye! Allah'a hamd et, şükret ve yedir.

İnsan kazancının bir kısmını hayra ayırmalı, hayrı cebine koymalı! Hayrımı ayrı cebe koymazsam, yapmakta zorlanıyorum diyor. Ayrı cebim var diyor, su taraftaki cebim zekât cebimdir. Hayır cebimdir, biliyorum diyor. Bir fakir gördüm mü, elimi atıyorum oraya, çekiyorum cebimden para, veriyorum. Sessiz-sedasız verip geçiyorum diyor.

Yani, hayrı önceden ayırıyormuş. Benim kazancım ne kadar? Su kadar. Kazancımın ne kadarını hayır yapacağım? Kazancın ne kadarı hayra verilir? En aşağısı yüzde iki buçuk, Kırkta bir. Zekât ölçüsüdür bu. En yukarısı? Hepsini verebilir. Yüzde/ yüz' unu verebilir. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz yüzde/yüzünü vermişti. Onun ölçüsü yok ama vermektir.

İslâm'da asıl ahlâk, asıl fazilet cömertliktir. Cömert cennete yakındır. Onun için, eğitim yapacağız, dost edineceğiz, yardım edeceğiz, hizmet edeceğiz. Hizmet, nafile ibadetten öndedir buyurmuş büyüklerimiz. Hani bir insan kenara oturur, Kur'an okuyabilir, tesbih çekebilir, nafile namaz kılabilir.. Büyüklerimiz diyorlar ki: hizmet varken, önce hizmet yapılır. Nafile ibadet sonraya bırakılır. Nafile ibadetten önde gelir hizmet, diyorlar. Onun için, hepiniz hizmet ehli olmalısınız. Hepiniz başkasına faydalı olmağa çalışmalısınız.

Böyle olursa, İslâm gelişir. Ahlâkınız güzel olursa, siz güzel Ahlâkla davranırsanız, İslâm gelişir. Buralarda adam müslüman olur. Böyle yapmazsanız, maddi hesaplar yaparsanız, sömürmeye çalışırsanız, menfaatinizi arttırmağa çalışırsanız, cebinizi doldurmağa çalışırsanız, herkes gibi bir insan olursunuz. Bütün cihanın insanları böyle yapıyor..

Bu devrin, Yirminci Yüzyıl'ın insanı nedir? Materyalisttir. Herkes hesabını yapar. Vergide yüzde iki artsa, sokaklara dökülür, miting yapar, hükümeti protesto eder. Yüzde iki. Hükümet ne yapacak bu parayı? Hizmete verecek. Saatleri biraz değiştir. Pankartları alırlar, yürürler, bilmem ne yaparlar.. İşçiler yürür, patronlara bağırır, çağırır, fabrikayı kapatırlar filan. Yirminci Yüzyıl'ın insanı materyalisttir. Bu yol çıkmaz yoldur.

Bizim yolumuz ne? Bizim yolumuz vermek yoludur, cömertlik yoludur, yardımlaşmadır. İşte bu amaçlarla aziz kardeşlerim. Burada da bir vakfımızın faaliyeti olsun diye Ebrar Vakfı'nı kurduk. *Ebrar* kelimesini bilmeyebilirsiniz. *Ebrar*, Kur'an-ı Kerim'de olan bir kelimedir. Çok yiğit insanlar demek Ebrar, mübarek insanlar demek.

Arapçası *birr* veya *berr*, iyilik seven insan demek. Ana-babasına özellikle iyilik yapan, başkalarına iyilik yapan insan demek. Çoğulu *ebrar*... Çoğuldur yani bu kelime. Niye bu ismi koyduk? Kardeşlerimiz herkese iyilik yapan insanlar olsunlar diye. Yani, vakfın mensubu olan kardeşlerimiz, vakfın üyesi olan kardeşlerimiz Ebrar olsunlar, Herkese iyilik yapsınlar diye.

إِنّ الأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُوراً (الإنسان:٥)

(*İnne'l-ebrâre yeşrabûne min ke'sin kâne mizâcühâ kâfurâ*) [İyiler ise, kâfûr katılmış bir kadehten cennet şarabı içerler.]

(İnsan, 76/5)

Cennete girecekler, cennet ırmaklarından, çeşmelerinden kâselerle, mücevherli kâselerle içecekler, büyük iltifatlara erecekler. Onlardan olsunlar diye *Ebrar* adını koyduk.

Yahyâ AS, ana babasına çok itaatliydi. Onu böyle medhediyor, Kur'an-ı Kerim. Ana-babasına itaatli olsunlar, büyüklerine saygılı, küçüklerine sevgili olsunlar diye *Ebrar* ismini koyduk.

Tabii, mali imkânlarımız kısıtlı, kardeşlerimizin çoğu işçi, sınırlı kazançları var. Ama, bu sınırlı kazançlara rağmen, biz bunları da zorlamıyoruz. Yani, ille çok vereceksiniz, şöyle yapacaksınız da demiyoruz; zorlamadan, yurtlar açtılar. Kız yurtları, eğitim yurtları, erkek eğitim yurtları açtılar. İleride okul olsun Hocam, şu bina çok güzel, bak bunu alırsak, müsaade de kopartırsak; işte burasını okul yapalım, şurası söyle olsun, burası böyle olsun…"

Gülüyorum, hoşuma gidiyor bunlar benim. Yani çırpınıyorlar. Aslında, Avustralya çok kalabalık bir ülke değil. On sekiz, yirmi milyon nüfusu var. Bu bizim için, Türkiye'nin beşte biridir, çok büyük bir kalabalık değil. Fakat zaten yani on sekiz milyonun içinde de müslüman çok az; bilmiyorum ne kadar. Yani, yüzde bir, iki, üc… Yani, Avustralya'nın büyük kısmı başka millet.

Fakat Avustralya'nın büyük önemi var benim için... Ben öyle tahmin ediyorum, öyle görüyorum; Avustralya, batının teknik yönden ilerlemiş bir ülkesi olan İngiltere'nin himayesinde olduğu için, oranın tecrübesini uyguladığı için; çevredeki Endonezya gibi, Malezya gibi, Bangladeş gibi, Hindistan gibi, müslümanların çok kalabalık yaşadığı ülkelere nisbetle daha güzel bir ülke… Sokakları muntazam, binaları muntazam, yaşam seviyesi yüksek.

Eğitim için Çin'den buraya geliyorlar, Malezya'dan buraya geliyorlar. Hindistan'dan buraya, Pakistan'dan buraya geliyorlar. Biliyorsunuz bunları, bu önemli. Demek ki, Burası merkez olursa; Güney Doğu Asya'ya hizmet götürebiliriz.

Güney Doğu Asya İslâm'ın en önemli bölgesidir. Müslümanların en yoğun yaşadığı bölgedir. Bizim amacımız sadece Avustralya değil, Avustralya nüfusunun hepsi müslüman olsa; on sekiz milyon eder. Ama Endonezya'nın nüfusu iki yüz

milyon. Bangladeş'in nüfusu yüz on milyon. Hindistan'ın nüfusu sekiz yüz, dokuz yüz milyon... Bunun şu kadarı müslüman. Pakistan'ın nüfusu doksan milyon, yüz milyon.. Yani, müslümanların sayısal ağırlığı Arabistan değil, Ortadoğu değil. Sayısal ağırlık, Güney Doğu Asya'da.

Güney Doğu Asya ekonomik yönden de, iktisâdî yönden de büyük bir atılım içinde. Doğunun kaplanları dedikleri yeni ülkeler, Japonya gibi çalışıyorlar. Tayvan, Kore, Malezya ve sair gibi böyle ülkeler var. Oraları gördük, oraların insanlarıyla tanışmağa çalışıyoruz. Oralarda büyük hizmetler var.

Oralarda geçerli olan dillerden birisi: İngilizce. Yani siz burada, İngilizce tahsili gören bir gene oralara gittiği zaman; hizmet verebilir. Bazı kardeşlerimizle seyahatlerimiz oldu... Meselâ, çıktılar, cemaatin Türkçe bilmediği camilerde İngilizce vaaz verdiler, hutbe okudular. Çok güzel okudular. Allah razı olsun. Neden? Çünkü burada yetişmişler, İngilizceyi çok güzel biliyorlar, iyi de yetişmişler. Üniversiteyi bitirmişler, bilgisayar mühendisi olmuşlar veyahut daha başka meslekleri kazanmışlar. Çok tesirli oldu.

Şimdi buralarda onların dilini bilen insanlar olarak; Endonezya'ya, Malezya'ya, Filipinlere, Bangladeş'e hizmet götürebiliriz. adını bilmediğimiz ülkelerde müslümanlar var.. Meselâ, hristiyan ülkesi veya budist ülkesi sanılan ülkeler var. Tayland, ve saire gibi, orada müslümanlar var. Onlara hizmetler götürebiliriz. Götürecek iyi elemanlar, insanlar buradan yetişebilir.

Onun için, Avusturalya'nın kendisinin sayısal küçüklüğü aldatmamalı insanı... Burada iyi bir çalışma kurduğumuz zaman, Güney Doğu Asya'ya çok büyük hizmetler götürebiliriz. İslâm için çok faideli işler yapabiliriz.

Muhterem kardeşlerim! Onun için, buradaki çalışmalara çok önem veriyorum. Buradaki kardeşlerimiz silkindiler, uyandılar, kendi şehirlerine hapsedilmiş olarak kalmaktan kurtuldular. Şimdi gezmeyi öğrendiler. Başka şehirlerde arkadaşlar olduğunu gördüler. Kendileri de başka şehirlere geldiler. Meselâ, Bazı Melbourn'lu kardeşlerimiz Brisbane'a geldiler. Bazıları da başka yerlere gidecekler inşâallah. Onlara söylüyoruz. Tahakkuk edecek,

başka yerlere gidecekler..

Burada mühim olan nokta, yeni yetişen nesillerin dinlerini, dillerini, adetlerini güzel geleneklerini kaybetmemesi, bunları sağlamamız lâzım. İslâmî bakımdan Allah'ın sevgili kulu olarak, *ebrar* olarak yetişip de yenilesinler. Bunlar Avustralya' ya ve çevre ülkelere faydalar sağlayabilirler. İnşaallah. İngilizce eğitimi yapmış olmaları dolayısıyla, tüm dünyada hizmetler verebilirler.

Meselâ, benim şimdi dikkatimi çeken ufuklardan birisi: Güney Amerika… Hiç ilgimiz yok… Ne gittik, ne gördük, ne bilgimiz var. Oralara İslâm'ı götürmemiz lâzım. Oradaki insanlara müslümanlığı anlatmamız lâzım. Lâ ilâhe illa'llah'ı öğretmemiz lâzım. Onları Allah'ın dinine çağırmamız lâzım! Sahabe-i kiram böyle yaptılar. Doğdukları Mekke'de, Medine'de yaşayıp ölmediler; başka yerlere gittiler, oralarda çalıştılar, oralarda hizmet verdiler.

d. Niyetimiz Ahiret Olsun!

Onun için, önümüzde çok geniş ufuklar var... Kendinizi iyi yetiştirmeğe çalışın! Çocuklarınızı iyi müslüman olarak yetiştirmek için tedbir alın. Çocuklarınızı iyi müslüman yetiştirin. Sakin maddi amaç gütmeyin. Yani, çocuğum en çok parayı nereden kazanır? Çok para kazanmak mühim değil, çok hayırlı iş yapmak mühim. Hayırlı iş yapmak için, fedakârlık gerekiyor. Belki az maaşa razı olmak gerekiyor.

Duyuyoruz, Avrupa'nın falanca okumuş adamı, soylu, asaletli adamı Afrika'nın bir kabilesine gidiyor, onların arasına yerleşiyor, orada hizmet veriyor. Yani, insanlığa hizmet diye yerlilere tıbbi hizmet götürüyorum diye böyle bir çalışmayı yapıyor, fedakârlık yapıyor. Çok rahat bir yerde yaşayacağına, çok mağduriyetli bir yerde yaşamaya razı oluyor. Bu bir davranış şeklidir.

Amaçları nedir? Ayrı. Yani, acaba hristiyanlığı mı yaymak istiyorlar. Yoksa orayı sömürmek mi istiyorlar, filan. Onlar ayrı ama, bu bir davranış şeklidir. Bizim davranışımızın da bu olması lâzım. Yani amacımız, maddi kazanç sağlamak değil. Amacımız, güzel hizmet vermek olmalıdır.

Pekiyi, bir insan maddi kazanç sağlamayı düşünmezse; sonuç

ne olur? Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[3]

مَنْ كَانَتْ نِيَّتَهُ الْآخِرَةَ، جَمَعَ اللهُ شَمْلَهُ، وَجَعَلَ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ؛ وَمَنْ كَانَتْ نِيَّتَهُ الدُّنْيَا، فَرَّقَ اللهُ عَلَيْهِ أَمْرَهُ، وَجَعَلَ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلاَّ مَا كُتِبَ لَهُ (ه . حم . حب . طب. هب. عن زيد بن ثابت)

(*Men kânet niyyetehü'l-âhireh*) "Kimin niyeti ahiret ise, ben Allah'ın rızasını istiyorum, ben cenneti istiyorum diyor. Niyeti, hedefi, gayesi, amacı Allah'ın rızasını kazanmak ve ahiret. (*Cemea'llàhu şemlehû*) Allah onun iki yakasını bir araya getirir, yardımcısı olur, işlerini düzeltir, rast getirir. Dirlik düzenlik verir. (*Ve ceale gınâhu fî kalbihî*) Gönlüne gönül zenginliği verir."

(*Ve etethü'd-dünyâ ve hiye râğımetün*) "Dünyalık onun arkasından, o istemediği halde kös kös gider. Mecburen gider ve ona varır. Yani, adam dünyalık sahibi de olur."

(*Ve men kânet niyyetehü'd-dünyâ*) "Ama, bir insanın gayesi dünya olursa, materyalist olursa insan; menfaatperest olursa, ne olur? (*Ferraka'llàhu aleyhi emrehû*) Allah onun işlerini dağıtır, iki yakası bir araya gelmez. (*Ve ceale fakrahû beyne ayneyhi*) Fakirliği gözünün önünde sallandırır. Korkutur fakirlikten onu... (*Ve lem ye'tihî mine'd-dünyâ, illâ mâ kütibe lehû*) Dünyalıktan da, bütün çırpınmasına rağmen, Allah ona ne kadar kısmet vermişse, ne kadar rızık yazmışsa, o gelir. Fazlası gelmez."

Çırpınır, çırpınır, bir ticarete girer, zarar eder. Öteki ticarete girer, zarar eder. Öteki ticarete girer, zarar eder.

---

[3] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.128, no:4095; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.183, no:21630; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.455, no:680; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V, s.143, no:4891; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.288, no:10338; Zeyd ibn-i Sâbit RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.206, no:6187: *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.XXI, s.341, no:23681.

"—Olmadı hocam!"

Olmaz. Sen Allah'ın sana nasib etmiş olduğu rızık için boş yere çırpınıyorsun. Allah nasıl olsa nasib etmiş rızkını sana. Allah'ın senden Emrettiği hizmetleri yapmıyorsun, Allah'ın buyruğunu tutmuyorsun, zengin olacağım diye amacın menfaat olmuş, zengin olacağım diye çalışıyorsun. Olmaz. Amacın ahiret olsaydı, Allah zenginliği de verecekti.

Peygamber Efendimiz'in ashabi: Abdullah ibn-i Mes'ud, Ebû Hureyre, Selman'ul Farisi, Abdullah ibn-i Abbas, (ridvanullahi aleyhim acmain) bir çok kimse.. Bunların çoğu, açlıktan karınları göçmüş insanlardı. Açlıktan karınlarına tas bağlayan insanlardı, izdirab çeken insanlardı.. Bir lokma bulamayan, bir örtecek örtü bulamayan insanlardı. Ama, sonra hepsi bir ile vali oldu. Bir eyaletin başkanı oldu. Dünya hayatı imtihandır. Allah bazen fakirlikle imtihan eder, bazen zenginlikle... Ama, amaç maaş olmamalı. Amaç materyalizm olmamalı, amaç ilahi olmalı. İslâm'a hizmet, müslümanlara hizmet olmalı.. Sonuç? Sonuçta gene İslâm'a hizmet edenler de, aç ve açık kalmaz.

Bir misal vereyim. Belki müsait değil, uygun değil ama; meselâ, müslüman bir insan namusludur. Müslüman bir delikanlı flört etmez. Bu zamane insanlarının yaptığı işleri yapmaz, görüşmez, aramaz- bulmaz; kendisi İslâmî bir şekilde hareket eder. Bir hacı teyze diyordu ki:

"—Yahu, Allah Allah! Hep dikkat ettim, müslümanların hanımları gene en iyi hanımlar." diyor.

Neden? Allah nasib ediyor. Ötekisi kendisi çırpınıyor, arıyor, gene iyi olmuyor; mutlu bir yuva kuramıyor. Berikisi, İslâmî kaidelere riayet etmek istiyor. Başka bir şey istemiyor. Allah en iyisini nasib ediyor.

Bir ülkede bir kardeşimiz vardı, anasının babasının sözünü dinlemedi, kendi başına gitti birisiyle evlendi. Geçen gün gördüm, Almanya'ya gittiğim zaman, acıdım. Yani, çok acıdım haline. Çocuğu boynuna kanguru gibi oturtmuş. Erkek, karnına çocuğu oturtmuş. Kadın öbür tarafta işe gidiyor, bilmem ne yapıyor. Bu, evde çocuğa bakıyor. Sütünü hazırlıyor, altını temizliyor. Acıdım yani haline; görevler ters dönmüş yani...

Kendi başına gitmiş bir Alman kızı almış. Tabii, gene o da müslüman olmuş filan. İyi güzel ama yanımıza başı açık geldi, kolları kısa geldi. Yani, tam iyi müslüman olmamış. Çocuğunu da tam müslüman yetiştirmeyecek; o çocuktan da istenilen verim, randuman alınamayacak.

Onun için, siz Allah için hareket ederseniz; Allah sizin işinizi rast getirir. Siz dünya için hareket ederseniz, her işiniz de, umduğunuzun tersine gider. Bu da bir ilâhi kaidedir, cezadır, bunu da bilin; Allah'a has kul olmağa çalışın! Allah'ın dinine güzel hizmet vermeğe çalışın!

Allah sizi dünya ve ahirette aziz ve bahtiyar eylesin… Allah hepinizden razı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

26. 12. 1996 - Melbourne / **Avustralya**

03. CENNETİ KAZANMANIN YOLLARI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Emmâ ba'd.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı üzerinize olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihan saadetine cümlenizi nail eylesin... İki cihanın hayırlarına erdirsin... Sevdiklerinizle beraber cennetiyle, cemaliyle cümlenizi müşerref eylesin...

a. Bir Hasenenin Değeri

Peygamber SAS Efendimizden nükteli bir mâlûmat, bilgi var. İnsanların yaptığı iyi şeylere *hasene* deniliyor. *Hasene*, kelime olarak da *hasen* deniliyor İnsanın haseneleri çok olursa, hasenat deniliyor. Ömrünü böyle iyi şeylerde geçirmiş bir insana (*sàhibü'l-hayrat ve'l-hasenat*) "Hayırların ve hasenelerin sahibi" diyoruz. Ömründe böyle hayırlı işleri çok yapmış olan, hayırları çok yapmış olan, haseneleri çok yapmış olan kimse.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

Bir insan evinde değil de, camide namaz kılmaya gelirse; çok mükâfat alır. Bir kere camide kıldığı namaz, evde kıldığı namazdan yirmi yedi kat daha sevaplıdır. Sonra, camiden eve gelirken, attığı her adımda kendisine bir *hasene* sevabı verilir. Her adımına bir *hasene* sevabı veriliyor. Her adımında bir seyyiesi siliniyor. Bir de derecesi artıyor.

Seyyie de, kötülük demek. hasenenin zıddı. İnsan iyi bir davranışta bulunursa, bir hasene yapmış oluyor. Kötü bir davranış yaparsa, seyyie yapmış oluyor. Seyyienin çoğulu da, şeyyiat, seyyieler...

Peygamber SAS Efendimiz müjdelemiş ki, Allah bir insanın bir hasenesini kabul ederse, bir hasenesiyle cennete sokar. Çok büyük

bir müjde, aslında sevindirici bir şey... Allah-u Teàlâ Hazretleri yeter ki yaptığımız ibadeti kabul eylesin. İbadetlerin kabul edilmeme tehlikesi vardır. Yani, yaparsın da kabul olmaz.

Eski kitapların birisinde okumuştum. O sene altı yüz bin kişi haccetmiş. O devirde, o kitabın yazıldığı zamanda; altı yüz bin kişi hac yapmış. Evliyaullahtan bir kimse rüyasında görmüş, demişler ki:

"—Altı yüz bin kişinin haccını kabul etmedi Allah... Yalnız içlerindeki mübarek bir zatın hürmetine kabul etti. Demek ki, o mübarek kimse olmasaydı, Allah altı yüz bin kişinin haccını o sene belki kabul etmeyecekti."

b. Emrindeyim Yâ Rabbi!

Bir insan haram mal ile hacca kalkışırsa, kazancı haram, o parayla hacca gitmeye kalkışırsa... Tabii, öteki hacılar gibi ihramlanacak, ondan sonra *Lebbeyk* diyecek.

لَبَّيْكَ ، اَللَّهُمَّ لَبَّيْكَ !

(*Lebbeyk, allàhümme lebbeyk*) "Emret ya Rabbi, emret! Emrin başım gözüm üstüne... Buyruğunu tutuyorum yâ Rabbi!" dedikçe; bu çok güzel bir söz. Hacıların söylediği bu söz son derece kıymetli:

لَبَّيْكَ ، اَللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ! لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ ! إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ ، لاَ شَرِيكَ لَكَ.

(*Lebbeyk, allàhümme lebbeyk! Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk! İnne'l-hamde ve'n-ni'mete leke ve'l-mülk, lâ şerîke lek.*)

Çok kıymetli bir söz... Hacılar bunu ihrama büründükten sonra, zikir olarak çok fazla miktarda söylerler. Bayırda söylerler, inişte söylerler, yokuşta söylerler; kafilelerle karşılaştığı zaman söylerler, namazı kıldıkları zaman söylerler. Hac yolları Lebbeyk

sadâlarıyla dolar.

Ne demek bu?

“—Ya Rabbi, sen bize haccı farz kıldın, sen bize haccı Emrettin, sen bizi Beyt-i Şerifine davet ettin, bize seslendirdin, nida ettirdin, bizi çağırttın; biz de geliyoruz ya Rabbi, davetine icabet ediyoruz, buyur ya Rabbi! Emret ya Rabbi, emrindeyim ya Rabbi!” diyerek gidiyoruz.

Bunun sebebi de, İbrâhim AS’ Kâbe’yi temellerinden yeniden bina edince; Kâbe’nin yeri Hazreti Adem AS’ zamanından beri var ama; Nuh tufanı olmuş, tahribat olmuş, kaybolmuş. Tamir ettikten sonra, Allah-u Teàlâ Hazretleri İbrâhim AS’a:

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالاً وَعَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ (الحج:٢٧)

(*Ve ezzin fi’n-nâsi bi’l-hacci ye’tûke ricâlen ve alâ külli dàmirin ye’tîne min külli feccin amîk.*) [İnsanlar arasında haccı ilan et ki, gerek yaya olarak, gerekse nice uzak yoldan gelen yorgun argın develer üzerinde sana (Kâbe’ye) gelsinler.] (Hac, 22/27) ayet-i kerimesinde bildirildiği üzere;

“—Ey İbrâhim, binayı yaptın, Kâbe’yi inşa eyledin, şimdi insanlara seslen! Her yerden yaya olarak, binekli olarak, kafileler halinde, vadilerden akan seller gibi bu mübarek Kâbe-i Müşerrefe’yi tavafa, ziyarete gelsinler. Seslen yâ İbrâhim!” diye emredince, İbrâhim AS’ dedi ki:

“—Ya Rabbi, benim sesim nereye kadar varır? Ne olacak yani, nihayet dağın tepesine çıksam bağırsam, bir kilometre ötedeki duyar, iki kilometre ötedeki duyar. Ondan sonra ne olacak?”

“—Ya İbrâhim! Sen seslen, çağırması senden, duyurması benden!” buyurdu Allah-u Teàlâ Hazretleri. Duyurmak Allah’tan.

Onun için, İbrâhim AS’ çağırdı diye Hacılar oraya gidiyor. İbrâhim AS’:

“—Ey insanlar. Allah-u Teàlâ Hazretleri Beytullahini ziyareti size emrediyor. Burayı ziyarete gelin haccedin!” diye, seslendi diye, hacılar ihram bezine bürünüp ondan:

“—Buyur ya Rabbi, emret yâ Rabbi, davetini duydum, geliyorum ya Rabbi!” diye öyle gidiyorlar hacca.

Bu işin güzel tarafı, heyecanlı tarafı amma; Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

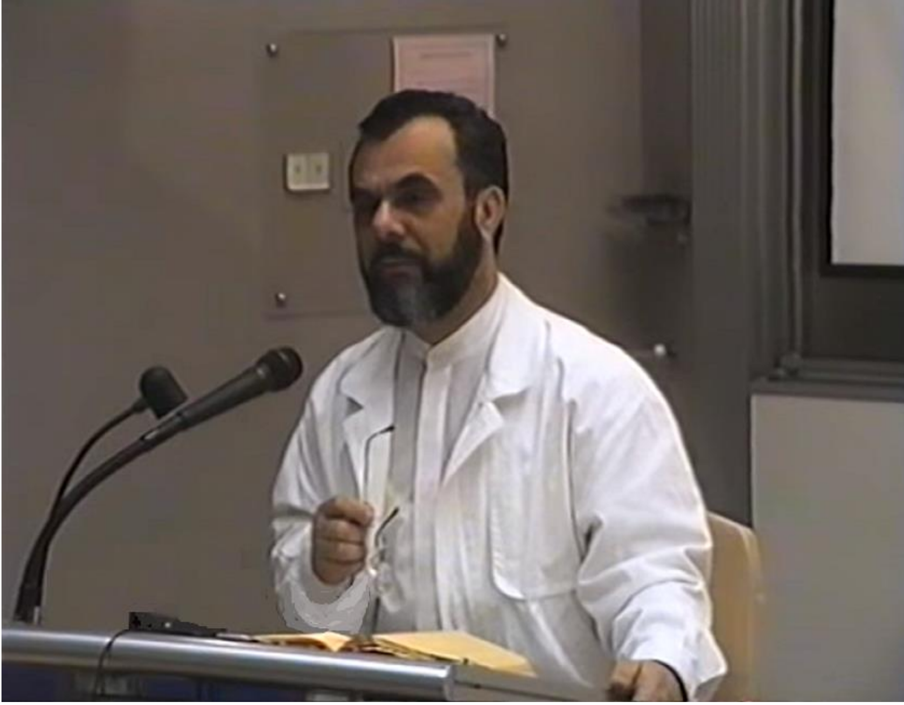
“—Haram mal ile hacceden bir kimseye, Lebbeyk çektiği zaman, Allah der ki:

(*Lâ lebbeyke ve sa’deyke*) “Sana lebbeyk ve sa’deyk yok!” der. Kabul değil senin lebbeyk’in, sa’deyk’in. (*Ve haccüke merdûdün aleyk*) Senin haccın senin yüzüne çarpılmıştır, reddolmuştur sana diye cevap verir.

Hacca gidiyor adam, öteki Hacılar gibi hacca gidiyor. İhram bezine bürünmüş. İhram bezini belime sarsam ağlayu ağlayu. İhrama bürünmüş, hacca gidiyor ama; baş açık, yalın ayak hacca gidiyor ama; Allah:

“—Yok senin *lebbeyk*’in ve *sa’deyk*’in, istemiyorum seni, kabul değil senin ziyaretin; reddolunmustur senin ziyaretin deniliyor.

c. Abese Sûresi

Demin farzı kılarken, birinci rekâtta Abese Sûresi'ni okudum. Abese Sûresi korkunç bir suredir. Neden korkunçtur? Çünkü, Peygamber Efendimizi azarlıyor Allah-u Teàlâ Hazretleri. Peygamber Efendimiz ki, Peygamber Efendimiz, kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratılmış olduğu mübarek bir şahsiyet, cevher Peygamber Efendimiz.

Öyle bir cevher ki, kâinatı o cevherin hürmetine yaratmış Allah… "Sen olmasaydın, kâinatı yaratmazdım!" denilen kişi… Eşrefü'l-mürselîn, peygamberlerin en şereflisi, Seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Evvelki insanların, ta Hazreti Adem'e kadar ve kendisinden sonraki insanların, ta kıyamete kadar efendisi, en soylusu, en asaletlisi, en kıymetlisi…

Habibullah, Allah'ın mahbubu, habibi, sevdiği kulu… Mahbûbü'l-halâik, mahlûkatın hayran olduğu kimse... Cümle mahlûkat, dağlar, taşlar, ağaçlar, kuşlar, melekler, felekler hayran kendisine. Hepsi àşık Rasûlüllah'a, öyle bir insan…

Allah onu öyle bir cevherden yaratmış. Öyle gelmiş Hazret-i

Adem AS'dan beri… İbrâhim AS, İsmail AS böyle gelmiş. Çok muhterem, çok mübarek, çok sevimli, çok şerefli, çok kıymetli, çok izzetli, çok itibarlı bir kul…

Allah-u Teàlâ Hazretleri, hal-i hayatında hiç bir kimseye nasib olmayan Mi'rac'ı nasib etmiş. Hal-i hayatındayken yedi kat gökleri geçip, yetmiş bin nurdan, zulmetten perdeleri geçip, huzuruna gelmesini nasib etmiş Peygamber Efendimize…

Gel Habîbim, sana àşık olmuşam;
Cümle halkı sana bende kılmışam.

dediği habibi, cümle Halkın Efendisi Peygamber Efendimiz.

Bakın, işin bu tarafı bu kadar muhteşem, bu kadar muazzam, bu kadar yüksek… Yanına Arab'ın eşrafından insanlar geldi, bunlar şerefli insanlardı. Kabilelerin reisleri, arkalarında adamları var, grupları var… Peygamber Efendimiz onları İslâm'a çekmeğe çalışıyor, ısındırmağa çalışıyor, İslâm'ı onların kalbine sevdirmeğe çalışıyor...

İki gözü a'ma olan Abdullah ibn-i Ümm-ü Mektum denilen, Abdullah isimli bir sahabi var. İki gözü görmüyor. Böyle el yordamıyla geliyor mescide... Veyahut, birisi koluna girecek, mescide öyle gelecek. Gözü görmüyor, a'ma... Bu da:

"—Yâ Rasûlallah. Sana bir şey söyleyeceğim. Yâ Rasûlallah, bir dakika, şu şöyle mi, bu böyle mi? Yâ Rasûlallah, bir dakika, bana bakar mısın?" filân diyor.

Peygamber Efendimiz, öteki eşraf ve ayan ile meşgul olmak istiyor, onlara İslâm'ı anlatmak istiyor. O adamlar İslâm'ı kabul ederlerse, arkalarındaki kabileler de gelir İslâm'a… Anlatırlar, sürüklerler öteki insanları... Üç dört defa böyle şey yapınca, "Yâ Rasûlallah, sana bir şey soracağım. Şu şöyle mi, bu böyle mi?" filan diye öne atılınca, Peygamber Efendimiz yüzünü buruşturdu. Yani üzüldü, sinirlendi, hoşlanmadı onun böyle ikide bir de öne atılmasından… Fakat, Allah-u Teàlâ Hazretleri Abese Sûresi'ni indirdi:

عَبَسَ وَتَوَلَّى . أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمٰى (عبس: ١-٢)

(*Abese*) Yüzünü buruşturdu demek. *Abus* çehreli diyoruz ya. bir insana… Suratı bir karış asık, yani buruşuk… Abese, yüzünü buruşturdu, (*ve tevellâ*) sırtını da döndürdü. Hoşlanmadığı için yüzünü buruşturdu, sırtını döndü ona... (*En câehü'l-a'mâ*) Kendisine o a'mâ geldi diye." (Abese, 80/1-2)

"—Ey Rasûlüm. Sen yüzünü buruşturuyorsun, sırtını çeviriyorsun ama; ben o a'mâyı seviyorum. O eşrafı sevmiyorum dedi. Bunda fayda var, Bu a'mâda, bu fakirde, bu garibanda fayda var; onlarda yok!" dedi, azarladı.

Bu ayet inince tabii, Efendimiz için ağır bir şey bu. Sizin, bizim için de korkunç bir şey yani. Neden korkunç? Öyle Seyyidü'l-evvelîne ve'l-ahirîn olan Muhammed-i Mustafası, böyle bir olaydan dolayı, ikaz edildi. O tavrından dolayı, azarlama var.

"—Onlar öyle içi, dışı paklanmayacak, fikirlerinden vaz geçemeyecekler, yollarından dönmeyecekler; ama bu iyi bir kimse…" diye ikaz geldi.

Demek ki, hata edince şamar geliyor. Demek ki yanlış iş yapınca, ihtar geliyor. Demek ki, Allah'ın sevgili kulu Rasûlüllah'ın bile söylediği söze, yaptığı işe çok dikkat etmesi lâzım!

Ya biz ne oluyoruz? Biz kimiz yahu? Biz neyiz? Beş para etmez insanlarız biz. Bizim sabahtan akşama, geçe gündüz işimiz isyan…

Gece gündüz işleri isyan kamu.
Korkaram ki yerleri ola Tamu…

Hepsinin işi isyan. Bizim işimiz ne? Tembellik. Bizim işimiz ne? Gıybet. Bizim işimiz ne? Dedikodu. Bizim işimiz ne? Mâlâyani, boşuna vakit geçirmek. Ömürlerimizi harcıyoruz biz, boş yola harcıyoruz.

Allah'ın hoşuna gidecek ne yapıyoruz? İbadetlerimiz ibadete benzer mi? Namazlarımız namaza benzer mi? Namaza durduğumuz zaman aklımız nerede, kalbimiz nerde, fikrimiz nerede? Namazdan sonra işimiz ne? Bir araya geldik mi, konuşmamız ne? Sabahtan akşama çalışmamız ne? Ticaretimiz

nasıl, helâl mı, haram mı? İyi mi, kötü mü?

Kalbimizden geçen niyetler, fikirler temiz mi, kirli mi, pis mi? Art niyetli miyiz, kötü niyetli miyiz? Dıştan tebessüm edip de, içten pazarlıklı mıyız? Münafık mıyız?

d. Ashabın Endişeleri

Rasûlüllah Efendimiz'e sahabe-i kiram geldiler:

"—Yâ Rasûlallah, biz münafik olduk!" dediler, ağlayarak, üzülerek.

"—Ne oldu?"

"—Yâ Rasûlallah. Senin yanına geldik mi, melekler gibi oluyoruz. Senin sohbetini dinledik mi eriyoruz, pırıl pırıl tertemiz oluyoruz. Her türlü günahlardan uzaklaşalım diye düşünceler içimize geliyor, çok güzel duygularla dönüyoruz. Evimize gittik mi, evde hanımla, çoluk çocukla, işle, güçle meşgul olurken kaybediyoruz o güzel duyguları..." dediler. "Kötü şeylere dalıyoruz, kötü işler yapıyoruz." dediler.

Peygamber SAS Efendimiz onun üzerine buyurdu ki:[4]

لَوْ أَنَّكُمْ تَكُونُونَ إِذَا خَرَجْتُمْ مِنْ عِنْدِي ، كُنْتُمْ عَلَى حَالِكُمْ ذٰلِكَ ، لَزَارَتْكُمُ الْمَلائِكَةُ فِي بُيُوتِكُمْ ؛ وَ لَوْ لَمْ تُذْنِبُوا ، لَجَاءَ اللّٰهُ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ، كَيْ يُذْنِبُوا فَيَغْفِرَ لَهُمْ (ت. وضعفه عن أبي هريرة)

RE. 357/2 (*Lev ennekûm tekûnûne izâ haractüm min indî, küntüm alâ hàliküm zâlike*) "Eğer siz benim yanımdan çıktığınız zaman, şu hal üzere olmağa devam edebilmiş olsaydınız, benim yanımdaki hali sürdürebilseydiniz, muhafaza etmeğe muktedir

[4] Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.68, no:2449; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.304, no:8030; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.396, no:7387; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.129, no:2696; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.409, no:7101; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.337, no:2583; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.415, no:1420; Ebû Hüreyre RA'dan.

olabilseydiniz, (*ve zâretkümü'l-melâiketü fî büyûtiküm*) evlerinizde size melekler ziyarete gelirdi."

(*Ve lev lem tüznibû*) "Eğer siz günah işlemeseydiniz, (*lecâe'llàhu bi-halkın cedîd*) Allah yeni bir halk yaratırdı, yeni insanlar yaratırdı, başka insanlar yaratırdı; (*key yüznibû*) günah işlesinler de, (*feyağfire lehüm*) o da onların günahlarını affetsin diye."

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim! Abese Sûresi'nden çok ibret almamız lâzım, tüylerimizin ürpermesi lâzım, derimizin titremesi lâzım! Havfullah'tan, Hasyetullah'tan erimemiz lâzım!

Haşr Sûresi'nin sonunda bir ayet-i kerime var, Huvallahü'llezî'den önce. Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

لَوْ أَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللهِ (الحشر:٢١)

(*Lev enzelnâ hâzel-kur'âne alâ cebelin*) "Eğer biz bu Kur'an-ı bir dağın üstüne indirseydik; insan oğlunun üstüne değil de, dağın üstüne indirseydik; (*leraeytehû hàşian mütesaddian min haşyetillâh*) Allah'ın havfından, haşyetinden, korkusundan o dağın parça parça olduğunu, saygıdan eğilmiş, büzülmüş, korkmuş bir hale geldiğini görürdün." (Haşr, 59/21)

Bizim ayetten, hadisten anladığımız yok. Allah'ın kelâmı mı? Burada Allah'ın kelâmı okunur, orada insanlar sohbet eder. Çocuklar bağırır, kadınlar birbirleriyle konuşur, erkekler alış verişte devam eder... Meselâ, oluyordur bunlar. Yani, burada bile oluyordur. Her yerde oluyor.

Eski bir mübarek zat vardı, Mecmua neşrederdi. Ben de bazılarını okurdum. Eski zatlardan… Erenköy istasyonunda büyük bir bekleme salonu var. Radyodan Kur'an-ı Kerim okunuyormuş, salondaki herkes bir başka havada; dır, dır, dır… vır, vır, vır, konuşuyorlar boyna… Böyle bir gürültü, dırıltı, zırıltı,

vırıltı; dayanamamış. Hâmiyyet-i dîniyye derler. Yani, dinî bakımdan, bir dini himaye duygusu var. Bir çalışma arzusu var, gayret-i diniye derler. Dini bakımdan bir gayreti var, bir kıskanması var.

"—Dine saygı gösterin!" diye masaya küt küt, küt küt vurmuş. İstasyonda herkes kalabalık. Herkes böyle ne oluyor diye dönmüşler.

"—Beyler, bayanlar, hanımlar, Kur'an okunuyor! Allah'ın kelamı… Ne oluyorsunuz, niçin konuşuyorsunuz?" demiş.

Kur'an okunurken, susup dinlenilecek. Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

(الأعراف:٢٠٤)

(Ve izâ kurie'l-kur'ânu festemiù lehû ve ensıtû leallekûm türhamûn.) [Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin.] (A'raf, 7/204)

e. Lâ ilâhe illa'llah Diyen Cennete Girecek!

Kulluk, müslümanlık bir bakıma kolay bir şey. Neden kolay? Peygamber SAS Efendimiz bir keresinde dedi ki:[5]

---

[5] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.363, no:151; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.392, no:169; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.60, no:444; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.172; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.279, no:7638; Ebû Talha el-Ensàrî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.313, no:790; Taberânî, *Dua*, c.I, s.434, no:1477; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXVI, s.290; Ebû Şeybe el-Ensârî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.48, no:6348; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.328, no:2124; Seleme ibn-i Nuaym el-Eşcaî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.205, no:2932; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.214, no:2113; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VIII, s.493, no:3369; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.447, no:1929; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.68, no:1622; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

مَنْ قَالَ: لاَ إِلَهَ إلاَّ اللهُ ، دَخَلَ الْجَنَّةَ (حب. عن جابر ؛ حب. ط. حل. عن أبي ذر ؛ ك. عن أبي طلحة ؛ طب. ع. حل. عن معاذ)

(*Men kàle: Lâ ilâhe illa'llàh, dehale'l-cenneh*) "Kim ihlâsla *Lâ ilâhe illa'llah* derse, cennete girecek."

Lâ ilâhe illa'llah... Hepimiz diyoruz: "*Lâ ilâhe illa'llah. Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah...*" Bunu her zaman diyoruz, severek diyoruz, hakikaten diyoruz, ihlasla diyoruz, kànî olarak diyoruz:

"—Allah'tan başka ilâh yok; şeriki naziri yok!" diye

لاَ إِلَهَ إلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

(*Lâ ilàhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü, ve hüve alâ külli şey'in kadîr.*) diyoruz.

Kim *Lâ ilâhe illa'llah* derse, cennete girer.

"—Oh, iyi yahu, tamam, hepimiz cennete gireceğiz."

Girecek ama, hakikaten, *Lâ ilâhe illa'llah* diyen cennete girecek ama; cennete girmeden önce nerede olacak? Mahkeme-i kübrâdan sonra, nerede olacak? Kimisi cehenneme atılacak, azaba uğrayacak. Dünyadaki kusurlarının cezasını çekecek. Ondan sonra cennete girecek.

Lâ ilâhe illa'llah diyen insanların bir kısmı, dünyadaki hatasından dolayı cehenneme atılacak. Ondan sonra cennete

---

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.49, no:82; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.34, no:3941; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.174; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.X, s.,397; Ebû Hüreyre RA'dan.

Mizzî, *el-Fevâid*, c.I, s.191, no:445; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXVI, s.436; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.61, no:208 ve s.298, no:1425; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXI, s.172, no:232334 ve c.XXXVIII, s.393, no:41734.

girecek. Cennete girecek, tamam, doğru. Lâ ilâhe illa'llah diyen cennete girer amma; cehenneme düşüp, azabı görüp, ondan sonra cennete girecek. Peki, ne kadar yanacak, cehennemde? Cehenneme düşecek, günahından, suçundan dolayı.

Peygamber Efendimiz diyor ki:[6]

اتَّقُوا النَّارَ، ولَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ (خ. م. حم. عن عدي بن حاتم)

(*İtteku'n-nâra velev bi-şikkı temretin*) "Cehennemden sakının, ey müslümanlar. Yarım hurmayı tasadduk etmek tarzında bir davranış ile bile olsa, cehennemden korunmağa çalışın!"

Çünkü, sadaka verirsin, zekât verirsin, hayır yaparsın, gönül alırsın; yani Allah'ın hoşuna gider, hasenen kabul olur, cennete girersin.

Yarım hurmayla bile olsa, cehennemden sakının! Ateşe düşmekten, yanmaktan, azab görmekten sakının! Sakın cehenneme düşmemeğe çok dikkat edin!

f. Cehenneme Düşmemeğe Çalışın!

---

[6] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.230, no:1328; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.196, no:1689; Neseî, Sünen, c.VIII, s.326, no:2505; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.256, no:18279; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.VII, s.43, no:2804; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.176, no:7532; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.39, no:2333; Dârimî, Sünen, c.I, s.478, no:1657; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.III, s.110, no:9900; Adiy ibn-i Hàtim RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.137, no:25101; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.395, no:678; Hz. Aişe RA'dan.

Dâra Kutnî, Sünen, c.II, s.125, no:10; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.97, no:85; Câbir RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.26, no:82; Câbir RA'dan, o da Hz. Ebû Bekir RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.86, no:2707; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.163, no:12771; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.299, no:6619; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.73, no:3644; Enes RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.483, no:3226; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.398, no:683; Nu'man ibn-i Beşir RA'dan.

Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.396, no:679; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.161, no:354; Umran ibn-i Husayn RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.339, no:15938; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.325, no:515.

“—Sakın cehenneme düşmeyin! Çünkü, cehenneme bir düşen, ahkàben yanacak!” diyor Peygamber Efendimiz.

Cehenneme bir kere düşen Müslüman; meselâ sıratı geçerken cehenneme düştü... Neden? Allah düşürüyor. Ayağı kayıyor, düşüyor. Veyahut ayağı kaymıyor, cambaz adam, dünyada da cambazdı. Cambaz adam sıratta giderken, Bazı insanları sırattan cehennemin çengelleri çekip alacak. Cehennemin çengeli takılacak, alacak. Yani öyle Allah istemeden, cezayı çekmeden, böyle kurnazlıkla, cambazlıkla sıratı geçmek yok; cehennemin çengelleri takılıp alacak. Bazı kimseleri.

Şimdi, cehenneme bir düşen veya düşürülen veya çengele takılan veya çengel atılıp, çekilip cehenneme düşürülen. Bir insan cehennemde ne kadar kalacak? O adam mü’mindi, sırattan cennete doğru gidiyordu, cehenneme düştü... Ne kadar kalacak cehennemde?

Ahkàben kalacak diyor Peygamber Efendimiz. *Ahkàben* ne demek? Hukublarca kalacak... *Hukub* ne demek? Bunun yerine biz alalım bu kelimeyi, Asırlarca diyelim. Asırlarca kalacak diyelim.

Çünkü hukub, Asr'a yakın. Bir asır, yüzyıl demek… Bir hukub, seksen küsür yıl demek. Yani, asırdan biraz az. Asırlarca kalacak demiyor da, Peygamber Efendimiz. Ahkàben, hukuklarca kalacak. Yani, seksen küsür sene, ömürler boyu kalacak. Kaç tane? Eh, asırlarca demiş. Bir adam asırlarca cehennemde yanacak.

Kaç asır yanacak? Asırlarca diyor, bilemeyiz. Üç mü, beş mi, yedi mi, on mu, elli mi, yüz mü? Bilmiyoruz. Ahkàben kalacak.

"—En aşağısı ne Hocam bunun? En tenzilatlısı, en azı hangisi?"

En aşağısı üç tane olur Arapça'da çoğulun… (*Ekallü'l-cem'i selâsün*) "Çoğul, en aşağı üç tane ifade eder." Türkçe'de iki tane de çoğuldur. Yâni, iki adam geliyor olsa, adamlara bak dersin. İki adam da çoğul sayılır. Arapçada iki adam için ayrı siga vardır. Ancak üç adam gelirse, adamlar deriz.

Arapçada bir de, tekil sigası vardır: (*Câe racülün*) "Bir adam geldi." demek. (*Cââ*) "İki adam geldi." demek. (*Câû*) "Adamlar geldiler." demek. Yani, ancak üçten sonra başlar. Demek ki, en aşağı üç hukub kalacak. En aşağısı bu. Hukublarca kalacak olduğuna göre, en aşağı üç hukub kalacak, üc asır kalacak. Üç asırdan, altmış yıl eksik diyelim meselâ; üç kere sekiz, yirmi dört. Bir de küsüratı var... Seksen üç yıl olsa, üç kere dokuz: iki yüz elli yıl kalacak, cehennemde… Cehenneme düşen, cehennemde en aşağı iki yüz elli yıl kalacak. Bu bir…

İki yüz elli rakamı hatırımızda olsun. Amma ahiretin günleri, dünyanın günleri gibi değil. Şimdi, dünyanın günü mü olacak orada? Dünya kalmadı ki, kıyamet koptu, her şey toz toprak oldu. Dünyanın günü mü kaldı? Dünyanın dönüşü mü kaldı? Yirmi dört saati mi kaldı? Ahiretin günü. Ahiretin günü nasıldır?

وَإِنَّ يَوْماً عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ (الحج:٤٧)

(*Ve inne yevmen inde rabbike keelfi senetin mimmâ teuddûn*) "Allah'ın indinde bir gün, sizin saydığınız bin yıl gibidir." (Hac, 22/47)

Ahirette bir gün, bin yıl gelecek. Üç yüz elli dört gün, kamerî

sene. Üç yüz altmış beş gün, şemsî sene. Üç yüz elli, üç yüz altmış bin yıl eder bir sene… Ahiretin bir senesi, dünyanın miktarına göre ne eder? Üç yüz altmış gün desek, bir günü bin yıl gibi olduğuna göre; üç yüz altmış gün değil, üç yüz altmış bin günü eder dünyanın. Ahiretin bir senesi, dünyanın üç yüz altmış bin günü kadar uzundur.

İki yüz kırk sene yanacak. Üç yüz altmış binin iki yüz kırk, iki yüz elli misli yanacak. Yani, cehenneme düşen, epeyce bir ceza çekecek.

Neden cehenneme düşer insan? Peygamber Efendimiz'in yanındaki insanlardan birisi öldü, "Allah rahmet eylesin!" dediler.

Peygamber Efendimiz dedi ki:

"—Hayır, o cehennemliktir." dedi.

Peygamber Efendimiz'in etrafında dolaşan insanlardan birisi bu. Asr-ı saadet'te müslümanların arasından, Peygamber Efendimiz'in etrafında dolaşanlardan, ashabın arasından bir kimse yani bu. Hayır, o cehennemliktir dedi Peygamber Efendimiz. Eşyasını aradılar, harpte ganimet malından çalınmış bir eşya buldular.

Ganimet nedir? Düşmandan alınan malzeme. Ne olacak? Ortaya yığılacak, beşte biri beytü'l-mal-i müslimîne ayrılacak. Beşte dördü harbe iştirak eden gazilerin arasında üleştirilecek, bölüştürülecek.

Oradan mal çalmış, almış, hoşuna giden eşyayı almış.

Peygamber Efendimiz harplerde seslenirdi:

"—Bakın, ganimetten ayakkabı bağcığı bile olsa yanınızda, getirin ortaya koyun! Cebinize koymayın, yanınıza almayın! Kim alırsa, ateşten bir bağ almış olur. Yanına bir bağcık, ateşten bir bağ almış olur." Diyordu.

Tellal bağırıyordu:

"—Yanınızda eşya bulundurmayın, ortaya koyun!" diye.

Öyle herkes kendi bildiğine, düşmanın cebinden kol saati, parası, dövizi, kıymetli şeyi, şunu bunu alamaz. Ne yapacak? Hepsini getirecek, ortaya koyacak. İslâm böyle.

Şimdi duyuyoruz da, Allah insanı şaşırtmasın. Güzel

müslüman olmak kolay değil. Afganistan'da, adam elinde silah, karşısındaki adama diyormuş ki, dur. Adam titriyormuş, duruyormuş.

"—Durdum tamam. Vurma, ben müslümanım, sizin tarafınızdanım!"

Takır, takır… Takır, takır… Deviriyorlarmış. Cebini, şusunu busunu yokluyorlarmış. Silahını, kıymetli şeylerini alıp geçiyorlarmış.

Neden yapıyor bunu? Ganimetin hırsından yapıyor. Ganimetin öyle alınması var mı? Müslümanın öldürülmesi var mı? Aman dileyenin öldürülmesi var mı? Yok.

Adam müslümanım diyor, *Lâ ilâhe illa'llah* diyor, öldüremezsin. Sahte demiş, yalandan demiş. Onu sen bilemezsin, öldürürsen vebal altında kalırsın.

"—Ganimet malından bir ayakkabı bağcığı, bir sırım alsa; ateşten bir sırım almıştır." diyor Peygamber Efendimiz.

Yanında yaşayan kişi ölüyor, o cehennemliktir diyor. Karıştırıyorlar eşyasını, içinde ganimetten çalınmış, alınmış mal buluyorlar. Ondan cehenneme gitmiş demek ki.

Bu işin şakası yoktur, aziz ve muhterem kardeşlerim! Yani, müslüman olmak kolay. Müslüman olan cennete girecek ama; dünyada yaptığı işlerin hesabı var, cezası var. Yani, biz müslümanlığı iyi bilmiyoruz, müslümanlar İslâm'ı iyi bilmiyorlar. Müslümanlar ya, Allah'ın rahmetine çok güveniyorlar. Cennete gireceğiz diye. Ya da, dere-tepe dümdüz, hiç bir şey düşünmeden yaşıyorlar.

Peygamber SAS Efendimiz yüzünü buruşturunca;

"—Ey habibim, sen yüzünü buruşturdun; bir daha böyle yapma!" diye Allah-u Teàlâ ihtar ediyor.

Biz kim oluyoruz? Bizim tir tir titrememiz lâzım!

Ne zaman Peygamber Efendimiz, Abdullah ibn-i Ümm-ü Mektum'u görse, o a'mayı görse; ahlâkının güzelliğine bakın Peygamber Efendimiz'in, derdi ki:

"—Gel bakalım, Rabbimin beni onun sebebiyle azarladığı kardeşim. Gel bakalım!" derdi.

"—Senin yüzünden azarlandım, gözüme görünme!" demezdi.

“—Gel bakalım kardeşim! Rabbimin, onun yüzünden beni azarladığı kardeşim, gel bakalım!” derdi.

Nasıl dönüyor. Hatasını anlayıp, nasıl toparlıyor. Biz hatamızı anlıyoruz, devam ediyoruz. Günahımızı biliyoruz, ısrar ediyoruz. Haramı biliyoruz, yiyoruz. Günahı biliyoruz, yapıyoruz... Gıybet haram, gıybete devam. Dargınlık günah, dargınlığa devam. Böyle müslümanlık olmaz, böyle müslümanlık olmaz.

“—E, ben yaptım, oluyor.”

Olmaz, böyle müslümanlık olmaz. Allah kabul etmez,

Allah’ın cemali de var, celâli de var. Lütfu da var, kahrı da var... Millet lütfunu düşünüyor, gevşiyor. Kahrını nazar-ı dikkate almıyor, Abese Sûresi’ni düşünmüyor. En küçük bir şeyden, bir ayakkabı sırımından insanın cehenneme gidebileceğini düşünmüyor. Bir kedinin hapsedilip ölmesine sebep olduğundan dolayı, cehenneme atılacağını hatırına getirmiyor.

Kadın kediye kızmış, hapsetmiş; kedi ölmüş. Ondan dolayı cehennemlik olmuş.

Hapsetmiş kediyi, aç bırakmış, su ve yemek vermemiş, salıvermemiş. Salıverse, gider avlanır. Kelebek yakalar, kurbağa yer, bir şey yer yollarda; kendi karnını doyurur. O hayvan bakkala, süper markete gidecek değil. Yanında cüzdan gezdirmiyor. Karnını doyurur ama dışarı salıvermemiş, hapsetmiş. Kediyi öldürdü diye cehenneme girmiş. Cehenneme girdiğini, gireceğini Peygamber Efendimiz bildiriyor.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim. Allah’tan çok korkmamız lâzım! Bizim dinimizin temeli nedir? Allah’tan korkmaktır. Allah’tan korkmazsa ne olur insan? Her şey yapar. İşte zamane müslümanları gibi. Camiden çıkarken, camiden pabuç çalıyor adam… Vaazı dinliyor, çıkarken pabuç çalıyor. Yani, tesir etmiyor dinledikleri...

Allah bizi sevdiği kul eylesin... Sevdiği işleri yapmağa muvaffak eylesin… Haramlardan, günahlardan korusun...

İyi müslüman olmak, muazzam bir irade ve keskin bir zekâ işidir. Herkes iyi müslüman olamaz. Neden? Çok zeki olması lâzım, keskin zekâsı olması lâzım, çelik gibi iradesi olması lâzım.

Bu haram, ben bunu yapmam. Gıybet haram, sus arkadaş, seni

de dinlemem, kendim de yapmam. Gıybet et. Yok. Şu haram. Tamam, onu bıraktım ya Rabbi. Biter, çelik gibi yani, iyi müslüman böyle olur.

İradesi zayıf, bilgisi az, duygusu yok; İslâm'dan öğrendiği şeyler, İlkokuldayken, anası-babası işte bunu yaz tatilinde mahalledeki hocaya göndermiş. Bundan ibaret. Olmaz, yetmez, ahireti kazanacaksın. Bu oyuncak değil, cenneti kazanacaksın. Harıl harıl çalışacaksın, ince ince araştıracaksın, iyi iyi öğreneceksin; ondan sonra titiz bir şekilde uygulayacaksın. Her şeyin hesabı var. Ayakkabı bağcığının hesabı var.

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, evine getirilen tabaktaki yemeği yedi. Sonra, yahu bu tabak nereden geldi dedi. Filanca düğünden geldi dediler. O adam müşrik, müslüman olmamış daha; müşrikin düğününden geldi diye kustu. Yediğini kustu. Boğazını parmağıyla gıcıklattı, kasden kendisi kustu. Yediği lokmayı midesinden çıkarttı. Sonra da dedi ki:

"—Haram lokmayla beslenen ten, mutlaka cehennemde yanar."

Çok tevbe etmeliyiz, çok dikkat etmeliyiz.

Aziz ve muhterem kardeşlerim, Allah yardımcımız olsun... Allah bize zekâ versin, irade versin, gayret versin, kuvvet versin, basîret versin, hidayet eylesin... Tevfikini refik eylesin... Güzel kulluk yapmayı nasib eylesin... Tepeden tırnağa, sabahtan akşama, çocukluktan ihtiyarlığa işimiz hata; pür hatayız, pür günahız; Allah bize rahmeylesin...

Sübhàne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn, Ve selâmün ale'l-mürselîn. Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîne'l-fâtihah!

27. 12. 1996 - İşrak Sohbeti
Toowoomba / Avustralya

04. GÜZEL AHLÂK'IN KIYMETİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-ahirîn muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn.

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:[7]

أَثْقَلُ شَيْءٍ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ خُلُقٌ حَسَنٌ ، إِنَّ اللهَ يُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْمُتَفَحِّشَ الْبَذِيَّ (ق. عن أبي الدرداء)

RE. 15/9 (*Eskalü şey'in fî mîzâni'l-mü'mini hulükun hasen; inna'llàhe yubgidu'l-fâhişe'l-mütefahhişe'l-beziy*) *Sadaka rasûlü'llah ve netaka habîbu'llah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.*

a. Mizanda Güzel Ahlâk

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadis-i şeriflerinden okuyarak, zamanımızı hayırlı, mübarek, bereketli bir şekilde geçirmeye niyetlendik. Bir sayfa açtık hadis kitabımızdan, orada çıkmış olan bir hadis-i şerifi okuyoruz. Peygamber SAS Efendimiz bu okuduğum hadis-i şeriflerinde bize güzel ahlâkın önemini bildiriyor. Ravisi, Ebü'd-Derda RA Hazretleri.

---

[7] Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.193, no:20587; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.238, no;8002; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.274, no:445; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.9, no:5176; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.362, no:575.

Ebü'd-Derdâ, Peygamber SAS Efendimiz'in çok sevdiği, iltifat buyurduğu bir sahabi. Selmânü'l-Fârisî Efendimiz Hazretleri'nin de kardeşliği. Yani, hani dün akşam biz birbirimizle kardeşlik kurduk; grup grup herkes birbirinin kardeşi oldu. Selmanü'l-Farisî Hazretleri'yle, Ebü'd-Derdâ Hazretleri'ni de Peygamber Efendimiz kardeş etmiş. Birbirlerine kardeş eylemiş.

O rivayet ediyor ki, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:

أَثْقَلُ شَيْءٍ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ خُلُقٌ حَسَنٌ، إِنَّ اللهَ يُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْمُتَفَحِّشَ الْبَذِيَّ (ق. عن أبي الدرداء)

RE. 15/9 (*Eskalü şey'in fî mîzâni'l-mü'mini*) "Mü'minin kıyamet gününde, mahşer yerinde, mahkeme-i Kübra'da; mizanının- terazisinin kefesine konulacak olan şeylerin en ağır

geleni, yani en kıymetlisi, mizanda teraziyi ağır bastıracak, insanı cennete sokacak, cehennemden kurtaracak ağır gelen en kıymetli şey, (*hulükun hasen*) güzel huydur."

(*İnna'llàhe yubgidu'l-fâhişe'l-mütefahhişe'l-beziy*) [Muhakkak ki Allah Teala işi ve sözü çirkin olan ve hayasızca konuşan kimseye buğz eder.]

İnsanların bir yaratılışı var. İşte bedeni, boyu, posu, çehresi, yüzü, rengi, kaşı, gözü, aklı, fikri, zekâsı, vücut kabiliyetleri, beden akıl kabiliyetleri, meziyetleri, hünerleri… Bunlar insanın halkı, yaradılışı yani, halk edilişindeki malzemesi demek.

Bir de, insanın hulüku var. Halkı, maddi cephesi; hulüku da, ahlâkı… Yani, ne gibi huylara sahip bu adam? Sinirli mi, sabırlı mı, vefalı mı, cömert mi, merhametli mi, adaletli mi, dürüst mü, sevimli mi, geçimli mi veya sinirli mi, cimri mi, pinti mi, nekes mi, vefasız mı, kalleş mi, dolandırıcı mı, düzenbaz mı, hilebaz mı, münafık mı, yalancı mı?

Bunlar huy tarafı insanın… Yani, dışından baktığın zaman anlayamazsın. Bakarsın yüzü, gözü, boyu, posu güzel. Tamam. Güzellik yarışmasına girse, erkek güzeli seçilecek. Tamam. Omuzları geniş, beli ince, *body building* de çalışmış, pazuları kuvvetli, halter kaldırmış, *barfix* yapmış ve sâire… Ama, mühim olan huyu, insanın…

İnsan sosyal bir varlıktır. Yani, ictimaî bir yaratıktır. İnsanoğlu karıncalar gibi, arılar gibi toplu halde yaşar. Nasıl karıncalar gruplar halinde yaşıyor, büyük kalabalıklar halinde yaşıyor. İnsanoğlu da grup halinde yaşar. İnsanoğlu onun için, ictimaî bir varlıktır. Yani, toplumsal yaşamaya alışkın bir varlıktır. Hali böyledir, huyu böyledir.

Tabii, toplumda yaşamak bahis konusu olduğu zaman; insanın öteki insanlara sevgisi ne, saygısı ne, faydası ne, zararı ne; bu önemli olur. Komşuluğu nasıl, arkadaşlığı nasıl, alışverişi nasıl, evliliği nasıl? Karısına karşı, çocuğuna karşı tutumu nasıl? Anasına, babasına, akrabasına karşı tutumu nasıl? Bunlar hep ictimai durum, yani ictimai bağlantılar, ictimaî sorumluluklar, ictimai davranışlar... İnsanın ahlâkı, ictimai davranışlarında ortaya çıkar.

Yani, insanoğlu tek başına bir adada, gemi battıktan sonra yaşayan bir insan olsa, kenara yüzerek çıkmış, tek başına yaşayan bir insan olsa; ne olacak yani? Kim'e karşı ne yapacak da, iyi huyluluğu, kötü huyluluğu meydana çıkacak? Bir şey belli olmaz. İnsanın ahlâkı, toplumun içinde yaşadığı zaman, başka insanlara karşı davranışından ortaya çıkar.

b. İslâm'da Toplumsal Hayat

İslâm'ın en büyük amaçlarından birisi, insanın içtimai davranışlarını, toplumun içindeki davranışlarını düzenlemektir. İslâm insanı hem şahsen, hem ruhen, hem bedenen kuvvetli yapmağa çalışıyor. Yani, insan mutlu bir varlık olacak. Kuvvetli bir varlık olacak. Sağlam bir varlık olacak. Hayatta her yönden mükemmel bir varlık olacak, iyi bir varlık olacak. Bunu sağlıyor.

Ondan sonra, toplumdaki öteki insanlarla olan münasebetleri de ayarlamaya İslâm çok önem verir. Buna baktığınız zaman, İslâm'ın ictimai yönünün çok kuvvetli olduğunu görürüz. Dünyada pek çok inanç sistemi var... Dünyanın hiç bir inanç sisteminde topluluğa bu kadar önem verildiğini görmek mümkün değil.

İslâm, topluluğa önem veriyor. Aileye önem veriyor, akrabalarla münasebetlere önem veriyor, sıla-i rahme önem veriyor, evliliğe önem veriyor, komşuluğa önem veriyor. Toplumu yükseltmeye önem veriyor, toplumu korumaya önem veriyor, toplumun korunması için insanın kendisini feda etmesine önem veriyor. Yani, icabında insan toplumu için, İslâm için, müslümanlar için canını veriyor. Savaşa gidiyor, biliyor ki ölecek; yani bu artık amansız bir mücadele, ölecek ama; toplum için canını da veriyor. Allah için veriyor da, ama Allah niçin emretmiş bunu? Toplum rahat yaşasın diye… Bazı insanlar savaşsın, ölsün ama toplumun büyük kısmı kurtulsun diye yapıyor.

Bu, tabiatta gördüğümüz bir olaydır. Meselâ, Güney Amerika'da bir çeşit karıncalar varmış. Bunları alimler incelemişler. Bunlar, çok topluluk şuuru kuvvetli olan mahlûklar. Böyle grup halinde geziyorlarmış. Önlerine bir su çıktı mı, nehir çıktı meselâ, nehirden geçiyormuş bu karıncalar. Allah Allah. Bu şaldur şuldur akan nehirden, bu karıncalar nasıl geçiyor? Söyle

geçiyorlarmış:

Bir tanesi geliyormuş, kıyıda sağlam bir yere sımsıkı yapışıyormuş. Suyun kenarında, ötekisi bunun üstünden yürüyormuş, bunun beline sımsıkı yapışıyormuş. Üçüncüsü bu ikisinin üstünden yürüyüp, İkincinin beline sımsıkı yapışıyormuş. Bu tarzda suyun içine doğru yapışıyorlarmış, sımsıkı birbirleri ne kenetleniyorlar bellerinden böyle, bir zincir teşkil ediyorlar. Bu zincir ileriye doğru uzayıp gidiyormuş. Ötekiler bunu köprü yapıp geçiyorlarmış.

Suyun içinde kalanlar ölüyor. Bir daha artık hayata dönmek yok ama, toplumlarını suyun karşısına geçiriyorlar.

Bu bir ictimai davranış. Yani, topluluk için kendisini feda etme çalışması… Karıncalarda var bu. İnsanlarda daha fazla… Yani, bir büyük düşman tehlikesi geldiği zaman; bir topluluğun üzerine karşıdan geliyor, büyük bir ordu… Daha önce yaptıkları belli, daha önce geldikleri şehri yakmışlar, yıkmışlar, yangın çıkartmışlar; hazineleri, paraları pulları almışlar, adamları öldürmüşler, kadınları esir etmişler, zincire bağlamışlar, saçlarından sürükleyip geliyorlar.

"—Şimdi, eyvah. Bu topluluk buraya da gelirse, bizim çoluk çocuğumuz da bu duruma gelecek. Ne yapalım? Karşı çıkalım!"

"—Çıkacaksın ama öleceksin kardeşim!"

"—Olsun. Ben öleyim, toplum sağ olsun!"

Bu bir fedakârlık nümûnesi. Buna, Allah rızası için cihad etmek diyoruz. Bir insan böyle bir yolda ölünce, şehid oluyor. Hayat imtihanını çok üstün bir şekilde kapatmış, bitirmiş oluyor. Sınıfı doğrudan doğruya geçmiş oluyor. Yani, artık ileride mahkeme-i kübrâda hesapmış, mizanmış, teraziymiş, tartıymış, ölçüymüş yok; "Buyur cennete!" diye doğrudan doğruya geçiyor.

Evet, dünyada biraz sıkıntı çekiyor. Şehid olmak kolay değil, savaşmak kolay değil, yaralanmak kolay değil ama sonunda cennete doğrudan doğruya gidiyor.

Tabii, insanların genel olarak büyük kalabalığı, milyonlar, yığınlar, toplu halde yaşıyorlar. Ve bu toplu halde yaşamanın düzen içinde olması lâzım. Nasıl bizim bugünkü yaşantımızda, araba kullanmamızda bir düzen varsa; yolun şurasından

gideceğiz, işaretlerde şöyle davranacağız. Sağımızdan araba gelirse şöyle yapacağız, önümüze yaya çıkarsa şöyle yapacağız. Su işareti görürsek şu olacak, bu olacak... Bunların hepsi nedir? Birer düzendir, düzenlemedir. Bu düzenlemeye ne diyoruz? Şeyr ü sefer düzenlemesi diyoruz, yani trafik düzeni diyoruz. Buna uyuyoruz.

Bundan başka düzenler de var. Meselâ, su bendine gidiyorsunuz; orada çoluk çocuk kır sefası yapacaksınız. Kebapları hazırlamışsınız ama kapıda diyor ki:

1. Başta diyor ki:

"—Buraya, köpekler giremez!" Haa, köpek varsa arabada kalacak. Köpek girmesi yasak, kaide.

2. Ondan sonra:

"—Ateş ancak müsaade edilmiş olan yerlerde yakılabilir."

Haa, demek ki ben istediğim yerde, kenarda ateş yakamazmışım.

3. Ondan sonra:

"—Buradaki suyun içine girilmez."

Suya girilmesi şiddetle yasaktır. Haa, demek ki yüzemeyeceğim.

Bunlar nedir? O çevreyle ilgili birer yasaklamadır, düzenlemedir. Bu düzenler niçindir? Bizzat yasaklanan insanın da menfaatinedir, toplumun da menfaatinedir. Yani, yasaklanmaya aldırmayıp, o adam orada suya girerse; belki boğulacak, belki su mikroplu, belki zehirli… Onun için, yani bunu gadir olsun, zulüm olsun diye koymamışlar oraya; giren zarar görmesin diye koymuşlar. Ya da, toplum zarar görmesin diye yapmışlar. Hepsi güzel! Toplumun sen de bir ferdi olduğun için, neticede toplum mutlu yaşadığı için, önemli.

O halde, toplumsal hayatta bir takım düzenlemelere uymalıyız. Meselâ, saat 24.00'da adamın keyfi gelmiş, çıkmış bahçeye:

"—Heyt imanım, var mı bana yan bakan?" diye bağırıyor.

Keyfe gelmiş gazel okuyor, kaside okuyor, radyoyu sonuna kadar açmış... Olur mu? Olmaz.

Neden? Öteki adam uyuyacak. Zavallı adam işten geldi, yorgun, argın, gözleri kıpkırmızı olmuş, yemeği zor yemiş, namazı zor kılmış, yatıp uyuyacak. Tam yatacak, uyuyacak, beriki adamın

keyfi gelmiş, kıyameti kopartıyor yanında...

Ne olacak? Yapamaz. Neden?

E, canım, uyku saati. Bunu yapmanın yeri var, zamanı var, şekli var, miktarı var, ölçüsü var… Böyle bu kadar bangır bangır herkes bağırırsa, curcuna derler buna… Bunun zevki, sefası kalmaz, kulaklar patlar, kafalar şişer, davul gibi olur.

Demek ki, toplumun koyduğu kaideler var. İşte, toplumdaki bu görünmeyen davranış kaidelerine ahlâk diyoruz.

Bir insan bir kimseyle anlaşma yaptı mı, anlaşmasına uymalı! Vefa denilen huy.

Bir insan bir insandan borç aldıysa, borcunu ödemeli. Bu ne? Dürüstlük.

Bir insan komşusuna karşı, onun ağacına, çoluğuna, çocuğuna, eşyasına karşı koruyucu tavır takınmalı, zarar verici tavır takınmamalı… Komşusunun kızına, karısına yan bakmamalı… Çocuğunun kulağını çevirip ensesine tokat patlatmamalı ve sâire gibi yani.

Güzel huylar tabii çoktur ama, çokluğu bizi korkutmasın! Çünkü bu çokluğu hayatımızda biz zaten yaşıyoruz. İster istemez yaşıyoruz. Yani, kapıdan gireceksin, bir odaya giriyorsun; on kişisin, bir tane koltuk var. Yaşlı bir ihtiyar var aranızda… İlk önce ne dersiniz: Amca, sen gel otur dersiniz. İşte bu yaşlıya hürmet, zayıfa yardım, Ahlâkı davranış. Yani, bunu bilmek zorundasın.

c. Çocuğa Küçükken Öğretmeli!

Ahlâkı davranışların çokluğu insanı ürkütmemeli, alışmalı, bunları öğrenmeli ve çoluk çocuğuna öğretmeli... Ne zaman öğretmeli? Bunun öğretilmesinin bir yaşı, sınırı, zamanı var mı? Evet. Var, bana göre var. Benim aciz nâçiz düşünceme göre, benim kanaatime göre var...

Nedir bunun zamanı? Çocuk ne zaman sorumlu olmağa başlıyor? Ne zaman, onun sevap günah işleri yazılmağa başlıyor? İşte o zamana kadar bu işleri öğrenmiş olması lâzım! Neden? Başlayacak imtihan. Öğrenmemişse, hata yapacak, günaha girecek. Günaha girmemesi için, önceden başlaması lâzım!

Pekiyi, nedir çocuğun sorumluluk yaşı? Ne zaman çocuk adam muamelesi görmeli? Ne zaman yapması gereken işleri yapmalı?

Peygamber SAS Efendimiz, dinimizin en önemli işlerinden birisi olan namaz konusunda diyor ki:[8]

مُرُوا أَوْلاَدَكُمْ بِالصَّلاَةِ وَهُمْ أَبْنَاءُ سَبْعِ سِنِينَ، وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا

وَهُمْ أَبْنَاءُ عَشْرٍ، وَفَرِّقُوا بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ (د. عن عمرو بن

---

[8] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.187, no:495; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.228, no:3050; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VIII, s.398; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.II, s.491, no:892; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.380; Amr ibn-i Şuayb babasından, o da dedesinden.

Lafız farkıyla: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.180, no:6689; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.311, no:708; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.230, no:2; ibn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.347, no:3501; ibn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.668; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.IV, s.168, no:2358; ibn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.290; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.278, no:752; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.X, s.26; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.176; Amr ibn-i Şuayb babasından, o da dedesinden.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.592, no:45324; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1283, no:2286; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIX, s.421, no:21119.

شعيب عن أبيه عن جده)

(*Mûrû evlâdeküm bi's-salâti ve hüm ebnâü seb'i sinîn*) "Yedi yaşındayken, çocuklarınıza namaz kılmayı emredin!"

E, daha önce? Yediden önce, altı, beş, dört? O zaman alıştırırsın. Süslü takke giydirirsin, çok yakıştı dersin, yanağını öpersin, eline şeker verirsin, balon alırsın, aferin dersin, mâşâallah dersin…

"—Sen namazı kılarsan, uslu durursan, camide bağırmazsan, koşturmazsan, adamların önünden geçmezsen, namazdan sonra sana tabanca alacağım!" dersin, bilmem ne…

Çocuk memnun olur, alışır. Bu ne zamana kadar? Yedi yaşına kadar. Yedi yaşına geldiği zaman:

"—Bak, haydi bakalım evlâdım, namazı muntazam kıl!" diyeceksin.

(*Vadribûhüm aleyhâ ve hüm ebnâü aşrin*) On yaşına geldi mi çocuk, namaz kılmıyorsa; artık zorlamağa başlayacaksın. Neden? Onun namaz kılmaması, ileride onun ahlâkına ters tesir eder. Onun için, şimdiden bu iyi şeyi yapması konuşunda zorlamak lâzım!

"—Hocam, Yirminci Yüzyıl'da, hürriyetlerin çok konuşulduğu zamanda, çocuğu on yaşında baskı altına almak olur mu?"

Olur. Sana bir başka misal vereyim:

Çocuk on yaşına geldiği halde, caddenin ortasına gidip, caddenin ortasında abdestini yapıyorsa; razı olur musun? Her seferinde gidiyor, caddenin ortasında küçük abdestini, büyük abdestini yapmağa alışmış. Yedi yaşında böyle yapıyordu, sekiz de böyle yapıyor, dokuzunda böyle yapıyor. On yaşında da razı olur musun? Sen razı olsan, komşular razı olur mu? Olur mu böyle şey? Olmaz.

Neden olmaz? Bunun yeri var, yurdu var, zamanı var, şekli var. Öğreteceksin her şeyi.

Meselâ, şimdi yeri gelmişken anlatalım. Çok kimsenin bilmediği şeyleri söyleyelim:

Küçük abdeste gidiyor bir insan, çocuk veya orta yaşta veya

çok yaşlı bir insan... Dikiliyor tuvaletin önüne, işini görüyor. Ondan sonra lop, pantolonun içine atıyor gidiyor.

Ne oldu? Olmadı, olmadı. Neden? Gel bak, pantolonunu indir, donunu göster, bak burası yaş. İdrar bulaştı buralara bak! Sen idrarın sonunu almadın, tamamen kesmedin, kurulamadın, temizlemedin; pantolonun çişli pantolon oldu. Bu çişli pantolon, söyle bir avuç içi kadar yerde yayılırsa; o kadar fazla olursa, sen o donla namaz kılamazsın; onun ölçüsü odur. O kadar miktar oldu mu, namaz olmaz.

Neden? Namazın şartlarından, On iki farzından bir tanesi, necasetten taharettir. Pislikten, idrardan, dinen pis olan şeylerden elbisen, vücudun ve namaz kıldığın yer temiz olacak. Namaz kıldığın yer temiz olmazsa, olmaz; elbisen temiz olmazsa, olmaz; vücudun temiz olmazsa, olmaz. Yani namazın farzlarından birisi, temizlik... Necasetten, necaset pis şeyler demek. Yani, onlardan temiz olmak.

Onun için, birçok kimse, rahatlıkla söyleyebiliriz ki, küçük abdestini yapmasını bilmiyor. Neden? Küçükten öğretilmemiş. "Evlâdım, bu böyle olmaz!" diyeceksin, küçükten öğreteceksin, anlatacaksın...

Bu küçük abdestten hiç pislik kalmamasına ne derler? *İstibrâ* derler. İstibrâyı öğreteceksin. Yani, hiç orada etrafı pisletecek bir ıslaklık bırakmamak, bu hususta titizlenmek. Cebinde mendil vardır, kâğıt mendil vardır, tuvaletin kenarında kâğıt vardır; sabredersin, beklersin sonuna kadar; acele etmezsin.

"—Hocam, dışarıda arkadaşlar bekliyor, kaleye gol atacaklar?"

Atarlarsa atsınlar. Yani, sen orada o işi tamam bitireceksin. Hatta, aşağıdan yukarıya şöyle sıvazlayıp, sıyırıp; yukarıya kadar bütün kalıntıları kurulayacaksın. Tertemiz olacak, ondan sonra çıkacak.

"—Hocam. Şimdi camide böyle şeyler anlatılır mı?"

Anlatılır. Çünkü, bunu yapmasını bilmeyenin namazı da namaz olmuyor.

Namaz nerede başlıyor? Yüznumarada başlıyor.

"—Aa, tövbe tövbe tövbe... Namaz yüznumarada mı başlar?"

Namazın kılınması için şart olan iş, abdest almak. Abdestin

tamam olması için dikkat edilecek işler, yüznumaradan. Onun için, namaz adeta yüznumarada başlıyor. Üstüne sıçratmayacaksın. Kimisi meselâ, her zaman yüznumara bulamaz. Veyahut yüznumara kapaklı olmaz, düz olur filan... Çeşitli tipte yüznumaralar var. Yukarıdan şaldır şaldır çiş yapınca, üstüne sıçrıyor.

Bir arkadaş bana sordu şimdi:

"—Efendim, kapaklı yüznumara mı daha doğru, delikli yüznumara mı daha doğru?"

Benim kendi özel kanaatim, hayatta tecrübeme göre; kapaklı yüznumara insanı pisliklerden daha iyi koruyor. O daha temiz. Ötekisinde oturduğu zaman, sıçrama ihtimali fazla oluyor. Çünkü, ön tarafı kapalı. Aslında, önünün açık olması lâzım. Açık yapılmadığından, yanlış yapıldığından; yani bizim zihniyetimize göre yapılmadığından, temizlik olmuyor.

İşte bunları öğreteceksin. Onları güzelce çocuk öğrenecek.

Başka neleri öğrenecek? Yedi yaşından on yaşına gelinceye kadar sevapları, günahları öğrenecek. Şunlar sevaptır, bunlar günahtır. Yalan söylemek günahtır, doğru sözlülük sevaptır. Helâlinden yemek sevaptır; haramdan yemek günahtır, felâkettir ve zarardır. Adalet etmek güzeldir, adalete riayet etmek güzeldir. Haksızlık yapmak fenadır. Sabretmek güzeldir, acele etmek fenadır. Bunların hepsini yazacaksın, çizeceksin, öğreteceksin. Çocuk öğrenecek.

Öğretmenin iki kademesi var, muhterem kardeşlerim! Buna da dikkat etmiyoruz Yirminci Yüzyıl'da... Birinci kademesi: Bilgi vermek... İkinci kademesi: Bilgiyi uygulattırmak... Bilgiyi ver.

Meselâ, diyelim ki, senin çocuğun tıp fakültesini kazanmış, doktor olacak. Doktor olduktan sonra cerrah olacak, operatör olacak. Eline neşteri alacak, adamları kesecek, biçecek, dikecek, tamir edecek. Şimdi profesör geçiyor kürsüye, onlar da sırada oturuyorlar.

"—Arkadaş, neşteri alırsın, adamın karnına caart, bir tane çekersin. Kanı çıkar. Ondan sonra şunu şöyle alırsın, dikişi böyle alırsın, şöyle dikersin, böyle dikersin. Anladınız mı?"

"—Anladık."

"—Hadi bakalım, gel, bir adamı kes ve dik!"

Olur mu? Olmaz. Neden? Sırf bilgi yetmediği için olmaz.

Bu çocuk, ameliyatlara girecek, ama henüz daha kendisi ameliyat yapmayacak. Tecrübeli doktorların ameliyatlarında onlara yardım edecek. Görecek, ufaktan, yavaştan görecek, tecrübe edecek. Profesör ona diyecek ki:

"—Hadi şurasını da sen yap!"

Derinin alt tabakalarını dikecek;

"—Hadi üst tabakasını da sen dik! Gel bakalım, batır şuradan, geçir buradan; söyle düğümle, söyle kes!" diye anlatacak ona...

Bir ameliyata girdi, üç ameliyata, beş ameliyata girdi. Ondan sonra bir zaman gelecek, yine yanında tecrübeli hocaları olduğu halde bir ameliyatı o yapacak. Böyle böyle tecrübe kazandırılacak.

"—Acemi nalbant nal çakmayı çingenenin eşeğinde öğrenirmiş." derler.

Yani, zavallı garibanların parası yok, pulu yok, eşekleri de kıymetli değil, orada öğrenirmiş derler. Yani, tecrübe etmek lâzım!

Şimdi buradan, bu şakadan gerçeğe dönelim. Sadece bilgileri vermek yetmez, uygulatacaksın. Uygulamada hatası olduğu zaman da, söyleyeceksin.

"—Evlâdım. Ben sana yalan söyleme demiştim, yalan söylemenin günah olduğunu anlatmıştım, sen bugün yalan söyledin. Bak, çok ayıp oldu evlâdım. Sakın bir daha yapma evlâdım!"

Hiç unutmuyorum, bizim dördüncü sınıfta benim yanımda bir çocuk vardı, ismi de hatırımda... Kalktı bir şiir okudu:

"—Bunu ben yazdım hocam!" dedi.

Öğretmen yavaşça yanına geldi:

"—Bak, bir daha böyle yalan söyleme! O şiir, falanca şairin..." dedi.

Çocuk alışmış demek ki, evinde yalan söylemeye. Başkasının şiirini, "Ben yazdım öğretmenim!" diye söylüyor. Belki evinde ona, "Aferin!" de diyorlar. Yâni, yalanda teşvik edersen, çocuk yalana alışır. Dürüstlükte teşvik edersen, dürüstlüğe alışır. Yalan söylediği zaman cezalandırırsan, "Babam, anam kızıyor!" der.

Bunun gibi, çocuklara iyi huyları, kötü huyları, sorumluluk

çağından önce öğreteceksin. Sorumluluk çağından önce öğrettikten sonra, uygulatacaksın. Uygulaması da tamam olacak. Sorumluluk çağında, hadi bakalım diyeceksin. Yani, açık denizde çocuk yüzmeyi öğrendikten sonra, "Haydi bakalım derinde yüz!" diye, artık yüzmek için kayıktan indireceksin. Onun gibi bir şey oluyor.

d. İyi Huylar Sevap Kazandırır

İnsanlar dünyada yaptıkları Ahlâkı davranışlarından, yani güzel huylarından dolayı sevap kazanırlar. Kötü huylarından dolayı da günaha girerler. Efendim, diyelim ki, çok söyleniyor. Umumiyetle İslâm düşmanları söylüyorlar. İslâmî bakımdan yaşantısı olmayan insanlar, başkasını kötülemek için söylüyorlar. Veya kendisini savunmak içgüdüsüyle söylüyorlar.

"—Efendim, falanca adam hacı da, tüccar da, ben onun dükkânındaki durumunu biliyorum da; müşterileri kandırıyor da, yalan söylüyor da, bilmem ne…"

Olabilir tabii… Bir insan hacı olabilir, müslüman- mütedeyyin olabilir, camiye müdavim olabilir, Ramazan'da oruç tutuyor olabilir, ama her kötü huydan kurtulmamış olur. Kurtulmayınca da, tabii böyle tenkidi yer.

Ne yapalım? Komşu haklı… Yani, namazsız, niyazsız ama, yakalamış bunun kusurunu… Doğru… Doğruya doğru diyeceğiz. Eğriye eğri diyeceğiz. O da bir fazilet, o da Ahlâkı bir durum. Tamam, haklı, ne yapalım? Bu böyle diyeceğiz ve iyiliği hàkim kılmağa çalışacağız.

Eskiden, bir misal vereceğim. Siz yeniyi onunla kıyas edin! Türkiye'de bizim bir Karadenizli hacı ihvanımız var, yaşlı. Babası öldü, onun bütün gelen mirasını cami yapmağa harcadı adam. Yani, hayırsever bir adam... Onun babası manifaturacıymış, dedesi babasının dükkânına gelmiş. Bakmış tezgâhın üstünde bazı kâğıtlar var…

"—Bunlar ne evlâdım?" demiş.

Demişler ki:

"—Dede, bunlar bono, senet…"

Bir üzülmüş dede:

“—Allah Allah! Yâhu işimiz kâğıda mı kaldı?” demiş. “Yâhu, insanın sözünün kıymeti yok mu? Biz bir söz üzerine, bir dükkânın malını verirdik birisine… Senin borcun şu kadar derdik, biterdi. Allah Allah, ahir zaman olmuş, bu kıyamet alâmeti!” demiş. “İş demek şimdi senede, sepete mi kaldı?” demiş.

Bak, dürüstlüğe bak! Yazmaya lüzum görmüyorlar, söz kâfi...

Aynı hacı efendi anlatıyor, benim dikkatimi çekti, çok hoşuma gitti. Babasına birisi gelmiş demiş ki:

“—Hacı amca, biraz sıkıştım. Çocuğumu evereceğim, paraya ihtiyacım var. Param yok, borç para istiyorum senden…” demiş.

“—Evlâdım, bak, kasa orada... Çekmeceyi çek, ne kadar para istiyorsan al oradan!” demiş.

O da gitmiş, kasayı açmış, almış paraları, gitmiş.

Bak, senet yok, sepet yok, imza yok, kefil yok… Ama olmamalı mı? O ayrı…

Kur’an-ı Kerim’de diyor ki:

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ

(البقرة:٢٨٢)

(*Yâ eyyühe’llezîne âmenû izâ tedayentüm bi-deynîn ilâ ecelin musemmen fektübûhü*) “Ey iman edenler! Belirlenmiş bir süre için birbirinize borçlandığınız vakit onu yazın!” (Bakara, 2/282) Sonra, “İki kişi de şahitlik etsin!” buyruluyor. İşin doğrusu bu ama, toplum o kadar güzel ki:

“—Evlâdım, kasa orada; çekmeceyi çek, ne kadar para istiyorsan al!” demiş.

Belki bunu bir başka faziletten dolayı yapıyor, utanmasın diye yapıyor. Yani, ne kadar istiyorsa, o kadar alsın diye yapıyor.

Almış adam… Aradan üç ay, beş ay, ne kadar geçmişse, gelmiş:

“—Hacı amca, Allah razı olsun! Çok işime yaradı senin verdiğin borç… İşimi gördüm, çocuğumu everdim. İşler tamam… Şimdi mahsulümü sattım, elime para geçti, borcumu ödemeğe geldim!” demiş.

“—Evlâdım, çekmece orada, git parayı oraya koy!”

Bak, ne aldığına baktı, ne koyduğuna bakıyor. Adamın dürüstlüğüne bak, borçlunun dürüstlüğüne bak! Bu ne? İslâm toplumu bu... Bu toplum İslâm toplumu. Neden? Hepsi Allah’tan korkuyor. Hepsi yapılan işin Allah tarafından görüldüğünü biliyor. Her yerde Allah görüyor.

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) “Nerede olursanız olun, Allah sizinle beraberdir.” (Hadid, 57/4) diye biliyor. Allah her yerde hàzır ve nâzırdır. Onun için, polise lüzum yok, bekçiye lüzum yok, senede lüzum yok, imzaya lüzum yok, şahide lüzum yok; bir laf, bitiyor

Falanca şahsa, filanca yere on bin dolar, beş bin dolar, üç bin dolar, sekiz bin dolar, dört yere borcun var... Sen bunu biliyorsun, dürüstsün, ödemek niyetindesin, zamana da bağlamışsın. Amma, Allah hayırlı ömür versin, ölüverdin. Ne olacak? Bunu sen biliyordun, kimse bilmiyor. Öldün, şimdi ne olacak?

İşte bu gibi durumlarda bir belge olsun elde, unutulmasın, kalmasın diye ondan yazılıyor. İşin doğrusu, aslında Allah her şeyi görüyor.

وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ (القصص:٢٨)

(*Va’llàhu alâ mâ nekùlü vekîl*) “Yaptığımız anlaşmaya Allah şahitttir.” (Kasas, 28/28) dediler, bu tarzda bitirdiler işi…

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bir hadis-i şerif geldi, onunla da söz verdiğimiz vakti doldurduk, hatta geçirmişiz. Ahirette mahkeme-i kübra var. İnsanın amelleri tartılacak, sevaplar, günahlar teraziye girecek. Öyle bir terazi ki, semâvâtı içine alacak kadar büyük... O kadar büyük terazi olacak. Yani, bu dünyadaki basküller, kantarlar gibi değil. Burada tartılan şeylerin en ağır geleni, en kıymetlisi güzel huydur. Allah-u Teàlâ Hazretleri hepimizi güzel huylu eylesin…

Allah hepinizden razı olsun...

Böylece vaazı bitirdik. Gelecek olanlar geldi, saat biri geçti. Cuma namazı kılma zamanı geldi. Şimdi birisi (*İnna'llàhe*)'yi okusun, ben de hutbeye çıkayım!

e. Cuma Hutbesi:

El-hamdü li'llâh… El-hamdü li'llâh…

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh… Kemâ yenbagî li-celali vechihî ve li-azîmi sultànih…

Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ serîke leh… Ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû sàdıku'l-va'di'l-emîn… Salla'llàhu teàlâ aleyhi ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn…

Emmâ ba'du, feyâ eyyuhe'l-mü'minûn… İtteku'llàhe ve etîuh… İnna'llahe maallezine't-tekav ve'llezîne hüm muhsinûn…

Kàle'llàhu tebàreke ve teàlâ fî kitâbihi'l-kerîm.

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ، وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (آل عمران:٨٥)

(*Ve men yebtaği gayre'l-islâmi dînen felen yukbele minhü*) "İslâm'dan gayri bir din edinmeğe kalkışanın dindarlığını, ibadetlerini, hayrâtını Allah kabul etmeyecek. (*Ve hüve fi'l-âhireti mine'l-hàsirîn.*) Ahirette kendisini de çok büyük ziyana uğramış bir kimse olarak bulacak. Hesapta iş anlaşılacak." (Âl-i İmran, 3/85) buyruluyor.

Sadaka'llahu'l-azim. Ve kale'n-nebiyyü salla'llàhu aleyhi ve âlihî ve sellem) Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[9]

---

[9] İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.214, no:500; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.284, no:8174; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.IV, s.378,

أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ

لاَ شَرِيكَ لَهُ (مالك، ق. عن طلحة)

(*Efdalü ma kultü ene ve'n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh*) "Benim ve benden önce gelen bütün peygamberlerin söylediği sözlerin en üstünü, en faziletlisi: *Lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke leh* sözüdür." buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Sadaka rasûlü'llah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl...

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimin.

Metnini okumuş olduğum ayet-i kerimede, Allah-u Teàlâ Hazretleri bildiriyor ki:

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ، وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ

الْخَاسِرِينَ (آل عمران:٨٥)

(*Ve men yebtaği gayre'l-islâmi dînen felen yukbele minhü*) "İslâm'dan gayri bir din edinmeğe kalkışanın dindarlığını, ibadetlerini, hayrâtını Allah kabul etmeyecek. (*Ve hüve fi'l-âhireti mine'l-hàsirîn.*) Ahirette kendisini de çok büyük ziyana uğramış bir kimse olarak bulacak. Hesapta iş anlaşılacak." (Âl-i İmran, 3/85) buyruluyor.

---

no:8125; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.381; Talha ibn-i Ubeydu'llah ibn-i Küreyz RA'dan;

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.572, no:3585; Amr ibn-i Şuayb Rh.A'ten.

Taberânî, *Dua*, c.I,s.273, no:874; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dımaşk*, c.IX, s.274; Süfyan ibn-i Uyeyne Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.352, no:1413; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.113, no:12079; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no: 456; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.V, s.205, no:3993.

"—Kim, İslâm'dan başka bir din edinmeye yeltenirse, kalkışırsa; başka bir dine girerse, başka bir din yolunu tuttururca; onun dindarlığını Allah kabul etmeyecek, o ahirette çok büyük ziyana uğrayacak ve cehenneme atılacak."

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Dinler tarihi alimleri, tarih boyunca yaşamış olan toplumları incelemişler. Onların söyledikleri bir söz var, diyorlar ki:

"—Hiç bir toplum dinsiz kalmamış, dinsiz bir toplum olmamış. Her toplumda bir din varmış, bir tapınak varmış, rahipler varmış, ibadetler varmış."

Meksika'da filancalar, Güney Amerika'da İnkalar, Astekler, Kuzey Amerika'da Kızıl derililer, Hindistan'da falancalar, filancalar, Afrika'da şunlar, bunlar.. Her toplumun bir inancı olmuş, bir itikadı olmuş, bir çeşit ibadeti olmuş. Olmuş ama, tutturduğu yol, yaptığı ibadet, kafasında taşıdığı kanaatler, imanlar, inançlar, duygular nasıl? Ölümlü mü, ölümsüz mü, faydalı mı, zararlı mı, iyi mi, kötü mü, doğru mu, yanlış mı? Bu da

önemli…

Öyle inançlar var ki, topluma zararlı... Öyle inançlar var ki, bazı insanların hayatına kasdetmek esasına dayanıyor. Öyle inançlar var ki, o toplumun fertlerini zarara uğratıyor.

Meselâ, bir tek misalle geçiştireyim. Misalleri sonsuz derecede çoktur. Hindistan'ın ilkel inançlarına göre, Hindistan'da bir itibarlı zenginin kocası ölürse, yani bir zengin adam ölürse; karısını da yakarlarmış. Karısı canlı. Karısı canlı ama kocası öldü ya. Onların itikatlarına göre, hadi kocasının yanına gitsin diye karısını da yakarlarmış.

Bu nedir? Zararlı bir inanç… İngilizler oraya gittiği zaman bunu engellemeğe çalışmışlar. Yasaklamışlar. Yani, kocası öldü diye karıyı yakmayı kabul etmemişler, engellemişler. İyi yapmışlar, doğru yapmışlar.

Demek ki, bazı inançlar kötü. Hangileri iyi, hangileri kötü? İnsanların kendi akıllarından uydurdukları inançlar kötü. Meselâ, Mısırlılar öküze tapmışlar. Hintliler öküze tapmışlar, Mısırlıların bazı nesilleri firavunlara tapmışlar. Firavun demiş ki:

"—Ben sizin en yüce tanrınızım, bana tapacaksınız ha! Tapmazsanız, sizi ağaçlarda asarım, sallandırırım; kafanızı, bacağınızı keserim. Benden başka bir tanrı edinmenize, inanç sahibi olmanıza izin veremem!" demiş.

Kötü bir inanç... Neden? O da bir kul, o da bir yaratık. İşte öldü, işte kemikleri müzelerde, el âlemin kepazesi, herkes bakıyor. Koluna, bacağına, her tarafına bakıyor İşte, tamam, iskeleti kaldı veya mumyalanmıştı, kafası kaldı, çökmüş yanağı kaldı filan… Kötü inanç.

Allah'ın Kur'an-ı Kerim'de bildirdiğine göre, kesin olarak biliyoruz ki:

İlk insandan itibaren, Allah insanlara doğru dini öğretecek insanlar görevlendirmiş. Bu insanlara peygamberler diyoruz. *Âmentü bi'llâhi, ve melâiketihî, ve kütübihî, ve rusülihî...* Biz Allah'a da inanmışız, Allah'ın varlığını, birliğini de biliyoruz. Görünmeyen varlıklar olduğu halde, meleklerine de inanmışız, biliyoruz. Cebrâil, Azrâil, Mikâil, hafaza melekleri ve sâire..

Binlerce sayısız meleklere inandık. Gönderdiği kitaplara da inanmışız. Gönderdiği peygamberlere de inanmışız.

Amma; bu inançların da bazen çağı geçmiş, bazen bu inançlar da kendi içinden bozulmuş. Meselâ, hristiyanlık. Hristiyanların tabi oldukları mübarek Peygamber, Hazreti İsâ AS' başımızın tacı, kalbimizde yeri olan insan… Hazreti İsâ AS, mübarek insan…

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

"—Benim ve benden önceki bütün peygamberlerin söylediği söz *Lâ ilâhe illa'llah*'tır. İnsanlara ilk öğrettikleri bu… Yani, Allah birdir. Allah'ın şeriki, naziri yoktur, puta tapmayın!" ve sâire...

Şimdi Hazreti İsâ da, *Lâ ilâhe illa'llah* diye öğretmiş. Hazreti İsâ da, Allah'ın birliğini öğretmiş. Amma ondan sonra gelen insanlar, ne İncil'i tam muhafaza edebilmişler, ne de Hazreti İsâ'nın öğrettiklerini tam muhafaza edebilmişler. Sonuç itibariyle, tevhid inancından çıkmışlar, Allah'ın oğlu demeğe başlamışlar.

Hayır, Hazreti İsâ Allah'ın kulu… Allah'ın oğlu olması için bak, insanlara benzetiyorlar Allah'ı, ilkel düşünce. Afrika'daki yabani kavimlerin, ilkel kavimlerin putlarını insan şeklinde yapması gibi. Hititlilerin, Mısırlıların, budistlerin bilmem kimlerin; insan gibi böyle heykeller yapıp da taptığı gibi…

İlkel bir düşünce ile ne yapıyor? İnsana benzetiyor; evlenecek diye düşünüyor, çocuğu olacak diye düşünüyor.

İşte, Bu yanlış şeylerden dolayı, düşüncelerden dolayı, Allah zaman zaman peygamberleri yenilemiş. Tarih boyunca böyle olmuş. Nuh AS'ı göndermiş, Musa AS'ı göndermiş.

Bak, AS' ne demek? Selâm olsun ona demek. Hepsine saygımız sonsuz… Musa AS'ı göndermiş, Yusuf AS'ı göndermiş, çocuklarımıza isimlerini veriyoruz bunların… Yakub AS'ı göndermiş, Su'ayb AS'ı göndermiş, Yahya AS'ı, Zekeriyya AS'ı göndermiş. Ne oluyor, sonuç itibariyle? İnsanların imanlarını yeniliyorlar, bozulmuş olan inançları düzeltiyorlar, insanlara doğruları öğretiyorlar.

En son peygamber, Allah'ın en son vazifelendirdiği peygamber, kıyamete kadar hükmü devam edecek olan peygamber, Muhammed-i Mustafa SAS. Hükmü de devam ediyor. Hem hadis-i şerifleri yanımızda, demin size bir tanesini okuduğum; hem de

kendisine indirilmiş Kur'an-ı Kerim elimizde, camilerimizde, evimizde, aklımızda, ezberimizde... Kıyamete kadar Allah'ın dosdoğru, razı olduğu inancı bize bildiren kaynaklar sağlam olarak elimizde.

İşte Allah bundan sonra, bu kadar kesin güzel bilgilerden, apaçık bilgilerden sonra; yanlış inançlara sapanları affetmeyecek. Hâlâ Buda'nın heykelini yapıp, hâlâ kendisinin yaptığı heykelin önüne geçip diz çökmek, hala haçın karşısına geçip haç çıkartmak; yok, bitti.

Peygamber SAS Efendimiz'in devrinden sonra; artık Kur'an devri başladı, sünnet-i seniyye devri başladı, İslâm devri başladı. Bütün insanların bu yolda yürümesi lâzım!

Tabii, el-hamdü lillâh. Allah bize en büyük ikram olarak İslâmî nasib etmiş, biz de müslüman olarak yaşıyoruz. Bu, güzel bir şey... Fakat, ikinci güzel olan şey nedir? Başkalarına da bu güzelliği ulaştırmak, anlatmak. Başkalarını da bu güzelliğe çekmek, başkalarını da cehenneme düşmekten kurtarmak, başkalarına da cennete girmelerini sağlayarak iyilik yapmak. Bu da çok önemli, fevkalade önemli.

Peygamber SAS Efendimiz kendi hayatında, çevredeki devletlerin başkanlarına elçiler gönderdi, mektuplar yazdı, onları İslâm'a çağırdı. Mısır'a, Bizans'a, Bahreyn'e, Hindistan'a, muhtelif ülkelere gönderdiği mektuplar bile elimizde... Elçilerin neler konuştuklarını bile biliyoruz. Yani çevresindeki her yere İslâm'ı anlatmağa çalıştı.

Ondan sonra, Peygamber Efendimiz'in mübarek ashabı dünyanın her yerine dağıldılar. Kimisi Mekkeliydi, kimisi Medineliydi ama kimisinin kabri Semerkant'ta, kimisinin kabri Kahire'de, kimisinin kabri İstanbul'da, kimisinin kabri dünyanın falanca yerinde... Yani bunlar kendilerine ana iş olarak neyi seçtiler? Allah'ın dinini insanlara anlatmayı seçtiler, Peygamber mesleğini seçtiler, Peygamber SAS'in açtığı çığırda yürüdüler.

Pekiyi, bu adamların geçim ihtiyacı yok muydu? Paraya ihtiyacı yok muydu? İstirahate ihtiyacı yok muydu? Zevke, dinlenmeye ihtiyacı yok muydu? Onlar da bizim gibi insanlardı, onlar da yoruluyorlardı, onlar da acıkıyorlardı; ama onlar Allah'ın

rızasını kazanmayı tercih ettiler, ömürlerini Allah'ın razı olacağı şekilde geçirdiler.

İslâm'ı yaydılar. Hadisleri topladılar, Kur'an-ı Kerim'in tefsirlerini yazdılar, fıkıh kitaplarını meydana getirdiler. İslâm'ı pırıl pırıl, sapsağlam bir şekilde kendilerinden sonraki nesillere aktardılar. Dünyanın başka milletlerine yaydılar. Binlerce kilometrelerce uzaklardaki insanlara İslâm'ı anlattılar.

Bizim kendimizin, çoluk çocuğumuzun, ailemizin iyi müslüman olmamız gerekli, şart, farz, mecburiyet... Böyle olmazsa mahvoluruz. Kendimiz iyi müslüman olacağız. Bundan sonraki ikinci en akıllıca davranış, en isabetli karar, en güzel çalışma; İslâmî başkalarına tanıtmak, anlatmak; onları da müslümanlığa, İslâm'a kazanmak çalışması olacak.

Böyle yapanlar, dünya ve ahiretin en büyük hayırlarını kazanmış olurlar. Senin elinle bir insanın müslüman olması, hidayete gelmesi, iyi insan olması, ibadet eden bir insan haline gelmesi, dünyanın her şeyinden daha hayırlıdır. Her türlü zenginliğinden daha hayırlıdır. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevgisini kazanmaya vesiledir, iki cihan saadetini elde etmeye vesiledir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, kendisinin dinine yardım edenlere yardım eder:

إِنْ تَنصُرُوا اللّٰهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ (محمد: ٧)

(*İn tensuru'llàhe yensurküm ve yüsebbit akdâmeküm*) "Siz Allah'a yardım ederseniz, Allah da size yardım eder, ayaklarınızı kaydırmaz." (Muhammed, 47/7) buyuruyor.

Başka bir ayet-i kerimede de buyuruyor ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنصَارَ اللّٰهِ (صف: ١٤)

(*Yâ eyyühe'llezîne amenû kûnû ensàra'llàh*) "Ey iman edenler, Allah'ın yardımcıları olun!" (Saf, 61/14)

Allah'ın yardıma ihtiyacı yok, dikkat edin, Allah iltifat ediyor.

Yani, Allah'ın dinine yardım edin diye iltifat ediyor: (*Kûnû ensara'llàh*) Ne büyük şeref, Allah'a yardımcı olmak… Allah'ın dinine yardımcı olmak, çok büyük şeref... O şerefe sahip olmağa çalışın!

Önce kendinizi iyi müslüman yapın, sonra çocuklarınızı müslüman yetiştirin, sonra çevreye İslâmî anlatmağa çalışın!

Elâ inne ahsene'l-kelâm ve eblega'n-nizam… Kelâmu'llàhi'l-meliki'l-kàdiri'l-azîzi'l-allâm… Kemâ kale'llàhu tebâreke ve teàlâ fi'l-kelam:

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (الأعراف:٢٠٤)

(Feizâ kurie'l-kur'ânü festemiû leh, ve ensıtû leallekûm türhamûn) [Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin.] (A'raf, 7/204) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لاَ ذَنْبَ لَهُ (الديلمي، و ابن أبي الدنيا ، والقُشَيْرِي في الرسالة، وابن النجار عن أنس)

(*Et-tâibü mine'z-zenbi kemen lâ zenbe lehû*)[10] [Günahtan dönmüş ve tevbe etmiş olan kişi, sanki hiç günah işlememiş insan gibidir.]

Estağfiru'llàh el-azim, ve etûbü ileyh… Ve es'elu'llàhe lî ve lekümü't-tevfîk...

27. 12. 1996 - Cuma Vaazı
Gaton / **Avustralya**

---

[10] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.77, no:2432; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.208, no:10175; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.296, no:944; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.392, no:11043.

05. EN SEVAPLI ÇALIŞMA

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîhi kemâ yembağî li-celâli vechihi ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ şeyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, muhammedini'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tâhirîn. Emma ba'd;

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

İnsanoğlunun yaptığı çalışmaların en sevaplısı, ilim öğrenmek ve ilim öğretmek için yaptığı çalışmalardır. O halde, şu anda biz en sevaplı işi yapmaktayız. İlim, ibadetten de önce gelir. Çünkü ibadetlerin doğru olması için de ilim lâzımdır. Yanlış olmaması için de ilim lâzımdır.

O bakımdan, Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi rahmetine erdirsin, rızasına vâsıl eylesin... Doğruyu söylemeyi, doğruyu konuşmayı, doğruyu öğrenmeyi ve uygulamayı nasib eylesin...

a. Kulun Tevbe Etmesi

Biliyoruz ki, hatalı pek çok işlerimiz olabilir. "Beşer şaşar. İnsanoğlu hatasız olmaz, hatasız kul olmaz." sözlerini duymuşuzdur. İnsan iyi insan olmak istediği halde bile ayağı sürçer, hatalı işler yapar. Şaşırır, kızar, kontrolünü kaybeder, hatalı bir şeyler yapabilir.

Ama Allah-u Teàlâ Hazretleri (*Erhamü'r-rahimîn*)'dir. Yani, merhameti çok fazladır. Her şeye kàdir olduğu halde, (*lâ yüs'elü amma yef'al*) olduğu halde; yani kimse ona sorgu, sual açacak değil ki, ne yaparsa yapar. Amma; O çok merhametli, çok şefkatli olduğundan, Erhamü'r-rahimîn olduğundan; kullarının yüzlerce, binlerce, hadsiz, hesapsız suçlarını, kusurlarını affediyor. Her an affediyor. Çünkü biz her an kusur işliyoruz. Ama o her an bizim kusurlarımızı affediyor.

Esma-i hüsnâsından birisi: Afüvv... *Afüvv* demek, affetmesi fevkalade fazla olan demek. Esma-i hüsnâsından bir tanesi: *Tevvâb... Tevvâb* ne demek? Tevbeleri çok kabul edip, kullarına çok teveccüh eden demek. Yani, kul günah işliyor. Fakat, günahından tevbe edince, Allah kabul ediyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bir kulun tevbesinden hoşnut olur, memnun olur, razı olur. Hatasını anlayıp, hatasından dönen kulunu affeder. Hatta, "Affet yâ Rabbi!" demeden affedermiş. Kalbine pişmanlık düştüğü anda... Yani, "Yahu, ben niye bu işi yaptım? Ayıp oldu benim bu yaptığım, günah oldu. Yapmasaydım ne iyi olurdu." diye içinin yanmağa başladığı anda, daha "Tevbe yâ Rabbi, affet yâ Rabbi!" demeden, affedermiş.

Peygamber Efendimiz, Allah'ın nasıl memnun olduğunu, nasıl razı olduğunu anlatmak için, bir hadis-i şerifte buyuruyor ki:

Allah kulunun tevbesinden memnun olur. Nasıl memnun olur? Çocuksuz bir ailenin, yani kısır bir ailenin, evlenmişler, seneler geçmiş, yıllar geçmiş, olmamış bir türlü çocukları. Kısır bir aile,

bir olağanüstü durum olsa da, bir evlâda kavuşsa nasıl sevinir? O kadar, onun sevinci gibi. Sevinçleri anlatıyor, Peygamber Efendimiz. Yani, Allah kulunun tevbesinden ne kadar memnun olur... Çocuğu olmayan kimsenin evlât sahibi olması kadar sevinir. Başka?

(*Ve mine'd-dàallin vâcid*) Yolunu kaybeden, çölde ölmek üzere olan insanın yolunu bulduğu zaman, sevindiği kadar. O kadar memnun olur.

b. Allah Şirki Affetmez

Fakat, günahların Bazı çeşitleri vardır.. Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki: Bir günah vardır ki, Allah onu affetmez. Allah Tevvab'dır, affedicidir, affetmeyi sever ama bir günahı hiç affetmez. Nedir o?

(*Eş-şirkü bi'llâh, el-işrâkü bi'llâh*) Allah, kendisine şirk koşulmasını, kâfirliği, müşrikliği affetmez. Bu, Peygamber Efendimiz'in hadisinde vardır. Ama, ayet-i kerimede de vardır. Bi'smi'llâhi'r-rahmani'r-rahîm:

إِنَّ اللّٰهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

(النساء:٤٨)

(*İnna'llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî*) "Allah, kendisine her hangi bir şekilde, her hangi bir yanlış düşünce ile şirk koşulmasını asla affetmez." Tabii, şirkin çeşitleri olduğundan, şirkin türleri, cinsleri çok olduğundan; her hangi bir şekilde, her hangi bir şeyin kendisine ortak koşulmasını Allah affetmez, şirki Allah affetmez.

(*Ve yağfiru mâ dûne zâlike li-men yeşâ'*) "Öteki günahlardan, ne kadar korkunç olursa olsun, ne kadar büyük olursa olsun; tevbe ederse kul, Allah affeder. Öteki günahları affedebilir." (Nisâ, 4/48)

Söylemiştim, en büyük günah nedir diye geçen gün

konuşmuştuk. Meselâ, adam öldürmek, cana kıymak çok büyük bir günahtır. Ama katil candan pişman olsa, tevbekâr olsa, hapiste çok perişan olsa; Allah affeder gene... Yani, katili bile affeder, hırsızı bile affeder, zinâkârı bile affeder.

Binaen aleyh, Allah'ın affetmesinden ümit kesmek yoktur. Ümit kesmek yoktur, Allah'ın rahmetinden ümit kesmek haramdır. Bu, çok mühim…

"—Hocam, teselli edici sözler söylüyorsun galiba, gönlümüzü almak için ama; ben o kadar çok günah isledim ki, Allah beni her halde affetmez!" diye düşünenler olabiliyor.

Meselâ, lise talebesiyken Erenköy'de biz bir kayık tutacaktık. Filozof edalı bir kayıkçı vardı, Bektaşi meşrepliymiş:

"—Allah beni affetmeyecek, ben biliyorum!" diyor, çok bilgiç bilgiç söylüyor böyle. "Allah beni cehenneme atacak, yakacak; affetmeyecek." diyor.

Böyle bir şey yok. Allah-u Teàlâ Hazretleri affeder. Ne kadar büyük günah olursa olsun… Çünkü, ayet-i kerimede böyle buyurmuş. Affetmediği günah, şirk… Şirk, Allah'a inansa bile, doğru inanmamaktır. Yani, inanmak yetmiyor. Doğru inanmak lâzım geliyor. Burası çok mühim...

Şimdi, Türkiye'de yüksek tahsil görmüş insanlar oluyor. Avrupa'ya, Amerika'ya gitmiş, doktora yapmış oluyorlar, modern bir hayatta yetişmiş oluyorlar.

"—Benim Allah inancım var, ben Allah'a inanıyorum!" filan diyorlar amma; "Kur'an tanımam, peygamber tanımam! Benim aklım, mantığım böyle şeyleri kabul etmez." filan gibi laflar söylüyorlar.

Sırf Allah'ı tanımak yetmiyor, ben Allah'a inandım demek yetmiyor. Allah'a inancının, tanrı inancının doğru olması gerekiyor.

Meselâ, İngilizcede Tanrı mânâsına: God kelimesi var. Amerikalıların dolarının, kâğıt dolarının üstünde, (*İn God we*

trust) yazıyor. Yani, "Tanrı'ya biz tevekkül ediyoruz. God'a tevekkül ediyoruz." diyor meselâ. Bir inanç var, God diye bir varlığa inanıyorlar ama o Amerikalıyı, o İngiliz'i, o hristiyanı karşımıza aldığımız zaman; sorduğumuz zaman; sen God deyince, nasıl bir şey aklına geliyor, anlat bakalım!

Biz şimdi müslümanlara Allah deyince, sen ne kasdediyorsun? Nasıl inanıyorsun diyoruz. Diyor ki:

"—Allah her yerde hazır ve nazırdır. Her yaptığımızı görüyor. Gözler onu göremez ama o insanları bilir. Kalbinden geçenleri bilir."

Böyle güzel şeyler söylüyor.

Pekiyi, bir İngiliz'e, bir Amerikalı'ya, "God dediğin zaman neyi kasdediyorsun?" diye sorsan, acaba ne söyleyecek? Belki sormuşsunuzdur. O God dediği zaman, neye inanıyor? Saçları omuzlarına dökülmüş, sarışın, çakır gözlü bir şeye inanıyor. Haça bileklerinden çivilenmiş, ayaklarından çivilenmiş, alnından çivilenmiş, mum gibi sapsarı olmuş, göbeğinin alt tarafı görünmesin diye bir örtü sarılmış, böyle bir şeye inanıyor.

Jesus diyor, yani tanrı dediği Jesus diyor, ona inanıyorum ben diyor. Yani, Hazret-i İsâ diyor, Hazret-i İsâ'ya tapıyor. Olmadı. Yani, (*the concept of God*) Tanrı kavramı, tanrı inancı, tanrı deyince hatırına gelen şeyler yanlış, şirk. Allah şirki affetmeyecek,

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ (المائدة:٧٢)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe hüve'l-mesîhü'bnü meryem*) "'Allah, Meryem'in oğlu İsa'dır.' diyenler kâfir olmuşlardır." (Mâide, 5/72) Muhakkak, kesin bu…

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ ثَالِثُ ثَلاَثَةٍ (المائدة:٧٣)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe sâlisü selâseh*) "Allah üçün üçüncüsüdür diyenler kâfir oldular." (Mâide, 5/73) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

Triniteye inananlar var, *trinity church* filan diye buralarda görüyorsunuz, üçe inanıyor. Bunlar küfür.

Budistlerin inancı küfür… Neden? Tanrı kavramları sakat, yani müşrik… İnancı var… İnancı olması yetmiyor, inancı doğru olması lâzım. Bu, çok önemli bir husus... İlk tashih edilmesi, düzeltilmesi, öğretilmesi gereken şey: Allah hakkındaki kanaatlerinin düzeltilmesi... İnsanlarda ilk yapılacak şey budur.

Bunun tabii, başlangıcı vardır, devamı vardır. Bir de sonuca ulaştırılması vardır. Başlangıcı: *Lâ ilâhe illa'llah* demektir. Allah var, şeriki, naziri yok... *Vahdehû lâ serike leh*'in ilk adımı budur. Allah'tan gayrı bütün varlıkları, tanrı olmadığını bilmek; sadece Allah'ın tanrı olduğunu bilmek. Bu en veciz, en özlü ifadesini: *Kul hüva'llàhu ehad* suresinde buluyor, orada görüyoruz:

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ. اللّٰهُ الصَّمَدُ. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ. وَلَمْ يَكُنْ لَهُ

كُفُوًا أَحَدٌ (الإخلاص:١-٤)

(*Kul hüva'llàhü ehad. Allàhu's-samed. Lem yelid ve lem yûled. Ve lem yekûn lehû küfüven ehad*)

(*Kul hüva'llàhü ehad*) "Allah Ehad'dır, bir tektir, essiz bir tektir. (*Allàhu's-samed*) Bütün mahlûkatın Rabbi, bütün mahlûkatın ihtiyacını gören; hayatı için, varlığı için gerekli ihtiyaçlarını sağlayan yüce varlık... (*Lem yelid ve lem yûled*) Ne evlâdı olmuştur, ne anası, babası olmuştur. Yani ne baba Allah'tır, ne oğul Allah'tır. (*Ve lem yekûn lehû küfüven ehad*) Onun dışında, ona denk olacak, onun mümâsili, onun emsali bir başka varlık da yoktur. Sonsuz güç ve kudret sahibi, tek olan eşsiz Allah'tır. Eşsiz olduğu için, eşi ve benzeri olmadığından; Allah'ı tasavvur etmek bir bakıma zordur. Yâni, neye benzeteyim? Bilmediğim bir şeyi neye benzeteyim? Bir şeye benzeterek anlatırız.

Meselâ, diyelim ki: Avustralya'nın sevimli özel

yaratıklarından, meselâ bu ağaca sarılan tombul tombul bir hayvan var, Koala… Koala nasıl bir şeydir? Türkiye'dekilere Koala çok sevimlidir, böyle çok cana yakındır, tontondur, bilmem nedir. Kucağına alırsan seversin, hoşuna gider filan. Ya, nasıl bir şey bu? Canım, ayıdır. Bir çeşit ayıdır. Ayıya benzer ama çok şişmandır filan. Hah, gibi diye anlatırsın. Böyle bilinmeyen bir şeyi anlatırsın.

Yahu, Avustralya'da bir meyva yedik. Hem kokusu çok güzeldi, hem tadı çok tatlıydı. Nasıl bir şey bu? Vallahi, erik gibi bir şey… Malta eriğine benziyor, soyduğun zaman beyaz, malta eriği gibi çekirdeği var. Fakat tadı daha güzel, kokusu biraz daha başka... Tamam. Ayarlama yapıyor yani benzetmelerle, şöyledir, böyledir, ayar yapıyor. Dürbünü ayar yapar gibi, tam belli olsun diye öyle anlatıyor.

Bilinmeyen bir şeyi insanlar, bilinen şeylerle anlatırlar. Ama, Allah-u Teàlâ Hazretleri eşsiz olduğundan, aynı zamanda benzersiz olduğundan, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni anlamak bir bakıma zordur, anlatmak zordur. Ama onun hiç bir mahlûka benzemediğini bilmek, bir çeşit anlamadır.

Tarih boyunca birçok yanlış inanç sahibi kavimler tanrılarını insan şeklinde tasavvur etmişlerdir. Heykelini insan şeklinde yapmışlardır. Zeus'un heykeli, oturmuş çıplak, kıvırcık sakallı bir heriftir, insan şeklindedir. Baküs'ün heykeli öyledir. Venüs'ün heykeli bir kadın şeklindedir. Çıplak bir kadın şeklindedir. Hititlilerin ana tanrıçası şişman, göbekli bir kadın şeklindedir. Çıplak bir kadın şeklindedir. Hintlilerin, Çinlilerin Buda'sı göbekli, şişman, aşağı doğru uzun kulaklı bir insan tarzındadır. Krişna inancına sahip olanların tanrıları, bilmem şu kadar kolludur. Kolları çoktur ama şekli insana benziyor. Yani, hep kendilerine benzetmişlerdir. Kendileri gibi, bildikleri bir şey gibi tasavvur etmişlerdir. Kaş yapmışlardır, göz yapmışlardır.

Yerliler de öyle... Totem yaptıkları zaman, bir insana benzetmişlerdir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri böyle değildir. Allah-u Teàlâ Hazretlerinin zatı emsalsizdir, şunun gibidir denilmez, çok büyük güç kuvvet sahibidir. Gözler onu göremez, o her şeyi görür ve bilir. İnsanın içini de, dışını da bilir. Her yerde hazır ve nazırdır. İşte doğru inanç budur.

Öteki inançlar? Primitif diyoruz, ilkel inançtır. Yani çocuksu inançtır, bilgisiz insanların inancıdır.

İşte, kâinatı yaratan alemlerin Rabbi öyledir. Allah'ın kudretinin erişmediği bir yerde, uluhiyetinin icraatı nasıl olacak? Mümkün olmaz. Her yerde hazır ve nazır olacak tabii, elbette... Yerde-gökte, her yerde hazır ve nazır olacak. Şimdi, Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisi hakkındaki bilgiyi sevgili kullarına, sevdiği kullarına; sevdiği şekilde hareket ederse, kendisi bildirir. Yani, Allah'ın bilgisini kula Allah kendisi verir.

Allah bilgisının Türkçemizde ve Arapça'daki adı ma'rifetullahtır. Ma'rifetullah, Allah bilgisi demek, Allah hakkındaki imanı demek. İrfan da denilir buna... Ma'rifetullah'a sahip kimseye de arif kimse denilir. İrfan sahibi kimse denilir.

Bu böyle olduğu için, yani tarifle bilinmeyip de Allah sevdiği kuluna kendisini bildirdiği için, kulun Allah'ı tanımak için takip

etmesi gereken yol, Allah'ın emirlerine itaat ederek çalışmasıdır. Allah'ın emrine asi olursa, Allah'a karşı gelirse, zalim olursa, fasık olursa, kâfir olursa; Allah kendisi hakkındaki bilgiyi vermez, Allah hakkındaki bilgiye kavuşamaz insan. Kur'an-ı Kerim'de bildiriliyor ki:

وَاللّٰهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (البقرة:٢٥٨)

(*Va'llàhu lâ yehdi'l-kavme'z-zàlimîn.*) "Allah zàlimlere hidayet vermez." (Bakara, 2/258)

Allah, zalim kavimleri doğru yola hidayet etmez. Bu neden böyledir? Niye onlara vermiyor Allah bu bilgiyi?

Çünkü Allah'ı bilen bir insan çok büyük bir nimete mazhar oluyor. Hem dünyada, hem ahirette saadete eriyor. Halbuki, Allah'a asi olanın cezası mükâfat değildir. Cezası gerektiğinden, cehennemde yanması gerektiğinden, mahrum bırakılıyor. "Sen misin öyle asi olan, zalim olan, gaddar olan, edepsiz olan, saygısız olan, sevgisiz olan? O halde sana söylemiyorum bunu, vermiyorum bunu!" diye o zaman insan kendi başına kalır ve dalâlete düşer, mahvolur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin mahlûkatına ihtiyacı yoktur, Allah'ın sıfatlarından birisi de budur. Mahlûkatına ihtiyacı yoktur. Bütün mahlûkatın alemlerin Rabbine sonsuz ihtiyacı vardır. Allah'ın, mahlûkatına hiç ihtiyacı yoktur,

يَاأَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللّٰهِ ، وَاللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

(فاطر:١٥)

(*Yâ eyyühe'n-nâsü entümü'l-fukarâu ila'llàh, va'llàhu hüve'l-ganiyyü'l-hamîd*) "Ey insanlar, Allah'a muhtaç olan sizsiniz; Allah'ın size ihtiyacı yok! Allah-u Teâlâ Hazretleri ganîdir, müstağnîdir, ihtiyacı yoktur." (Fâtır, 35/15)

Allah'a muhtaç olan bizleriz. Bütün insanlar, bütün

mahlûklar... Allah müstağnidir, ihtiyacı yoktur. Yani, cihan olmadan evvel de o Rab'di. İnsanlar yokken de, insanlar ibadet etmiyorken de o Rab'di. İnsanlar yok olduğu zaman da, gene o Rab'dir. Cümle cihan halkının, cümle kâinatın ibadeti, onun şanına bir şey eklemez. Cümle cihan halkının kâfir olması, onun şanından bir şey eksiltmez.

İhtiyacı olan kuldur. İmandan fayda görecek olan kuldur. Dünya ve ahiret saadetini arayan kuldur. Allah, arayana yardımcı oluyor. Ama, asiye yardımcı olmuyor. Zalime, kâfire, fasıka, müşrike; "Ne halin varsa gör! Madem bu kadar edepsizsin, hadi bakalım ne yapacaksan yap!" diye onlara şey yapmıyor.

c. Allah'a Ermenin Yolu

Onun için, Allah-u Teàlâ Hazretlerine ermek, evliya olmak yolu tasavvuftur. Tasavvuf nasıl bir yoldur? Tasavvuf, insanın kendisini çekidüzen verip düzelterek, güzelleştirerek; nefsini ıslah ederek, ahlâkını düzelterek, Allah'a olan ibadetleri yaparak; kendisini Allah'ın sevdiği duruma getirme çalışmasıdır.

Neden? Allah kulunu severse, o zaman ma'rifetullahı da verecek, arif kul yapacak. Onun için, bunun yolu ne? "En iyisi ben Allah'ın sevdiği kul olmağa çalışayım, üzerimdeki kötü huyları atayım! Kötü halleri bırakayım, kalbimi tertemiz yapayım; içim, dışım pırıl pırıl olsun... Allah'ın sevdiği işleri yapayım, emrettiklerini yerine getireyim. Yapma dediklerini de yapmayayım. Böylece, onun seveceği bir duruma kendimi getirmeğe çalışayım!" diye çalışması lâzımdır.

Böyle yapınca, Allah o kulu sever. Yani, kul nefsini ıslah edince, nefsi nefs-i emmârelikten çıkınca, ahlâkı kötü huylardan arınınca, iyi huyları benimseyince ve kendisi Allah'a itaat edince, Allah itaat edeni sever.

Biz de öyle. Çocuklarımızdan beş tane, altı tane çocuğumuz vardır. Bir tanesi haylazdır, ötekisi itaatlidir, itaatli olanı severiz. Öğretmen de sınıfta öyledir. Yani, askerde de böyledir. Devlet

dairelerinde de, özel müesseselerde de böyledir. Söylenen işi doğru düzgün yapan, başaran insan sevilir. Asi olan, dik kafalılık yapan, işi kaytaran, yapmayan sevilmez. Bu, gayet tabii olan bir şey…

Onun için, Allah'a ermenin yolu: tasavvuftur.

"--E canım, insan Allah'a başka yoldan da eremez mi?"

Hangi noktada olursa olsun, Allah'a gitmek istediği zaman; tasavvufun söylediği şeyleri yapacak ki, Allah'ın sevgili kulu olabilsin. Onun için, yegâne yolu tasavvuftur.

Nerede olursa olsun, çare yok, nefsini ıslah edecek. Nefsi ıslah olmamışken arif olamaz, evliya olamaz; çare yok, Ahlâkını düzeltecek. Ahlâkını düzeltmeden, bu kötü huylar üzerindeyken, bu edepsizlikleri yapıp dururken olmaz. Yani, hangi noktada bulunursa bulunsun. Yapacağı şeyler aynı olduğundan, Allah'a götüren yol tasavvuftur diyoruz.

Yoksa, bencillik yaptığımızdan, bizim yolumuz doğru, başkasının yolu yanlış dediğimizden değil, Allah'ın rızasını kazanma yolu onlar olduğu için…

Peygamber Efendimiz de Allah'ın yolunu öyle göstermiştir. Kur'an-ı Kerim de öyle göstermiştir. Meselâ, Kur'an-ı Kerim'de ayet-i kerime var:

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا. وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (الشمس:٩-١٠)

(*Kad efleha men zekkâhâ. Ve kad hàbe men dessâhâ.*) "Kim nefsini terbiye ederse felâh bulur. Nefsini terbiye etmeyen, tezkiye etmeyen, kötü huylarını nefsinde bırakan; o kötü huylarına tabi olan da helâk olur. Çok ceza çeker. Dünyada, ahirette hüsranda olur." (Şems, 91/9-10) diye ayet-i kerime bildiriyor, Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

(*Kad efleha men zekkâhâ*) "Nefsini nefsini terbiye eden, adam eden felah bulur." diye kesin olarak belli oluyor, kesin olarak beyan ediliyor. Onun için, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne itaat ederek, ibadetlerini güzelce yaparak, Peygamber Efendimiz'in

tavsiye ettiği ibadetleri yaparak, zikirleri yaparak, tesbihleri çekerek, kötü huylarını atarak; insan öylece Allah bilgisine ulaşacak.

Şimdi Bazı kimseler bu konuyu da tam anlamıyorlar. Sanıyorlar ki, dervişlik zikir yapmaktan ibarettir. Eline tesbih alacak, şeyh efendi kendisine beş tane zikir vermiş. Bu zikirleri çekecek, tamam sanıyor. Nefsini terbiye etmesi gerektiğini, ahlâkını düzeltmesi gerektiğini unutuyor.

Tasavvufta, şeyh efendinin yanında bulunduğu zaman; verilen işaretlerle, gösterilen hatalarını düzelterek ilerleyeceğini düşünmüyor. Böylece tabii, yerinde sayıyor. Evet. Öyledir. Bazı insan okula girer, amma mezun olamaz. Kimisi belge alır Çıkar, kimisi her seneyi ikişer sene okuyarak, sınıfta kalarak ilerler. Kimisi de çok çalışkan olur, hızlı gider. Bu, kişinin çalışmasıyla, kabiliyetiyle ilgili, ihlasıyla, samimiyetiyle ilgili bir şeydir. Hocamızın tekkeye getirdiği iki şahıstan birisi, yani elinden tutup da, gel bak. Burası güzel yer diye tekkeye getirdiği iki şahıstan bir tanesi: Hacı Hasib Efendi'dir. Bir tanesi: Abdül'aziz Efendidir. Bunların hepsi evliyaullahtır, kerametleri zahir kimselerdir, hakkında kitaplar yazılmış kimselerdir. Hasib Efendiyi, şeyhi on günde halvetten çıkartmıs. Halbuki kırk gündür halvet.

Halvet eğitimi kırk gündür. Kırk günde ne yapıyor bu derviş? Giriyor böyle karanlık, tenha bir yere, başka insanlarla görüşmeden, iç dünyasında ilerliyor. Yâni zihin dünyasında, kalp dünyasında, gönül dünyasında yoğunlaşıyor. Sizin anlayacağınız kelimelerle konsantre oluyor, derinleşiyor, ilerliyor, ilerliyor, ondan sonra dağları aşıp düze çıkıyor. Karanlıktan kurtulup, aydınlığa erişiyor. Kırk gün... Kırk gün dile kolaydır.

Kırk gün bir insan bir caminin tenha bir yerinde, başka insanlarla görüşmeden, gözü kapalı tefekkür ederek, şeyhinin verdiği çalışmaları yaparak; yani bir ay geçecek, artı on gün daha geçecek. Ondan sonra iste, halvetini tamamlamış olacak. Yani, ruhsal eğitim çalışmasını tamamlamış olacak. Buna halvet deniliyor.

Bunun, Kur'an-ı Kerim'den ve hadis-i şeriflerden; Hazreti Mûsa AS'ın, büyüklerin böyle yaptığı anlaşıldığından; usulü budur. Bazen kırk gün olur, arkasına yine eklenmesi gerekir. Bazı insanlar tekrar tekrar, bu kırk günlük ibadeti yaparlar. Meselâ, bizim mahallemizden mahallenin imamı bir kimse bir yere bağlı. Duydum, yedi defa halvete girmiş. Yedi defa kırk, yâni dört kere yedi yirmi sekiz, yani dokuz ay tabii aralıklı girmiş ama bu eğitimi yapmış.

Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri Arapça bildiği, dini ilimleri okuduğu, öğrendiği halde peş peşe üç tane halvet çıkarttıktan sonra, şeyhinden icazet almış. Anadolu'dan kalkmış Suriye'ye, Hama şehrine gitmiş. Hama şehrinde Saadeddin-i Hamevî Hazretleri'ne müracaat etmiş:

"—Evlâdım, mâşâallah, hoş geldin! Gel bakalım gir halvete. Onu kırk günlük eğitime almış. Beyle şeyde, Kırk gün az yemek yiyerek, gündüzleri oruç tutarak, geçeleri az uyuyarak; ibadet ederek, devamlı düşünerek, ne kadar mesafe alınacağını düşünün yani.

Kırk gün sonunda halvet bitince, Şeyhinin huzuruna gelmiş, elini öpmüş. Şeyhi söyle bakmış, mâşâallah. Çok güzel olmuş, çok beğendim, eferin evlâdım. Hadi bakalım, Kırk gün daha gir demiş. Tekrar şokmuş. Yani, halvetten çıkmış, tekrar halvete girmiş. Halbuki, hanımı ve çoluk-çocuğuyla gelmiş oraya. Yani, Kırk günde hanımından- çocuğundan da haberi yok. Onların işini tabii, artık tekkede görüyorlar her halde; Kırk gün daha girmiş. Seksen gün. Yani, üç aydan on gün eksik.

O güzel Ramazan ayında gündüzleri oruç tutarken, akşamları teravih namazı kılarken, Kur'an okurken, tatlı tatlı ibadetlerle ayımız geçerken; son on gününde ne yapardı, Peygamber Efendimiz SAS.?. Evinden ayrılırdı. Hanımlarından, çoluk-çocuğundan, evinden ayrılırdı, camiye gelirdi, camide yatıp kalkmağa başlardı. Geçe de, gündüz de, yoğun bir şekilde ibadetle meşgul olurdu. On gün böyle devam ederdi.. Geceleri uyumazdı, bu sünnettir. Yani bir belde de bir insan eğer, bir insan i'tikâf yaparsa tamam. Ama, hiç bir kimse yapmazsa, bütün belde halkı

sorumlu olur. Çünkü, bu önemli bir sünnettir. Bunun yapılması lâzım. Hiç olmazsa, bir beldeden bir kimsenin yapması gerekiyor.

(Brisbane)'dan hiç kimse i'tikâfa girmemiş, bütün (Brisbane)'lı müslümanlar sorumlu. (Melbourne)'dan hiç kimse i'tikâfa girmemiş, Ramazan geliyor işte. Yani, bir ay sonra i'tikâfa girme vakti gelecek. Hiç girmemiş. Bütün (Melbourne)'lu müslümanlar sorumludur. Siz niye i'tikâf sünnetini yapmadınız diye hepsi Allah'ın sorgusuna, sualine maruz kalır. (Mildura) da öyle. Yani, bir kişi bile girmezse, hiç girilmeyen bir beldede bütün müslümanlar sorumlu olur.

Bir tanesi girerse, o zaman; Eh, bu beldede Peygamber Efendimiz'in o kuvvetli sünneti yapıldı diye, ötekilerden sorgu-sual kalkar. Buna Sünnet-i kifaye derler. Farz-i kifayenin sünnette olan emsalidir. Sünnet-i kifaye. Yani, (Mildura) da da birisi, on günlük i'tikâfa girecek. İlmihal kitaplarından, i'tikâfın nasıl yapılacağını öğrenecek. (Brisbane) da da girecek. (Melbourne) da da girecek. Daha başka şehirlerde de girecek. İkinci defa Kırk gün i'tikâfa girmiş. Yani, sunu anlatmak istiyorum. İnsan i'tikâfa girdi mi, halkla pek konuşmaz. Hatta, böyle bir çarşafla, caminin kenarına böyle ayrı bir bölmeye durur. Veya mümkünse, söyle kimsenin görmediği bir yerde durur.

Sadece abdest almak için, yemek yemek için dışarıya Çıkar. Ondan sonra, yoğun bir şekilde zikirle ve Kur'an-ı Kerim'le, ve namaz la, ibadetle meşgul olur, tefekkürle meşgul olur.

Bunu yapanlar bilirler, yani kolay değil, on gün bu sürer.. Şimdi, bu kırk gün sürmüş.. Çıkmış. Şeyh Efendi bir daha kırk gün yapmasını söylemiş. Etti seksen gün. Yani, üç aydan on gün eksik. Ondan sonra tekrar gitmiş. Böyle sapsarı sararmış, zayıflamış bir vaziyette elini öpmüş şeyhinin. Çok güzel evlâdım. Mâşâallah, çok beğendim. Hadi bir daha gir demiş. Etti kırk gün daha, yüz yirmi gün. Yani, dört ay devamlı şey..

Ama, muhterem kardeşlerim. Tavsiye ederim, Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri'nin kitaplarını okuyun. Lütfen okuyun. Eşrefoğlu Rûmî

ismi bir kalite belgesidir, kaliteyi gösteren bir işarettir, Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri'nin kitaplarını bir okuyun bakalım. *Müzekki'n-Nüfûs*'u okuyun. İlahilerini bir okuyun. İlahilerini bir dinleyin. Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri şiir de yazmış, ilahi yazmış, ilahilerini bir okuyun. Hangisi var meselâ, bildiğimiz ilahisi?

Ey Allahım beni senden ayırma,
Beni senin cemâlinden ayırma…

Balığın canı su içre diridir,
İlâhi, balığı gölden ayırma…

Eşrefoğlu senin kemter kulundur,
İlâhi, kulunu senden ayırma…

Böyle bir ilahisi meselâ söyleniyor, biliyorsunuz. Demek ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri böyle safileşen, itaati en güzel derecede yapan, Ahlâkını güzelleştiren; zikirlerini, tesbihlerini çeken kulların kalbini açıyor, aklını müsait hale getiriyor. O zaman ma'rifetullah'a erdiriyor.

Ma'rifetullah'a erdiği zaman, Allah'ın sevgili kulu olduğu zaman bir insan; nasıl bir insan oluyor? Yani sizin, siz de müslümansınız, biz de müslümanız el-hamdü lillâh. Allah imandan ayırmasın. Nasıl bir insan oluyor, öyle bir insan? Tarihten misalleri çok da, ben tarihten de misal vereyim. Hiç kimsenin itiraz edemeyeceği tarihi kaynaklardan da misal vereyim. Kendi zamanımızdan da misal vereyim.

Hazreti Ömer RA, Medine-i Münevvere'de Emirü'l-Mü'minin iken minbere çıkmıştı, cuma hutbesi okuyordu. Cuma hutbesi okurken, birden telaşlandı Hazreti Ömer, bağırdı:

"—*Yâ Sâriye, el-cebel, el-cebel!*"

Herkes şaşırdı. Sâriye, İran'a müslümanların gönderdiği ordunun komutanının adı. İran'da, yâni Medine'de değil, Suudi Arabistan'da değil, Irakta değil, İran'da Sariye… Şimdi, hutbeyi

okurken, El-hamdü lillâh derken veyahut nasihat ederken durdu Hazreti Ömer:

"—Yâ Sâriye, dağa dikkat et, dağa dikkat et!" diye bağırdı böyle.

Herkes şaşırdı. Önemli bir hadise, bütün mescid halkı bunu duydu, gördü gözleriyle; kitaplar yazıyor bunu... Sonra, Sâriye aylar sonra Medine'ye geldiği zaman anlattı, dedi ki:

"—Biz düşmanla savaşa tutuşmuştuk. Savaşın heyecanıyla vuruşurken, dövüşürken; düşmandan bir bölük, dağ tarafından, arka taraftan, şöyle arkamızdan kuşatmak istemiş bizi. Oradan sarkmağa, bizi sarmağa başlamış. Arkadan da tabii sarılırsak, çepeçevre düşman etrafımızı sarmış olacak. İmha olacağız yani. Çünkü, öndekiyle mi uğraşalım, arkadakiyle mi uğraşalım?

O sırada, Hazret-i Ömer'in sesini duyduk: 'Yâ Sâriye, dağa dikkat et!' diye. Dağa baktık ki, düşman o tarafa doğru sarkıyor Hemen onlara hücum ettik, tedbir aldık, harbi kazandık." dedi.

Şimdi, bu meşhur bir olaydır. Tek olay değildir. Böyle kitapların yazdığı bir olaydır. Hazreti Ömer, Medine den Iran'ı nasıl gördü? Hazret-i Ömer Medine'den, Iran'daki komutanına sesini nasıl duyurdu sorusu çıkıyor karşımıza, değil mi? İşte. Bu, evliyaullahın işidir.

"—Bunun aslı, esası var mı? Peygamber Efendimiz böyle bir şeyden bahsediyor mu?"

Evet, bahsediyor. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri şöyle buyurur:[11]

وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَ مَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ؛ فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ، كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا (خ. عن أبي هريرة)

---

[11] Buhàrî, Sahîh, c.V, s.2384, Rikàk, 84/38, no:6137; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.58, *Birr ve İhsân*, no:;347; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.206, no:7833; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XII, s.520, no:7087; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.346, no:6188, Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.4; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.460, no:8750; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.380; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.175, no:1438; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXVI, s.96, no:5460; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.221, no:7880; Ebû Ümâme RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.256, no:26236; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.139, no:9352; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.327, no:1457; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Evliyâ*, c.I, s.23, no:45; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVII, s.277, no:7491; Hz. Aişe RA'dan.

Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.381; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.168, no:4445; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.232; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.192, no:20301; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.229, no:1155-1160 ve c.VII, s.770, no:21327; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.513, no:3498, 3499; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.82, no:6898; Nevevî, *Riyâzu's-Sàlihîn*, c.I, s.246, no:1.

(*Ve mâ tekarrabe ileyye abdî bi-şey'in ehabbe ileyye mimme'fteradtü aleyhi*) [Kulum bana, kendisine farz kıldığım ibadetlerden daha sevimli bir şeyle yaklaşamaz; en çok farz ibadetlerle yaklaşır. (*Ve mâ yezâlü abdî yetekarrabü ileyye bi'n-nevâfili hattâ ühibbehû*) Kulum nâfile ibadetlerle de bana yaklaşmaya devam eder, nihayet o kulumu severim." Mühim olan Allah'ın sevgisini kazanmak, rızasını kazanmak.

(*Feizâ ahbebtühû*) Bir kere de onu sevdiğim mi, (*küntü sem'ahü'llezî yesmeu bihî*) işiteceği kulağı olurum; (*ve basarahü'llezî yübsiru bihî*) göreceği gözü olurum; (*ve yedehü'lletî yabtışü bihâ*) tutacağı eli olurum; (*ve riclehü'lletî yemşî bihâ*) yürüdüğü ayağı olurum.]

Sahih hadis kitaplarında var bu. Yâni, "Ben onun gözü olurum, ben onun kulağı olurum, ben onun dili olurum, ben onun eli olurum, ben onun ayağı olurum. Benimle görür, benimle işitir, benimle söyler, benimle tutar, benimle gider." Yani, olağanüstü bir işlem oluyor

Medine'den sesini oraya duyuruyor. Medine'den, minberin üstünden, İran'daki ordunun savaş durumunu takip ediyor Hazreti Ömer. Olağanüstü bir durum... Olağan durum değil, tabii durum değil. Yani, senin-benim durumumun üstünde bir durum. Ne zaman oluyor? Allah kulunu sevdiği zaman.

Bizim anladığımız kelimelerle ne zaman oluyor? Kul, Allah'ın sevgili kulu, evliyasından olduğu zaman oluyor.

Biz bunun misallerini tarih kitaplarından okuduğumuz gibi, Kur'an-ı Kerim'den okuduğumuz gibi, bildiğimiz gibi, Hocamız Mehmed Zâhid Efendi Hazretleri'yle (*Rahmetu'llàhi aleyh*) yaşadığımız zaman da gördük. Her gün görürdük, her vesileyle görürdük, her zaman böyle olağanüstü olaylarla karşılaşırdık. Her zaman Hocamız ağzını açıp bir şey söylediği zaman, bizim kalbimizden geçen bir şeyin cevabı olurdu.

Yani, ne demek istiyorum? Bu olaylar, tarihin içine gömülmüş, artık bu devirde olmayacak olaylar değildir; her devirde olur. Ama her devrin insanının Allah'ın sevdiği kulu olması lâzım. Allah'a

itaat edecek, Allah'ın sevdiği huyları edinecek, nefsini ıslah edecek. O zaman olur. Yani, yolu tasavvuf yolu olduğu için böyle oluyor.

Şimdi, Allah-u Teàlâ Hazretleri şirki affetmez. Başka her günahı affeder. İmanımızın sağlam olması çok önemli. İmanın sağlam olmasının yolu da kısaca, tasavvuf yoludur. Öteki yollarla olmaz. Yani, öbür yollarda yürüyenler bu sonuca ulaşamazlar. Öbür yollar hangisi? Efendim işte zengin olmak yolu, mevki makam sahibi olmak yolu ve sâire ve sâire... Bunlarla olmaz.

"—Arabistan'a giderim, Arapça okurum, öğrenirim."

O zaman da olmaz. Yani, bir insan Arapça öğrenebilir. Araplar zaten Arapçayı öğrenmiş olarak doğuyor. Arapların hepsi evliya mı? Değil…

Kur'an-ı Kerim okumakla da olmaz. Ne olacak? Nefsini ıslah edecek. Yani, kendi nefsini, kendi şahsiyetini iyi bir nefis haline getirecek. Ahlâkını tasfiye edecek. Tasfiye ne demek? Safileştirmek demek. Ahlâkını safileştirecek. Size dün söyledim, yâni iyi huylar çok önemlidir. İnsanın ahirette terazisine konulacak en ağır şey, en sevaplı şey, iyi huylarıdır dedim. İyi huyların neler olduğunu sıralamamız lâzım, bunları bilmemiz lâzım dedim.

d. Tasavvufi Terbiye

Tabii, siz şu anda hevesleniyorsunuzdur, belki içinizden temenni ediyorsunuzdur; Hocam, madem öyleyse, sen bunların bir listesini bize ver diye istiyorsunuzdur. Bu listeler var zaten, *Tasavvufi Ahlâk* kitabında var. Hocamız bunları yazdı. İyi huylar hangileridir belli, kötü huylar hangileridir belli…

Yalnız, burada dün yine söylediğim gibi, bir nokta var. Mühim şeyler. Benim bu anlattığım şeyleri belki ben iyi anlatamıyorum size ama, mühim olduğunu söylediğim şeyleri, cümleleri yazın, altını çizin. Bir şeyi bilmek yetmiyor, bildiğini uygulamak gerekiyor. Bilmek yetmiyor. Tasavvufi Ahlâk kitabını acarsınız,

güzel ahlâkı öğrenirsiniz. Ama, güzel ahlâkı, *Tasavvufi Ahlâk* kitabından okumakla insan güzel ahlâklı olmuyor. Oluyor mu? Olmuyor. Güzel Ahlâkın bilgisini kazanmış oluyor. Amma; eğitimini yapıp, onu benimsemiş, kendisine huy edinmiş olmuyor. Kendisine huy edinmiş olmayınca da, iş olmuyor.

Adam müftü olabilir. Müftülere söz söylemek için söylemiyorum bu sözü; Yunus Emre de diyor. Yani, bu bir gizli varaktır, bunu müftüler nereden bilsin diyor. Şiirinin birisinde böyle diyor. Adamcağız kimseyi kırmak istemiyor, benim işim gönül yapmak diyor, ben kimsenin kalbini kırmak istemiyorum diyor. Ama ne yapalım ki, iş böyle olduğundan diyor ki: Müftüler bu işi bilmez, bu bir gizli varaktır diyor. Mehmet kardeşimiz belki dörtlüyü hatırlayacak, hatırladıysa söylesin:

Bu dervişlik beratın,
Okumadı müftüler;
Onlar ne bilsin anı,
O bir gizli varaktır.

“Bu bir gizli sayfadır, okumadı bu sayfayı müftüler.” diyor. “Bu bir gizli varaktır, okuyan bilir.” diyor. Yani, ahlâkını, uygulamasını yapıp, benimseyen biliyor.

O zaman, dağdaki oduncu veya çoban, veya demirci, veya esnaf, veya filanca fukaracık ahlâkını güzelleştirmiş. O, erenlerden oluyor. Ötekisi erenlerden olamıyor. Neden? Kötü huyları kalıyor.

Meselâ, kötü huylar müftülerde, profesörlerde, ben de profesörüm, üniversite profesörüyüm. Çok fena, insanın mevki makam sahibi olması çok tehlikelidir, şöhret sahibi olması çok tehlikelidir. Neden? Şişer insan, kabarır, koltuğu kabarır, kibirlenir, kendini beğenir. Kibirlendiği zaman, kendini beğendiği zaman da, Allah sevmez. Allah’ın en sevmediği huy, kibirliliktir. Kibirlilik kula yakışmaz, kula tevazu yakışır. Kibirli oldu mu, Allah sevmez. Ama gel de sen bir profesörün kibrini yen bakalım!

Şimdi böyle bir toplantıya geldi bir profesör, kapıdan girerken, girişinden bellidir. Profesör deyin, müftü deyin, alim deyin, eşraf deyin, zengin deyin, mevki-makam sahibi Vali deyin, mudur, genel müdür deyin; yani söyle kendisine hava verdiren bir şey... Kapıdan girişi farklıdır, yürüyüşü farklıdır. En öndeki sıraya oturmazsa kızar, bir dahaki sefere gelmez. Neden? Onuruna yediremez. Yani ben kim, falancayım. Herifler bana iltifat etmediler yahu, en arka sırada oturdum kaldım. Beni on sıraya bile getirmediler der. Bu ne? İşte bir kötü huy. Kendini beğeniyor, kibirli, onun için olamaz; yani olgunlaşamaz. Onun için, ilerleyemez. Bu kötü huyu atması lâzım, mütevazi olması lâzım, boynu bükük olması lâzım, Aziz Mahmud-u Hüdaî Hazretleri gibi olması lâzım.

Güzel bir misal olduğu için, her zaman anlatıyoruz. Aziz Mahmud-u Hudai Hazretleri mevki-makam sahibi bir insandı, kadıydı. Kadı ne demek? Bursa'nın mahkemelerinin başkanıydı. Yani herkes, hatta vezir ve komutan bile gelir, önünde muhakeme olabilir. Suçlu, mazlum, sanık durumunda olabilir. İtibarlı adam. Bu devirde de öyledir. Falanca adam hakım deyince, ya öyle mi? Peki efendim. Hoş geldiniz, şöyle buyurun efendim derler.

Türkiye'de öyle, bizim toplantılarımıza geliyor, Hocam diyorlar. Fis..fis..fis..fis..fis..fis.

Hocam. Bu, falanca yerin hakimi.

Öyle mi? Hemen, buyurun, hoş geldiniz diyoruz. Falanca yerin başsavcısı, buyurun diyoruz.

Hocam. Bu Kaymakam!

Ooo.., öylemi.?. Allah razı olsun. Hoş geldiniz. Buyurun oturun diyoruz. Bu Vali, bu Bakan.. Bizim toplantımıza, Çevre Dernekleri toplantımıza, Uçağa atladı, Allah razı olsun. Ziyaeddin bey Bakan, Çevre Bakanı. Ankara'dan geldi, toplantımıza katıldı. Ondan sonra izin istedi, kalktı gene Ankara'daki açılışa gitti. Sırf bizim toplantımız için geldi, şeref misâfirimiz, baş köşeye oturttuk. Memnun olduk, mesrur olduk.

Tamam. İyi güzel de, bu mevkiler- makamlar insanlara hava verir. Bazen bu mevkiden-makamdan dolayı, insanlar başkalarına tepeden bakar, başkalarına haksız muamele yapar, kırıcı muamele yapar. Allah sevmez. Allah, mütevazi kullarını sever. Bizim, bakan tanıdıklarımızdan öyle bakanlar vardı ki, Hocamız Ankara'ya gelirdi, onlar da Bakan. Su bakanı bu bakanı filan.. Bizim eve Hocamız gelirdi, Kalaba'daki evimizi Mehmet Ali hoca bilir, bizim eve gelirdi Hocamız. Ben damadıyım, kızının evine gelirdi Hocamız. Onlar da, akşam ustu Hocamıza ziyarete gelirlerdi. Eh, daha önce başkaları gelmiş kalabalık; bakan, hiç unutmuyorum, kapının eşiğine otururdu. Diz çöküp otururdu böyle. Diz çöküp otururdu.

Böyle boynunu büker, Hocamız görüyor tabii, söyle göz ucuyla; belki gelişini görüyor, belki gelişinden itibaren takip ediyor. Çünkü, Hocamız Evliya idi. Yani, kalbinden geçenleri takip ediyor. Oraya gelişine kadar takip ediyor. Haa.., o kapıya oturdu. Bak. Ben (Bakan)'im demedi.

Başkası nasıl yapar? Yani, bu derviş. Derviş olmayan bir Bakan ne yapar? Kapıya gelir, selâmün aleyküm hocam. Yâni, ne demek? Ey cemaat. Her işi bir tarafa bırakın. Ben geldim, beni biraz etekleyin, biraz itekleyin, bana itibar edin!.

"—Selâmün aleyküm hocam! Hoş geldiniz, elinizi öpmeğe geldim."

Bırak el öpme hikâyesini filan. Adam kendisine ben buradayım dedirtiyor. O zaman herkes kalkar.

"Ooo, hoş geldiniz!"derler, açılırlar.

O açılan yerden, Nil nehri açılmış gibi, Hoca Efendinin yanına kadar gelir, Hoca Efendinin elini öper. Hocamız tabii, buyur otur. Nasılsın filan der. Ha, tam baş köşeyi bulur.

Bu nedir? Bu işte, bakanlık havasını atamamaktan doğan bir davranış şeklidir. Böyle olabilir. Ekseriyetle böyle olur. Yani, kendinde kendini beğenmişlik, gurur, ücub filan oldu mu; bir insan farkına varmadan böyle yapar. Ama, mütevazi oldu mu bir insan. Ben Allah'ın aciz, naciz kusurlu bir kuluyum, Allah ya

seviyor, ya sevmiyor. Allah'ın bu mübarek kulu, ben bunu ziyarete geldim diye tevazuunu takındı mı, kapıdan girer bir köşeye oturur. Sessizce, belli etmeden oturur.

Ama onun tevazuundan dolayı, Allah ona derece verir, yükseltir. Aferin, Bakan olduğu halde şımarmamış, kibirlenmemiş, ücublanmamış, kendini beğenen bir insan haline gelmemiş, burnu Kaf dağına çıkmamış filan diye, Allah onu mânevî bakımdan da taltif eder. İyi bir duruma gelir. İşte bu huylar.

Meselâ, Bazı insan kindar olur. Falanca adam bana ayağa kalkmadı. Gider onun başında durur, niye ayağa kalkmadın benim için? Görmedim efendim. Bu adamın ismini al, nerede çalıştığını tesbit et, bunu daireden at. Yanındaki sekreterine emreder. Bu herifi at. Neden? Benim girdiğim toplantıda ayağa kalkmadı bu. Bunu mimle. Mim ne demek? İsminin yanına mim harfi koymak… Mim neyin kısaltılmışı? Mühim, bu iş çok mühim, bu herif gidecek.

Madem bu herif saygısız, bu herif gidecek. Sekreterine fis..fis..fis. Bunun adını, sanını öğren. Hangi okulda ne iş yapıyor? Müdür mü, öğretmen mi, neyin nesi? Sür bunu Fizan'a, sür bunu Kars'a... Anarşi nerde varsa oraya sür de, anarşistler öldürsünler filan. Böyle olur.

Savcılar böyle olur, Valiler böyle olur, Komutanlar böyle olur. Bir üst komutan geldi mi, ötekisi ona gereken saygıyı göstermedi mi, isminin yanına mim konulur. Bu nedir? Kin tutmaktır, karşısındakine kötülük yapmak istemektir. Meselâ, kötü bir huydur. İyi bir insan ne yapar? İyi bir insan hoş görür, affeder, önemsemez, Hatasını nazar-ı dikkate almaz geçer. Başka bir şey, davranış şekilleri, yani bu davranış şekillerinden ortaya çıkıyor şey.

Hocamızla ilgili, hatıra olarak anlatayım. Yusuf Ziya Binatlı var, eski Ömer Ziyaeddin Efendi, Şeyh Efendi Hazretleri'nin oğlu. Hafız, ama profesör, hukuk profesörü, dekanlık filan yaptı. Şimdi,

tasavvuf terbiyesi, tekke terbiyesi görmüş bir insan, o anlattı. Ben biraz, Allah ömür versin, onun hakkında da anlatayım.

İskenderpaşa Camii'ne gidiyorum ben, vaaz vermeye, hadis dersi vermeye gidiyorum, merdivenlerde karşılaştık. Yusuf Ziya Binatlı seksen yaşında adam, yaşlı adam. Profesör, Dekanlık yapmış.. İlahiyat Fakültesi, Bursa İlahiyat Fakültesinin dekanlığını yapmış adam;

"—Selâmün aleyküm hocam!" dedi.

"—Ve aleykum selâm efendim." dedim ben.

"—Hocam, biliyor musunuz, ben de sizin müridinizim!" dedi.

Gönül alıyor. Babası şeyhti zaten kendisinin. Kendisi de profesör, ihtiyacı yok, mütevazi… "Biliyor musunuz hocam, ben de sizin müridinizim!" dedi. Ben onun yaşının yarısı kadarım. Seksen bölü iki, eşittir kırk... Ben onun yarı yaşı kadarım, oğlu kadarım, belki torunu kadarım ama, "Ben de sizin muridinizim hocam!" dedi.

Neden? Tasavvuf terbiyesi görmüş, tekkede yetişmiş, mütevazi… Yani, profesörüm diye kibir, hava, edâ ve saire yapmıyor. O anlattı.

Hocamız Mehmed Zâhid Efendi çok narin, ince, uzun bir kimseymiş. Son zamanını bilenler şaşırır. Son zamanda şişmandı, böyle gül yanaklıydı, resimlerinden de bilirsiniz. O zaman otuz yedi kilo filanmış. Böyle üflesen sallanacak yani.

"—Tekkede çok severdik onu." diyor Yusuf Ziya Binatli. Çünkü, babasının Şeyhliği sırasında, tekkeye Hocamız murid olarak gelip-gidiyor o zaman; daha gene yani Hocamız. O da babasının oğlu, tekkeyi biliyor, tekkeye gelenleri biliyor, diyor ki:

Bursalı Mehmed'i çok severdik diyor. Çok acırdık, çok sessizdi diyor. Şeyhinin toplantısına geldi mi, diz çöker otururdu kıpırdamazdı diyor. Ayağını değiştirmezdi, ayağım acıdı, yoruldu, dizim acıdı filan değil. Böyle sohbetin sonuna kadar edeple otururdu, zayıftı da; Tekkenin aşçısı dermiş ki:

Yahu şu Mehmed'e biraz yemek yedirelim. Mehmed Zâhid Hocamıza yemek yedirecekler. Tepsiyi hazırlarlarmış pilavı,

pilavın bir yerine et gömerlermiş. Kırmızı, güzel kemiksiz eti gömerlermiş bir tarafına... Aşçı yapıyor bunu, tekkenin asçısı. Sonra, derlermiş ki: bak, bu tepsiyi götüreceksin, bu etin gömülü olduğu yer, tam o Bursalı Mehmed'in önüne gelecek. Onun önüne koyacaksın, o yesin biraz; fukaracık zayıf, yesin de biraz zayıflığı geçsin filan. Seviyorlar, yani sevdirmiş kendisini. Tekkenin aşçısı iltimas yapıyor ona, yani kayırıyor.

Şimdi, böyle gözlerlermiş mutfağın camından. Tepsi gitti mi, gitti. Bu ayarlı konuldu mu? Konuldu. Et kısmı, Bursalı Mehmed'in önüne geldi mi? Geldi, tamam. Hocamız (*rahmetu'llàhi aleyh*) bir kaşık alırmış, pirincin altından et çıkarmış. Bir kaşık aldı, et görüldü. Hooop, eti yanındaki arkadaşına itermiş. Et çıktı ya, belli oldu ya, hoop, yan tarafa itermiş eti... Buradakiler söyle tribünden maçı seyreder gibi, heyecanlanırlarmış.

"—Hay Allah, eti gene öbür tarafa itti, gene kendisi yemedi. Bak, biz onun için koymuştuk onu. O yanındaki arkadaşına veriyor." derlermiş.

Buna ne derler? Tasavvufi ahlâk derler. Kendisi yemeyip, arkadaşına yedirmek derler. Arkadaşına iyilik yapmak derler, arkadaşını kendisine tercih etmek derler. Arapça tabiri *îsâr* derler. Îsâr, Kur'an-ı Kerim'de geçiyor:

وَيُؤْثِرُونَ عَلٰى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ (الحشر:٩)

(*Ve yü'sirûne alâ enfüsihim ve lev kâne bihim hasàsah*) [Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile, onları kendilerinden önde tutarlar.] (Haşr, 59/9)

Kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile, muhtaç olsalar bile, kardeşlerini tercih ederlerdi sahabe-i kiram. Yemezlerdi, yedirirlerdi. "Al kardeşim, sen ye!" derlerdi. "Teşekkür ederim, sen al!" derlerdi.

Bu nedir? Tasavvufi terbiyedir.

Maddi insan ne yapar? Materyalist insan ne yapar? Yirminci Yüzyıl'ın insanı ne yapar? Ohh, önüme et geldi der. Hop alıp, cup yutar. Bir lokmada yutar. Yahu, bu pilavın içinde üç parça et var. Bu böyle, bir kişi yutarsa, ötekiler etsiz pilav yer. Yahu, onlara da acısana...

"—Olsun, Rabbenâ, hep bana! Etler hep bana gelsin, etleri ben yiyeyim, ben rahat edeyim!"

Bu nedir? Bu bencilliktir.

Ötekisi nedir? *Îsâr*, peltek s ile, i'si uzun. *Îsâr* ne demek? Arkadaşını tercih etmek demek... Bu, Yirminci Yüzyıl'ın mantığında yoktur; İngilizler bunu bilmez. Îsâr ne demek bilmez, hayatlarında da bilmezler, yapmamışlar bunu da, yapmazlar. Ama, müslümanlar bilir. Müslümanların da hepsi bilmez; derviş terbiyesi, tekke terbiyesi alanlar bilir.

Ne yapıyor? Kardeşini tercih ediyor. Neden yapıyor bu işi? Birisine iyilik yapmak sevap da ondan... Arkadaşını tercih etmek iyi de ondan yapıyor. Bir tek yer kalmış, bir tek sandalye var, geliyor birisi oturuyor.

“—Bak, arkanda yaşlılar var, falanca var kardeşim, evlâdım, hadi arslanım. Sen kalk da o otursun!”

“—Bana ne, ben önce geldim. O önce gelseydi, o otursaydı.”

Bu nedir? Materyalistliktir, Yirminci Yüzyıl’ın ahlâkıdır. Ama, oturduğu yeri kalkıp büyüğüne vermek, arkadaşına vermek; yemeyip-yedirmek, giymeyip giydirmek, arkadaşına hizmet etmek, arkadaşı için fedakârlık yapmak; işte tasavvufi ahlâk budur. Bu bir misaldir.

Tasavvufi ahlâkın nümuneleri çoktur, çeşitleri çoktur. Meselâ, diz çöküp de hiç kıpırdamamak, tasavvufi bir ahlâktır. Şeyhine saygıdan kaynaklanıyor. Gıybet etmemek, kimsenin aleyhinde konuşmamak, herkesin kötü halini bile iyiye yormak, bir tasavvufi ahlâktır. Yani, İslâmî ahlâktır ama işte insanın güzel ahlâkıdır. Böyle yaparsa insan, iyi insan olur.

Şimdi, biz babamla münakaşa ederdik. Tekkeye giderdik babamla, tekkede bir olay olurdu.

“—Baba, bak falanca şöyle yaptı, ne kadar ayıp etti.”

Babam derdi ki:

"—Yok evlâdım. O onu ondan yapmamıştır."

"—Baba, ondan yapmamış olur mu? Ben çok dikkatle takip ettim, işte sonradan geldi, adamın önüne geçti, söyle yaptı, böyle yaptı."

"—Yok evlâdım. O çok iyi bir insandır, öyle yapmamıştır, başka sebepten yapmıştır." derdi, bin dereden su getirirdi.

Biz de tahammül edemezdik, babamızın bu kadar iyimserliğine:

"—Yok baba, o kadar da değil. İşte adam kötü, bunu kötü niyetle yapıyor."

"—Yok evlâdım. İyi niyetlidir o, çok iyi bir insandır, siz yanlış anlamışsınızdır."

"—Yahu, doğru anladık baba…"

"—Yanlış görmüşsünüzdür."

Yok, yani babama bir kötü söz söyletemezdik. Çok zekiyiz ya biz, çok kurnazız ya biz. İhvanımızdan bir kimsenin bize göre, kötülüğünü babamıza kabul ettiremezdik.

"—Yok evlâdım, o iyidir, yapmaz öyle! Siz yanlış görmüşsünüzdür." derdi, çileden çıkartırdı bizi, yerimizden hoplatırdı.

Bu nedir? Tasavvufi ahlâktır. Herkes hakkında hüsnü zanda bulunmak... Bunu Yirminci Yüzyıl'ın insanı gene bilmez, İngiliz'i bilmez ve sâiresi bilmez, herkes her taşın altında bir bit yeniği arar, her hareketin arkasından bir başka mantık arar. Çünkü, ağzı yanmıştır. Doğrudur biraz da, hayatta her taraftan darbe yemiştir, tuttuğu dallar elinde kalmıştır, herkes den kötülük görmüştür filan de; ondan artık babasına bile itimat etmez.

Yirminci Yüzyıl'ın felsefesi nedir? Arkadaş, babana bile itimat etmeyeceksin. Öyle demez miyiz? Denilmiyor mu? Kimseye itimat etme. Herkes birbirinin aleyhinde konuşur. Halbuki, gıybet haramdır. Herkes birbirinin kötü olduğunu düşünür. Halbuki, suizan haramdır.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنْ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ

(الحجرات:١٢)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'ctenibû kesîren mine'z-zanni*) [Ey iman edenler, zannın çoğundan kaçının! (*İnne ba'da'z-zanni ismün*) Çünkü zannın bir kısmı günahtır.] (Hucurat, 49/12)

Birisinin gizli halini araştırmak günahtır. E, olur mu Hocam? Yani, yutacak mıyız yapılan oyunu, dalavereyi? Bilmem. Allah'ın emrini tutup, Allah'ın sevdiği huy olarak yutmak; açıkgözlük edip de, günaha girmekten daha iyidir. Gûya açıkgöz

Vali olsa, hakim olsa, müftü olsa, profesör olsa, eşraf olsa, münevver olsa, zengin olsa; aşağı seviyede kalır. Bunları hazmetmiş, bu güzel huyları benimsemiş olan bir insan; çoban olsa, oduncu olsa, kömürcü olsa, işçi olsa yükselir. İnsan iyi huyundan dolayı yükselir. Takvâsından dolayı ileri gider.

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ (الحجرات:٣١)

(*İnne ekremeküm inda'llàhi etkàküm*) "Allah indinde sizin en kıymetliniz, en soylunuz, en asaletliniz: Allah'tan en çok korkup, huylarını en güzelleştiren; her yaptığı işi, en Allah'ın rızasına uygun yapandır." (Hucurat, 49/13) diyor.

İşte, bu huyları benimseyince, güzel huyları benimseyip uygulayınca bir insan; iyi insan olur. Allah o zaman ma'rifetullahı verir

Kısaca, ben tabii uzun boylu anlatmak istemiyorum, anlatmakla da olmuyor; o zaman Evliya olur insan, o zaman Yunus Emre gibi olur, o zaman işte uzaktaki şeyleri görür, o zaman uzaktaki şeyleri duyar, anlar, o zaman insanın rüyasına girer, o zaman ikaz eder ve sâire. Çeşitli şeyler olur. Bunların misalleri çoktur.

كرامات الأولياء حقٌّ

(*Kerâmatü'l-evliyâi hakkun*) Evliyaullah'ın olağanüstü halleri, hareketleri vardır. Kur'an-ı Kerim'de de vardır. Tarihte de vardır. Günümüzde de vardır. Aranızda da vardır. Haktır. Yani bu, bunlar olur. Nasıl olur? Allah'ın sevdiği kul olunca olur. Onun için, her şeyin başı, Allah'ı doğru tanıyıp, Onun azametini, kudretini, esmasını, sıfatını iyice öğrenip; Ona güzel bir kulluk yapmağa girişmektir.

Bu olmadan olmaz. Şirk varken, imanda eksiklik varken, Allah insanı hidayet yoluna almaz, cennet yoluna sokmaz, iltifatına mazhar etmez. Onun için, önce bunu sağlamak lâzım. Önce insanın imanını sağlamlaştırmak lâzım. Herkes tam, tam mü'min olamıyor. *Lâ ilâhe illa'llah* demekle iş bitmiyor.

Onun için, Kur'an-ı Kerim'de geçiyor ayet-i kerimede:

قَالَتْ الأَعْرَابُ آمَنَّا ، قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ (الحجرات:١٤)

(*Kaleti'l-a'rabü âmennâ, kul lem tü'minû ve lâkin kùlû eslemnâ*) "Bedeviler, biz iman ettik dediler. Ey Rasûlüm, onlara söyle: Siz henüz, daha iman etmediniz; siz teslim olduk deyin! Biz İslâm'a dahil olduk, müslüman olduk, teslim olduk deyin! (*Ve lemmâ yedhuli'l-îmânü fî kulûbiküm*) Henüz daha iman kalbinize tam mânâsıyla girip yerleşmedi." (Hucurat, 49/14)

Bu farkı iyi anlamak lâzım! İnsan, "*Lâ ilâhe illa'llah*" deyince İslâm'a girer. Tamam, müslümanların defterine yazılır. Ama imanın insanın içine girmesi, kalbine yerleşmesi bir başka şeydir.

Peygamber Efendimiz söyle dua ederdi:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَاناً يُبَاشِرُ قَلْبِي ، وَيَقِيناً صَادِقاً

(*Allahümme innî es'elüke imânen yübâşiru kalbî*) "Yâ Rabbi, ben senden öyle bir iman istiyorum ki, kalbimle birleşsin, kalbime tam dolsun! Öyle iman istiyorum ve (*yakînen*) şeksiz, şüphesiz bir inanç istiyorum; (*sàdıkan*) doğru bir inanç istiyorum." diye dua ederdi.

İman insanın kalbinde kuvvetlenir veya zayıflar. Yani, bir imanı vardır. Amma; su benim anlattığım şeyleri düşünmemiştir, daha başka incelikleri vardır bu isin; onlardan haberi yoktur. İşte. Öyle gönlünde bir kandil yanmış gibi küçücük bir ışık vardır. O imanın kuvvetlenmesi, bütün gönlünün aydınlanması, ayrı bir çalışma sonundadır, uzun bir çalışma sonundadır ama; bu uzun çalışmayı Bazıları kısa zamanda başarırlar. Uzun mesafeleri çabuk aşarlar.

Acaba (Toowoomba) dan (Melbourne)'a yaya kaç günde gidilir? Her halde birkaç ayda gidilir. Amma; otomobille iki-üç günde gidilir. Uçakla iki-üc saat'te gidilir. Yani, mesafe aynı, geçilecek yerler aynı ama; bazıları hızlı gider, bazıları yavaş gider.

İlk ders olarak, benim üzerinde önemle durmak istediğim husus budur. İmanın doğru olması lâzım. İman doğru olmadığı zaman, hiç bir sonuca ulaşılamaz. İmanın içinde yanlışlıklar bulunmaman, şirk bulunmaman. İnsanın ma'rifetullah bilgisi sağlam olmalı, Allah hakkındaki düşünceleri, kanaatleri, kavramı, kafasındaki bilgi doğru olmalı. Bu doğru olduktan sonra, temel vardır, imkân vardır, yol açıktır.

Ondan sonra yapılacak şey: tasavvufi çalışmadır. Yani, nefsini Islah etmek çalışması. Nefsi emmâresini, iradesini terbiye etmek çalışması, (Bir). Ahlâkını tasfiye etmek çalışması, (İki). Kötü huyları atacak, iyi huyları alacak. (Kötü huyları almadan?) Kötü huyla hareket etti mi, her gün bir darbe yer. İlahi bir sille yer. İlahi bir tokat yer. İleri gidemez. Kırk yıldır camiye gelir, yaşı altmışı geçmiştir, yetmişi geçmiştir, saçı sakalı ağarmıştır ama; huyları düzelmediğinden, her seferinde Allah'ın hoşuna gitmeyecek bir şey yaptığından; her gün bir söz söylediğinden, bir iş yaptığından; bir darbe yer.

Huyların güzelleşmesi lâzım, Allah'a itaat lâzım! Allah'ın emirlerini öğrenip itaat ederse, Allah'ın sevgisine nail olur. Allah'a itaat etmezse, asi olursa, emirleri tutmazsa, yasaklardan kaçınmazsa; oradan da mahrum olur. Kısaca, temel meseleler bunlardır. Bunları sağlamağa çalışalım. Ahlâkımızı güzelleştirmeğe çalışalım, kötü huyları atmağa çalışalım. Nefsimize sahip olmağa, hakim olmağa, nefsimizi Islah etmeğe çalışalım. İrademizi kuvvetlendirmeğe çalışalım. Allah'ın esmasını, sıfatını güzel öğrenmeğe çalışalım. Allah'tan, bizi kuvvetli iman sahibi yapmasını isteyelim. Kalbimize imanı ve yakîni doldurmasını, sàdık bir yakîni doldurmasını isteyelim.

Allah isteyene istediğini veriyor. Sözümü o nükteyle bitireyim. Allah-u Teàlâ Hazretleri, isteyene istediğini veriyor. Ama, insan neyi isteyecek? Yani, lokantaya giriyor, garson başına dikiliyor, elinde kalem ve bir de kâğıt, efendim. "Ne istiyorsunuz?" diye soruyor. Lokantada bir sürü yemek var… Hangisini isteyecekse, o bilecek onu. İstemesini bilen, güzel şeyleri isteyebilen, güzel şeylere nail olur. Allah-u Teàlâ Hazretleri, Kur'an-ı Kerim de buyurmuştur ki:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ (المؤمن: ٦٠)

(*Ve kàle rübbükümü'd'ûnî estecib leküm*) "Rabbiniz, 'Ey kullarım, siz bana dua edin. Ben sizin duanızı karşılayacağım. Duanızın karşılığını vereceğim!' buyurmuştur." (Mü'min, 40/60)

Sözü haktır. "Dua edin, duanızı kabul edeceğim!" buyurmuş. O halde, neye dua etmeliyiz:

"—Yâ Rabbi, beni senin sevdiğin, razı olduğun sağlam, doğru imana sahip eyle. Ya Rabbi, benim Ahlâkımı güzel eyle. Ya Rabbi, benim nefsimi Islah eyle!"

Bakın, Kandil gecesinde Peygamber Efendimiz'in duası üzerinde çok düşünmek lâzım. Diyor ki:

ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِى ، فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ .

(*Zalemtü nefsî*) diyor Peygamber Efendimiz. "Yâ Rabbi, ben nefsime zulmettim, günah işledim diyor, çok günah işledim. (*Fağfir lî*) Beni afv u mağfiret eyle yâ Rabbi!" diyor. (*Feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente*) Çünkü, günahı ancak sen affedersin. Ya Rabbi, beni affeyle, mağfiret eyle!" diyor. Bunlardan ibret almamız lâzım.

Nefsi, insanın nefsi büyük bir düşmandır, kuvvetli bir düşmandır; onu yenmek kolay değil. Allah'tan yardım isteyelim:

"—Yâ Rabbi, nefsimi ıslah eyle! Yâ Rabbi, ahlâkımı güzel eyle! Yâ Rabbi, imanımı sağlam eyle! Yâ Rabbi, gönlümü sağlam imanla doldur!" diye isteyelim.

Bu, istemek tarafı. (*Ud'ùnî*) "Bana dua edin, (estecibleküm) Ben de sizin duanıza karşılık veririm!" buyruluyor. Verecek, verecek. Yani, siz istemeye devam ettikçe verecek.

Arapçada bir söz var, buyruluyor ki:

من طلب شيئا وجد وجد

و من قرع الباب ولج ولج

Men talebe şey'en ve cedde vecede
Ve men karaa'l-bâbe ve lecce velece.

(*Men talebe şey'en ve cedde vecede*). "Kim bir şeyi isterse ve istediği için gayret gösterirse, çalışırsa; istediğini bulur. muradina erer. Bu, sanatkârane bir sözdür. Güzel bir sözdür;

(*Ve men karaa'l-bâbe ve lecce velece.*) "Kim bir kapıyı çalarsa, ve ısrar ederse; kapıdan ayrılmazsa, durursa; kapı bir zaman sonra açılır. O kapıdan içeriye girer."

Buradan neyi anlıyoruz, bu son sözden? Bir şeyi hemen bir isteyip, vaz geçmemeli. Hemen kapıyı bir çalıp, dönüp gitmemeli; ısrar etmeli!

Ya Rabbi, bana kuvvetli iman ver. Ya Rabbi, benim ahlâkımı güzel eyle. Ya Rabbi, benim nefsimi ıslah eyle. Tamam, bir defa dedim, Allaha ısmarladık. Bundan sonra bir daha demem. Ben (Brisbane)'a gidiyorum. Hadi Allah'a ısmarladık.

Öyle şey olmaz. Bir defa istedin, dur bakalım. Sabret, devam et! Kim kapıyı çalarsa ve kapıda durursa ve çalmaya devam ederse; açılacak. İçeriden adam geliyor işte. Tamam, elini yıkıyordu, havluya elini siliyor; terliğini giyecek, rob de şambırını üzerine alacak, gelecek.

Öyle çıplak mı gelsin? Evin içinde kısa donla dolaşıyordu belki. Dur bakalım, sabret. Bir daha çal, biraz bekle!

"—Tık, tık, tık…"

Biraz beklersin, belki namaz kılıyor.

Benim dediğim gibi değil de, *Allàhu ekber* dedi, namaza durdu. Sen zili çaldın, dur bakalım. Bir kapıda en aşağı dört rekâtlı namazı bitirinceye kadar beklemesi lâzım bir insanın. En aşağı…

Neden? Belki namaza durmuştur. *Allàhu ekber* demiştir, çaldın kapıyı. Şimdi namazı mı bozsun? Bekle biraz, ondan sonra gelip açacak. Öyle bir isteyip de, ayrılmak nedir? Azimsizliktir. Azmetmek lâzım, yâni çalışmak lâzım. Etraftaki olaylardan ibret almak lâzım.

Bir tarım mesleğine sahip olan insanın, bir tarladan verim almak için yaptığı şeyleri düşünün. Beklediği zamanı düşünün… Toprağı nasıl hazırladığını, bitkiyi nasıl budadığını, hazırladığını, gübreyi nasıl verdiğini, nasıl çalıştığını çabaladığını, bir sene nasıl beklediğini düşünün.?. Onun için, ısrar etmek lâzım. Allah-u Teàlâ Hazretleri acaba kızar mı, ısrar edersem? Kapıyı bir çaldın, bir daha çaldın, bir daha çaldın…

Adam kapıyı açar hışımla:

"—Ne oluyorsun yâ, sabretsene biraz, ne çok çalıyorsun?" demez mi?

Kızarız değil mi biz. On defa kapıyı çalsa:

"—Alacaklı gibi çalıyor kapıyı!" deriz.

Alacaklı kapıyı öyle çalar. Alacaklı gibi kapıyı çalıyor diyoruz. Çok ısrar edince, biz kızarız. Allah sever. İşte Allah'ı tanımak lâzım, Allah'ı tanımıyoruz. Allah sever. Allah ısrarla istemekten, kapısını çok çok çalmaktan memnun olur. Duada ısrarını, devamını sever kulun.

"—Pekiyi hocam, memnun oldum, teşekkür ederim. Duada çok şey istersem ne olacak, o zaman kızar mı?"

"—Yâ Rabbi, bana hem bir Mersedes marka araba ver. Hem de (Brisbane)'da deniz kenarında kullanmak için Kotra ver. Hem de, bahçeli bir ev ver. Hem de evin içinde (pool) havuz olsun. Hem de bahçe eykiric (acraege) olsun.

Yani çok istemeğe başladın, kalemler ilerliyor, böyle aşağı doğru sayıp duruyorsun:

"—Hem de sıhhatli olayım, hem de uzun ömürlü olayım, hem de çoluk çocuğum hayırlı olsun, hem de şu olsun, hem de bu olsun; hem de bunların hepsine masraf lâzım. İşim iyi gitsin, hem de şöyle olsun…" desem kızar mı Allah?

Kızmaz. Allah, istedikçe sever, çok istedikçe sever.

"—Pekiyi hocam. Böyle hep Mersedes filan mı isteyeceğiz, köşk mü isteyeceğiz? Büyük şeyler mi isteyeceğiz? Küçük şey istesek olmaz mı?"

Peygamber Efendimiz SAS'ın bir hadis-i şerifi var:

"—Ayakkabınızın bağcığı kopsa, Allah'tan isteyin! Küçük-büyük her şeyi Allah'tan isteyin!"

Allah sever. İsteyin, verir.

Evliyaullah'tan birisi evinde oturuyormuş, canı dışarıya çıkmak istemiş. Israrla dışarıya çıkmak istiyor. Yahu sebep yok, öğlenin vakti, sıcak, dışarıda ne olacak? Dışarıya çıkmak istiyor canı, içinden dışarıya çıkmak istiyor. Nihayet çıkmış. Giyinmiş, çıkmış dışarıya. Kapıda, karşı tarafta gölgede birisi oturuyormuş. Sarıklı, hırpani bir adam, demiş ki:

"—Yâ mübarek. Allah'tan deminden beri senin dışarıya çıkmanı istiyordum, nihayet çıktın. Amma geç çıktın ha!" demiş.

Bak, Allah'tan istiyor. Allah da onun gönlüne, dışarıya çıkma arzusunu tutuşturuyor, veriyor. Dışarıya çıkıyor. "Bak, deminden beri senin dışarıya çıkmanı istiyordum Allah'tan, nihayet çıktın, geciktin!" demiş.

Onun için, biraz dua edin. Duada da ısrar edin. Duada da çok şey isteyin. Bir de kendinize istemekle yetinmeyin, ananıza, babanıza, evlâdınıza, akrabanıza, arkadaşlarınıza, dostunuza ve Hocanıza da dua edin! Neden? Allah, başkasına dua edeni de sever. Çünkü onun hazineleri sonsuz, bitecek diye bir şey yok. Kulun istemesi, imanının alâmetidir. İstiyor, inanıyor ki istiyor. İmanının alâmeti olduğundan, dua ibadettir, dua çok kıymetlidir, istediğin kadar iste…

"—Hocam, pekiyi, tamam. Ben şimdi, hele bir Ramazan olsun; camiye bir gireceğim, sabahtan akşama kadar dua edeceğim."

İste, ne olacak? Allah'ın hazineleri mi bitecek? Yani, Allah sana, sen istemekten bıkmayacaksın da, Allah sana vermekten mi bıkacak? Allah'ın, yani vermesinde kesinti mi olacak? Böyle bir şey bahis konuşu değil. Onun için, kendinize ve yakınlarınıza dua edin! Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenizi iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin.

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû...

28. 12. 1996 - Kamp Konferansı
Toowoomba / **Avusturalya**

06. SEYAHATİN FAYDALARI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîhi kemâ yembağî li-celâli vechihi ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ şeyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, muhammedini'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tâhirîn. Emma ba'd;

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

İnsanlar normal şartlar altında tam anlaşılmazlar. Kendileri de kendilerini tam anlayamazlar. İnsanların asıl meziyetleri, kabiliyetleri, sıfatları, Bazı denemelerle ortaya çıkar. Tabii, eksiği varsa, o deneyimlerin sonunda onları toparlayıp düzeltmesi lâzım gelir. Meziyeti varsa, ona hamd ü senâ etmesi lâzım gelir. El-hamdü lillâh diye.

Bir insanın iyice anlaşılması için, meselâ onunla alış veriş yapılabilir. Alış verişte anlaşılır. İktisâdi münasebetlerde insanın durumu anlaşılır. Bir de, yolculukta anlaşılır. Yolculuk, insanın evsafını ortaya çıkartır. Arabaların da kusurlarını ortaya çıkartır. Biraz fazla seyahat ettin mi, orası patlar, burası çatlar, şurası arızalanır, yolda kalır filan. Yani, fazla yolculuk yaptı mı ortaya çıkar.

a. Dervişlerin Seyahat Etmesi

Onun için, eski dervişler, eski şeyhler, eski mürşid-i kâmiller, bazen müridleri terbiye usülleri içine bir de seyahat maddesini koymuşlardır. Yani, derviş seyahat edecek. Şeyhi ona der ki:

Al eline torbayı, yani çıkınını, geçir ayağına çarığını, yallah. E, ne olacak? Gez, dolaş bakalım! Gezeceksin biraz. Yunus Emre diyor ki:

Gezdim Urum ile Şam'ı,
Yukarı illeri kamu,
Çok aradım bulamadım,
Şöyle garip bencileyin.

(*Gezdim Urum ile Şam'ı*) Bak sen, Anadolu'yu gezmiş, Irak, Suriye, oralarda da dolaşmış. (*Yukarı illeri kamu*) Bak sen, bir de Kafkasya'dan Kırım'a, o tarafları dolaşmış. İnsan kolay kolay olgunlaşmıyor yani.

Arkasından başka şey söylüyor: "Benim gibi garibanını bulamadım. En gariban kendimi buldum." diyor. O ayrı da, ama oradan neyi anlıyoruz? Yunus Emre gezmiş.

Gezmek, seyahat, tarikatın usulü olarak Bazı tarikatların içinde vardır. Derviş seyahat edecek. Hadi bakalım, gez bakalım, gör bakalım garibanlığı, gör bakalım gurbetteki sıkıntıları… Git bakalım bir köye, tanımadığın insanların arasına; bakalım ne

olacak? Gez bakalım, dağda bayırda kaldığın zaman halin ne olacak? Yürürken, otururken, dinlenirken, yerken, içerken ne olacak? Nasıl yiyecek, nasıl oturacaksın?

Bunlar insanı olgunlaştırır. Olgunlaştırdığı için, sefer dervişin mihnet ve meşakkat çekmekle beraber, olgunlaşmasını sağladığı için, bazı tarikatlarda vardır.

Bizim de bağlı olduğumuz tarikatlar var. Nakşî, Kàdiri, Kubrevî, Sühreverdî, Çeştî, Mevlevî, Halvetî gibi tarikatlarımız var. Şubeleri var bunların, epeyce dallı budaklı bir ağaç gibiyiz yani. El-hamdü lillâh. Şimdi bunların Bazısı da, doğrudan doğruya dervişe:

"—Hadi bakalım, gez dolaş bakalım!" emri vardır.

O da gezer. Adam aslında tahsillidir, okumuştur, bilgilidir, görgülüdür. Kendi ülkesinde eşraftandır, ayandandır, itibar gören, sevilen, sayılan bir insandır ama dışarı gittiği zaman, kim bilecek onu? Plakası mı var? Kimse bilmez. Kimse bilmeyince, halkın cevrine, cefasına da maruz kalır, cahilliğine maruz kalır.

Peygamber Efendimiz dua ederdi yola çıkarken:

"—Ya Rabbi, sana sığınırım. (*En azlime ev uzleme*) "Kendim birisine zulmetmekten sana sığınırım, birisinin zulmüne uğramaktan da sana sığınırım. (*Ev echele*) Cahillik etmemden sana sığınırım ya Rabbi! (*Ev yüchele aleyye*) Bana cahillik yapılmasına da, yapılmasından da sana sığınırım. Kadrini bilmez adamın...

.

Medine'de beş yıldızlı lüks, çok güzel bir otelin, çok büyük bir dairesine, hamallar şey çıkartıyorlarmış, yeni eşyalar böyle, sırtlamışlar, çıkarıyorlarmış. Kapıyı çalmışlar. Ufak-tefek bir adam açmış. Böyle bakmış, çekil yahu demişler yahu. Allah Allah, çekil be... Sırtımızda yük var işte, içeri buraya getireceğiz. Sipariş buradan verilmiş, bu eşyalar buraya geliyor. Adam kendisi çekilmiş, içeri girmişler koymuşlar hamallar eşyaları...

Çekil be dedikleri, Haydarabat Nizami. Hindistan'ın Haydarabat eyaletinin padişahı yani adam. Çekil be demişler.

Ufacık, tefecik görmüşler yani, kıymetini bilmemişler. O gene, giyimi, kuşamı yerindedir. Ya bir de yollarda yürüyüp de, saçı başı toza toprağa bulanmışsa, ayakları yarılmışsa, elbisesi kirlenmişse; o zaman kıymetini kim bilecek?

Peygamber Efendimiz diyor ki:[12]

رُبَّ أَشْعَثَ أَغْبَرَ، لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللهِ لأَبَرَّهُ (م . حب. ك. هب. عن أبي هريرة؛ طس. هب. عد. خط. عن أنس)

(*Rubbe eş'ase ağbera*) "Nice saçı başı tozlanmış, darmadağın olmuş insan vardır ki: konuşsa kimse sözüne itibar etmez, ortadan kaybolsa kimse aramaz; itibarlı bir adam değil, saçı başı dağınık, Üstü-başı hırpani, kız istese, kimse kız vermez. Amma; (*lev akseme ale'llaàhi leeberrehu.*) Allah'ın sevgili kuludur, yemin etse, Allah yemini doğru çıksın diye o işi öyle yapar."

Yani, üstü-başı tozlu topraklı hırpani olabilir, saçı başı dağınık olabilir. Neden? Bazı böyle olgun insanlar daha olgun olsun diye zaten şeyhi ona: Hadi bakalım, seyahate çık diyor. Onun için, eskiler demişler ki:

"—Karşındaki adam hırpani, giyimi, kuşamı iyi değil diye hemen hor görme! Belli olmaz, her gördüğünü Hızır bil!" demişler

---

[12] Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2024, *Birr ve Sıla* 45/40, no:2622; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s:403, no:6483; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.364, no:7932; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.331, no:10482; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.7; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.219; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.II, s.173, no:573; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.264, no:861; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.288, no:6459; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.331, no:10482; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.350; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.370, no:1236; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.108; İbn-i Hibbân, *es-Sikàt*, c.III, s.27, no:93; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.314; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.203, no:1247; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.II, s.178, no:578; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.267, no:3245; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.X, s.466, no:17918;*Kenzü'l-Ummâl,* c.III, s.286, no:5924, 5925; *Câmiu'l-Ehàdîs,* c.XIII, s.96, no:12646-12648; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.512, no:1364.

Yani, Hızır AS' olur ve sâire…

Şimdi bizim tarikatımız, ana tarikatımız olan Nakşîlikte ise; "*Sefer der vatan*" vardır. Kendi bulunduğun yerde, kendi vatanında seyr ü seferini yapacak. Seyahate çıkmış gibi, o işlemi öyle yapacak. Bu, öteki terbiye metodunun karşısında bir başka metoddur bu. "Haydi çık seyahate de öyle piş, olgunlaş. Kahır çek de, öyle gün görmüş bir insan ol!" veyahut, "Hayır, sefere çıkma. Burada durarak bu işi sağla!" İki usül…

b. Avustralya'da İnceleme Gezisi

Sefer der vatan Nakşîlikte ama, başkalarında da sefere çıkmak vardır. Şimdi biz de buralarda, bu toplantılar münasebetiyle seyahatler yapıyoruz. Melbourn'dan, Sydney'den buralara geldik. Ayrıca geziyoruz. Tabii, bu gezmede birçok şeyler kazanıyoruz. Bizim buraya ilk geldiğimiz zamanki gezmelerden, şimdiki gezmelerimiz arasında çok büyük gelişmeler var. Çok büyük farklar var.

Bugünkü gezme de, benim için bir rekor. Ben bugün bir rekora sahip oldum. Çünkü kırk kusur araba kuyruğuyla gezdik bugün. El-hamdü lillâh, bir yokuştan aşağı inerken biz aynadan baktık mı, arkaya kadar böyle upuzun araba konvoyu…

Görülmüş bir şey değil. Ancak seçimlerde filan görülür böyle şeyler. Bir parti lideri filan geldiği zaman; karşılamak için, Türkiye'de arabalarla giderler. Ama burada, Avustralya'da bu kadar uzun bir kafile görülmüş değildir her halde. Şimdi, bu kadar kafile tabii, bir yerden bir yere dönerken; kuyruğu kopuyor bazen, oradan oraya dönerken; biz de çok ara yollara giriyoruz. Tanıyalım bakalım diye. Şu Avustralya'nın ciğerinin köşesini tanıyalım diye bir kere tanıdık. Bu civarda mülkler çok ucuz. Yani, on iki bin, on beş bin dolara, otuz kırk eykırlık yerler var. Ucuz yerler...

İşte gördük tatlı su barajlarını, bentlerini gördük. İki tanesinin

geçtik yanlarından. Üçüncüsünü görmedik, Çünkü geç kalırız diye geri döndük. Bir tane de yukarıda vardı. Neydi? (*Summer set Dam*) vardı, onu görmedik ama, (*Rivenhow Dam*)'ini, ve bir de (*Prince sütton Lake*)'i görmedik. İki tane (*Lake*) gördük geçtik. Bu bir şey, yani benim için rekor. Kırk küsür arabalık bir gezi…

Brisbane'a kadar, daha önceki seyahatlerimizde yirmi beş otuz arabayla gelmiştik. Ondan sonra, on sekiz arabaya düşmüştük. Cairnes'e, Mosman'a filan gidinceye kadar... Bu sefer kırk beş araba oldu. Şehrin içinde biraz koptuk, onun için vapurun yanına gelenler biraz geciktiler. Tabii, on beş sıfır sıfır da vapuru kaldıramadık.

Eh, o da bir başarı... Yani, geriye kalan kardeşlerimiz de pırlanta gibi kardeşlerimiz. Bilgili, görgülü filan ama kolay değil böyle kırk beş taneyi ışıklardan geçirip de, şehrin içinde dönemeçlerden döndürüp de; bir yere getirmek kolay değil. Durdurmak da kolay değil. Dur dediğin yerde durması da, yer bulmak da mümkün değil, trafiği tıkıyoruz. Yani, şehir alt-üst oluyor. İyi eğitim bunlar, yani cevriyle, cefasıyla, meşakkatiyle birer eğitim. Bir, bu devrin modern dervişliğin eğitimi, artık böyle diyeceğiz.

Gemiye binerken, daha önce kardeşlerimizin geminin sahipleriyle yaptıkları anlaşmada çocuklar hesaba katılmayacaktı. O halde, normal olarak hepimiz girebilecektik. Fakat orada bir mızıkçılık çıkardılar. Arkadaşlar uğraştılar, çözümleyemediler. Bir kısmı arkadaşlarımızın indi, onlara teşekkür ederiz. Fedakârlık gösterdiler. Dün sabah işardan bahsetmiştik:

وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ (الحشر:٩)

(Ve yu'sirûne alâ enfüsihim ve lev kâne bihim hasàsah) [Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile, onları kendilerine tercih ederler.] (Haşr, 59/9)

Yani, kendisinin ihtiyacı olsa bile, kardeşini tercih etmek; *îsar* dediğimiz tasavvufi ahlâk… Onu gösterdiler, gemiye binmişken indiler. Buyurun, kardeşlerimiz binsin, biz inmiş olalım dediler, gemicinin çiğliğini böylece atlattık.

Bu gibi şeyler olur seyahatlerde… Ben, bin dokuz yüz yetmiş altı yılında, yirmi yedi arabayla hacca gitmiştik; oradan bilirim bu işleri... Yani, tecrübem yirmi otuz yıl öncesine dayanıyor. Bu çeşit şeylerde...

Hacca nasıl gitmiştik? İstanbul, Ankara, Maraş, Gaziantep, Urfa, Silopi, ondan sonra Musul… Yukarda Musul, Bağdat. Ondan sonra Basra, Kuveyt, Riyad, Taif, Mekke, Medine, ondan sonra dönüş öbür yoldan; yirmi yedi arabayla yaptık bu seferi…

c. Avustralya'da Parklar

Uluslararası sefer, tabii buradaki gibi de olmuyor; Burası çok güzel bir ülke. Yani, güzelliği şu, Türkiye'de de ben bunu yapmak isterim: Her kasabanın bir parkı var. Her kasabada, yolun

kenarında bir park var. O parkta abdest alma, abdest bozma imkânları oluyor, çayır çimen oluyor, namaz kılma imkânı oluyor. Bizim için mescid oluyor oraları, abdest tazeleme yeri oluyor. Güzel!

Türkiye'de, veyahut Suriye'de, veya Ürdün' de, veya başka yerde her zaman böyle imkân bulamazsınız. Böyle su bulamazsınız, daha büyük zorluklar olabilir. Oluyor, rastladık, sıkıntı çektik. Yani, mecbur kalırsınız, arazide abdest bozup, abdest almak zorunda kalırsınız. Mecbur kalırsınız, açıkta arabanızla; ya toprağa yatacaksınız, ya arabada yatacaksınız.

Arabada da yatılmaz Arabada yatılıp, hiç rahat edilmiyor. Ben biliyorum, çok zor oluyor. Camı açsan bir türlü oluyor, hava soğuk olduğu zaman; kapatsan bir türlü oluyor. Burada konfor çok ama yine de tabii bu böyle bir eğitim, Allah razı olsun.

Fedakârlık gösteren kardeşlerime teşekkür ederim. Bu toplantıyı tertip eden kardeşlere teşekkür ederim. Kırk beş arabanın gidip de, böyle dönmesi iyi bir sefer oldu. Böyle iyi bir hatıra oldu.

Bilmiyorum, içinizde hatıra defteri tutanlar var mı? Böyle bir defter tutulması da iyidir, tavsiye ederim. Sağlam ciltli kalın bir defter edinin. Ben yazmadığıma çok pişmanım, hatıra defteri yazmadığıma... Birkaç defa başladım ama işlerimin yoğunluğundan her günün yazısını yazamıyorum, ipin ucunu kaçırıyorum; ama yazılması iyi olur.

Güzel şeyler, görülen yerler, tecrübeler, eksiklikler, fazlalıklar... Bunlar bir daha yapılmasın diye hayatta bir tecrübe. Ama hepimiz bir tecrübe kazanıyoruz. Yani, seyahat tecrübesi kazanıyoruz, yabancı bir yere gitmenin tecrübesini kazanıyoruz, trafik tecrübesi kazanıyoruz, birçok tecrübeler oldu... Burada şimdi biraz gözüme cemaat seyrek göründü, bilmiyorum, Öyle mi, değil mi? Yani, dün akşama göre biraz seyrek göründü. Onu da şeye benzetiyorum:

Peygamber Efendimiz Uhud harbinden gelmiş, yaralı, hasta,

yorgun… Millet harp yapmış. Hemen arkasından vahiy gelmiş, emir gelmiş. Tekrar düşman kovalanacak. Tekrar toparlanmışlar, düşmanın arkasından kovalamışlar. Yani, Uhud harbinde bir darbe yediler, biraz sıkıntı çektiler ama; düşman gene kaçmak zorunda kalmış. Vay, bunlar demek ki gene bizi kovalayacak kadar kuvvetli diye zor kaçmışlar müşrikler, ona benzetiyorum.

Yani, şimdi yorgun argın bir seyahatten döndük. Saat onda, on sıfır sıfır, sıfır sıfırda yatsı namazını kılacağız dedik. Bazıları tabii yaralı, yorgun, abdest alacak, hazırlanacak, çoluk-çocuğun ihtiyacı var. Gelmedi filan. Olsun, bu da bir şey. Yani, abdesti çabuk almak, abdesti çabuk bozmak, kafileye yetişmek; haydi toplanın denildiği zaman, hemen toplanmak; öndeki arabayı kaybetmemek, bunların hepsi yavaş yavaş kazanılır. Yani, tecrübe…

Çoğumuz şehirler arası yolculuk yapmamışızdır ama işte onları da yapmış, öğrenmiş oluyoruz. Bunlardan ben hoşlanıyorum. Bilmiyorum, siz hoşlanıyor musunuz? Hatta, motel filan bulamadığımız zaman, açıkta yattığımız zamanlar oldu; onların tadı hâlâ damağımda, hâlâ hoşuma gidiyor. Böyle çadırda yattığımız zamanlar, muhabbeti arttırmaya vesile de olur bunlar.

İşte seyahatte insan birbirine yardımcı olur. Allah razı olsun. Gününüz hayırlı olsun. İbadetleriniz makbul olsun. Dualarınız müstecab olsun. Allah hepinizden razı olsun...

Tabii, bu gibi durumlarda insan ne yapacak? Derviş olacak. Kendisi tam istenilene uygun hareket etmeğe çalışacak. İstenilene uygun hareket edemeyen, intibak edemeyen kardeşlerine de yardımcı olacak. Yanında yer alacak. Harp olabilir, harpten geri çekiliyor olabiliriz, düşmana hücum edecek olabiliriz yani, bir taraftan da böyle yardımcı olmağa çalışmak lâzım.

Şimdi bir şey var, hepimiz arkadaşımızın iyi arkadaş olmasını isteriz. Biz de zaten dervişlerimize tavsiye ediyoruz, iyi kimselerle arkadaş olun. Fakat iyi insanlar da kusursuz değildir. İyi insan olmasına rağmen, kusuru vardır her insanın. "Dikensiz gül olmaz!" demişler eskiler. Her gülün dikeni vardır, kusuru vardır. Arkadaşlar birbirlerinin kusurlarını hoş görecekler, bu gibi

durumlarda… Kusur varsa, kusurları hoş görecekler, ayıpları örtecekler.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Bir kardeşiniz uyurken ayağı açılsa, eteği açılsa, ne yaparsınız? Eteğini çekiverirsiniz, örtünmesi gereken yerini örtüverirsiniz.”

Onun için, kardeş kardeşe, zayıf tarafını telâfi imkânı buldum diye yardımcı olacak, yardımına koşacak, ihtiyacını görecek. Dervişlik bu. Allah hepimize, bildiğimizi uygulama alanları, fırsatları çıktığı zaman; uygulayabilme kabiliyetini nasib eylesin… Allah hepinizden razı olsun... Geceniz hayırlı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

Seyahatte benim dikkatime bir şey fazlaca takıldı. Gemiyle gittiğimiz dip noktalarda, yani denize yakın kısımlarda çok uzun, çok büyük kışla gibi binalar gördüm. İşte, üstünde yazıyor: (*Wool Company*) Yün Kumpanyası, (*Sugar Company*) Şeker Kumpanyası... Yani, adamlar buradan büyük ölçüde yün, şeker ve sâire ihraç etmişler, büyük paralar kazanmışlar, büyük binalar yapmışlar.

O nehir dalgasız olduğu için, okyanustan buraya gemiler geliyordu demek ki, buradan boşaltıyorlardı, yüklüyorlardı. Baktım tarihlerine, 1913 ve sâire... Yani, bizden seksen, seksen beş yıl önce buralarda onlar harıl harıl para kazanıp duruyorlarmış. Biz de, seksen beş yıl sonra buralarda dolaşıyoruz. Biraz fazla gecikmiş olarak dolaşıyoruz.

Yani, bizim Ali Bingöl şey diyordu, izah etsin şimdi. Kaptan Cook'tan önce, bizimkiler bulmuş burayı diyordu. Nereden okudun? Piri Reis bulmuş buraları. Yani bulmuşuz da, kaçırmışız. Bulduysak bile kaçmış. Neticede şu anda onların misâfiri olarak, *imigrant* olarak geliyoruz buraya; vize verirlerse geliyoruz.

Dedim ki: “Dünyada artık böyle keşfedilecek yerler kalmadıysa, ne yapalım? Geç kalmışız. Herkes, keşfeden keşfetmiş, kıt'aları paylaşmışlar. Afrika'yı paylaşmışlar,

Avustralya'ya Okyanusya'yı, Asya'yı, her tarafı paylaşmışlar. Şimdi diyorum ki, havalar boş kaldı bize; fezalar, oralarda bari geri kalmayalım, böyle seksen, doksan yıl… Bir de okyanusların fethinde geç kalmayalım!

Şimdi okyanusların ortaları, kenarları, şeyleri, yani her ülkenin kendi karasularının dışı, beynelmilel, daha oralarda bir şeyler keşfedebiliriz inşâallah. Yani, bari denizlerde ve havalarda geri kalmayalım Karalarda geri kalmışız. İnşâallah, çoluk çocuğumuzu iyi yetiştirelim de, denizlerin altını üstünü fethedelim. Havaları, fezaları fethedelim inşâallah!" diye böyle dua ettim.

Evlâtlarınızı iyi yetiştirmeye gayret edin, süper yetiştirin! Yani, beş yıldızlı yetiştirin! Çok yıldızlı yetiştirin! Evlâtlarınız inşâallah bizim yüzümüzü güldürsün, medar-ı iftiharımız olsun... Allah razı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah.

29. 12. 1996 - Yatsı Namazı
Toowoomba / Avusturalya

07. NAMAZ VE ZİKİR

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ şeyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Muhammedini'l-mustafe'l-müctebe'l-mahmûdi'l-emîn… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd.

a. Namazın Usülünce Kılınması

Aziz ve kıymetli ve sevgili kardeşlerim!

Namazı kılışımı belki garipsiyorsunuzdur, merak ediyorsunuzdur. "*Semia'llàhu li-men hamideh…*" diyoruz, duruyoruz. "*Allàhu ekber!*" diyoruz, duruyoruz. Biraz ağır kılıyoruz.

Ebu Hüreyre (RA) şöyle anlatıyor:

أَنَّ النَّبِىَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ الْمَسْجِدَ ، فَدَخَلَ رَجُلٌ ، فَصَلَّى ، ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِىِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَرَدَّ النَّبِىُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْهِ السَّلاَمَ ، فَقَالَ: ارْجِعْ فَصَلِّ ، فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ ! فَصَلَّى ، ثُمَّ جَاءَ ، فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِىِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَقَالَ: ارْجِعْ فَصَلِّ ، فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ ! ثَلاَثًا . فَقَالَ: وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ ، فَمَا أُحْسِنُ غَيْرَهُ ، فَعَلِّمْنِي . قَالَ: إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلاَةِ ، فَكَبِّرْ ؛ ثُمَّ اقْرَأْ مَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ ؛ ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا ، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا ،

ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِداً ، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا ، ثُمَّ
اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِداً ، ثُمَّ افْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلاَتِكَ كُلِّهَا
(خ. م. د. ت. ن. حب. ق. عن أبي هريرة)

(*İne'n-nebiyye salla'llàhu aleyhi ve selleme dehale'l-mescid*) "Peygamber Efendimiz SAS mescide girdi. (*Fedehale racülün*) Ardından bir adam mescide girdi. (*Fesallâ*) Sonra namaz kıldı." Fakat çok hızlı kıldı.

(*Sümme câe, feselleme ale'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve sellem*) Sonra Peygamber SAS'in yanına geldi, ona selâm verdi. (*Feredde'n-nebiyyü salla'llàhu aleyhi ve selleme aleyhi's-selâm*) Peygamber SAS onun selâmına karşılık verdi. (*Fekàle*) Sonra dedi ki: (*İrci' fesalli, feinneke lem tusalli*) "Dön de namazını yeniden kıl, çünkü sen namaz kılmadın!"

(*Fesallâ*) O şahıs döndü ve yine evvelki gibi bir namaz kıldı. (*Sümme câe, feselleme ale'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve sellem*) Sonra Peygamber SAS'in yanına geldi, ona selâm verdi. (*Fekàle*) Peygamber SAS ona dedi ki:

(*İrci' fesalli, feinneke lem tusalli*) "Dön de namazını yeniden kıl, çünkü sen namaz kılmadın!"

(*Fesallâ*) O şahıs döndü ve yine evvelki gibi bir namaz kıldı. Demek ki telaşlı bir insan; aceleci, hızlı iş gören bir insan; eli çabuk bir insan, belki de mizacı öyle... Gene hızlı kıldı.

(*Sümme câe, feselleme ale'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve sellem*) Sonra Peygamber SAS'in yanına geldi, ona selâm verdi. (*Fekàle*) Peygamber SAS ona dedi ki:

(*İrci' fesalli, feinneke lem tusalli*) "Dön de namazını yeniden kıl, çünkü sen namaz kılmadın!"

(*Selâsen*) Bunu üç defa tekrarladı. (*Fekàle*) O şahıs dedi ki:

(*Vellezî beaseke bi'l-hakkı*) "Seni hak bir din ve kitapla gönderen Allah'a yemin ederim ki, (*femâ ühsinü gayrehû*) ben bundan daha güzelini yapamıyorum! (*Feallimnî*) Onu bana

öğretiver.” dedi.

(*Kàle*) Bunun üzerine Peygamber SAS şöyle buyurdu:

إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلاَةِ، فَكَبِّرْ؛ ثُمَّ اقْرَأْ مَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ؛ ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ افْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلاَتِكَ كُلِّهَا.

(*İzâ kumte ile's-salâti*) “Namaz kılmaya kalktığın zaman, (*fekebbir*) iftitah tekbiri al! (*Sümme'kra' mâ teyessere meake mine'l-kur'ân*) Sonra, sana kolay gelen yerden Kur'an oku!

(*Sümme'rkâ' hattâ tetmainne râkian*) Sonra uzuvların rahat olacak şekilde rükû yap. (*Sümme'rfa' hattâ ta'tedile kàimen*) Daha sonra dümdüz olasıya kadar başını kaldır.

(*Sümme'scüd hattâ tetmainne sâciden*) Sonra uzuvların rahat olacak şekilde secde yap. (*Sümme'rfa' hattâ tetmainne câlisen*) Daha sonra azaların rahat olacak şekilde otur. (*Sümme'scüd hattâ tetmainne sâciden*) Sonra uzuvların rahat olacak şekilde ikinci secdeyi yap. (*Sümme'f'al zâlike fî salâtike küllihâ*) Sonra namazın her bölümünü böyle hakkını vererek yap!” dedi.

Böyle namazda her bölümü, yani ayakta durmayı, rükûu, secdeyi, ikisi arasında doğrulmayı, tekrar secde etmeyi ve sâireyi hakkını vererek, acele etmeden, gerilmeden, birbirine eklemeden, sakin sakin yapmaya *ta'dil-i erkân* derler. Namazın rükünlerini adaletli yapmak, hakkını vererek yapmak mânâsına... Bu, önemli bir husustur. Bazı alimlere göre farzdır. Yani, yapılmazsa namaz olmuyor.

Çünkü, Peygamber Efendimiz ne dedi? “Yeniden kıl! Senin namazın namaz olmadı.” dedi o sahsa... Onun için, böyle yavaş

yavaş kılıyoruz. Bu, pek alışılmış bir şey değildir. Aksine, bizim alıştığımız hızlı kılmaktır. Ekseriyetle, bütün hünerimizi, el çabukluğumuzu, namaz kılmakta gösteririz. Çok çabuk kılarız. Ondan sonra da, otururuz.

Milletvekillerinden, eski bakanlardan Kâmuran İnan'in bir kitabı var, diyor ki:

"—Biz aceleci bir milletiz, yolda giderken yüz seksenle, iki yüzle gideriz; gittiğimiz yerde kahvede otururuz." diyor.

Madem kahvede oturacaktın, be mübarek kardeşim, niye o kadar canını tehlikeye soktun? Niye o kadar böyle rüzgâr gibi, fırtına gibi, kasırga gibi gittin?

Aceleciyiz, canımız tez. El-hamdü lillâh, canımız tez ama, bazı şeylerde acele etmek doğru değil. Namazdan hızlı çıkmak, namazın hakkını çalmaktır. Namazdan çalmaktır, kırpıştırmaktır. Namazı sakin kılacağız. Bu bir... Bir de, söylediğimiz sözleri, mânâsını düşünerek söyleyip, namazı öyle kılacağız.

Şimdi, dün gemiyle yanaşacağımız zaman; ben sözü aldım ele, dedim:

"—Aman anneler, babalar! Çocuklarınıza sahip çıkın!" ve sâire diye biraz konuştum böyle.

Yaşlı kaptan yanıma geldi, dedi ki:

"—Ne söylediysen, kelimesi kelimesine hepsini anladım!" dedi.

Dedim:

"—*Do you know Turkish*? Türkçe biliyor musun?" dedim.

"—*No*..." dedi. "Ama hepsini anladım!" dedi.

Bilmiyorum neyi kasdetti ama, "Bu adamda biraz ariflik var... Allah iman nasib etsin!" dedim. Biraz kibarlığı var.

Şimdi, Arapça bilmeyebilirsiniz, ama irfanınız vardır. Yani, *Allàhu ekber* ne demek, *El-hamdü lillâh* ne demek, az çok hissediyorsunuzdur. Okuduğunuz şeylerden hissediyorsunuzdur.

Namazdan insanın istifadesi, kârı, nasibi, akletmesinin kuvveti kadardır. Ne kadar namazı akıl ederek, hissederek, duyarak, tadını çıkartarak kılıyorsa; o kadardır sevabı. Aynı imamın arkasında, Peygamber SAS Efendimiz'in bildirdiğine göre; Aynı namazı bir adam kılar, bir sevap alır. Aynı cemaatin içinde bir başka adam, o namazdan bin misli sevap alır. Bundan bin misli daha sevap alır. Bu akledişi, kendisini namaza verişiyle ilgilidir.

Namaz, mü'minin Mi'racıdır. Namazın günde beş vakit bize farz olması, bizi günde beş vakit hizaya getirmek içindir. Allah'ı zikretmemiz içindir, unutmamamız içindir, Allah'ı dâimâ hatırlamamız içindir.

Onun için, Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

أَقِمِ الصَّلاَةَ لِذِكْرِي (طه:١٤)

(*Ekımi's-salâte li-zikrî*) "Benim hatırlanmam, hatırda tutulmam, benim zikrim, benim yâdım için, beni anmak için için namaz kıl!" (Tàhâ, 20/14)

Yâni, namazın kılınma sebebi, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin hatırlanılması… Çünkü, kulun aslında Allah'ı hiç unutmaması lâzım, hiç aklından çıkarmaması lâzım!

وَلاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ (الحشر:١٩)

(*Ve lâ tekûnû ke'llezîne nesu'llàh*) "Sakın Allah'ı unutan gàfil kullar gibi olmayın! Allah'ı hiç hatırına getirmeyen gàfil ve câhil kullar gibi olmayın!" (Haşr, 59/19) diye Kur'an-ı Kerim'de bildiriliyor.

Allah'ı unutanlar kimler? Günahkârlar, kâfirler… Günah işlerken hiç aldırmıyor, unutuyor Allah'ı. Küfrü işlerken, ahirette başına gelecekleri düşünmüyor. Allah'ın kendisine kızdığını düşünmüyor, cezalandıracağını düşünmüyor.

b. Sabah Namazından Sonra Zikir

İşte Allah'ı unutmamak için, günde beş vakit namaz kılınıyor. Sabah kılıyoruz, güne bak. Allah'ı hatırlayarak başlıyoruz. Allah'a ibadet ettim, dua ettim, öyle başladım. Farzı kılıp çıkabilirsiniz. İşiniz öyle gerekebilir Yorgun olabilirsiniz, bir sebep olabilir. Veya sebep olmasa bile, çıkabilirsiniz. Çıkabilirsiniz ama kalırsanız, kalmanın sevabı büyük...

Tirmizî'nin Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:[13]

مَنْ صَلَّى الْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ ، ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ ، كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ (ت. حسن عن انس)

RE. 426/14 (*Men salle'l-fecre fî cemâatin*) "Kim sabah namazını cemaatle camide kılarsa, (*sümme kaade yezküru'llàhe hattâ tatlua'ş-şems*) sonra Allah'ı zikrederek zamanını değerlendirmek sûretiyle, güneş doğup kerahat vakti çıkıncaya kadar oturursa... (*Sümme sallâ rek'ateyn*) Kerahat vakti geçtikten sonra, kalkıp iki rekât namaz kılarsa; (*kânet lehû keecri hàccetin ve umretin tâmmetin, tâmmetin, tâmmeh*) böyle oturmak, bu ibadeti yapmak, ona o gün tam bir hac ve umre yapmış gibi sevap kazandırır; tam bir hac ve umre yapmış gibi, tam bir hac ve umre yapmış gibi..." buyurmuşlar.

Sabah namazından sonra, camide oturup da zikrullahla meşgul olursa insan; hac ve umre sevabı alır. Alır ama gitse de

---

[13] Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.481, no:586; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.9; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.808, no:21508; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.496, no:22727.

suçlu olmaz. Çünkü, vazifesini yaptı. Vazifesini yapan bir insan kınanmaz, suçlanmaz, ayıplanmaz.

Oturanlar:

"—Vay be, şuna bak, kalktı gidiyor!" diyemezler.

Neden? Farzı kıldı, vazifeyi yaptı.

E, farz edelim, öğle namazında farzı kıldı, son sünneti kılmadı, adam pabucunu aldı, gidiyor.

"—Allah Allah, Hacı baba gidiyor?"

Gider, sana ne? Evinde kılacak belki. Çünkü, Peygamber Efendimiz diyor ki:[14]

لا تَتَّخِذُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ، صَلُّوا فِيهَا (حب. م. عن أبي هريرة)

(*Lâ tettahizû buyûteküm mekàbir*) "Evlerinizi kabirler haline dönüştürmeyin! Kabir edinmeyin evlerinizi... (*Sallû fîhâ*) Bazı namazları da evde kılın!"

Çünkü, namaz kılınan yere Allah'ın rahmeti gelir. Namaz kılınan yer şereflenir. Namaz kılınan yer, namaz kılınmayan yerlerden üstünleşir. Namaz kılınan yer, namaz kılınmayan yerlere iftihar eder. Bir dağın üstünde bir insan namaz kılsa, o dağ öteki dağlara fahreder: "Benim üzerimde bugün, Allah'ın bir mü'min kulu Allah'a ibadet etti." diye.

Namaz kılmak böyle müthiş bir şey, muazzam bir şey amma; biz alışmanın gevşekliği içindeyiz. Bir şeyi çok yapınca insan, kanıksar. Her zaman yaptığından, otomatik vitese bağlar, dikkat etmez artık. Halbuki, her seferinde yeniden dikkatli kılmak lâzım! Bu da tabii, kolay bir şey değil. İnsanın ruhî eğitimi gerekiyor,

---

[14] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.62, no:783; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.629, no:41527.

Lafız farkıyla: Müslim, *Sahîh*, c.I, s.539, no:780; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.157, no:2877; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.337, no:8424; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.454, no:2381; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.13, no:8015; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.342; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.623, no:41511; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.33, no:16136.

bedenî eğitimi gerekiyor, zihnî eğitimi gerekiyor, insanın bunu kazanması gerekiyor.

Şimdi, bizim Nakşî Tarikatımızın prensiplerimizden bazıları vardır, hiç uygulayamıyoruz. Kaide, tarikatımızın temel kaidesi:

(*Hûş der dem*) Her nefes alış verişte zekâsı dimdik, şuuru sapasağlam, pürdikkat olacak. Böyle, hiç gevşemeyecek müslüman… Yani, Nakşî dervişinin her nefes alıp verişinde, yâni her nefeste şuuru uyanık olacak.

"—Ne demiştim ben yâhu? Namazı kaç rekât kılmıştım yâhu? Sözümün neresinde kalmıştım?"

Bak, gevşek, ipini kaçırıp kaçırıp veriyor. Yani gevşemiş.

Böyle olmayacak müslüman, Nakşî dervişi böyle olmayacak. Nasıl olacak? Pürdikkat olacak. Devamlı teyakkuz… Bir oraya bakacak, bir oraya bakacak, fıldır fıldır… Derler ki: Gözleri Ve'l-fecri okuyor. Fıldır fıldır, fıldır fıldır... Ama, bu tabii öyle komik bir tarzda olmayacak, şuuru uyanık olacak. Hatta, bunu belki böyle sakin bir tavır içinde yapacak. Böyle duracak ama uyanık olacak.

Bizim şarkta vazife görmüş mühendis bir akrabamız, yakınımız var, damadımız var. O anlatıyor. Şarkta vazife görürken, bir olayla karşılaşmış. Kahvenin birisine bir adamcağız gelmiş, oturmuş bir kenara; demiş, bana bir çay getir. Başı önünde, çayı içmiş, sakin adam… her halde üşüdü de mi kahveye girdi, Yorgun mu; garip, bir yerden bir yere mi gidiyor gariban, filan. Sessiz durmuş, böyle durmuş. Neden sonra içeriye bir adam gelmiş. Bu sessiz duran herif birden bire şimşek gibi silahını bir çekmiş, şakır şakır, şakır şakır, pat pat pat…

Çocuklar oyun oynuyorlar, çok güzel ses çıkartıyorlar. Dikkat ediyorum, kurşunun sesini çok güzel taklit ediyorlar. Şakır şakır demek pek olmuyor.

Bütün kurşunları boşaltmış, adamı öldürmüş gitmiş.

Neden? Kan davası varmış aralarında, avını bekliyor. Öyle duruyor ama ne içten pazarlıklı herif ki, düşmanını bekliyor.

Bakmıyor gibi duruyor, başı önde gibi duruyor ama kapıdan kim giriyor, kim çıkıyor dikkat ediyor.

Tamam, bu adam kötü... Adam öldürdü, katil, Allah onun gene cezasını verecek. Ayrı, ama adamın sakin görünüşü altındaki dikkatine bak. Yani, bir amacı var. O amacının karşısında, o amacına göre nasıl müteyakkız, pür dikkat duruyor. Bu, dünya işinde intikam almak için, bu duygularını böyle kullanıyor.

Bizim doğunun adamı böyledir, hiç şey yapmağa gelmez. Yani, ne olduğu belli olmaz. Ankara'dan bu taraf, bizim Kayseri dahil, belli olmaz. Sakin durur, sessiz durur, önemsemezsin, hor görürsün, hakir görürsün ama ne olacağı belli olmaz. Bizim terbiyemiz böyledir. Yani, sessiz, sedasız dururuz.

Aslında bu, tasavvufi terbiye... Sessiz durmak, ama derya gibi olmak. Uyur gibi durmak, ama pürdikkat olmak. Her nefeste şuurlu olmak.

"—Hocam, bu efsane mi, masal mı, şişiriyor musun, abartıyor musun, büyütüyor musun?"

Hayır! Tasavvufun eğitimi ilerlediği zaman, bir noktaya gelir, hocası talebeye murakabe verir. Ne demek?

"—Sen her an, Rabbinin seni gördüğünü mülâhaza edeceksin, hep onu düşüneceksin. Her yerde o hazır ve nazır, her yerde o seni görüyor. Yani aklını, zihnini başka şeylere dağıtma, hep bunu düşün!" der.

Derviş şunu düşündü içine yerleştirdi, ondan sonra şunu düşündü kafasına yerleştirdi. Ondan sonra şunu düşündü, o eğitimi aldı, o hususta sağlamlaştı.

Sonra, her yerde Allah beni görüyor. Şu anda Allah beni görmekte diye bu eğitimi aldığı zaman; bu murakabelerden filan geçtikten sonra, imanı çok kuvvetlenir. Çünkü, Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:[15]

---

[15] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sàmit RA'dan.

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ ، أنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللهَ معَكَ حَيْثُمَا كُنْتَ

(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

(*Efdalü'l-îmân*) "İmanın en yüksek derecesi, (*en ta'leme enne'llàhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin seninle beraber olduğunu bilmendir."

Hepimiz biliyoruz, el-hamdü lillâh... Bunu çoktan duyduk, küçükken duyduk, daha okul çağlarındayken duyduk. Duymak başka, uygulamak daha başka... Hani, ona göre hareket etmek daha başka. İnsan kendisinin teftiş edildiğini, takip edildiğini, her hareketinin izlendiğini bilirse; hareketine dikkat eder. Çok dikkat eder.

Bilmezse? Şöyle söyleyeyim: Televizyonlar bazen gizli kamera koyuyorlar. Gizli kameradan adamın, hiç kendisinin izlendiğinin farkında olmadığı sırada, neler yaptığını çekiyorlar. Çok korkuyorum ben ondan. O programlar böyle yayınlandıkça, benim aklım başımdan gidiyor, geliyor. Çok korkuyorum. Neden? Allah gizli kamerayla her zaman bizi takip ediyor da, gizli kamera. Hiii, eyvah… Bütün her şey gizli kamerada, cümle cihan halkı izliyor mu bunu? Vay be, ne kadar acâip bir şey yani.

Hani, iyi bir şey yaparsan bir şey değil de, ya bir de kötü bir şey yaparken yakalanmışsa, ayıplıyorsa kamerada izleyenler veya gülüyorlarsa?

"—Adam'a bak yahu! Hay Allah, gizli kamerada… Amma şapşallaştı, aptallaştı, gevşedi, bilmem şöyle yaptı, böyle yaptı filan...

Her an yaptıklarımız kaydediliyor:

كِرَامًا كَاتِبِينَ . يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ (الإنفطار:١١-١٢)

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.V, s.194, no:3971; RE. 76/9.

(*Kirâmen kâtibin. Ya'lemûne mâ tef'alûn*) [Değerli yazıcılar var. Onlar, yapmakta olduklarınızı bilirler.] (İnfitar, 82/11)

İki tane melek var omuzunda... Ağırlığını hissediyor musun? Ağır değil, hafif. İki melek var. Birisi sağında, birisi solunda… Bunlar, kirâmen kâtibîn melekleri, hafaza melekleri. Bunların vazifesi ne? Bunlar, senin her yaptığın şeyi yazıyorlar.

"—Nasıl yazıyorlar? Arapça mı yazıyorlar? Elif-Be ile mi yazıyorlar? Türkçe mi yazıyorlar, İngilizce mi yazıyorlar Hocam? Deftere mi yazıyorlar, kalemle mi yazıyorlar? Parker mi kullanıyorlar, Shaffers mi kullanıyorlar?"

Meleklerin işini bilemiyoruz, yazıyor, tespit ediyor, kayda geçiriyor. Video banda mı alıyor, ses bandına mı alıyor bilemiyoruz. Ama, biliyoruz ki sesimiz de, görüntümüz de, işimiz de; hepsi kaydediliyor, hepsi banda alınıyor.

Şimdi biz radyo çalıştırıyoruz Türkiye'de, Ak-Radyo, Akra... Televizyon çalıştırıyoruz, Ak-Tv… Yani, çalışıyor şu anda, inşâallah yayılacak. Dua edin, hayırlı hizmetler yapsın!

Şimdi bizden ne istiyor RTÜK? Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ne istiyor bizden? Her yayınınızın bir kopyası bulunacak. Meselâ, ben senden istediğim zaman, "Salı günü saat onla on bir arasında yaptığın konuşmayı ver bakalım! Şikâyet var." dediğim zaman, onu getireceksin. Her an, her şeyin kopyası bulunacak diyor. Şu kadar zaman, yayınlarını saklayacaksın. Belli bir zaman mecburiyeti var. Mecburiyet yüklüyor, bayağı bir belâlı iş.

Yâni, radyoda, televizyonda ne söylenmişse; icabında isteyecek, icabında seni ondan dolayı cezalandıracak:

"—Sana bir gün kapatma kararı verdim!" diyecek.

Show TV kapandı, Star kapandı, falanca cezayı yedi, falanca hapı yuttu. Tabii, onlar hapı yutmuyorlar. Çok böyle enseleri kalın oldukları için, yapacaklarını gene yapıyorlar ama olsun, RTÜK takip ediyor onların hepsini…

Şimdi, bu dünya işi amma, Cenâb-ı Rabbü'l-âlemîn, kâinatın,

mahlûkatın halikı Allah-u Azimü'ş-şân, herkesin amelini, yaptığı işi, söylediği sözü, hepsini meleklere yazdırıyor.

"—Kalbinden geçenleri de yazdırıyor mu?"

Hayır, kalbinden geçenleri melekler bilmezmiş, o tarafına karıştırtmıyor, orasını kendisi biliyor. Allâmü'l-guyûb olan, gaybları bilen Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisi biliyor. Onu herkes bilmiyor.

c. Zikrin Mükâfatı

Gizli zikir. Gizli zikir de değil de kalbî zikir. Biliyorsunuz, zikir üç mertebede oluyor:

1. *Zikr-i cehrî*, cehrî zikir.

Hep beraber söyleyelim:

"—Lâ ilâhe illa'llah… Lâ ilâhe illa'llah… Lâ ilâhe illa'llah…"

Bu ne? Cehri zikir bu... Cehren, âşikâre, bağırarak söylüyorsun, herkes duyuyor. Dışarıdan bile duyarlar belki. Tabii, bu mikrofon olduğu için, şuradaki Çinli çocuklar bile duyuyor. Duysunlar, Lâ ilâhe illa'llah'ı duysunlar. Buna zikri cehri derler. Cehren, âşikâre, açık, yüksek sesle, duyulabilecek sesle zikretmek…

2. Bir de *zikr-i hafî* vardır.

Hafî, hani *hafiye* ne demek? Gizli gizli merceği alıyor, parmak izlerini takip ediyor. Adamın ayak izlerini takip ediyor, haydudu yakalıyor. Hafiye diyoruz ya, gizli gizli…

Zikri hafî ne demek? Hafifçe, gizlice zikretmek. Alıyor eline tesbihi, namazda hani Fatiha'yı okuyoruz ya. Öğle namazında Fatiha'yi okuyoruz. Okudun mu?

"—Okudum. Nasıl okuyacağım? İçimden mi okuyacağım?"

Hayır, içinden de değil.

"—Yüksek sesle mi okuyacağım?"

Hayır, yüksek sesle de değil.

"—E, nasıl olacak?"

Hafifçe, kendin duyabilecek kadar. Veyahut, birisi kulağını

yanına yanaştırırsa bunu duyacak kadar yavaş sesle…

Buna ne derler? Bu mertebede, yani öğle namazının, ikindi namazının kıraatlerini okur gibi, hafifçe zikretmeye ne derler? Buna, zikr-i hafi derler, hafî olan zikir. Ötekisi bağırarak yapılıyordu, zikr-i cehriydi. Bu, zikri hafî...

3. Bir de ne vardı: *Zikr-i kalbî*…

Zikr-i kalbî nasıldır? Ağzı kapalı zikir… Yedi tane Allah dedim. Duydunuz mu? Duymadınız. Neden? Nasıl zikrettim? Ağzı kapalı, dil-dudak kıpırdamıyor, sesim çıkmıyor. Nasıl zikrettim? Düşünürmüş gibi, içimden zikrettim. Ne yapıyorum? Zikri kalbi… İçimden, dil-dudak kıpırdamadan, ses seda çıkmadan zikrediyorum.

Eğer parmaklarım kıpırdamasa, bunlar da olmasa; ne yapıyor Es'ad Hoca?

"—Rahat meşin koltuğu bulmuş, arkasını dayamış, keyif çatıyor."

Hayır, Allah Allah diyor içinden ama, bilinmiyor. Sen de bilmiyorsun, melekler de bilmezmiş, bunu Allah biliyor. Allâmü'l-guyûb olan, her şeyi bilen, kalpten geçenleri de bilen Allah biliyor.

Bunun mükâfatı, bir defa Allah dedi mi, bir defa; bire dört milyon dokuz yüz bin misli… Bir defası, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin…

"—Hayrola, nereye gidiyor bu?

Sevap böyle çıkıyor, göklere doğru gidiyor. Çok sevap kazanıyor.

"—Nereden çıkarttın Hocam? Beş milyon desen de, yuvarlak olsa olmaz mı? Niye, dört milyon dokuz yüz bini nerden çıkarttın?"

Hadis-i şeriften. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[16]

---

[16] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.440, no:15685; Muaz ibn-i Enes el-Cühenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.431, no:1861.

ذِكْرُ اللهِ تَعَالٰى أَفْضَلُ عِنْدَ اللهِ مِنَ النَّفَقَةِ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِمِائَةِ دَرَجَةٍ

(*Zikru'llàhi teàlâ efdalü inda'llàhi mine'n-nafakati fî sebîli'llâhi bi-mieti dereceh*) "Allah'ı zikretmek, Allah yolunda cihada para vermekten yüz kat daha sevaplı..."

Cihada para vermek ne kadar sevaplı onu bilirsek, onun yüz katını hesaplayabiliriz. Cihada para vermenin sevabı, Allah yolunda kesenin ağzını açıp masraf yapmanın sevabı bire yedi yüz' dur. Ayet var. Ayet var. Neredeydi o ayet? Sydneydeki Mehmed Zâhid Kotku Dergâhımızda namaz kılınan kısımda duvara asılmış güzel bir yazı vardı, orada yazıyordu:

مَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ ، وَاللّٰهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (البقرة:٢٦١)

(*Meselü'llezîne yunfikùne emvâlehüm fî sebîli'llâh*) "Mallarını fî sebîlillah infak eden kimselerin misali, (*kemeseli habbetin*) bir taneye benzer ki, (*enbetet seb'a senâbile*) dikildikten sonra büyüyünce, yedi tane başak vermiş. (*Fî külli sümbületin mietü habbeh*) Her bir başakta yüz tane var. (*Va'llàhu yudàifü li-men yeşâü*) Allah dilediğine kat kat fazlasını verir. (*Va'llàhu vâsiün alîm*) Allah'ın lütfu geniştir, o her şeyi bilir." (Bakara, 2/261)

Bir tane yere dikilmiş, yedi başak vermiş. Her başakta yüz tane tane var. O zaman bir tane ne olmuş? Yedi yüz olmuş. Yedi başak yüzerden, yedi yüz olmuş. Allah Allah...

Allah yolunda para verenler, kesenin ağzını açanlar, Allah razı olsun diye masraf yapanların mükâfatı ne oluyor? Bir taneyi dikip de, yedi yüz tane almış ziraatçı gibi, bire yedi yüz oluyor. El-

hamdü lillâh.

"—Ne güzel yahu! Allah para verse de, harcasak…"

Vermiş parayı… Parayı vermesine vermiş de, harcamaya gelince; biz el frenini de çekmişiz, ayak frenine de sımsıkı basıyoruz. Para var da, harcamakta çok kuvvetli maniler var.

Bir insan bir hayır yapmak için, şeytanın bin tane hilesinden yakasını kurtarması lâzım. Hayır yapmak kolay değil. Şeytan karşısına çıkar:

"—Yapma şu hayrı yahu, fakir olursun yahu! Çoluk çocuğun var yahu, delirdin mi yahu? Sen bunu ne zahmetle kazandın!" diye engellemeye çalışır.

Ondan sonra verinceye kadar çok zaman geçer.

Çok böyle cevval, civa gibi bir alim, fazıl, kâmil hakim vardı. Cesaretli, müslüman, mütedeyyin, şakacı mı şakacı… Rüya gördüm yahu diyor, rüya anlatıyor. Rüya filan değil, işi maskaralık. Çok hoşuma gidiyor da, belki daha önce de anlatmışımdır veya bantlardan dinlemişsinizdir:

"Hocam, rüya gördüm." diyor. Bana anlatıyor gibi yapıyor, cemaat de var tabii. "Zayıf bir adam kalabalığın karşısına çıkmış diyor. Hani böyle omuzları geniş, pazuları kuvvetli, pehlivan yapılı değil. Narin, normal bir adam çıkmış cemaatin karşısına; elini böyle yumruk yapmış, 'Var mı içinizde bu eli açacak?' diyor. Şimdi, cemaatten güçlü kuvvetli birisi kalkıyor, 'Ne olacak bu çelimsiz adamın elini açmak?' diyor. Geliyor, açmağa çalışıyor. Bunu nasıl açacak? Böyle zorlayacak, böyle açtıracak yani bu eli… Uğraşıyor, uğraşıyor, açamıyor. Çok uğraşıyor, alnında terler birikiyor filan. O böyle sakin. Eli böyle, uğraşıyor açamıyor.

'—Vay be, hiç de umduğum gibi çıkmadı, açılmadı adamın eli!' diyor, o gidiyor, utanıyor, yerine geçiyor.

Başkası geliyor, o da açamıyor. Daha kuvvetlisi geliyor, o da açamıyor. Rüya bu ya… Pehlivan Koca Yusuf geliyor, kuşağıyla, şalvarıyla, böyle koç gibi bıyıklarıyla filan.. O da açamıyor. Çolak Molla geliyor, açamıyor. Tarihteki meşhur, Arapların meşhur

pehlivanı Amr ibn-i Malik geliyor; açamıyor.

Rüya bu ya, tarihin derinliklerine doğru ne kadar pehlivan varsa, açamıyor. Hatta, Yunanlıların Herküles'i bile geliyor. Koca Herküles. Yunanlıların meşhur efsanevi pehlivanı, kuvvetli adamı, o da açamıyor."

Almanya'nın Kastel şehrinde elli metre heykelini yapmışlar. Çıplak, donu bile yok. Herküles'in heykeli diye bacaklarını açmış filan... Yirmi kilometre öteye kanallar açmışlar, sular şakır şakır. İki tarafta heykeller filan.

Kimse açamıyor adamın elini. Herkes ter döküyor, kıvranıyor, mahcup oluyor gidiyor. O adamın elini kimse açamıyor.

Kimmiş bu? Bu zayıf, çelimsiz, böyle bu kadar pehlivanlara pes dedirten adam kimmiş? Müslüman zengini…

Müslüman zengine kimse avucunu açtıramıyor, pehlivanlar bile avucunu açtıramıyor. Böyle avucu… Şaka yapıyor. Yani, hayra para kolay gitmediğini anlatmak için yapıyor.

Hayra verilen para, bire yedi yüz… Allah rızası için verilen para.

"—Allah rızası, fî sebîli'llâh nereleridir Hocam?"

Çeçenistan'a yardım yaptıysan, bire yedi yüz. Bosna-Hersek'e yardım yaptıysan, bire yedi yüz. Hacca giderken masraf yaptıysan, bire yedi yüz.

"—Yapma Hocam yahu, o da bire yedi yüz mü? Çok pazarlık yaptık biz yahu. Parayı vermemek için ne kadar çırpındık, ne kadar kalp kırdık filan... Halbuki verseydim, ne kadar sevap kazanacakmışım. Bire yedi yüz...

Zikrullah? (*Zikru'llàhi teàlâ efdalu inda'llàhi mine'n-nafakati fî sebîli'llâhi bi-mieti dereceh*) Zikrullah bunlardan yüz kat daha sevaplı. Yedi yüzün yüz katı ne eder? Hasan efendi sen söyle. Ben yoruldum. Yedi, yedi bin yapmaz. On katı, on tane yedi yüz olsa, yedi bin yapar. Yetmiş bin yapar. Bire yetmiş bin. Zikrullah'in sevabı: bire yetmiş bin.

Hani “*Sübhàna’llàh… Sübhàna’llàh…*” diyoruz ya. Şimdi meselâ. Her *Sübhàna’llàh* yetmiş bin, yetmiş bin, yetmiş bin sevapla yazılıyor deftere. *El-hamdü li’llâh, Allàhu ekber*, her zikir, âşikâre zikir, bire yetmiş bindir. Meleklerin bile duymadığı gizli zikir: o da bundan yetmiş kat daha sevaplıdır. Yetmiş binin yetmiş katı? Sen söyleyeceksin artık bunu.

Evet, yetmiş binin yetmiş kat’i? Demin de öyle demedim ben de, dört milyar dokuz yüz bin demedim. Rakam çıktı mı ortaya, kendim mi uydurmuşum. Kim söylemiş? Peygamber SAS Efendimiz söylemiş.

“—Yahu hocam, insanın içinden Allah demesinin sevabı niye bu kadar yüksek oluyor?”

Allah gösterişi sevmiyor da, ondan. İbadeti yapıyorsan gizli yap, kimse bilmesin. Ne öğünüyorsun? Ne satıyorsun ibadetini? Ne alırsın, ne satarsın, kime satarsın? Ne lüzum var?

“—Efendim, ben dokuz defa hacca gittim.”

Veya yedi defa, altı defa… Ne söylersin be mübarek?

Geliyor birisi soruyor bana:

“—Hocam kaç defa hacca gittin?”

Ne bileyim ben. Allah kabul ettiyse, belki sayılacak. Ama kabul etmediyse, sıfır... Ya kabul etmediyse? Ne bileyim ben kaç defa hac olduğunu. Deftere ne geçti? Yazıldı mı, yazılmadı mı, silindi mi? Allah ibadetlerimizi kabul etsin... Ne söylersin.

Onun için, hacı demeyi bile uygun görmemişler.

Hacı Bekir Lokumları... Bekir lokumu deseydin olmaz mıydı, niye Hacı Bekir dedin? Mübarek adam, niye hacılığı satıyorsun?

Ticarethanenin levhasına yazmışsın, Hacı Şakir sabunu. Şakir sabunu deseydin ne olurdu, hacılığı ne diye yazıyorsun oraya?

Demişler ki:

“—Hac yaparsan, hacılığı unvan edinme kendine!”

Neden? Allah bilsin, kabul ederse olur. Öyle gösterişe lüzum yok, Allah bilsin.

İşte Allah’ın bildiği, burada söylüyor Peygamber Efendimiz.

Ama, meleklerin bile bilmediği bu zikir. Demek ki, bu mübarekler bilmiyor. Bu, içinden zikir yapıldığı zaman onu anlayamıyor. Bunlar melek işte. Yani, insanın söylediğini, yaptığını yazıyor da, bu kalbindeki şeyini bilemiyor. Onu kim biliyor? Allah biliyor. İnsanın kalbindeki niyeti Allah biliyor. Onun sevabı, dört milyon dokuz yüz bine gidiyor.

Nereden açtık bunları? İşte kaçırdım ipin ucunu şimdi, başlangıcını kaçırdık, sonuna geldik. Burada kesmek lâzım demek ki, lafı fazla uzatmamak lâzım! Zaten güneş oradan çıktı mı çıktı, şöyle yaptığın zaman; çeneni göğsüne dayadığın zaman güneşi göremiyorsan; tamam, İşrak namazı kılma zamanı gelmiştir. Dik duracaksın, çeneni göğsüne dayayacaksın, kaşının altından güneşi görmeğe çalışacaksın.

"—Görünmüyor Hocam?"

Daha yukarıya çıkmış. Tamam, İşrak namazı kılmanın zamanı gelmiş. Yani, eskiler ne diyor? Peygamber Efendimiz ne buyurmuş? Güneş doğduktan sonra bir mızrak boyu yükselince, İşrâk namazı kılınır, bayram namazı kılınabilir. Bir mızrak. Hocam.

Mızrağın boyu ne kadardır? Yüz yirmi santim mi, yüz elli santim mi, yüz otuz santim mi? Orada yüz otuz santimi nasıl ölçeceğiz? Buraya mı dikeceğiz, oraya mı dikeceğiz? Anlaşılmaz. İşte bir miktar yükselecek. Bir mızrak boyu, iki mızrak boyu... Bunlar kaypak ölçekler. Yani, saat olarak biz şimdi iyi anlıyoruz. Hepimiz saatlerimizin yalancısıyız ya...

Saatimize bakarız, güneş kaçta doğuyordu? Altıya beş kala filan. Güneşin doğmasından, güneşin doğması ne demek? Ufuktaki çizgiden görünmüyordu. Böyle başını çıkartmasına, işte güneş doğuyor derler. Bakıyorsun denize böyle. Geçmişşin Brisbane'da yüksek bir yere çıkmışşın sabahleyin, namazı da kılmışşın, tesbihi de çekmişşin, zikrini de yapmışşın. Bir hac ve umre sevabı da çantada keklik gibi, avcının çantasında keklik gibi o da tamam. Şimdi bekliyorsun, İşrâk namazı kılacaksın diye.

Denize bakıyorsun, yahu güneş şuradan doğacak ama daha doğmadı, olmadı derken güneş suyun içinden çıkıyor. Islanmadan

çıkıyor suyun içinden, ondan sonra yükseliyor. Süratle yükseliyor. Aa, ucu göründü. Aa, biraz daha, biraz daha. Aa, portakal gibi mâşâallah derken, yükseliyor. Bir mızrak boyu yükseliyor. Mızrak filan işte, bilinmez.

Saat, güneşin doğmasından yirmi yirmi beş dakika geçti mi, o zaman namaz kılabilirsin.

"—Daha önce kılsak nasıl olur Hocam?"

Daha önce namaz kılmak mekruh... Kerahet vakti namaz kılınmaz.

"—Hocam, ben sabah namazına yetişemedim. Geceleyin çok yorgun yatmıştım, ondan bizim sonra saat çalmış ama ben de elimi uzatmışım, tepesine bastırmışım. 'Birazcık daha gözümü kapatayım da kalkarım!' derken; şeytan beni aldatmış, dalmışım. Bir uyandım, güneş tam böyle bizim balkondan hemen böyle çıkmış. Namaz kılabilir miyim?"

Dur, kılamazsın!

"—E, sabahı kılmadım, kılayım hocam!"

Bekle, kerahet vakti çıkacak, ondan sonra. O kerahet vakti ne zaman Çıkar? Güneşin kaşını oradan göstermesinden, yirmi beş dakika sonra kerahet vakti biter. Kerahet vakti nedir? Namazın kılınmama vakti, kılınmasının yasak olduğu vakit... Hocam, sabah namazını kılmamıştım? Anladım be mübarek, kılmadın ama bu vakitte kılınmaz! Kerahet vakti çıkacak, ondan sonra kılacaksın.

Üç tane kerahet vakti vardır: Güneşin doğduğu zaman. Bu dediğim, yirmi beş dakikalık zaman. Güneş tam tepede olduğu zaman. Güneş batarken... Bu vakitlerde namaz kılınmaz.

Neden? Allah bilir. Böyle emretmiş büyüklerimiz, dinimizin ahkâmı bu. Ama, eski insanlar güneşe tapınırlarmış. Bazı putperestler güneşi tanrı edinmişler, güneşe tapınırlarmış. Güneş doğarken, güneşin tarafına dönüp ibadet ederlermiş. Batarken, battığı tarafa ibadet ederlermiş filan. Müslüman müşriklere benzememek için, o vakitte kılmıyor.

Peygamber Efendimiz ne diyor:[17]

خَالِفُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰى

(*Hàlifü'l-yehûde ve'n-nasârâ*) "Yahudilere ve nasrânîlere muhalefet edin! Onlara aykırı, onlar gibi olmayan bir şekilde davranın!" Yâni, "Yahudilere de benzemeyin, Hristiyanlara da benzemeyin!" diyor.

Nasıl benzemeyeceğiz? Ne kılıkta, kıyafette benzeyeceksin, ne oturuşta, kalkışta benzeyeceksin, ne ibadette benzeyeceksin... İbadette bile onlara benzemeyeceksin. İslâm'ın damgası olacak her şeyinde. Kalite belgesi, İslâm damgası olacak. Öyle hristiyanlar gibi, öyle yahudiler gibi, öyle güneşe tapanlar gibi, öyle toteme tapanlar gibi, öyle Budaya tapanlar gibi filan değil.

Nasıl olacak? Pat. Kalite belgesi. Dang. Böyle vuruyor ya, televizyonda. Kalite belgesi, Türk Standartları Enstitüsü. Bu, İslâm Standartları Enstitüsü kalite belgesi. Bu vuruldu mu, İslâm'ın damgası oldu mu bir şeyde, o hàlis demektir. Hàlis muhlis ibadet. Katıksız saf yün...

Ne diyorsunuz siz? (*Pure wool*) Pür vul. Hep Almanca'ya gidiyor aklım benim. (*Ehde rayne*) kelimesini kullanırlar onlar. (*Ehde volne*) veya (*rayne volne*) derler. *Volne*, *wool* demek, işte Almancada. Haa, saf yün belgesi böyle, üç tane yumak birbirine sarılmış gibi. Tamam, saf yün kazak.

"—Bak, bunu Neyir'den aldım, saf yün bu... Nasıl, yakışmış değil mi?"

"—Tamam yakışmış, güle güle kullan!"

"—Niye bu kadar kurumlanıyor bu adam, bu şeyi giydiğine?"

"—E, saf yün giyiniyor, hàlis muhlis."

"—Ayakkabın nasıl?"

"—Hocam, bu İtalyan ayakkabısı, bunun köselesi hakiki deri, hakiki sığır derisi. Hintlilerin tapındığı şey var ya, işte onun

---

17 İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.561, no:2186; Şeddad ibn-i Evs RA'dan.

derisi; tepe tepe giyiyoruz."

Üstündeki şey de hàlis muhlis *Vidala*, çok güzel ayakkabıları. Kurumundan, çalımından adamın yanına yanaşılmıyor.

Bizim Vahap, güzel çanta yapar, hàlis deriden, kim bilir kaça satıyor? Bir tanesi, güzel oldu mu elli filan... Daha fazla, yüz. Evet. İslâm'ın kalite belgesi: Başkasına benzemek yok, biz müslümanız:

Biz Kur'an'ın hàdimleri,
Pür imanlı ve zindeyiz.
Bu yoldan dönmeyiz asla,
Peygamber'in izindeyiz!

Salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Allah hepinizden razı olsun. Buyurun, İşrâk namazını kılın! Güneş bir mızrak boyu yükseldi.

30. 12. 1996 - İşrâk Sohbeti
Toovvoomba / AVUSTRALYA

08. SALÂT Ü SELÂMIN ÖNEMİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd.

a. Her Şey İnsanın Hizmetinde…

Şeyh Sa'dî çok muazzam bir şair, diyor ki:

ابر و باد و مه و خورشيد و فلك در كارند
تا تو نانى به كف آرى و به غفلت نخورى

Ebr u bâd u meh u hurşîd u felek der kârend,
Tâ tû nâni be kef âriy u be gaflet nehàri

Ebr, bulutlar; *bâd*, bulutları sürükleyen rüzgâr… *Meh*, Ay; *Hurşîd*, Güneş… "Ay, Güneş, rüzgâr, bulutlar, felekler; (*der kârend*) tıkır tıkır, şıkır şıkır çalışıyorlar. Her şey çalışıyor, muazzam bir hareket…

Ey gafil, ey cahil, ey küstah, ey àsî insanoğlu! Tâ ki, sen yaşayasın diye, sen bir ekmek yiyesin diye, bütün kâinatı Allah senin hizmetine vermiş. Yağmurlar yağıyor, topraktan otlar bitiyor, başaklar oluyor, meyvalar oluyor, sebzeler oluyor, yiyecekler oluyor, her şey Allah'ın emriyle, kudretiyle, hikmetiyle bir nizam içinde, muazzam bir nizam içinde çalışıyor. Ey insanoğlu, sen yaşayasın diye; yiyip, içip, gaflete düşmeden yaşayasın diye oluyor.

Bütün bu varlıklar senin için faaliyetteler. Allah'ın emrine itaat edip, çalışıp durmaktalar da; kâinatı senin için çalıştıran, bütün bu yaratıkları senin hizmetine veren Allah onları

çalıştırıyor da; hizmet edilen, izzet ve itibar gören sen nasıl olur da Allah'a isyan ediyorsun?

Bu yeryüzünü Allah insanoğlu için yarattığını bildiriyor. Bu yeryüzündeki nizam, hayat için, yaşam için müsait. Başka gezegenlerde yok bu. Acaba var mı hayat filan diye araştırıyorlar. Zayıf ihtimaller var, ama burayı Allah-u Teàlâ Hazretleri insanoğlunun yaşamına uygun olarak yaratmış. İnsanoğlunu yaratmış ve her şey insanoğlu için, insanın emrine musahhar kılınmış, emrine verilmiş. Hepsi Allah'a itaat ediyorlar, harıl harıl çalışıyorlar. İnsan çalışmıyor, insan isyan ediyor. Bu kadar nimetlere mazhar olan, bu kadar hediyeleri alan, bu kadar izzet ve itibara sahip olan İnsanoğlu teşekkür edecek yerde isyan ediyor.

Kim isyan etmezse, Allah'a itaat ederse; muazzam bir mükâfata nail olur, fevz ü felâh bulur. Tabii biz, Allah'a itaat edeceğiz, etmeliyiz, severek itaat edeceğiz. Aşk ile sevk ile Allah'a

kulluk edeceğiz. Elbet bizim yaratanımız o... Hani insan, veliyy-i nimeti bi-minneti olan kimselere nasıl sevgiyle, aşk ile sevk ile hizmet ediyor. Meselâ, insanın anasına-babasına hizmeti: nasıl yapıyor?

"—Anacığım sen otur, ben sana terliğini getiririm! Çay yapayım, ne istersin anacığım? Şap-şup yanaklarından öpüyor, bilmem ne filan… Emret, hemen istediğini yapayım!

"—E, niye bu kadar kendini böyle hizmete koşturuyorsun?"

"—O benim annem! Bir tanecik anacığım, bir tanecik babacığım."

Severek yapıyoruz, çok severek yapıyoruz; gocunmuyoruz, zor gelmiyor. Yorgunluğundan bile zevk alıyoruz. Anacığıma sunu götüreyim, mübareğin bir duasını alayım sabah sabah filan diyoruz. Aşk ile sevk ile yapıyoruz hizmeti, sevdiğimiz kimseye…

E, Allah? Her türlü nimeti veren alemlerin Rabbi? Ne iyi olurdu keşke, o anamıza, babamıza veya tatlı çocuğumuza, kendi evlâdımız diye yaptığımız hizmet gibi, Rabbimize öyle aşk ile şevk ile severek hizmet edecek bir kul olabilseydik. Ne iyi olurdu. O duyguları Mevlâmıza karşı yapabilseydik de, böyle namaza tembel tembel kalkmasaydık; Allah'ın emirlerini böyle üşene üşene yapmasaydık, geri geri durmasaydık, surat asmasaydık; ne iyi olurdu.

Allah sevgisi olsa... Anne-baba sevgisi olunca, evlât sevgisi olunca, nasıl onlara hizmet ediliyor? Allah sevgisi olsa, Allah'a ibadet de öyle aşk ile sevk ile yapılacak.

b. Sağlık Çok Önemli

Ama, bunları anlayamıyor insanoğlu. Bir nimetinin şükrünü ödemek için, Allah'a Ömür boyu severek, aşk ile kulluk edilebilir. Meselâ, akıl nimeti. Akılsız insanlara bak. Delilere, divanelere, mecnunlara, geri zekâlılara bak!

Aman ya Rabbi, çok şükür ki, beni öyle yapmamışsın! Elhamdü lillâh, aklım var, aklım başımda, elim ayağım tutuyor. El-

hamdü lillâh, yaşıyorum. Ne büyük nimet ya Rabbi! Ya alsaydın benden de? Ailemin başına belâ olacaktım, ne zor olacaktı. Şimdi aklettiğim hiç bir şeyi de akledemeyecektim, düşünemeyecektim.

Ya Rabbi, düşünüyorum taşınıyorum da, senin bana verdiğin nimetleri saymak mümkün değil! En başta akıl, ne kadar büyük nimet… Sonra, sıhhat...

Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi;
Olmaya devlet cihanda, bir nefes sıhhat gibi.

Sağ mıyız? El-hamdü lillâh...

"—Sağ mısın, esen misin, iyi misin, hoş musun? Ne yapıyorsun, nicesin?"

"—El-hamdü lillâh, çok iyiyim."

"—Ağrın sızın yok ya?"

"—El-hamdü lillâh. Hiç bir şeyim yok.

"—Derdin üzüntün, gamın kederin?"

"—El-hamdü lillâh. Sağol kardeşim, bir şeyim yok.

Bak, insanın dertsiz olması ne güzel bir şey. Sıhhatli olması ne kadar güzel bir şey…

Neden? Bir dişi ağrıdığı zaman, burası şişiyor. Zonk, zonk, zonk, off… Ütüyü tutuyor, elini tutuyor, ilaç milaç, doktora gidiyor.

"—Yahu doktor, şu dişin bir çaresine bak, ne olur!"

"—Yapamam, iltihaplanmış, şu anda müdahale edemem."

"—Ne olacak?"

"—Şu hapları yut, iki gün sonra gel!"

"—Yahu, ölüyorum doktor! Şu küçücük diş ağrısı mahvediyor beni. Ne yapayım?"

"—İltihaplandırmışsın, iki gün sonra gel!" diyor.

Bir küçücük diş ağrısından mahvoluyor insan… Neşeyle, keyifle ortada dolaşan insan, bakıyorsun bir kenara oturmuş. Rodin'in düşünen adamı gibi böyle… Ne oluyor yahu?

“—Sorma be kardeşim, muazzam başım ağrıyor. Kafam çatlıyor.”

“—Dur bakayım, neresinden çatlıyor? Çevir kafanı muayene edeyim.”

Çatlıyor, içinden çatlıyor, çok fenayım!

Veya, ahh.. ahhh, amaan... Ne oluyor? Midem ağrıyor, bilmem safra kesesi... Ben üç defa safra kesesi krizi yaşadım. Hecme diyor Araplar. Arapçadan geçmiş, doktorlar söylüyor. Hecme, hücum demek, bir hücum demek.

Bir safra kesesi ağrısı hücumuna uğradım, mahvoldum. Sapanca’dan beni İstanbul’a Mercedes arabayla getirdiler. Niye Mercedes diyorum? Ömer Bey bilir, Mercedes’in yayları sağlam olur. Yani şöyle iyi bir araba... Sanki demir tekerlekli arabayı taş yolda sürüp getiriyorlarmış gibi mahvoldum. Arabada bir şey yok ama safra kesesi ağrısı çok fena. Böyle ayy, aman, bilmem ne…” filan diye diye zor geldim.

Üç defa kaçtım ameliyattan, Avrupa’ya, Amerika’ya haber saldım. Ameliyat yapmadan, şu safra kesesinin derdini def etmenin çaresi var mı? Cihanın doktorları, “Çare yok!” diye haber gönderdiler bize…

Şimdi yeni usüller çıkmış, küçücük bir delik açıyorlarmış, fırt oradan alıyorlarmış. Bizim o zamanda yoktu. Beni yatırdılar, karnımı kestiler, barsaklarımı deştiler, karıştırdılar, ne yaptılarsa bilmiyorum. Ondan sonra, kaç saat sonra uyandım. Burnumda bir boru, nefes alamıyorum. Elimde bir iğne, serum veriyorlar. Deldikleri yeri kapatmışlar, oradan akıntıyı dışarıya almak için bir lastik boru burada... Bir de vücut tabii çalışıyor... Yaşamak için emir tutmağa çalışıyor, hayat mücadelesi veriyor. Ve idrar birikiyor, idrar için de bir sonda vurmuşlar. Dört yerden borulu Es’ad Coşan…

Nefes alamıyorum, ölecek gibi oluyorum böyle, kuş gibi çırpınıyorum yatakta… Yahu bir nefes almak ne büyük nimetmiş. Ben hiç eskiden bunun böyle bir nimet olduğunu bilmiyordum. Bak şimdi, nefes sıkıntım var mı? Yok.

“—Fahri, senin nefes sıkıntın var mı? Yok.”

Tamam, bir nefes darlığı bile zor oluyor. Bir de her tarafı kapalı insanın, alnım boncuk boncuk terliyor. Geliyorlar acıyorlar bana, teri siliyorlar.

“—Yahu, bu günler geçecek mi? Ya Rabbi, acaba bu saatler geçecek mi? İnsan demek ki, son nefeste nefes alamayınca, böyle olacak... Ölümlerin sınırına kadar gelip, teğet geçiyorum böyle. Ölecek gibi olacakken, geri dönüyorum. Meğer ne kadar büyük nimetmiş.”

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لاَ تُحْصُوهَا ، إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (النحل:١٨)

(*Ve in teuddû ni'meta'llàhi lâ tühsùhâ, inna'llàhe legafûrun rahîm.*) “Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin nimetlerini saymaya çalışsanız, bitiremezsiniz, mümkün değil. Allah-u Teàlâ Hazretleri çok mağfiret edicidir, çok rahmet sahibidir, kullarına çok lütuflarda bulunuyor.” (Nahl, 16/18)

Bunca nimeti veren Allah'ın nimetlerini saymaya, sıralamaya kalksanız, takat getiremezsiniz, nimetleri bitiremezsiniz. Nimetlerin sayısını, sıralamayı bile bitiremezsiniz. Ömür biter, sıralama bitmez. Allah'ın nimetleri o kadar çok...

Fakat biz gene Allah'a severek kulluk etmiyoruz, iterek kulluk ediyoruz. Anamız, babamız kalk diyecek, ayağımızdan sürükleyecek, haydi yahu diyecek.

“—Off yahu, aman be!” diyeceğiz, kedi gibi gerineceğiz...

Kedi şöyle bir güzel gerinir. Ondan sonra kalkacağız, abdest alacağız. Bazen almayacağız, bazen zor gelecek uykuyu bırakmak;

“—Boş ver yahu, güneş doğduktan sonra kılarım!” filan diyeceğiz.

c. Rasûlüllah'a İtaat Etmek

Allah'ın emirlerini tutmakta zorlanıyoruz. Çok ayıp, düşünsek çok ayıp; Allah bunların hepsini de biliyor. Bütün duygularımızı

da biliyor. Hepsini takip ediyor. Anında takip ediyor. Ve biz de çok ayıp ediyoruz yani, çok ayıp ediyoruz. Ne kadar ayıp... Bu kadar da ayıp edilmez yani…

أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ (النساء:٥٩)

(Etîu'llàhe ve etîu'r-rasûl) "Allah'a ve Rasûlüllah'a itaat ediniz!" (Nisâ, 4/59)

Rasûl'e itaat nereden çıktı? Allah rasül olarak gönderdiği için, peygamber olarak gönderdiği için, vazifeli kul olarak gönderdiği için, ona itaat lâzım! Neden dolayı? Allah'a kulluğun bir sonucu olduğu için.

"—Sen Allah'a kul musun? Allah'a severek kulluk edecek misin?"

Evet, ben Allah'ın kuluyum; inşâallah aşk ile, şevk ile yüksünmeden, gocunmadan, üşenmeden, üzülmeden Allah'a kulluk edeceğim. Tamam.

Allah sana elçi göndermiş, o elçiye itaat edeceksin. O Rasûlüllah, Nebiyullah, Halilullah, Safiyullah, Sa'dullah, Rahmetullah, Hidayetullah, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevgili kulu Muhammed-i Mustafasına itaat edeceksin. Neden? O gönderdi.

Zaten dünyada insanlar birbirleriyle dost oluyor:

"—Merhaba kardeşim. Nasılsın iyi misin? Yahu, ben seni çok seviyorum. Gel bir sarılalım!"

"—Çok sıkma yahu, belimi acıttın…" bilmem ne filan.

Muhabbet ediyor, bazen bir insan bir insanı seviyor. Seni sevdim diyor, samimi arkadaş oluyor. Sımsıkı beraber, yemekte beraber… Bir yedikleri, içtikleri ayrı gidiyor, boğazlar ayrı olduğundan; her şeyleri beraber. Seviyor.

"—Neden seviyorsun bu adamı?"

"—Hocam, bu adam çok dürüst bir adam, çok iyi huylu adam, çok fedakâr bir kardeş... Benim sıkıntılı filanca zamanımda bana

öyle bir yardım etti ki, para bakımından daralmıştım, al kardeşim dedi, para verdi. Bir keresinde hastalanmıştım, başucumda günlerce refakatçilik yaptı. Ben yüznumaraya gidemiyordum, kalkamıyordum, hizmetimi yaptı. Utanıyorum, ne kadar hizmet etti. Melek gibi bir insan, ben bunu çok seviyorum."

"—Haa, iyi huylu olduğundan seviyorsun öyle mi?"

"—Bu insan çok iyi huylu, hem de bana çok faydası dokunuyor; ondan seviyorum."

İnsanların en güzeli Rasûlüllah, Muhammed-i Mustafa SAS. En güzel insan Muhammed-i Mustafa... Sevmek ne kelime? Àşık olacaksın.

Rasûlüllah'ı kim görürse, ilk önce titrerdi karşısında Peygamber Efendimiz'in. Peygamber Efendimiz çok heybetliydi, muazzam bir tesiri vardı. Bir de, mânevî etkisi vardı. Bir aylık ötedeki düşmana, Rasûlüllah'ın korkusu tesir ederdi. Bu konuda Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:[18]

نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ (خ. عن جابر)

(*Nusirtü bi'r-ru'bi mesîrete şehrin*) "Bir aylık mesafeden düşmanın kalbine korku salmak suretiyle Allah bana yardım eyledi."

Şehir, ay demek. Bir aylık uzaklıktaki, bir aylık yol mesafedeki düşmana, Rasûlüllah'ın korkusu tesir ederdi, titretirdi onu. Heybetliydi Rasûlüllah Efendimiz.

Rasûlüllah Efendimiz'i tarif ederken, sahabe-i kiram diyor ki:[19]

---

[18] Buhàrî, *Sahîh*, c.II, s.58, no:323; Neseî, *Sünen*, c.II, s.204, nmo:429; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ,* c.I, s.212, no:958; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.349, no:1154; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.438, no:32062; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.74, no:3763.

[19] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü'ş-Şeyh, *Ahlâku'n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA'dan.

مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ، يَقُولُ نَاعِتُهُ:

لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ (ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhû bedîheten hâbehû*) “Hiç görmemiş bir kimse, Rasûlüllah’ı birden bire görüverirse, Rasûlüllah’ın mânevî makamının ve görünümündeki heybetin tesirinden müthiş bir duygu içine düşer, titremeye başlardı. Heybetinin altında ezilirdi.

(*Ve men hàletahû ma’rifeten ehabbehû*) “Ama onu tanıyan, sohbetine devam edip sözünü dinleyen, mübarek cemâline baktı mı, severdi ve artık aşık olurdu.” Güzelliği yakından tanıyınca, o zaman seviyor, aşık oluyor. Aşkı da çok yüksek noktalara çıkıyor.

(*Ve yekùlü nâitühû*) “Onu vasfeden, ancak şu sözü söyleyebilirdi: (*Lem era kablehû ve lâ ba’dehû mislehû*) Ben ondan önce de, ondan sonra da onun gibisini asla görmedim!”

Birisi diyor ki:

“—Rasûlüllah’ın yüzü parlıyordu, kılıç gibi parlıyordu.”

Ötekisi diyor ki:

“—Haydi oradan, ne kılıç gibisi? Ay gibiydi, Güneş gibiydi, öyle parlıyordu.”

Nuru vardı Rasûlüllah Efendimiz’in... Vech-i pâkinin, mübarek yüzünün nuru vardı. Münakaşa ediyorlar. Şöyle mi parlıyordu, böyle mi parlıyordu, ama parlıyordu; pırıl pırıl parlıyordu yüzü.

Bak, o Edirneli garibana, yüz defa görmüş. Saymış da mübarek, yüz defa gördüm diyor. Ne mutlu!

Gül yüzünü rüyamızda, görelim yâ Rasûlallah!
Gül bahçene dünyamızda, girelim yâ Rasûlallah!

Yeter bu hasret.

d. Rasûlüllah'a Salevat Getirmek

Allah-u Teàlâ Hazretleri, Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلاَئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ

وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (الأحزاب:٥٦)

(*İnna'llàhe ve melâiketehû yusallûne ale'n-nebiyyi*) "Hiç şüphe yok ki, Allah ve melekleri Peygamber'e salât ediyorlar."

İnne, hiç şüphe yok ki mânâsına gelen, muhakkak ki mânâsına gelen bir söz Arapçada... *İnne* dedi mi, muhakkak öyle demek. Edat-ı tahkik derler, yâni muhakkak öyle olduğunu gösteren bir kelime demek.

(*İnna'llàhe*) Muhakkak ki, hiç şüphe yok ki Allah CC, (*ve melâiketehû*) Sonra, cümle melekleri…"

(*Amentü bi'llâhi ve melâiketihî*) "Biz Allah'a da gönül vermişiz, inanmışız; meleklerini de biliyoruz." Melekler var. Ne kadar var? Sayısız melekler var. Yerde, gökte, Arş'ta, feleklerde, senin vücudunda… Biliyor musunuz, her yağmur tanesini bir melek aşağıya indiriyormuş. Meleklerin sayısını anla! Senin vücudundaki melekler, gökteki melekler, yedi kat semadaki melekler, sayısız melekler.

"Hem Allah, hem de Allah'ın melekleri, (*yusallûne ale'n-nebiyyi*) Peygamber'e salât ediyorlar."

"—Hocam, *salât* etmek ne demek? Türkçe bir kelime değil bu. Peygambere salat ediyorlar ne demek? Allah, Muhammed-i Mustafa'ya salât ediyor. Melekler, Muhammed-i Mustafa'ya salât ediyor ne demek?"

Allah'ın salâtı, aslında teveccüh demek. Teveccüh ediyor. Yönünü dönüp böyle yönelmek demek. Sırt dönmemek, yönelmek demek. Allah'ın yönelmesi, teveccühü ne demek? Yani, Allah lütf'ediyor, ihsan ediyor, ikram ediyor, rahmediyor mânâsına…

Meleklerin salâtı ne demek? Melekler, Allah'ın görevli yaratıkları; onlar dua ediyor demek.

Allah'ın teveccühü nasıl olur? Rahmetine daldırmak, bol bol ihsanını ona vermek, lütfetmekle olur.

Meleklerin teveccühü? Dua ederler.

"—Yâ Rabbi, bu Muhammed-i Mustafana şöyle olsun, böyle olsun!" diye.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (الأحزاب:٥٦)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû sallû aleyhi ve sellimû teslimâ*) "Ey iman edenler! Mâdem Allah salât ü selâm ediyor, melekleri salât ü selâm ediyor o mübarek Peygamber'e; siz de o salât ü selâmı çok edin!" (Ahzâb, 33/56) diye buyurmuş.

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû*) "Ey iman edenler, yani hepimiz. Ey iman edenler, (*sallû aleyhi*) siz de ona salât ediniz; (*ve sellimû teslimâ*) ve ona selâm getiriniz."

Şimdi, Allah bir şeyi emretti mi, ona ne denir? Farz denir. Allah'ın emri, mutlaka tutulacak. Mutlaka, kesinlikle tutulur. Yani bunun, bu işin bir başka çaresi yok; tutulması lâzım! Allah emrediyor: Salat u selâm getirin! Bütün müslümanların boynuna borçtur ve farzdır salat-u selâm getirmek ve biz de getiriyoruz.

Ne zaman getiriyoruz? Namazın içinde oturduğumuz zaman. Bitireceğimiz zaman namazı, son oturuşta:

اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّد ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ،

وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

(*Allàhümme salli alâ muhammedin ve alâ âli muhammedin kemâ sallayte alâ ibrâhîme ve alâ âli ibrâhîme inneke hamîdün mecid*) diyerek.

"Allahım, Muhammed AS'a ve Muhammed AS'ın âline (ümmetine) rahmet eyle, şerefini yücelt; İbrâhim AS'a ve İbrâhim AS'ın âline (ümmetine) rahmet ettiğin gibi. Şüphesiz övülmeye lâyık yalnız sensin, şan ve şeref sahibi de sensin."

اَللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ،

وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

(*Allàhümme bârik alâ muhammedin ve alâ âli muhammedin kemâ bârekte alâ ibrâhîme ve alâ âli ibrâhîme inneke hamîdün mecid*)) diyerek.

"Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed'in âline (ümmetine)

hayır ve bereket ver. İbrahim'e ve İbrahim'in âline (ümmetine) verdiğin gibi. Şüphesiz övülmeye lâyık yalnız sensin, şan ve şeref sahibi de sensin."

Başka nerede salât ediyoruz? Namazların arkasından (*Salâten tüncînâ*)'yı okuyoruz:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلٰى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ ، صَلاَةً تُنْجِينَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ الأَهْوَالِ وَالآفَاتِ ، وَتَقْضِي لَنَا بِهَا جَمِيعَ الْحَاجَاتِ ، وَ تُطَهِّرُنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ السَّيِّئَاتِ ، وَتَرْفَعُنَا بِهَا عِنْدَكَ أَعْلَى الدَّرَجَاتِ ، وَ تُبَلِّغُنَا بِهَا أَقْصَى الْغَايَاتِ ، مِنْ جَمِيعِ الْخَيْرَاتِ ، فِي الْحَيَاةِ ، وَ بَعْدَ الْمَمَاتِ ، برحمتك يا ارحم الراحمين ، حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ، نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ، غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ .

(*Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed, salâten tüncînâ bihâ min cemîi'l-ehvâli ve'l-âfat… Ve takdî lenâ bihâ cemîal hâcât… Ve tutahhirunâ bihâ min cemîi's-seyyiât… Ve terfeunâ bihâ indeke a'le'd-deracât… Ve tübelliğunâ bihâ aksa'l-gàyât… Min cemîi'l-hayrâti fî'l-hayâti ve ba'de'l-memât… Bi-rahmetike yâ erhame'r-rahimîn… Hasbuna'llàhu ve ni'me'l-vekîl, ni'me'l-mevlâ ve ni'me'n-nasîr… Gufrâneke rabbenâ ve ileyke'l-masîr…*)

[Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e ve onun ehl-i beytine salât eyle… Bu salevat o derece değerli olsun ki, onun hürmetine bizi bütün korku ve belâlardan kurtarırsın... Bizim ihtiyaçlarımızı o salevat hürmetine yerine getirirsin… Bizi bütün günahlardan bu salevat hürmetine temizlersin… O salevat hürmetine bizi derecelerin en üstüne yüceltsin… O salevat hürmetine hayatta ve

öldükten sonra düşünülebilecek bütün hayırlar konusunda gayelerin en sonuna kadar ulaştırırsın… Ey merhametlilerin merhametlisi, bize bunları merhametinle nasib eyle…

Allah bize yeter, o ne güzel vekildir. O ne iyi bir dost, ne iyi bir yardım edicidir. Ey Rabbimiz, senin mağfiretini dileriz, dönüş yalnız sanadır.]

Bakın, bir salevat da bu...

Ooo iyi, bayağı salât ü selâm ediyormuşuz biz. Sonra, ezanı duyduğumuz zaman salevat getiriyoruz. Adını andığımız zaman salevat getiriyoruz. O neden? Her ne zaman Muhammed desek, "*Allàhümme salli alâ şeyyidinâ muhammed*" diyoruz. Ne zaman adını duysak, salât u selâm getiriyoruz.

Neden böyle yapmışız? Niye bu adet olmuş? Biz bunu büyüklerimizden böyle gördük de, sebebi neymiş? Kökeni neymiş bu işin? Aslı ne sebepleymiş?

Peygamber SAS'den rivayet ediliyor ki:[20]

قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: اُحْضُرُوا الْمِنْبَرَ ! فَحَضَرْنَاهُ.
فَلَمَّا ارْتَقَى دَرَجَةً ، قَالَ: آمِينَ ! فَلَمَّا ارْتَقَى الدَّرَجَةَ الثَّانِيَةَ ، قَالَ:
آمِينَ ! فَلَمَّا ارْتَقَى الدَّرَجَةَ الثَّالِثَةَ ، قَالَ: آمِينَ !

(*Kàle rasûlü'llàh SAS: Ühduru'l-minber!*) "Peygamber SAS

---

[20] Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.225, no:645; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.192, no:1888; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.304, no:8287; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.17, no:8994; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.411, no:8116; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.224, no:644; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.144, no:315; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.170, no:7256; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.215, no:1572; Kâ'b ibn-i Ucre RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.143, no:1362; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.967, no:24295 ve c.XVI, s.43, no:43854; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.96, no:15061 ve c.XXXIII, s.71, no:35811.

Efendimiz bir keresinde, 'Minberi hazırlayın!' dedi. (*Fehadarnâhu*) Minberi hazırladık. (*Felemme'rtekà dereceten, kàle: Âmîn*!) Minbere bir basamak çıktı, 'Âmin!' dedi. (*Felemme'rteka'd-derecete'sâniyeh, kàle: Âmîn*!) İkinci basamağa çıktı, 'Âmin!' dedi. (*Felemme'rteka'd-derecete'sâliseh, kàle: Âmîn*!) Üçüncü basamağa çıktı, yine 'Âmin!' dedi."

فَلَمَّا نَزَلَ ، قُلْنَا : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، لَقَدْ سَمِعْنَا مِنْكَ الْيَوْمَ شَيْئًا مَا كُنَّا نَسْمَعُهُ ؟ قَالَ: إِنَّ جِبْرِيلَ عَرَضَ لِي ، فَقَالَ: بَعُدَ مَنْ أَدْرَكَ رَمَضَانَ فَلَمْ يُغْفَرْ لَهُ ! قُلْتُ: آمِينَ .

(*Felemmâ nezele, kulnâ*) Minberden aşağı indiği zaman, dedik ki: (*Yâ rasûla'llàh*) "Yâ Rasûlallah! (*Lekad semi'nâ minke'l-yevme şey'en mâ künnâ nesmeuhû?*) Bu sefer sizden daha önce duymadığımız bir şeyi duyduk." Yâni, "Eskiden böyle yapmıyordunuz, şimdi minbere çıkarken her merdivende 'Âmîn...' dediniz. Niye dediniz?" diye sordular.

(*Kàle*) Peygamber SAS buyurdu ki: (*İnne cibrîle arada lî*) "Cebrâil AS bana göründü, karşıma geldi. (*Fekàle: Beude men edreke ramadàne felem yuğfer lehû*) 'Ramazan'a yetişmiş, Ramazan'ı idrak etmiş olduğu halde Allah'ın mağfiretini kazanamamış, afv ü mağfiret olamamış kimseye yazıklar olsun, rahmetten uzak olsun!' dedi. (*Kultü: Âmîn*) Ben de, 'Âmîn!' dedim."

Bir insan Ramazan ayına kadar gelmiş yaşamış, Ramazan geçmiş bitmiş de, cenneti kazanamamış, mağfiret olunmamış, Allah'ın affına, mağfiretine nail olamamış, mazhar olamamış. Yerde sürtsün o herifin de burnu... O da beddua.

Neden? Kim bilir Ramazan'ı nasıl geçirdi. Herkes camiye giderken, o ne yaptı? Herkes oruç tutarken, o ne yaptı? Kim bilir Ramazan'da nasıl yaşadı da, Ramazan geldi geçti, mağfiret olmadı, afv u mağfiret olmadı.

Bundan çıkan sonuç ne? Ramazan'a kaldı şurada on gün kadar bir şey. Aman, Ramazan'ın kadrini, kıymetini bilelim! Ramazan'dan istifade edelim! Ramazan bittiği zaman, geçtiği zaman, mağfiret edilmeden kenarda mahrum kalanlardan olmayalım! Cebrail'in bedduasına, Rasûlüllah Efendimiz'in âmîn demesine maruz kalmayalım!

Peygamber Efendimiz Receb ayı girdiği zaman, duaya başlardı. Peygamber kendisi amma, Receb ayı girdiği zaman derdi ki:[21]

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ ، وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ (طس. هب. حل. كر. والديلمي عن أنس)

(*Allàhümme bârik lenâ fî recebe ve şa'bân, ve belliğnâ ramadàn*) "Yâ Rabbi, bize Receb ayını, Şa'ban ayını mübarek eyle; ve bizi Ramazan'a ulaştır!" diye dua ederdi.

İki ay önceden hevesi, şevki, arzusu, duası öyleydi. "Ramazan'a bizi ulaştır!" diye dua ederdi. Ramazan öyle bir ay.

Allah Ramazan'a sıhhat afiyetle ulaştırsın... Ramazan'da mağfiret olanlardan eylesin cümlemizi... Allah cümlemizi Ramazan'dan istifade edenlerden eylesin...

İkincisi:

فَلَمَّا رَقِيتُ الثَّانِيَةَ ، قَالَ: بَعُدَ مَنْ ذُكِرْتَ عِنْدَهُ ، فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْكَ ! قُلْتُ: آمِينَ .

---

[21] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.259, no:2346; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.189, no:3939; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.375, no:3815; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.269; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6494; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXX, s.57; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.485, no:1985; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.161, no:309; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.138, no:18049; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.211, no:554; RE. 532/10; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXIII, s.24, no:35704, 36125.

(*Felemmâ rakaytü's-sâniyete*, *kàle*) "İkinci basamağa çıktığım zaman, Cebrâil AS dedi ki: (*Beude men zükirte indehû, felem yusallî aleyke*) 'Bir kimse yanında senin adın anıldığı halde, sana salât ü selâm getirmezse, getirmemişse, o da rahmetten uzak olsun!' dedi; (*kultü: Âmîn*) ben de, 'Âmîn!' dedim."

Peygamber Efendimiz'in adı müslümanların yanında anıldığı zaman, ne demeleri lâzım? "*Allàhümme sallî alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim*" demeleri lâzım, salât ü selâm getirmeleri lâzım!

Demek ki, Rasûlüllah SAS Efendimiz'e sevgimizin, bağlılığımızın gereği olarak ne yapacağız? Efendimiz anıldı mı, "*Es-salâtü ve's-selâmü aleyke yâ rasûla'llàh.*" veya *"Aleyhi's-salâtü ve's-selâm."* diyeceğiz; veyahut "*Allàhümme sallî alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim.*" diyeceğiz. Yâni bir çeşit salât ü selâm ile salât ü selâm getireceğiz. "Getirmediği takdirde, o müslüman Allah'ın rahmetinden uzak olsun!" diye Cebrâil AS beddua ediyor, Peygamber Efendimiz de "Amin!" diyor. Bu da ikinci âmin sebebi...

Üçüncüsü de nedir:

فَلَمَّا رَقِيتُ الثَّالِثَةَ، قَالَ: بَعُدَ مَنْ أَدْرَكَ أَبَوَيْهِ الْكِبَرُ عِنْدَهُ أَوْ أَحَدَهُمَا، فَلَمْ يُدْخِلاَهُ الْجَنَّةَ! قُلْتُ: آمِينَ (الحكيم عن كعب بن عجرة)

(*Felemmâ rakaytü's-sâlisete*, *kàle*) "Üçüncü basamağa çıktığım zaman, Cebrâil AS dedi ki: (*Beude men edreke ebeveyhi indehû ev ehadehümâ, felem yüdhilâhü'l-cenneh*) 'Bir kimse annesi ve babası ile beraber yaşamış, annesi ve babası veya bir tanesi onun yanında olmuş, sonra vâdesi yetince ahirete göçmüş ama, cenneti kazanamamış; o da rahmetten uzak olsun! Yazıklar olsun ona, burnu yerde sürtsün onun!' dedi; (*kultü: Âmîn*) ben de, 'Âmîn!' dedim."

(Bir). Buradan ne anlıyoruz? Anne-baba bizim için bir fırsattır, bir ganimettir, bir nimettir. Elini bırakıp ayağını öpmeliyiz,

duasını kazanmağa çalışmalıyız, gönlünü elde etmeğe çalışmalıyız. Politikacılar nasıl halkın gönlünü hoş edip de, oyunu almağa çalışıyor, reyini kazanmağa çalışıyor. Biz de allem edip, kallem edip, uğraşıp, didinip; kafamızı kullanıp, politika yapıp; ne yapıp yapıp, anamızın, babamızın duasını kazanmağa çalışmalıyız.

Öyle değil mi? Bu çıkıyor bundan… Anne baba bir fırsatmış, anne baba insanı cennete sokarmış, dua ederse… O halde, onların duasını kazanmağa çalışmalıyız.

Pekiyi, Peygamber Efendimiz anne babadan önde gelir mi? Gelir. Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

النَّبِيُّ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ (الأحزاب:٦)

(*En-nebiyyü evlâ bi'l-mü'minîne min enfüsihim*) [Peygamber mü'minlere kendi canlarından daha yakındır.](Ahzab, 33/6)

Anadan, babadan ve kendi şahıslarından bile önde gelir, Peygamber Efendimiz.

O zaman, insanın hocası da, anadan babadan önce gelir. Bunu da söylüyoruz. Peygamber Efendimiz söyledi diye söylüyoruz.

Cebrail AS' geldi, üç şeyi söyledi, ama beddua… Dua iki türlü olur. Bir, normal dua olur:

"—Ya Rabbi, şu kardeşime sen sıhhat ver, afiyet ver!"

Tamam. Bir de:

"—Ya Rabbi, şu adamın boynu devrilsin. Hay Allah kahretsin. Mahvolsun, gözleri aksın!"

Böyle çeşit çeşit dualar var. Ne diyoruz buna? Beddua diyoruz. Lânet etmek, beddua etmek diyoruz. Birisini kızdırdın mı, damarına bastın mı, açıyor ağzını, beddua ediyor. Haa, Cebrail AS' gelmiş, beddua etmiş.

Beddua. *Bed* ne demek? Farsça kötü demek. İngilizcedeki gibi, Allah Allah... Farsçadaki *bed*'le, İngilizcedeki *bed* birbirine benziyor. Benzer tabii, kardeş dil de ondan. Aynı dil. İngilizce'de

fadır (*father*) diyorsun, Farsça'da peder diyorsun. İngilizce'de madır (*mother*) diyorsun, Farsça'da ne diyorsun? Mader diyorsun. İngilizce'de doğter (*daughter*) diyorsun, Farsça'da ne diyorsun? Duhter diyorsun. Aaa, yakınlığı da anlaşılıyor. Tamam, öyleymiş kardeş. Beddua, yani İngilizce dua nedir? *Praying bed*, beddua etmiş.

Belki bu, (*rağime enfu raculin*) sözleri beddua değildir de, bir hakikatin işaretidir. Yani, burnu yerde sürter. Ana-babasının duasını alamayan insanın burnu yerde sürter. Ramazan'dan istifade edemeyen adam saçını başını yolar, burnu yerde sürter, çok pişman olur ahirette… Peygamber Efendimize salat ü selâm getirip de, istifade etmek varken; mânevî birçok ikrama nâil olmak varken; bunu yapmayanın burnu yerde sürter demek. Hem ihbar mânâsı var. bu böyledir haa .diye bilgilendirme mânâsı var. Hem de beddua mânâsı var.

Onun için, salât ü selâm getirmek lâzım. Sözün başında salât u selâm getirmek lâzım. Ortasında salât u selâm getirmek lâzım. Sonunda salat-u selâm getirmek lâzım! Rasûlüllah'ı sevmek lâzım. Ona salat u selâmı çokça getirmek lâzım ve Rasûlüllah'a itaat etmek lâzım!

Allah bizi Rasûlüne itaat edenlerden, Rasûlünün şefaatini kazananlardan, Gül cemalini çok görenlerden eylesin.

El-fâtihah!

………………….

Size *Salâten Tüncînâ*'yı anlatacaktım aslında ama… (*Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlî seyyidinâ muhammedin salâten tüncînâ…*) Bunun mânâsı nedir, onu anlatacaktım. Unutturmayın, bir dahaki sefer anlatayım inşâallah… Çünkü çok güzel bir mânâsı var.

İki rekât İşrak namazı kılabilirsiniz. Güneş bir mızrak boyu yükseldi...

31. 12. 1996 - İşrak Sohbeti
Toowoomba / **Avusturalya.**

09. ALLAH SEVGİSİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi ala külli hâlin ve fî külli hîn… *Ee's-salâtü ve's-selâmü alâ* şeyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, muhammedini'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânın ilâ yevmi'd-din. Emmâ ba'd:

Dünkü sohbetimizde, konuşmamızda, en önemli şeyin Allah'a inanmak, ma'rifetullaha ermek olduğunu anlatmağa çalışmıştım. Konumuz o zaman *ma'rifetullah, el-imânu bi'llâh*; Allah'a inanmak, Allah'ı tanımak idi. Bugünkü konumuz da, muhabbetullah, Allah'ı sevmek konuşu olacak.

a. İlk Sevgi Anneden

Sevgi Arapçada, (*meyelânü'l-kalbi ilâ şey'in*) kalbin bir şeye akması, meyletmesi diye tarif ediliyor. Gönlün, insanın gönlünün bir şeye akıvermesi, kayıvermesi, meyletmesi, onu tercih etmesi diye tarif ediliyor.

İnsanoğlu dünyaya çok masum, çok aciz bir varlık olarak geliyor. Hiç bir şeyden haberi yok, hiç bir şey bilmeden geliyor. (*Ahraceküm min bütûni ümmehâtüküm*) "Annesinden doğduğu zaman insan, (*ve lâ ta'lemûne şey'a*) hiç bir şey bilmez vaziyette dünyaya geliyor."

Sonra, vücudunun gelişmesiyle beraber, duyuları gelişiyor. Duyularının gelişmesiyle beraber, duyguları gelişiyor insanın. Yani, küçük bebek, gözü bile kapalı. Gözünün açılması gerektiğinden bile haberdar değil, Gözünün görmeye yaradığından bile haberdar değil. Dünyaya geldiği zaman, gözü kapalı olarak doğuyor. Ağlıyor ama bir yeri acıdığından mı ağlıyor, başka bir şey midir? Onu da bilmiyoruz. Ama bir kuvvetli ağlamayla geliyor dünyaya...

Bu arada tabii şairin bir sözü var, hoşuma gider benim, onu söyleyeyim:

Yâdında mı doğduğun zamanlar,
Sen ağlar idin, gülerdi alem;
Bir öyle ömür geçir ki, olsun
Mevt'in sana hande, halk'a matem!

Açıklayalım: Hatırlıyor musun doğduğun zamanı ey insan? Sen ağlıyordun ama etrafındaki herkes sevincinden gülüyordu. Çocuğumuz dünyaya geldi diye herkes gülüyordu. Sen ciyak ciyak ağlıyordun, annen tatlı tatlı gülüyordu, baban gülüyordu, konu komşu, etraftakiler gülüyorlardı, tebrik ediyorlardı. Sen ağlıyordun, herkes gülüyordu. Öyle bir ömür geçir ki, ey İnsanoğlu. Sen ahirete göçerken, ölürken; sen gül, arkandakiler ağlasın. Sen gül bu sefer.

İnsan son gününde, son anında, son deminde, son nefesinde

nasıl güler? Neden güler? Cenneti görür. Gözünden perdeler kaldırılır, öleceği kesin olduğu zaman; cennetteki makamı gösterilir. Köşkler, manzaralar, hizmetler, hizmetliler, hizmetçiler, havuzlar, çiçekler, zümrütler elmaslar- yakutlar-zebercetler; güler o zaman. Yani, ölümün acısını bile anlamaz.

Arkadakiler.

"—Vah, eyvah. Çok sevdiğimiz falanca insan aramızdan ayrıldı." diye ayrılıktan dolayı onlar ağlarlar.

Aslında deniliyor ki, ölüye değil de, insanın kendisine ağlaması lâzım. Çünkü onun imtihanı bitmiş. Asıl biz dünyadayız, bakalım bizim halimiz ne olacak diye asıl geride kalanların kendisine ağlaması lâzım!

Şimdi, ağlayarak dünyaya geliyor. İnsanoğlu. Görmesini bile bilmiyor, konuşmasını bilmiyor, yavaş yavaş büyümeğe başlıyor. Duyuları, duyu hisleri gelişmeğe başlıyor. Meselâ, acı bir şey olursa, basıyor yaygarayı... Karnı acıkınca, karnı biraz acıyınca, basıyor yaygarayı, bağırıyor filan. Biraz annesi gelirse yanına, kardeşi gelirse, babası gelirse, yanağını okşarsa, çenesini okşarsa; ona gülüyor, karnı doyarsa neşeleniyor. Duyguları gelişiyor, ondan sonra duyuları gelişiyor. Yani, hisleri gelişmeğe başlıyor.

Galiba, sevmek dediğimiz şeyi ilk önce insan bebekken başlıyor sevmeğe, annesini seviyor. Annesinden öğreniyor sevgiyi. Neden? Çünkü gıda annesinden. Bakıyor ki, bir varlık kendisini şiddetle, acıktığı, karnı zil çalmağa başladığı zaman; al diyor, süt veriyor. Oh, rahatlıyor. Bakıyor ki, altı kirlendiği zaman; altı rahatsız oluyor, basıyor yaygarayı... Birisi geliyor altını temizliyor, pudralıyor, siliyor filan, rahatlıyor. Bakıyor ki, hep aynı varlık. Allah Allah... Böyle gözlerini açmışken bakıyor, hep kendisine iyilik yapan aynı varlık, hep kendisini rahatlatan aynı varlık.

Bizim profesörümüz vardı, benim yanına asistan girdiğim profesör, yaşlı bir adamdı. Emekli olmuştu. Emeklilik yaşı kanunla kaldırıldı o sırada; kaldırılınca, tekrar üniversiteye döndü. Emekliydi adam, böyle bembeyaz saçları vardı. Kızı çalışırdı, damadı çalışırdı, torunlarına evde bizim hoca bakardı,

profesör bakardı. Tabii usta, çok iyi biliyor çocuk bakmasını. Derdi ki: Çocuk üç şeyden ağlar:

1. Hastaysa ağlar. Kulağı ağrır, idrar yolları çok çabuk iltihap olur, ondan ağrır, karnı ağrır filan.. Basar yaygarayı, ağlar. Hastalıktan, bir…

2. Acıktığı zaman. Acıkınca da başlar bağırmağa. Her halde karnı sancıyor o zaman, basıyor yaygarayı, alarm zili, hemen anası, babası nerdeyse geliyor, sütü dayıyorlar. Tamam.

3. Altı kirlenince ağlar. Altını kendisi kirletir kerata, kendisi kirletir, ondan sonra yaygarayı kendisi basar. Üç şeyden ağlar derdi.

Şimdi, bütün bu şeylerin karşılandığını görüyor. Ve kendisini çok seven, kendisini çok iyi koruyan, kollayan bir varlık tanıyor. Saçından, yüzünden, kaşından, gözünden onu ayırıyor. Bu anne… İste, kendisinin gıdasını veren, bakımını yapan, gece gündüz yanından ayrılmayan; kucağına alan sıcacık ana kucağı, o zaman anasını seviyor. İlk sevgiyi insan, annesinden öğreniyor. Belki de, talebelik yoluyla öğreniyor. Annesi onu seviyor da, o da sevgiyi annesinden öğreniyor.

Annesi hoca, öğretmen; çocuk da talebe, öğrenen... Annesi sevmese, çocuk da sevmez. Annesi seviyor, sevgiyi çocuğa öğretiyor, hareketleriyle gösteriyor; çocuk da o zaman annesini seviyor. Bazı kadınlar duyuyoruz veya görüyoruz veya filmlerde karşımıza çıkıyor veya konuda, komşuda müşahede ediyoruz. Evlilikten memnun değil, doğumdan memnun değil, çocuğundan memnun değil, çok sert muamele ediyor çocuğuna, korkunç…

Sonra, o çocuk çok fena bir çocuk oluyor. Haşarı oluyor, anarşist oluyor, başarısız oluyor, kavgacı oluyor, sinirli oluyor. Neden? Bu çocuğun annesi bunu sevmiyor, analık yapmıyor. Analık sevgisini bağrına basıp buna aşılamamış, bu çocuk sevmeyi bilmiyor.

Bir insan sevmeyi bilmiyor mu, her türlü kötülük ondan sonra başlar. Bütün hapishanelerdeki gaddar, müthiş, korkunç suçlu

insanlar incelenirse; bu noktaya varılır. Ana sevgisi yok, aile sevgisi olmamış, çocuk o sevgiden mahrum büyümüş. Sevmek nedir bilmiyor, hayatı orman kanunu gibi görüyor. Aile yuvasının sıcaklığını bilmediği için, hayatı bir mücadele olarak gördüğünden; kurt gibi oluyor, sırtlan gibi oluyor, kaplan gibi oluyor; aç oluyor, hırslı oluyor, merhametsiz oluyor, gaddar oluyor, anarşist oluyor, gangaster oluyor, mafia çetesinin mensubu oluyor. Vuruyor, vuruyor, vuruyor, ondan sonra vuruluyor, gidiyor.

Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzur;
Yıkıldı gitti cihandan, dayansın ehli kubur.

Dünyadakiler şerrinden kurtuluyor. Kabirdekiler bakalım çeksinler biraz da bunun derdini. Çünkü kabirde azab başlıyor. Yanındakiler onun feryadından rahatsız oluyorlar. Bir kabir de azab olunca, etrafındakiler ondan rahatsız olurlar. Gürültücü komşu gibi... Gürültücü komşudan öteki komşuların rahatsız olduğu gibi, bir kabirde azab oluyorsa; yanındakiler ondan üzülürler.

Onun için, bir müslümanla bir kâfir yan yana gömülmez. Müslüman kabri ayrıdır. Yahudilerin maşatlığı ayrıdır, Hristiyanların mezarlığı ayrıdır, Müslümanlarınki ayrıdır. Ama, bu eskiden böyleydi. İmanlı devrede böyleydi, kabirde ne olduğunu insanların bildiği zamanda böyleydi.

Sonradan, mezarlıklarda buna dikkat edilmemeğe başlandı. *Agop* oluyor, bilmem *Mişon* oluyor, bilmem falanca oluyor, falanca oluyor; şehrin kabristanına götürüp gömüyorlar. Ne diyorlar? Asri kabristan, asri mezarlık... Nereye gömdünüz oğlunuzu? Asri mezarlığa gömdük.

"—Yahu, mezarlığın da asrisi mi olur? Ne oluyor bu? Kravat mi takıyor, ütülü pantolon mu giyiyor. Asri mezarlık ne demek? Yani, (firak) mi giyiyor, melon şapka mı geçiriyor kafasına? Ne demek, asri mezarlık?"

Yani, gömülenin imanına göre tasnifin olmadığı, herkesin Aynı

yere tıkıldığı kabristan mânâsına geliyor.

Yani, çocuk sevgisiz büyüdüğü zaman, sevgisiz yaşıyor. Sevgisiz işler yapıyor, sevgiye uymayan işler yapıyor, nefretle yaşıyor, kinle yaşıyor, düşmanlıkla yaşıyor. Sonunda ne kendisi rahat ediyor, ne de halka huzur veriyor; zararlı bir mahlûk oluyor.

O halde, bizim arada dersler çıkartmamız gerekirse, söylediğimiz sözlerden; ilk önce, çocuklarımıza sevgiyi öğretmemiz lâzım. Nasıl öğreteceğiz? Severek öğreteceğiz. Kucağımıza alacağız, yanağını öpeceğiz, hoplatacağız, elinden tutaca giz, çocuk parkına götüreceğiz, sallayacağız. Onunla, onun treniyle oynayacağız. Onun oyuncağıyla oynayacağız. Arkadaş olacağız, seveceğiz. Çocuk sevgiyi iyice öğrenecek. Şerbetin içine atılmış, kızarmış lokma gibi, sevgiyi içine emecek.

Hani, burada tavada lokmayı kızartıyor, kızartıyor, kızgın şerbetin içine atıyor, ondan sonra akşama lokma tatlısı yiyorsun. Ama, ısırdığın zaman, içinden şerbet fışkırıyor. Neden? İçine şerbet işledi. Bu artık şeylikten çıktı, pişi olmaktan, kuru hamur olmaktan; yağda pişmiş hamur olmaktan çıktı. Ne oldu? Lokma tatlısı oldu, tulumba tatlısı oldu, bilmem ne tatlısı oldu.. Neden? İçine iyice tatlıyı aldı. Çocuğa sevgiyi tulumba tatlısı gibi, lokma tatlısı gibi, kadayıf gibi, kusura bakmayın; böyle tam yemeğe yakın zamanda böyle Ogle vaktinde iştah açıcı kelimeler kullanıyorum. Çocuğa sevgiyi böyle öğretmek lâzım. Böyle öğretmezseniz ne olur? Çocuğunuzun size karşı davranışları iyi olmaz. Saygısı olmaz, sevgisi olmaz, hizmeti olmaz, itaati olmaz. Neden? E, be kardeşim. Ben sana ne diyeyim? Sen onu sevmedin ki küçükken, kazara oldu diye düşman gözüyle baktın. Nerden çıktı bu benim başıma? O kadar gelmesin diye uğraştım, gene çıktı geldi diye kızdın; ilgilenmedin, oynamadın, sevgiyi öğretmedin.

Arslan çocuğuna avlanmayı, kendisi oynayarak öğretir. Çocuğunun üstüne atlar, mahsustan bacağını azıcık ısırır, kovalar. Ondan sonra, o kendisi kaçar. O onun üstüne atlar. Ne yapıyor? Yani, arslanlık öğretiyor. Bunlar basit oyun değil, arslanların birbirleriyle oynaması. Anasının çocuklarıyla

oynaması basit bir şey değil, hayata alıştırıyor. O arslan olacak iste, öyle yapacak. Geyiğe öyle saldıracak, öyle ısıracak, öyle düşürecek, öyle boğuşacak filan..

Bu nedir? Bir eğitimdir. Eğer çocuğunuzu sevmiyorsanız, çocuktan sevgi beklemeğe hakkınız olmaz. Eğer çocuğunuzun içine sevgiyi şerbet gibi emdiremezseniz, o çocuktan hayır görmezsiniz. O da size bakmaz, o çocuk da size bakmaz. Ne yapar? Munih'te bir arkadaşımın komşusu vardı, ihtiyar bir kadın; karşılaştığımız zaman selâmlaşıyorduk filan.. Ne oldu dedim, öldü mü kadıncağız. Yok dedi, ölmedi Ne oldu? Taşınıyor mu. Yok hocam dediler, düşkünler evine evlâtları onu teslim etmişler. Neden? Biz artık sana bakamayız yahu. Allah Allah. Hepimizin isi var, gücü var.. Sabahleyin çalışmaya gidiyoruz, evde yapayalnız biz sana bakamayız demişler, düşkünler evine gönderivermişler. Çok acıdım, bana çok dokundu yani o şey. Kadıncağızı düşkünler evine gönderiverdiler. Kim bakarsa baksın. Devlet baksın. Para veriyoruz, vergi veriyoruz. Devlet baksın. Eşyalarını da dağıtıverdiler, kiradan kurtuldular. Anaları için kira vermekten kurtuldu adam, ohh. rahatladı.

Dedim ki: Ya Rabbi. Şu İslâm ne kadar güzel! Biz, babamız, dedemiz bizim yanımızdadır. Elini öperiz, duasını alırız, memnun oluruz; adam da rahat edermiş meğerse. Meğerse, müslüman bir dede olmak da güzel bir nimetmiş yani. Almanya'da gidip de, bir böyle Alman ailede dede olmaktansa, nene olmaktansa; meğerse müslüman olmak ne güzelmiş diye ben hamd ettim yani, şükrettim. Bizdeki usulü yani takdir eyledim ben. El-hamdü lillâh.

Bizde acizleri biz bağrımıza basarız, yanımıza alırız. Babamızı, annemizi, halamızı, teyzemizi, yaşlı- yetim, dul akrabamızı yanımıza alırız. Beraberce, ne olacak deriz yani, beraberce geçinir-gideriz deriz. Onlar da eve yardımcı olur. Anneanne çocuğa bakar, fasulye ayıklar, yün örer, karşılıklı gene bir faydalanma da oluyor. Sıkıntılı zamanında akıl öğretir, dertleşeceği zaman dertleşir, hayatta karşılaştığı bir müşkülde şey olur.. Yani, yeni gelin hanım

da rahatsız olmaz, yalnızlık çekmez; o yaşlı kadın da yalnızlık çekmez. Güzel bir şey bu. İslâm'daki bu aile muhabbeti, ailelerin iç içe olması güzel bir şey. Orada bıraktılar gittiler kadıncağızı. Hani senin bu annendi?

Ankara'da bir komşumuz oldu bizim… İlk evlendik, Ankara'ya gittik. Hanımı efendisi sevmiyor, başka yerde gözü var. O bizim komşunun durumu böyle. Kadıncağız bize geliyor, gidiyor, yaşlı kadın; şişmanca, biraz da belki guatrı filan vardı böyle, hastalığı vardı, oğluna gitmek istemiş:

"—Baban bana bakmıyor, başkasında gözü var. Başkasıyla yaşamak istiyor. Evlâdım. Ben senin yanına gelsem!" filan...

"—Yok yahu anne demiş. Benim işim var, gücüm var, evim odam dar, ve sâire filan.. Anasını kabul etmemiş, biraz da acı konuşmuş.. Şurası çok önemli, en önemli cümleye geliyorum Demiş ki, annesi:

"—A evlâdım demiş, ben sana küçükken süt verdim, emzirdim seni. Nasıl yaparsın bunu bana!" demiş.

Evlâdın sözü:

"—Ne kadar süt verdiysen söyle, parasını ödeyeyim."

Senin annen inek mi? Sadece süt sağılan bir mahlûk mu yani, anne bu mu? Kaç kilo süt verdiyse öde. Sütün litresi şu kadardan, evlâtlık hakkı bitsin; anaya karşı evlâdın vazifesi bitsin. Böyle şey mi olur? Böyle inanç mı olur? Böyle toplum mu olur? Böyle evlâtlık mı olur? Böyle zihniyet mi olur?

Oluyor. Tabii, bu zihniyet aslında küçük yaştan başlıyor. Çocuğa sevginin öğretilmemesinden, çocuğun içine sevginin, şerbetin lokmaya, tulumba tatlısına girdiği gibi, içine girdiği gibi girmemesinin sonucunda oluyor.

Onun için, çağdaş ülkelerde ilkokulda çocuğa bilgi vermekten ziyade, ilkokullarda, ilk sınıflarda ne yaparlar? Sevgi vermeğe çalışırlar. Dikkat edin, bilgi vermeğe çalışmazlar, sevgi vermeğe çalışırlar. Çünkü sevgisiz bir insana bilgi verirsen, bilgisini anarşiye kullanır. Önce sevgi vereceksin ki, her türlü imkânını

hayra kullansın. Onun için, çağdaş eğitimde insan ruhunu bilen, insanın yetişmesine önem veren terbiyecilerin fikri bu. Çocuğa önce sevgi verilecek.

Tabii, onlar bu sevgiyi kendi usullerince vermeğe çalışırlar. Meselâ, bir kocaman Fil oyuncağı getirirler. Kocaman bir Ayıcık getirirler, Koala getirirler; bak derler yumuşacık, böyle hakikaten eline alırsan hoşuna gider. Kocaman tombul tombul, hafif, bilmem ne filan. Yanağını şey yapar.

Amerika'da bir uçaktan bir uçağa gidiyoruz, seyahatte. Yanında kazık kadar ayı bebeğiyle gezen kız gördüm. Yahu, uçak nasıl kabul ediyor bu bebeği bilmiyorum ama, kızın boyu kadar bebeğinin boyu var. Ayıcık bebeği… Ayıcık değil, koca ayı olmuş. Kucaklamış onu, onunla gidiyor.

Yahu, biz yanımızda çanta taşımaktan zorlanıyoruz, yanaklarımızdan ter akıyor. Kocaman ayıyı kucaklamış, kimse de bir şey demiyor her halde, bu ruhi durumdur diye. Bilet de kesmiyorlar ayıya, kucağında ayıyla geziyor.

Neden? İşte onun yumuşaklığı, bilmem neliği... Çizgi filmlerde ona verilen şeyler sevdirilmiş. Hayvan seviyor. Çocuğa hayvanı sevdiriyorlar. Çocuğa boyaları sevdiriyorlar. Çizgileri veriyorlar, hadi bakalım bu (mickey mouse)'u boya. Yahu, pis lağım faresini millete sevdiriyorlar. Fare bu. Lağımda gezer, pistir, Veba mikrobu taşır. Ama sevdiriyorlar.

"—Aman ne sevimli farecik!"

"—Al da ye bari…"

Fareyi sevdiriyorlar, kediyi sevdiriyorlar, kuşu sevdiriyorlar, bilmem neyi boyattırıyorlar filan. Çocuk o sevgiyle buyuyor. Çiçeği sevdiriyorlar. Bunları öğretmedikleri zaman, sevgiyi öğretmedikleri zaman, çocuğun fena olduğunu biliyorlar. Fena olanların, sevgisizlikten fena olduğunu biliyorlar. Bunlar yanlış fikirler değil, yani çocuğa önce bir şeyleri sevdirmek fikri yanlış değil. Geleceğim şimdi unutmazsam o noktaya inşâallah…

b. İyi Şeyleri Sevdirmek

Şimdi, çocuk önce annesini sevmekle başlıyor. Çünkü, annesinden sevgi görüyor, sevgiyi öğreniyor. Sevgi duygusunu şey yapıyor, korktuğu zaman annesine sarılıyor. Sabahleyin kalktığı zaman, annesine sarılıyor. Uykuda yanına gidip, annesinin boynuna sarılıyor. Neden? Hep sevgiyi ondan görüyor, onu seviyor.

Biraz büyüdü mü, koşmağa başladı mı, etrafı tanımağa başladı mı, başka şeyleri de sevmeğe başlıyor. Annesinden ayrı şeyleri sevmeğe başlıyor. Meselâ, mama sevmeğe başlıyor. Mama şişesini sevmeğe başlıyor. Çünkü onu aldı mı, ağzına dikti mi, kafayı buluyor. Rahat ediyor diye mama şişesini seviyor.

Sonra, şekeri seviyor, çikolatayı seviyor. Sonra işte bilmem, oyunu seviyor. Oyun oynadığı zaman arkadaşını seviyor. Arkadaşlarının bazılarını seviyor, bazılarına kızıyor. Sevgiyi ve kızmayı öğrenmeğe başlıyor. Eşyaları seviyor, hayvanları, çiçekleri seviyor, kendi eşyasını seviyor. Bu benim, vermem demeğe başlıyor. Böyle sevgi yayılıyor. İyi ve kötü şeylere…

Bu noktada da en önemli olan şey: Çocuğa iyi şeyleri sevdirmek. Meselâ, kötü şeyleri severse, diyelim ki, büyüme çağında olan bir çocuğa sigara sevdirilmiş ise, sigara bilinerek veya bilinmeyerek övülmüş, iyi bir şey gibi gösterilmiş. Delikanlılığın alâmeti, adamlığın alâmeti, büyüklüğün alâmeti gibi gösterilmişse; çocuk gizli gizli sigara içecek. Çare yok.

Neden? İdeal olarak o gösteriliyor. Büyük dediğin adam sigara içer, baba sigara içer, ağabeyler sigara içer. "İnsan büyüdü mü, büyüklüğün alâmeti sigara içmektir!" gibi bir yanlış fikre kapıldı mı çocuk, sigarayı içecek. Nerede içecek? Okulda bile içecek. Suç olsa bile içecek.

Çünkü suç işlemek de kahramanlık sayılıyorsa o toplumda;

"—Aferin yahu, hocaya diklendi, hocaya kafa tuttu."

"—Bizim sınıfın en kahraman çocuğu falanca."

"—Neden?"

"—Hocaya diklendi, hocadan korkmadı, yasak olan şeyleri yapabiliyor. Okulun yüznumarasında, içeriye giriyor, kapıyı kapatıyor, su şırıltısı gelmiyor, yukarıdan duman çıkıyor."

Neden? Kapıyı kapattı, içeride sigara içiyor.

Haydi, yoklama yapıyor hocalar. Sınıfta baskın yapıyorlar:

"—Eller yukarı, cepler dışarı!"

Arıyorlar; sigara bulduklarını ayırıyorlar.

"—Vay, sen sigara içiyormuşsun. Çakmağın var, sigaran var, bilmem ne…" filan.

Tabii, ona karşı da tedbir alıyor çocuklar. Yanlış şeyler ideal olarak gösterilip sevdirildi mi, hayattaki felâket başlıyor. Neden? Onu ileriye doğru hep sevecek. Sigaranın içine sonra esrar koymağa başlayacak. Düz sigara yetmeyecek, bu sefer sigaranın tütününün içine maruhana koyacak.

E, yasak? Alınması, bulunması zor. Bir insan bir şeyi istedi mi bulur. Arayan Mevlasını da bulur, belâsını da bulur. Parktaki çiçeklerin arasında yetiştiriyorlar. Parktaki adam farkında değil, çiçeklerin arasında yasak şeyin yetiştiğini. Geceleyin gidiyorlar koparıyorlar, kıyıyorlar, sigarasının içine koyuyor. Veya alıyor bir yerden. Yalvarıyor, çünkü kriz geliyor. Yani, alıştığı zaman ona.

Sigara ilk adım olarak başlar, ondan sonra sigara tatmin etmediği zaman; içine uyuşturucu konulmasıyla devam eder... O uyuşturucuyu çekmeğe başladı mı, onu çektikten sonra neler görüyorsa, nasıl oluyorsa; bağımlı hale geliyor ona. Uyuşturucuya bağımlı hale geliyor, olmadığı zaman krize tutuluyor; babasını, anasını öldürecek, dövecek hale geliyor. Artık onu kurtarmak mümkün olmuyor.

Neden? Yanlış şey sevdirildi. O halde, görüyorsunuz, çocuğun eğitimi çok küçükten başlıyor. Çok küçükten başlıyor. Ve ne mutlu bize ki, ne kadar iyi bir şey ki, bizim sözümüzü dinleyeceği zamandan başlıyor. Koca delikanlıya baba söz dinletemez, koca bir kıza anne söz dinletemez. Yapmıyorum der. Yapmıyorum. Haydi...

Dövecek misin? Dövmeğe kalkarsın, ilk önce döversin; iki-üç yaş daha büyüdü mü, dövemezsin bu sefer. Neden? O daha kuvvetli olur, bu sefer kaba kuvvette para etmemeğe başlar.

Ne mutlu bize ki, çocuk küçükken elimizde oluyor, bizim ona bir şeyler öğretme imkânımız oluyor. O halde, o bir şeyler öğretme devresini hiç boşa geçirmemeliyiz, çocuğa güzel şeyleri öğretmeliyiz ve sevdirmeliyiz.

Neyi sevmeli, neyi sevmemeli? Çocuğun neyi sevmesini istiyorsun, neyi sevmemesini istiyorsun? Bunlar çok önemli şeyler ve anne babanın vazifesi bu. Çünkü çocuk küçükken neyi seveceğini, neyi sevmeyeceğini bilmez; tanıdığı şeyi merakla öğrenir, her şeyi öğrenmek ister. Hatta anasının, babasının, muhallebi çocuğu, tertemiz, bembeyaz yüzlü, sokağa hiç çıkartmadığı çocuk annesiyle parka gider; çocuk bahçesinde oynarken, iki tane kötü söz duyar; evde hiç konuşulmayan iki kötü söz duyar, küfür duyar meselâ, kulakları dikilir hemen; tavsan kulağı gibi dikilir böyle. AA, iki tane benim duymadığım söz. Ne bu? Mânâsını da bilmez. Eve gelir, o yeni öğrendiği iki sözü tam da misafirin yanında pattadak söyler.

Hiii, anne baba kıpkırmızı olur. Eyvah. Biz çocuğa böyle terbiye vermedik, bu kelimeyi öğretmedik amma; sokakta öğrendi. İki dakika kaçtı, komşunun çocuğundan öğrendi. Üç dakika parkta salıncakta sallanırken öğrendi. Salıncaktan inmek istemeyen çocuk buna bir küfür salladı, o da o küfrü öğrendi, bilmeden uyguluyor. Tanıdığı her şeyi böyle kullanmak ister çocuk.

Onun için, ona iyi şeyleri tanıtmak lâzım. İyi şeyleri öğretmek lâzım. İyi şeyleri sevdirmek lâzım. Kötü şeyleri sevdirdiniz mi, eğitiminiz başarısız olacak, sonunda pişman olacaksınız Çocuğu da yazık olacak, sizde onun cezasını göreceksiniz. Demek ki, insan çocuktan sevgiyi öğreniyor. Bu kadar sözün özeti. Tanıdığı başka şeyleri de seviyor. İyi şeyleri de sevebiliyor, kötü şeyleri de sevebiliyor. Yani, sevilen şeyin ille güzel olması gerekmiyor;

tanıdığı şeyleri sevebiliyor. Bazen kötü şeyleri seviyor, kötü alışkanlıklar edinebiliyor. Bu da önemli.

Demek ki, kötü şeyleri yanına hiç yanaştırmamalıyız. Demek ki, çocuğu iyi okulda okutmalıyız. Demek ki, çocuğu iyi mahallede yetiştirmeliyiz. Demek ki, çocuğa iyi arkadaşlar bulmalıyız. Demek ki, çocuğa iyi muamele etmeliyiz. Demek ki, çocuğa iyi örnek olmalıyız.

Çocuğun dünyası, yani içtimai dünyası, yaşam çevresinde kötülük hiç olmamalı, iyiliklerle büyümeli çocuk... Ne zamana kadar? Şahsiyeti teşekkül edinceye kadar, beton donuncaya kadar. Beton donmadan kalıpları alırsan, pat çöker. Beton donuncaya kadar, çocuk iyi şeyleri iyice öğrenmeli. Şimdi, çocuk Bazı şeyleri sevmeyi öğrensin

Sevgiyi öğrensin. Seven bir çocuk olsun. Bizim akrabadan bir kimseyle bir seyahate gittik, çok ilginç bir olayla karşılaştık. Çocuk küçük bir çocuk, orada başka bir çocukla oynadı. Ondan sonra biz vedalaştık, ayrılacağız. İki gözü iki çeşme ağlıyor çocuk, ondan ayrılmamak için; ağlayan kız, ayrılmak istemediği erkek. Ama öyle erkekle kız arasındaki sevgi çağında değiller. İlkokula bile gitmiyor, daha öyle bir şey yok ama hayret ettim ben...

Demek ki, bu duygular küçükten başlıyor demek ki. Demek ki, küçükten başlıyor. İlkokul çağında değil kızcağız, öteki oğlana vuruldu; ayrılmak istemiyor. İki gözü iki çeşme, hüngür hüngür ağlıyor.

"—Yâhu kızım, etme eyleme, bilmem ne…"

Ötekisine de ağabey diyor.

"—İlle filanca ağabey, ille filanca ağabey."

Haa, demek ki bu çeşit böyle duygular çocuğun içinde küçükten oluyor.

Bir keresinde ben, demin söylediğim profesörümün evindeydim, Çünkü torunlarına bakması lâzımdı. Bizim profesörün kızı ve damadı işteydi, ben de hocamı görmek

zorundaydım, gittim. Dairede, yani apartmanın dairesinde konuştuk.

Arka sokaklardan fakülteye geliyorum, ana cadde değil… Yürüyerek on beş dakikalık yol… Yürüyerek, Ankara'da Kızılay'dan Cebeci'ye arka sokaklardan yürüyorum. Yarı yolda Maarif Koleji var. Ankara Maarif Koleji. Lacivert üniforma, cebinde yanan bir meşale işareti, Ankara Maarif Koleji. Paralı, lüks bir okul, özel okul… Oradan, Maarif Koleji'nden olduğu anlaşılan iki kız yürüyor sokakta... Ben daha büyük adımlarla yürüdüğüm için ben onlara yetiştim, aynı hizaya geldim, yanlarından daha öteye geçtim. Ama onların dünyadan haberleri yok, birbirleriyle konuşuyorlar.

Benim bacağım kadar, bacak kadar çocuklar. Büyük değil, küçük iki tane afacan kız çocuk… Neler konuşuyorlar? Yirmi yaşındaki kızların konuşacağı şeyleri konuşuyorlar. Utandım ben, söyleyemem, öyle şeyler konuşuyorlar... Küçük yaşta oldukları halde… Neden? Belki çevrelerinde öyle şeyleri gördüklerinden. O zaman televizyon filan kuvvetli değildi, belki okuldan, belki başka şeylerden; yani belki o sosyetik çevrede bu cinsel eğitimin belli bir yaştan sonra olması gerektiği fikrinde değiller, küçükten belki söylüyorlar. Çok çok hayret ettim.

Onun için, okuduğu okul çok önemli çocuğun... Çocuğu verdiğiniz okula göre, okula kaydettiğiniz günde kaybetmiş olabilirsiniz. Okula kaydettiğiniz günde, çocuğu kaybetmiş olabilirsiniz. Kayıt günü kayıp olabilir. Çok iyi okulda okuması lâzım. Arkadaşlarının çok iyi olması lâzım. Onun için, mutlaka dinî bir okul olması lâzım. Veya dini bir kursta dindar arkadaşlarla beraber okuması lâzım. Başka çaresi yok.

Ben üç tane çocuk yetiştirdim, üç çocuk babasıyım, üniversitede hocayım, çocukları biliyorum. Çocukları normal okullara gönderdiğiniz zaman, okul devresinde hakim olamazsınız. Mutlaka okuldaki, sınıftaki arkadaşlarının da iyi olması lâzım. Bunun da çaresi, dindar aile çocuklarının teşkil ettiği bir yerde çocuğun eğitim görmesi...

Başka çare yok, hepsi ayıbı bilecek, haramı bilecek, günahı bilecek. O çocukların arasına gönderirseniz, iyi olur. Paralı okula gönderirseniz, iyi yetişsin, İngilizce bilsin, sonra mesleği iyi olsun filan diye Marif Koleji'ne giden o çocuklar gibi, küçük yaşta anasının gözü olurlar. Neler öğrenirler, neler söylerler, neler yaparlar; ondan sonra ne olur? Çok önemli şeyler bunlar.

c. İman Edenlerin Allah Sevgisi

İnsan tanıdıkça bazı şeyleri, iyi de olsa, kötü de olsa seviyor. Sevmeyi öğrenmesi iyi, sevgiyi öğretmeli ama güzel şeyleri sevdirmeli. Allah'ı tanıyan, Allah'a iman eden insanların da İmanının, ma'rifetullahın, yani Allah bilgisine sahip olmasının, Allah hakkında güzel bilgilere sahip olmasının, cahil kalmamasının sonucu nedir? İmanının ve ma'rifetinin sonucu nedir? Muhabbetullah'tır, Allah sevgisidir. İmanının sonucunda, Allah'ı seven bir insan haline gelir. Onun için, Kur'an-ı Kerim'de buyruluyor ki, *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ (البقرة:١٦٥)

(*Ve'llezîne âmenû eşeddü hubben li'llâh*) "İman edenler, Allah'ı sevmek bakımından en şiddetli şekilde seven kimselerdir." (Bakara, 2/165)

Yani, herkes bir şeyi seviyor ama, iman edenlerin Allah sevgisi en kuvvetlidir. İmanı nisbetinde sevgisi kuvvetlidir. Yani, bu tanımakla ilgili.

Çocuk hani yeni bir güzel şeyi tanıyınca seviyor ya. İnsan da Allah'ı tanıyınca sever. Neden? Çünkü Allah'ın her sıfatı en güzeldir:

لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى (طه:٨)

(*Lehü'l-esmâü'l-hüsnâ*) [En güzel isimler ona mahsustur.] (Tàhâ, 20/8)

Bu sözleri açıklayalım: (*Lehû*) Allah'ındır. Neler? (*El-esmâü'l-hüsnâ*) En güzel isimler. *Hüsnâ* ne demek? *Ahsen* kelimesinin feminini, en güzel demek. En güzel isimler Allah'ındır. Yani, en güzel sıfatlar Allah'ındır. Neden? Her türlü varlığı ve her türlü güzelliği yaratan Allah'tır da ondan.

Dün ne demiştim? Veya geçen günlerdeki konuşmalarımda söz arasında, hatırlıyorum, ne demiştim? Bütün övgüler Allah'a gider. Bütün hamdler, bütün övgüler Allah'a gider.

"—Allahım, aman ya Rabbi, şu çiçeğin güzelliğine bak!"

Nereye gitti bu övgü? Allah'a... Çünkü bunu kimse yapmadı, Allah yarattı bunu. Şunun rengine bak. Aman Allahım. Niye "Aman Allahım!" diyoruz? Allah'ın yarattığını biliyoruz da ondan.

"—Aman yâ Rabbi, buna bu kırmızı rengi vermişsin de, suna da su rengi vermişsin, ötekisine de, fesübhàna'llah. Bunun yaprağı böyle de, onun yaprağı böyle..."

Tamam, bütün övgüler Allah'a gittiği gibi, bütün sevgiler de Allah'a gider. Neden? Onu yaratan Allah olduğu için. İnsan bunu anladığı nisbette Allah'ı seven bir insan olur,

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ (البقرة:١٦٥)

(*Ve'llezîne âmenû eşeddü hubben li'llâh*) "İman edenler, Allah'ı sevmek bakımından en şiddetli şekilde seven kimselerdir." (Bakara, 2/165)

Sonra bir ayet-i kerime daha var. Bazı insanlar, cahiller olmuş. Peygamber Efendimize iman ettik demişler. Sonra bir iki olay olmuş, başlarından bir iki olay geçmiş; dönmüşler. İman ettikten sonra dönmeye ne denir? Irtidad, irtidad etmek. İmandan sonra küfre dönen, irtidad eden kimseye ne denir? Mürted...

Şimdi, adam mü'min olmuş. "*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*" demiş. Tamam. İmana girdi, kapıdan içeri geldi. Buyur, sen şimdi mü'minsin.

Sonra, Rasûlüllah Efendimiz'in verdiği hediyeyi, zekâtı, sadakayı az bulmuş. Ona daha fazla verdin de, bana az verdin; firt kızmış gitmiş. Veyahut başka bir şey istemiş. Veya aklında bir başka gayesi var. Onu yapmak isteyince, engellenince kızmış filan. İrtidad etmiş. Dinden dönmüş. Dinden dönmek çok kötüdür, irtidad eden cehenneme düşer.

Bazı kimseler böyle Mekke'nin fethinden sonraki savaşlarda ganimetlerin taksiminde, Rasûlüllah hakkında ileri geri konuştular. Kimisi Bedir harbinde ileri geri konuştu, kimisi Medine'de, Peygamber Efendimiz'in aleyhinde faaliyette bulundu. İşte. Kimisi cahil olduğundan, imanı tam anlayamadığından…

Hani, buyruluyor ki:

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا ، قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ

الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ (الحجرات:١٤)

(*Kaleti'l-a'rabü âmennâ, kul lem tü'minû ve lâkin kùlû eslemnâ*) "Bedeviler, biz iman ettik dediler. Ey Rasûlüm, onlara söyle: Siz henüz, daha iman etmediniz; siz teslim olduk deyin! Biz İslâm'a dahil olduk, müslüman olduk, teslim olduk deyin! (*Ve lemmâ yedhuli'l-îmânü fî kulûbiküm*) Henüz daha iman kalbinize tam mânâsıyla girip yerleşmedi." (Hucurat, 49/14)

Gönlüne iman girmemiş insan, imanı anlayamamış. Rasûlüllah'ı anlayamamış, Kur'an-ı anlayamamış, Allah'ın işlerinin hikmetini anlayamamış insan dönebilir. Ne diyor Kur'an-ı Kerim'de:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللهُ بِقَوْمٍ

يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ (المائهة:٥٤)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû men yertedde minküm an dînihî*) [Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, (*fesevfe ye'ti'llâhu bi-kavmin*) bilsin ki Allah onların yerine öyle bir kavim getirir ki, (*yuhibbühüm ve yuhibbûnenû*) Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler.] (Mâide, 5/54)

Allah'ın sevdiği, Allah'a àşık insanları müslüman edecek Allah. Öyle insanlar gelecek, öyle àşık-ı sàdıklar gelecek, öyle mübarekler gelecek. Dininden dönen varsa, dönsün. Allah'ın ihtiyacı yok. İsteyen inansın, istemeyen inanmasın. İsteyen müslüman olsun, isteyen kâfir olsun.

Serbest. Neden serbest? Kâfirlik niye serbest? Müşriklik niye serbest? Dünya hayatı imtihan dünyası olduğu için, burada herkes serbest olduğundan dolayı. Yoksa Allah müsaade etmez. Kâfir olmasına, müşrik olmasına müsaade etmezdi amma; ne isterse yapsın diye müsaade ettiğinden, kimisi mü min oluyor, kimisi kâfir oluyor.

Demek ki, müslümanların arasına öyle insanlar girecekmiş ki, bu ayet bildiriyor, (*yuhibbuhüm*) Allah onları seviyor, (*ve yuhibbûnehû*) onlar da Allah'a àşık, Allah'ı seven insanlar. Allah'a àşık insanlar.

Şimdi, bunlar hakkında Peygamber Efendimize, Allah-u Teàlâ Hazretleri ikazda dahi bulundu. Nasıl oldu o ikaz? Kavmin, toplumun sağlarına, sollarına bakıyorlardı, gariban gariban insanlar. Kıyafetleri hırpani, yok, ne yapsınlar? Yani, böyle bizim giydiğimiz pamuklu kumaşlar, bilmem neler yok. Aç, paraları az, yoksul, fakir, miskin kimseler... Peygamber Efendimiz onları etrafından uzaklaştırmıyordu.

Peygamber Efendimiz fakirleri seviyordu, Peygamber Efendimiz yoksulları seviyordu, Peygamber Efendimiz yoksulları kolluyordu, Peygamber Efendimiz yoksul bir hayat yaşamayı kendisi tercih ediyordu. Para biriktirmiyordu, eline geçen parayı anında dağıtıyordu. Para biriktirmiyordu, Bankaya yatırmıyordu, sermayesini arttırmıyordu, kendisine saray yapmıyordu, sofrasını

süslemiyordu, kendisine harcamıyordu. Yemiyordu, yediriyordu; giymiyordu, giydiriyordu; İsârın en güzelini o yapıyordu.

İsar neydi? Cömertlikte, karşısındakini tercih etmek. Kendisi aç duruyordu, yediriyordu başkasına. Karnına taş bağlıyordu, karnı sancımasın diye açlıktan…

Eline geçeni kızı Fatıma'ya vermiyordu. Damadı, yeğeni Ali'ye vermiyordu; Ashab-ı Suffe'ye veriyordu... Peygamber Efendimiz'in hali böyleydi. Miskinleri seviyordu, fakirleri seviyordu; kapısından kovmuyordu, onlara hor bakmıyordu. Onları çevresinden uzaklaştırmıyordu, onlarla düşüp kalkıyordu... Oturuyordu, gönüllerini alıyordu.

Onlar da, onun etrafında; her şeyini terk etmiş insanlar olarak, dünyayı gözleri görmeyen insanlar olarak, çevresinde bulunuyorlardı. Ama nasıl insanlar? Üzerinde giyimi yok, post bürünmüş kimisi. Dizini örterse sırtı açılıyor, sırtını örterse bacağı açılıyor. Öyle insanlardı.

d. Zenginlerin Özel Sohbet İstemesi

Şimdi, bu arada zengin olanlar da vardı. Hurma bahçeleri olanlar vardı, hizmetçileri olanlar vardı, yemeği, içeceği çok olanlar da vardı. Bunlar derhal bir sınıf ayırım çalışması istediler. Böyle bir çalışmaya girdiler, dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah. biz bu fukara, bu yoksul, bu gariban takımıyla oturmak istemiyoruz; sen bize ayrı bir ders yapsana... Bizim birimizin evinin güzel böyle safalı yerinde, zenginlere mahsus, eşrafa, ayana mahsus söyle bir kaliteli, seviyeli, zengin işi, rahat, höpür höpür höpürdetmeli, tıkım tıkım tıkınmalı, böyle bir şey yapsana bize!" diye böyle bir istekte bulundular.

Yani, öteki garibanlarla beraber oturmaktan hoşlanmıyorlardı.

Çünkü bu adamlar, bu mübarekler post filan büründüğü için koyun koyun kokuyorlardı. Koyun kokusu da, böyle ağıl kokusu da pek herkesin hoşuna gitmez. Benim hoşuma gidiyor, biraz gariban hali hoşuma gidiyor ama herkesin hoşuna gitmez. Herkes misk ü

amber kokusunu sever. Böyle koyun kokmasını, yün kokmasını sevmez.

Yağmur yağdığı zaman, ıslandı mı, bu mübareklerin üstündeki postlar koyun gibi kokardı. Mağara adamları gibi, kurban kesiyorlar, derisini bürünüyorlar yoksulluktan. Kumaş yok... Yağmur yağdı mı, mescidin içi bunlardan kokardı, ağıl gibi kokardı. Koyun ağılı gibi kokardı.

Onun için, bu beyler bundan memnun olmadılar, dediler ki:

"—Şöyle bir güzel yerde, hurmaların altında, havuzun başında; ya Rasûlallah. Gölgeliklerde, elimizde uzum salkımları, önümüzde hurma tepsileri, söyle bize özel meclis yapsan, ya Rasûlallah. Seni seviyoruz bak, müslümanız diye teklifte bulundular Peygamber Efendimize.

Peygamber SAS Efendimiz ne yapacağını düşünürken, ayet-i kerime indi. Allah-u Teàlâ Hazretleri bu isteği kabul etmemelerini, etmemesini Peygamber Efendimiz'in; o garibanları yanından ayırmamasını, onlardan ayrılmamasını Peygamber Efendimize tavsiye etti:

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

وَلاَ تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلاَ تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا

قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا (الكهف:٢٨)

(*Va'sbir nefseke mea'llezîne yed'ûne rabbehüm bi'l-gadâti ve'l-aşiyyi yürîdûne vechehû*) [Sabah akşam Rablerine, onun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte candan sebat et! (*Ve lâ ta'du aynâke anhüm türîdü zînete'l-hayâti'd-dünyâ*) Dünya hayatının süsünü isteyerek gözlerini onlardan çevirme! (*Ve lâ tuti' men ağfelnâ kalbehû an zikrinâ ve'ttebea hevâhü ve kâne emruhû furutà.*) Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, kötü arzularına uymuş ve işi gücü aşırılık olan kimseye boyun eğme!] (Kehf, 18/28)

Bunlar için diyor ki, ayet-i kerimede: (*Yürîdûne vechehû*) "Allah'ın vechini isteyen insanlar." *Vecih* ne demek? Cemal demek, yüz demek. Allah'ın vechini, cemalini isteyen, cemâlullaha àşık insanlar. "Sakin ha, onlardan ayrılma, ötekilerin teklifini kabul etme, ayrı meclis yapma! Sakin ha, ayırım yapma, sınıf ayırımı başlatma, ey Rasûlüm!" diye böyle geldi ayet-i kerime...

e. Allah'ı Gerçekten Seven Kimseler

Yani, bunlar kim, nasıl kimseler? Bu olayı niçin anlattık? (*Yürîdûne vechehû*) Allah'ın vechi pakinin àşıkları, Onu istiyorlar, Allah'ı istiyorlar. Demek ki, Allah àşıkı insanları anlatıyor bu ayet-i kerime.

"—Pekiyi, mü'minlerin bir kısmı böyle Allah'ın medhedeceği kadar Allah àşıklısı nasıl oluyor? Bak, ötekilerinde yok bu duygu. Onlar etrafındakileri hor görüyorlar. Bazıları da böyle Allah'a àşık."

يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ (المائدة:٥٤)

(*Yuhibbühüm ve yuhibbûnenû*) “Allah onları seviyor, onlar da Allah’ı seviyor.” (Mâide, 5/54)

Nasıl oluyor bu? Bu, demin bebeğin anasını sevmesini anlattığım gibi bir sebepten oluyor bir kere. Kul Allah’ı niçin seviyor? Bebek annesini niçin seviyorsa, ondan seviyor. Bebek annesini neden seviyor? Farkında değil belki ama sütü oradan aldığından, yardımı oradan gördüğünden, her türlü iyiliği oradan gördüğünden... O zaman kul da, Allah’ı neden seviyor? Allah ona rahmetiyle tecelli ettiğinden seviyor. Rahman olduğundan, Rahim olduğundan...

Rahmanlık ne demek? Şefkati çok çok fazla demek. O kadar fazla ki Allah’ın şefkati, düşmanlarını bile besliyor. Şu Avustralya’nın haline bak. Şuradaki nimetlere bak. Bunlar mü’min bile değil yahu, bunlar müslüman bile değil ama; Allah herkesi besliyor. Ne Budist diye ayırıyor, ne Hristiyan diye ayırıyor, ne Yahudi diye ayırıyor. Halbuki Kur’an-ı Kerim’de bunları sevmediğini biliyoruz. Rahmanlığından, şefkatinden, Ben bunları yarattım diye veriyor...

Bu nedir? Annenin çocuğuna süt vermesi nedense, nasılsa, ondan; yani kendi evlâdıdır diye süt veriyor. Allah da benim yarattığım kul diye, hayatını ben verdim diye, rızkını da gönderiyor; Rahmanlığından. Bu Rahmanlığını anlayan, Allah’ı sever. Allah sevgisi başlar.

“—Bu karpuzu sen mi imal ettin? Bu kadar ucuza alıyorsun bu karpuzu. Kocaman karpuz, sen mi imal ettin?”

“—Yok Hocam, nasıl imal ederim? Bunun imali mümkün değil.”

“—Bu salkımı, salkım üzümleri sen mi çıkarttın?”

“—Yok Hocam. İşte vallahi, bu işin kolayını bulduk biz, yere çubuk dikiyoruz; ondan sonra bir de çubuğun sağını, solunu kesiyoruz; ondan sonra böyle salkım salkım üzüm çıkıyor.”

Çıkaran kim? Allah... Çekirdekten o koca karpuzu çıkaran kim? Allah… Her türlü nimeti veren Allah. Şu güzelliğe bak! Şu havaya bak! Pırıl pırıl... Dün ne diyordu Peygamber SAS Efendimiz, çok mühim bu nokta:

“—Sen Allah hakkında ne düşünüyorsun, ona bak! Senin Allah hakkındaki duyguların nasıl, ona bak. Kendini kontrol et, kendini araştır, kendi duygularına dikkat et bakalım!”

“—Bir şey yok hocam. Bakıyorum, bir şey yok.”

Tamam. Oradan da bir şey yok. Sende bir şey yoksa, oradan da bir şey yok. Neden? Sende varsa, onda daha fazla var.

“—Hocam, dayanamıyorum? Allah’ın nimetlerini düşündükçe yerimde duramayacağım geliyor, bir hal geliyor bana, ağlayacağım geliyor, sevincimden uçacağım geliyor.”

Tamam. Allah seni seviyor. Neden? Sen Allah’ı seviyorsun da ondan. Senin duyguların Allah’a karşı iyi de, oradan anlaşılıyor ki: Peygamber Efendimiz’in bize öğrettiği ölçme usulüne göre, terazisine göre sen Allah’a karşı öyle duygular besliyorsun ya; demek ki, Allah da seni seviyor.

E, Hocam. Şimdi gelelim birinciye: “Şimdi biz birbirimizin arkadaşıyız, samimiyiz, dostuz, ahbabız. Sen de biraz işte Hocayım diyorsun, sarık sarmışsın, cübbe giymişsin; karşımıza gelmişsin, konuşma yapıyorsun. Yani samimi olarak konuşmak gerekirse, benim öyle kuvvetli duygular içimde yok. Yani, tanımadığım için midir, nedir bilmiyorum. Allah’a iman ediyorum ama, ne bileyim işte bir kıpırtı yok, esinti yok böyle içeride, gönlümde… Yani namaz da kılıyorum. Kılmamanın da tehlikeli bir şey olduğunu biliyorum. Orucumu da tutuyorum ama, içeride böyle senin anlattığın öyle tatlı duygular yok.”

Yunus’u okuyoruz, Mevlânâ’yı okuyoruz, Eşref oğlu Rûmî’yi okuyoruz, onlar öyle değillermiş Hocam... Meselâ, ne diyor Eşref oğlu Rûmî Hazretleri? Üç defa peş peşe i’tikâfa giren. Kırk gün,

artı kırk gün, artı kırk gün; kırk, seksen, yüz yirmi bölü otuz; dört ay. Dört ay peş peşe yerin altında tesbih çeken Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri ne diyor:

Ey Allahım beni senden ayırma,
Beni senin cemalinden ayırma.

Baliğin cani su icre diridir,
İlahi balığı gölden ayırma.

Eşrefoğlu senin kemter kulundur,
İlahi kulunu senden ayırma.

Yani, o kadar coşkun sevgisi var ki, öyle güzel şeyler söylüyor ki, belli ki seviyor adam, àşık bu adam yahu. Nereye àşık? Àşık deyince biz insanlar neyi anlıyoruz? Bir kadınla bir erkek arasındaki macerayı anlıyoruz, Leyla ile Mecnun'u anlıyoruz, Ferhat ile Şirin'i anlıyoruz, filan. (Romeo ile Juliet)'i anlıyoruz filan.. Yani, cihan tarihinde her devirde var da, bir de böyle tarihe geçmiş hikâyeler var, bilmem filan.. Onları anlıyoruz aşk deyince.

Bu hakiki aşk mi? Hayır. Neden? Bir zaman geliyor bu aşk bitiyor, külleniyor, kömürleniyor. İki kimse saç saça, baş başa kavga etmeye başlıyorlar. Yahu, şu karı kocaya bak. Allah Allah, ben bunların nişanlılık zamanını bilirdim, kumrular gibilerdi, kol kola gezerlerdi. Şimdi şunlara bak yahu. Nasıl birisi masayı kapmış, birisi terliği kapmış, birisi ötekisine dört köşeyi döndürüyor. Ötekisi bunun üzerine terliği yapıştırıyor, patlatıyor, çatlatıyor.

Ne oldu? Sevgi bitiyor, bitmiş, pilleri bitmiş, sevgi kalmamış. Neden? Güzeli sevmişse, yüz buruşunca güzellik gidiyor. Parayı şevmişse, para gidince bitiyor. Gençliği sevmişse, boyu-posu sevmişse, gençlik gidiyor, bel iki kat oluyor. Selvi boylu iken, elif gibiyken, dal oluyor. Elif nasıldır? Böyle uzundur. Dal nasıldır? Böyle. Elif gibiyken, dal gibi oluyor. Boyu elif gibiyken, dal gibi oluyor. Yani, güzellik geçince, sevgi de geçiyor. Ateş'in harareti

geçince, küller kalıyor. Rüzgâr da esince, küller havaya savruluyor, hiç bir şey kalmıyor ortada.,,

Ha böyle gelici, geçici, fani, bos sevgilere ne derler? Aşk-ı mecazi. Bu aslında aşk maşk filan değil de, işte öyle, insanlar öyle demiş. Aşk-ı mecazi derler buna, yalancı aşk derler. Aşk-ı hakiki nedir? İnsanın öyle bir varlığı sevmesi lâzım ki, ne güzelliği bitiyor, ne lütfu bitiyor, ne hüsnü bitiyor. O İşte. Ona aşk-i hakiki derler.

Şimdi, o aşk-i hakiki kime karşı olur? Hakiki güzele karşı olur. Hakiki güzel kim? Bütün güzelliklerin yaratanı olan, bütün güzel sıfatların sahibi olan, Allah-u Teàlâ Hazretleri'dir.

لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى (طه:٨)

(*Lehü'l-esmaü'l-hüsnâ*) "En güzel isimler, sıfatlar Allah'ındır." (Tàhâ, 20/8)

Şimdi biz aslında müslümanlar olarak bu meseleler üzerinde çok durmuyoruz, bu işin üzerinde çok durmuyoruz. Meselâ diyoruz ki birisiyle konuşurken:

"—En çok hangi yemeği seviyorsun?"

"—Patlıcanı severim, biberi severim, turşuyu severim, tatlıyı severim..."

"—Yahu dur, en çok hangisini seversin? Birinciyi seç bakalım!" diyoruz.

En çok, en güzeli hangisi sana göre? Çiçeklerden en güzeli hangisi sana göre? Kokulardan en güzeli hangisi sana göre?

Bazı ilerici gazeteler yayın yapıyor, kızları kandırıyor, Türkiye güzelini seçeceğiz diyor. Elli tane, yüz tane müracaat oluyor, jürinin karşısına çıkıyorlar:

"—Seçin bakalım bunun en güzelini!"

En güzeli araştırıyor herkes.

f. Allah Sevgisinin Gereği

Halbuki her şeyin en güzeli Allah'tır. İşte bunu çok düşünmüyor insanlar, yani en güzelini düşünmüyor. Sıfatların en güzeli kimde? Güzelliklerin en güzeline kim sahip? Güzellikleri kim yaratmış? Onu düşünmüyor. Onun için, düşünmediği için, bilmediği için, ma'rifetullahı eksik oluyor bazılarında... Allah tanımı, Allah'ı' tanıması, Allah hakkında bilgisi eksik olduğundan; sevgisi eksik oluyor.

"—Tamam. Hocam, zaten ben de oraya getirmek istiyordum sözü... Senin tarif ettiğin durumdayım ben; şimdi tam böyle yarama bastın. Çaresi ne? Yani, ben bu durumdan kurtulmak istiyorum. Ben bu durumdan şikâyetçiyim. Benim içimde de bu ateşin yanmasını istiyorum, o sevginin hàsıl olmasını istiyorum. Ben de Eşref oğlu Rûmî gibi olmak istiyorum. Ben de Yunus Emre gibi olmak istiyorum. Ben de Mevlânâ gibi olmak istiyorum... Bunun yolu ne?

Bunun birinci yolu: Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
(آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiùnî yuhbibkümu'llàhu ve yağfirleküm zünûbeküm.*) [Rasûlüm de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın!] (Âl-i İmran, 3/31)

Birinci yolu: Rasûlüllah SAS'ın izinden gitmek, Rasûlüllah'a tabi olmak.

Bakın, benim bu söylediğim, Allah'ı sevmek işini, dünyada söyleyen insanlar az değil. Sadece ben değilim, papazlar da söylüyor bunu. Papazlar da, (*the love of God*), Allah'ı sevmek konusu vardır. Vardır ama, havadır, boştur. Neden? Rasûlüllah'ın yolundan gitmeyince, Allah'ın sevgisi hàsıl olmaz. Ne Papa'da

olur, ne piskoposta olur, ne kardinalde olur, ne papazda olur, ne hahamda olur; olmaz.

"—Hocam, ben birisini görmüştüm de, işte o çok gözü yaşlı, hakikaten Allah'ı seviyor."

Öylesini de Allah, kendisine kavuşturur. Hakikaten seviyorsa, öylesini de müslüman eder.

Misal: Nijerya'da böyle bir papaz varmış, bu kilise çok, her yerde teşkilatı var. Müesseseleri var, okulları var, hastaneleri var. Yerlilerin, kabilelerin gençlerinden almışlar, hristiyan yapmışlar. Okullarında okutmuşlar, kabile reisinin çocuğu da papaz olmuş. Nijerya'da. Çok kabiliyetli bir kimse, siyah renkli, Nijeryalı papaz olmuş. Kilisede çalışıyor, var gücüyle çalışıyor kilisede. Bütün Nijerya'daki ırkdaşlarını, kabile mensublarını hristiyan yapmağa çalışıyor... İsmi Fano.

Fano bir kabile reisinin oğlu, soylu kimse, papaz. Hazret-i İsâ'yi seviyor, İncil'e bağlı, hristiyan, papaz ve müslümanlara düşman. Müslümanlara da kızıyor, Rasûlüllah'a da kızıyor. Peygamberimize de kızıyor. Neden? Bu adam çıkmış insanları kandırmış, Hazreti İsâ'nın yolundan ayırmış diye düşünüyor, kızıyor. Peygamber Efendimize de kızıyor.

Ama, çok samimi. Var gücüyle, en doğru din hristiyanlık diye çalışıyor... Ne olmuş? Bir gece rüyasında bir kalabalık görmüş, bakmış nurlu insanlar, mübarek insanlar, evliya insanlar; saint dedikleri bunların, böyle mukaddes insanlar. Sormuş, kim bunlar? Bunlar demişler, Peygamberler. Başlarında bir tanesi var, güzeller güzeli, en güzeli. Bu kim? Bu da, müslümanların Peygamberi Muhammed-i Mustafa SAS. Hayran kalmış Rasûlüllah'ın haline, yüzüne, cemâline rüyada.

Uyanmış, kendisine kızmış. Demiş ki, yahu ben ne biçim papazim, nasıl hristiyanım ben? Gidiyorum, müslümanların Peygamberini rüyada seviyorum. Her halde benim imanım bozulacak, bilmem ne diye üzülüyor böyle. Yani ayıkınca, rüyadan kalkınca üzülüyor. Sonra bir başka gece bir rüya daha görüyor,

gene Rasûlüllah'ı görüyor, gene rüyada seviyor. Gene uyanınca kendisine kızıyor:

"—Yahu, bana ne oluyor? Bana bir şeyler oluyor. Ben harıl harıl çalışan bir hristiyan misyonerken, Hazreti İsâ'nın rızasını kazanayım diye çalışan samimi bir hristiyanken; ne oluyor da, bu müslümanların Peygamberini görüyorum?" diye gene kızıyor kendisine.

Üçüncü sefer bir daha bir rüya görüyor. Bir gece daha, bu sefer rüyada Peygamber Efendimiz ona iltifat ediyor:

"—Fano, bak şu adama! Bu adamın adı şudur." diyor. "Bu adamın adı, İbrâhim İnak'tır. Sen bunu bul, sen bunun yanında müslüman olacaksın!" diyor.

Güller açarak yüzünde, çok tatlı bir sevinçle uyanıyor. Efendimiz böyle söylüyor. Bu uyanıyor uykudan, diyor ki:

"—Demek ki, bu işin içinde bir iş var. Demek ki, hak din İslâm. Demek ki, ben samimiyetle hristiyanlığa koşturuyorum ama; yanlış yoldayım demek ki." diyor, anlıyor işi.

Peşpeşe böyle rüya görünce anlıyor. Yazıyor ismini. Rüyada Peygamber Efendimiz'in ona, kendisine gösterdiği şahsın ismi: İbrâhim İnak. Kendisi Nijeryalı Fano. Rüyada kendisine verilen isim: İbrâhim İnak.

Böyle şey olur mu? Olur. Öyle insanlarla karşılaştım ki ben, sağ. Diyor ki: Ben Hocamız'ı hiç tanımazdım, İskenderpaşa'yi hiç bilmezdim. Rüyada, 'İskenderpaşa'ya gideceksin, Mehmed Zâhid Kotku Hocaefendi'ye bağlanacaksın!' dediler, bağlandım. Hiç ismi duymamıştım. Böyle diyenler var.

Acizane ben kardeşinize. Sapanca'da oturuyordum, evimiz Sapancada'ydi, Cumartesi günleri Sapanca Camii'nde vaazımız oluyordu. Gelenler bilirler, Mü'min kardeşimiz filan bilir.

Bir gün kapı çalındı, birisi geldi. Ben kapıyı açtım, her halde elinde kitap vardı. O kapıdaki şahıs bana dedi ki:

"—Ben Es'ad Coşan Hoca'yla görüşmek istiyorum!"

"—Buyurun, benim..." dedim.

“—Bana rüyada, ‘Es’ad Coşan Hoca’nın yanına git!’ diye emrolundu. Ona intisab etmeğe geldim.” dedi.

Ben defterime adını, sanını, adresini yazdım. Nevşehir’den bir şahıs… Bizi hiç tanımıyor, rüyada bizim ismimizi vermişler. Geldi, Sapanca’da bizden ders aldı, tarikat kardeşimiz oldu, ihvanımız oldu. Böyle şeyler olabilir.

Şimdi, o Nijeryalı Fano ismini yazmış deftere, unutmayayım diye: İbrâhim İnak... Nijerya’da geziyor, o kasabaya gidiyor, bu şehre gidiyor, çalışma yapıyor. Bazen başka şehirlerden çağırıyorlar, bazen başka ülkelerden çağırıyorlar; teşkilat çağırıyor, kilise teşkilatı. Uçağa biniyor, oraya gidiyor. Orada konuşma yapıyor, ama artık her gittiği yerde soruyormuş. İşte, işi bittikten sonra:

“—Burada İbrâhim İnak diye birisi var mı?” filan diye.

“—Yok, tanımıyoruz!” diyorlarmış.

İbrâhim İnak’ı arıyor şimdi bu. Rüyada Peygamber Efendimiz ona gösterdi. Simasını hatırlıyor ama adresi yok, isim var. İbrâhim inak. Nihayet bir yerde gene bir konferansa çağırmışlar, oraya gidiyor.

Bunun kitabı var. Bu Nijeryalı Fano’nun kitabı var. Yani, kendisi hayatını yazmış. Oyuncak değil, hikâye değil, masal değil, uydurma değil, olmuş hadise bu.

Gittiği bir ülkede gene soruyor:

“—Burada İbrâhim İnak diye bir kimse var mı?” diye Papaz arkadaşlarına soruyor.

“—Nereden tanıyorsun sen onu?” diyorlar.

“—Duydum adını…” diyor.

“—Evet, var!” diyorlar. “O burada müslümanların reisidir. Tarikat şeyhidir.” diyorlar.

“—Yâ, öyle mi? Ben adını duydum da…” filan diyor.

Rüyasını filan anlatmıyor. Konuşmalar bitince, atlıyor taksiye, İbrâhim İnak’ın yanına gidiyor. Kapıdan giriyor, bakıyor, İbrâhim

İnak… Rüyada Rasûlüllah Efendimiz'in gösterdiği şahıs. Tanıyor, kalabalığın içinde şu şahıs. İbrâhim İnak da ona diyor ki:

"—Hoş geldin, gel, buyur otur!" diyor.

Adamla konuşuyor, müslüman oluyor. Şimdi bu bir olay. basına intikal etmiş, kitabı basılmış, kütüphanede; başkalarının kütüphanelerinde olan bir kitap bu. Uydurma değil. Belki adam yaşıyor şu sırada, Fano isimli şahıs, Nijeryalı, belki yaşıyor.

Şimdi bir insan samimiyse Allah sevgisinde, Allah ona kendisini buldurur, kendisine kavuşturur. Yani, yanlış yolda bile olsa, samimiyse, doğru yolu buldurur. Tevbe ettirir. Adam ayyaştır, kumarbazdır, günahkârdır, tevbe nasib eder. Gözünden yaşlar boşanır, Hatasını anlar, doğru yola gelir. Misalleri çok…

Dağda yol kesen eşkıya iken, tevbe edip evliya olmuş insanlar var. Tarih kitaplarında yazıyor bunlar. Demek ki, insanda böyle bir şey yoksa çalışırsa, bunu elde edebilir. Samimiyetle isterse, başka yolda bile olsa; Allah onu doğru yola çeker. Pekiyi, bu duyguları eksikse bir insanın, güdükse, kısırsa, gelişmemişse; neden gelişmez? Onu söyleyeyim: Doktorlar diyorlar ki:

"—Bebeğin gözü kapalı doğar. Eğer bebek hep kapalı yerde büyütülse, hep karanlık yerde, karanlık bir kutunun içinde büyütülse bebek; maması verilse, altı temizlense, ama karanlık yerde büyütülse; bebeğin gözleri gelişmez!" diyorlar.

Bebek görmez olur. Neden? Gözünü kullanmadığı için gözü gelişmez, görmez olur.

Biliyorsunuz, trafik kazası oluyor, bir insanın ayağı kırılıyor, alçıya alıyorlar; ayak çalışmayınca küçülüyor. Çalışan ayaktan daha küçük oluyor. Çalıştırması lâzım. Tehlike var, ayağı kısa kalabilir. Biliyorsunuzdur bunları, etrafınızdaki olaylardan duymuşsunuzdur. Mevcut bir organ, uzuv, a'zâ çalışılmadığı zaman küçülür, yok olur. Vücutta kökü olan bir a'zâ kullanılmazsa, teşekkül etmez, meydana çıkmaz. Adam görmez, gözü görmez, hiç ışıksız yerde yaşarsa. Kulağı duymaz, hiç sessiz yerde yaşarsa. A'zâlar kullanıldıkça gelişir.

İnsan da gönlünü kullanmazsa, gönlü gelişmez, kör kalır. Gönül gözü kapalı kalır. Kullanırsa gelişir, açılır, büyür. Her şeyi en iyi görecek hale gelir.

Allah'ı sevmeyen, Allah'ı bilmeyen insanın Allah'ı sevmesinin yolu nedir? Tasavvuftur. Dün ne demiştim? Allah'ı bilmeyen bir insanın, Allah'ı bilmesinin yolu tasavvuftur demiştim. Allah sevgisi teşekkül etmemiş, gelişememiş, hastalıklı kalmış, zayıf kalmış, küçük kalmış bir insanın Allah sevgisinin gelişmesinin yolu tasavvuftur.

Hocam, her iddiaya delil lâzımdır. Senin bu iddianın delili var mı? Var. Bir kere, Allah'ın àşıkları kimler, sor bakalım. Allah'a àşık olan insanlar kimler, sor. Bir de, onların hangi yolda olduklarını sor bakalım. Bütün Allah àşıklarına bakacaksın, mutasavvıf çıkacak hepsi karşına... Neden? O yol, muhabbetullah yolu olduğundan…

"—Hocam, bu nasıl oluyor?"

Evet, anladık ki, kısaca, muhabbetullah tasavvufla oluyor. Neden? Başkaları muhabbetullahı elde etme derdine düşmüyor da, ondan… Bu yol, muhabbetu'llahı elde etmeyi kendisine amaç edinmiş olduğu için, meslek bu olduğundan...

"—Sen diş çekmesini bilir misin? Diş doldurmasını bilir misin?"

"—Bilmem, Çünkü dişçi değilim."

"—Sen ev yapmasını bilir misin?"

"—Hayır, bilmem, mühendis değilim!" gibi.

Muhabbetullah mesleğini merak etmeyen, çalışmayan, uğramayan, o konuyla uğraşmayan insanlarda bu bilgi meydana gelmez. Tıp tahsili yapıp da insan, Allah àşıkı olmaz. Mühendislik tahsili yapıp da insan, Allah àşıkı olmaz. Hukuk tahsili yapıp da, ziraat tahsili yapıp da insan, Allah àşıkı olmaz.

Neyi tahsil edecek? Muhabbetullahı tahsil edecek de, Allah àşıkı öyle olacak. Muhabbetullahın tahsilinin mektebi neresi? Tekke… Üniversitesi ne? Tarikat… Onu yapacak da, Allah'ın

aşkını öğrenecek; Mevlânâ gibi, Yunus gibi, Eşrefoğlu Rûmî gibi, Bayezid-i Bistamî gibi, Hacı Bayram-ı Velî gibi, Erzurumlu İbrâhim Hakkı gibi…

Yani, kendi memleketinizde kim varsa, onu düşünün. Kendi memleketinizde en sevilen insan kim? Sizin şehrinizde türbesi olan. Her mesleğin kendine mahsus bir şahsiyeti olduğundan, bu böyle oluyor. Nasıl oluyor? Tabii tasavvufi çalışmayla olacak bu da…

Kısaca söylemek gerekirse:

1. Allah'a itaat ederek, ibadet ve taat ederek oluyor. Çünkü, Allah itaat edeni seviyor. Asi olanı sevmiyor. Allah sevmeyince de, sevgisi gelmiyor insana. İtaat edecek ki, itaatli bir kul olarak, Allah sevecek, Allah sevgisi hàsıl olacak. Bu bir…

Sonra, demin okuduğum ayet-i kerimede bildirildiği gibi Rasûlüllah'a uyacak. Rasûlüllah'a uymazsa, papaz olur. Bu konuda konuşma yapar, bu konuda kitap yazar, şiir yazar ama; gene de olmaz. Neden? Rasûlüllah'a tabi olacak. Rasûlüllah'a tabi olmadan, bu yolda ilerlenilmez. Allah'a itaat etmeden, asi olarak bu yolda ilerlenilmez.

Bunun bir misalini, hatırınızda kalsın diye misaller bulmağa çalışıyorum daima. Ben Fakültede Hoca'yken, benim kapımı birisi çaldı. Tık, tık, tık… Kapıyı çaldı. Buyur dedim, içeri girdi.

"—Girebilir miyim?" dedi.

"—Buyur, gir!" dedim.

"—Oturabilir miyim?"

"—Buyur otur!" dedim, oturdu.

Şöyle Baktım, karşımda oturuyor adam, ben de masamdayım. Bir çorabının rengi başka, öteki çorabının rengi başka. Çorapları tek tek, fakat çok sakin konuşuyor, çok böyle yumuşak konuşuyor, sakin bir şekilde konuşuyor.

"—Hocam, ben transandantal meditasyon yapmak istiyorum." dedi.

İngilizcesi *meditation*. Yani, Gözünü kapatacak, ruhsal deneyim yapacak. Böyle, mânevî deneyim yapacak. Bu Budistlerin

mabedine gittiğimiz zaman, orada da öyle diyor. Diz çök diyor, Budanın heykelinin karşısında… Gözünü kapat diyor, aklından bir dilek dile diyor. Broşüründe bir bölüm var, *meditation room* diyor, meditasyon odası, oraya giriyor herkes, bağdaş kurmuş, Gözünü kapatıyor, kendisini ruhsal bakımdan yoğunlaştırıyor, bir noktaya temerküz ediyor. Yani, konsantre olmak filan diyorlar ya.

Bunları duyuyorsunuz, onun için kullanıyorum. Yabancı kelime kullanmayı sevmediğim halde. Ne yaparsa yapsın, isterse ağzıyla havadaki kuşu bile tutsun. Eliyle değil, kuşu eliyle bile tutamaz ya insan. Mehmet Ali hoca hariç; gözümün önünde tuttu çünkü… Ağzıyla kuş tutsa olmaz.

Şimdi, o dedi ki:

"—Ben transandantal meditasyon yapmak istiyorum."

Baktım, müsait görmedim durumunu… Dedim ki:

"—Senin inancın nasıl? Dini bakımdan nasılsın?"

Yedek subaylık yapıyormuş, yüksek tahsilliymiş, İstanbulluymuş.

"—Benim dinle bir ilişkim yok, inançla bir ilişkim yok. Sosyetik bir merak olarak, transandantal meditasyon yapmak istiyorum. Acaba ruhsal yönden zihnimi konsantre edersem, karanlıkların ötesinde bir adaya çıkar mıyım?" dedi.

Hava alırsın, okyanuslarda boğulur gidersin, hiç bir şey olmazsın.

"—Müslümanlıkla aran nasıl?" dedim.

"—Öyle bir endişem de yok!" dedi.

"—Ben sana yardım edemem!" dedim.

Neden? Yardım edemezdim de… Allah'ın sevmediği bir insana zaten yardım edilmez; bir… İkincisi: Yardım etmek istesen de, yardım edemezsin. Çünkü güç kuvvet Allah'ındır. Sen ona nasıl yardım edeceksin?

Ebû Cehil'e nasıl yardım edeceksin de, Allah'ın kahrından koruyacaksın? Allah'ın kahrına uğrayacak bir insanı, cümle

cihanın halkı önüne siper olsa, engelleyemez. Padişah olsa, kral olsa, Firavun olsa, Nemrut olsa engelleyemez ve engelleyemedi.

"—Ben sana hiç bir yardımda bulunamam!" dedim.

Bulunamamdan iki maksat:

Bulunmak istemem; bir... Ne diye sana yardım edeyim? Senin inancın bile yok. Sana yardımcı olamam, olmak istemem.

İkincisi: Haydi diyelim ki sana yardımcı olmak istiyorum; başaramam. Neden? Allah sevmeyince, ben seni zorla Allah'ın huzuruna nasıl tıkayacağım? Kapılar kapalı olunca, nasıl tıkayacağım? Yapamam dedim.

Onun için, itaat olacak. İtaat de kendi kafasıyla değil, Rasûlüllah'ın yolundan itaat olacak, Rasûlüllah'a uyarak olacak… Ayet-i kerimede öyle bildiriliyor. Çünkü yol öyle gösteriliyor:

قُلْ إِنْ كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiùnî yuhbibkümu'llàh*) [Rasûlüm de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin!] (Âl-i İmran, 3/31)

Bunu kimler demişler? Peygamber Efendimiz'in zamanındaki rahipler demişler. Rahip ya adam, dünyayı terk etmiş, evlenmiyor, manastıra çekilmiş ibadet ediyor, riyazet yapıyor. Hamursuz günler geçiriyor, yumurta yemiyor filan. Oh, ne alâ ibadet... Böyle bir şey olmaz.

Onlar demişler ki, Rasûlüllah Efendimiz müslüman olun dediği zaman:

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللّٰهِ وَأَحِبَّاؤُهُ (المائدة:١٨)

(*Ve kàleti'l-yehûdü ve'n-nasârâ nahnü ebnâu'llàhi ve ehibbâühû*) "Yahudiler ve Hristiyanlar dediler ki: Biz Allah'ın oğullarıyız ve sevgilileriyiz." (Mâide, 5/18)

Bak bak edepsizlere! "Allah'ın evlâtlarıyız biz!" diyorlar. Kullarıyız desenize! *İbâdu'llah* desenize! (*Nahnü ebnâu'llàh*) "Biz

Allah'ın evlâtlarıyız, oğullarıyız; (*ve ehibbâühû*) ve sevgilileriyiz." Dediler.

Öyle palavra yok. Allah diyor ki, Rasûlüne:

"—Bu palavracilara söyle! Öyle atıp tutmasınlar, ben onları sevmiyorum. Sen onlara söyle: Eğer Allah'ı seviyorlarsa, sana tabi olsunlar. 'Allah'ı' seviyorsanız, bana tabi olun!' de!"

Allah'ın sevgisini kazanmanın yolu nedir? Peygamber Efendimize uymak, sünnet-i seniyyesine uymak…. Sünnet-i seniyyesine uymadı mı, insan bu başarıyı sağlayamaz. Bütün evliyaullah nasıl varmışlardır? Erenlerden, evliyadan olmak nasıl olmuştur? Rasûlüllah'a ittiba ederek. İtaat, ibadet ve taat ederek olmuştur.

Tabii, Rasûlüllah'a ittiba edince de, yapacağı şeyler çok… İnsanın hayatı boyunca her şeyi nasıl yapması gerektiğini, Peygamber Efendimiz öğretiyor. Bunların hepsini şu anda sıralamayacağım size. Meselâ, Peygamber Efendimiz ve Kur'an-ı Kerim buyuruyor ki:

"—Gıybet etmeyiniz!"

Ben kaç gündür söylüyorum... Kaç gündür burada arkadaşlarıma söylüyorum:

"—Gıybeti bırakın, gıybet etmeyin!"

Gıybet etmeye devam ediyor. Olmaz. Gıybete devam, günaha devam, sevabı beklemeye devam… Olmaz. Gıybeti kesecek, günahı kesecek.

"—Gıybet etmeyin!" diyor. Başka ne diyor, Allah-u Teâlâ Hazretleri:

"—Nefsinizi edin, nefsinizin hevasına uymayın, nefs-i emmârenizi düzeltin!" diyor.

Tasavvufta olacak işte bu düzeltmek. Hizaya girecek, öğrenecek, eğitilecek. Eğitim sözü dinlemekle olur.

Şimdi adam çıkıyor, karşıdakiler de idman kıyafetlerini giymişler. Bir, iki, üç, dört… Bir, iki, üç, dört… Birisi de orada duruyor. Olur mu?

Sen bu adamın "Bir, iki, üç, dört…" dediğini yap. Sağa dön, sola dön, eğil, kalk da idman olsun. Yoksa oturmuş oraya, hem jimnastik elbisesini giymiş, hem de bir şey yapmıyor.

Olmaz, tavsiyeyi tutacak. Gıybet etmeyecek, kibirli olmayacak, yardım sever olacak, cömert olacak, temiz kalpli olacak, iyi niyetli olacak. Bunların sıralanmış bir listesi var, bunları yapacak. Rasûlüllah'a itaat ederek, Kur'an'a uyarak olacak bu işler. Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi Peygamber Efendimize en güzel tarzda uyanlardan, Kur'an'ı en iyi anlayıp, tanıyıp, okuyup, bilip, Ona uyanlardan eylesin...

Şimdi hepimiz müslümanız, Kur'an'ı seviyoruz. Şekkim şüphem yok, hepimiz Kur'an'ı seviyoruz. Hepimiz, Allah'ın kelamı olduğuna inandığımız Kur'an-ı Kerim'i seviyoruz. Ama hepimizin Kur'an-ı Kerim bilgisi, ayıplanacak kadar çok az, çok az… Var mı çok diyen, kalksın göreyim! Ben bile kalkmıyorum. Allah'ın kelâmı bu, Allah göndermiş. Allah'ın hitabı, bunu bilmiyoruz.

Peygamber Efendimiz'e uymadan iyi müslüman olmak, evliya olmak mümkün değil. Peygamber Efendimiz'i bilen çıksın meydana! Peygamber Efendimiz'in dediklerini yapan çıksın meydana! Çok az… Bazılarını yapıyoruz, ama çoğunu yapmıyoruz; tanımıyoruz, kitapları okumamışız, olmaz.

Onun için, Allah bize Peygamber Efendimiz'e uymayı nasib etsin… Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumayı ve Kur'an-ı Kerim'in her hükmüne uymayı nasib eylesin…

Sübhàneke lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ente'l-alimü'l-hakîm.

1. Soru: Hocam, çocuğa Kerem ismi koymak doğru mu?

Olur. Kerem uygun bir işimdir. Mânâsı: cömert demek. Daha doğrusu, Kerem: cömertlik demek ama, Arapçada mastarlar mübalağa maksadıyla sıfat olarak kullanılır. Yani, çok cömert mânâsına kullanılabilir.

2. Soru: Bir insan ölünce, organları hayra verilebilir mi?

Her organ verilemez, her şahsa verilemez, şartları vardır. Bir kere, ölmeden verilemez. Yani, adam daha can çekişiyor, doktorlar akbaba kuşları gibi başına üşüşmüşler. Ciğeri bana, böbreği sana, bilmem nesi, gözü bilmem nereye…

"—Durun yahu. Durun bakalım, ne oluyorsunuz?"

Olmaz tabii. Adamın bu hayattan ümidi kalmayacak. Yani yaşayacaksa, kendisine lâzım organlar. İnsaf budur ki, adamın hayatı bitsin de, ondan sonra organları bağışlansın. Tabii, daha soğumadan, bilmem neden filan alıyorlar bazıları…

Bazı organları verilebilir. Hayatta da verilebilir. Meselâ, bir anne, böbrek yetmezliğinden maruz olan bir çocuğuna böbreğini verebilir. Mü'mine verebilir ama şartları var.

30. 12. 1996 - Kamp Konferansı
Toowoomba / **Avustralya**

10. HEPİMİZ ALLAH'IN KULUYUZ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tâhirîn. Emmâ ba'd;

Namazda okumuş olduğum ayetler arasında, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا (الأحزاب:٧١)

(*Ve men yutıi'llâhe ve rasûlehû fekad fâze fevzen azîmâ*) "Kim, Allah'a ve onun Rasûlüne itaat ederse, fevz ü felâh bulur. Muazzam bir fevz ü felâha erer, ihya olur kurtulur, büyük nimetlere mazhar olur." (Ahzab, 33/71)

Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne itaat... Elbette bizi yaratan alemlerin Rabbi, Rezzakımız Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne itaat edeceğiz. Biz onun kuluyuz. Kölesi değil, kuluyuz. Yani, memuru değil, kölesi değil kuluyuz. Memuru bile olsak, itaat edeceğiz. İsçisi bile olsa, insan patrona itaat ediyor.

"—Şu saatte gel!" diyor.

"—Baş üstüne efendim."

"—Şu işi yap!"

"—Baş üstüne efendim."

"—Neden?"

"—E, para alacağım. Yani, emeğimin karşılığında paramı alacağım!" diyor, itaat ediyor.

İşçi ve memur, para karşılığında itaat ediyor. Esir ve köle; öldürmemişler, hayatını bağışlamışlar. Seni öldürmüyoruz. Bak, sen bizimle çarpışacak bir insan idin, çarpışmak için karşımıza çıkmıştın; ama biz seni esir aldık. Haydi öldürmeyelim seni, ama sen artık bizimsin deniliyor; o da köle olarak çalışıyor. Kul köle

olmak, bir kimseye kul köle gibi çalışmak diyoruz Türkçe'de.

Biz Allah'ın ne memuruyuz, ne işçisiyiz, yarattığı Onun malıyız, Onun kuluyuz, Onun mahlûkuyuz. Onun için, cümle varlıklar Ona itaat ediyor iken; bizim isyan etmemiz akil alacak bir is değildir, hayretler içinde kalınacak bir şeydir. Bütün varlıklar itaat ediyor Ona. Melekler, felekler, gökler, yerler, böcekler, çiçekler, her şey itaat halinde… Bir şeytan, bir insan asi oluyor. Şeytan kesinlikle isyan bayrağı açmış, o asi. Bir de, insanların bazıları asi oluyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri tam ve kâmil bir kudrete sahip. Kudret-i külliye sahibi, her şeye kàdir. O kadar kudret sahibi ki:

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (يس: ٨٢)

(*İnnemâ emruhû izâ erâde şey'en en yekùle lehû kün feyekûn.*) "Bir şeyin olmasını istediği zaman, o işin olmasını emreder, ol der; o şey de olur." (Yâsin, 36/82)

Olmaması mümkün değil! (*Kün*) “Ol!” dediği zaman, (*feyekûn*) hemen olur. Olmaması mümkün değil, olur. Tabii, bu oldurmak işi, yaratmak işi: Hàliku’l-bâriu’l-musavvir olan Allah’ın işi... Yani, nasıl olduruyorsa olduruyor.

Ol dedi bir kerre var oldu cihan;
Olma derse mahvolur ol dem hemân.

Yok ol derse, olma derse, o anda mahvolur. Öyle bir kudret sahibi Mevlâ... Öyle bir kudret sahibi ki, her an sayısız işi yapıyor.

كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَأْنٍ (الرحمن:٢٩)

(*Külle yevmin hüve fî şe’nin*) [O, her an yeni bir yaratma halindedir.] (Rahmân, 55/29)

Bir kış oluyor, bir bahar oluyor. Bahar olunca, bütün tabiatta bir muazzam canlanma oluyor, muazzam bir faaliyet oluyor. Bütün bu faaliyetler onun kudretiyle oluyor, onun hikmetiyle oluyor, onun isteğiyle oluyor, Onun muradıyla oluyor, Ondan oluyor.

Her şeyde bir, her anda bir hareket... Fizikçiler diyorlar ki: madde atomlardan meydana gelmiş, atomlarda da muazzam bir hareket var. Elektronlar, çekirdeğin etrafında korkunç bir hızla dönüyorlar. Fıldır, fildir; fıldır, fıldır, fıldır, fıldır dönüyorlar. Şu bizim etrafımızdaki kâinatta her şey hareket halinde ve her hareket Allah’ın kudretiyle, emriyle Allah’a muti olarak oluyor. Her şey...

31. 12. 1996 - İşrâk Sohbeti
Toowoomba / **Avusturalya**

11. DOSTLUK, KARDEŞLİK

.

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tàhirîn… Emmâ ba'd;

Aziz ve muhterem kardeşlerim.

Allah-u Teàlâ Hazretleri ibadetlerimizi kabul eylesin, bizi rahmetine erdirsin, rızasına ulaştırsın, iki cihanda bahtiyar eylesin… Cenneti'yle cemâliyle müşerref eylesin…

a. İslâm İçin Çalışalım!

Avustralya'da, çeşitli yerlerden gelmiş olan müslüman kardeşlerimizle tanışmış olmaktan mutluluk duyuyoruz. Türkistan'dan, Pakistan'dan, Lübnan'dan, Türkiye'den, Bosna'dan, muhtelif yerlerden kardeşlerle tanışmış olmaktan büyük sevinç duyuyoruz. Allah'a hamd ediyoruz.

Bu büyük bir nimet. İslâm bizi kardeş ettiği için birbirimizi kan kardeşi gibi, annesi babası bir kardeşler gibi seviyoruz. Birbirimize iyilik yapmak arzusu taşıyoruz. Sevinçlerimizi, kederlerimizi, iyi günlerimizi, tatlı günlerimizi, acı günlerimizi beraber yaşıyoruz. Allah hepimizin asıl yeri olan kendi ülkemizde de İslâm'ı kuvvetlendirsin… Hem burada, hem orada faydalı çalışmalar yapmayı hepimize nasib etsin…

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللهِ الإِسْلاَمُ (آل عمران:١٩)

(*İnne'd-dîne inda'llàhi'l-islâm*) "Allah'ın muteber saydığı geçerli din, sadece ve sadece İslâm'dır." (Âl-i İmran, 3/19)

Allah'ın kabul ettiği geçerli din İslâm'dır ve istikbal İslâm'ındır. İnşallah Allah-u Teàlâ hazretlerinin dini bütün dünyaya hâkim olacaktır. Domuzlar kesilecek, putlar kırılacak. Dünyaya İslâm hâkim olacak.

Bu arada biz gençler, İslâm için çalışırsak büyük bir şeref, rütbe kazanacağız. Allah'ın rızasını kazanacağız ama, bazı insanlar çalışmazsa bile yine Allah'ın dini galip gelecek ve bütün dünyaya İslâm hâkim olmadan dünya sona ermeyecek. İstanbul'un fetholunduğu gibi Roma da fetholunacak. Roma'nın etrafına toplanan Müslümanlar, "*Lâ ilahe illa'llah*" diyerek orayı fethedecekler.

Allah hepimize sevdiği kul olmayı nasib etsin ve hepimize İslâm'a güzel hizmetler vermeyi nasib etsin... Bu çok büyük bir şereftir. Bir müslümanın hayattaki amacı bu olmalıdır. İslâm'a hizmet, müslümanlara hizmet olmalıdır.

b. Peygamber Efendimiz'in Elçi Göndermesi

Peygamber SAS Efendimiz kendi sağlığında, hayatında civardaki devletlerin devlet başkanlarına da mektup yazarak onları İslâm'a çağırdı. Meselâ, Bizans İmparatoru Heraklius'u İslâm'a çağırdı; elçi ve mektup gönderdi. Heraklius kabul

edecekti, fakat etrafı kabul etmedi.

Habeş imparatoru müslüman oldu, İslâm'ı kabul etti. Vefat ettiği zaman, Peygamber Efendimiz çok uzaklardan onun vefat ettiğini Allah'ın bildirmesiyle bildi ve onun için gıyabında cenaze namazı kıldı. Dedi ki:

"—Kardeşiniz Habeş imparatoru Necâşi vefat etti. Gelin ona namaz kılalım!" dedi ve cenaze namazını kıldı.

İran Sasani imparatoruna da elçi gönderdi. O Peygamber Efendimiz'in elçisini şehid etti, Peygamber Efendimiz'in gönderdiği mektubu parçaladı. Peygamber Efendimiz çok uzaklardan Allah'ın bildirmesiyle bunu bilince:

"—O benim mektubumu parçaladığı gibi, onun da mülkü parça parça olsun!" dedi ve onun mülkü parça parça oldu.

O Peygamber Efendimiz'in elçisini şehid ettiği gibi, kendi oğlu onu öldürdü ve bütün hazineleri müslümanların eline geçti.

Peygamber Efendimiz her yere vazifesini tebliğ etti, onları İslâm'a çağırdı. Peygamber Efendimiz'den sonra ashabı bunu en büyük en şerefli vazife telakki etti. Dünyanın her yerine dağıldılar, oraların insanlarını müslüman ettiler. Orta Asya'ya gittiler, mesela Semerkant'ta Peygamber Efendimiz'in amcası Abbas'ın oğlu Kusem ibn-i *Abbas*'ın kabri var, ben ziyaret ettim.

İstanbul'da, Peygamber Efendimiz'i misafir etmiş olan Halid ibn-i Zeyd Hazretleri'nin Eyüp Sultan'da kabri var, hepimiz biliyoruz. Dünyanın her yerine dağıldılar, İslâm'ı tebliğ ettiler.

Asırlar boyunca, Allah'ın sevgili kulları ki biz onlara evliyaullah diyoruz; İslâm'ı yaymak için her yerde çalıştılar. Meselâ, Ahmed-i Yesevi Hazretleri bütün Orta Asya'ya ve Sibirya'ya İslâm'ı yaydı, Türkistan'ın piri.

Şimdi nöbet bize geldi ve siz Allah'ın askerlerisiniz. Sizin göreviniz Allah'ın dinini her yere yaymak. Sizin ve bizim görevimiz, bütün müslümanların görevi... Allah muvaffak etsin...

Kardeşimiz bana bir yazı vermişti. Orada Avustralya'da İslâm'ın geliştiğini müjdeliyordu ve doğan çocukların çoğunlukla müslüman çocuklar olması, müslüman ailelerin çocukları olmasının ilginç olduğunu söylüyordu. Çocukların müslüman doğması güzel bir şey, fakat onların müslüman olarak yetişmesi

ve İslâm'a hizmet veren şuurlu müslümanlar olması lâzım!

Eğer oyun oynarken, üniversitede okullarda arkadaşlık yaparken, gezerken, etrafımızdaki insanlarla ilgilenirsek özellikle müslümanların çocuklarıyla ilgilenirsek onların İslâm'a bağlı kalmalarını sağlayabilirsek, çok güzel bir vazife yapmış oluruz.

Ben burada arkadaşlarla top oynuyorum, pikniğe gidiyorum, onların sevdiği şeyleri yapıyorum küçük çocuklarla. Kendim de eğleniyorum, memnunum. Böyle olunca dostluklar daha çabuk kuruluyor ve insanın sözünün tesiri daha kolay oluyor, amaca ulaşması daha kolay oluyor.

Onun için sizler de yüzerken, sörf yaparken, top oynarken, maç yaparken bu amacınızı unutmayın. Yani oyun sebebiyle bir araya geldiğiniz kardeşlerinize İslâmî bakımdan faydalı olmaya çalışmayı asla unutmayın! Dilerim ki, Allah sizin vasıtanızla nice insanların İslâm'la müşerref olmalarını nasib etsin... Bir insanın sizin vasıtanızla müslüman olması dünyalara sahip olmak kadar önemlidir.

Birbirlerinizle olan dostluklarınızı da çok kuvvetli tutun. Çünkü İslâm'da dostluk ve kardeşlik ve arkadaşlık yapmak ibadettir, sevabı çok fazladır, mükâfatı çok büyüktür.

c. Arkadaşlığın Önemi

Bir insanın Allah yanında mânevi rütbesinin çok yüksek olduğunu melekler görmüşler. Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne:

"—Yâ Rabbi! Bunun mertebesi çok yüksek ama, öyle çok büyük bir ibadet ve sairesini görmüyoruz. Acaba bunun mertebesi niçin yüksek?" demişler.

Peygamber Efendimiz anlatıyor bunları. Onun üzerine, o soruyu soran meleklere Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurmuş ki:

"—Takip edin bakalım onu…"

Onlar da takip etmişler. Bir şehirden bir şehire giderken sormuşlar:

"—Nereye gidiyorsun?"

Demiş ki:

"—Bir kardeşimi ziyarete gidiyorum."
"—Herhangi bir iş için bir fayda, menfaat için mi gidiyorsun?"
"—Hayır. Ben onu Allah için seviyorum. Onun için gidiyorum."
O zaman anlamışlar ki derecesinin yüksek olması, bu kardeşlik sevgisinden dolayı... Sonra ona demişler ki:[22]

أَنْ طِبْتَ، وَطَابَتْ لَكَ الْجَنَّةُ

(*En tıbte, ve tâbet leke'l-cenneh*) "Çok iyi bir şey yapıyorsun. Gittiğin yol çok iyi bir yoldur. Cennet de sana çok uygun düşer, mükâfat olarak çok iyi yakışır."

İmam Gazali büyük alim diyor ki; En kolay sevap kazanma yollarından birisi arkadaşlık yapmaktır ve o büyük *İhyâu Ulûm* kitabının içinde, arkadaşlık ve kardeşlik konusu için ayrı bir kitap yazmış. Büyük bir kitap olacak kadar bir bölüm var bu konu üzerine...

Bir insan Allah yolunda yeni bir arkadaş kazanırsa, Allah onun mânevi rütbesini bir derece daha yukarıya yükseltir. Senin de kağıdında söylediğin gibi bugün Avustralya gençliği büyük bir bunalım içinde... Avustralya'nın kendi gençliği... Hem ahlaki bakımdan düşük seviyedeler, hem de kötü alışkanlıkları var; mesela içki ve uyuşturucu gibi. O bakımdan iyi durumda değiller.

Maalesef bazı amaçsız, gayesiz müslüman çocukları da onların bu akışına kapılabiliyorlar. Bu duruma düşenleri kurtarmaya çalışmalıyız. Kendimiz de yakınlarımız da bu duruma düşmemeye çok dikkat etmeliyiz.

Geçen sene, Canberra'daki toplantımızda gençlerle yaptığımız konuşmalarda, onların okullarda öğrenci teşkilatlarında görev aldıklarını ve başarılı çalışmalar yaptıklarını duymuştum. Bunları tavsiye ederim çok memnun olmuştum o zaman.

---

[22] Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.288, no:6466; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.317, no:13591; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.414; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.107; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.166, no:4140; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Kitâbü'l-İhvan,* c.I, s.153, no:102; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.6, no:24659; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.X, s.325, no:9718.

Kardeşlerimiz her yerde bu çeşit teşkilatlara girip, güzel çalışmalar yapmaya hevesli olmalı, gayretli olmalı.

Müslümanların bu çeşit teşkilatları elde ettikleri okullarda eğitim seviyesinin yükseldiğini Avustralya idaresi de görmüş ve memnun olmuşlar. Bu başarıların devamını diliyoruz.

Öğretmenliği tavsiye ederim. Arkadaşlarımız öğretmen olurlarsa okullarda görev alırlarsa ve öğretmenlik yaparken talebelere faydalı olma imkânı fazla olur.

Müslümanlar arasındaki ihtilaflar üzücü bir şey ama, bu kardeşlerimiz gençler olduğu için, üniversitelerde okudukları için, bunların kendilerinin yapabileceği hizmetler üniversitelerde... Tabii, o ihtilafları çözecek yaşa geldikleri zaman, daha ilerdeki yaşlarda onlarla da meşgul olurlar. O ihtilafları çözmek daha büyük yaşlıların işi... Bu gençlere ait şeyler benim söylediklerim. Şuradaki gibi bir muhabbeti sağlarsak, yeni nesiller o ihtilafları yapmazlar.

Allah hepinizden razı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llahi ve berekâtühû!

El-fâtiha…

31. 12. 1996 - Avustralya

12. ALLAH DUALARI KABUL EDER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd.

a. İbadetlerin Güzelliği

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Biz, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne ibadet ediyoruz. Allah'ın bize emretmiş olduğu ibadetleri yapıyoruz. Günde beş vakit namaz, Ramazan'da oruç; zenginse, sıhhatliyse hac; zenginse zekât; bunlar Allah'ın bize emrettiği ibadetler... Mali ibadet, bedeni ibadet, biz bu ibadetleri yapıyoruz. Allah'ın emirlerini tutmağa, yasaklarından kaçınmağa gayret ediyoruz. Bu ibadetlerin hepsinin sebebi var, hikmeti var, faidesi var. Bu ibadetlerin hepsinin çok kıymeti var, fevkalade kıymetli...
İnsan eğer dinleri mukayeseli olarak incelerse, bunu kolaylıkla anlayabilir. İslâm'daki ibadetlerin güzellikleri dolayısıyla İslâm'ı beğenip müslüman olan, çok gayr-i müslim var... İslâm'da ibadetler çok mâkul, çok anlamlı, çok faydalı, çok güzel diye hayran kalıp; müslüman olan kimseler var... Meselâ, Kanadalı (Thomas Irving) isminde birisi, diplomat ve gazeteci böyle söylüyor. Kendisi İslâm'ın ibadetlerine hayran olduğu için, başka dinlerle mukayese edip; İslâm'ın mukayese edilmeyecek kadar yüksek ve üstün olduğunu gördüğü için; müslüman olduğunu söylüyor.

Belki biz bu ibadetleri alışkanlık olarak yapıyoruzdur. Belki kıymetini, anlamını iyi değerlendiremiyoruzdur. Belki zevkine, keyfine varamıyoruzdur. Hani, çok modern, çok ileri bir cihazı alıp da; teferruatıyla kullanmasını bilememek gibi olabilir.

Şimdi, bu cep telefonlarının birçok meziyetleri var. Hünerleri var... Türkiye'de bizim arkadaşlar cep telefonu kullanıyorlar ama öteki cambazlıklarını bilmiyorlar; "Cep telefonunun öteki birçok meziyetleri varmış. Çoğundan haberimiz yok!" diyorlar yani. Sonra bir cep bilgisayarı alıyorlar, bazı şeylerde kullanıyorlar. Fakat bazılarının kıymetini bilemiyorlar. Yani, cihaz ileri teknolojiyle yapılmış. Sahibi o ileri teknolojinin gerisinde, onun için bilemiyor.

İbadetler de böyle olabilir. Yani, ibadetlerin yüksek mânevî teknolojisini anlayamayan, inceliklerini yaşayamayan; belki tam istifade edemiyor olabilir. Ama haccın meselâ ne kadar değerli bir ibadet olduğu hemen anlaşılabilir. Uluslararası bir ibadet.

Zekâtın ne kadar güncel ve ne kadar önemli bir ibadet olduğu ortada... Çünkü toplumdaki ihtiyaç sahibi insanlara yardım kapısı açılmış oluyor zekâtla. Yani, sadece dini bir takım duygularla, eğilip kalkma tarzındaki ibadetlerle vakit geçirse insan burada; şurada komşusu açlıktan ölse, olmaz. Komşusunun

derdiyle de dertlenmesi lâzım!

Onun için, zekâtın da güzelliği ortada, namazın güzelliği ortada. Hem beden eğitimi bakımından önemi, hem ruh sağlığı bakımından önemi, hem formları, şekilleri bakımından ayakta durmak, elpence divan durmak, eğilmek secdeye varmak, bunların her birisi meleklerin; Peygamber Efendimiz Mi'rac'da görmüş. Allah'a ibadet şekilleri... Namazda bunların hepsini bir araya getirmişiz, bir arada biz yapıyoruz. Yani, Peygamber Efendimiz öyle öğretmiş, yapıyoruz. Mükemmel, muhteşem bir buket... Yani, bir çiçek buketi gibi bir ibadet...

Yani, namaz çok güzel... İçindeki sözler, başlangıcı, secdelerdeki, rükûlardaki sözler, tahiyyattaki sözler hepsi gayet güzel.

b. Dua da İbadettir

İbadetlerimizin bir tanesi de duadır. Bazı kimseler duanın kıymetini bilmiyorlar. Namazın kıymetini biliyor, namaz kılıyor da; namazı bitirdikten sonra, dua etmeden gidiyor. Halbuki dua da ibadettir. Duanın kıymetini bilmiyor. Dua, kul ile Rabbi arasında önemli bir iletişimdir. Allah-u Teàlâ Hazretleri bazen duada istenileni anında kula ihsan eder. Misâl, güncel misal vereceğim.

Yani, tarihten veya hadisten, Kur'an-ı Kerim'den misaller çoktur. Meselâ, Zekeriya AS:

"—Çok ihtiyarladım yâ Rabbi, bana hayru'l-halef olacak bir evlât vermeni isterim!" diyor.

Ama çok yaşlı, evlâdı olacak durumda değil. Fakat Allah duasını kabul ediyor, Yahyâ AS'ı evlât olarak nasib ediyor. Yaşlılık çağında meselâ...

Güncel misal vermek istiyorum, o eski misaller ayrı... Bizim arkadaşlardan bir tanesi Yedek Subay Okulunda okuyor. Yedek Subay Okulu bittikten sonra, kur'a çekme gününde sıraya giriyorlar. Komutanların huzurunda, masada herkes torbaya elini sokuyor, çekiyor. Askeri görevini nerede yapacaksa, Yedek Subaylık olarak görev yerini çekiyor. Kars, Ağrı, Kayseri, Çatalca, İzmir, bir yer çekecek yani torbadan. Hani, bizim iki gün, üç gün

önce Aile Eğitim Toplahtımızda kardeşlik kur’asını böyle kavanozdan çektiğimiz gibi, orada torbadan çekiliyor.

Sıraya girmişler, sıradayken, bizim kardeşimizin çok ihtiyacı varmış. Yani, malî durumu, ailevî durumu dolayısıyla; “Ah, keşke Ankara’da kalsam!” diye Ankara’da kalmayı istiyormuş. Ailevi durumu dolayısıyla, büyük ihtiyacı var. Böyle bıdır bıdır, dudakları kıpır kıpır, yana yakıla dua ediyormuş:

“—Yâ Rabbi, şu kur’ada Ankara çıksa... Ankara’yı istiyorum, Ankara olsun!” diye dua ediyor.

Kuyruk böyle uzun, fakat bu kendinin farkında değil. Heyecanlı, kendini kontrol etmiyor. Dua ettiğini masada oturan komutan görmüş, kalkmış yanına gelmiş.

“—Ne yapıyorsun sen?” demiş.

İrkilmiş birden, şaşırmış.

“—Ne o?” demiş, “Dudakların kıpırdıyor, böyle ne yapıyorsun?” demiş.

“—Dua ediyorum komutanım!” demiş.

Bütün salon kah, kah, kah, kah gülmüş. Yani, yüksek tahsilli insanlar, münevver, aydın kişiler… Komutan da gülmüş. Oradaki

arkadaşları, yedek subay olacak kimseler, hepsi gülmüşler. Yani, bu devirde iş duaya mı kaldı?

Bu laf söyleniyor:

"—İşimiz Allah'a kaldı."

Pekiyi, Allah'a kalmadan önce kimdeydi iş? Onun işi Allah'a kaldı. E, daha önce Allah'ta değil de, başkasında mıydı? Bu ne biçim saçma laf. Yani, sen böyle bir çizgiyle ayırıyorsun. Çizginin bu tarafı Allah'a ait değil, o tarafı mı Allah'a ait? Böyle mi demek istiyorsun? Onun işi Allah'a kalmıştır. Ne demek yani? Saçma veyahut küfür kokan sözler, tehlikeli sözler yani aslında.

Şimdi, onun zamanında, bundan otuz beş, kırk yıl önce bu olay. Türkiye'de dine karşı bir hava var. Böyle üniversiteliler arasında dindarlar az, Üniversite hocaları arasında dindar yok gibi, devlet memurları arasında yok gibi, böyle bir katı hava estiği sırada; şimdi bu dua ediyorum deyince, bütün salon gülmüş. Herkes, "Kah, kah, kah…" gülmüş, alay etmişler

Yani açıkça. Yani, bu devirde artık… Yani, dua ediyor şuna bak. Kafaya bak. Yani, yüksek tahsil yapmış ama kafaya bak. Dua ediyor filan diye.

Haa, komutan bir de sormuş. Kaşını kaldırmış komutan, alaylı alaylı:

"—E, nereyi istiyorsun bakayım?" demiş.

"—Ankara'yı istiyorum efendim." demiş. "Ailevi durumum, sıhhî durumum dolayısıyla Anadolu'nun uzak bir köşesine gitmek istemiyorum, Ankara'yı istiyorum!" demiş.

Bir kahkaha daha:

"—Hah, hah, hah… Kah, kah, kah… Kih, kih, kih…"

Salonda herkes gülmüş.

Şimdi bu da içinden demiş ki:

"—Ya Rabbi, bu kadar salon bana güldü, beni mahcub etme ya Rabbi!" demiş.

Torbanın başına sırası geldiği zaman gelmiş:

"—*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*" demiş.

İş inada bindi, kızıştı adam akıllı, ortam gerginleşti. Elini sokmuş heyecanla... Herkes nefesini tutmuş bekliyor. Torbadan çıkartmış, önce bir bakmış kendisi, yüzü gülmüş. Komutana

götürmüş:

"—Buyur komutanım!" demiş. "Allah, kendisine tevekkül edenleri, dua edenleri mahrum bırakmaz!" demiş.

"—Ankara, Milli Savunma Bakanlığı merkezi."

Bu nedir? Duanın birden bire kabul olması.

Bazen böyle olur. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin hikmeti. Bazen dua birden kabul olur. Bir başka güncel misal, Peygamber Efendimizden misal çok veririz. Peygamber çünkü o, o dua etti mi, onun dediği hemen olur.

Güncel, yani bu devirde olan. Türkiye'de Örfi İdare olduğu zamanda, Örfi İdare Bölge Komutanlığının olduğu bir şehirde, adını söylemiyorum, müftü olan birisi, adını söylemiyorum, Allah rahmet eylesin. Bir kuraklık ki, aylarca yağmur yağmamış. Otlar sararmış, ziraat büyük tehlikede, çiftçiler ağlıyor, çok böyle bir acı ve uzun kuraklık.

Vaizlerden bir tanesi gelmiş müftü efendiye, müftü bana kendisi anlattı rahmetli. Demiş ki:

"—Hocam, dinimizde bir yağmur duası vardır, yağmur duası yapalım. Dua edelim, Allah'tan yağmur isteyelim!"

"—Olur." demiş.

"—E, nasıl yapacağız?

"—Cumartesi günü her yer tatil olduğu zaman, o şehrin falanca yerindeki geniş tarlada, meydanda, orada yapalım! İlçelere de haber verelim!"

"—Olur, tamam!"

Kararlaştırmışlar.

"—Cumartesi günü öğle namazından sonra falanca çayırlıkta yağmur duası yapılacaktır." diye ilçelere haber göndermişler.

Geniş alan, yani binlerce insan gelse, çok geniş alan... Her yerden cumartesi günü minibüslerle, otobüslerle millet gelmeğe başlamış. Din görevlilerinden bir tanesi, müftünün yanına gelmiş demiş ki:

"—Hocam, biz ne yaptık?"

"—Ne yaptık?" demiş.

"—Beş kişiden fazla insanın bir araya gelmesinin yasak olduğu Örfi İdare bölgesindeyiz. Binlerce insan topladık biz. Örfi idarede

yasak. Altı kişi bir arada oldu mu, beş kişiden fazla bir arada olamaz; tamim var, genelge var, yasak. Ne yaptık biz?" demiş.

Müftü de telaşlanmış:

"—Eyvah, ne olacak şimdi? Belki oraya kırk bin kişi gelecek. Örfi İdare Komutanı ne der? Askeriyenin işi belli olmaz. Zaten askeriye bu işe biraz karşıdır. Gazeteler de zaten o güne kadar:

"—Artık işimiz Allah'a kaldı, yağmur duasına kaldı!" diye yazmışlar.

Gazetelerin edepsizleri, yazarların dinsizleri ver yansın ediyorlarmış boyna:

"—E, işte bu çağda bu kafayla nereye gideceğiz? Yağmur duasına kaldı işimiz, bilmem ne?" filan.

Müftü efendi bir çare düşünmüş, "Ben komutanın işini hallederim." demiş. Atlamış müftülük makam arabasına, dosdoğru Örfi idare komutanlığına gitmiş. Tabii, İl Müftüsü geliyor. Nöbetçiler kapıyı açmışlar. Paşanın yanına götürmüşler. Paşa Bölge Valışi, Örfi İdare Bölge Komutanı. Şehir değil, bölge komutanı, Paşanın yanına gitmiş. Kurnazlık yapıyor müftü:

"—Paşam, haydi buyurun, sizi almağa geldim!" demiş.

"—Hoca efendi, konu nedir?" demiş.

"—Paşam, ilan ettik, yağmur duasına çıkacağız. Siz valimizsiniz, başımızın tacısınız, siz olmadan olur mu? Siz de buyurun!" demiş.

Bocalamış Vali, demiş ki:

"—Müftü efendi, benim randevularım var, gelecekler var, gidecekler var; sen bana vekâlet et! Beni affet, ben gelmeyeyim. Sen benim yerime idare et!" demiş.

Zaten istediği o... İzin istese, bağıracak adam:

"—Niye Örfi İdareyi çiğnediniz? Böyle şey olur mu?" bilmem ne diyecek.

Yani, Vali müftüyu azarlayamaz mi? Azarlar. Çünkü, onun memuru. Bölge Valışi azarlayamaz mi? Tepesini deler alimallah, yumruklar yani. Ama, bu böyle kurnazlıkla, "Hadi Vali bey, Paşam, gidiyoruz!" deyince, "Aman bana dokunma, beni götürme, sen git, bana vekâlet et!" demiş. Tamam, onu kurtarmış.

Bana anlatıyor olayı:

Hocam, öyle heyecanlıyım ki, öyle korkuyorum ki... Gazeteler böyle aleyhimize yazı yazdı.. Yirminci Yüzyıl'da işimiz böyle dualara kaldı, yağmur dualarına kaldı diye herkes alay ediyor. Acaba dua edince yağmur yağacak mı, yağmayacak mı? Merak ediyoruz diyor. Ben elimi açtım, gözümü kapattım, dedim ki:

"—Yâ Rabbi, ben senin günahkâr, kusurlu bir kulun olabilirim. Hatam, kusurum çok olabilir. Ama bu herifler dine, imana karşı geldiler. Peygamber Efendimiz'in yapmış olduğu bir iş bu yağmur duasına çıkmak. Bunun aleyhinde konuştular, işimiz Allah'a kaldı dediler. Yâ Rabbi, sen şu mü'min kullarını mahcub etme, bizim duamızı boşa döndürme yâ Rabbi, geri çevirme!" diye dua etmiş.

Gittik alana, binlerce insan toplanmış. Gökyüzü masmavi, bir tek bulut yok; açık, pırıl pırıl gökyüzü. Aylardır zaten, ne derler: "Yer demir, gök bakır" derler. Yani, tıngır tıngır, yağmur yağmıyor hiç...

"—Duaya başladık, dua biterken yağmur başladı." diyor.

Bak bu, duanın kabulü işte. Duaya başladık, yağmur başladı diyor. Oradaki Örfi İdare komutanının vekili bir albay, gazetecilere dönmüş, ağzını da bozmuş biraz:

"—Ulan edepsizler! O kadar yazdınız kaç gündür, gördünüz mü? İşte dua ettiler, Allah yağmuru yağdırdı." demiş.

c. Duaların Kabulü

Allah duaları kabul eder. Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ (المؤمن: ٦٠)

(*Ve kàle rabbükümü'd'ûnî estecib leküm*) "Rabbiniz, 'Ey kullarım, siz bana dua edin. Ben sizin duanızı karşılayacağım. Duanızın karşılığını vereceğim!' buyurmuştur." (Mü'min, 40/60)

Dua edin kullarım bana, ben sizin duanızı kabul edeceğim diye vaadi var. Ama, duanın kabulü üç şekilde olur. Üç türlü olur duanın kabulü:

1. İstediğini Allah aynen verir.

"—Ya Rabbi, şu anda yağmur yağdır.

“—Pekiyi kulum.” der, şakır şakır, şakır şakır böyle yağmur yağar.

2. Bazen kulun istediğinden a’lâsını verir. Kul der ki:

“—Yâ Rabbi, şu ayağım yerden kesilsin, bir motosiklet alsam razıyım. Sepetli bir motosiklet olsun da, işte hanımımı oraya oturtayım, kendim pata pata geleyim, gideyim razıyım.” der.

Allah Mercedes araba nasib eder. Yani, istediğinden alâsını verir bazen.

Veyahut, der ki meselâ:

“—Yâ Rabbi, karnım ağrıyor, şiddetli ağrım var, bana aspirin ver!” diye dua etti meselâ diyelim ki bir insan... Şimdi Aspirin verse, Aspirin o adamın midesini delecek, mide kanaması olacak. Onun midesi Aspirine elvermiyor.

O zaman Allah, onun maksadı ne? Ağrısının geçmesi mi? Aspirin vermez de, başka bir şey verir. Midesi de delinmez, ağrısı da geçer. Bu, duası kabul olmadı demek değil. Aspirin gelmedi ama ağrısı geçti ya. Bazen böyle kabul eder. Yani, istediğinden a’lâsını verir. Anlayan anlar. Ben daha azını istemiştim, daha çoğunu verdi Allah diye böyle de olabilir.

3. Bazen de insan kader-i ilâhiye zıt bir şey ister. Meselâ, ne ister?

“—Ya Rabbi, şu benim hastam yaşasın, ölmesin.”

“—İyi ama kulum, ben ona kırk beş yıl ömür biçtim. Kırk beş yıl sonra ölecek, kaderi onun o. Sen şimdi yaşasın diyorsun, kırk bes yılda o ölür. Amma bu dua eden sahsa, hani kırk bes yılda ölen kimseye ölmesin dedi ya; o dua eden kimseye Allah ahirette sevap verir.

“—Kulum sen böyle dua etmiştin ama istediğin şey benim kaderime muhalifti, onun yerine şimdi burada sana sevap veriyorum.” der.

Kul o zaman o kadar memnun olur ki, “Yahu keşke her duamı Allah ahirette mükâfatlandırsaydı!” der.

Yine güncel bir misal söyleyeyim size. Ben buraya gelmeden iki ay önce diyelim, en çok iki ay önce, mahallemizdeki mübarek camiden çıktık. Cami mübarek bir cami. Bütün camiler

mübarektir de, evliyaullahtan Aziz Mahmud-u Hudâî Hazretleri'nin Çilehanesi'nin olduğu yer, tarihi değeri olan bir cami. Biz camiden çıktık, baktık bir adam öyle oralarda bakınıyor böyle…

"—Buyurun, bir şey mi arıyorsunuz? Yardımcı olabilir miyiz size?" filan dedik.

Dedi ki:

"—Ben Aziz Mahmud-u Hüdai Hazretleri'nin Çilehanesi'ni arıyorum."

"—Aradığınız yer burası… Anahtarı bizde, isterseniz açalım, içerisini görün! Dedik

Ziyarete gelmişler. Yani, evliyaullahtan bir kimsenin ibadet yeri diye, mübarek bir yer diye ziyarete gelmişler.

……………

Ben bazen ismiyle cismiyle özel olarak kardeşlerime dua ederim. Bazen de umumi ederim. Bir de özel ismiyle, hatırladıklarımın ismiyle duasını yaparım.

Bir kardeşimizin hanımı rahatsızmış, benden dua istedi. Dua ediyorum, kader-i ilahi diye karşıma mani çıkıyor, levha çıkıyor adeta... Sonra biz Türkiye'ye döndük, vefat etmiş. Bir iki gün içinde vefat etmiş.

Ben sonra görüştüm kendileriyle. O kadar tatlı olmuş ki, ahirete intikali, vefatı. O hastalıktan ölenler çok ızdırab çekerlerken, bu hiç ızdırab çekmemiş. Bizim şu dua kitabımızı okuyormuş, başucunda kocası…

"—Çok rahatladım! Yahu uykum gelir gibi oldu." demiş kocasına…

"— Sen uyu, ben dua etmeye devam ederim!" demiş kocası.

Uyumuş. Kocası da eczaneden bir şey almağa gitmiş. Geldiğinde demişler ki:

"—Tamam, ahirete göçtü."

Çok tatlı, yumuşak bir vefatla, güzel bir şekilde vefat etmiş. Yani böyle dualar, Kur'anlar okunurken ruhunu teslim etmiş

Kocası iki gün sonra rüyasında görüyor hanımını rüyada kocasına diyormuş ki:

"—Hiç üzülme, ben burada çok rahatım, çok güzel bir yer burası... Bir yerde bekliyoruz, daha güzel bir yere gidecekmişiz, onu bekliyoruz." diyormuş.

Ne diyor? Kabirde bekliyor yani, ama kabri cennet bahçesi, daha güzel yere gidecek. Yani nereye? Cennete gidecek. Allah-u ekber… Ama, ben dua ettim, camide dua ettim yaşasın diye. Yaşasın diye dua ettim ama, Allah hep önüme onun mukadderatı bu diye adeta bir levhayı mania olarak koydu. Yani, anladım vefat edeceğini.

Ben bunu söyledim böyle. Size çok dua ettim ama, hep Allah aklıma, Allah'ın kaderi diye böyle hatırıma getirdi dedim. O da böyle güzel şeyler anlattı.

Şimdi, hatta geçen gün burayı telefonla aramış da bir daha, bir rüya daha görmüş. Kim bilir ne güzel bir rüya gördü. Artık onu bilmiyoruz ama ilk rüyası için dedim:

"—Bak, bu çok güzel bir rüya. Kabri demek ki rahat, güzel bir yer ki öyle söylemiş."

Çünkü Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[23]

اَلْقَبْرُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ ، أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفَرِ النِّيرَانِ

(ت. عن أبى سعيد)

(*El-kabru ravdatün min riyâdı'l-cenneti, ev hufratün min huferi'n-nîrân*) "Kabir ya cennet bahçesidir mü'min kul için; ya da cehennem çukurudur kâfir için, günahkâr için..."

Mü'minse, cennet bahçesi olur. Kâfirse, veya günahkârsa, azab yeri olur, cehennem çukuru olur. Adamına göre olur yani.

Bak, iki gün sonra:

"—Burası çok güzel, rahatız, meraklanma, üzülme!" diyor, teselli ediyor kocasını, üzülme diyor. "Ama burada

---

[23] Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.500, no:2384; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.231, no:4682; Ebû Said el-Hudri RA'dan.

Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.271, no:8613; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.546, no:42109; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.90, no:1853; *Câmiü'l-Ehàdis*, c.XXVIII, s.432, no:41805.

durmayacakmışız, daha güzel bir yere gidecekmişiz.” diyor, ayan beyan cennete gideceğini söylüyor yani. El-hamdü lillâh. İşte dualar böyle olur.

d. Peygamber Efendimiz İçin Dua

Aziz ve muhterem kardeşlerim. Duaların bir şekli de, Peygamber Efendimiz’e yapılan duadır, çok kıymetlidir. Peygamber Efendimiz’e yapılan duaya salât ü selâm denir. Salât ü selâm, Peygamberimiz’e duamızdır bizim. Saygımızın, sevgimizin, bağlılığımızın ifadesi olan bir şeydir bu. Biliyorsunuz, Kur’an-ı Kerim’de Allah bize emretmiştir:

إِنَّ اللهَ وَمَلاَئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ، يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ

وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (الأحزاب:٥٦)

(*İnna’llâhe ve melâiketehû yusallûne ale’n-nebiyy, yâ eyyühe’llezîne âmenû sallû aleyhi ve sellimû teslîmâ*) “Allah CC ve melekleri Rasûlüllah’a salât ederler. Ey iman edenler, siz de Rasûlüllah’a salât eyleyin, selâm getirin!” (Ahzab, 33/56) diye ayet vardır.

Onun için, biz her vesileyle, her fırsatta salât ü selâm getirmeliyiz. Hatta, adı her anıldığı zaman, salât ü selâm getirmeliyiz Peygamber Efendimiz’e... Zaten getiriyoruz. Hazret-i Muhammed AS, SAS hemen diyoruz. Neden?

Dedelerimiz, analarımız nur içinde yatsınlar, Allah razı olsun... Kalanlara uzun ömür versin, vefat edenlere rahmet eylesin... Bizi bu terbiyeyle yetiştirdiler. Nuh AS, Musa AS, Adem AS diyoruz. (*Aleyhi’s-selâm*) ne demek? “Ona selâm olsun!” demek.

Bakıın, isminin bir parçasıymış gibi, hemen salât ü selâmı arkasına ekliyoruz biz. Bu bir terbiyedir. Büyüklerimiz bizi böyle terbiye etmiş.

Başkası ne diyor?

“—Nuh…”

Askerlik arkadaşın mi?

“—Muhammed…”

Askerlik arkadaşın mı? (*Aleyhi's-selâm*) desene edepsiz!

Bizim Ankara İlâhiyat Fakültesi'nde doçentlik imtihanı olacak, biz o zaman asistanız. Bizden önceki birisi doçent olacak. İstanbul'dan, bilmem nereden jüri üyeleri geldi, imtihan ettiler onu; sonra bana anlatıyor o doçent olan kimse… "İçeriye girdim." diyor. Kim olduğunu söylemeyeceğim. Söylesem çok şeyler var. İlginç, enteresan çok şeyler var da, söylemiyorum bazı şeyleri, içimde saklı kalıyor.

"—Bak!" demiş gelen jüri üyeleri, zıpır prof. dr, zıpır dr. filan onlar. "Haydi bakalım, şimdi bize şu konuyu anlat! Hazretsiz, AS'sız anlat bakalım şu konuyu..."

İslâm tarihinden giriyor imtihana. Doçent, İslâm tarihinden giriyor. Jüri üyeleri ne diyor:

"—Haydi bakalım, Hazret kelimesini kullanmadan, salât ü selâm filân getirmeden söyle bir zıpırca bir anlat bakalım!" diyor yani.

Batıyor mu sana? Kalın kafalı… Hazret-i Muhammed desen, batacak mı sana? Hazret-i Muhammed AS' desek, fenâ mı olacak? Bak terbiyesize!

Ama, bizim dedelerimiz, Allah razı olsun. Bize AS' diyerek öğretmişler, çok şükür, El-hamdü lillâh. Söze başlarken Besmeleyle başlarız, hamd ederiz, salât ü selâm getiririz..

Hutbeye başlarken, salât ü selâm getiririz.. Fatiha'yı okumadan önce, salât ü selâm getiririz. Duaya başladığımız zaman, namaz bittikten sonra önce bir, esaslı bir salevat getiriyoruz. Ondan sonra, Ayete'l-kürsi filân okuyoruz.

Asıl size onu anlatacaktım. Hangi salevatı okuyoruz? Çok çeşitli salevatlar var... Hangi salevatı okuyoruz? *Salâten tüncînâ*'yı okuyoruz:

اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ ، صَلَاةً تُنْجِينَا

بِهَا مِنْ جَمِيعِ الأَهْوَالِ وَالآفَاتِ ، وَتَقْضِي لَنَا بِهَا جَمِيعَ الْحَاجَاتِ ، وَ

تْطَهِّرُنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ السَّيِّئات ، وتَرْفَعُنَا بِهَا عِنْدَكَ أَعْلَى الدَّرَجَاتِ ،
وَتُبَلِّغُنَا بِهَا أَقْصَى الْغَايَاتِ ، مِنْ جَمِيعِ الْخَيْرَاتِ ، فِي الْحَيَاةِ ، وَ بَعْدَ
الْمَمَاتِ ، بِرَحْمَتِكَ يَا ارْحَمَ الرَّاحِمِينَ ، حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ، نِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ، غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ .

(*Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed, salâten tüncînâ bihâ min cemîi'l-ehvâli ve'l-âfat… Ve takdî lenâ bihâ cemîal hâcât… Ve tutahhirunâ bihâ min cemîi's-seyyiât… Ve terfeunâ bihâ indeke a'le'd-deracât… Ve tübelliğunâ bihâ aksa'l-gàyât… Min cemîi'l-hayrâti fî'l-hayâti ve ba'de'l-memât… Bi-rahmetike yâ erhame'r-rahimîn… Hasbuna'llahu ve ni'me'l-vekîl, ni'me'l-mevlâ ve ni'me'n-nasîr… Gufrâneke rabbenâ ve ileyke'l-masîr…*)

[Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e ve onun Ehl-i beytine salât eyle. Bu salâvat o derece değerli olsun ki: Onun hürmetine bizi bütün korku ve belâlardan kurtar… Bizim ihtiyaçlarımızı o salevat hürmetine yerine getir… Bizi bütün günahlardan bu salevat hürmetine temizle… O salevat hürmetine bizi derecelerin en üstününe yücelt… O salevat hürmetine hayatta ve öldükten sonra düşünülebilecek bütün hayırlar konusunda gayelerin en sonuna kadar ulaştır... Ey merhametlilerin merhametlisi, bize bunları merhametinle nasib eyle…

Allah bize yeter, o ne güzel vekildir. O ne iyi bir dost, ne iyi bir yardım edicidir. Ey Rabbimiz, senin mağfiretini dileriz, dönüş yalnız sanadır.]

Şimdi bunun mânâsını söyleyeceğim demiştim sabahleyin, onu söylemek istiyorum:

Salâten tüncînâ salevatı çok güzel bir duadır. Anlamı çok geniştir, kapsamı çok geniştir. Onun için, kısaca anlamını söyleyeyim. Peygamber Efendimiz'e salât istiyoruz:

اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلٰى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ ، صَلاَةً تُنْجِينَا

بِهَا مِنْ جَمِيعِ الأَهْوَالِ وَالآفَاتِ ،

(*Allàhümme salli ala şeyyidinâ muhammedin ve alâ âli şeyyidinâ muhammed*) "Yâ Rabbi, Peygamber Efendimiz'e ve onun âline salât eyle…" Ama nasıl salât eyle? (*Salâten*) öyle bir salat eyle ki, (*tüncînâ bihâ min cemii'l-ehvâli ve'l-âfât*) bizi her türlü korkulardan ve afetlerden koruyan bir salât ile selâm eyle..."

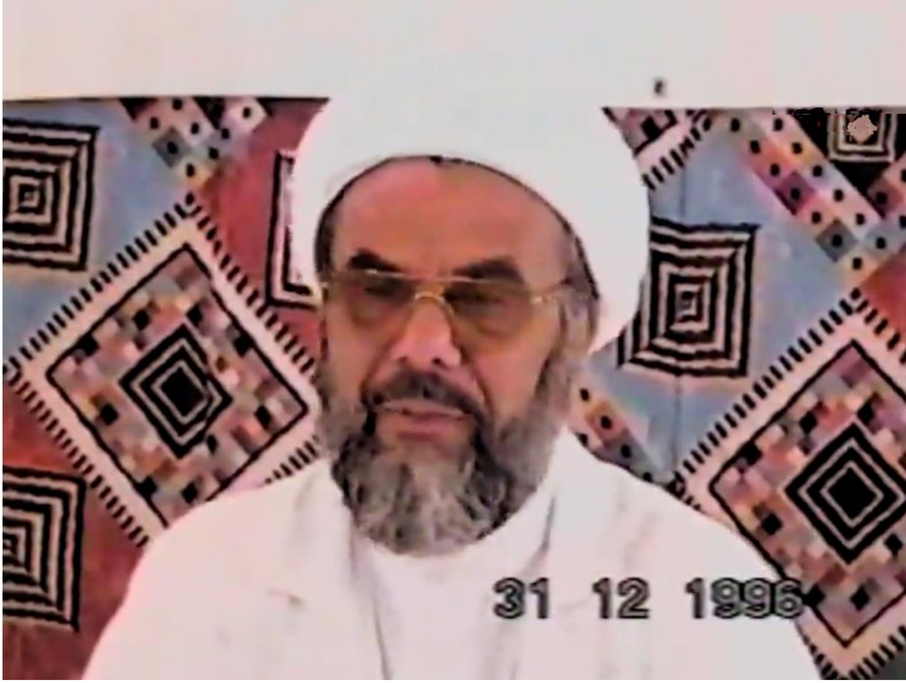
Ehvâl, iki gözlü (h) ile korkular demek. *Ahvâl* olursa, haller demek olur. (*Min cemii'l-ehvâl*) Her türlü korkulardan.

İnsanın korkuları nerede olur? Bak, ölümden korkuyoruz. Akıbetimizden korkuyoruz, kabirdeki halden korkuyoruz, ahiretten korkuyoruz, mahşer yerinden korkuyoruz, sırattan korkuyoruz, mizandan korkuyoruz. Ne istiyoruz? Böyle bir felâkete uğramadan, kabrimiz cennet bahçesi olsun, ömrümüz uzun olsun, hüsnü hatimeyle ahirete göçmek nasib olsun…

Mahşer gününde Arş-ı A'lâ'nın gölgesinde gölgelenelim, hesabımız âsân olsun, güzel olsun, terazimiz, mizanımız ağır gelsin. Sırat'ı yıldırım gibi geçelim, azaba uğramayalım, cennete doğrudan girelim. Korktuklarımızdan emin olalım, umduklarımızı Allah bize versin. Öyle girelim.

Hah, biz de salât ü selâm getirirken: Yâ Rabbi, Peygamber Efendimize öyle bir salât ve selâm eyle ki, onun hürmetine biz her çeşit korkulardan kurtulalım, her çeşit maddi, mânevî afetlerden mahfuz olalım…

Şimdi, dün akşam şakır şakır burada yağmur yağdı. İyi ki dedim Toowoomba'dayız. Yani, ya bir çukur yerde olsaydık! Selin bastığı yerde, suyun ne kadar yükseldiğini çubuklar gösteriyor. Bir buçuk metre, iki metre… Ya oralarda olsaydık! Oralarda bir kamp yapmış olsaydık, ne olurdu? Sel basardı. Haydi evin damına çık! Kayıkla gelsinler diye, kendini kurtarsınlar diye bekle. Değil mi yani, korkuyor insan, afetlere uğramamak istiyor.

Evvelki sene gezerken, meşhur bir kasırga bizim peşimizden dolaştı durdu. Biz nereye gittiysek, o da geldi. Ama, yanımıza yanaşamadı, *el-hamdü lillâh...*

Haa, her çeşit korkulardan, afetlerden uzak olalım. O salât ü selâm hürmetine ya Rabbi, bizi uzak eyle...

(*Ve takdî lenâ bihâ cemîa'l-hâcât*) "Bu salât ü selâm hürmetine bizim her hacetlerimizi ver yâ Rabbi! Ne istediysek senden, bütün ihtiyaçlarımızı gör, her istediklerimizi ver." Bak, ne güzel dua...

(*Ve tütahhirunâ bihâ min cemii's-şeyyiat*) "Bizi her türlü pisliklerden temizle. Yani, dışımız temiz ama, kalbimiz nasıl? İçimiz nasıl, defterimiz nasıl? Defter kara mı, ak mı? Melekler ne yazdılar? İyileri mi yazdılar, kötüleri mi? Her türlü kötülüklerden tertemiz temizle yâ Rabbi!"

(*Ve terfaunâ bihâ indeke a'led-derecat*) "Bizi senin huzurunda en yüksek dereceye yükselt. Senin nazarında en yüksek mertebelere yükselt."

Şimdi, insan dünyada derecelere yükseliyor. Ben meselâ, üniversitede en yüksek dereceye yükseldim. Var mı daha yüksekte olan? Yok… Ta tepedeyiz. Ne olacak?

Ötekisi, Süleyman Demirel Reisicumhur oldu, ta yukarıya çıktı. Ooo, biz aşağıdan bakıyoruz. Süleyman Demirel yukarıda. Ne olacak? İran şahı ne oldu? Yani, ne olacak? Ne olursa…

"—Dünya dereceleri değil, senin huzurunda geçerli olan, senin yanında kıymetli olan en yüksek dereceye yücelt yâ Rabbi.

(*Ve tübelligunâ bihâ aksa'l-gàyât*) "En olmayacak, en uzak umutlarımıza, gayelerimize bizi eriştir yâ Rabbi!"

Ne istiyorum ben? Sen ne istiyorsun? Ne istiyorsan, en uzak, en olmayacak; en muhal gibi görünen şeyler. Müslümanlar şöyle olsun, çoluk çocuğum böyle olsun, dünya şu olsun, bu olsun; en uzak amaçlarımıza dahi bizi ulaştır ya Rabbi!

Haa, insanın gayeleri şer de olabilir:

"—Yâ Rabbi, benim elime bir fırsat ver. Bütün bu insanları kırıp geçireyim. Hepsini orakla biçer gibi biçeyim!"

Haa, bu iyi gaye değil…

(*Min cemii'l-hayrât*) "Hayırlardan olan her gayelerimize bizi ulaştır yâ Rabbi!"

Çünkü Bazı insan kızıyor. Bir salâhiyet versen, önce babasını kesecek. Yani, öyle tipler var. Anasını dövüyor, merdivenden yuvarlıyor. Hayırdan en ileri gayeleri, (*min cemii'l-hayrat*) hayırdan yana gayelerimize eriştir yâ Rabbi!

(*Min cemii'l-hayrâti fi'l-hayâti ve ba'de'l-memât*) "Dünyadaki gayelerimize de, dünya ile ilgili emellerimize, amaçlarımıza da; ahiretteki amacımıza da ulaştır."

Ahirette de cennete girmek istiyoruz. Ben, Peygamber Efendimiz'in köşkünün yanında köşk istiyorum. Allah size de versin. Hep beraber. İşte, ahiretteki amaçlarımıza da ulaştırsın. Allah-u Teàlâ Hazretleri..

(*Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn*) [Rahmetinle, ey rahmet edenlerin rahmet edicisi…] Böyle bir dua.

(*Hasbuna'llàhu ve ni'me'l-vekîl, ni'me'l-mevlâ ve ni'me'n-nasîr… Gufrâneke rabbenâ ve ileyke'l-masîr*) [Allah bize yeter, o ne güzel vekildir. O ne iyi bir dost, ne iyi bir yardım edicidir. Ey Rabbimiz, senin mağfiretini dileriz, dönüş yalnız sanadır.]

Niye hemen duaya başlarken, salevatla başlıyoruz? Başında salat ü selâm getirilirse, sonunda da Fatiha'yı çektiğimiz zaman; *"Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammed"* deyip okuyunca; iki salat ü selâmın arasındaki dualar makbul olur. Allah ayıklamaz. Yani, salevatları kabul ettim. Bunları Peygamberime götürün meleklerim, tebliğ edin. Duaları atın Pasifik Okyanusuna demez, hepsi birden gider. Başı sonu salevat olduğu zaman, hepsi birden gider. Onun için, duaya salevatla başlıyoruz. En sonunda, salevatla Fatiha'yı öyle okuyoruz.. Dualarımız kabul olsun diye çok kıymetli bir dua okuyoruz. Allah dualarımızı kabul etsin. Cümlemizi sevdiği kul eylesin.

Bi-hürmeti esrar-ı sureti'l-fâtihah!

....

Bakın, dikkat ederseniz, "Fatiha okuyun!" deyince, Euzü Besmeleyi çekip hemen Fatiha'ya başlamıyoruz. Ne yapıyoruz?

Önce, "*Allàhümme salli ala şeyyidinâ muhammedin ve alâ âli şeyyidinâ muhammed.*" diye salevat okuyoruz.

Bu da dedelerimizin bize öğrettiği bir edeb. İşte bakın, nur içinde yatsın mübarekler. Allah derecelerini yükseltsin, cennette buluştursun hepimizi… Ne adamlarmış, ne mübarek adamlarmış. Ak sakallı, nur yüzlü, mücahid, iyilik sever ne insanlarmış. Allah sizleri de öyle eylesin.

İnşâallah sakallarınız bembeyaz olsun. Yaşınız yüzü geçsin, yüz yirmiyi geçsin, yüz otuzu geçsin. Torununuzun, torununuzun torununu görün! İslâm'ın, dünyanın her yerine yayıldığını görün! Avustralya İslâm Cumhuriyetini görün. Ondan sonra, başka yerleri görün. Müslümanların birleştiğini görün. Beraberce görelim inşâallah… Allah hepinizden razı olsun…

El-fâtihah!

31. 12. 1996 - Akşam Sohbeti
Toowoomba / **Avusturalya.**

13. TASAVVUF VE NEFİS TERBİYESİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, muhammedini'l-mustafâ… Ve alâ âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd.

Aziz ve muhterem kardeşlerim.

Dersime 11.00'da başlayamamamın sebebi, midem rahatsız oldu. Gelecekken, hatta on dakika önce gelecekken yeniden abdest almam gerekti. Sıhhî ve tıbbî bir mazeret olduğu için gelemedim. Yoksa 11.00'da gelmekti niyetim. Sekiz dakika geç başlamış oluyoruz. Eski konuşmalarımızı duymuş olanlar hatırlasın. Uzaktan yakından yeni gelenler de konuşmamızın başını, siyakını, sibakını, gelişini, gidişini bilsin diye açıklayalım:

"—En mühim iş, imandır. İman olmazsa, hiç bir şeyin kıymeti olmuyor. Dünya ve ahiretin saadeti imana bağlıdır. İnsanın hayattaki en büyük amacı, iman sahibi bir kimse olarak Allah'ı tanımak, ma'rifetullaha ermektir." dedik. İlk gün bunu anladık.

"İnsan Allah'ı tanıyınca, Onun en güzel sıfatlara, Esma-i Hüsnâ'ya sahip olduğunu, her şeyinin güzel olduğunu anlar ve Allah'a àşık olur, àşık-ı sàdık olur, muhabbetullah'a erer." dedik.

Muhabbetullah'a erer ama, eğer insanın imanında, İslâm'ında, Allah'ın emirlerini uygulayışında eksikleri, kusurları varsa; o zaman muhabbetullah da tam teşekkül edemiyor insanın gönlünde… Allah sevgisi tam yerleşmiyor ama; onun da tedavi edilmesi lâzım. Tam teşekkül etmemişse bile, bir mü'minde, onun sağlanması gerekir dedik. Bunun yolu da kısaca, tasavvuftur dedik.

a. Tasavvuf Önemli Bir Konu

Şimdi tasavvuf denilen bu önemli ve sevimli ve değerli konuyu

anlatmak istiyorum. Önemli konu. Çünkü, ma'rifetullah ve muhabbetullah, dünya ve ahirette mes'ud ve bahtiyar olmak ona bağlı. Bu bakımdan önemli, sevimli diyorum. Çünkü, insan sevgiye gark oluyor. Dünyada da, ahirette de mutlu oluyor Tasavvuf sayesinde… Hatta, mutasavvıfları görünce bile mutlu oluyor. Hatta, menakıbını duyunca bile mutlu oluyor. Adını duyduğu zaman bile, yüzüne sevgi ve tebessüm yayılıyor.

Hayatımız için son derece önemli bir konu olması dolayısıyla, bu konu tarih boyunca ilgi çekmiştir. Dünyanın her yerinde ve her milletinde, her zamanda ve her çağda tasavvuf ilgi uyandırmıştır. Diyebilirim ki, Osmanlı Devlet-i Aliyyesi, koca üç kıt'aya hakim olan devletin ana vasfı, padişahından çobanına kadar, askerinden komutanına kadar, alimlerinden talebesine kadar herkesin tasavvufla ilişkili, bağlantılı olması, ve tasavvuf terbiyesiyle yetişmiş olmasıdır. Osmanlının belki büyüklüğü buradadır. Onun için, çok önemli bir konudur ve sevimli bir konudur. Tatlı bir konudur ve ilginç bir konudur. Bizim bu konuyu iyice bilmemiz gerekiyor.

Şimdi tasavvufun gayesi ma'rifetullah ve muhabbetullah olduğu için; yani Allah'ı tanımak ve Allah'ı sevmek, Allah tarafından sevilmek… Tasavvufu kısaca tarif etmek gerekirse, ne diyeceğiz? Allah tarafından sevilmek ve Allah aşkına, Allah sevgisine sahip olmanın yollarını öğrenmek sanatı... Onun için, tasavvuf ilimlerin en yükseğidir. Tefsir ilminden de mi daha yüksek, hadis ilminden de mi daha yüksek, fıkıh ilminden de mi daha yüksek? Evet, hepsinden daha yüksek...

Çünkü hepsinin içinde bulunan o güzel malzemeyi derleyip, toplayıp, en mühim gayeye doğru insanı yetiştiriyor. Tefsirden de faydalanıyor, fıkıhtan da faydalanıyor, hadisten de faydalanıyor, bütün ulûm-u diniyyeden faydalanıyor. Ama çok mühim bir gayeye götürüyor. O bakımdan çok önemlidir.

Tasavvuf, Allah'ı sevme ve Allah tarafından sevilme yolu, usulü, sanatı... Şimdi, Allah tarafından sevilmeyen bir insan, Allah'ın kızdığı bir insan, Allah'ın gazap ettiği bir insan, Allah'ın nefret ettiği bir insan olmak çok korkunç bir şey… Allah tarafından sevilmeyen bir insan, hani dünyadaki ufacık tefecik bir

kimse insanı sevmezse; herkesin dostu vardır, düşmanı vardır der insan, omuz silker ama; kâinatın yaradanı, alemlerin Rabbi bir insanı sevmezse; bundan daha büyük felâket olmaz. Onun için, mutlaka bu sevilmeme durumundan kurtulmak lâzım.

Allah kimi sevmez? Asi, itaatsiz, dik başlı, edepsiz kulları sevmez, kesin... Yani, bu anlaşılmayacak bir sır değil, kavranılmayacak bir yüksek ilmi hakikat değil, basit bir şey. Onun için, ibadet ve tâat ve itaat lâzımdır. Ma'rifetullah'a ve muhabbetullah'a ermek için itaat, ibadet ve tâat lâzımdır dedik dün, sözü oraya bağladık.

Tabii, insanın bu işi yapması da kolay değil. "Allah'a itaat edin, Allah'a ibadet edin!" dediğimiz zaman, sözümüz tam tutulmuyor. Veyahut kendimiz, itaat edeyim, ibadet edeyim dediğimiz zaman, kendimiz bile yapamıyoruz. Aciz kalıyoruz, geri kalıyoruz, kendi kendimizi yenemiyoruz, aşamıyoruz. Yani, evet. Allah'ın sevgisini kazanmak yolu, itaat yolu ama gel de itaat et bakalım. Dedik ki, mani ne var? Allah'a itaat etmeye, ibadet etmeye mani ne var?

b. En Büyük Engel İnsanın Nefsi

Allah'a itaat ve ibadet etmeye en büyük mani, insanın kendi nefsidir. Kendisi istese, insan kendisi istedi mi her şeyi yapar. İsteyen insan her şeyi yapar. İstemiyor, nefsi istemiyor. O halde, en büyük mani, insanın kendisidir. Namaz kılmayan insan niye kılmıyor? Nefsi istemiyor. Nefsi kalkamıyor, nefsi zahmeti çekemiyor, nefsi o ibadetin şartlarını yerine getirmeye üşeniyor. En büyük düşman, en büyük engel, nefsi...

Onun için, Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:[24]

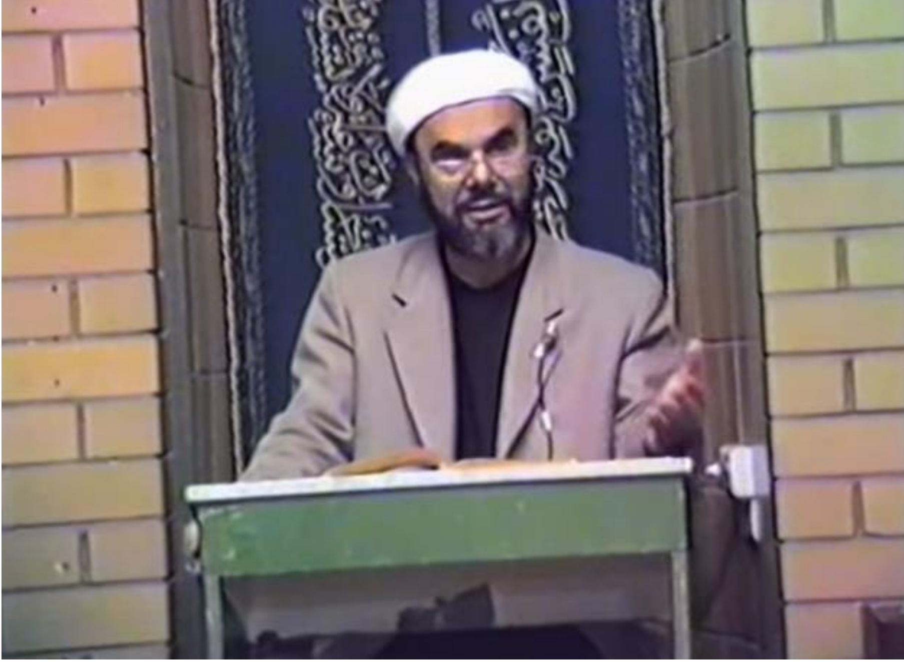
أَعْدٰى عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ .

---

[24] Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlü'l-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVIII, s.270, no:19379.

(*A'dâ adüvvüke nefsüke'lletî beyne cenbeyke*) "Senin en büyük düşmanın, şu iki yanın arasındaki, içindeki nefsindir." Hiç başka yerde arama, dışarılarda filan değil…

"—Sabahleyin namaza kalkmadım."

Niye kalkmadın?

"—Ne bileyim, bırakamadım uykuyu, uyku arzumu, nefsimin arzusunu yenemedim, kalkamadım."

"—İçkiyi bırakamadım."

E, niye bırakamadın?

"—Vallahi tevbe etmiştim, bana yemin ettirmişlerdi, tamam demiştim, bir daha içmeyeceğim filan demiştim amma; ne yapayım, tutamadım kendimi!" filan deniliyor.

Buralardan görülüyor ki, nefsin terbiye edilmesi lâzım!

Tasavvuf, nefsi terbiye etmeyi amaç ediniyor. Bunun için. Tasavvufun yaptığı işlerden, faaliyetlerden en başta geleni: nefsi terbiye etme çalışmaları, büyük bir kısmı, tasavvuf da budur. Nefsi terbiye çalışmaları…

Ana fikir olarak hangi mantığa dayanıyor? Yani, nefsi ben terbiye edeceğim. Şu nefis ıslah olmalı. Hangi mantığa dayanıyor? Nefsi zayıflatmağa dayanıyor. Nefsi zayıflatacaksın ki, yenebilesin. Düşman zayıf olacak ki, yenilebilsin. Düşman kuvvetli olursa, baş edemezsin.

Yani diyelim ki, zavallı bir mecnun, bir deli, aklını kaybetmiş bir zavallı İşte. Bir kriz gelmiş, çok büyük bir olaydan sonra aklını oynatmış, kaybetmiş aklını ama; adam pehlivan gibi güçlü kuvvetli… Beş tane, on tane adam zapt edemiyor. Niye? Kuvvetli. Kuvvetli bir deliyi zapt edemez, ama çok zayıf, ufak tefek bir şeyi kıskıvrak yakalar tutar. Ama, kuvvetliyi zapt edemez insan.

Onun için, nefsin arzularını yenebilmemiz için, onu aşabilmemiz için, nefsimizi zapt u rabt altına alabilmemiz için; ana fikir, nefsi kuvvetlendiren, kabartan şeylerden onu mahrum etmektir. Nefis terbiyesinde ana fikir bu.

Şimdi, nefis nelerden kuvvetlenir? Nefis, çok yedi mi kuvvetlenir. Adam kollarını sıvıyor, oturduğu zaman bir kuzuyu bitiriyor. Bir tepsi baklavayı yiyor.

Tamam, şimdi bu insanın nefsini bu adam zapt edemez. Çünkü kuvvetleniyor nefsi… Kuvvetlendiği zaman kendisini tutamaz, engel olamaz, mani olamaz kendisine; kötülükleri yapar.

Osmanlıların padişahları, aynı zamanda şiir yazmışlar. Yani, zerafet tarafları da var böyle, estetik tarafları da var. Kanûnî Sultan Süleyman bir şiirinde diyor ki… Kendisinin şiirdeki adı, mahlası Muhibbî… Kanuni demiyor kendisine, Muhibbî diyor şiirde… Şiir yazarken, en sonunda Muhibbî mahlasını kullanıyor:

Nefs hazzın ey Muhibbî, vermegil hayvan sıfat.
Zapt-ı nefs et, àrif ol, alemde insanlık budur.

Kendisine hitab ediyor:

"—Ey Muhibbi, ey padişah Kanûnî Süleyman, nefsin isteklerini verme nefsine... Verme de, verilmemesine alışsın…"

Hayvana yemini fazla verirsen azar. Meselâ, atın arpasını fazla kaçırırsan, önüne fazla arpa koyarsan, gemi azıya alır, üstündekini yere atar. Laf dinlemez, yerinde duramaz.

Köpek de öyle... Biz biraz dağ başında bir ev tuttuk, bir köpek edindik. “Tam beslemeyin. Tam beslediğiniz zaman zapt edilemez, sahibine bile zarar verir.” dediler.

“Hayvan gibi nefsine her istediğini verme ey Süleyman, ey muhibbî! Böylece zapt-ı nefs et, arif ol, alemde insanlık budur.” diyor. Yani, Padişah Kanuni Süleyman bile nefse muhalefet etmek gerektiğini, nefsi zayıflatmak gerektiğini biliyor.

İnsanın nefsini terbiye etmek için ne yapılır? Tasavvufi usullerden birisi, oruç tutturulur. Yemek yedirmez, yemeği az yedirir. Hakikaten, Ramazan'da göreceksiniz, insan aç olduğu zaman nefsi zayıflıyor, nefsine laf geçirmek mümkün oluyor. Nefsin arzuları da sönük oluyor, taşkın olmuyor, kuvvetli olmuyor, azgın olmuyor, nefis kabarmış olmuyor. Bir çare, açlık...

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:[25]

لِكُلِّ شَيْءٍ بَابٌ، وَبَابُ الْعِبَادَةِ الصِّيَامُ (أبو الشيخ عن أبى الدرداء)

(*Li-külli şey'in bâbün*) “Her şeyin bir kapısı vardır, (*ve bâbü'l-ibâdeti's-sıyâmü*) ibadetin kapısı da oruçtur.”

Oruç tuttun mu, aç durdun mu, nefis oradan bir kere beslenemiyor, bu bir. Buna derler *taklîl-i taam*, yemeği azaltmak. Yemeği azaltmak iki türlü olur:

1. Sofradaki yediğin miktarı azaltmak.
2. Oruç tutmak. Yani, hiç yememek suretiyle oruç tutmak.

Bir de oruçtan sonra bile, meselâ akşam orucun acısını çıkartıyoruz. Sahurda oruca hazırlanıyoruz, akşam da, gündüz tuttuğumuz orucun acısını kat kat çıkartıyoruz. Miktar olarak toplarsak, Ramazan'dan önce yediğimizden fazla yiyoruz Ramazan'da, o zaman dengeleniyor iş.

İmam Gazali diyor ki:

“—Evet, sahur yap ama çok kuvvetli yeme! Evet, iftar yap ama çok yeme!”

Biz el-hamdü lillâh, hanımlardan Allah razı olsun. Bütün gün

---

[25] Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.128, no:1032; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.500, no:1423; Damratü'bnü Hubeyb Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.448, no:23591; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.466, no:18617.

hazırlanıyorlar, misâfir de gelecek iftara diye… Tatlılar, ekşiler, turşular, iştah açıcılar, salatalar, çorbalar, pilavlar, börekler, çörekler, en âlâsı… Bütün okulda okuduğu şeyleri hanım yapıyor; pastalar, bilmem neler. Sofraya bir oturuyoruz, bir kalkıyoruz; uff, mide böyle dolmuş.

Avrupalının birisi gelmiş bizim Osmanlı diyarına, akşamleyin iftar ettikleri zaman onların nasıl yemek yediğine bir bakmış. Hiii, aklı başından gitmiş adamın, demiş ki:

"—Bunların hepsi biraz sonra kıvranacaklar, hepsi ölecekler!" demiş.

Böyle bekliyor. Biraz sonra vakit geçmiş, ezan okunmuş, teravih namazına başlamışlar, otuz üç rekât, yat kalk, yat kalk, yat kalk, yat kalk…

"—Tamam, bunların neden ölmediğini şimdi anladım!" demiş.

Allah-u Teàlâ Hazretleri tabii, yarattığı kulunun halini biliyor. Bak, Ramazan'dan başka zaman teravih namazı yok, Ramazan'da var. Otuz üç rekât iyi ki var, yoksa patlayacak midelerimiz. Yani, birazcık oradan bir şey oluyor.

Nasıl yapmak lâzım aslında? Yiyeceği miktarı yemeden önce tabağına almak lâzım! Doktorun dediği kadar veya alması gerektiği kadar… "Bundan sonrakini benim önümden kaldırın!" demesi lâzım. Yani, "Dayanamam ben, bunlara gene saldırırım. Bunları kaldırın buradan!" demek lâzım. "Gözüm görmesin, göz görmeyince gönül katlanır." demek lâzım. O kadarını yemek lâzım ki, biraz yağlar erisin, mide dinlensin ve sâire...

Hàsılı, bir çare oruç tutmaktır. Dini bir çaredir bu... Peygamber Efendimiz'in, Allah'ın buyurduğu bir çaredir. Tamam, yemek az yenilecek. Hakikaten, insan oruçlu olduğu zaman, ikindi de melek gibi olur. Böyle süzülür, sakinleşir, sinirlenmez, sinirlenemez; sinirlenecek hali kalmaz. İtsen, kaksan, oruçlu olduğu için uymaz sana. Tamam, orucun bir faydası var: Oruç, *taklil-i taam…*

İkincisi: Uykudan nefis çok beslenir. İnsan yemek yemese, uyusa, yeşil salatalık gibi büyür insan. Hani, suladığın zaman salatalığı, dün çiçek halinde olan salatalık bahçede, pıtır pıtır,

pıtır pıtır, sesi duyulur böyle, kocaman olur, çarçabuk büyür. İnsan da, uyku uyuduğu zaman, nefsi çok büyür, nefsi çok kabarır.

İnsanın nefsini en çok kabartan şeylerden birisi, yemekten sonra uykudur. Onun için, uykuyu da makaslamak lâzım! İki ucundan azaltmak lâzım! O azalmazsa, insanın nefsi gene beslenir, şehevat-ı nefsaniyyesi gene azgın olur. Onun için, uykuyu da azaltmak lâzım.

Buna ne derler: *Taklîl-i menâm... Menâm* veya *nevm*, uyku demek; yâni uykuyu azaltmak.

Bu *taklîl-i taam* ve *taklîl-i menâm*'la insanın nefsi, azgınlığı frenleniyor. Sonra, Allah'ın sevmediği bir durum en çok nasıl olur, neden dolayı olur? Bir de, insan en çok nereden zarar görür?

Dilinden zarar görür. Konuşmayı da azaltması lâzım. İslâm'da sükût ibadettir, tefekkür ibadettir. Fazla konuşmak cehalettir ve vebâldir. Çok konuşmak doğru değil...

Peygamber Efendimiz'in bir hadis-i şerifi var:[26]

مَنْ كَانَ يُؤمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الاخِرِ ، فَلْيَقُلْ خَيْرًا اوْ لِيَصْمُتْ

(خ. م. ت. ه. حم. حب. عن أبي هريرة)

(*Men kâne yü'minü bi'llâhi ve'l-yevmi'l-âhiri, felyekul hayran ev li-yasmüt.*) "Allah'a inanan, ahiret gününe inanan insan, mümkünse hayır söylesin. Bilgisi varsa, malûmatı varsa hayra ait; o hayırları söylesin. Böyle bir sözü yoksa sussun, sükût etsin!" buyuruyor.

Öyle olur olmaz mâlâyâni, faydasız, lüzumsuz, aşırı, fazla

---

[26] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.2240, no: 5672; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.68, no: 46; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.659, no: 2500; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.367, no:4487; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.339, no: 5154; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.267, no: 7615; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.273, no: 516; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.394, no:7895; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.286, no:467; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.7, no:19746; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.24, no:34; Ebû Hüreyre RA'dan.

konuşmamak lâzım!

Bizim bir profesör vardı, fakültede dekanlık filan yapmış, felsefeci... Bakanlık bile yapmış. Adam konuşurdu.

Benim yanımda bizim kürsüde vazifeli bir edebiyat hocası yaşlı hanım vardı. Onun için derdi ki:

"—Ne kadar çok konuşuyor, adeta fikir ishali olmuş!" derdi.

Yani, bu kadar konuşmak olmaz, az ve öz konuşmalı insan…

Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Bir insanın namazının uzunluğu, hutbesinin kısalığı, onun dini iyi bildiğine, dinde fakih olduğuna alâmettir."

Çok konuşmayacak, az ve öz konuşacak. Bitirecek işi...

Onun için, az konuşmak da önemli. Çok konuştu mu, hatası çok olur, Allah'ın kızacağı sözler söyler, derken ipin ucu kaçar. Onun için, az konuşmak da önemli.

Tabii, insanların yanındayken az konuştuğun zaman, insanı iteklerler. Yahu, konuşsana. Niye susuyorsun yahu? Canın bir şeye mi sıkıldı? Hayır, bir şey yok. Bırakın, sıkıştırmayın filan.

Bir de, *uzlet-i enâm*; insanlardan ayrı olmak da lâzım gelir.

Onun için, nefsi terbiye etmek maksadıyla, yine Kur'an-ı Kerim'den, hadis-i şeriften alınma olarak, i'tikâf ve halvet yaptırılır. Yani, i'tikâfa girer. Oruç tutacak zaten, akşamları az uyuyacak; az yemek, az uyumak… Bir de insanlarla konuşmayacak, böyle insanlardan da ayrılacak.

Caminin bir kenarını böyle perdeyle çevirecek veyahut daha tenha bir odaya girecek... İşte böylece, nefsin kuvvetlenmesine sebep olan yollar kesildikten sonra, tefekkürle, zikirle, namazla, Kur'an'la insanın nefsi ıslah olacak. Nefsi ıslah oldu mu, insanın edebini takınması da mümkün olacak. Çünkü, nefsi azdırıyor insanı.

c. Şeytanın Etkileri

E, şeytan var bir de. Şeytan, insanın nefsini yanına yardımcı olarak, insanı kandırıyor. Nefsine hitab ediyor, nefsini ayartıyor, nefsini körüklüyor, öyle yapıyor. Yoksa doğrudan doğruya bir şey yapamıyor, nefsi vasıtasıyla yapıyor.

Onun için, nefsi ıslah oldu mu bir insanın; hayrın kapıları açılmış demektir, iyi bir durum meydana gelmiş demektir. Tasavvufta, insanın tasavvufi eğitiminde yol budur ama; bu, en uzunu meselâ, i'tikâf on gün sürer. Halvet kırk gün sürer. Haydi, bir daha halvete soktun, bir daha halvete soktun filan diyelim, birkaç ay içinde bu iş biter.

Halbuki, imtihan bitmiyor. Halbuki, insanın ömür imtihanı bitmiyor. Her anda imtihandayız. Nereye gitsek, imtihandayız. Her zaman imtihandayız. Peki, o zaman bu muvakkat halvetler, itikatlar, çalışmalar, zikirler, tesbihler ne oluyor? Bunlar her zamanki davranışlarımızda, sağlam bir temel sağlamak için çalışmalardır Yani, insan idman yaptığı zaman, sabahtan-akşama her gün idman yapamıyor. Ama, idman yaptığı zaman neyi amaçlıyor? Vücudunun kondisyonu diyorlar, şartları yani, dik dursun, sağlam dursun da; ben her zaman her şeyi rahat yapabileyim. Yoksa her an jimnastik yapmıyor insan, her an idman yapmıyor. İdmanlı olmak suretiyle, vücudun kabiliyetlerini canlı tutuyor. Büyük zamanı, idmanın dışındaki zamanı büyük zaman; ama idman yapmakla vücudunun kabiliyetlerini işletmiş.

Ve canlı, çalışır vaziyette tutmuş oluyor.

Tasavvufi eğitim de böyledir. Yani, tasavvufi eğitimini gördün mü sen? Halvete girdin mi kırk gün? Girdim. İ'tikâfa girdin mi? Girdim. Tasavvuf da anlatılan şeyleri sen duydun mu? Duydum. Tamam. Yani, bir eğitim görmüşsün ama, bu eğitimin uygulama sahası çok geniş zaman olarak… Bunun dışındaki zamanda, ömür boyu bunu uygulayacaksın.

Birisi sana geldiği zaman, çattığı zaman sabırlı olacaksın, kızmayacaksın. Bir sinirlenecek olayla karşılaştığın zaman sinirlenmeyeceksin, aklını, mantığını kaybetmeyeceksin. Bir muamele yaparken, Nefsinin esiri olmayacaksın. Birileriyle iş yaparken şartla, riayet edeceksin, dürüst olacaksın. Yani, hayatın her safhasında yapılacak işler var. Bu kısa eğitimler, işlerdeki davranışlarının sağlam olmasını sağlıyor.

Ondan sonra, tahsil de öyle. Bir müddet tahsil görüyor insan, ondan sonra hayata hazırlanıyor, hayatı boyunca çalışıyor. Tahsil niçindir? Hayattaki başarısı içindir. Hayatta başarı kazanmak için, bir meslek sahibi oluyor. Ondan sonra devam ediyor hayattaki faaliyetler… Bunu iyi anlamak lâzım.

Yani, dervişlik halvet demek değildir. Halvette dervişlik çok kolaydır. Halvete girersin, i'tikâfa girersin, cennet bahçesi gibidir. Gayet kolaydır, hiç bir kötülük yoktur. Zaten oruçlusun, zaten Allah'ın evindesin, camidesin; zaten zikir yapıyorsun, zaten Kur'an okuyorsun. Ballı-kaymaklı böyle tatlı bir vakittir.

d. Çarşıda Müslümanlık

Bu bir şey değil. Sen erkeksen, babayiğitsen, mertsen; gel bakalım çarşıda müslüman ol göreyim seni, gel bakalım? Haydi bakalım, Victoria Market'te müslümanlığını yürüt bakalım! Haydı bakalım, Brisbane çarşısında müslümanlığı sapasağlam, dimdik ayakta tut bakalım! Haydi bakalım, Sydney'de deniz kenarında müslümanlığını koru? Yani tehlikelerin içindeyken belli olacak.

Bunun fıkrası vardır. İki tane Evliyâullah kardeş varmış, Yazıcıoğulları diye. Bizim Çanakkaleli, Gelibolu'ya yerleşmişler. Onlar hakkındadır derler. Birisi dağda çobanlık yaparmış, evliya, kerametleri var. Ötekisi de şehirde ayakkabı tamirciliği yaparmış.

O da evliya, onun da kerametleri var. İkisi de evliya, ikisi de birbirini seviyor, ikisi de güzel ibadet ediyor. İkisi de hoş insan, ikisi de meşhur insan, ikisi de mübarek insan...

Bunlar ya olmuştur, ya da olmasa bile çok istifade edilecek hikâyelerdir, ibretli kıssalardır. Hadi diyelim ki, bunlar Yazıcıoğlu değil de, başka kimseler diyelim. İki kardeş diyelim.

Şimdi bunlardan bir tanesi, dağdaki çoban, mendilin içine süt sağmış. Mendilin dört ucunu bağlamış, mendile süt sağmış.

Mendile süt sağılır mı, Allah aşkına? Sağılmaz. Sağılsa, mendilin içinde süt durur mu? Durmaz. Bu tarafından aşağıya damlar, içinden süzülür gider. Yani, bezde süt durmaz ki… Ama, keramet yoluyla mendilin içine süt sağmış, mendilin uçları bağlı, sallaya sallaya ağabeyine süt getirmiş. Keramet gösteriyor.

Belki gösteriş olsun diye yapmıyor da, başka bir şeyi yok garibanın; kırbası yok, bakracı yok, süt koyacak kabı-kacağı yok; ne yapsın? Bir mendili var. Tamam. Mendilin dört ucunu bağlamış. "Yâ Rabbi, sen bu sütü bunun içinden akıtma!" demiş. "Şır, şır… Şır, şır…" sütü sağmış. Ondan sonra, sallaya sallaya götürüyor. Allah'ın lütfuyla, keramet olarak süt akmıyor.

Ağabeyinin dükkânına gelmiş:

"—*Selâmün aleyküm* ağabeyciğim!" demiş.

"—Aleyküm selâm kardeşim!" demiş ötekisi.

"—Sana süt getirdim." demiş. "Bizim hayvanlardan süt sağdım, taze süt getirdim sana!" demiş.

Bakmış süt mendilin içinde. Anlamış yani böyle bir şey olduğunu, olağanüstülük var.

"—Tamam, şu direkteki çiviye sütü as!" demiş.

Mendilin içindeki sütü götürmüş, direkteki çiviye asmış. Böyle duruyor, akmıyor, damlamıyor.

Oturmuşlar, konuşuyorlar. Nasılsın, iyi misin, hoş musun, neler yapıyorsun ve sâire... O sırada çarşaflı bir kadın gelmiş. Ağabeyine:

"—Hacı baba, ayakkabımın kenarı yırtıldı, ökçesi bozuldu; şunu tamir ediver, çivileyiver!" demiş.

"—Olur kızım, ver!" demiş.

O da ayakkabısını çıkartmış, ağabeyine veriyor. Fakat çarşaflı,

örtülü kadın şöyle kolunu uzatırken, kolunun bir kısmı görünmüş.

Elinin bileğinden yukarısının görünmemesi lâzım. İslâm'da bir kadının yüzü, elleri ve ayaklarından başka yeri görünmemeli… Görünürse, örtünmesi gereken yeri örtmemiş olur. İslâm'da, kadın için tesettürün ölçüsü nedir? El, yüz ve ayaklar hariç, bütün vücudu örtmek… Nasıl örtmek? Şeffaf olmayan, dar olmayan, vücut hatlarını belli etmeyen bir kıyafetle örtmek... Belli olmayacak şekilde örtmek…

Şimdi bileğin üst tarafı görünmüş. Orası da, dağdaki çoban kardeşin gözüne takılmış. Direkte asılı mendildeki süt başlamış "Dımp… Dımp… Dımp… Dımp..." damlamağa…

Mendildeki süt damlamağa başlayınca, ağabey bir süte bakmış, bir kardeşine bakmış:

"—Aman kardeşim, dikkat et! Şehirde yaşamak, dağda çobanlık yapmağa benzemez." demiş.

Dağda çobanlık yaparken müslümanlık kolaydır, kimse yok. Şeytan yok, varsa bile bir tane, yanında... Ama şehirde şeytanlar kaynıyor. Çarşı-pazarda en fazla kaynıyor.. Çarşı-pazara şeytan, Peygamber Efendimiz'in bildirdiğine göre; ilk gelen insanla beraber, bayrağıyla, alayıyla, taburuyla gelirmiş. İlk gelenle beraber merasimli, bandolu, mızıkalı şeytan ilk önce gelirmiş. Çarşı pazardan en son giden insanla beraber ayrılırmış. Çarşı pazardaki insanlar üzerinde fevkalade faaliyet yaparmış. Eksik tarttırır, eksik ölçtürür, yalan yere yemin ettirir, hile yaptırır ve sâire, ve sâire… Hepsini günaha sokarmış. Çarşı pazara alayıyla, bayrağıyla, merasimiyle gider, çok zarar verirmiş insanlara…

Onun için, müslüman çarşıya, pazara girerken Allah'a sığınmalı… "Yâ Rabbi, şeytanın şerrinden sana sığınıyorum. Sen beni bu çarşıda, pazarda her türlü maddi, mânevî şerden koru ya Rabbi!" demek lâzım! Yoksa, mahvolur insan.

Bu hikâyeden hatırımızda ne kalacak? Camideyken müslümanlık kolaydır. Hadi bakalım gel erkeksen çık dışarı, haydi gel bakalım! Gel bakalım çarşıya, gel bakalım kalabalığın içine; senin ne kadar kuvvetli müslüman olduğunu burada göreyim. Haydi bakalım, gel bakalım buraya! Orada belli olacak...

Onun için, bizim Nakşî tarikatımızda çok önemli bir söz vardır,

bir kaide vardır: *Halvet der encümen*. Biz Nakşîler nasıl olmalıyız? Çarşı, pazardayken, halvetteymiş gibi olmalıyız. Halvetteyken müslüman olmak kolay… Çünkü, Ramazan'da müslüman olmak kolaydır, camide müslüman olmak kolaydır, müslümanların arasında müslüman olmak kolaydır; öbür tarafta zordur, şeytanın çok olduğu yerde zordur.

Şeytan biliyorsunuz, iki çeşittir. Kur'an-ı Kerim'de Allah bildiriyor:

شَيَاطِينَ الاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحى بَعْضُهُمْ اِلى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا (الأنعام:١١٢)

(*Şeyâtînü'l-insi ve'l-cinni*) "İnsanların da şeytanları vardır, cinlerin de şeytanları vardır." İnsanların şeytanları, insanı yoldan azdırır. Cinlerin şeytanları da içinden, dışından vesvese verir, onlar da günaha daldırır. İkisi de şeytan…

(*Yûhî ba'duhüm ilâ ba'din zuhrufe'l-kavlü gurûra*) Birbirleriyle yardımlaşır bunlar. Yalan, yanlış işleri insanlara yaptırırlar. Onun için, kısa eğitimler uzun, ömür boyu iyi müslüman olarak yaşayabilmek içindir. Şimdi böyle adamı oruç tutturup, az uyutup, ibadet ettirip, zikir yaptırıp, burada muhafaza ettin; sonra saldın. Halkın içinde edepli edepsiz insanlarla, çeşit çeşit hayat şartlarıyla karşı karşıya yasayacak bu adam. İşte orada zorluk başlıyor. Onun için, halini orada da devam ettirmesi lâzım.

e. İnsanı Koruyan İki Şey

Bu hali orada devam ettirmenin yolu, çaresi nedir? Tamam, halvetteyken kolaymış da, o zor yerde nasıl kolay olur?

Orada iki maddi çare vardır:

1. Abdestli olmak. İnsan dışardayken abdestli gezdi mi, yani namaz kılacak gibi abdest almış, abdestli gezdi mi, şeytan onu kandıramaz. Söyler bir şeyler ama zayıf bir ses gelir, haydi oradan git. Tersleyebilir insan şeytanı... Neden? Sesi vız vız, vız vız, sivrisinek vızıltısı gibi geliyor. Neden? Abdestli. Abdestli oldu mu, şeytanın tesirinden korunur. Bu bir…

Abdestli olmak sizi de korur. Onun için, biz size diyoruz ki: Devamlı abdestli gezin. Şeytandan korunmanın, şeytana karşı mücadele etmekte galip çıkmanın yollarından birisi budur.

2. Zikrullah, Allah'ı zikretmek. O da insanı korur.

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki: Zikrullah kaledir. Kale, Çanakkale kalesi gibi, Anadolu Hisarı, Rumeli Hisarı gibi, Ankara kalesi, Afyon kalesi gibi kaledir. Zikrullah yapan düşmandan korunur. Zikir esnasında düşman, en büyük düşman olan, en büyük düşmanlardan birisi olan şeytan; insana zarar veremez.

Demek ki, derviş olarak, bir dervişlik eğitimi göreceğiz ama bileceğiz ki, dervişlik eğitimi esnasındaki kısa zamana mahsus değil işimiz; ömür boyu ve her yerde olacak. Asıl o her yerde ve her zamanda derviş olmak lâzım! Halvet der encümen olmak lâzım. Halkın içinde Hak'la olabilmek lâzım. Tehlikelerin içindeyken selâmette olabilmek lâzım. Onun için de bir çare: abdestli gezmektir. Bir çare de: zikir halinde olmaktır. Peygamber Efendimiz diyor ki: çarşıda- pazarda şeytan çoktur. Çarşıya pazara girerken şu tesbihleri söyleyerek girin:

سُبْحَانَ اللهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَلاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللهُ، وَاللهُ اَكْبَرُ؛ وَلاَ حَوْلَ

وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

(*Sübhàna'llàhi, ve'l-hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llàhu, va'llàhu ekber; ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi'l-aliyyi'l-azîm*) diyerek girin. Çünkü çok zikirle meşgul oldukça, şeytan insandan uzaklaşır. Şeytanın özelliği odur.

Şeytan, ezan okunmağa başlandığı zaman, ezanın duyulmadığı yere kadar kaçar, durmaz. Ezan okunan yerden, sesin duyulmayacağı yere kadar kaçar. Ezan kesildikten sonra gelir, adamın etrafında gene dolaşır. İki rekât kıldın, daha üç rekât olmadı, oturdun, oturmadın, bilmem ne... Namazıyla oynar, vesvese verir içine; aklına çarşıyı, pazarı getirir, başka şeyler getirir. Onun için, ne yapıyoruz?

Namaza dururken, “*Allàhu ekber!*” diye tekbir alıyoruz.

Sonra, *“Sübhàneke’llàhümme ve bi-hamdik, ve tebâreke’smük, ve teàlâ ceddük, ve lâ ilâhe gayrük*.” duasını okuyoruz.

“Eùzü bi’llâhi mine’ş-şeytàni’r-racîm. Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm.” diye Allah’a sığınıp, namazımızı öyle kılıyoruz.

Demek ki, dışarıda abdestli olacağız, zikirli olacağız. Bunlar çok mühim iki tedbirdir, iki çaredir.

Meselâ, eski devirde silahşor ne yapıyordu? Şimdi artık hiç bir şey para etmiyor. Çünkü, çok ileri silahlar var ama; ne yapıyordu eskiden insan? Zırh giyiniyordu. Yani, birisi kılıç vursa kesmiyordu. Başına miğfer geçiriyordu, vücudu zırhlı oluyordu, harbe öyle giriyordu.. Ok saplanmıyor, kılıç islemiyor, mızrak batmıyor; kalkan kullanıyordu. Zırh, miğfer, kalkan gibi şeyler kullanıyordu..

İşte. Zikrullah ve abdestli olmak, abdestli olmak kalkan gibidir, zırh gibidir. Zikrullah da kale gibidir. Kalenin içinde insan zırhlı gibi olur.

f. Tarikat ve Edepler

Fakat, dervişin asıl riayet etmesi gereken şey, dikkat etmesi gereken: edeptir.

الطروق كلها آدابٌ

(*Et-turûku küllühâ âdâbun*) buyurmuştur büyüklerimiz. Ne demek? Bütün hak tarikatlar, Nakşî- Kàdiri- ve sâire.. Mevlevi, Halveti, Celveti, bütün tarikatlar: (*Et-turûku küllühâ*) hepsi, âdâbun, edeptir. Edeplerden meydana gelmiş, usullerden meydana gelmiş yaşam tarzıdır, davranış tarzıdır.

(*Et-turûku küllühâ âdâbün*) “Tarikatlar tamamen âdâbdan ibarettir.” *Âdâb* nedir, *edeb* neye derler? İnsanın her hangi bir işte yanlış ve hata yapmasını önleyen kurallara edeb derler.

“—Yok evlâdım öyle yapma! Yok, tornavidayı öyle tutma yavrum... Yok, ayakkabı öyle giyilmez! Yok, o iş öyle yapılmaz! Kızım, patlıcan öyle soyulmaz; şurasından şöyle tutacaksın, böyle

yapacaksın…" ve sâire.

Bir işi başarırken yanlış ve hata yapmaktan insanı koruyan kurallara âdâb derler. Tasavvufi yolların hepsi edeptir. Neden? İnsan edebe riayet ederse, Allah'ın sevgili kulu olur. Edebe riayet etmezse, yani edepsizlik ederse, Allah'ın gözünden düşer. Edepsizlik etmeyecek, edebe riayet edecek.

Şimdi, edeb nedir? Her şeyin âdâbı vardır, erbabı bilir. O işin erbabı bilir. Meselâ, pilav pişirmenin bir usulü vardır, âdâbı vardır. O ustalığı bilen güzel pilav pişirir. Ayran yapmanın bir usulü, âdâbı vardır. O inceliği bilen güzel ayran yapar. Şimdi, ben Türkiye'deki ayranları beğenmiyorum. O Medine'deki Silivrili şahsın aksine, Medine'nin ayranlarını beğeniyorum. Türkiye'dekini beğenmiyorum.

Bizim Ömer efendiyle konuştuk, oranın ayranları çok tatlı dedim. Bizimkiler biraz ekşi oluyor, biraz sulu oluyor, biraz tatsız oluyor filan dedim. Dedi ki:

"—Bizimkiler de eskiden tatlı olurdu. Ne yapardınız? Suyla değil de, yoğurdu sütle inceltirdik, sütle çırpardık. Öyle değil mi? Yani, yoğurdu alıyorsunuz, içine biraz su katıp çırpıyorsunuz, ayran oluyor. Aktır, götürür. Doldur içine suyu, doldur içine suyu, bulaşık suyu içer gibi, al sana ayran… Kaç kişi var burada? İki bakraç daha su ilave et! Biraz kalabalık gördüm, ondan sonra ayran.

Ama, ne imiş usûlü? Âdâbı ne imiş bunun? Yoğurdu sütle çırparsan, o zaman tatlı oluyor İşte. O zaman ağzına lâyık, afiyet olsun, güzel oluyor. Tamam. Bu, işin maddi tarafı... Ayran yapma usulü, pilav yapma usulü, çorba yapma usulü, sarma yapma usulü, dolma yapma usulü kadınların.

Erkeklerin de böyle hayat boyu, her zaman riayet etmesi gereken kaideler vardır. İşte onlara, onların âdâbına da uyması lâzım ki, Allah sevsin. Allah'ın huzurunda edepsiz bir kul olmasın. Onun için, dervişin en çok düşüneceği şey nedir? Edeb'dir. Onun için, bizim Hocamız'ın salonunda, oturduğu sofasında, minderinin üstünde, başının üstünde kocaman bir levha vardı. Orada ilk satır:

(*Edeb yâ hû*) Yani, ey buraya giren kişi, aman edebe dikkat et! Aman derviş, edebe riayet et! Kime karşı edeb vardır? Nerede edeb vardır? Hangi işte edeb vardır?

Her şeyde edeb vardır. Meselâ, yemek yemenin âdâbı vardır.. Yemek yemenin İslâmî âdâbı vardır.. Nedir bu? Arada düşünüyorsunuz, yemek yemenin İslâmî âdâbı nedir? Yemek yemenin İslâmî âdâbı nedir?

1. Lokmanın, yemeğin helâl olmasıdır. İlk âdâb bu'dur. Haram yersen, istediğin kadar, usulüne âdâbına uygun ye. Mahv'olursun, cehenneme gidersin, cehennemde yanarsın. İlk, ilk: lokmanın helâlinden kazanılması, helâlinden pişirilmesi, helâl malzeme olması, helâl olmasıdır.

2. Sonra, başka âdâb nedir? Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerinde bahsettiği âdâblar, hatırlayalım. Yemeğe Besmeleyle başlamak.

3. Başka âdâb nedir? Tabağın kendisine yakın olan kısmından yemek. Karşı tarafta et var, hoooop, güm. Oradan alıyor yiyor. Olmaz, yemekte kendi önünden yiyecek.

4. Sağ elle yemek.

Peygamber SAS Efendimiz bu konuda buyurmuşlar ki:[27]

يَا غُلاَمُ سَمِّ اللهِ ، وَكُلْ بِيَمِينِكَ ، وَكُلْ مِمَّا يَلِيكَ (ق. ه. عن عمر بن أبي سلمة) .

(*Yâ gulâm, semmi'llâh*) [Ey oğul, besmele çek! (*Ve kül bi-yemînike*) Sağ elinle ye! (*Ve kül mimmâ yelîke*) Önünden ye!]

Kül ne demek Arapçada? *Kül*, demek, *ekele-ye'külü-kül*; ye demek. "Sağ elinle ye!" diyor. Sol eliyle yerse olur mu?

Hocam, şimdi diyorlar ki âdâb-ı muaşeret kitaplarında:

"—Sağ eline bıçağı alacaksın, sol eline çatalı alacaksın, keseceksin, öyle yiyeceksin!" diyorlar.

Öyle yağma yok, o İngiliz âdâbı. Bizim âdâbımızda Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki: (*Kül bi-yemînike*) "Sağ elinle ye!"

Peygamber SAS Efendimiz birisine:

"—Sağ elinle ye!" dedi.

O da:

"—Yiyemiyorum!" dedi.

Kızdı Peygamber Efendimiz:

"—Yiyemez ol!" dedi.

Adamın eli tutuldu, yiyemez oldu. Öyle Rasûlüllah bir şey dedikten sonra, kibrinden, inadından ona itiraz etti. O da onun üzerine, "Yiyemez ol!" dedi. Sağ eliyle yiyecek, önünden yiyecek.

Tabakta, tepside bazen siniyle getiriyor Araplar.

Bizi ziyafete çağırdılar, hala öyle. Yani, Yirminci Yüzyıl'da durum değişmemiş. Zengin bir mücevherci bizi Cidde'de çağırdı, müslüman, mütedeyyin insan; evine gittik, yirmi otuz kişi... Altı

---

[27] Buhàri, *Sahih*, c.XVI, s.470, no:4957; Müslim, *Sahih*, c.X, s.298, no:3767; İbn-i Mace, *Sünen*, c.IX, s.481, no:3258; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.IV, s.26, no:16375; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.IX, s.27, no:8299; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.77, no:10104; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.III, s.58, no:813; Tahavi, *Müşkilü'l-Asar*, c.I, s.162, no:137; İbn-i Asakir, Mu'cem, c.I, s.296, no:Ömer ibn-i Ebî Seleme RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XV, s.237, no:40738; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.237, no:40738.

tane kuzu kesmiş, altı tane sini içinde getirdi. Kuzular böyle yatıyor pilavın üstünde, kızarmış vaziyette.

"—Yâhu bunlar fazla, biz yirmi kişiyiz, iki tanesini koy!" dedik

"—Olmaz hocam…" dedi.

"—E, hepsini yiyemeyiz."

"—Yediğinizi yeyin, yemediğiniz kalsın!" dedi.

Yani, misafirin artığı onlar için şeref...

"—Kalsın hocam, hepsinden yeyin!" dedi.

"—Yâhu, bozmayalım şunu!"

"—Bozun!" dedi.

Yani, böyle koca sinide getiriyorlar. O zaman nereden yiyecek? Önünden yiyecek. Sonra, "Ne alıyor?" diye başkasının eline bakmayacak.

"—Yahu, önüne bak, utandırma adamı!"

Başkasının eline bakmayacak. Bunlar âdâb işte. Onu yapmadığı zaman, âdâba aykırı oluyor.

Nereden çıkıyor bu âdâb? Peygamber SAS Efendimiz anlatıyor.

Bu, yemeğin âdâbı… Eve girmenin âdâbı, evden çıkmanın âdâbı, uykunun âdâbı, uyanmanın âdâbı, abdestin âdâbı, namazın âdâbı, orucun âdâbı, evlenmenin âdâbı, düğünün âdâbı, bir sürü… Her şeyin âdâbı var.

Dedik ki:

"—Kimde *Mecmau'l-Âdâb* var.?

Bazı arkadaşlar olduğu halde, söylememişler tevazuan. Kendilerinin evinde varmış *Mecmau'l-Âdâb* kitabı ama söylememişler. Sonra kimler almış *Mecmau'l-Âdâb* kitabını bilmiyorum, kaç tane satılmış onu araştırmadım.

Kimsenin ayıbını araştırmak doğru değil, Hocamız bize öyle dedi: "Kimsenin ayıbını araştırmayın!" dedi. Biz de *Mecmau'l-Âdâb*'i okuyun dedik. Bakalım bunlar dinlediler mi, dinlemediler mi diye araştırmıyoruz. Allah biliyor. Siz biliyorsunuz. Ben bilmiyorum.

Mecmau'l-Âdâb güzel bir kitap, her şeyin İslâmî âdâbını anlatıyor. Ha bir de âdâb-ı muaşeret kitabı var. İşte, çatalı sol eline alacaksın da, sağ elinle şey yapacaksın da, bilmem ne… Thank you diyeceksin de, bilmem ve sâire filan.. O, modern çagdaş âdâb. O, münafık âdâbıdır. Orada bazen İslâm'a aykırı şeyler olur. İçki gelirse şöyle olacak da, bilmem ne olacak da, ve sâire filan..

Onlar kendi dünyalarına göre bir takım usuller koymuşlar. Onlar bizim âdâbımız değil. Bizim âdâbımız, *Mecmau'l-Âdâb* gibi kitaplarda vardır. *İhyâu Ulûm* gibi kitaplarda vardır. *Tasavvufî Ahlâk* gibi kitaplarda vardır. Bizim kitaplarımızda bunlar yazılmış.

Şimdi, edebler kime karşıdır? Sıralanması gerekirse:

1. Tasavvufta *Edeb maa'llah* vardır. Kulun Allah'a karşı edebi: edeb ma Allah. Edebin nasıl olması gerektiği,

2. *Edeb maa'r-Rasûl*, Rasûlüllah'a karşı edeb. Canım Hocam, iki gözüm, yani Peygamber Efendimiz (Altı yüz Otuziki) senesinde vefat etmedi mi? Olsun. Yani, sen Ondan daha sonraki zamanlarda dünyaya geldin ama, gene de sen ümmet olarak Peygamber Efendimize karşı vazifelerin var, âdâb var. O âdâba riayet etmelisin. Sonra,

3. *Edeb maa'ş-şeyh*, müridin şeyhine karşı edebi var.

4. *Edeb maa'l-ebeveyn*, ana- babasına karşı insanın edebi var.

5. *Edeb maa'z-zevc*, zevc'e, kişinin Hanımına karşı veya hanımsa, efendisine karşı edebi var. Sonra,

6. *Edeb maa's-sultan*, Hükümdara karşı âdâb var. Ne olacak, ne yapması gerekiyor filan..

7. Edeb *maa'l-ihvan*, müslüman kardeşleriyle, ihvan kardeşleriyle edeb var, âdâb var. Nelere riayet edeceği.. Ve,

8. Edeb *maa'n-nâs* var. Çeşit çeşit insanlara karşı nasıl davranılması gerektiğine dair edeb var. Bu hususta bizim tekkemizin neşriyatı vardır, bunların yazıldığı kitaplar vardır, kimisi eski harflerledir, kimisi manzumdur. Eskiden bunlar böyle muntazaman okunurdu, herkes bilirdi. İnşaallah.

Tabii bunların başka kitaplarda da, din kitaplarında, ahlâk kitaplarında bulunması mümkündür. Şimdi, bu âdâbın hepsine riayet ettiği zaman insan, edepli bir insan olur. Ve edepten puan kazanır, not kazanır, sevap kazanır. Ve Allah'ın sevgili kulu olur. Her yaptığı edepli hareketten dolayı, Allah indinde sevgili bir kul olur.

Şimdi Allah, insan güzel bir şey yapınca razı olur. Kötü bir şey yapınca razı olmaz, memnun olmaz. İnsanın yaptığı iyi şeyler çok olursa, Allah'ın razı olduğu şeyler çok olursa, sonunda o Allah'ın sevgili kulu olur. Allah'ın razı olmadığı işleri çok olursa, o Allah'ın sevmediği kul olur. Yani, arada yaptığı iyi şeyler de vardır. Namaza da geliyor, camiye de geliyor.. Tamam. Gelebilir, ama hayat sadece namaz demek değildir. Hayat sadece cami de değildir. Hayat bir bütündür, hayat uzundur, hayatın çeşitli safhaları vardır, çeşitli yerlerde, bütün her yerde âdâba riayet etmesi lâzım.

Âdâba riayet etmek için, size hadis kitaplarını okumanızı tavsiye edeceğim:

"—Hadis kitapları okuyun!"

"—Hangi hadis kitabını okuyalım?" derseniz, önce *Ramûzü'l-Ehàdis* kitabını okuyun, bitirin! Topluca okuyun, tek okuyun, hızlı okuyun... Roman okur gibi, önce bir okuyun bitirin. Ondan sonra, biraz daha yavaş okuyun bitirin. Sonra, derin derin, düşüne düşüne okuyun. Eski sahabe-i kiram, Kur'an-ı Kerim'i üç şekilde okurlarmış.

(Bir): Hızlı okumak. Ezberi kaçmasın diye, unutmasın diye üç günde hatmedenler var. Bir haftada hatmedenler var. On günde hatmedenler var. Yani, on günde bitiriyor. Ama muntazam böyle on günde bitiriyor, haftada bitiriyor, üç günde bitiriyor. Bir ay da bitirenler var.

Hazret-i Ömer böyle hızlı okuyuşunun yanında, bir de çok derin derin, her ayet üzerinde düşüne düşüne okurmuş. Böyle kendisine sorulduğu sırada, daha demiş Kur'an'ın şurasındayım, daha başlarında yani, henüz daha bitirmemiş, bu da lâzım.

Çünkü Kur'an-ı Kerim hem hızlı okunmalı, hem ezberlenmen, hem de derin derin düşünülerek okunmalı. Onun için, hızlı okursa insan; umumi bir malumat sahibi olur, ama unutur. Bir daha hızlı okursa, biraz hafızası tazelenir. Ama bir de yavaş yavaş okursa, aklına yer eder.

Peygamber Efendimiz söyle dua edin demiş, ezan okunduğu zaman onu okuyoruz meselâ, sevap kazanıyoruz. Yani ezberler, yapın dediği şeyleri ezberler insan; Böylece iyi bir müslüman, görgülü bir müslüman, bilgili bir müslüman olması mümkün olur.

Râmûzü'l-Ehàdis'i okuyun. Riyâzu's-Sàlihîn'i okuyun. Niye bunları söylüyorum? Bunlar, büyük alimlerin yazmış olduğu önemli, derli-toplu eserlerdir. *Râmûz'ul-Ehàdîs*'i yazan Gümüşhaneli Hocamız Rh.A Hazretleri diyor ki:

"—Bu kitabı okuyun! Hızlı hızlı okuyun, tekrar tekrar okuyun!"

Eskiden bizim tekkemizde herkes alırmış *Râmûzü'l-Ehàdîs*'i, Türkçe tercümesine lüzum kalmadan okurlarmış. Hızla, hatmetmek için okurlarmış. Hepsi alim, hepsi sakallı, hepsi hoca, hepsi sarıklı, hepsi bilgili, ileri insanlar, hepsi sultanların hürmet ettiği kimseler, hızlı okurlarmış.

Şimdi biz ne yapıyoruz? Bir ayet, bir hadis, iki hadis, üç hadis okuyoruz. Bir vaazımız bitiyor. Bu da lâzım, bu da bu zamanda gerekiyor. Ama bir taraftan da hızlı okumalıyız. Meselâ, ben bu Şa'ban ayının başında söyledim, dedim ki:

"—Şa'ban ayı, Peygamber Efendimiz'in ayıdır. Binaen aleyh, Peygamber Efendimiz'e çok salevat getirin! Peygamber Efendimiz'in bir hadis kitabını bu ay içinde hatmedin! Ramuz'u

hatmedin, Riyazu's-Salihin'i hatmedin filan diye söylemiştim. Bunları topluca bitirirseniz, sonra unuttuğunuzu unutun. Ziyanı yok, tekrar okursunuz, geniş okursunuz, ağır ağır okursunuz. Bilginiz Böylece artar.

Bir de bütün ayetleri, hadisleri, fıkhın ahkâmını, hepsini bilen büyük alimlerin yazmış olduğu eserler vardır. Onları okursa insan, meselâ Tasavvufi Ahlâk, Hocamızın hocalığının mahsulüdür, ömrünün mahsulüdür. Ömrü boyunca Şeyhliğinin, bilgisinin sonucunda yazdığı nasihatlerdir. Belki her satırın altında, bu filanca ayetten alınmıştır, bu filanca hadisten alınmıştır denilmiyor ama; koca bir ömür, seksen kusur yıllık bir ömrün tecrübesi, onun içinde belirtilmiş. Okuyan hayran kalıyor. Ben okudum, hayran kaldım diye söylüyorum. Tamam, *Tasavvufi Ahlâk*'ı okuyun.

İmam Gazali'nin *İhyâu Ulûm*'unu okuyun. Çok güzel kitaptır, çok istifade edersiniz, mübarek kitaptır. İşte böyle şeylerle âdâbı öğrenin! Her anınızda edebe riayetkâr olun.

Nasıl sabahleyin söylediğim gibi, horozla bile dalga geçince; Evliyanın feyzi kaçıyorsa; dalga geçmeden, kalp kırmadan, gönül yıkmadan, kimseyi üzmeden, herkesin duasını alarak, herkesi hayra sevk ederek hareket etmek lâzım. Her an da düşünmek lâzım. Her an da acaba ben ne yapmalıyım? Bu anda nasıl yaparsam doğru olur diye düşünmesi lâzım. Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimizi âdâba riayet eden edepli, arif, zarif, kâmil, olgun, sevimli, tatlı, has, hàlis, temiz müslümanlar eylesin...

g. Sorular ve Cevaplar:

1. Soru: Dünkü konuşmadan bir şeyi merak etmiş bir dinleyici kardeşimiz. Birisi benden meditasyon dersi almak istemiş. Ben de onun İslâmî tarafı olmadığı için, 'Sana yardım etmem, sana yardım etmek istesem bile edemem!' dediğimi söylemiştim. "İslâm'da meditasyon var mı? Bu nasıl bir olay?" diye soruyor.

Var tabii, olmaz olur mu? İslâm'da meditasyonun adı murakabe... Murakabe ne demek? İnsanın kendi kendisini kontrol etmesi, kontrol altında tutması, teftiş etmesi… Size inşâallah,

Nakşî tarikatının âdâbını da anlatsın kardeşlerimiz. Burada belki anlatma imkânı olmayacak. Hoca kardeşlerimize söyleyelim.

Nakşî tarikatının on bir esası vardır.. Abdülhàlik-ı Gücdevânî Hazretleri tarafından bunlar böyle kısa cümleler halinde ifade edilmiştir. Bunun birincisi nedir?

Huş der dem. Huş ne demek? Şuur demek. Herkes nefes alırken şuurlu ve uyanık olmak, pür dikkat olmak. Ondan sonra, ikinci kaidesi nedir?

Nazar ber kadem. Gözü ayağında, kademinde, ayağında olmak. Bu iki manaya gelebilir. *Nazar ber kadem,* iki mana ifade eder:

1. İnsan maddeten gözünü, etrafa pek böyle bakmamalı, gözü ayağının ucunda olmalı, başı önünde eğik, edepli yürümeli... Bir genç kız gibi yani, utangaç bir insan gibi öyle yürümeli. E, bu kocaman adam, ihtiyar bir hacı efendi niye pabucunun ucuna bakarak, böyle başı önünde yürüyor? Gözünü korumak için. Etrafa baktığı zaman, gözüne haram şeyler takılabilir, günaha girebilir. Onun için, başı önde eğik gidiyor. Bu manaya gelebilir.

2. Bir de, insanın mânevî yürüyüşüne dikkat etmesi mânâsına gelir. Yani, "Tasavvufa girdim, bu işe ayak koydum, bu yola baş koydum, gönül verdim, gidişim nasıl?" diye gidişine dikkat etmesi insanın. Yani, "Kaç yıllık dervişim? Benim dervişliğim ne alemde?" demesi lâzım!

Sonra, üçüncü prensibi nedir? *Halvet der encümen.* Demin söyledim. "Halkın içindeyken, halvetteymiş gibi olmak..." Mühim bir prensip. Bu da sıkı bir kontrol ister. Oto kontrol diyoruz, insanın kendi kendisini hıfzetmesi, koruması. Sanki ibadethanede ibadet ediyor gibi, en civcivli, en hareketli, en günahlı, en tehlikeli yerde bile müslümanlığını muhafaza etmek.

Böyle on bir tane prensip vardır, murakabeler vardır. Murakabelerden bir tanesini söyledim. Her an seni Allah'ın gördüğünü hatırında tutacaksın. Allah şu anda seni görüyor, ne söylediğini biliyor, işitiyor, melekler bunu yazıyorlar filan diye dikkatli olmak.

İşte bunlar çeşitli konsantrasyonlardır, yani yoğunlaşma; zihnini, aklını, iradesini, vicdanını, bilgisini, dikkatini yoğunlaştırmadır. Tabii bunların hepsine riayet etmesi lâzım insanın.

2. Soru: Siz burada, biz de sizin yanınızda iken şeytan bize tesir etmiyor. "Es'ad Hoca gitti mi, siz görürsünüz!" diyor. Ne yapmamız lâzım?

Abdestli gezeceksiniz; bir... Zikri kalbîye devam edeceksiniz; iki… Her gün kendi kendinizi muhasebe edeceksiniz; üç…

Sabahleyin, "Bugün ne yapacağım?" diye soracaksınız. Akşamleyin, "Bugün ne yaptım, günüm nasıl geçti?" diye soracaksınız. Gönlünüze sahip olacaksınız. Gönlünüzün kapısında bekçi gibi duracaksınız. Aklınıza, gönlünüze başka yabancı fikirler girmesin diye, onları kapıdan kovmak için müteyakkız olacaksınız.

İyi derviş olunca olur. İyi olmayınca, kenardan sızıntılar oluyor. Hani insanın, alet edevat tamir edenler bilir. Aleti tamamlarsınız, bakarsınız gene sızdırır. Neden? Contasını iyi takmamışsınızdır, iyi sıkmamışsınızdır, bir şeyi vardır, o eksiklikten oluyor. Sıkıştırırsanız güzel olur.

Tabii, her şey Allah'ın yardımıyla, Allah yardım etti mi, olur. Haram lokma yerse insan, vidalar sıkışmaz. Yani, içine kum kaçmış gibi olur, oturmaz yerli yerine, sızıntı olur daima... Haram yediği zaman... Haramdan ve günahtan şiddetle kaçınmak lâzım!

3. Soru: Benim şu anda babam bitkisel hayatta… Normal zamanında Türkiye'ye gömülmek istemiş. Ve orada kabir yeri almıştı. Vefatı halinde buraya gömmemiz uygun mudur?

İslâm'da cenazeyi uzağa götürmek doğru değildir. Uzağa götürmek için bir sürü eziyet yapılıyor cenazeye. Bir kere uzun zaman gömülmeden kalıyor. Cenazenin gömülmeden kalması bile eziyettir ona… Ondan sonra barsakları çıkartılıyor, damarına ilaç sıkılıyor, ve sâire ve sâire..

Tabii orada da, burada gömülse de bunu yapıyorlar. Aslında burada bir İslâmî cenaze teşkilatını da kurması lâzım müslümanların… Ölünün hazırlanıp İslâmî usüllere uygun gömülmesi bir temenni amma, buradan oraya götürülmesi pek uygun değildir. Burada defnedilmesi, müslüman mahallesinde, müslüman bölgesinde, kabristanında gömülmesi uygun olur.

4. Soru: Konferans ve ders dinlerken, vaaz esnasında zikir yapılabilir mi?

Vaazın, konferansın konuşu dinî ise; o zaten zikirdir, pür dikkat onu dinlemek lâzım. Meselâ hutbe, hutbe de zikirdir. Hutbe de, pür dikkat onu dinlemek lâzım. Namazda hoca önde okuyor, arkadakinin pür dikkat onu dinlemesi lâzım. Pür dikkat ne demek? Tam dikkatle demek... Tam dikkatle kendisi onu dinlemesi lâzım. Zaten o da zikir.

5. Soru: Birisi diyor ki, küfür günah, sövmek günah değil.

Hayır, küfür Arapçasıdır sövmenin. Onun Türkçesi sövmektir, ikisi de aynı kelimedir. Yani, *way* İngilizcedir, Türkçesi yoldur. Onun gibi bir şey bu. İkisi de sövmek, ikisi de günahtır. Hatta kalp kırıcı söz söylemek bile günahtır. Ayrıca, öyle edepsizce söz söylemek. Yani, küfür dediğimiz şey, sövmek dediğimiz şey müstehcen şeydir aslında; müstehcen bir laftır, çok büyük günah. Her ikisi de. Sövmek de günahtır, küfretmek de günahtır, kalp kırmak da günahtır, edebe riayet etmeden konuşmak da günahtır. Hepsi günahtır.

Öyle günah değil diye bir şey yok! Allah hepimizi, imanı tam kullardan eylesin... Allah'a sevgisi, bağlılığı tam kullardan eylesin... İbadetleri angarya olarak değil, anaya babaya hizmet gibi, severek yapan kullardan eylesin... Àşık-ı sàdık, Allah'ı seven kullar eylesin. Allah tarafından sevilen kullar eylesin. Her işimizi de sevimli eylesin... Sevimli yapmayı nasib etsin... Yani, her işimizde âdâba riayet etmeyi nasib eylesin... Allah hepinizden razı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

El-fâtihah!

31. 12. 1996 - Toowoomba **/ Avustralya**

14. DÜNYAYA ALDANMAYALIM!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Tâci ruûsînâ ve tabîbi kulûbînâ ve habîbi'llâhi ve habîbinâ muhammedini'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîne ilâ yevmi'l-ceza… Emma ba'd:

a. Mü'minlerin Ateşe Atılması

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bir, şu anda yaşamakta olduğumuz hayat var. Bu hayat fani, geçici ve kısa… Ne kadar uzun olursa olsun, kısa… Bir de, ahiret hayatı var. O sonsuz, ebedî ve sermedî…

Bu dünya hayatı, ahiret hayatının yanında bir hiç, sıfır. Zaman olarak, bir sıfır kadar değeri var. Ötekisi sonsuz... Bu muvakkat; seksen sene, yüz sene, yüz elli sene bir ömür... Hiç kimse burada kalmadı, kalmayacak, biz de kalmayacağız. Hepimiz küçüktük, çocuktuk, büyüdük. Evlendik, çoluk-çocuk sahibi olduk. Bazımız torun sahibi oldu. Saçlarımız ağardı, yaşımız günden güne ilerliyor.

Bu saçların, sakalların ağarması, insan için birer ihtardır. Bir şeyin habercisidir bu ak sakallar, ak bıyıklar, ak saçlar; bizim gitme zamanımızın yakınlığını gösteriyor. Birer ikazdır. Ne yapsak gideceğiz. Gözümüzü kapatsak, kulağımızı tıkasak, düşünmesek, istemesek de gideceğiz. Çırpınsak da gideceğiz. Ölüme kimse çare bulamadı, herkes bu şerbetten içecek, herkes o kabirden geçecek, herkes ahirete varacak.

Bu dünya hayatı hepimize tatlı geliyor. Hepimiz yastığına başını koyduğu zaman; "Aman yâ Rabbi, benim ömrümü uzat; daha yaşayayım!" diyoruz. Ama, kazandığımız paralar miras olarak, bizden sonraki mirasçılarımıza kalıyor. Çoluk çocuğumuz

varsa, evlâtlarımıza, torunlarımıza yarayacak.

Bu dünyada bir insanın sahip olduğu en kıymetli şey imanı... Çünkü iman, öteki dünyadaki, ahiretteki ebedi saadetin anahtarı... Oradaki sonsuz saadetin anahtarı, orada cennete girmenin sebebi, orada cehennemde yanmamanın belgesi, çaresi, kurtuluşun ipi.

Sonsuz ebedi hayatta, cehennemde cayır cayır yanmamak, cennete girmek, Allah'ın en sevgili kullarıyla, Allah'ın en büyük nimetlerine sahip olarak yaşamak... Sonsuz zevk ü sefalar içinde, sonsuz mutluluklar içinde, Allah'ın sevdiği abid, salih kulları için hazırladığı, gözlerin görmediği, kulakların işitmediği hediyelere, rahmetlere, nimetlere, lütuflara, ihsanlara, ikramlara sahip olmanın çaresi, sebebi, belgesi, anahtarı iman... Bu imanı muhafaza etmek için her şey yapılır... Hatta, hayat bile feda edilir.

Birinci rekâtta okuduğum Burûc Sûresi'nde anlatılıyor ki:

قُتِلَ أَصْحَابُ الأُخْدُودِ. النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ. إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ.
وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ . وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلاَّ أَنْ
يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (البروج:٤-٨)

(*Kutile ashâbü'l-uhdûd. En-nâri zâti'l-vekùd*) [Kahroldu o hendeğin, o çıralı ateşin sahipleri… (*İz hüm aleyhâ kuùd*) Onlar yaktıkları ateşin başına oturmuşlar; (*Ve hüm alâ mâ yef'alûne bi'l-mü'minîne şuhûd*) müslümanların ateşe nasıl atıldığını seyrediyorlardı. (*Ve mâ nekamû minhüm illâ en yü'minû bi'llâhi'l-azîzi'l-hamîd*) Onlardan, sırf, Azîz ve Hamîd olan Allah'a iman ettikleri için intikam aldılar.] (Buruc, 85/4-8)

Zalim ve kâfir bir hükümdar, kendi ülkesindeki mü'min kulları feci şekilde öldürüyordu. Hendekler kazdırmıştı. Derin, insan boyunu aşan geniş hendekler kazdırmıştı. Bu hendeklerin içinde korkunç ateşler yakıyordu. Cayır cayır, cayır cayır, harıl harıl, harıl harıl yanan ateşlerin içine müslümanları atıyordu. Mü'minleri yakıyordu.

"—Ya imandan dönersiniz, bana tabi olursunuz; ya da sizi şu ateşin içine atacağım!" diye hendeğin yanına yanaştırıyordu.

"—Hayır, biz mü'min olacağız." diyenleri hendeğe itiyordu. Cayır cayır yanıyorlardı, şehid oluyorlardı. Ahali de seyrediyordu bu olayı.

Bu arada, Peygamber SAS Efendimiz'in bildirdiğine göre, Kucağında çocuğu olan bir mü'min kadını da ateşin başına kadar getirdiler, dediler ki:

"—Dön dininden, imanından vaz geç!"

Kadın sağlam mü'mindi, fakat aklına geldi, düşündü; annelik duyguları harekete geçti. Kucağında çocuğu var. Kendisine muhtaç, süt emen çocuk, yavru kucağında duruyor. Dedi ki:

"—Haydi ben de öteki arkadaşlarım gibi, kardeşlerim gibi,

iman yolunda yanayım. Ateşe itileyim, atılayım ama; yavrum, zavallı bebeğim, çocuğum yanmasa bari… Pekiyi desem bunlara, o evlâdım, yavrucuğum, bebeciğim yanmasa nasıl olur?” diye düşündü, aklından bunu geçirdi.

Ölümden korktuğu için değil, bebeğini sevdiği için. İsteyerek değil, kerhen, istemeyerek, acaba bunlara evet desem mi dedi.

Peygamber Efendimiz diyor ki, (*salla'llàhu aleyhi ve âlihi ve selleme teslîmen kesîrâ*): Kucağındaki, kundağındaki çocuk dile geldi, dedi ki:

“—Anneciğim, aman ha, sakın ha o düşündüğün şeyi yapma! Sakın bunların dediğine evet deme, sakın imandan vaz geçme, ateşte yanarsak yanalım!” dedi ve attılar ateşe...

Annesi de, bebeği de yandı.

b. Üç Şahıs Bebekken Konuştu

Bebekken üç çocuk konuşmuş, birisi bu. Daha konuşmayı bilen bir şeyler değil bebekler, küçük çocuklar. Üç çocuk konuşmuş:

1. Birisi: Hazreti İsâ. Benim annem tertemiz bir insandır, muttaki bir insandır diye bebekken konuştu. Meryem Validemiz kendisi sorgulanırken, nerden edindin bu bebeği yahu.? Nedir bu filan diye kendisine suçlamalarda bulunulurken, başını eğmiş susmuş, çocuğu işaret etmişti.

Hazret-i İsâ küçük bebekken şöyle dedi:

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا . وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ
مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا . وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ
يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا . وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ
أُبْعَثُ حَيًّا (مريم: ٣٠-٣٣)

(*Kàle innî abdu'llàh*) “Ben Allah'ın sevgili bir kuluyum,

(*Etâniye'l-kitâbe vecealenî nebiyyâ*) Allah bana İncili indirecek, beni peygamber kılacak. (*Ve cealenî mübâreken eyne mâ küntü*) Nerede olursam olayım, o beni mübarek kıldı; (*ve evsànî si's-salâti ve'z-zekâti mâ dümtü hayyâ*) yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı emretti. (*Ve berren bi-vâlidetî*) Beni anneme saygılı kıldı, benim annem tertemiz bir insandır; (*ve lem yec'alnî cebbâren şakıyyâ*) beni bedbaht bir zorba yapmadı. (Ve's-selâmü aleyye yevme vülidtü ve yevme emûtü ve yevme üb'asü hayyâ) Doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak kabirden kaldırılacağım gün selam ve esenlik banadır." dedi. (Meryem, 19/30-33) Bir…

2. Peygamber Efendimiz bildiriyor. Bir Sahib-i Cureyc bir Rahip vardı, iftiraya uğramıştı. Bir kadın demişti ki:

"—Babası meçhul olan çocuğumu, bu Rahib'den edindim ben!" demişti, Rahibe iftira etmişti.

Halbuki adamcağız mübarek adam, Allah'ın sevgili kulu. Kendi halinde, derin bir şekilde ibadetle mesguldü. İftiraya uğratıldı böyle.

Kadın dedi ki:

"—Bu çocuğum bu rahibden!"

Onun üzerine bebek konuştu:

"—Benim babam bu rahib değildir, falanca çobandır." dedi.

Rahib, Allah'ın sevgili kulu olduğundan; Allah onu iftiradan öyle kurtardı; İki...

3. Bir de, Buruc Suresi'nde anlatılan bu annesinin kucağındaki, ateşin kenarındaki çocuk konuştu. Üç…

c. İmanımızı Korumak İçin Ne Yapıyoruz?

Şimdi, muhterem kardeşlerim. İman bu kadar önemli. Yani, bizim sahip olduğumuz iman bu kadar önemli bir şey. Bizi ateşin kenarına getirseler, ateşe iteceğiz deseler, *Lâ ilahe illa'llah*'tan dön deseler, dönmemek lâzım. O kadar önemli. İman o kadar önemli. Bu iman bir şeyle değişilir mi? Yani, ateşe atılsa bile,

insanın bırakmayacağı bu iman, bu ahiret saadetinin anahtarı başka bir şeyle değişilir mi? Değiştirilir mi? Hele dünya menfaatine feda edilir mi? Hele iki paralık hayatın, üç paralık menfaatine ahiret hayatı mahvedilir mi? Ne yapıyoruz biz yahu? Ya, bizim hiç mi aklımız yok? İmanımız varsa, bizim hiç mi aklımız yok? Bizim imanımıza göre hareketimizin, hayatımızın, çizgimizin anlamı ne? Biz mü'minsek, bizim çizgimiz böyle mi olmalı?

Biz ne biçim insanız? Eski ümmetler, imanını korumak için ateşe atılmış. Ahiretini kurtarmak için, cennete girmek için dünyada işkenceye, azaba diş sıkmış, tahammül etmiş.. Biz kendi kendimizi ahiret azabına atacak şeyleri yapmaktan korkmuyoruz, utanmıyoruz, sıkılmıyoruz, vaz geçmiyoruz. Bizim halimiz ne, yâ Rabbi? Biz ne zaman düzeleceğiz, yâ Rabbi?

Arapça bilmiyoruz çoğumuz, ama bilenler anlatıyor. Yasin Suresi nedir? Buruc Suresi nedir? Vaazlardan dinliyoruz, Peygamber Efendimiz nasıl yaşadı? İlk müslümanlar nasıl ızdırab çekti, nasıl sıkıntı çekti? Ondan sonraki müslümanlar nasıl canlarını feda etti? Nasıl cihad etti? Nasıl mallarını feda etti? Nasıl çalıştılar?

Niye biz böyle yapıyoruz? Niye bizim bu nasihatler kulağımıza girmiyor? Niye anlamıyoruz, dinlemiyoruz? Bu dünya, bu hayat-ı dünya hilekâr, aldatıcı, kalleş, madrabaz, düzenbaz bir varlık. Bizi aldatıyor. Biz bu dünyaya kapılıyoruz. Kâfirlerin kapıldığı gibi kapılıyoruz. İmansızların kapıldığı gibi kapılıyoruz. Aldanıyoruz. Dünya hayatına aldanıyoruz, dünya menfaatine aldanıyoruz.

d. Gece Karanlığı Gibi Fitneler Olması

Ebû Hüreyre RA'ın bize rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS şöyle buyurmuşlar:[28]

[28] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.110, no:118; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.487, no:2195; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.303, no:8017; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*,

بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ، فِتَنًا كَقِطَعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ، يُصْبِحُ الرَّجُلُ مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا، وَيُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا. يَبِيعُ أَحَدُهُمْ دِينَهُ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا قَلِيلٍ (حم. م. ت. عن أبي هريرة)

RE. 243/2 (*Bâdirû bi'l-a'mâli fitenen kekıtai'l-leyli'l-muzlimi, yusbihu'r-racülü mü'minen ve yümsî kâfiren, ve yümsî mü'minen ve yusbihu kâfirâ. Yebîu ehadühüm dînehû bi-aradin mine'd-dünyâ kalîl.*)

(*Bâdirû bi'l-a'mâl*) "Sàlih amelleri işlemeye, yâni Allah'ın sevdiği, razı olduğu, güzel amelleri işlemeye gayret gösterin, koşuşun, acele edin! (*Fitenen kekıtai'l-leyli'l-muzlimi*) Karanlık gecenin parçaları gibi fitneler gelmeden..."

(*Yusbihu'r-racülü mü'minen*) "O devirde adam sabaha mü'min olarak çıkar; (*ve yümsî kâfiren*) akşamladığı zaman, akşamleyin kâfir olarak akşamlar. (*Ve yümsî mü'minen*) Ya da akşama mü'min olarak erişir; (*ve yusbihu kâfiren*) sabahleyin kâfir olarak sabahlar."

(*Yebîu ehadühüm dînehû*) "Bu adamların birisi dinini satar, (*bi-aradin mine'd-dünyâ*) şu dünyalık, beş para etmez fâni dünyalığın malzemesi, malı, mülkü, parası metâı, menfaati karşılığında; (*kalîl*) az bir dünya menfaati karşılığında, az bir dünya malı, serveti karşılığında dinini satar, yâni ahiretini mahveder."

Ahiretteki azabı satın alıyor. Ben azabı istiyorum diye azabı satın alıyor yaptığı işlerle... Yaptığı işlerin ipe sapa gelir tarafı yok, akılla, mantıkla izah edilir tarafı yok, müslümanlıkla

---

c.III, s.156, no:2774; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.396, no:6515; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.55, no:140; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.335; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.457; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.7, no:2074; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.182, no:30880; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.329, no:878; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.86, no:10309.

bağdaşan tarafı yok. Müslüman amma, dinini satıyor. Cenneti satıyor, cehennemi satın alıyor.

e. Cennet Karşılığı Alışveriş

Halbuki, Allah-u Teàlâ Hazretleri başka bir pazarlık teklif ediyor. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

إِنَّ اللهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

(التوبة:١١١)

(*İnna'llàhe'şterâ mine'l-mü'minîne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-ennelehümü'l-cenneh*) [Allah müminlerden, mallarını ve canlarını, kendilerine (verilecek) cennet karşılığında satın almıştır.] (Tevbe, 9/111)

Allah mü'minlerden canlarını da istiyor, mallarını da istiyor; "Mukabilinde size cenneti vereceğim!" diyor. "Cenneti ücret olarak versem, canlarınızı, mallarınızı bana verir misiniz? Hadi verin!"

"—Allah cenneti vereceğim diyor. Acaba bu pazarlığı kabul etsem mi, acaba bu teklife uysam mı, acaba canımı da, malımı da versem mi?"

Bu sorunun karşılığında insanlar iki türlü davranmış, bir kısmı demiş ki:

Cânı cânân dilemiş, vermemek olmaz ey dil;
Ne nizâ eyleyelim, ol ne senindir ne benim!

Sevgili canı istemiş, vermemek olmaz ey gönül. Verelim yahu. Canı istemiş sevgili. Ne diye çekişip, uğraşıp münakaşa edip duruyoruz? Bu can ne şenindir ne benim; sevgilinin. Madem istemiş, verelim.

Kimisi böyle demiş, "Feda olsun canım!" demiş, (*fidâke ebî ve ümmî*) demiş. Rasûlüllah'a hitab ederken. İnsan annesini babasını korumak için olur. Anasına-babasına birisi saldırsa, canını feda

eder. Peygamber Efendimiz'e diyorlar ki:[29]

فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللهِ !

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llàh!*) "Ey Allah'ın Rasûlü, ey Allah'ın bize gönderdiği elçisi, habibi olan Muhammed-i Mustafâ! Annem babam dahi sana fedâ olsun!"

Böyle demişler Yani, bir kısmı vermiş. Bu pazarlığa razı olmuş. Kimisi bu alış-verişi kabul etmiş.

Bir kısmı da diyor ki:

"—Hah, ben enayi miyim, aptal mıyım ben? Canımı verecekmişim, malımı verecekmişim; vermem yahu!"

Vermem diyor da, ne oluyor? Canı yanına kalıyor mu? Kalmıyor. Canı gene çıkacak. Kâfirin canı çıkmıyor mu? Çıkıyor. Gene çıkacak. Malı? Malı da gidecek. Malı da mirasçının... Allah yoluna vermediği malı da mirasçının.

Önde zeytin ağaçları, arkasında yâr;
Sene 1946, mevsim sonbahar...
Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim?
Dalları neyleyim?
Yâr yoluna dökülmedik dilleri neyleyim?

---

29 Buhàrî, *Sahîh*, c.IV, s.1541, no:3968; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.184, no:2836; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.II, s.686, no:990; Neseî, *Sünen*, c.V, s.10, no:2440; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.152, no:21389; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.85, no:34386; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.12, no:617; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.27, no:19597; Ebû Zer RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VI, s.185, no:3496; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8407; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.VII, s.158, no:12611 ve 12612; Ebû Hüreyre RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.49, no:1932; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.186, no:12961; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.]

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.421,no:556; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.281; Hz. Ali RA'dan.

Yâr yâr…
Seni kara saplı bir bıçak gibi sineme sapladılar.
Değirmen misali döner başım,
Sevda değil bu bir hışım.[30]

Kimisi veriyor. Kimisi veremiyor. Kimin kârlı olduğunu siz düşünün! Ama, bu pazarlık sizin için de geçerli, bizim için de geçerli, hepimiz için geçerli.

Ya dünyayı tercih edeceğiz. Hayat-ı dünya hazır, etraf görüyorsun yeşillik, çimenlik, çayırlık, manzara, para-pul, meşrubat, me'kulat, muhlikat, lehviyat, eğlence, zevk, sefa, plaj… Doksan millik plajlar, (Gold Coast)'lar, altından sahiller, (Surfers paradise)'ler… Denizde cızzzt- vızzzt kayan adamların cennetleri...

Rüzgârda firt bu tarafa, zirt bu tarafa... Ne zevk, ne sefa...

---

[30] Bedri Rahmi Eyüboğlu (1911-1975)

Güneşin altında, ne hünerli adamlar yahu. Vay, vay, vay... Amma hızlı gidiyorlar be! Uffff, aman yahu, dalganın üstüne çıktı yahu, dalganın altına girdi yahu... Cızt diye kayıyor yahu. Ne cambaz adam yahu. Allah Allah… Bunları tercih ediyor, cenneti terk ediyor, cehenneme razı oluyor.

Kâfir, bizim bu söylediğimiz şeyleri belki bilmiyor, belki duymadı, belki sırf bu sörfler içinde büyüdü, belki hiç duymadı. İkili teklifin bir tarafından haberi yok, çok acı bir durum. Onların eğitimlerinde bu ikinci esrarengiz hazine, saklı hazine onlara hiç söylenmemiş. Adamlar ilerideki ahiret hayatında muazzam mükâfatlar, hazineler olacağını hiç bilmiyor. O sadece bu dünyayı biliyor. Bu dünyaya göre yetiştirilmiş, buna göre ayarlanmış.

Biz? Biz iki tarafı da biliyoruz. Hem dünyayı biliyoruz, hem ahireti biliyoruz. Hem dedelerimizin yaşamını biliyoruz, hem de geldik bunların yaşamını gördük. Biz iki tarafı da biliyoruz.

O İngiliz, belki hiç bir şeyden haberi yok. Hiç bir şeyden haberi yok, yani yetişme tarzı öyle… Anası öyle, babası böyle, hayatı böyle... Melbourne'da yetişti, Sydney'de yetişti, Brisbane'da yetişti…

Zaten bunların dedeleri eşkıya idi. Kraliçe, ölürlerse ölsünler diye gönderdi buraya… Sonra, bunların torunları bunlar. Yani, zaten hayatları kaymış insanların nesilleri. Adamlar işte buraya geldiler, Aborijinleri öldürdüler, yerlerini aldılar, büyük kıt'ayı istila ettiler. Süslüyorlar, güzelleştiriyorlar, yollar yapıyorlar. Aborijinler de istifade ediyor. İsçi olarak bizi çağırdılar, biz de istifade ediyoruz. Siz de bizi davet ettiniz, biz de görüyoruz.

"—Aman yahu, ne güzel yer yahu, mâşâallah yahu. Ah yahu, vah yahu, ağzımızın suyu yerlere akıyor. Seller olup, Toowoomba'nin dağlarından aşağıya çağlayan gibi ağzımızın suyu şaldur şuldur, şaldur şuldur, Brisbane'ın denizlerine doğru akıyor."

Ne oluyoruz, sonu ne olacak? Kaç yaşındasın? Kaç yıl yaşadın? Daha kaç yıl yaşayacağını ümit ediyorsun? Bu, imanın imtihanı İşte. Ya ahireti tercih edeceksin, ahirete göre hazırlanacaksın,

Allah'ın istediği dosdoğru kul olacaksın. Hile yapmayan, yalan söylemeyen, haksızlık yapmayan, Allah diyen, Allah'tan korkan, Allah'ın rızasını kazanmak isteyen bir kul olacaksın. Ya da, işte bu muvakkat dünya böyle, akşamlar- sabahlar olur, yıllar eskir, yeni yıllar başlar.

1996 gitmiş dün gece, ben yatarken gitmiş. 1997 gelmiş, Allah Allah... Bir sene gitmiş. Daha çok seneler gider. Ne kadar çok sene giderse gider, çok günler geçer. Sonra bir gün bizim de ömrümüz biter. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[31]

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ (الديلمي عن أنس)

(*İzâ mâte'l-insânü*) "İnsan öldüğü zaman, (*fekad kàmet kıyâmetühû*) onun kıyameti kopmuştur." Bitti onun işi... Öldü, kıyameti koptu.

Arkadaşlar, bu dünya hayatı bizi aldatıyor.

"—Bu hayat çekilmez! Allah yolunda öleyim daha iyi, kurtulmuş olurum!"

Bazısı ölümü bir kurtuluş olarak görebilir. Dünyanın öyle kahırlı yerleri var. Afrika'da açlık var. Hindistan'da, Bangladeş'te, Çin'de, Kafkasya'da, Çeçenistan'da, Bosna'da, Hersek'te hayat bu kadar tatlı, bu kadar rahat, bu kadar huzurlu değil.

Bu hayat bizi aldatıyor. Güzelleştikçe, daha çok aldatıyor. Hasta olsak, ızdırab içinde olsak, azab karşısında olsak, işkenceye maruz olsak; belki bu dünyayı bu kadar sevmeyeceğiz. Belki bizim tehlikemiz, Çeçenistan'daki müslümanın, Rusya karşındaki tehlikeli durumundan; Bosna'daki müslümanın, Sırpların hunharlığının karşısındaki durumundan; belki biz daha büyük tehlikedeyiz de, farkında değiliz.

---

[31] Lafız farkıyla: Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.285, no:1117; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1072, no:42748; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1615, no:2618; Süyûtî, *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.IV, s.65, no:2781.

Çünkü dünya bize daha çok gülüyor burada, daha çok bizi kendisine bağlıyor, daha çok sevdirtiyor, àşık ediyor:

"—Allah Allah, ne güzel yer yahu! Toowoomba'nin bu kadar güzel olduğunu bilmiyordum. Melbourne da güzel, Sydney de güzel amma; gel ille velakin, Toowoomba daha güzel. Tulumba tatlısı gibi içi vıcık vıcık şerbet dolu… Daha güzel!"

Daha güzel de, daha çok aldatıyor bizi. Biliyoruz ki, vallahi billahi öleceğiz. Vallahi billahi cennet, cehennem, ahiret var. Vallahi billahi, mahkeme-i kübra var. Vallahi billahi tallahi, insan bu dünyada yaptığı her şey teraziye konulacak. Sevaplar, günahlar tartılacak, ter ter terleyecek. Ter kimisinin dizine kadar gelecek, kimisinin göğsüne kadar gelecek, kimisinin ağzına kadar gelecek, ağzını tıkayacak. Kulağı hizasına gelecek. Güneşin yakınlığından, Güneş yaklaştırılacak mahşer yerine, beyni fokur fokur kaynayacak. Gölge arayacak. Binlerce yıl bekleyecek. Cenâb-ı Hakk'ın divanında, mahkeme-i kübra için tir tir titreyecek. Tir tir titreyecek. Muhakeme olacak, günahları ortaya saçılacak. Mahşer halkı kendisine bakacak. Baş ucuna bir azim melek dikilecek, hesabı görüldükten sonra:

"—Filanca kimse bahtiyar oldu; hesabı iyi, cennetlik oldu!" diye bağıracak.

Herkes hayran olacak. Hesabı kötü olan kimse için de, Aynı melek:

"—Falanca mahvoldu, hesabı fena oldu; filanca cehenneme gidecek!" diye bağıracak yüksek sesle.

Haraç mezat satış yapıldığı gibi. Dün okudum bu hadis-i şerifi.

Melek bağıracakmış. Yüksek sesle bağıracakmış. Bütün mahşer halkı duyacakmış. Falanca adam mahvoldu, hapı yuttu, cehennemlik oldu diye melek bağıracakmış. Olmayacak şeyler mi acaba bunlar? Yani, boş mu verelim? Bu haberleri kulağımızın arkasına mı atalım? Bu peygamberler, bu haberleri getiren insanlar, hayalperest insanlar mıydı acaba? Bunların hepsi boş mu acaba? Bırakalım bir kenara da yahu. Yaşamımıza mı

bakalım. Ne dersiniz? Akıllıca olarak bu dünyaya gelmişiz arkadaş, keyfimize mi bakalım yahu? Paramız var, yiyelim içelim mi?

Gülelim oynayalım, kâm alalım dünyadan,
Mâ-i tesnîm içelim çeşme-i nev-peydâdan,
Görelim âb-ı hayât aktığın ejderhadan;
Gidelim serv-i revânım yürü Sa'd-âbâde...

Acaba bu mu akıllıca şey? Ya doğru söylemişse Peygamberler. Ey kâfir, ya peygamberler doğru söylediyse; ne yapacaksın sen?

İnanmıyorsun, iki ihtimal var. Ya senin inandığın gibidir, ya da yanılıyorsun. Ya doğruysa o peygamberlerin sözü ki doğru. Olacak. Ne yapacaksın sen? Hapı yuttun sen! Ey kâfir, sen hapı yuttun! Sen akıllıca iş yapmadın. Sen en korkunç aptallığı işliyorsun, sen kendini mahvediyorsun. Nefsine zulmediyorsun, sen kendi kendini mahvediyorsun. Sen kendini helâk ediyorsun.

İşin doğrusu bu... Kırk defa irdeleyin, bu problemin sağlamasını yapın, sonuç doğru; işin doğrusu bu.

Madem işin doğrusu budur ve madem biz Allah'ın mü'min yaratılmış, mü'min yaşayan kullarıyız; mü'min olarak ölelim! Bu fani dünyaya aldanmayalım, ahiretimizi kurtarmağa bakalım! Allah yardımcımız olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!
El-fâtihah!

01. 01. 1997 - İşrâk Sohbeti
Toowoomba / **Avusturalya**

15. TÜRKİYE'DE YAPILAN HİZMETLER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîren tayyiben mubâreken fih... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tàhirîn... Emmâ ba'd;

a. Allah'ın Emrine Razıyız

Aziz ve sevgili kardeşlerim!
Burada bulunduğumuz zaman içinde sizlere bu vakitlerde konuşma yapma imkânı, fırsatı buldum. Ana fikirlerimizi anlamış olduk, birbirimizi dinlemiş olduk.
Allah'a hamd ü senalar olsun, mü'miniz, müslümanız. Peygamber-i Zişan'ımız Muhammed-i Mustafa'ya bağlıyız, Kur'an-ı Kerime bağlıyız, İslâm dinine müntesibiz. Kendi arzularımızı, nefsimizin isteklerini, heva ve hevesimizi bir tarafa bırakmışız, razı olmuşuz, İslâm'a teslim olmuşuz.
"—Kendi kafamı, kendi nefsimi, kendi arzumu önemsemiyorum, esas almıyorum. Onu bıraktım, İslâm'a teslim oldum." demişiz.
Bu, mühim bir olaydır. Çünkü herkes dünyada kendisinin şahsi arzusuna, tercihine göre yaşıyor. Herkes istediğini yapıyor, kendisinin istediğini yapıyor. Biz kendi isteğimizi bırakıyoruz.
"—Benim isteğim yok ya Rabbi! Sen ne istediysen, ben onu kabul ediyorum. İslâm ne söylerse, hoşuma gitse de gitmese de, ben onu uygulayacağım. Tabi olacağım, söz dinleyeceğim!" demiş oluyoruz.

Devam ediyor bu düşüncemiz. Aklımıza bin bir türlü fikir gelir, etrafımızdan bin bir çeşit söz duyarız, çeşit çeşit dillerden çeşit çeşit fikirler taşıyan kitaplar okuruz... Bu fikrimiz devam ediyor.
Biz Kur'an'a bağlıyız, Peygamber-i Zişan'ımızın sünnetine bağlıyız, İslâm'a teslim olmuşuz, başka fikirleri bir kenara

koymuşuz. Bizim amacımız dünya değil, dünyalık değil, para değil, menfaat değil. Hatta, bunları feda etmek gerekse bile, parayı, pulu, malı, evlâdı, iyali, evi, barkı, memleketi, işi, zevki, keyfi terk edip' Allah ne emrettiyse onu yapmamız gerekir diye düşünüyoruz. Yapabilir miyiz? Ayrı. Olmadık şey için önceden övünmek olmaz. İnsan imtihan olduğu zaman, ne derecede sözüne sàdık olduğu o zaman ortaya çıkar. Önceden söylenen sözler bir şey ifade etmez.

Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz,
Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde.

Davranışı, insan öyle yapabilir mi bilmiyoruz. Allah bizi zorlu imtihanlara tabi tutmasın. Yüksek yüksek konuşup da, sonra mahcup duruma düşürmesin. İnsan böbürlenirse, kibirlenirse, yüksekten konuşursa; bol keseden atarsa; Allah onu, kanun-u İlahisi böyle. Umumiyetle mahcup ediyor. Yüksek perdeden konuştu diye, attı-tuttu, iddialı konuştu diye, büyük konuştu diye mahcup ediyor. Onun için, Mehmed Akif rahmetli diyor ki:

İhtiyar amcanı dinler misin, oğlum, Nevruz?
Ne büyük söyle, ne çok söyle; yiğit işte gerek.
Lafı bol, karnı geniş soyları taklit etme;
Sözü sağlam, özü sağlam adam ol, ırkına çek!

Bizim eski büyüklerimizin ana vasfı budur. Yapılan iyilikler söylenmez, yapıldığı zaman unutulur.

"—Yâhu ben öyle bir iyilik mi yapmışım, hiç hatırımda yok. Doğru mu söylüyorsun? Hatırımda yok, unutmuşum."

İyilikler anında unutulur. Çünkü iyiliklerin söylenmesi, başa kakılması, İslâm'da kötü bir huydur. Unutulur.

"—Ha, ben sana borç para mı vermişim? Vallahi farkında değilim. Verdiysem öyledir, belki vermişimdir. Senin bana borcun varsa, veriyorsan iyi düşün. Varsa ver borcunu geriye. Yoksa ben hatırlamıyorum."

Kötülükler hiç unutulmaz. İnsan kendi yaptığı seyyiatı, kötülükleri hiç unutmamalı... Neden? Onların affedilip edilmediğini bilmiyoruz.

Kötülüğü yaptım, falanca yaşımda şunu yaptım. Ah, keşke yapmasaydım. Filanca yaşımda şöyle yaptım. Ah, keşke yapmasaydım. Ömrümü şu yolda harcadım. Ah, keşke harcamasaydım ve sâire...

Bunları biliyoruz ama, Allah bunları acaba affetti mi-affetmedi mi? Belli değil. Bir af belgesi elimize gelmedi, ne olacağımız belli değil. Mahkeme-i Kübra'da nasıl çıkacak hesabın sonu bilmiyoruz.

Hazreti Ömer RA diyor ki:

"—Mağrip ile maşrikın arası benim olsaydı, Doğu'yla Batının arasındaki bütün mal, mülk, varlıklar benim olsaydı, kıyamet gününün korkusundan hepsini infak ederdim."

Hazreti Ömer Asere-i Mübeşşere'den, böyle diyor. Niçin söylemiş bu sözü? Yaralandığı zaman, hançerlendiği zaman; yarası ağır, ölecek gibi, başındaki yakınları demişler ki:

"—Yâ Ömer. Ne mutlu sana, öncekiler senden razıydı, Peygamber Efendimiz razıydı, Ebû Bekr-i Sıddîk seni seçmişti, razıydı, seviyordu seni. Öncekiler senden razıydı, geride kalanlar,

bizler de senden razıyız ya Ömer. Ne mutlu sana!"

Acı acı gülmüş, demiş ki:

"—Sizin sözünüze gafiller aldanır. Sizin sözünüze aldanmam ben. Vallahi, Allah'a yemin ederim ki, mağrib ile maşrık arası benim olsaydı, kıyamet gününün korkusundan hepsini infak ederdim."

Hazreti Ömer'in gözyaşlarından yanağı iz etmiş derler. Dereler yamaçlara iz bırakır. Toprağı alır götürür ama göz yaşının yanakta iz bıraktığını ben kitaplarda okudum.

Hazreti Ömer'in ağlamasından, gözyaşından, yanaklarında iz varmış. Nasılsa? Büyük söylemiyoruz ama böyle olmamız gerektiği için söylüyoruz. Böyle olmamız lâzım. Yani, bir imtihan olsa, malı vermek lâzım. Bir imtihan olsa, canı vermek gerekir. Bir imtihan olsa, Allah'ın buyruğunu tutmak gerekir. Nefsinin arzusu peşinde gitmemek gerekir. Müslüman böyle yapmalı.

Yapabilir misin? Yapabilir miyim? Bilmiyorum. İnsanoğlu Zayıf mahlûktur, aciziz, şaşkınız, zàlimiz, cahiliz, hiç övünecek halimiz yok. Şimdiye kadar ki hayatımızdan, bundan sonraki hayatımızın ne olacağı da aşağı yukarı belli. Perşembenin gelişi çarşambadan belli olduğundan, övünmüyoruz. Yalnız, böyle olması gerektiği için söylüyoruz bunları, böyle olmalı… Allah'ın emri her şeyin üstünde tutulmalı. Kişinin kendi fikrinin, aklının, zevkinin, düşüncesinin, menfaatinin de üstünde olmalı diye düşünüyoruz.

İnşâallah yaparız. Allah kuvvet verirse yapabiliriz. Vermezse, bizi de şeytan aldatır, nefis aldatır, şu fani dünyanın zevkleri aldatır. Biz de aldanmışlardan oluruz, biz de imtihanı kaybetmişlerden oluruz. Bilemiyoruz, Allah yardımcımız olsun. Allah basiret versin. Allah, şeytana ve nefse uydurmasın. Allah, fani dünyanın fani menfaatleri, zevkleri ve lezzetlerine kapılıp; ahireti berbat edecek işler yaptırmasın.

b. Ankara İlâhiyatta Hocalık

Şimdi Hocamız beni vazifelendirdi. Mehmed Zâhid Hoca Efendi Hazretleri lütfetti, kızıyla beni evlendirdi, damatlığa kabul eyledi. Ben onun aciz, naçiz bir yakını idim. Emretti, Ankara'ya

gittim. Emretti, İlahiyat Fakültesi'nde imtihana girdim. Emretti, orada kaldım. Lütfetti, yardım etti, dua etti, himmet eyledi, orada üstün başarılar nasib oldu; o kadar muhaliflerin arasından, hasımların, rakiplerin arasından imtihanı kazandık. Doktora parlak bir şekilde nasib oldu, Doçentlik parlak şekilde nasib oldu, Profesörlük parlak şekilde nasib oldu.

Ben bunları istemiyordum. Ne zaman İstanbul'a gelsek, İstanbul'dan dönüşte Hocamız ağlardı. Bizi ve torunlarını uğurlarken gözleri yaşarırdı, hassaslaşırdı, ağlardı. Ben de üzülürdüm, derdim ki:

"—Gitmeyelim Ankara'ya, ayrı olmayalım sizden…"

"—Yok, gidin!" derdi. "Ne zaman profesör olacaksın?" derdi.

Ben Asistanken sorardı bana:

"—Ne zaman profesör olacaksın?"

Doçentken sorardı:

"—Ne zaman profesör olacaksın?"

Askerlik yapmağa gittim, askerlikten sonra fakülteye beni almak istemediler. Ben biraz mutaassıb bir insan olduğum için, sevmediler beni. Gericidir diye ilerici profesörler beni almak istemediler fakülteye. Ben o zaman Hocamız'a gittim:

"—Bana biraz zorluk çıkartıyorlar. Fakülteye dönmek hakkımdır, kanuni hakkımdır. Askerlikten önce nerede vazife görmüşse, dönüşte oraya gelebilir. Ama almak istemiyorlar, oyunlar olabilir. Ben de zaten istemiyorum, bundan sonra emredin, müsaade buyurun, İstanbul'a geleyim!" dedim.

"—Yok dedi, hayır dedi. Ne zaman profesör olacaksın?

"—Şimdi doçent oldum ama daha beş sene var profesörlüğe..."

"—Tamam, profesör ol da öyle…" dedi.

Beni hiç profesör yapacakları yoktu İlahiyat Fakültesinde, yapmazlardı. Yani, mümkün değildi. Beni ve Fakülteyi tanıyan dostlar da bilirler. Bu Mehmet Ali Torlak filan benim talebemdir, onlar bilirler. Bizim fakültede beni profesör yapmazlardı, mümkün değildi. Yapmak istemezlerdi, çok kızarlardı bana. Bütün gericilik olayların müsebbibi ben olurdum fakültede, hep suçlar benim üzerime yıkılırdı.

"—Ah, şu Es'ad Hoca, mürteci Es'ad Hoca!"

"—Ah, şu Es'ad Hoca'nın mürteci talebeleri…"

Hep muhatap bizdik, bizi almak istemezlerdi ama, vallahi bilmiyorum nasıl oldu?

Onlardan bir profesör geldi, bana dedi ki:

"—Aziz dostum, kardeşim!" Ben ondan yaşça biraz daha küçüğüm. "Sen niye profesörlüğe müracaat etmiyorsun yahu?" dedi.

Ben şöyle yüzüne baktım, alay mı ediyor benimle diye acı acı güldüm. Çünkü biz profesörler kurulunda, masanın bu tarafına oturuyoruz. Sekiz dokuz tane tefsir hocası, hadis hocası. Ben, falanca, filanca… İşte sanat tarihinden milliyetçi insanlar filan… Biz böyle bir tarafta oturuyoruz. Karşımızda da Halk Partili, mason, masonluk teşkilatına girmiş, içkici ve sâire filan filan insanlar… İsimlerini söylemeyeceğim kimseler... Oylarımız terazi gibi, bazen böyle oluyor, bazen böyle oluyor. Aradaki bir tanesi bu tarafa gelirse biz, o tarafa giderse onlar.

"—Niye profesörlüğe müracaat etmiyorsun?" diyor şimdi bana karşıdaki hasmımız.

Her kurulda kavga ediyoruz biz. Biz bir şeye ak dersek, onlar

kara diyor. Biz olsun dersek, onlar olmasın diyor. Böyle bir mücadele... Bana soruyor: "Niye profesörlüğe müracaat etmiyorsun?"

Ben de dedim ki:

"—Siz oy vermezsiniz ki… İşlemlerin kuruldan geçmesi mümkün değil, oy vermezsiniz."

Çünkü profesörlükte bu kuruldan geçecek; ondan sonra üniversitenin kurulundan geçecek. Üniversite kurulunda hiç mümkün değil... Burada yarı yarıya, bir tanesi bu tarafa bastırsa belki geçer de; orada benim sakallı olduğumu duysunlar, resmimi görsünler, şöhretimi işitsinler mümkün değil…

"—Aziz kardeşim, sen müracaat et, ben sana yardımcı olacağım!" dedi.

Allahu ekber!

Ben arkadaşlara geldim dedim:

"—Yahu bu adam bana müracaat et diyor, beni böyle ortaya çıkarıp da, bir oyun mu yapmak istiyorlar?"

"—Yok!" dediler. "O öyle dediyse, sözüne göre hareket eder. Sözünde doğrudur, dönmez." dediler. Yani, "Düşmanlık yapacaksa, açıkça yapar. Öyle dediğine göre, demek ki yardım edecek." dediler.

Her halde rüya filan gördü diyorum ben, Allah-u a'lem. Rüya mı gördü, ne olduysa? Hocamız mı göründü rüyada, adam bana yardım teklifine geldi.

"—Aziz kardeşim, sen müracaat et! Ben senin işlemlerinde koşturacağım!" dedi ve koşturdu. Nefes nefese oradan oraya, oradan oraya; bütün işlemlerimi yapmakta yardımcı oldu. O yardım etmeseydi, olmazdı. Neden oldu, nasıl oldu bilmiyorum, oldu hàsılı…

Ben üniversitede kalmak istemiyordum, Hocamız'ın yanına gelmek istiyordum. Hocamız, "İlle profesör ol, öyle gel!" diye beni böyle öteliyordu; fakülteden ayrılmakta...

Şimdi, Hocamız, "Bu vazifeyi benden sonra, evlâdım sen yapacaksın!" dedi, biz de bu vazifeyi yapmağa çalışıyoruz. Bu, maddi ilim ile olan bir şey değil, başka bir şey bu. Yani, üniversite de benim gibi bir sürü profesör var. Benim talebelerim profesör

oldu şimdi. On tane, on beş tane talebem profesör var.

Profesörlük işi değil, başka bir şey bu. Biz mazeretimizi arz ettik, dedik ki:

"—Bizim haddimiz değil, yani çok zor bir iş bu…"

"—O zaman size yardım ederler." dedi Hocamız.

Ben bu yardım ederler sözünü; mânevî bir yardım olarak anladım. Kim diye soramadım. Utancımdan, kim yardım edecek bana o zaman diyemedim. O zaman size yardım ederler dedi, Hocamız. Biz de pekâlâ dedik, bu hizmete koyulduk.

Bu hizmetleri yaparken, ilk önce kitaplarımızı, Hocamızın kitaplarını neşredelim diye bir kitabevi kurduk [Seha]. Sonra, Hocamız sağlığında demişti ki:

"—Bak, herkesin bir vakfı var Osman, bizim de bir vakfımız olsun!" demiş.

Osman Çataklı, Vakıflar Genel müdürü. Vakıflar Genel Müdürü olduğu için, ona söylemiş. Kurulmamış vakıf. Biz gençler olarak duyduk bunu Ankara'da, genç ihvan. Hocamız böyle bir şey söylemiş de, hala çıkmamış. Biz oturduk genç taife, Hakyol Vakfını hazırladık. Tüzüğünü hazırladık, her şeyi düşündük, taşındık, yazdık, çizdik, götürdük Hocamıza okuduk.

"—Siz bir vakıf kurulmasını arzu buyurmuşsunuz da, arzunuz ifa olunmamış, gecikmiş. Veya hazırlık yolunda işte böyle aylar geçmiş, biz bunu hazırladık." dedik.

Aldı şöyle baktı, okuttu bize.

"—Güzel dedi. Allah yardımcınız olsun. Hadi bakalım!" dedi.

Hocamızın duasıyla, Hakyol Eğitim Dostluk ve Yardımlaşma Vakfını kurduk.

c. Hocamız'ın Vefatından Sonra…

Hocamız ahirete irtihal eyledi 13 Kasım 1980 Yılında… Görev benim gibi bir insanın omuzları üstüne yıkıldı, büyük görev. Yüzbinlerce müridimiz var. İskender Paşa tekkemizin mensubu var. Zor. İlk önce bir kitap evi açtık, sonra dergiler çıkarmağa başladık derken; 1980 yılı, 1997 yılı... On altı sene içinde ihvanımızın çalışmalarıyla, sıfır sermaye ile, sıfırdan başladık. Para istiyoruz, para umuyoruz, para bekliyoruz, para yok. Biz de

parasız başladık her işe.. Allah'a hamd ü senalar olsun. Bugün bir Hakyol Vakfımız var, yüzlerce şubesi var. Her ilde, ilçede, bucakta, beldede şubesi var.. İlim, Kültür ve San'at Vakfımız var, şu kadar şubesi var.. Çevre Kültür, Ahlâk Derneklerimiz var, şu kadar şubesi var.. Yani, dallı, budaklı, elli, ayaklı, karmaşık, sarmaşık bir koca teşkilat olduk. Türkiye'de, Almanya'da, İsveç'te, İngiltere'de, Amerika'da, her yerde dalımız, budağımız, yaprağımız, çiçeğimiz var.

Buradaki dalımızın da adı: Ebrar Vakfı... Buradaki çiçekler de sizler. Böyle gidiyor. Bilmiyorum nerden oluyor, bu değirmenin suyu nerden geliyor, bu işler nasıl böyle oluyor bilmiyorum. Sydney de bizim binanın açılışında bulunduk, açılış merasimini yaptık. Mehmed Zâhid Kotku Dergahı, Nezahet Kitabevi ve sâirenin açılışı... Ve orası şimdi altı yüz, yedi yüz bin dolarlık bir mülk oldu.

Sydney'den birileri demişler ki:

Yahu nasıl aldınız siz burayı? Yani, nasıl alabildiniz burayı? Her halde size Es'ad Hoca yardım etti demişler. Her halde bir çek mi yazdı ne yaptı? Her halde beni banker mi sanıyor, ne yapıyorlar? Veyahut, tek gözlü Korsanın kumluğa gömdüğü hazineyi buldum da, oradan mı harcıyorum sanıyorlar bilmiyorum. Her halde Hoca bir çek yazdı, öyle aldınız filan dediler...

Hayır, bize Hocamızın duası berekâtıyla oluyor bu şeyler işte böyle. Bir çalışmalar oluyor.

Türkiye'de para toplamak tatsız bir şey olduğundan, hoş olmadığı için, istemek zor olduğundan; bizim vazifemiz istemek değil, vermek olduğundan; hizmet etmek olduğundan; Peygamber Efendimiz hizmeti tavsiye ettiği için, istemeği yasakladığından; Sahabe-i kiram, devenin üstündeyken kamçısı yere düşse; "Kardeşim, su kamçıyı alıver!" demediğinden; istemediğinden yani, su kamçıyı alıver demediğinden; deveyi ıhtırıp, kamçıyı alıp, deveye binip, tekrar çıktığından; biz dedik ki:

Alnımızın teriyle çalışırız, para kazanırız, işleri götürürüz... Başladık böyle bu mantıkla çalışmaya, yirmi küsur şirketimiz var... Her şirketimizin, rakamlarını bilemediğim kadar milyar

sermayesi var... Ama, bunlar nasıl başladı? Sıfır sermayeyle başladı. Bizim bu sıfır..sıfır, sıfır..sıfırlar; bizim galiba amblemimiz, veya imzamız olacak. Yani sıfır..sıfır, sıfır..sıfır. Hiç bir şey yok, sıfıra sıfır, elde var sıfır. Sıfır çarpı sıfır, eşit sıfır. Sıfir bolu sıfır, eşit sıfır.

Yirmi kusur derneğimiz var, beş yüze yakın sosyal kuruluşumuz var, yüz otuz yerden yansıtıcılarla yayın yapan, uzaydan yapan; Avrupa'dan, Orta Asya'ya, Suudi Arabistan'a kadar yayınları dinlenebilen; çanak varsa dinlenebilen muhteşem bir Radyomuz var. Çok güzel yayın yapan bir Radyomuz var. Dört tane dergimiz var. Türkiye'nin en tirajlı, tirajı yüksek dergilerden; en devamlı dergilerinden. Hastanelerimiz var, muayenehanelerimiz var, kadın doğum hastanesi var, Anaokulu öğretmeni kurslarımız var, Kur'an kurslarımız var, bir sürü.. Bir sürü müessesemiz var. Yüz binlerce kardeşimiz var, adlarını bilmeyiz, listesi yok. Mahsustan yaptırmadım listeyi, yani şey olmasın diye yazıya geçirtmedim. Her yerde çıkar karşımıza böyle…

El-hamdü lillâh, etkin bir gücümüz var… Türkiye'de politikaya tesir ederiz, istediğimiz Belediye Başkanını seçeriz, seçtirmişizdir. Biz istemeseydik seçilmezdi. İstediğimiz siyasiyi seçtiririz. Yani böbürlenmek için söylemiyorum. Kilit oluyoruz, anahtar oluyoruz. Düşünüyoruz, karar veriyoruz, destekliyoruz, öyle oluyor.. Hesap ortada, desteklemesek öyle olmayacak. Böyle bir durumumuz oluyor, El-hamdü lillâh

d. Avusturalya'ya İlk Gelişimiz

Bir sürü düşmanımız var, bir sürü rakibimiz var, bir sürü hasmımız var, bir sürü de dostumuz var... Hayat bu. Böyle devam ediyor. Şimdi kardeşlerimiz buraya işçi olarak geldiler. Kardeşlerimiz ilk önce bizi çağırdılar, dediler ki;

"—Hocam, Avustralya'ya gelin!"

"—Çok uzak yer, nasıl gelelim?"

"—Bir hafta bile olsa, gelin!" dediler. "İlan ettik, olmaz!" dediler.

Bizim ilk gelişimiz öyle oldu. Melbourne Hava alanından bayraklarla, tekbirlerle, muazzam kalabalıkla, gürültüyle,

patırtıyla bizi karşıladılar.

Ben korktum. Yahu, eyvah. Şimdi İngiliz hükümeti polisleri çevirecek, askeriye bizi alacak içeriye, hapse tıkacak.

"—Siz misiniz tekbir getiren, siz misiniz *Lâ ilâhe illa'llah* diyen, siz misiniz şalvar giyen, sarık saran; haydi bakalım hapse!" diyecek sandım ben.

"—Yok, burada öyle bir şey olmaz. Burada hürriyet var!" filan dediler.

Biz de şaşırdık:

"—Allah Allah, burası ne biçim diyar!" diye.

Buraya öyle geldik.

Bir edep, bir terbiye buradaki cemaatte; böyle el pençe divan duruyorlar.

"—Allah Allah! Yâhu, siz bu edebi nereden öğrendiniz? Bu sevgi, bu saygı, bu tasavvufi terbiye… Bu böyle bayağı bir tekkede yetişmiş olan müridlerin işi. Siz bunu nereden sağladınız?" dedim.

Dediler ki:

"—Hocam, siz gelmeden önce *Risâle-i Halidiyye*'yi okuduk. Halid-i Bağdadi Efendimiz'in *Âdâb-ı Zikir Risâlesi*'ni okuduk. Müridin şeyhe karşı âdâbı nedir, ve sâire; bunları biliyoruz. İşte bu âdâb oradandır."

"—Mâşâallah, Allah nazardan saklasın!" filan dedik.

Böyle bir güzel durumla karşılaştık. Daima bayramlarda, kandillerde buradan telefon gelir, devamlı böyle bir muhabbet, devamlı bir ilgi, devamlı bir sevgi… Uzak bir yer, iki defa da uçak kazası geçirdik biz böyle. Havada ölümlerden döndük. Buraya geliş, gidiş zor. Gelmek istemeyiz ama, o kadar candan böyle bir alâka var. Gelmeden de olmuyor. Güzel çalışmalar var.

Buraya gelindiği zaman kışa gidildiği, zaman olmadığı için, Türkiye'den uzun zaman ayrı kalmak; oradaki işler bakımından olmuyor ama yine de biz buraya böyle severek geldik. Burada da çalışmalar gelişti. Melbourne'da güzel gelişmeler oldu, yurtlar açıldi. Sydney'de güzel gelişmeler oldu, Wollongong'da bir şeyler oldu, Brisbane'da bir şeyler oldu. Derken, Mildura'ya gittik, başka yerlere gittik.. Yani, burada kalınsa, çalışılsa, el-hamdü lillâh, güzel hizmetler olabilecek. Bu güne geldik.

1997 yılı Ocak ayının 1. gününe böylece geldik. Türkiye'de güçlü kuvvetli iki tane televizyon kanalımız var. Ulusal televizyon haline gelmek için teşebbüsümüz var. Bir boşluk bulursak, kanal bulursak, ulusal yayına da geçmek istiyoruz. Radyomuz var. Bir gazete çıkarmak istiyoruz, bu 1997 yılında...

Bir finans kurumu kurma teşebbüsümüz oldu. Bir sene içinde onu kuracağız, kendimize mahsus finans kurumumuz olacak. Bir üniversite kurma müracaatımız var. Üniversite kuracağız inşâallah. Günlük gazete çıkartacağız. Böyle şeyleri temenni ediyoruz, arzu ediyoruz, duanızı bekliyoruz. İnsaallah. Allah yardım eder, yardım etsin. Lütfuyla, keremiyle yüzümüzü ak etsin, tevfikini refik etsin…

Ben buradan dönünce inşâallah. Türkiye'de, o başlattığımız çalışmaları daha kuvvetlendirmek istiyoruz. Bizi herkes tanır. Reisicumhurundan başbakanına, bakanlarından, siyasilerine, milletvekillerine kadar herkes tanır. Deşifre olmuşuz, tevazu esas olduğu halde, kıyıda kenarda kalmak daha tatlı olduğu halde,

şöhret afetine maruzuz; Allah afetlerinden korusun.

Tanınmış bir grubuz, herkes gelir, bilir, ziyaret eder, iltifat eder, hürmet eder, ilgi gösterir, sevgi gösterir, sağ olsunlar. Gidince bir takım güzel çalışmalar yapacağız. Buradaki çalışmalar size ait. Buraya biz senede bir defa gelebilirsek, çok gelmiş sayıyoruz kendimizi. Bir ay kaldığımız zaman, çok uzun kalmış sayıyoruz.

Gideceğiz biz buradan, buranın sahibi sizlersiniz, buranın işçisi sizlersiniz, buranın pasaportuna sahip olan insanlar sizlersiniz, biz de Türkiye'deyiz. Ben buraya gelmek isterim. Burada pasaport alıp kalmak isterim ama Türkiye'dekiler bırakmazlar. Seviyorum burayı, tam benim keyfime uygun, tam benim yeşilcilik anlayışıma uygun, tam benim çevre anlayışıma, benim hayallerim burada hakikat, temenni ettiğim şeyler Türkiye için burada mevcut, ben burayı isterim ama beni bırakmazlar. Başta Hocamız Rh.A. bırakmaz.

"—Sen Türkiye'yi bırakıp nereye gittin?" der.

Gidemem, gitmem. Yani, Türkiye'de çalışmam gerektiği için, buraya gelmem. Paramız var, burada hepinizi barındıracak kadar yer alırım ben kendi paramla. Allah'ın bana verdiği kendi paramla, kendi evimle. Kendi evimi-barkımı satarak, buradan deniz kenarından malikâne alırım. Ama gelemem. Buradaki çalışmaları siz yapacaksınız. Buradaki çalışmalara ben size yardımcı olmağa çalışırım ama Türkiye'de kendimizin yapacağımız başka çalışmalar var, büyük çalışmalar var.

Televizyon çalışmamız var. Ak Televizyonumuz kuruldu, iki bölgesel yayın devam ediyor. Ulusal yayın olarak, biz de varız diye, İslâmî bir yayın yapmak üzere çıkmak istiyoruz. Günlük gazete çıkartmak istiyoruz. Bir sürü derdimiz var, sıkıntımız var, uğraşımız var, onlarla meşgul olmak zorundayız. Onun için, istesek oradan size yardım ederiz, sizi ihyâ ederiz ama, yapamayız.

Sonra, burası bizim için o kadar büyük değil. Sizin buradaki sayınızı toplasak, Türkiye'deki bir kasaba kadar etmez. Hepiniz, ne kadar toplansa; bizim Almanya'da iki milyon işçi var, Fransa'da şu kadar var, İngiltere'de bu kadar var, Amerika'da şu kadar var... Amerika'dan telefon edip duruyorlar. Kaç defa buraya

Amerika'dan telefon geldi, biz buradayken. Her yerde yapılacak işler çok…

e. Avusturalya'da Yapılacak Hizmetler

Ben âcizâne, sizin burada çok güzel hizmetler yapabileceğinizi düşünüyorum. Burasını sayısal bakımdan değil, konumu bakımından önemli bir yer olarak görüyorum. Siz dünyanın müslümanlarının en çok yaşadığı Güneydoğu Asya'nın altındasınız, onu kuşatmış durumdasınız. Endonezya, Malezya, Pakistan, Hind-i Çin'i yarım adasındaki devletlerde azınlık olarak bulunanlar... Tayland'da ve sâirede, Vietnam'da, Laos'ta bulunan müslümanlar, Çin'de bulunan müslümanlar, Hindistan'da bulunan müslümanlar, dünyanın en önemli İslâmî bölgesi burası… Siz aşağıda bulunuyorsunuz, biz Türkiye'den onlara her hangi bir hizmet götürmekte zorlanıyoruz.

Ama sizin çocuklarınız İngilizce eğitimiyle yetişiyor. Siz burada İngilizceyi çok güzel bir tarzda bilen insanlar olarak yetişeceksiniz. Yani, sizin nesliniz, sizden sonraki evlâtlarınız, ana dili İngilizce olan insanlar olacak. Ve bu dil ile iyi bir çağdaş kültür almış olarak yetişeceksiniz siz burada…

Çocuklarınız her şeyi bilecek, bilgisayar kullanabilecek, programlayabilecek. Mali sıkıntınız olmayacak, işleriniz genişleyecek, mali bakımdan böyle ilk buraya geldiğiniz zamanki gibi sıkıntıda olmayacaksınız; rahat müslümanlar olacaksınız, zengin müslümanlar olacaksınız. Bilgili, görgülü, kültürlü müslümanlar olacaksınız.

Hem buraya hizmet edersiniz, bu yeni bir kıt'a, nüfusu az ama çoğalacak. Hem buraya hizmet edersiniz, hem de müslümanların en yoğun olarak bulunduğu Güneydoğu Asya'ya hitab edebilirsiniz. Yani, yönünüzü onlara doğru dönüp, onlara yönelik çalışmalar yaptığınız zaman; Çocuklarınız, torunlarınız İslâm'a çok büyük hizmetler sağlayabilir diye düşünüyorum.

Onun için, burada şimdiye kadar yaptığınız İslâmî çalışmaları müzakere etmenizi istedim. Neler yaptınız şimdiye kadar? Hangi noktadasınız? Nasıl gidiyor vaziyet? Ne var, ne yok? Nasılsınız, iyi misiniz diye ilk önce bunu bir müzakere etmenizi temenni

ediyorum. İkincisi de: Bundan sonra ne yapabilirsiniz? Çünkü insan ileride ne yapacağını bilir, düşünürse, hazırlığını ona göre yapar. İyi hazırlanır. Çocuklarınızı ona göre hazırlarsınız.

Bir çocuğun dışarıda top oynayan, sinemaya giden havaî bir çocuk olması da mümkündür.

"—Evlâdım, sen böyle bir çocuk değilsin! Senin amaçların, emellerin, ideallerin, gayelerin var... Sen müslümansın, sen İslâm'a hizmet etmelisin! Sen müslümanlara hizmet götürmelisin, faideli olmalısın. Onların duasını almalısın, Allah'ın rızasını kazanmalısın!" derseniz; çocuğunuz belki havaî olmaz.

Belki bizim çocuklarımızın hepsi süper olacaklar. Olağan üstü olacaklar, fevkalâde zeki olacaklar.. Çünkü buralıların bilmedikleri bir takım şeyleri bilen insanlarsınız, tek kanatlı değilsiniz, tek ayaklı değilsiniz, tek kollu değilsiniz. Hem maddeyi, hem manayı biliyorsunuz. Hem dünyayı, hem ahireti biliyorsunuz. Hem İngilizceyi, hem Türkçe'yi biliyorsunuz. Hem Osmanlı kültürünü biliyorsunuz, hem İngilizlerin adetlerini biliyorsunuz. Onun için, siz bunlardan, bunların çocuklarından daha kaliteli, daha seviyeli, daha yüksek, daha kıymetli, daha iyi yetişmiş insanlar olarak buraya da; müslümanlara ve İslâm'a da faydalı olabilirsiniz.

Onun için, bunları müzakere etmenizi istiyorum. Bir kardeşimiz buraya gelsin. Bundan sonraki konuşmayı idare etsin. Benim sıhhî durumum sebebiyle, ben şu anda biraz ayrılmak zorundayım.

Allah hepinizden razı olsun.

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

01. 01. 1997 Kamp Konferansı
Toowoomba-Australya

16. DİNDE FAKİH OLMAK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fih... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tàhirîn... Emmâ ba'd:

a. Amr ibnü'l-As RA'ın Vefatı

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Peygamber SAS Efendimizin yaşadığı zamana asr-ı saadet diyoruz. Asr-ı saadet; yâni mutluluk, bahtiyarlık devresi... Peygamber SAS Efendimizi ilk gören, onun heybetinin tesiri altında titremeğe başlardı. Ama onu tanıyan, sohbetine devam eden, ona àşık olurdu ve son derece candan bir şekilde bağlanırdı.
Amr ibnü'l-As RA Mısır'ı fetheden sahabi, vefatı zamanında yatağında çok ağladı, çok gözyaşı döktü. Belli, vefat edecek. Böyle çok esef etti, çok üzüldü, çok ağladı.
Oğlu Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As, babasına teselli verecek sözler söylemek istedi. Rasûlüllah sana şöyle söylemedi mi, seni şöyle sevmedi mi, sana şöyle iltifat buyurmadı mı gibi, onu memnun edecek sözler söylemek istedi.

Babası Amr ibnü'l-As doğruldu yatağında, dedi ki:
"—Evlâdım, benim hayatımda üç devre var:
1. İslâm dini ile müşerref olmadığım cahiliye devresi. O zaman ben müşriktim ve Kureyş'in tarafını tutuyordum. Rasûlüllah'a düşmandım. Elime geçseydi bir yerde, gözümü kırpmadan onu öldürürdüm. Korkunç bir düşmanlık vardı içimde ona karşı... Bu, birinci devrem. Eğer bu zamanda ölşeydim, muhakkak cehenneme giderdim.
2. Ondan sonra, Allah bana İslâm'ı nasib etti, müslüman oldum, Rasûlüllah'ın hizmetine girdim. Rasûlüllah'ı o kadar sevdim ki, öyle àşık oldum ki, Rasûlüllah canımı istese, verecek

hale geldim. Eğer o zaman ölseydim, o zaman da ümit ediyorum ki cennetlik olurdum.

3. Ama birçok işlerin başına bizi getirdiler, başımızdan birçok işler geçti. Valilik yaptık, komutanlık yaptık, idarecilik yaptık, birçok işlere bulaştık. Onun için şu anda ne yapacağımı bilemiyorum." dedi.

Amr ibnü'l-As, hakem olayına katılanlardan birisi.

"—Ben vefat edince, beni kabre koyduğunuz zaman; benim yanımda, kabrim başında azıcık bekleyin. Bir deve kesilip de, parçalanıp, parçaları fukaraya dağıtılacak kadar bekleyin de; ben de siz oradayken kabre alışayım!" dedi, öyle vefat etti.

Sahabeden... Allah o Ashab-ı Kirâm'ın, şefaatine cümlemizi nâil eylesin. *Rıdvânu'llàhi aleyhim ecmaîn...*

b. Hayat İmtihanı

Yaşamak ve bu hayat imtihanını başarmak kolay bir şey değil. Ben öyle düşünüyorum. Kolay bir iş değil bu. İsabetli kararlar veremiyoruz, olaylar hızla karşımıza geliyor. Bir karar veriyoruz

ama kararlarımız duygusal oluyor. Ya da, bizim ileri görüşlülüğümüzün derecesiyle ilgili oluyor. Ya ileri görüşlü oluyoruz, isabetli oluyoruz; ya da kısır, kısa görüşlü oluyoruz. Hatalı karar veriyoruz. Ya nefsimize uyuyoruz, nefsani karar veriyoruz. Ya şeytana uyup, şeytanî karar veriyoruz. Ya menfaatimizi düşünüp, dünyevî karar veriyoruz.

Bu dünya hayatında bilmiyorum, kararlarımız, hayatımız nasıl devam edecek? Allah yardımcımız olsun. Tevfikini refik etsin. Hakkı hak olarak görüp, anlayıp, tesbit edip, sevip, bağlanıp; hakka uymayı nasib etsin. Bâtılı bâtıl olarak görüp, anlayıp, görüp, değerlendirip; bâtıldan, yalandan, yanlıştan korunmayı nasib eylesin. Ama, kolay değil, nasihatle de olmuyor. Nasihat ediyorsun, bir söz vardır:

Cami ne kadar büyük olsa, imam bildiğini okur derler. Herkes imam, kendisinin imamı, herkes kendi bildiğini okuyor. Tabii, insanoğlunun hakkı görüp de, hakka uygun kararı vermek için ne yapması lâzım? Göremez yani hakkı insan, İsabetli kararı insan alamaz. Ne olması lâzım? Allah'ın yardım etmesi lâzım. Allah'ın ona tevfikini refik etmesi lâzım, tevfik vermesi lâzım. Tevfikat-i samedaniyesine mazhar etmesi lâzım. Lütf etmesi lâzım Allah'ın, ona hakkı göstermesi lâzım.

Allah hakkı göstermezse, tevfikini refik etmezse; insan o zaman isabetli karar alamaz. Allah yardım etmezse, nur vermezse, tevfikini refik etmezse isabetli karar alamaz. Bunun, bu ince bir fikirdir, derin bir mânâsı var. Bunu anlamak, sezmek, buna inanmak için, anlaşılsın diye bir misal vereceğim.

Peygamber Efendimiz SAS'e birisi gelmiş:

"—Yâ Rasûlallah, bana bir görev ver, yapayım!" demiş.

Yani, komutanlık, memurluk, müdürlük, bir vazife yapayım. Peygamber Efendimiz, görevin böyle istenmesini sevmezdi. Ve tavsiye buyururdu ashabına:

Ey ashabım, kendiniz bizzat görev istemeyin. İnsan kendisi heves eder, kendisi kalkışır, kendisi isterse; kendi başına bırakılır. Allah tevfikini refik etmez, muvaffak olamaz. Amma, istemeden kendisine görev verilirse; o zaman Allah tevfikini refik eder, muvaffakiyet verir, başarılı olur derdi, Peygamber Efendimiz SAS.

Demek ki bir insan, Allah'ın tevfikina mazhar olmazsa;

tevfikat-i samedaniyesine, İsâbetli karar veremiyor. Allah'ın tevfiki Bazı insanlardan çekiliyor. Varken alınıyor. Neden alınıyor? Bir hatasından dolayı alınıyor. Meselâ, vazifeyi istemek bile bir hata oluyor. Vazifeyi istediyse, kendisine güvendiyse, ben bu işi yaparım yahu. Ben bunu yaparsam iyi yaparım filan gibi düşündüyse;

"—Hadi al bakalım. Nasıl yapacakmışsın görelim? Al hadi verdik." diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri.

O da ağzına-yüzüne, gözüne, eline, ayağına dolaştırıyor, bulaştırıyor, isi berbat ediyor. Neden? Allah tevfikini refik etmediği için. Bu, gizli bir sır... Yani bu, Allah'ın kullarıyla muamelesinde bir incelik. O halde, Allah'ın tevfikini refik etmesini istemesi lâzım.

"—Yâ Rabbi, sen bana yardım eyle. Sen bana hakkı göster. Yoksa ben kendi başıma kalırsam, ben mahvolurum. Beni kendi nefsime bir an bile bırakma!

فَلاَ تَكِلْنِي إِلٰى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ ، وَلاَ أَقَلَّ مِنْ ذٰلِكَ

(*Felâ tekilni ilâ nefsî tarfete aynin, ve lâ ekalle min zâlik*) "Beni bir göz yumup açıncaya kadar bırakma, yâ Rabbi! Bana sen yardım et yâ Rabbi!" deniliyor, dua böyle ediliyor.

Onun için, insan kendi bu kısa aklıyla, küçük aklıyla hayatında İsabetli kararlar alamıyor; günahtan dolayı, duygularındaki hatadan dolayı, düşüncelerindeki yanlışlıktan dolayı, kararları isabetli olmuyor. Kararları isabetli olmayınca, işleri ters gidiyor, berbat oluyor, günahlı oluyor, sonucu veballi oluyor.

Onun için, daima Fatiha okuyarak dua ediyoruz:

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (الفاتحة:٥)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) "Yâ Rabbi bizi doğru yola hidayet eyle! Göster bize doğruyu ve bizi sevk eyle doğruya, sen sevk et!" (Fâtiha, 1/5)

Hatta, başka duada geçiyor:[32]

اللهُمَّ إنّي ضَعِيفٌ ، فَقَوِّ في رِضَاكَ ضَعْفِي ؛ وخُذْ إلَى الخَيْرِ بِنَاصِيَتِي ،

وَاجْعَلِ الإسلامَ مُنْتَهَى رِضَائِي (طب. عن ابن عمرو ؛ ع. ك. عن

بريدة)

(*Allàhümme innî daîfun*) "Yâ Rabbi, ben zayıfım! (*Fekavvi fî rıdàke*) Senin rızan yolunda benim şu zayıflığımı kuvvetlendir. Senin rızan yolunda hayırlı şeyler yapmağa bana güç, kuvvet ver... (*Ve huz ile'l-hayrı bi-nâsıyetî*) Alnımın saçından yakala, beni hayra çek, götür!" diyor.

Nâsiye, insanın alnı ve alnına düşen saçları demek. "Hayra beni alnımın perçeminden, şuradaki saclarımdan yakalayıp götür yâ Rabbi!" diye Peygamber Efendimiz'in duası. Hem de en güzel dua diye tavsiye ettiği bir dua. Nasıl?

Saçından kim götürülür böyle? Keçi... Boynuzu yoksa, orasından yakalarsın; acıdığı için hayvan diretemez, kıllarını çekiyorsun Çünkü çekersin götürürsün. İpi yoksa? İpi yoksa, boynuzu yoksa; boynuzu varsa, boynuzundan tutarsın da; boynuzsuzsa, o zaman ne olur? Alnından tutarsın. Yani beni zorla götür, istemesem de götür ya Rabbi. İstemesem de götür..

(*Ve'cali'l-islâme müntehâ rıdàî*) "İslâm'ı bana sevdir, gönlüm İslâm'a hoşlansın, ısınsın; İslâm'a göre hareket etmeyi nasib et bana, yâ Rabbi!" diye şey yapılıyor. İnsan yani böyle, Allah onu sevk etsin, hayra götürsün diye istiyor. Çünkü insanın nefsi bazen insanı başka taraflara, keçi gibi başka taraflara götürtmek ister.

Onun için, Allah'tan istemek lâzım:

"—Yâ Rabbi, bana tevfikini refik et. Yâ Rabbi, bana hakkı hak

---

[32] Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.708, no:1931; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.465, no:1891; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, no:292; Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.346, no:6585; Tahavi, *Müşkilü'l-Asâr*, c.I, s.187, no:158; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.X, s.268, no:29965; Büreyde el-Eslemî RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.II, s.194, no:3712; *Camiü'l-Ehadis*, c.V, s.482, no:4532.

olarak göster. Yâ Rabbi, bana yardım eyle. Yâ Rabbi, bana hidayet eyle...”

“—Zaten ben müslümanım!”

Müslümansın amma; işte gene de her an karar veriyoruz. Her an... Hayatımızın her anı kararlarla oluşuyor. Günlük yaşantımızdaki işlerimiz kararlarla oluşuyor. Bu kararları da biz veriyoruz, her an…

“—Camiye gideyim mi, gitmeyeyim mi? Şu işi yapayım mı, yapmayayım mı? Kur’an okuyayım mı, okumayayım mı? Bugün oruç tutayım mı, tutmayayım mı? Camide hocayı dinleyeyim mi, dinlemeyeyim mi? Odaya gidip yatayım mı, yatmayayım mı? Yemeği yatsıdan sonra mı yiyeyim, önce mi yiyeyim? Namaza yetişeyim mi, yetişmeyeyim mi? Nasıl olsa yoklama yapılmıyor, evde kılsam olur mu, olmaz mı?” filan..

Bunların hepsi karar. Her anda karar, her işimizde karar... Bir de ticaretin içine girince, içtimai hayatın içine girince, kararların içine girince; kararlar bir hızlanıyor, bir acilleşiyor, bir çabuklaşıyor ki, o adam gelecek, bir şey söyleyeceksin.. Müşteri gelecek, alış veriş yapacaksın.. Birine kızacaksın, birine iltifat edeceksin. Uf be… Yani bu günlük hayat.

Yani, burada el-hamdü lillâh, ne kadar rahatız. Çok şükür, biraz o telaşlardan uzaktayız. Güzel bir durum, El-hamdü lillâh.

Günlük hayatta çok oluyor bu kararlar ve bu kararların da içinde hatalılar çok oluyor. Neden? Allah tevfikini refik etmezse, zaten isâbetli karar almak kolay bir şey değil. Yarın mahkeme-i kübrâda her hakim, hakimlik yaptığına pişman olacak. “Keşke dünyada iki insan arasında konuyu dinleyip de hakimlik, kadılık yapmasaydım.” diyecek.

Sa’d ibn-i Ebi Vakkas RA Basra’da vali idi, Hazret-i Ömer Basra ahàlisine sordu:

“—Valiniz nasıl?” diye.

Birisi çok şikâyet etti. Aşere-i Mübeşşere’den Sa’d ibn-i Ebi Vakkas RA… Yani, cennetlik olduğunu Peygamber Efendimiz’in müjdelediği bir insan.

“—Öyle berbat vali ki, bize öyle zulmediyor ki, öyle haksız işler yapıyor ki…”

Birisi böyle çok aleyhinde konuştu mübareğin. Hazret-i Ömer

başkalarına sordu, tahkikatçılar gönderdi oraya;

"—Yok, gayet iyi, gayet iyi yönetim yapıyor." dediler.

Yani, bir adam çok aleyhinde konuştu. Sonra ne oldu? O adam ahir ömründe rezil oldu. Ömrünün son tarafı çok rezil geçti. İlk başta böyle mücadele ediyordu valiyle, Hazret-i Ömer'e şikâyet ediyordu, iftira ediyordu, aleyhinde konuşuyordu. Sıhhatliydi, afiyetliydi, rahattı, paralıydı, pulluydu, günleri geçiyordu. Geçiyordu ama sonunda çok pişman oldu.

Anlayamadım Arapçasını, diyor ki: Yanından cariyeler geçerken, onlara imaz ederdi. İmaz? Orada tereddüdüm var. Yani, o kelimede kaş-göz işaretimi yaparmış, Göz mü kırparmış, cariyeler geçerken; yaşlı halinde…

İhtiyar, beli iki kat bükülmüs. Göz mü kırparmış, yoksa daha başka bir şey mi? Pek anlayamadım. Galiba böyle bir şeyler.

"—Nedir bu rezalet yahu?" diye söyledikleri zaman kendisine… Bak, dikkat edin. "Nedir bu halin senin? Ne zaman uslanacaksın sen? Bu yaşa geldin, ayıp değil mi yahu? Utanmıyor musun yahu?" filan dedikleri zaman. Ne dermiş:

"—Ben, Sa'd ibn-i Ebi Vakkas'ın kalbini kırdığım için, onun bedduasına uğradım." dermiş.

Biliyor bak... Evet sen Allah'ın bir evliyasının, sevgili kulunun, Asere-i Mübeşşere'den olan bir mübareğin kalbini kırarsan; işte Allah tevfikini refik etmez, kendi başına bırakır, hayatta böyle olursun. Sonunda böyle perişan olursun, böyle rezil, rüsva olursun. Ahiret hesabı ayrı, dünyada da böyle olur.

c. Hidayet Allah'tandır

Bilmem anlatabiliyor muyum? Allah bir insana tevfikini refik etmezse, tevfikat-ı semadaniyyesini mânevî yardımını bir insandan çekerse, bir insanın ne duruma geldiğini bilmem anlatabiliyor muyum? İşte. İnsanların hata etmesi bundandır. Tevfik-i ilâhiyeyi kaybediyorlar, edepsizlik ediyorlar. Ondan sonra da iyi iş yapamıyorlar, yapamazlar, hidayeti herkese vermez Allah.

Sonra, Yâsin Sûresi'ni her gün okuyoruz.. Bilmiyorum, mânâsını okuyup da, üzerinde düşündünüz mü? Bazı insanları

anlatıyor. Yâsin Sûresi'nin ilk ayetleri. Okuyalım, önemli. Çünkü biz birçok şeyi okuyoruz, anlamıyoruz. Birçok şeyin üzerinde düşünmüyoruz. Birçok şeyin üzerinde düşünüp, sonuç Çıkarıp, hayatımızı ona göre tanzim etmiyoruz. Biraz şey yapalım.

Ne diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri, Yâsin Sûresi'nin ilk ayetlerinde:

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (يس:٧)

(*Lekad hakka'l-kavlü alâ ekserihim fehüm lâ yü'minûn*) [Andolsun ki onların çoğu gafletlerinin cezasını hak etmişlerdir. Çünkü onlar iman etmiyorlar.] (Yâsin, 36/7)

Bazı insanlar inanmayacaklar, kavmin içinden Bazı insanlar inanmayacaklar. Neden? İnanmak ellerinde değil, Allah inanmalarını nasib etmediği için inanmayacaklar.

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلاَلاً فَهِيَ إِلَى الأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ

(يس:٨)

(*İnnâ cealnâ fî ağnakıhim ağlâlen*) "Biz onların boyunlarına demirden boyunduruklar geçirdik, (*fehüm mukmehûn*) bu yüzden kafaları yukarı kalkıktır, gerçekleri göremezler." (Yâsin, 36/8)

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ (يس:١٠)

(*Ve sevâün aleyhim ve enzertehüm em lem tunzirhüm*) istersen onlara nasihat et, istersen nasihat etme; (*lâ yü'minûn*) inanmayacaklar." (Yâsin, 36/10)

Neden? Musluk kapandı, cereyan gelmiyor, benzin gelmiyor, çalışmaz motor. Ya elektrikten bir kesinti var, ya musluktan bir kesinti var, ondan. Anlayabiliyor musunuz?

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ

لاَ يُبْصِرُونَ (يس:٩)

(*Ve cealnâ min beyni eydîhim sedden ve min halfihim sedden*) “Onların önlerine bir duvar çektik, arkalarına bir duvar çektik, (*feağşeynâhüm fehüm lâ yübsırûn*) onların üstünü örttük, artık onlar gerçekleri göremezler.” (Yâsin, 36/9) diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri.

Üstüne bir örtü atsa bir insan, etrafı görebilir mi? Bir çarşaf geçirsen, sokaktan geçerken köşe başında hop bir çuval geçirsen, ne oluyor? Göremiyor. Onların üstünü örteriz.

Yâni bazı insanlar Allah’ın tevfikine mazhar olmazsa, Rasûlüllah’ın nasihati bile onlara tesir etmiyor. Çünkü Allah engellemiş, önüne, arkasına duvar çekmiş, üstlerine örtü örtmüş; göremiyorlar, inanamıyorlar. İnanma kabiliyetleri alınmış olduğu için, inanamıyorlar

Bu neden oluyor, muhterem kardeşlerim? İnsanın bu duruma düşmesi neden oluyor? Edepsizliğinden oluyor, edebe aykırı hareket ettiği zaman oluyor. Onun için Allah’ın rızasını kazanma yolu olan tasavvufta ne denilmiştir:

الطُّرُوقُ كُلُّهَا آدَابٌ

(*Et-turûku küllühâ âdâbün*) “Tasavvuf yollarının hepsinde temel prensip, âdâba riayet etmektir.”

Âdâba riayet edeceksiniz, tepeden tırnağa… Bir anda bir âdâba riayet etmezseniz, o anda derhal onun cezası gelir. Tokadı yersiniz, anında şamarı yersiniz, mâneviyatınız alt üst olur. Edebe riayet edeceksiniz.

Bu sürekli bir şey… Bu, geçici bir şey değil, bir anlık bir şey değil. Küçük bir kısa imtihan değil, hayat boyu bu böyle olacak. Hayat boyu edebi kollamak zorundasınız. Hayat boyu, her kararınızda düşünmek zorundasınız. Hayat boyu, yanınızda hocanız olsa da, olmasa da, nerede olursanız olun, o anda yapılması gereken doğru iş nedir diye düşünüp; doğruyu yapmak zorundasınız, eğriyi bırakmak zorundasınız. Bırakmıyorsanız, demek ki Allah muslukları kesmiş, demek ki Allah tevfikini size

refik etmiyor.

O zaman tekrar onu kazanmaya çalısın. Allah'a yalvarın:

"—Yâ Rabbi, bende bir şey oldu, bir kesinti oldu, elektrikler kesildi, musluklar kesildi, bir şeyler olmuyor, bir şeyler gelmiyor, bir şeyler akmıyor. Bir hata işlemişim, acaba nerede hata işledim, bilemiyorum. Bilerek, bilmeyerek işlediğim hatalardan dolayı beni affeyle yâ Rabbi! Bana yardım eyle... Hatamı göster, hatamı bildir, hatadan dönmemi nasib eyle…" diye yalvarmak lâzım!

Sadaka vermek lâzım, hayırlı bir şeyler yapmak lâzım, sevaplı bir şeyler yapmak lâzım ki, Allah tekrar tevfikini refik etsin, tekrar muslukları açsın. Kapatılmış olan telefon tekrar açılsın. Kesilmiş olan su tekrar açılsın. Gitmiş olan elektrik tekrar gelsin.

Zor bir şey. Zor ama, mecburuz. Her an, her an zaten bir karar alıyoruz. Abuk sabuk karar alacağımıza, akıllı uslu karar alacağız. Her an rıza-i Bâri'yi düşünerek karar alacağız. Birinci rekâtta okuduğum ayet-i kerimede buyuruluyor ki:

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ، قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ، أَفَإِين مَاتَ أَوْ قُتِلَ

انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ، وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا،

وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ (آل عمران:١٤٤)

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl, kad halet min kablihi'r-rasûl, efe in mâte ev kutile'nkalebhüm alâ a'kâbiküm, ve men yenkalib alâ akıbeyhi felen yedurra'llàhe şey'â, ve seyeczi'llâhü'ş-şâkirîn*) (Âl-i İmran, 3/144) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

Şimdi, ne demek:

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl*) "Muhammed, Allah elçisi olmaktan başka bir şey değil, ancak bir rasûldür o da… Başka bir şey değil. Yani, Muhammed Allah'ın Rasûlü ama bir insan, daha başka bir varlık değil, Allah elçisi… (*Kad halet min kablihi'r-rusül*) Kendinden evvel bu dünyaya çok peygamber geldi-geçti.

Hazreti Adem AS' dan Muhammed-i Mustafa SAS Efendimize kadar, çok peygamber geldi-geçti. Sayılarını Allah bilir. Her beldede bir peygamber vazife gördü, hakkı, hayrı anlattı."

Ne oldu onlar? Peygamber Efendimize kadarki Peygamberler ne oldu? Ahirete göçtüler, vefat ettiler. Allah onları ahirete şey yaptı, hayatlarını aldı, göçtüler. Bu dünyadan göçtüler.

(*Efein mâte ev kutile*) "Bu genel hakikate göre Allah'ın ahir zaman Peygamberi Muhammed-i Mustafa ölürse, ya da şehid edilirse..." Meselâ saldırıya uğradı, şehid edildi. Uhud Harbinde ne dediler?

"—Nerede Muhammed?"

"—Şurada..."

"—Saldıralım, işi tepeden, başından halledelim, bitirelim!" dediler; öldürmek kasdıyla saldırdılar. Rasûlüllah SAS'e yaklaştılar, epeyce sahabiyi şehid ettiler. Peygamber Efendimiz'i yaraladılar, dişini kırdılar, bir kargaşa oldu.

Peygamber Efendimiz yanındaki vefakâr sahabiler ile, ok atarak, fiili bir mücadeleden sonra söyle kenara çekildi. Uhud Dağına doğru çekildi. Uhud'da, evlerin arka tarafında yamaçta, kayaların orada bir mağara var. Oraya kadar geri çekildi. Çünkü bir kargaşa oldu, herkes dağıldı. O arada dediler ki:

"—Muhammed öldü, Muhammed öldü, Muhammed öldü. Tamam, harpte öldürüldü." dediler.

Onun üzerine ordu daha beter dağıldı, İslâm ordusu daha da şaşırdı. "Eyvah, Peygamber Efendimiz ölmüş. Eyvah!" filan diye daha da dağıldılar. Onun üzerine:

"—Hayır, Peygamber Efendimiz ölmedi!" diye nida edildi sonradan. "Dağılmayın, Peygamber Efendimiz sağ, hayatta..." diye nida edildi yüksek sesle...

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerîm'inde buyuruyor ki:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ ، قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ، أَفَإِين مَاتَ أَوْ قُتِلَ

انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ ، وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا ،

وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ (آل عمران:١٤٤)

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl, kad halet min kablihi'r-rasûl, efe in mâte ev kutile'nkalebhüm alâ a'kâbiküm, ve men yenkalib alâ akıbeyhi felen yedurra'llàhe şey'â, ve seyeczi'llâhü'ş-şâkirîn.*) (Âl-i İmran, 3/144) *Sadaka'llàhu'l-azîm.* Şimdi, ne demek:

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl*) "Muhammed ancak bir elçidir, başka bir şey değil, kuldur yâni. Melek değildir, ölümsüz değildir. (*Kad halet min kablihi'r-rasûl*) Daha önceki peygamberler de gelmiş, vazife görmüşler, göçüp gitmişlerdir, ahirete irtihal eylemişlerdir. O da öyle bir elçidir. Kendisinden önce nice peygamberler geçtiği gibi, o da vazifesini tamamlayınca ahirete göçecektir."

(*Efein mâte ev kutile*) "Rasûlüllah ölse, ya da böyle savaşta şehid edilse, (*inkalabtüm alâ a'kabüküm*) geriye mi döneceksiniz siz? Peygamber Efendimiz varken, Ona tabi olarak

çarpışıyordunuz, İslâm için çalışıyordunuz, Kur'an'ı dinliyordunuz da; O ölünce, geri dönecek misiniz? Peygamber Efendimiz'le mi kàim sizin müslümanlığınız? O bitince, gidince bitecek mi, vaz mı geçeceksiniz?

(*Ve men yenkalib alâ akibeyhi felen yedurra'llàhe şey'â*) "Eğer içinizden böyle yapacaklar varsa, birisi yaparsa böyle, İslâm'dan vaz'geçerse Muhammed SAS öldü diye veya şehid edildi diye, Allah'a bir zarar veremez. (*Ve seyeczi'llàhu'ş-şâkirîn*) Allah, şükredenleri mükâfatlandıracaktır." (Âl-i İmran, 3/144)

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تَمُوتَ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُّؤَجَّلاً ، وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ الآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا ، وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ

(آل عمران:١٤٥)

(*Ve mâ kâne li-nefsin en temûtü illa bi izni'llâhi kitâben müeccelâ*) "Bir kimsenin ölmesi mümkün değil, Allah'ın yazmış olduğu mukadderat, ona ne kadar ömür biçmişse, ne kadar yasayacaksa; Allah'ın izni olmadan, bir kişinin ölmesi mümkün değil." Yani, eceli gelmeden bir insan ölmez. Allah'ın yazdığı yazı ne kadarsa, altmış üç yıl yaşayacaksa yaşayacak. Elli sekiz yaşında onu öldüremez.

(*Ve men yürid sevâbe'd-dünyâ nü'tihi minhâ, ve men yürid sevâbe'l-âhireti nü'tihi minhâ, ve seneczi'ş-şâkirîn*) "Kim, dünyanın sevabını isterse; menfaatını, kârını isterse; ona onu veririz. Kim, ahiretin menfaatını, sevabını, kârını isterse; ona da onu veririz." (Al-i İmran, 3/145)

Herkesin istediğini veriyor Allah. Dünyayı mi istiyorsun? Al dünya senin olsun. Ahireti mi istiyorsun? Peki, sana da ahireti nasib ettim diye, kim neyi isterse onu verir. "Şükredenleri de mükâfatlandırır." buyuruluyor.

Peygamber SAS Efendimiz, Asr-ı Saadetinin sonunda ashabının arasında mutlu, bahtiyar, eşsiz-emsalsiz güzellikte; nurani, ruhani bir güzel asır yaşadıktan sonra; altmış üç

yaşındayken, Allah'ın emriyle vefat etti. Öyle şaşırdılar ki, Peygamber Efendimiz vefat ettiği zaman; Ashab-ı kiram öyle afalladılar ki, öyle şaşırdılar ki, sanki ölmeyecek sanıyorlardı Peygamber Efendimizi ama; Peygamber Efendimiz altmış üç yaşındayken, 632 senesinde, Hicretten on yıl sonra Medine-i Münevvere'de, şimdi türbesi olan yerde; üstünde kubbe olan, yeşil kubbe olan yerde vefat etti. orası Hazret-i Aişe Validemizin odasıydı, orada vefat etti.

Ashab-ı kiram şaşırdılar, darmadağın oldular. Hazret-i Ömer kılıcını çekti, tehdit etti herkesi, dedi ki:

"—Kim Muhammed öldü derse, kafasını keserim ha... Durun bakalım, olur mu hic? Hazret-i Muhammed hiç ölür mu? Kim öldü derse, kafasını keserim!" dedi.

Onun üzerine, Ebû Bekr-i Sıddîk RA Efendimiz, Kur'an-ı Kerim'den ayet okudu. Bu ayetleri okudu. Yani, herkesin öleceğini bildiren ayetleri okudu. O zaman, ilk defa bu ayet iniyormuş gibi, ilk duyuyormuş gibi şaşırdı, afalladı, sakinleşti Hazreti Ömer, ve Peygamber Efendimizi defnettiler.

Hazreti Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz Halife oldu. Halife ne demek? Bir insanın halefi, arkasında o makama geçen kimse demek. Peygamber Efendimiz ahir zaman Peygamberi, kendisinden sonra başka Peygamber yok, başka Rasûl yok, başka Nebi yok; hatem'ul Enbiya, hatem'un Nebiyyin, hatem'ul rusul, son Peygamber, ahir zaman Peygamberi, hukmu kıyamete kadar devam edecek olan Peygamber amma; vazife devam ettiği için, Ebû Bekr-i Sıddîk'a Halifetu Rasûlillah denildi. Rasûlüllah SAS'ın halefi demek.

Halef ne demek? Bir makama ondan sonra geçip, o işi yürüten kimseye halef derler. Meselâ, Süleyman Demirel in halefi kim? Turgut Özal. Daha önce Reisicumhur Turgut Özal'dı, ölünce Süleyman Demirel geçti. Halefi, Turgut Özal. Turgut Özal'in selefi kim oldu? Süleyman Demirel. Halef-selef olmak derler buna.

Ebû Bekr-i Sıddîk Halife oldu. Peygamber değil, o vazifeyi yürütmek için, halifesi oldu. Hilâfet-i Rasûlüllah, Hulefa-i Râşidîn; doğru yolda yürüyen, Rasûlüllah'ın halifeleri… Neden? Çünkü toplumlar düzenli olmak için bir teşkilat halinde yönetilmek zorundadır. Bu teşkilatın başında da bir insanın

bulunması lâzımdır. Birisine bir hal olursa, yerine ötekisi geçer. O onun halefi olur. Peygamber Efendimiz'in hal-i hayatında, yaşadığı zamanda da böyle oldu.

d. Yönetici Seçmede Ölçü

Peygamber Efendimiz ordu gönderdi, orduya dedi ki:

"—Sizin komutanınız falancadır. Eğer ona bir hal olursa, ondan sonra filancadır. Ona bir hal olursa, ondan sonra filancadır. Ölürse, yerine şu halef olacak. O da ölürse, onun yerine su halef olacak!" dedi.

Çünkü ordu komutansız kalmaz, toplum başkansız kalmaz, hiç bir topluluk 'Reissiz' olmaz.

İslâm'ın en önemli kaidesi nedir? Üç kişi yola gitse bile, bir tanesi imam olacak, reis olacak. Hangisi olacak? Kararlaştırsınlar.

"—Hangisinin olması iyi?"

"—İslâm'ı en iyi bilenin olması iyi."

"—Neden?"

İnsanların İslâm'a uygun olarak sevk edilmesi lâzım geldiğinden. İslâm'ı bilmeyen insan başa geçerse, başka yola götürür insanları...

إذا كان الغراب دليل قومٍ ، سيئتيهم إلى أرض الجياف .

(*İzâ kâne'l-gurâbu delîle kavmin, seye'tîhim ile'l-ardı'l-ciyâfi*) "Bir kavmin, bir topluluğun kılavuzu karga olursa, onları leşlerin olduğu yere götürür."

Neden? Karga, en çok leş yediğinden, leşi sevdiğinden, canı les çektiğinden; karnı acıktığı zaman les yediğinden; peşinden gelen kimseleri cifelerin, leşlerin olduğu yere götürür. Demek ki, kargayı başkan yapmamak lâzım.

"—Başkanın nasıl olması lâzım?"

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[33]

---

[33]Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.445, no:8577; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.265, no:1027; Ebû Hüryre RA'dan.

إِذَا سَافَرْتُمْ فَلْيَؤُمَّكُمْ أَقْرَؤُكُمْ، وَإِنْ كَانَ أَصْغَرَكُمْ سِنًّا ؛ وَإِذَا أَمَّكُمْ،

فَهُوَ أَمِيرُكُمْ (البزار، والديلمي عن أبي هريرة)

RE. 49/11 (*İzâ sâfertüm felyeümmeküm akraüküm*) "Siz bir sefere çıktığınızda Kur'an'ı en güzel okuyanınız, Kur'an'ı en çok bileniniz size imam olsun; (*ve in kâne asgaraküm sinnen*) yaşça en küçüğünüz de olsa... (*Ve izâ emmeküm fehüve emîruküm*) İmam olunca da artık o sizin emirinizdir."

Onun için Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz Halife oldu.

"—Benden sonra Ömer olsun!" dedi.

Ondan sonra, RA. Hazreti Ömer halife oldu. Hazreti Ömer hançerlendi, şehid edildi. Bir heyet seçti, içinizden kimin halife olacağını bu heyet tesbit etsin dedi, Hazret-i Osman'ı seçtiler. Hazreti Osman'dan sonra, Hazreti Ali (*Rıdvânu'llàhi aleyhim ecmaîn*) halife oldu.

Hazreti Ali'den sonra ihtilaflar büyüdü, Abdullah ibn-i Zübeyir Halife seçildi. Ama, Emeviler geldiler, onu Medine-i Münevvere'de şehid ettiler. Böylece hikâye ve macera devam etti. Ama, ne lâzım? Üç kişi bir toplantı halinde olsa, bir tanesine sen imam ol, sen önder ol demek lâzım. Üç kişi bir yolculuğa çıksa ki, Peygamber Efendimiz yolculuğa çıkmaya arkadaş bulunmasını tavsiye ederdi:[34]

اَلرَّفِيقُ، ثُمَّ الطَّرِيقِ

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.706, no:17501; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.206, no:2322; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.III, s.223, no:2091.

[34] Lafız farkıyla, (*Er-refîk, kable't-tarîk*) "Yoldan önce arkadaş" şeklinde:

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.268, no:4379; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.25, no:27; Saîd ibn-i Râfi' ibn-i Hadîc babasından, o da dedesinden.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.300, no:13534; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.618, no:41495 ve c.XVI, s.152, no:44103; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.203, no:531 ve c.II, s.34, no:1051; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.60, no:11435.

(*Er-refîk, sümme't-tarîk*) "Önce yol arkadaşını bulacaksın, sonra yola gideceksin."

Ev konusunda da şöyle buyurmuşlar:[35]

اَلْجَارُ، قَبْلَ الدَّارِ (طب. عن سعيد بن رافع بن خديج
عن أبيه عن جده)

(*El-câr, kable'd-dâr*) "Önce komşuyu bulacaksın, evi ondan sonra seçeceksin." Yani, iyi komşu olan yerden ev alacaksın demek.

Önce komşu, sonra ev... Önce yol arkadaşı, sonra yolculuk. Üç kişi yola gitti mi, bir tanesi imam olacak. Son söz onun olacak. İmam'a itaat etmek çok sevaptır. Cihan durdukça, insanlar yaşadıkça, toplu halde bulundukça, bu nizam böyle gider. Böyle gidecek, böyle gitmesi lâzım. Böyle gitmesi sevap.

Birisi kalkar ayrılırsa, ölürse, bir peygamber giderse; Allah bir başka peygamberi göndermiş. Peygamber Efendimizden sonra Hulafa-i Raşidîn gelmiş. Bu böyle devam eder.

Sizin de tabii Aynı nizama uymanız gerekir. Yola çıktığınız zaman, birisi imam olacak. Ve dinleyeceksiniz. En sonunda onun sözü olacak.

"—Şöyle yap!"

"—Pekiyi, niye?"

İmam seçtiniz. İmam seçilince, itaat etmek lâzım.

İmamlık meselesinde bir ilginç hadise cereyan etti, Peygamber Efendimiz zamanında. Bir askeri müfrezeyi Peygamber Efendimiz bir yerlere gönderdi, vazifeli olarak. Onlardan bir tanesine, sen imamsın dedi, gittiler. Sen imamsın deyince, tabii ötekiler ona itaat etti. Başkan o oluyor, sözünü dinliyorlar.

---

[35] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.268, no:4379; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.25, no:27; Saîd ibn-i Râfi', ibn-i Hudeyc babasından, o da dedesinden.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.300, no:13534; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.618, no:41495 ve c.XVI, s.152, no:44103; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.203, no:531 ve c.II, s.34, no:1051; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.60, no:11435.

Sonra aralarında dırıltı-zırıltı, ihtilaf çıktı. Başkan kızmış onlara, dedi ki:

"—Hepiniz odun toplayın!"

Topladılar.

"—Ateş yakın, odunları üstüne atın!" dedi.

Yaktılar ateşi… Bu kadar kalabalık, ne kadar odun getirmişse, odunları da attılar. Har har, har, har, kocaman bir ateş oldu. Har, har yanıyor ateş.

"—Şimdi içine girin!" dedi.

Durakladılar, birbirlerine baktılar dediler ki:

"—Bu sözünü dinlemeyiz, girmeyeceğiz, ve bu olayı da Rasûlüllah'a gidip şikâyet edeceğiz!" dediler.

Seferden dönüşlerinde Peygamber Efendimiz'e durumu anlattılar. Dedi ki:

"—Eğer girseydiniz, cehenneme giderdiniz. Çünkü intihar olurdu."

Onun için, başkanın kapris yapmaması, adamları ateşe atmaması lâzım. O, başkanlığın sorumluluğu. Ama onun dışında, başkan seçilene de ötekilerin itaat etmesi lâzım. Bu da ötekilerin sorumluluğu.

Peygamber Efendimiz bir grubu daha böyle gönderirken, hepsiyle tek tek görüştü. Gel bakalım. Sen Kur'an-ı Kerim'den ne kadar biliyorsun? Nasılsın, iyi misin? Adin ne, sanın ne? Sen ne kadar biliyorsun? Hepsine sordu sordu. Genç bir tanesi, yaşça genç bir tanesi geldi, ona da sordu:

"—Kur'an-ı Kerim'den neler biliyorsun?"

Dedi ki:

"—Yâ Rasûlallah, şunları şunları şunları biliyorum, bir de Bakara Sûresi'ni biliyorum." dedi.

Bakara Sûresi, Kur'an-ı Kerim'in ikinci suresidir. Fatiha'dan sonraki, (*Elif lâm mim… Zâlîke'l-kitabu la raybe fih, hüden li'l-müttakîn*) diye başlar, *Amene'r-rasûlu*'yle biter. İki yüz seksen altı ayettir, iki buçuk cüzdür, elli sayfadır. Al-i İmran Sûresi'ne kadar elli sayfa, onu biliyormuş.

Sordu tekrar, Rasûlüllah Efendimiz:

"—Sen Bakara Sûresi'ni biliyor musun?"

"—Evet, yâ Rasûlallah, biliyorum." dedi.

(*İzheb feente emiruhüm*) “Git, bunların emiri sensin!” dedi, onu başkan seçti. Bakara Sûresi’ni bildiği için, onu başkan yaptı.

Allah-u Teàlâ Hazretleri hepimizi Kur’an-ı Kerim’in ehli eylesin. Kur’an-ı Kerime çok çalışmayı nasib eylesin. Kur’an-ı Kerimle çok haşır, neşir olmayı nasib eylesin. Kur’an-ı Kerim’i çok ezberlemeyi nasib eylesin. Bazıları hafiz oluyor, ezberliyorlar Kur’an-ı Kerim’i. Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—En büyük günah, insanın ezbere bildiği Kur’an-ı Kerim’i sonra unutmasıdır. Bundan büyük günah olmaz.”

Onun için, ezbere bildiğini de canlı tutmak için devamlı çalışması lâzım. Her gün, her gün ezberini takviye etmesi lâzım. Ezberini arttırmağa çalışması lâzım, bildiğini unutmamağa gayret etmesi lâzım. Tabii, Kur’an-ı Kerim’i ezbere bilmek, başkan olmak için yeterli değildir. Çünkü fıkıh bilgisi, İslâmî bilgisi daha önde gelir. Yani, hele bizim şimdi memleketimizde, Kur’an-ı ezberliyorlar da; başka bir şey bilmiyorlar. Yani, ezberliyor ama ahkâmını bilmiyor.

Onun için, dinde fakih olmak, dinin ahkâmını bilmek daha önemlidir. Ahkâmını bilen idarecilik yapmalıdır ki, insanlar yanlış

yönetilmesinler, yanlış yerlere gitmesinler.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, söylediklerimizin özeti olarak dua etmek istersek, bizi tevfikine mazhar eylesin… Tevfikini bizlere ihsan eylesin… Hayırlı işler, hak işler, doğru işler yapmağa muvaffak eylesin... Şerli, günahlı, haramlı, veballi işlerden uzak durmayı nasib eylesin… Hatadan dönmeyi nasib eylesin… Hayrı, sevabı işlemeyi nasib eylesin...

Dinde fakih eylesin... Hayat imtihanı boyunca bize yardımını esirgemesin… Her yaptığımız işi rızasına uygun yapma alışkanlığı, yapma melekesi, güzel karar alma kabiliyeti, istidadı ihsan eylesin... Kur'an-ı Kerim'in ehli eylesin… Kur'an-ı Kerim'i bizlerden davacı etmesin…

Şimdi meselâ buraya geldik, on bir gündür buradayız. Kur'an-ı Kerim ile ilgili, meselâ yanınızda Kur'an-ı Kerim'i getirdiniz mi diye sorabilirsiniz kendinize. Bu on bir gün içinde Kur'an-ı Kerim'den kaç sayfa okudunuz diye sorabilirsiniz kendinize. "Kur'an-ı Kerimle ilgili ne çalışma yaptınız?" diye sorabilirsiniz. Kur'an-ı Kerimle yakından ilgilenmek lâzım. Kur'an-ı Kerim'in hem ezberini, hem de mânâsını, ahkâmını öğrenmeğe çalışmak lâzım!

Evlâtlarımızı da Kur'an-ı Kerim sevgisiyle, bilgisiyle yetiştirmemiz tazim. Bizim cağımız geçmiş olabilir, aklımız yetmeyebilir, ezber almağa zorlanabiliriz ama; çocuklarımızı iyi yetiştirmeğe gayret edelim.

Bir şey dikkatimi çekti buradaki topluluğumuzda, bir arada bulunuşumuzda… Mâşâallah, Allah nazardan saklasın, çocuklarımız çok zeki, çok zeki… Afacan, uyanık, gözlerinden zekâ fışkırıyor. Çok zeki çocuklar. Bunun sebebini düşündüm ben. Yani, niye bu çocuklar böyle? Çünkü, yabancı bir toplumdalar. Bir kendi kültürleri var, anasının babasının konuştuğu dil var, bir dışarıda ayrı bir dünya var, başka konuşmalar var. Çocuk uyanık oluyor. Çifte şey olduğu için, hayatı daha iyi tanıyor, daha uyanık oluyor gibi geliyor bana…

Çocuklarımızı iyi yetiştirmeğe çok dikkat edelim. Böyle ezan okuyan, cemaatle namaz kılan, İslâm için çalışan çocuklar olsunlar. Öyle yetiştirelim ki, öyle politika uygulayalım ki, öyle

yerlerde okutalım ki, öyle masraf yapalım ki, öyle hocalar bulalım ki, öyle çırpınalım ki, bu iş şaşmasın, bu çocuklar elimizden kaçmasın, bu çocuklar dinden, imandan uzaklaşmasın... Bir iki nesil sonra, Arapça'yı bilmez, Türkçe'yi bilmez, dini bilmez insanlar haline gelmesin.

Geçen Asırda Avustralya'da yaşayıp, babaları müslüman olup da, camiler yapıp da, ezanlar okuyup da; namaz kıldığı halde, şimdi kendisinin İslâm'dan hiç bilgisi, nasibi olmayan insanlar gibi olmasın.

Duyuyoruz, böyle insanlar var. Broken Hill'de, başka yerlerde böyle şeyler olduğunu arkadaşlar söylediler. Bakın, babası müslüman, köyde cami yapmış, ezanlar okutmuş. Şimdi oralara gidip de birileri ezan okuduğu zaman ağlıyorlar:

"—Bizim dedelerimiz de böyle bir şeyler yaparlardı, bir şeyler bağırırlardı, okurlardı." diyorlar. "Ama, bizim İslâm'la ilgili hiç bilgimiz yok!" diyorlar.

Çocuklarınız öyle olmasın... İçinizden bazı sahabi ahlâklı insanlar çıksın, lütfen oralara hoca olarak gitsin. Fedakârlık yapsın, maddi şeyleri düşünmesin. Bazı insanlar onların maddi ihtiyaçlarını karşılasın, onlara gitsin İslâm'ı öğretsin. Onlar bizi çağırmasalar bile, bizim onlara gidip İslâm'ı tebliğ etmek zaten vazifemiz. Bir de gelip bizden isteyince:

"—Bize hoca gönderin, biz dinimizi bilmiyoruz; bize dinimizi anlatsın!" diye. Vallâhi, billâhi mes'ul olursunuz. Para yok, maaş yok, gitmem de diyemezsiniz. İçinizden emekli olanlar var, Kur'an bilenler var... Gidecek oraya üç kişi, beş kişi; oturacak, İslâm'ı anlatacak.

Ben sizi sıhhî durumum sebebiyle bıraktım gittim. Bütün gün acı çektim. Şimdi de bırakıp gideceğim. Son sıkışma durumuna geldi, yani sıhhî durumum. Onları konuşacaktınız. Ben onları bekledim sizden. Sordum, hiç öyle şey olur mu?

Bu yediklerimizin, bu içtiklerimizin, bu rahatlarımızın bu nimetlerimizin şükrü nedir? Şükrünü eda edeceğiz. Allah'ın nimetini yiyip, Allah'a isyan etmeyeceğiz. Allah'ın nimetini yiyip, Allah'ın dinine hizmet edeceğiz. Hiç bir şey olmamış, hiç bir sonuç çıkmamış.

“—Broken Hill’e üç tane arkadaş gönderiyoruz. Sekiz aile oraya yerleşecek. Hangi şehirlerse ötekiler, şunu kararlaştırdık, bunu şey yaptık; şuna bundan sonra karar verdik.” filan dememiz lâzım.

Daha başka söyleyeceğim şeyler var. Az önce konuştuk, siz kendi gıdanızı kendiniz üretmelisiniz, kendi sebzenizi kendiniz üretmelisiniz, kendi meyvanızı kendiniz üretmelisiniz. Kendi koyununuzu kendiniz beslemelisiniz. Bu heriflerin gıdaları kanser yapıyor. Bu herifler hayvanlara bakacağız derken, aşı yapacağız derken, hormonlar verirken; kanser yapıcı şeyler veriyorlar.

Aklınızı başınıza toplayacaksınız. Muhabbetli bir grupsunuz, bu muhabbetli grup olmaktan istifade edeceksiniz. Kendi üretiminizi kendiniz yapacaksınız. Kendi etinizi yiyeceksiniz, kendi koyununuzun, sığırınızın kesin olarak hormonsuz, iyi olduğunu bildiğiniz etini yemek zorundasınız.

Kanser yaygın… Neden? Meyvaların, sebzelerin, etlerin içinde sun’i malzeme var. Bunların hepsini yapmak zorundasınız

Allah muhabbetinizi arttırsın… Kuvvetli teşkilatlanmanızı nasib eylesin… Hayırlı işler yapmanızı nasib eylesin... Bir şey yapmamışsınız sabahleyin, olmadı. Yani, ben öyle beklemiyordum, müjdeler bekliyordum. Allah hepinizden razı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llàhi ve berekâtühû!

01. 01. 1997 - Akşam Sohbeti
Toowoomba / **Avusturalya**

17. ÖZEL SOHBET

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd.

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun… Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin…

Rüyamda bana bir zat-ı muhterem, Mevlevî Tarikatı'na girmemi, ve Mevlevi Tarikatı'nın dervişi olmamı istiyor. Beni o tarikata davet ediyor, derviş yapmağa çalışıyor. Ben de diyorum ki, rüyamda, hayırdır inşâallah:

"—Ben Nakşî Tarikatı'ndanım, zaten vazifeliyim!" diyorum.

"—Olsun, bunu da al!" diyor.

Böylece Mekke'de rüyada Mevleviye Tarikatı'nın vazifesini almış olduk. Mevlânâ Hazretleri'nin mânevî hayatta böyle adeti var mübareğin… Geçenlerde büyük bir alimin hayatını okuyorduk Türkiye'de, ona da rüyada görünmüş, demiş ki:

"—Vaazlarında Mesnevî'den de bahset, Mesnevî'den de konular al, oradan da bahset!" demiş.

Mübarek böyle şey yapıyor, yâni emrediyor. Sen de biraz şey yap filan diye adeti mübareğin… Oradan Mevleviliğe bağlıyız inşâallah… Allah nasib ederse, bir zaman gelir belki, Besmele'yi çekeriz, Mesnevî dersine başlarız. Besmele'nin Farsçası şöyle:

بنام خداوند بخشنده مهربان

(*Benâmı Hudâvend bahşende mihribân*)

بشنو از نی چون حکایت می کند

از جدایی ها شکایت می کند

Bişnev ez ney çün hikâyet mî küned
Ez cüdâyîhâ şikâyet mî küned

[Dinle neyden bak neler anlatıyor, ayrılıklandan şikayet ediyor.] diye Mesnevi'nin izahına başlarız. O neyi, ney isimli kavalı böyle anlatarak başlıyor Mesnevisine. Sonra da diyor ki:[36]

آتشست این بانگ نای و نیست باد

هر که این آتش ندارد نیست باد

Ateşest in banki nâyu nist bâd
Her ki in ateş nedâred nist bâd

---

[36] Mevlânâ, *Mesnevî*, Beyit:9.

Çok güzel bir beyit bu… “Bu kavalın sesi, neyin sesi, kamışın sesi sadece bir üfürük değildir, bir hava değildir, ateştir bu. Ateştir bunun sesi. Kimde, kimin içinde bu ateş yoksa, yok olsun!”

“Bu kavalda bu aşk var, bu muhabbet var da; bu insanda bu muhabbet yoksa yazıklar olsun!” demek.

“Bu aşk olmalı, bu ateş olmalı.. Bu neydeki yakıcılık insanda da olmalı! Onund a içinde böyle havalar olmalı, onun da içinde böyle lirizm olmalı, estetik olmalı, güzellik olmalı, şevk olmalı, aşk olmalı!” diye inşâallah anlatırız. Bir zamanlar gelir, fırsatlar olur, Allah nasib ederse…

Bir güzel rüyam daha oldu. Süleymaniye Camii’nde’ymişiz, hayırdır inşâallah… Kalabalık namazı kılmış da, dağılıyor gibi ama; çok dolu cami… Birileri böyle kalabalığa ters durmuşlar, kalabalık kendilerine doğru geliyor. Böyle kalabalığa bakıyorlar. Bir adam seçeceklermiş içlerinden, beni seçiyorlar. Ben cemaatin içindenim. Ben de hiç söylemiyorum, ben Nakşibendi şeyhiyim, vazifem var filan demiyorum. Beni seçiyorlar, halktan birisi gibi.

Ondan sonra birbirlerine soruyorlar. Nasıl, bu vazifeyi yapabilir mi acaba filan diyorlar, birbirlerine soruyorlar. Ben de ses çıkartmıyorum. Sonra birden, rüya bu, Ankara’da oluyoruz. Hacı Bayram Camii’nin arkasıymış, kıbleye doğru döndüğümüz zaman, arka taraf. Orada evler yokmuş, genişmiş orası. İki sokağın arasında Hacı Bayram-i Veli Hazretleri’nin, mübareğin tekkesi varmış. Ama tekke ahşap...

İçine giriyoruz bakıyoruz, zavallı, eşyaları çalınmış, eskimiş, bos yani… Bizi orada Aziz Mahmud-u Hüdai Hazretleri’nin halefi ve vekili yapıyorlar ve orada vazifeye koyuyorlar. Ben de bilmiyorum, yani mekân: Hacı Bayram-ı Veli’nin tekkesi ama, ben İstanbul’daki Aziz Mahmud-u Hüdâî Hazretleri’nin halifesi ve vekili oluyorum.

Sonra tahmin ettiğim gibi, uyandıktan sonra Aziz Mahmud-u Hudai Hazretleri’nin hayatını anlatan kitabı açtım, onun tarikat silsilesinde Hacı Bayram-ı Veli Efendimiz var.

Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri’nin tarikatına Bayramiyye derler. Aziz Mahmud-u Hudai’ye mensub tarikata da, onun tarikatına da Halvetiyye derler. Bayramiyye tarikatı Halvetiye

tarikatının bir şubesidir. Böylece görevlendirdikleri için, biz de o vazifeleri de yapmağa inşâallah çalışacağız.

Allah razı olsun, ağzına sağlık. Mevlânâ Hazretleri, bizim üzerimizde hakkı, emeği, tesiri çok büyük olan zatlardan, mübareklerden birisidir. Osmanlı Devletinde Mevlânâ'dan etkilenmemiş münevver yoktur, Mevlânâ'yı okumamış münevver yoktur, Mesneviden bir şeyler bilmeyen münevver yoktur, kitapların içinde Mesneviden malzeme alınmamış kitap yoktur Osmanlılarda… Böyle söyleyebilirim çok rahat.

Osmanlı Devletini kuran şahıslardan birisi sanki çok önce yaşamış ama, Osmanlılardan önce yaşamış ama; sanki Mevlânâ Hazretleri çok mühim bir şahıstır.

Mesnevisi de çok önemlidir. Onun da doğru-düzgün anlatılması lâzım. Çünkü herkes kendi tarafına çekiyor. Yunus'u anlatırken, Yunus solcuydu diyenler var, komünistti diyenler var. Yani herkes kendine göre bir şey yorumluyor. Kendisini anlatıyor aslında. Asıl o şahsı anlatmıyor da, Yunus solcuydu deyiveriyor, Hacı Bektaş-ı Veliyi başka türlü tanıtıyor, Mevlânâ'yı başka türlü tanıtıyor.

Onları anlamak için, tasavvufu bilmek lâzım. Tasavvufu bilmeden olmuyor. İnsaallah. Allah o büyüklerimizin, o ariflerin himmetlerine, teveccühlerine bizleri de mazhar eylesin… Bizi de öyle bağrı yanık àşık-ı sàdıklar eylesin… Cenab-ı Mevlâ'nın yoluna güzel hizmet eden kullardan eylesin… Pervane gibi dönenlerden, aşk ile sevk ile İslâm için çalışanlardan eylesin...

Ruhları için el-Fâtiha!

02. 01. 1997 - Kamp Özel Sohbeti
Toowoomba / Avusturalya

18. AİLE EĞİTİM TOPLANTISI KAPANIŞ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, muhammedini'l-mustafâ… Ve alâ âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd.

a. Avustralya'da Yapılan Çalışmalar

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Hayatımızda, hafızamızda çok tatlı izler bırakan güzel bir Aile Eğitim Çalışmasını bitirmek üzereyiz, son gündeyiz. El-hamdü lillâh. Allah'ın üzerimizdeki lütfu, nimetleri, ihsanı, ikramı çok… Burada bunları daha açık olarak gördük, hamd ü senalar olsun. Yedik, içtik, dinlendik, sevindik, hoş vakit geçirdik. Yarın kardeşlerimiz geldikleri şehirlere doğru sabahtan itibaren yollarına koyulacaklar. Önlerinde bin kilometre, iki bin kilometre, bin beş yüz kilometre yol olan kardeşlerimiz var. Allah hepinizden razı olsun… Bu toplantıyı tertip edenlerden, emek sarf edenlerden, masraf edenlerden razı olsun…

Dün, Avustralya'da bu güne kadar yaptığımız çalışmaları birbirimize anlatalım diye mikrofonu ben arkadaşlara bıraktım. Maalesef, sizin çalışmalarınızın neler olduğunu çok istediğim halde dinleyemedim. Ama, bu Aile Eğitim Çalışması onuncu olduğuna göre; uzun yıllardan beri Avustralya'daki kardeşlerimiz, teşkilatlı güzel çalışmalar yapıyorlar. Dernekler kurdular, vakıflar kurdular, çocukların yetişmesi için çalışmalar yaptılar, yurtlar kurdular. Kız ve erkek çocukların yetişmesi çok önemli olduğu için, özellikle bu hususta çalışmalar başladı. Bu çalışmalar şu an da çok büyük çapta olmayabilir ama bir söz var Türkçe'de:

"—Başlamak, bitirmenin yarısıdır."

Yani, hiç başlanmadığı zaman çok kötü oluyor durum. Başlandığı zaman da, yarısı bitirilmiş oluyor. Başlanmış bir şeyi

geliştirmek, büyütmek, güzelleştirmek, mükemmelleştirmek mümkün ve kolay. Elde mevcut olan bir şeyi, "Şöyle yapalım, böyle yapalım, şurası hatalı, burası iyi… Şurasını geliştirelim, burasını değiştirelim!" diye çalışmalar yapmak kolay oluyor. Onun için, bu başlangıçları hayırlı başlangıçlar olarak görüyorum. Allah rızası için başlanıldığı için, bir işin başında söylenilen *Besmele* gibi görüyorum. İnşâallah. arkası da hayırlı gelecek.

İlk önce büyük ölçüde Melbourne'da iken kardeşlerimiz, bu geçtiğimiz yıllarda Avustralya'nın başka yerlerindeki kardeşlerini de tanımak istediler. İstedik beraberce… Bakalım nerelerde müslümanlar varmış dedik, hem gezdik, inceledik; hem de oralarda müslümanları sorduk. Kuzeye doğru çıktık, baktık ki hakikaten birçok yerde müslüman kardeşlerimiz var. Taaa en kuzeyde gördüğümüz cami, Buranda'da, Meriba'da bayağı güzel, muntazam, bahçeli, cami olarak kullanılan çok güzel merkezi bir bina gördük.

Orada Muammer kardeşimiz, kulakları çınlasın, cuma hutbesini okudu, cuma namazını kıldık. Beykoz'dan, cemaatten kimseler tanıdık. İstanbul'dan oraya yerleşmiş, Yugoslavya'dan bazı kardeşler tanıdık, onlarla kardeşlik anlaşmaları yaptık. Halen onlarla konuşuyoruz, görüşüyoruz. Ara kasabalarda, şehirlerde cami var mı diye sorduk. Cami varsa, oralara gittik. Böylece, "Kendimiz de sadece Melbourne ve Sydney'de kalmayalım, Avustralya'nın buraları da güzel, buralara da yayılalım!" diye karar verdik. Yayılmak için karar vermek kolay bir şey değil, ama bunu başardık.

Bazı kardeşlerimiz, bizim için üçüncü önemli şehir olan Brisbane'a yerleştiler. Burada Hocamız adına bir Mehmed Zâhid Kotku Camii olsun diye on sekiz dönümlük yer aldılar. Aşk ile şevk ile ağaçlarını kestiler, hazırlattılar. Ama belediye o mıntıkada böyle bir cami yapılmasını uygun görmedi. Değiştireceğiz, yerini değiştireceğiz. Başka binalara bakıyorlar. Şimdi benim temennim, bu cami yeri mülk olarak güzel. On sekiz dönüm arazi… Bir veya iki kardeşimiz, birkaç kardeşimiz bunu satın alsın. Normal rayiç fiyatına satın alsın. Veya elbirliğiyle işte nasıl yapılacaksa, bir çaresine bakılsın.

Şimdi kardeşlerimizin buldukları bir başka bina var, o benim çok hoşuma gitti. Okul olabilecek aynı zamanda. Buradaki kardeşlerimizin eğitimi için, çocuklarının eğitimi için çok müsait… Biz Türkiye'de bunu çok güzel yaşıyoruz; elinizde okul oldu mu, her şeyiniz oluyor. Toplantı salonunuz oluyor, konferans salonunuz oluyor, düğün salonunuz oluyor, her şey oluyor. Yani, yeter ki elinizde bir binanız olsun.

Çok geniş bir bina… Kaç square? Yetmiş iki square. Yani, yedi yüz metre kare binası, yani alanı. Yirmi dönüm arsası var. Şimdikinden geniş. Çok güzel olabilecek bir yer… Bunun üstesinden gelmenizi rica ediyorum. İsterseniz bağış olarak alın, isterseniz borç verin. Bankada duran para, burada bu işin alınmasına, bağlanmasına sebep olsun. Sonra parası nasıl olsa ödenir. Öbür taraf satıldığı zaman, zaten ödenmesi kolay olacak. Brisbane'daki bu binayı aldığımız zaman, çalışmalarınız parlak bir gelişme gösterecek, bunu temenni ediyorum. Yapmanızı istiyorum.

b. Radyo Yayınlarının Önemi

Sonra, buradaki Sydneyli kardeşlerimiz dün konuştular mı bilmiyorum. Bizim Türkiye'deki Akra, Ak-Radyomuzun yayınlarını bu tarafa getirecek çalışma imkânları teklif edilmiş kendilerine; akşam da Melbourne'lu kardeşlerimizle çay içerken, bu meseleyi konuştuk. Yarın geniş olarak konuşuruz dedik. Radyomuzun yayınlarını ve Ak-Televizyonumuzun programlarını burada yayınlayabilme imkânını yakalayacağız. Yakalayabileceğiz gibi görünüyor. Bunun da masrafı çok fazla değil, aşılmayacak zor bir şey değil. Bunu da yapmanızı can u gönülden hararetle, heyecanla temenni ediyorum.

Yani, eğer bunu başarırsanız, o zaman Sydney'de, Brisbane'da, Melbourne'da, ara şehirlerde radyomuz dinlenebilecek. Televizyonumuz dinlenebilecek. Bunu başarırsanız, yani Avustralya'yı yarı yarıya fethetmiş olursunuz. Çok büyük hizmetler yapmış olursunuz.

Biz Türkiye'de hizmet olarak kitap evi, basım evi, kitap neşri işiyle başladık. Halkımızı eğitelim, bilgilendirelim diye. Sonra, aylık mecmualara geçtik. Amma en büyük gelişmeyi, patlama tarzında gelişme; yani tarif edilmeyecek kadar büyük gelişmeyi, böyle bir Aile Toplantısı'nda, bunun çok daha büyüğü bir Aile Toplantısı'nda kurduğumuz Akra ile sağladık.

Akbük'teki Akra'yı kurma teşebbüsümüzden sonra, Akra'yı kurduktan sonra; Türkiye çapında, hatta Avrupa'da, hatta dünya üzerinde çok güzel bir hizmet oldu. Adını duymadığımız yerlere, tanımadığımız insanlara vermek istediğimiz eğitim gitmeğe başladı, Radyo vasıtasıyla...

Şimdi ben İskenderpaşa'da vaaz verirdim, Ankara'da Özelif Sitesi Camiinde vaaz verirdim. Büyük cami bunlar. Dolardı ama yani iki bin kişi olurdu, üç bin kişi olurdu diyelim yani, ama Radyo olduğu zaman, yüz binler dinliyor. Yani, elli tane camide vaaz ediyor gibi oluyorsunuz, yüz tane camide vaaz ediyor gibi oluyorsunuz.

Ve işin bir güzel tarafı, camiye müslüman insanlar geliyor.

Namazlı, mütedeyyin, az çok dini bilen, ibadeti bilen insanlar... Zaten onlar İslâm'ı biliyor. Hani, karşılıklı sohbet etmiş oluyoruz biz, İslâm'ı daha iyi bilsinler diye çalışmış oluyoruz.. Asıl bizim amaç kitlemiz, yani ulaşmak istediğimiz kitle, camiye gelmeyen insanlar. Camiye gelen zaten Allah'tan korkar.

Allah'a ibadet etmek isteyen mütedeyyin insan. Biz asıl dışarıdakine nasıl ulaşacağız diye düşünmeliyiz. Radyo bunu sağlıyor. Radyo, camiye gelemeyen insanlara ulaşıyor. Evinden çıkamayan, çoluk-çocuğuyla meşgul olan hanımefendilere ulaşıyor, işçilere ulaşıyor. Adam atölyesinde çalışıyor harıl harıl, bizim radyomuz açık, bizim vaazımızı dinliyor. Yoksa o camiye gelemez, işini bırakıp gelemez, durumu müsait değil. Belki temiz değil, belki başka manileri var...

Onun için, radyo sahibi olmak kadar, bize fayda sağlayan bir başka atılımımız olmadı, Dergilerden de iyi oldu. Dergilerimizin tirajı bir ara yüz bini geçti, Türkiye'de büyük bir rekordur. Yüz bin tirajlı aylık dergi, görülmüş bir şey değil. Ancak devlet dergilerinde, hani böyle devletin, devlet gücüyle basıp da dağıttığı dergilerde olabilirdi bu. Biz bu rekoru kırdık. Ama, sonra başka gruplar başka dergiler çıkartınca, herkes kendi ihvanına hitab etmek isteyince, tabii bölündü okuyucular...

Dergiyle bir fayda sağladık, fakat radyo ile tarif edilemeyecek muazzam bir fayda sağladık. Onun için, benim size temennim, duam, ricam şu ki: bu radyo işini, radyo ve televizyon işini konuşun, sonuca bağlayın! Yani, Avustralya'da bizim radyomuz, doğrudan doğruya yirmi dört saat yayın yapan radyomuz dinlenebilsin En büyük hizmet sağlanmış olur.

Bizim Mahmut Kürkçü kardeşimizin, Hüseyin kardeşimizin babasını sordum ben. Nasıllar, ne yapıyorlar Ankara'da filan. O da nükteli bir cevap verdi, Hüseyin. Yani, sabahtan-akşama kadar çalışıyor dedi. Yani, Akra'yı dinlemekte çalışıyormuş. Yani, sabahtan-akşama Akra'yı dinliyormuş. Öyle anladım ben. Akrakolik oluyorlar. Hakikaten güzel programlar da oluyor, tatlı oluyor. Alkolik olduğu gibi alkol içenlerin, Akra'yı dinleyenler de Akrakolik oluyorlar. Ve beğeniliyor yayınlarımız.

Devlet Radyosundan da kültür bakımından daha ileriyiz, T.R.T. den ileriyiz. El-hamdü lillâh, devleti geçmiş durumdayız.

Yani, Allah bize tahminimizin çok üstünde büyük lütuflarda bulundu. Yayınlar da tabii, İslâmî amaçla olduğundan; art niyetli olmadığından, terbiyeli olduğundan; halkın, çocukların, hanımların iyi yetişmesine yönelik olduğundan, çok beğeniliyor.

Ben devletin radyosunu dinlerdim. Hanım programını açardı bizim hanım, ben de masamda çalışırken dinlerdim. Meselâ, devlet radyosunda hanımları kışkırtıcı yayın yapardı. Çünkü vermişler bir komünistin eline, kadın programını hazırla diye. Karı-kocanın arasını bozacak laflar, aile saadetini zedeleyecek laflar, yani gûya hanım programı… Çocukların ahlâkını bozacak şeyler filan böyle duyardım, çok üzülürdüm.

El-hamdü lillâh, şimdi Kur'an'ın, Sünnet-i Seniyyenin, İslâm'ın hizmetinde bir yayın olması güzel oluyor. Diyelim ki, bu işi başardınız. Yani, yüzlerce hoca tutmuş da, binlerce insana vaaz dinletiyormuş gibi sevap alacaksınız. Bunu başarırsanız. Uzayda var bizim uydumuz ama, Avusturalya'nnın üstünden geçmiyor. Buradan yayını alıp da, size vermek için bir çalışma yapmak gerekiyormuş. Bunu kardeşlerimiz bana bahsettiler, Sydney'de. Akşam da Melbourne'lular söylediler. Bunu başarırsanız, çok iyi bir çalışma olur. Bizim sesimiz halka ne kadar çok ulaşabilirse, halka sesimizi, mesajımızı, haberimizi, nasihatımızı ulaştıracak, halkı güzel eğitmeye yarayacak olan çalışmalar çok önemlidir.

Okuldan da önemlidir. Çünkü, okullar sadece çocuklara hitab ediyor. Halbuki radyolar bütün aileye hitab ediyor. Anneye, babaya, çocuğa, okul dışında okulu bitirmiş olana, okula başlamamış olana, herkese hitab ediyor. Bunu da temenni ediyorum, diliyorum, inşâallah Burada da güzel bir gelişme sağlarsınız, radyo-televizyon konusunda…

Brisbane'daki, Mehmed Zâhid Kotku Camii'nin alınması konusunda, Sydney'de alınmış olan Mehmed Zâhid Kotku Dergâhı yapılmış olan tesisin borçlarının ödenmesi konuşunda çalışmalar yapmanızı diliyoruz.

Bana ikidir kâğıt geliyor buraya, açmış olduğumuz yurtların, kızlarımız ve evlâtlarımızın, oğullarımızın yetişmesi için ne kadar faydalı olduğunu anlatan konuşma yapın hocam diye. Ben de düne bırakmıştım. Bugüne kalmış oldu.

c. Allah'ın Dinine Yardım Edin!

Bu yurtlar sadece yurt kelimesinin ifade ettiği, gençlerin yatıp-kalkıp barındığı yer mânâsına değil. Bunlar birer okulun çekirdeği durumunda, yarın bunların her birisi bir okul olacak. Kız okulu olacak veya kız koleji olacak veya erkek koleji olacak. Biz buralarda Allah'ın dinine hizmet edecek olan şuurlu, bilgili gençler yetiştireceğiz. Niye bunları yapıyoruz? Ben size bunun arkasındaki asıl düşüncemi söyleyeyim.

Bir insanın kendisini koruması için en iyi çare, başkasına da İslâmî anlatmak için yaptığı faaliyettir. İnsan başkasına öğretirken öğreniyor, başkasını korumağa çalışırken kendisi korunuyor. Böyle olmadığı zaman, kendisi de korunamıyor. Bunun sebebi şu: ayet-i kerimede buyuruluyor ki:

إِنْ تَنْصُرُوا اللهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ (محمد : ٧)

(*İn tensuru'llâhe yensurküm ve yüsebbit akdâmeküm*) "Siz Allah'ın dinine yardım ederseniz Allah da size yardım eder, ayaklarınızı sapasağlam bastırır yere, sabitkadem tutar sizi." (Muhammed, 47/7)

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا (العنكبوت:٦٩)

(*Ve'llezîne câhedû fînâ lenehdiyennehüm sübülenâ*) "Kim bizim dinimizin yolunda, bizim rızamız uğrunda çalışırsa; biz onlara, öyle insanlara rızamıza götüren güzel yolları öğretiriz, gösteririz, hidayet ederiz." (Ankebut, 29/69) buyruluyor.

Bu sebeplerden, bu mânevî sebeplerden dolayı, insan İslâm dinine yardım etmek istedikçe, kendisinin müslümanlığı yükseliyor, seviyesi yükseliyor, omuzundaki rütbesi yükseliyor, yıldızları artıyor, mânevî derecesi yükseliyor. Onun için, çocuklarınızı sadece müslüman çocuk olsunlar, yani alkolik olmasınlar, esrara alışmasınlar, asi olmasınlar, havai olmasınlar diye düşünüyorsanız; çocuklarınızı din adamı gibi yetiştirmeğe

çalışın ki, yani başkasını yetiştirecek gibi eğitmeğe çalışın ki, hiç olmazsa kendisi iyi bir müslüman olsun.

Aksi takdirde, başkasını eğitmek söyle dursun; kendisi biraz İslâmî öğrensin derseniz, İslâmî da öğrenemiyor. Anlatabiliyor muyum? Yani, başkasına öğretecek gibi yetiştireceksiniz ki, normal müslüman olsun. Normal müslüman olsun diye ayar yaparsanız, ondan daha düşük kalıyor. Normal müslüman da olamıyor. Onun için, çocuklarınızın her birini Allah'ın dinine hizmet edecek şekilde yetiştirmenizi tavsiye ediyorum.

Meselâ, ben kendi çocuğumu, kendi çocuklarımı bu şekilde yetiştirdim. Kendi üzerimde, kendi çocuklarımın üzerinde bunu denedim. Bunun faydasını gördüm. Başkaları üzerinde denedim, faydasını gördüm. Saf Suresi'nin sonunda, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki, *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونوا أَنصَارَ اللهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللهِ ، قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ ، فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ (صف:١٤)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû*) "Ey iman edenler! (*Kûnû ensâra'llàh*) Allah'ın yardımcıları olun!" *Ensâr*, yardımcılar. (*Kûnû ensâra'llàh*) Ne demek? "Allah'ın dinini yardımcıları olun!" demek. Allah yardımdan müstağnîdir, bizi dinine hizmet etmeye davet ediyor. Öyle iltifat ediyor bize... Allah'ın dininin yardımcıları olun, Allah'ın yardımcısı şerefini kazanın!

Allah emrediyor, bütün müslümanlara emrediyor:

"—Allah'ın yardımcıları, Allah'ın dinine yardım eden insanlar olun!"

O halde kadınlar, hanımlar, beyler, delikanlılar, herkes

Allah'ın dinine yardımcı olacak.

(*Kemâ kàle ise'bnu meryeme li'l-havariyyîne:*) Nitekim hani eskiden İsâ AS havarilere demişti ki: (*Men ensârî ila'llâh*) Sizin içinizden kim bana Allah yolunda yardım edecek? (*Kàle'l-havariyyûn*) Havârîler de dediler ki: (*Nahnu ensàru'llàh.*) Biz Allah'ın yardımcılarıyız, Allah'ın dinine biz yardım edeceğiz." dediler, İsa AS'a iman ettiler.

Havariler ki, dere kenarında çamaşır yıkayan gariban, işçi kimselermiş. Biz sana yardım edelim demişler. Onlar Havari oldular. Yani, çok kıymetli insanlar oldular. Peygamber Efendimiz'in de ashabi, kendisinin yardımcıları oldu. Şimdi de, siz ensar olacaksınız.

(*Feâmene't-tàifetün min benî isrâîle ve kefere't-tâifeh*) "Beni İsrail'den bir grup Hz. İsâ'ya iman etti, bir kısım da kâfir oldu. (*Feeyyedne'llezîne âmenû alâ aduvvihim*) Biz de iman edenleri, düşmanlarına karşı nusretimizle te'yid ve takviye eyledik, destekledik; (*feasbahû zàhirîn*) böylece gàlib oldular." (Saf, 61/14)

Yine bir başka hususu size açıklamak istiyorum:

Diyebilirsiniz ki:

"—Yahu ben Allah'ın dininin yardımcısı olduğum zaman, benim geçimim ne olacak? Yani, işim var, gücüm var, mesleğim var, tarlam var, bahçem var... Pekiyi Hocam, Allah'ın yardımcısı olayım, ensar olayım ama; benim işim, gücüm, geçimim ne olacak? Çoluk-çocuk ne yiyecek, ne içecek?

Burada da bir ilahî kanunu söylüyor. Siz Allah'ın dinine yardım ettiğiniz zaman, Allah sizin işinizi rast getiriyor. Allah size rızıkınızı veriyor. Sahabe-i kirâmın hepsi sizin gibi, bizim gibi dünyada yaşayan insanlardı, ihtiyaçları olan insanlardı ama; hepsi Allah'ın dinine yardımcı oldular. İşlerini ön planda tutmadılar. Peygamber Efendimiz: Medine'ye geçin dediği zaman Medine'ye geçtiler, Habeşistan'a gittiler, başka yerlere göçtüler ama; Allah hepsini sonra çok yüksek mertebelere çıkardı. Hepsi bir eyalete vali oldu, komutan oldu. Çok büyük nimetlere sahip oldular, çok sayıda çocuklara sahip oldular, her birisi böyle bir aşiret sahibi oldu, Allah bereket verdi. Mallarına bereket verdi, kazançlarına bereket verdi.

Onlar dünyayı istemeyip, hayatlarını, mallarını Allah yolunda feda etmeye razı olunca; Allah onların dünyalarını da iyi etti, mallarını da çok etti, mevki ve makamlarını da yüksek eyledi. Onun için korkmayın, çekinmeyin, Allah'ın dinine yardıma yönelin! Allah-u Teàlâ Hazretleri sizin işinizi de kolaylaştırır.

Önemli gördüğüm bir hususu da belirtmek istiyorum.

Buradaki bazı şehirlerden sizlere haberler geliyor:

"—Bizim dedelerimiz müslümanmış, biz şimdi İslâm'ı bilmiyoruz; Hristiyan miyiz, Müslüman mıyız? Bir şeyden haberimiz yok. Bize hoca gönderin!" diyen şehirler var.

Bu sese kulak vermek zorundasınız. İçinizden Bazı insanların bu davete gitmesi lâzım. Oralara gidip İslâmî öğretmesi lâzım. Şimdi hocalarımız artıyor. Biz buraya evlilik yoluyla hocalar gönderdik. Gene hocalar bunlar. İyi gene ama, lisan öğrenecekler, tecrübe kazanacaklar, ilerleyecekler; hocaların sayısı artıyor. Allah'ın izniyle daha da göndereceğim. Allah'ın izniyle daha da göndereceğim. Allah bir mani vermezse ama, yayılacaksınız. Bu sizden hizmet isteyen, hoca isteyen yerlere özellikle, öncelikle gideceksiniz. Sonra mesul olursunuz. İstenmese bile gidecektiniz. Ama isteniyor. Onun için, ben dün tahmin ettim ki, ben buradan ayrıldıktan sonra, böyle şeyler konuşulacak. Kim gidecek filan diye söz açılacak burada, soru ortaya atılacak, parmaklar kalkacak. Tamam. Ben gidiyorum, ben gidiyorum, ben gidiyorum diyecekler. Tamam. Böylece o üzüntümüz dağılmış olacak diye düşündüm ben.

Bunu da halletmeniz lâzım. Burada da çok büyük sevap var, mânevî büyük kâr var. Onun için özellikle emekli olan kardeşlerime seslenmek istiyorum. Bu gibi yerlere gidin! Beş kişiden az olmayın. Beş arkadaş anlaşın, böyle bir şehre gidin. Gittiğiniz şehirde, sizin nasıl olsa emeklilik maaşınız var, geçim sıkıntınız yok; Allah sizin geçiminizi halletmiş. Siz oradasınız diye gelen bir insan rahat gelir, bir hoca kolayca gelir. Ama siz orada olmazsanız, hiç tanımadığı insanların içine bir hocayı göndermek kolay olmaz. Hoca çekinebilir, belki orada faaliyet yapamaz.

Önce siz oraya gideceksiniz, uçağın ineceği bir alan yapacaksınız. Ondan sonra sizin aranıza hoca gelecek, sizin İslâmî

yaşantınızı görecek. Cömert olacaksınız, kesenizin ağzını açacaksınız. Aborijinlere hayır yapacaksınız, yardım edeceksiniz, İslâm'ın güzelliğini göstereceksiniz, fedakârlığını göstereceksiniz, kardeşliğini göstereceksiniz, Allah'ın emirlerini tebliğ edeceksiniz.

Hidayet sizin ve bizim işimiz değil, hidayeti Allah veriyor. Bazı kulları Allah hidayetine lâyık görüyor, hidayet veriyor. Siz söylersiniz, anlatırsınız, Allah onların kalbini yumuşatır. Hazret-i Ömer gibi azılı peygamber düşmanı insanı, Peygamberimizin önüne gelip, diz çöküp, el öpüp müslüman olduğu gibi, İslâm'a getirebilir.

Siz ne yapacaksınız? Çalışacaksınız. (Bir): Çalışacaksınız. (İki): Cömert olacaksınız Para kazanmağa gitmeyeceksiniz, Allah yolunda para harcamağa gideceksiniz. Hayır yapmağa gideceksiniz. Kazan kaynatıp, bedava aş yedirmeye gideceksiniz, İslâm'ı yayacaksınız. Bunu da çok önemli bir iş olarak görüyorum. Bunu da ihmal etmezsiniz inşâallah.

Bunun dışında tabii, burada birbirini seven, tanıyan, takvâya dayalı bir yolda yürüyen, Allah yolunda ahiret kardeşi olan insanlarsınız. Bu, başkalarında yoktur. Bu, bize ait bir meziyet. Biz, Allah'a hamd ü senalar olsun. Kur'an-ı Kerim'in medhettiği, Rasûlüllah Efendimiz'in tavsiye ettiği, Kur'an ve sünnet yolunda ve takvâ yolunda yürümek istiyoruz. Takvâ yolunda yürümek istediğimiz için, bizim birçok yönden, başka insanlardan farkımız var. Yani farkımız, Allah'ın rızasını gözetmek. Farkımız, takvâ yolunda yürümek. Farkımız, menfaat için değil, dünya menfaati için değil, ahirette saadet ve selâmete ermek için çalışmak.

Onun için, zikirlerimizi, ibadetlerimizi yapmayı düşünüyoruz. İslâm'dan taviz vermeye hakkımız olmadığını, Allah dinini nasıl istese öyle indirmiş. Onu korumak vazifesinde olduğumuzu biliyoruz. Bu, bizi başkalarından ayıran bir hususiyet oluyor. Başkaları başka türlü hareket edebilirler, başka yollar tutturabilirler. Onların isimlerini saymak istemiyorum, farklı yol tutturabilirler ama; biz takvâ yolunda yürüyoruz.

Onun için, takvâyı hiç unutmayın! Takvâ ehli müslüman olmayı unutmayın! Ve birbirinizle kardeş olduğunuzu, ahiret kardeşi olduğunuzu unutmayın. Dünya kardeşi değilsiniz, ahiret

kardeşisiniz. Ahirette devam edecek kardeşliğiniz var. Kur'an-ı Kerim'de buyruluyor ki:

الأَخِلاَّءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلاَّ الْمُتَّقِينَ (الزخرف:٦٧)

(*El-ehillâü yevmeizin ba'duhüm li-ba'din adüvvün*) "O gün, dost olanlar bile birbirlerine düşman kesilirler; (*ille'l-müttakîn*) ancak takvâ ehli, ihlâs ehli, àrif, kâmil insanlar müstesnâ..." (Zuhruf, 43/67)

Sydney'de, Melbourne'da, Brisbane'da arkadaşının koluna girip, onu meyhaneye götüren; ona esrar ikram eden, onunla balığa çıkan, onunla gezmeye giden çok samimi insanlar, ahirette o samimiyet kalmayacak. Dünyada dost olanlar, ahirette birbirlerine düşman olacaklar. Ancak takvâ ehli insanların dostluğu devam edecek. (*İlle'l-müttakîn*) Ancak müttakî kullar ahirette de kardeşliğe devam edecekler, kardeşlerini arayacaklar, kardeşlerini kurtarmağa çalışacaklar.

"—Yâ Rabbi, benim bir kardeşim vardı, ben onu senin için, senin rızan için sevmiştim. O nerede?" diyecek, arayacak, elinden tutacak kurtaracak. Şefaat edecek, kurtaracak.

Onun için, bizim bu kardeşliğimiz, ahiret kardeşliğimiz, ihvanlığımız çok önemli bir husustur. Bunu unutmayın. Tasavvuf konuşunda tecrübesi fazla olduğu için, İlahiyat Fakültesinden mezun olduğu için, uzun yıllar Türkiye'de Dergimizde çalıştığı için; uzun zaman Türkiye'deki içtimai çalışmalarımızda, içtimai grupları tanıyacak şekilde çalışıp, tecrübe kazandığı için; ben Mehmet Ali Torlak hocayı burada başkan olarak görüyorum. Onunla işbirliği içinde çalışmanızı istiyorum.

Çünkü buradaki kardeşlerimiz Türkiye'nin bir takım şeylerini bilmeyebilirler. Tasavvufi bakımdan da gene kardeşlerimizdir, tecrübe gerekiyor. Bazı şeylerin arkasındaki esas meseleleri bilmek gerekiyor. O bakımdan ben Mehmet Ali kardeşinize, Mehmet Ali hocaya itimat ediyorum. Burada benim mümessilim idi daha önce de, yine aynı şekilde onu mümessilim olarak bırakıyorum. Elbirliği ile, iş birliği içinde, kardeşçe güzel bir

teşkilat olarak, uyumlu bir teşkilat olarak çalışmanızı diliyorum.

Dün yapılan toplantılardan sonra, şöyle kararlar alındı diye on tane madde toplanmış. Onları okuyayım: (Bir): Ticari şirketler kurmak. Bu şirketlerden elde edilen gelirin yüzde yirmisini hayır hizmetlerine, dernek ve vakıflarımıza vermek. Böylece hayır hizmetlerini geliştirmek. Birinci karar buymuş.

Bunu alkışlıyorum, tebrik ediyorum. Bu kararı alan kardeşlerime teşekkür ediyorum. Bu, bizim Türkiye'deki kararımızdır. Türkiye'de de böyle karar aldık. Ticari faaliyetler yaparak, kardeşlerimize mümkün olduğu kadar yük olmadan; Aynı zamanda ticari işlerde kardeşlerimizi omuz omuza çalıştırarak, kardeşliklerini de takviye ederek; yani dünyevi meselelerini de halletmelerini sağlayarak, gelir elde etmek, kimseye el açıp yük olmadan; hayır hizmetlerimizi yapmak istemiştik Türkiye'de.

Bir holding kurduk, ikinci bir holding kurma çalışmamız var. Birçok şubesi olan, satış şubesi olan SAV marketlerimiz var, yirmi iki şirketimiz var, muazzam faaliyetlerimiz var... Buralardan gelen gelirlerle büyük atılımlara yönelmek mümkün oluyor. Artık biz bir şehre gittiğimiz zaman, daha böyle serbest bir şekilde gidiyoruz. Oradaki çalışmaları onlara söyleyip, onların da daha rahat çalışmalarını sağlayabiliyoruz. Ve hani Milli Reasurance şirketi vardır, yani sigorta şirketleri vardır. Sigorta şirketleri tehlikeye düşse bile, onların arkasında milli reasurance şirketi onları destekler. Böylece garanti üstüne garanti, teminat üstüne teminat olmuş olur. Biz de öyle yapıyorduk.

Böyle yapınca, birçok ildeki kardeşlerimizin çalışmaları güzel oldu. Onun için, bu ticari şirketler kurmak güzel bir çaredir, iyi bir şeydir. Hem sizin dünyevi geçiminizi sağlar, hem de bunun gelirinin bir kısmını hayır hizmetlerine verince; hayır hizmetleri büyük bir gelişme gösterir. İsterseniz bir kimseyi, hocayı, maaşını verip falanca yere gönderirsiniz. İsterseniz başka türlü işler yaparsınız. İsterseniz işte radyoyu, televizyonu buraya getirecek masrafları çıkartırsınız.

İsterseniz yeni bir şekilde, yeni bir cami kurulacağı zaman; Paramız yetmiyor, biz size sonra ödeyelim dedikleri zaman; ona

kesenin ağzını açabilirsiniz. Bu çok güzel. Bunu alkışlıyorum, tebrik ediyorum, güzel bir karar.

d. Çocukların Eğitimi

İkinci karar: İslâmî kolejlerin kurulması. Bu da çok güzel, Türkiye'de bizim pek çok kolejimiz var, birçok şehirlerde. Ve İstanbul'daki meselâ, Asfa Kolejimiz derecelere girdi. Daha biz lise biri okutuyoruz, kolejde. Lise iki, lise üçü açmadık. Çünkü kendi öğrencilerimizi alıp, iyi terbiye edilmiş öğrencilerle, öteki sınıfları açıp yükseltmek istiyoruz. Dışarıdan toplama öğrenci aldığımız zaman, bizim kalitemiz düşüyor. Yani istiyoruz ki, kendi öğrencimizi alarak, adım adım onu yükselterek, sınıfları geliştirelim. Bu daha başarılı oluyor.

Sadece lise biri açmıştık bu sene, yarışmalara girdiler, derecelere girdiler. Yani öteki liselerden, lise iki, lise üçten insanlar da katılıyor yarışa... Köklü liseler var; Galatasaray Lisesi var, Avusturya Lisesi var... Paralı, pullu, zengin, köklü, tarihi müesseseler var. Onların içinde dereceye girdi, bizim daha küçük çocuklar. Lise bir, lise hazırlıktaki çocuklar zehir gibi, pırıl pırıl el-hamdü lillâh. Yani, müslüman çocuğu çalışkan oluyor. Böyle hele iyi yetiştirebilirse, idealist olursa; hoşuma giden bir şey.

Meselâ ben bizim koleje gittim, namaz kılacaktım. Mescidine girdim, sünneti kılıyorum. Nefes nefese üç beş tane çocuk girdiler içeriye ama nasıl, fırtına gibi. Güüm. Kapı açıldı, arka tarafa çarptı. Huh..huh..huh..huh, koşmuşlar çocuklar... Ceketi bir tarafa attılar, çantayı bir tarafa attılar. Ondan sonra Allahu ekber deyip namazlarını kıldılar. Ondan sonra gene çantayı, ceketi toplayıp gittiler.

Bayıldım, yani çocuk oyun içinde, çocukluk çağının heyecanı içinde, enerjisi içinde namazı unutmuyor; anası zorlamıyor, babası zorlamıyor; kendiliğinden geliyor, orada namazı kılıyor gidiyor. Çok hoşuma gitti. Bu önemli. Yani, sizin çocuğunuz için en mühim ölçü: Sizin baskınız olmadığı zaman, çocuk ne olacak? Siz dövmediğiniz zaman, siz zorlamadığınız zaman, siz kaş çatmadığınız zaman, siz cezalandırmadığınız zaman, çocuğunuz

serbest kalınca ne yapacak?

Bu çok önemli, işte ölçü bu… Serbest kaldığı zaman, çocuk tek başına kaldığı zaman, nereye gidecek? Hangi haltı yiyecek, hangi suçu işleyecek? Hangi kabahati yapacak? Alının, darılın, kendimi ortaya atıyorum. Yanlışlık varsa, tecrübe benim üzerimde yapılsın diye.

Şimdi benim çocuğum, bir tane oğlum var benim, İmam Hatipte okuttum. Baba dedi, ben şunu okuyacaktım. Yok, İmam Hatip'i bitir, ondan sonra nereye istersen git. İmam Hatip'i bitirdikten sonra, Suudi Arabistan'a gönderdim. Üç yıl Suudi Arabistan'da kaldı, Arapçası güzel. Arapça şarkıları bile dinleyecek kadar kulağı hassas… Gene insan bunlar, teyp gibi alıyorlar, yani güzel anlıyorlar. Ben anlayamıyorum, biraz böyle şarkı, türkü, ne dediğini bir türlü anlayamıyorum. Ama, onların kulakları alıyor.

Sonra, Amerika'ya geçmiş. Suud'dan Amerika'ya geçmiş. Haber geldi, oğlunuz Amerika'ya geçti diye. Ben istiyordum ki, Suud'da okusun. Ama, onun Suud'da müracaat ettiği yerlere yabancılar giremiyormuş. O da istediği tahsili orada yapamayacağını anlayınca, Amerika'ya geçmiş.

Şimdi ben başladım merak etmeye... Delikanlı çocuğum Amerika'ya geçti, gelenden, gidenden haber soruyorum. Mektuplaşıyoruz, telefonlaşıyoruz ama; acaba ne yapıyor orada bu çocuk? Gelene gidene soruyorum.

"—Bizim Nureddin'i gördünüz mü, ne yapıyor?" diye birisine sordum.

Çok önemli, muhterem kardeşlerim. Birisine sordum, dedim:

"—Benim orada oğlum var, Nureddin. Acaba gördünüz mü, ne yapıyor?" filan.

"—Kim dedi, nasıl bir çocuk?" dedi.

Ben de tarif ettim filan..

"—Haaaa, şu hep camide duran bir çocuk var. O mu?" dedi.

Dedim ki:

"—Ya Rabbi, el-hamdü lillâh, çok şükür, El-hamdü lillâh. Başında ben yokum ama, çocuk camiye devam ediyor."

Korktum, bir Amerikalı kız alır, evlenir. Ondan sonra koluna takar getirir. Baba ben bununla evlendim der. Her türlü şey

mümkün, olabilir. Çünkü bekâr bir çocuk. Ama, o lafı duyunca hoşuma gitti.

Bir şey daha hoşuma gitti: Adapazarı'nda araba tamiri için sanayi çarşısına gitmiştik, namaz kılacaktık dört, bes arkadaş. İki tanesi rahmetli oldu, Allah cümle geçmişlerimizle beraber, ona da rahmet eylesin. Camiye gittik, cami kapalıymış. Câminin son cemaat yerinde, dışarıda namaz kıldık. Bir iki cemaat daha geldi, bir de çocuk geldi, on dört yaşlarında filan.. Namazı kıldık. Sen kimsin, sen kimsin, tanıştık. Çünkü camiye gelen insanlar tanışmalı birbiriyle... Böyle birbirini tanımadan dağılması iyi değil.

"—Sen kimsin?"
"—Ben Trabzonluyum."
"—Ne arıyorsun burada, Adapazarı'nda?"
"—Bir tanıdığım var, onun için geldim."
"—E, sen kimsin?"
"—Ben falanca yerliyim".
"—Niye geldin? Adapazarı'nda ne arıyorsun?"
"—İşte ziyaret için geldim."
Bir de bir çocuk.
"—Sen kimsin?"
Dedi:
"—Ben Erzurumluyum."
"—Niye geldin? Adapazarı'nda ne arıyorsun?"
"—Çalışmaya geldim." dedi.
"—Pekiyi, hayırlı olsun!" filan dedik.
"—Tanıdığın kimse var mı?"
"—Yok…" dedi.

Merdivenlerinden indik câminin, herkes bir tarafa dağıldı.. Baktım o çocuk biraz ileriye gitti, ayakkabı boyama sandığı var, omuza asılıyor. Yere koyduğu zaman, ayağını üstüne koyuyorsun; fırçalıyor, ayakkabıyı boyuyor. Sırtına oradan ayakkabı sandığını aldı, gidiyor ileriye doğru… Çocuk yani, ayakkabı boyacılığı yaparak geçimini sağlayacak, Erzurumlu bir çocuk. Yanımdaki müteahhit bir arkadaşa dedim ki:

"—Bu arkadaşın peşinden koş, bu arkadaşı işine al, bu genci

isine al. Neden? Erzurum'dan gelmiş, yabancı bir şehre. Hiç bir tanıyanı yok, hiç kimse baskı yapmıyor, kendiliğinden camiye geldi namaz kılıyor. Bu çocukta iş var! Bunu kaçırma, bunu yanına al, kasanı buna teslim et, her isinde bunu şey yap. Çünkü kendi başına namaz kılıyor." dedim.

Eğer senin çocuğun da, sen olmadığın yerde; senin kontrolün olmayan yerde senin haberin yokken günah işlemiyorsa, suç işlemiyorsa, halt karıştırmıyorsa; namazını kılıyorsa, ibadetini yapıyorsa, Allah'tan korkuyorsa; maya tutmuş, tebrik ederim, mübarek olsun. Çocuğun iyi bir çocuk.

Eğer şu anda çocuk senin yanında namaz kılıyor, oruç tutuyor ve sâire... Sen yokken, veya o bir yere gittiği zaman namazını kılmıyorsa, ibadetini yapmıyorsa; maya tutmamış, çocuğunda iş yok. Bu çok önemli bir husus… Çocuklara bu şuuru vermek lâzım.

Bu da kendi okullarımızda oluyor. Biz Ankara'da mahallemizde Özel İmam Hatip Okulu açtık, arkadaşlarla… Muradiye Kız Kur'an Kursu dedik, özel bir şey açtık. Ama, dedik ki:

"—İmam Hatip Okulu olarak burayı çalıştıralım!"

"—E, resmi müsaadesi yok?"

"—Olsun."

"—Diploma veremez?"

"—Vermesin. Diploma filan aradığımız yok, çocuk dini öğrensin de; diploması eksik olsun."

Bizim o açtığımız özel, gizli, müsaadesiz okuldan yetişen kızlarımız; Devletin İmam Hatip okulundaki, o kadar hocayla, o kadar masrafla yetiştirilmeye çalışılan çocuklardan daha bilgili oldular, daha üstün bilgili oldular, daha başarılı oldular. Neden?

Aşk ile sevk ile, imanla, ihlas ile çalışma yaptın mı, çocuk iyi oluyor. Onun için, çocuklarımızı kendi okulumuzda okutacağız. Kendi aşkımızı, şevkimizi, ihlasımızı, imanımızı aşılayacağız. Onun da gönlü pırıl pırıl nurlu olacak, o da İslâm için çalışma yapacak. Başka türlü olmuyor.

Çocuğu başka okula gönderirsin, çuval dolusu da masraf yaparsın. Çocuk bale öğrenir, kravat takmayı öğrenir, dans etmeyi öğrenir, şan dersleri alır, bangir bangir bağırmayı öğrenir; ama

İslâm'ı öğrenmezse, ölsen bile, mezarda kemiklerini sızlatır o çocuk. Guslü bilmez, abdesti bilmez, namazı bilmez, Kur'an'ı bilmez, imanı bilmez, ana-babaya itaati bilmez, Allah'ın rızasını kazanmayı bilmez; isterse Mısır'a sultan olsun, isterse diplomat olsun, isterse en yüksek mesleği kazansın, isterse en zengin adamı olsun dünyanın, kıymeti yok.

Bizim İlahiyat Fakültesi'ne birisi çocuğunu göndermiş. Daha doğrusu, çocuğunu mahalle arkadaşı kandırmış, bizim İlahiyat'a kandırarak getirmiş. Üniversiteye kaydolacak çocuklar o zaman. Babası çok kızmış, oğluna sormuş:

"—Nereye kaydoldun?

"—İlahiyata kaydoldum!" deyince, çok kızmış.

Bir oğlu doktormuş, bir oğlu diplomatmış, bir oğlu mühendismiş, bu çocuğu olacak ilâhiyatcı hoca. Hoca olacak, ölü yıkayıcısı olacak. Böyle diyorlar:

"—Ölü mü yıkayacaksın?"

"—Ölüleri yıkamadan mı gömelim? Ölü yıkayacak insan lâzım değil mi?"

Çok kızmış, bağırmış, çağırmış filan. Al oradan kaydını, doğru düzgün bir fakülteye yazıl filan demiş. Fakat bizim öteki arkadaşı gitmiş, ben demiş babanla konuşayım demiş, konuşmuş.

Ne haliniz varsa görün demiş babası, yani baş edememiş demek ki, tatlı şeyleri söylemiş çocuk; "Ne haliniz varsa görün. Gözüme görünmeyin, yıkılın karşımdan!" filan demiş.

Çocuk İlahiyatta okumuş. O aynı baba sonradan diyormuş ki:

"—Aaah ah! keşke bütün çocuklarımı İlahiyatta okutsaymışım. En hayırlı evlâdım, İlahiyatta okuyan evlâdım oldu. Diplomattan da, doktordan da, mühendisten de iyi oldu. Ah keşke bütün evlâtlarımı İlahiyatta okutsaymışım." demiş.

Bu olmuş bir hadise, bizim Fakültede cereyan eden bir iş. Onun için, İslâmî okullar açacağız. Resmen açılmıyorsa, gayrı resmi açacağız. Samanlıkta açacağız, (Shead) de açacağız, ağaç gölgesinde ders yapacağız, böyle dağ başında kamp yapacağız, çadır içinde ders yapacağız ama; çocuğumuza kendi bilgilerimizi vereceğiz. Allah'ın emrettiği bilgiyi, formasyonu vermemiz lâzım. O bizim vazifemiz.

Allah diyor ki:

قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا (التحريم:٦)

(*Kù enfüseküm ve ehlîküm nâran*) “Kendinizi de, çoluk-çocuğunuzu da cehennem ateşine düşmekten koruyun!” (Tahrim, 66/6)

O çocuğun müslüman yetiştirilmesinin sorumluluğu bizde. Biz onu müslüman yetiştiremezsek, o bizim yakamıza yapışacak. Ahirette Allah’a şikâyet edecek:

“—Ya Rabbi, bu benim babam olacak herif, bana İslâm’ı öğretmedi, beni müslüman yetiştirmedi. Benim günah işlemem ondan oldu, sen buna evvel cezayı ver!” diye babasından davacı olacak.

Kur’an böyle bildiriyor, hadis-i şerifler böyle bildiriyor. Onun için, Kolej kuracaksınız. Bunun ben bir kopyasını alacağım, bu kararların. İkincisi, bu da güzel!

e. Teşkilatlanmanın Önemi

Üçüncü karar: Hizmetlerin daha teşkilatlı bir şekilde yürümesi için, bir Avustralya çapında teşkilat kuracağız. Federasyon deniliyor, tamam, bu da güzel! Çünkü teşkilatla yapılan çalışmalar, tek başına yapılan çalışmalardan daha verimli olur. On tane insan, on ayrı yerde kendi başına çalışsa, on kiloluk hayır yaparlarsa; on tane insan teşkilat kurup, aletli-edevatlı teşkilatla çalışırsa; bin kiloluk hayır yapar. Teşkilat, bakın makineler var şurada, koca koca makineler; yüz tane adamın yapmadığı işi dakikada yapıyor. Teşkilat ve alet çok önemlidir.

Teşkilat da mânevî alettir. Teşkilat niçin kuruyor insanlar? Bu İngilizler niye bir sürü teşkilatlar kuruyor? Bakın, çocukları zaptetmek için (*Boys Scouts*)’ları kuruyor, asker gibi ciddi yetiştirmek için, adamları yola getirmek için, meşgul etmek için çeşitli kulüpler kuruyor. (*Salvation Army*) diyor, (*Bovvling Club*) diyor, bilmem ne diyor, bilmem ne diyor, herkesi bir teşkilata bağlıyor. Teşkilatsız bırakmıyor.

Hatta bir işe alacağı zaman; hangi teşkilatlarla ilgin var, hangi

kulüplere, derneklere üyesin diye soruyor. Hiç bir yere üye değilse, "Sen adam olmazsın, sen teşkilatta çalışmasını bilmiyorsun!" diye işe almaktan vaz geçiyor.

İngiliz biliyor, dünya çapında teşkilat kurmayı biliyor, teşkilatı sayesinde işini götürüyor. Commonwealth ülkelerini götürmek. Bu bir tecrübe…

Teşkilat nedir? Mânevî alettir. Şu karşıda gördüğümüz demirden kocaman şey nedir? Vinç. Bu ne yapar? Bin tane insanın kaldıramadığı yükü kaldırır, bin tane insanın çıkartamadığı yere çıkartır. Ne bu? Alet.

Hah, teşkilat da mânevî alettir. Onun için, teşkilatı kuracaksınız. Teşkilatsız iş olmaz. Biz ibadeti bile teşkilatlı kılmıyor muyuz burada? Teşkilat değil mi bizim işimiz? Önde imam, yanda müezzin, arkada cemaat, cetvel gibi düz olacaksınız diyoruz. "Yönünüzü Kıble'ye döneceksiniz!" diyoruz, intizama alışmak için; "Kalbinizi Allah'a çevirin!" diyoruz. O bile teşkilat… Namazımız bile teşkilatlı kılınıyor bizim.

Onun için, teşkilatı çok güzel bir şekilde kuracaksınız. Teşkilatlı çalışmada, Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

عليكم بالسمع والطاعة وإن تأمر عليكم عبد حبشي

(*Aleyküm bi's-sem'i ve't-tàati ve in tüemmira aleyküm abdün habeşiyyün*) "Başınıza bir Habeşi köle bile tayin edilse, itaat edeceksiniz."

Teşkilatta başarının şartı itaattir. İtaatle çalıştığı zaman, başarılı olur. Her kafadan bir ses çıktığı zaman, teşkilat yok demektir. Teşkilata, idareye şey diyorlar. Meselâ, bir kişinin idaresine Monarşi. Mono, bir demek. Arsi, monarşi: bir kişinin idaresi. Bir grup idare ediyorsa, diyorlar ki: oligarşi. Yani, bir grubun idaresi. Din adamları idare ediyorsa, diyorlar ki: teokrasi. Din adamlarının teşkilatı, idaresi.

Ama bir idare, bir teşkilat olmazsa; ne diyorlar oraya? Anarşi. Normal, anormal… Anarşi ne demek? İdare yok demek. İdare yok, curcuna var demek. "Çingen çalar, çıfıt oynar" derler bizde… Bir zımbırtı, bir gürültü, bir patırtı, o kadar. İş çıkmaz. Onun için,

teşkilat kuracaksınız.

Dört: Kooperatif kurmak. Bunu da konuşmamışsınız dun, ben anlamadım ki. Bak burada bu adamlar böyle bir mahalle kurmuşlar, ucyüz kişiye yetti. Burası bizim olsa, gayet güzel bir şey. üç yüz kişiye yetti. Bunda çok fayda var.

Kooperatifi biz Türkiye'de kaç yerde kurduk.. İlk önce Ankarada Özelif de kurduk kooperatifi, üc yüz aitmiş haneyi bir araya getirdik. Bir numaralı üyesi benim. İlk bin liralik maaşı da, Hocamız Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri verdi. Biz bu şeyi kurunca, Doğu Almanya'dan kominist Radyolardan aleyhimize haber ve duyuru oldu. Türkiye'de gericiler, mürteciler teşkilatlanıyor diye korktular. Teşkilattan korkuyorlar. Ve biz bu kooperatifi kurduk. Çok güzel çalışmalar yapıyor.

Türkiye'de İstanbul'da kurduk, Konya'da kurduk, İzmir'de kurduk, bir çok yerde, her yerde kuracağız.. Her yerde kurulusu güzel yapmak için, bir de Ümran İnşaat ve Ticaret Anonim Şirketi diye bir ümran Şirketi kurduk, ümran, ma'murluk demek. Yani, bir şeyi imar etmek demek, ümran şirketi kurduk. Kooperatifleri yapalım diye. Siz de biraz mesafe.. Yirmi'ymis. Oh..oh..oh, mâşâallah. Yani, hem de şehrin merkezi oradan görünüyormuş. Dürbünsüz filan, çıplak gözle... Kooperatif kuracaksınız. Bu çok önemli, hayırlı bir çalışma..

Bizim Ankara'daki ilk kooperatifimiz: Özelif'tir. İkinci kooperatifimiz: Hava alanı yolu üzerinde, Gümüşköy. Gümüşhaneli Hazretlerinden ismini verdik. Gümüşköy'dür. Bahçeli, manzaralı, Ankara'nın en havadar yeridir, çok güzel.

İstanbul'da şeyi kurduk, Ravza Toplu Konut Kooperatifi dedik, yanında Kemer Anonim Şirketinin bilmem kaç milyara, her bir Villasını sattığı atlarla gezilen, yüzme havuzları olan bir mahalle var.

Kreşler açmak. Bu da çok güzel. Anneleri bunaltan bu küçük afacanlar, minik canavarlar, minik tatlı canavarlar; bunlar annelerinin etlerini yiyerek büyüyorlar. Hart hurt, ham hum, annelerinin canına okuyorlar. Bunları kreşlere alacaksınız. Anneler rahat edecek. Terbiye edeceksin, besleyeceksin,

uyutacaksın; çocuk orada intizamlı bir hayata alışacak. Kreşte yetişen çocuk, anaokuluna gelecek. Anaokulunda yetişen çocuk, ilkokula gelecek. Böyle bir çizgiyi takip eden çocuk başarılı oluyor. Çünkü sosyal hayata alışıyor. Anne de rahat ediyor.

Birer yaş arayla üç tane çocuk, beş tane küçük canavar, tatlı haydut, sevimli haydut… E, ne olacak bunlar? Oraya saldırırlar, burayı dökerler, saksıyı çekerler, perdeyi yırtarlar, bardağı düşürürler, tabağı kırarlar… Kırsınlar, feda olsun. Ama yazık değil mi anneye? Anneler rahat edecek.

Toplu halledeceğiz bu işi. Belli saatlerde çocuklar orada okuyacak, yetişecek, yatacak, kalkacak. Paralı mürebbiyeler olacak, onlar bakacak. Anne de gidecek dinî dersini görecek. Kur'an'ı öğrenecek, İslâmî çalışmasını yapacak. Düzenli çalışma için bu şart. Bu da çok güzel. Harika. Ben bir şey yapılmadı diyorum, neler olmuş.

Altıncı karar… On karardan altıncısı, beş tanesi bir kere güzel, sınıfi geçtiniz. Beş tanesi, ondan beşi olunca; yüzde elli tamam. Bir kere sınıfı geçtiniz şimdi, korkmayın, diploma alırsınız. Bakalım daha dereceye girecek misiniz? Aile Eğitim toplantıları yapmak için bir yer satın almak. Ah, bu Avustralya yakın olacaktı ki, ben alacaktım. Ben alacaktım bir yer, görecektiniz siz.

İçinden iki kilometre *river* geçen, kenarında ormanı olan, su kadar dönüm arazisi olan bir yeri alacaktım, görecektiniz. Ah. ama, çok uzak Turkiye'ye. Bizim hanım istiyor. Ben istemiyorum derken, böyle yapamıyoruz. Çok ucuz yerler var. Brisbane'dan buraya gelirken, kenarda levhaları görmüşsünüzdür, (Real State)'lerin ilanları, ne kadar ucuz arazier var. İçinde ev dahil, çok rahat alabilirsiniz.

Bayram harçlıklarıyla çocuklar alabilir. Bayram harçlıklarıyla çocuklar, buranın tüm alanı ne kadar, şuranın? Çok az. On dönüm içinde bir yer, çok küçük bir yer. Yani, siz beş yüz dönüm yer alırsınız, güzel bir yer seçersiniz. Ben diyorum ki, eskiden beri söylediğim bir söz. Akıllı bir çocuğunuzu (Real state)'ci yetiştirin. Cin gibi, fıldır fıldır gözleri böyle, akıllı bir çocuğunuzu emlakçı yetiştirin. Çünkü emlak işleri önemli. Bunun mevzuatı var tabii, incelikleri var, bu çok önemli.

Bir yer satın alırsınız, söyle merkezi bir yerde; havası, suyu müsait bir yerimiz olursa, bu kadar paralar boş yere gitmez. Kendi mülklerimizde camimiz olur, konferans salonlarımız olur, her şeyimiz olur.

Bak, burada bir tane yüzme havuzu var, çocuklar zorlanıyorlar. İki tane, üç tane olsa çok rahat olacak. Evet, bu da güzel, oldu. Altı da güzel, tam not aldınız.

Yedi: Yapılmış olan ve yapılması hedeflenen hizmetler için, Avustralya çapında belirli zamanlarda toplantılar yapmak. Güzel. Düşüne düşüne insan, daha güzel şeyleri bulur. Onun için, zaman zaman toplanıp düşünmeniz lâzım! Topluca düşünmeniz lâzım! Bir arada konuşmanız lâzım! Biz tek tek arkadaşlarımız çağırdı, gittik. Çok güzel fikirler duyduk, çok güzel teklifler duyduk. Tabii, bu teklifleri o kardeşlerimiz hayat tecrübelerinden çıkartmış, bize söylüyorlar. Ama, öteki kardeşimiz gene, onu bilmiyor; o noktaya gelmemiş. Onun için, toplantı olursa, böyle şeyler konuşulursa; herkes istifade eder.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"İki müslüman bir araya geldi mi, Allah mutlaka her ikisini de faydalandırır." O da faydalanır, bu da faydalanır. Onun için, arada belli zamanlarda bir araya geleceksiniz. Çok güzel.

Sekiz: Mehmed Zâhid Kotku Hocamız'ın kitaplarının İngilizceye tercüme edilmesi. Çok güzel, biz müsaade ediyoruz. Gördük. Bir takım eserlerimiz, konuşmalarımız İngilizceye çevrilmiş, broşür haline getirilmiş. Ben de bazılarını aldım. Çok güzel, Allah razı olsun. Yapın! Bu da güzel…

Dokuz: Evlerinden kaçan kız çocukları için sığınacakları bir mekân oluşturmak. Burada moda… Avustralya'da gördük bunu. Kadınlar kocalarından kaçıyor, kızlar evlerinden kaçıyor. Kocasından biraz zorluk gördü mü, kaçıyor. Kadınlar teşkilatlanmışlar, devlet destekliyor bu şeyi... Bir kadın kaçarsa, kalacak yer buluyor. Devlet para veriyor. Kız kaçarsa, kiliseye sığınıyor. Devlet destekliyor.

Tabii, bu neden? Diyorlar ki:

"—İnsanların hürriyetleri var, herkes hür olmalı, kimse kimseye baskı yapmamalı, ezilenler korunmalı!" diyorlar.

Demek ki, bunun bizler için de ilgili bir yönü oluyormuş anlaşılan; ben bunu bilmiyordum. Bizim kızlarımız kaçar mı? Başka kızlar kaçtığı zaman mı, biz onlara şey yapacağız bilmiyorum. Böyle bir ihtiyaç var demek ki, düşünmüşler. Ben bunu anlamadım ama siz anlıyorsunuzdur, buranın halini daha iyi biliyorsunuzdur. Böyle bir ihtiyaç varsa, onu da yaparsınız.

On: Ak Televizyon ve Ak Radyo'nun Avustralya'da yayınlarını gerçekleştirmek. Tamam, bu da varmış. Bunları düşündüğünüz için teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum, Allah razı olsun… Daha başka teklifleriniz varsa, onları söyleyebilirsiniz. Ben sorulara bakayım, siz de düşüne durun.

f. Sorular:

1. Soru:
Bir hanım bir kulağına iki küpe takabilir mi?

Takabilir. Yani, böyle bir küpenin bir tahdidini duymadım ben. Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Kız çocuklarınızı süsleyin!" diyor.

Hadis-i şerif var, okuduk. *Râmuz*'da geçiyor, size de bulabilirim yerini. Kız çocuklarınızı güzel giydirin ve süsleyin diyor. Biraz altınla, gümüşle süsleyin diyor. Kızlar nazlı olacak, süslenecek.

Bir de, babalara diyor ki:

"—Evlâtlarınıza, çocuklarınıza asil insan muamelesi yapın!" diyor. Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi. Yani, sizin çocuğunuz, sultanın şehzadesi gibi gözünüzün önünde öyle olacak. Bağırmayacaksınız; hürmetkâr, tatlı, soylu insan muamelesi yapacaksınız.

Neden? Çocuğa ne kadar soylu muamelesi yaparsanız, çocuk o kadar soylu olur. Çocuğa ne kadar sert muamele yaparsanız, döverseniz, söverseniz; çocuk o kadar problemli, dertli çocuk olur, gerilimli çocuk olur, asi çocuk olur. Çocuklarınızı hem seveceksiniz, hem sayacaksınız.

Biz hocalara da, Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi, diyor ki:

“—Kendisine ilim öğrettiklerinize saygı gösterin!”
Onlara da diyor ki:
“—Kendisinden ilim öğrendiklerinize saygı gösterin!”
Çok hoşuma gidiyor bunlar benim. Talebeme saygı göstermek, ne tatlı bir şey… Bir babanın evlâdına soylu insan muamelesi yapması, asilzade insan muamelesi yapması çok güzel bir şey! Asil olsunlar, asaleti bilsinler! Kendilerinin müslüman olmak dolayısıyla ne kadar asil olduklarını bilsinler diye davranışlara dikkat etmek lâzım!

2. Soru:
Beş yaşında bir kızım var, siz münasip görürseniz, ders almasını istiyorum. Ne tavsiye buyurursunuz?

Evliyaullah’tan birisinin yeğeni varmış. O mübarek, gözyaşları içinde seccadesinde ibadet ederken; o yeğeni de, benim bu dayım ne yapıyor diye gelir bakarmış, onu böyle uzaktan hayran hayran seyredermiş. O ağlayarak ibadet ediyor, tesbih çekiyor. Allah’a yalvarıp, yakarıp niyaz ediyor. Küçücük çocuk da elini arkasına koyup, bakarmış.
“—Ne yapıyor bu, niye ağlıyor? Bir yeri mi acıdı acaba, niye ağlıyor dayım?” diye.
O da onun yanağından okşamış, demiş ki:
“—Bak, ben sana bir şey öğreteyim, yapar mısın?”
“—Yaparım.”
“—Tamam, her gün on defa şu üç sözü söyler misin?”
“—Tamam, söylerim.” Demiş.
Üç sözün bir tanesi:

الله معي

1. (*Allàhu maiy*) “Allah benim yanımda…”
Kur’an-ı Kerim’de geçiyor ya.

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) "Nerede olursanız olun, Allah sizinle beraberdir." (Hadid, 57/4) diye geçmiyor mu? Geçiyor. "(*Allàhu maiy*) diyeceksin çocuğum." demiş.

الله ربي

2. (*Allàhu rabbî*) "Benim yaradanım, Rabbim Allah."

Tamam. Rabbini bilsin. Kendisini kim yaratıyor, kim rızıklandırıyor bilsin.

Allàhu Rabbî, Allàhu maiy…

الله شاهدي

3. (*Allàhu şâhidi*) "Allah benim ne yaptığımı görüyor, şahit oluyor, müşahede ediyor."

Bu üc şeyi onar defa söyleyeceksin!

Parmakların kaç tane? On tane. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi.. Allahu Rabbi, (Bir). Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy.. Allahummaiy, (İki). Allah benim yanımda, her yerde hazır ve nazir.

Allàhu şâhidî… Allahu şahidi.. Allahu şahidi.. Allahu şahidi.. Allahu şahidi.. Allahu şahidi.. Allahu şahidi.. Allahu şahidi.. Allahu şahidi.. Allahu şahidi…. Allah, ben ne yapıyorsam görüyor. Bakı.yor bana, görüyor benim ne yaptığımı, içimi, dışımı görüyor, niyetimi görüyor, her şeyimi görüyor..

Bunları söylemeye devam etmiş o çocuk, çok büyük bir Evliya olmuş. Çok büyük bir Evliya olmuş, çok güzel kitaplar yazmış.. Çok büyük bir Evliya olmuş. Siz de olun. Allahu Rabbi, Allahummaiy, Allahu şahidi.

3. Soru:

Hocam, az önce okuduğunuz birçok çalışmalar bizleri bekliyor. Acaba bizler hanımlar arasında ne gibi çalışmalar yapabiliriz?

Haydi, al bakalım Mehmet Ali Hoca... Hep erkekleri düşünürsünüz, hanımları ihmal edersiniz. Bak hanımlara ne yapacağınızı da düşünün bakalım!

Tabii, hanımların ilk önce dernekler kurması lâzım. Hanım dernekleri kurması lâzım. Sydney'de Salihat Hanımlar Derneğimiz var, Wollongong da Şefkat Hanımlar Derneği var, her yerde hanımlarımız dernek kuracak. Hanımları çağıracak, hanımlarla toplantı yapacak. Çünkü hanımlar bazen camiye gelebilir, bazen gelemez. Bazen de gelmesi uygun olmaz. Hanım dernekleri olacak, toplanacaklar. Haftada bir, haftada iki, gündüzleri, falanca zaman dini konuşmalar yapacaklar. Beraberce hatim indirecekler, beraberce tesbih çekecekler, konferanslar verecekler, kız kursları açacaklar, çeşitli çalışmalar yapacaklar. Hanımlara yönelik. Çünkü erkekler, hanımlara her zaman gidemez, hanımlarla muhatab olamaz; istese de olmaz, toplayamaz da; kadınlar yapacaklar bu işleri..

4. Soru:

Erkeklerin Avustralya çapında yapacakları genel toplantılar gibi, hanım cemiyetleri de böyle bir genel toplantı yapabilir mi?

Yapabilirler tabii. Erkekler toplandığı zaman, bir de erkek toplantılarının hanımlar bölümü olacak. O kurulacak dernekler, kurulmuş dernekler orada toplanacak, görüşecekler.

02. 01. 1997 - Kamp Konferansı
Toowoomba / Avusturalya

19. KAPANIŞ KONUŞMASI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Çok değerli ve çok sevgili kardeşlerim!

Şu Aile Eğitim çalışmalarına, mübarek Berat kandiliyle başladık. El-hamdü lillâh, çok şükür, mübarek cuma akşamıyla bu çalışmaların sonuna ulaşmış bulunuyoruz, kapanışa gelmiş bulunuyoruz.

Şu iki mübarek gece arasındaki çalışmalarımızı, ibadetlerimizi, hayırlarımızı, iikramlarımızı, birbirimizle dostluklarımızı, muhabbetlerimizi, meveddetlerimizi Rabbimiz kabul eylesin... Bizleri rahmetine erdirsin, razı olduğu kulları zümresine dahil eylesin... Bundan sonraki yaşayacağımız hayatı, rızasına uygun geçirmemizi nasib eylesin... Ahir ömrümüze kadar yolunda daim, zikrinde kàim, ibadetine müdavim eylesin... Şurada tattığımız zevkleri, şevkleri, lezzetleri, öğrendiğimiz bilgileri, ayetleri, hadisleri aynı tatla, aynı zevkle, aynı şevkle yaşamayı, aynı zevki sürdürmeyi, Allah cümlemize nasib eylesin...

Huzuruna yüzümüz ak, alnımız açık, sevdiği ve razı olduğu kullar olarak varmamızı nasib eylesin... Peygamber-i Zîsânımızın iltifatına erdirsin. Ahirette ona komşu olmayı nasib eylesin... Havz-ı Kevserinden içmeyi nasib eylesin... Rıdvân-ı ekberine vâsıl eylesin... Bu gibi güzel, hayırlı, feyizli, verimli, sevaplı toplantıları tekrar tekrar mutlu ve bahtiyar kimseler olarak, nice nice yıllar yapmamızı nasib eylesin... Allah hepinizden razı olsun... İki cihanda aziz olun, bahtiyar olun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

02. 01. 1997 - Toowoomba / Avustralya

20. AVUSTRALYA SOHBETLERİNİ OKUYUN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, imâmi'l-müttakîn muhammedini'l-mustafâ… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ila yevmi'd-dîn...

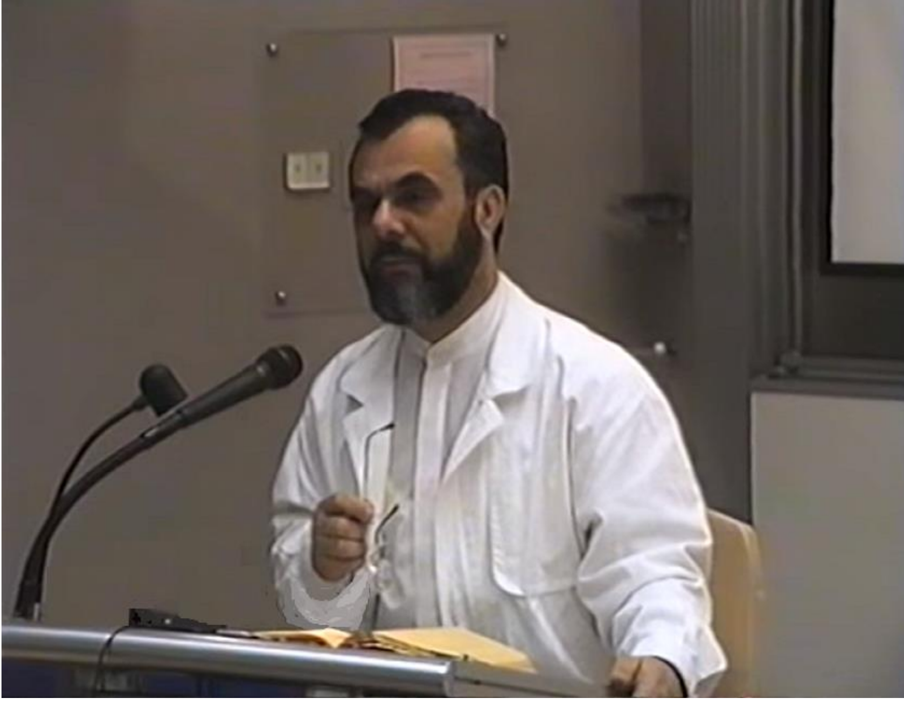
Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'a hamd ü senalar olsun… Mübarek bir ayda, mübarek geceler geçirdik; mübarek cuma gününe, sabahına eriştik. Pür hatayız, hata doluyuz, kusurluyuz, Allah kusurlarımıza bakmasın… Suçlarımızı affeylesin, bize rahmetiyle muamele eylesin, bize tevfikini refik eylesin, bizi sàlih kullar zümresine dahil eylesin… Hüsn-ü hatimeler nasib eylesin, iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin; fazl u kereminden, lütfundan...

Her halde cuma namazını bizler Brisbane'da kılacağız. Çünkü buradan yüklerimizle, ailelerimizle gidiyoruz; yollarda biraz zor olacak. Brisbane'a erişecek şekilde gideceğiz. Başka arkadaşlar belki bu Toovvoomba şehrinden, başka istikametlere doğru hareket edecekler.

Uzun zaman bir arada bulunulmuş olmak, birçok hakların karşılıklı geçmesine sebep oluyor. Allah razı olsun, siz bunlarla da yetinmediniz, birbirlerinize çeşitli ikramlarda bulundunuz. Yemeklere davet ettiniz, kahvaltılara davet ettiniz. Çaylar, meşrubatlar ikram ettiniz. Muhakkak ki, birbirimize sözle, ikramla, beraber bulunmaktan doğan pek çok haklar geçmiştir. Hiç şüphe yok… Haklarınızı birbirinize helâl ediniz. Bize de helâl edin! Allah hepinizden razı olsun.

Bir dahaki seneyi iple çekeceğiz, hasretle bekleyeceğiz. Bir dahaki buluşmamız nerede olur diye şimdiden heyecan duyuyoruz. Allah nice seneler böyle güzel çalışmalar yapmak nasib etsin… Bilgimizi, görgümüzü arttırmamızı nasib etsin…

a. İlim Öğrenmek Çok Önemli

İslâm'da öğretmek, öğrenmek çok kıymetli bir faaliyettir. Hele bu öğrenme, öğretme, dinî konuda olursa; insanın dinî bilgilerini geliştirmek, dinini daha güzel öğrenmek için olursa; bu çok daha büyük bir sevap kazanma vesilesidir. Fakat bilgiler, uygulamak içindir. İslâm'da insan bilir de, bilgisini uygulamazsa, sorumlu olur. Bilgisinden de sorumlu olur, bildiği için sorumlu olur.

Bilmeyen, bilmediği için sorumlu olur. Hem de, iki kat sorumlu olur. Hem iyi şeyleri yapmadığı için, hem de iyi şeyleri öğrenmediği için sorumlu olur. Ama bilen de, bildiğini niçin uygulamadı diye sorumlu olur.

Cahilin sorumluluğu iki kat fazladır. Daha fenadır. Allah onu iki kat cezalandıracaktır. Niye bilmedin, niye öğrenmedin, niye bana güzel kulluk etmedin diye. O bilmediğini, haberdar olmadığını mazeret olarak ileri sürünce; Allah kendisine güzel ibadet eden kulları şahit gösterecektir.

"—Bak, bunlar nasıl bildiler ve yaptılar! Bunlar nasıl yaptı, sen niye yapmadın?" diye itab edecektir Allah-u Teàlâ Hazretleri.

Onun için, bütün müslümanlar, mü'minler, bütün insanlar için şahit olacaklardır. Peygamber Efendimiz de bize şahit olacak:

لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيداً

(البقرة: ١٤٣)

(*Li-tekûnü şühedâe ale'n-nâs*i ve *yekûne'r-rasûlü aleyküm şehîden*) [Sizin insanlara şahitler olmanız, Rasûlüllah'ın da size şahit olması için...] (Bakara, 2/143)

Biz bir mazeret ileri süremeyeceğiz, uyduramayacağız. Çünkü, Allah-u Teàlâ Hazretleri, "Peygamber gönderdim!" diyecek, Peygamber Efendimiz'i şahit gösterecek.

"—Sen ne demek istiyorsun? Niye bilmedim diyorsun? Niye bilmedin? Ne hakla bilmedin? İşte sana Peygamber gönderdim. Kalk yâ Muhammed! Sen bunlara tebliğ etmedin mi benim emirlerimi?"

Rasûlüllah SAS de:

"—Tebliğ ettim yâ Rabbi!" diyecek.

وَإِذْ قَالَ اللهُ يَاعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ

إِلَٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ (المئدة:١١٦)

(*Ve iz kàle'llàhu yâ îse'bne meryem*) Allah-u Teàlâ Hazretleri, İsâ Aleyhisselâm'a soracak: "Ey Meryem oğlu İsa! (*E ente kulte li'nnâsi'ttehizûnî ve ümmiye ilâheyni min dûni'llâh*) İnsanlara, 'Beni ve anamı, Allah'tan başka iki tanrı edinin!' diye sen mi dedin?" (Mâide, 5/116) diye soracak.

İsâ AS da diyecek ki:

قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ، إِنْ كُنتُ

قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ، تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلاَ أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ،

إِنَّكَ أَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ (المئدة:١١٦)

(*Kàle sübhàneke mâ yekûnü lî en ekùle mâ leyse lî bi-hakkın*) "Hâşâ! Seni tenzih ederim; hak olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. (*İn küntü kultühû fekad alimtehû*) Eğer ben bunları söyleseydim, sen zâten bilirdin. (*Ta'lemü mâ fî nefsî*) Sen benim içimdekini bilirsin; (*ve lâ a'lemü mâ fî nefsike*) halbuki ben senin zâtında olanı bilmem. (*İnneke ente allâmü'l-guyûb*) Gizlilikleri eksiksiz bilen yalnızca sensin!" (Mâide, 5/116)

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلاَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ

(المئدة:١١٧)

(*Mâ kultü lehüm illâ mâ emertenî bihî*) "Yâ Rabbi, ben senin kullarına, sen bana ne emrettiysen onu söyledim: (*Eni'budu'llàhe rabbî ve rabbeküm*) 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin!' dedim. Onlar kendileri saptılar, onlar kendileri uydurdular." (Mâide, 5/117) diyeceğini Kur'an-ı Kerim beyan ediyor.

Mûsâ AS'a soracak:

"—Yâ Mûsâ, sen mi söyledin yahudilere böyle gazab-i ilâhîye uğrayacak edepsizlikler yapmayı?"

"—Söyler miyim yâ Rabbi! Ben Tur Dağı'na münacaata çıktığım zaman, onlar öbür tarafta buzağı heykeli yapmışlar, tapmışlar. Dönünce sinirlendim, Harun AS'ın yakasına yapıştım, sakalına yapıştım, başından çektim. O da dedi ki:

يَا ابْنَ أُمَّ لاَ تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلاَ بِرَأْسِي (طه:٩٤)

(*Ye'bne ümme lâ te'huz bi-lihyetî re'si ve lâ*) "Ey anamın oğlu, şu benim sakalımı, saçımı, başımı çekiştirip durma!" (Tàhâ, 20/94)

إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي (الأعراف:١٥٠)

(*İnne'l-kavme'sted'afûnî*) "Bu kavim beni cidden zayıf gördüler, (*ve kâdû yaktulûnenî*) nerede ise beni öldüreceklerdi." (A'raf, 7/150) diyecek.

Yani, insanlar için hiç mazeret yok. Çünkü, *Erhamü'r-râhimîn* olan Allah-u Teàlâ Hazretleri, şefkatinden, rahmetinden, kullara her zaman doğru yolu göstermiş. Doğru yolu gösterecek insanlar göndermiş. Bizi, merhamet ettiği için muhatap kabul etmiş fazl u kereminden... Biz kim, ona muhatap olmak kim?

Bize elçi göndermiş, rasûl göndermiş, peygamber göndermiş, haberci göndermiş. Peygamberler de vazifelerini yapmışlar. Tarih boyunca her beldeye, her kavme, her ümmete peygamber gönderilmiş. Hiç bir kavim peygambersiz kalmamış.

وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلاَّ خَلاَ فِيهَا نَذِيرٌ (فاطر:٢٤)

(*Ve in min ümmetin illâ halâ fîhâ nezîr*) [Hiç bir ümmet yoktur ki, onların içinden bir uyarıcı peygamber gelip geçmiş olmasın.] (Fâtır, 35/24)

Mümkün değil. Allah'ın haberinin, ihbarının, ihtarının, ikazının ulaşmadığı bir toplum yok; hepsine Allah peygamber göndermiş. Sayısız, sayısını Allah bilir. Yüz yirmi dört bin peygamber deniliyor. Peygamber göndermiş, "İnsanlar cehenneme düşmesinler, yanlış yoldan gidip cehenneme düşmesinler diye, cennete gelsinler diye. Benim nimetime ersinler, benim gazabıma uğramasınlar, rahmetime mazhar olsunlar!" diye. İnsan zevkten mum gibi erir.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَاللهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلاَمِ (يونس:٢٥)

(*Va'llàhu yed'ù ilâ dâri's-selâm*) "Allah-u Teàlâ kullarını dâru's-selâm olan, selâmet yurdu olan cennetine dâvet ediyor, çağırıyor." (Yunus, 10/12)

Bütün kullarını davet etmiş, cennete davet etmiş.. Nasıl davet etmiş? Yanına kadar elçi göndererek…

"—Ey peygamberlerim, gidin şu insanları cennetime çağırın!" demiş.

Gözlerin görmediği ikramları hazırlanmış cennette:[37]

مَا لاَ عَيْنٌ رَأَتْ، وَلاَ أُذُنٌ سَمِعَتْ، وَلاَ خَطَرَ عَلٰى قَلْبِ بَشَرٍ

(خ. م. ت. ه. حم. در. حب. عن أبي هريرة)

(*Mâ lâ aynün raet, ve lâ üzünün semiat, ve lâ hatara alâ kalbi beşer.*) "Yâni gözlerin hiç görmediği, kulakların hiç duymadığı, hiç bir beşerin aklına, hayaline, gönlüne hayali bile gelmemiş olan çok güzel nimetler var."

Çok güzel ikramlar hazırlamış. Ondan sonra da, cennetine insanları çağırmış. Bu ayetten insan erir yani,

(*Va'llàhu yed'ù ilâ dâri's-selâm*) Ziyafet hazır, köşkler hazır, bahçeler hazır, hizmetçiler hazır; şaşaalı, debdebeli muazzam, muhteşem nimetler... Gözlerin görmediği, kulakların işitmediği,

---

[37] Buhàrî, *Sahîh*, c.III, s.1185, no:3072; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2174, no:2824; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.346, no:3197; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1447, no:4328; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.313, no:8128; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.428, no:2819; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.91, no:369; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.416, no:20874; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.30, no:33974; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.346, no:382; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.317, no:11085; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.93, no:135; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.480, no:1133; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.119, no:36; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.512, no:1456; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.121; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.V, s.334, no:22877; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.448, no:3549; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.201, no:6002; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.431, no:7520; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.30, no:33973; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.354, no:6919; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.170, no:463; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.184, no:11439; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.224, no:738; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.37, no:2017; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.]

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.262; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXI, s.35, no:8197; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

hayallere sığmayan güzellikler hazır. Ve Allah, kullarını çağırmak için Peygamber göndermiş. (*Va'llàhu yed'ù ilâ dâri's-selâm*) Allah hepinizi selâmet diyarına, selâmet yurdu cennete çağırıyor.

Ey arkadaşlar. Kalkın gidelim demez mi bir insan yani? Allah bize çok güzel hediye hazırlamış. Çok güzel, çok muhteşem, çok manzaralı, çok lüks, çok nimetlerle dolu, çok tatlı, devamlı güzel bir yer, çok muhteşem bir yer… Tarif edilmeyecek kadar güzel bir yer hazırlamış. Çağırıyor. Kalkın gidelim şuraya demez mi insan?

Bir de, Allah-u Teàlâ Hazretleri: Şuradan gitmeyin, şu şu şu işleri yapmayın, onun sonu felâkettir. Oradan giderseniz, uçuruma yuvarlanırsınız. Cehennemin içine düşersiniz. Çatır. çatır, cayır cayır yanarsınız, başınız büyük dertlere girer, mahvolursunuz diye bir de, (*Wrong way*) yahu.

Ne yapıyorsun, buraya nereden girdin sen? Bir yanlış yerden saptın buraya… (*Wrong way*) Yanlış yol! (*Go back*) İleri gitme. Neden? Biraz daha ileri gittin mi, tehlike işte... Bir şeyle çarpışacaksın, yanlış yol. Onu da gayet güzel ikaz etmiş. Hoşuma gidiyor. Kocaman kırmızı levhaları gördükçe, (*Wrong way - Go back*) hoşuma gidiyor.

b. Cennetin Yolu Zahmetli

Allah-u Teàlâ Hazretleri, Peygamberimizi de rahmetinden göndermiş bize; alemlere rahmet olarak. Alemlere rahmet ne demek? Alemler için demek. Yani acımasa, hiç bir şey söylemeyeyim, ne yaparlarsa yapsınlar Dur bakalım nereye gidecekler? Sapır sapır, sapır sapır uçuruma dökülüyor hepsi… Acımasa, cehenneme düşmelerine ses çıkartmasa, herkes oraya gider. Onun için, hadis-i şerifte buyruluyor ki:[38]

---

[38] Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2174, *Cennet*, no:2822; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.693, no:2559; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.153, no:12581; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.437, no:2843; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.492, no:716; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.33, no:3275; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.313, no:6823; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.147, no:9795; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.391, no:1311; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.332, no:568; Begavî, *Şerhu's-Sünneh*, c.VII, s.245; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.254, no:1989; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVI, s.98; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.239, no:478; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ ، وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ (م. ت. حم. حب. ع. هب. والدارمي ، وعبد بن حميد ، عن أنس ؛ حم. حب. عن أبي هريرة)

RE. 275/13 (*Huffeti'l-cennetü bi'l-mekârih*) "Cennetin etrafı, nefse nâhoş gelen, meşakkatli şeylerle çepeçevre çevrilidir. (*Ve huffeti'n-nâru bi'ş-şehevât*) Cehennemin etrafı da nefsin hoşuna gidecek şeylerle çevrilmiştir."

Cennetin yolu biraz zahmetli, hoşa gitmeyecek gibi işlerle doludur. Cehennemin yolu da keyifli, zevkli, davullu, zurnalı, eğlenceli, o taraf tatlı. İnsanları normal bırakırsan, şurada eğlence var diye o tarafa gider. Cennetin yolu biraz zoruna gidiyor milletin...

Peygamber Efendimiz hutbeye çıkmış, hutbe okurken; Medine'ye kervan gelmiş. Deve kervanı mal getirmiş. Kaç deveden müteşekkilse, kervan dolu. Kervan gelmiş Medine'ye, Medine'nin meydanına develer çökmüş, yükler açılıyor. İçinden Medine'ye artık ithal edilmiş olan çeşitli mallar çıkacak çuvallardan, ortaya konulacak, müşteriler toplanacak. Aman, bu ne kadar? Aman, bu kaça? Bir alış veriş... Bakalım ne mallar gelmiş Medine'ye? Ne yiyecekler, ne içecekler, ne kumaşlar, ne eşyalar gelmiş.

Kervan gelirken, develerin çıngırakları olur boynunda; onun sesinden kervanın geldiğini anlamışlar. Deve kervanı geliyor. Hah beklediğimiz kervan geliyor diye devenin çıngırağından, sesinden, gürültüden, patırtıdan anlamışlar. Belki de gördüler de, çünkü mescid böyle ahım şahım duvarlı filan bir şey değil. Hurma dallarıyla gölgelendirilmiş, hurma direkleriyle çatısı tutturulmuş

Buhârî (farklı bir lafızla), *Sahîh*, c.V, s.2379, no:6122; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.380, no:8931; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.494, no:719; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.480, no:3203; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.290, no:3329;. Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.332, no:567; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.229, no:650; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.147; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.143, no:2371; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.594, no:6805; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XII, s.129, no:11605.

çok sade bir yapıydı.

Efendimiz öyle lükse ve inşaatın mükemmel olmasına, insanların böyle vakitlerini binaları yapmak, binaları süslemekle geçirmesine razı olmazdı. Sade, belki orasından burasından görünüyordu deve kervanının geldiği... Çan sesleri duyulunca, söyle bakan belki de gördü. Kervan geliyor. Tamam, bu beklediğimiz kervan Şam'dan geliyor.

Uuuf, kaç tane deve... İçinden kim bilir ne kadar, ne eşyalar çıkacak. Bir ticaret, bir eğlence... Seyri bile tatlı... Bir de malları ilk başta gidip almak. Seçilmişleri kalmadan, en iyilerini almak, en başta almak... Belki kapatmak; "Hepsini aldım, al parasını!" Ondan sonra, onları öbür tarafa götürüp, müşterilere daha kârlı satmak... Ticaret.

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا ، قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ
خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (الجمعة:١١)

(*Ve izâ raev ticâreten ev lehveni'nfaddû ileyhâ ve terekûke kàimâ, kul mâ inda'llàhi hayrun mine'l-lehvi ve mine't-ticâreh, va'llàhu hayru'r-râzikîn.*) [Ey Rasûlüm! Onlar bir kazanç veya bir eğlence gördüklerinde, seni hutbede ayakta bırakarak oraya yöneldiler. De ki: Allah katında olan, eğlenceden de, kazançtan da daha hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır.] (Cuma, 62/11)

Kervan gelmiş, büyük bir olay... Peygamber Efendimiz de hutbede, minberde konuşuyor. (*Ve izâ raev ticareten ev lehven*) "Böyle bir alış veriş, menfaat, kâr imkânı gördükleri zaman..."

"—Aman başkası kapmasın, benim elimden kaçmasın!"

Bir o düşünce var... Bir de:

"—Yahu görelim bakalım, neler gelmiş? Bakalım nasıl pazarlıklar olacak? Bakalım alıcılar ne fiyat verecek, satıcılarla nasıl pazarlıklar olacak? Ver elini bakalım... Hadi bilmem ne... Nasıl ticaret olacak, eller nasıl sallanacak?" filan diye bir de işin merakı var, eğlencesi var, seyri var, seyranı var.

(*İnfaddù ileyha*) “Cemaat dağılıvermiş, camiden gidivermiş o tarafa…” Neden? Menfaat var, kazanç var, ticaret var, eğlence var... Eğlenceli, çarşı-pazar keyifli, akşama kadar seyret. Ama, Allah’ın Rasûlü hutbede...

(*Ve terekûke kàimâ*) “Sen minberde ayakta iken, terk ettiler seni…” Bak, insanlar eğlenceyi, keyfi görünce Rasûlüllah’ı ayakta konuşurken bırakmışlar. “İnsanlar bir ticaret, bir eğlence görünce, darmadağın dağılıp ayrılıverdiler, mescidden gittiler ve seni ayaküstü bırakıverdiler.” diyor.

İnsanoğlu böyledir. İnsanoğlunun nefsi eğlence ister, İnsanoğlunun nefsi keyif ister ama; bak, yanlış şey istiyor. Yanlışı, doğruyu tespit edemiyor. İnsanın nefsi akılsız, insanın nefsi aptal, insanın nefsi düşüncesiz… İnsanın aklı aklediyor, düşünüyor; aklın hakim olması lâzım! Doğruyu akıl görüyor, nefis görmüyor.

Nefis keyfi görüyor, zevki görüyor; hatta aklın sözünü dinlemiyor. “Boş ver, dinlemiyorum. Aman konuşma!” diyor,

zevkin peşine takılıp gidiyor, sürüklenip gidiyor. Fareli köyün kavalcısına takıldığı gibi çocukların, takılıp gidiyor nefis…

Takıldım gidiyorum bahtımın rüzgârına…[39]

Nefsinin rüzgârına takılıp gidiyor millet. Onun için, Allah ikazcı göndermiş. Kendi kendine kalsa bunlar, kendi kendine giden ya davulcuya varır, ya zurnacıya demişler.

Bizim Anadolu'da bir söz vardır:

"—Kızı kendi haline bırakırsan, ya davulcuya gider, ya zurnacıya…"

Kız àşık olur, ona gider. Neden? Orada keyif var, zevk var... Halbuki doğru-düzgün bir damat seçilmesi lâzım! Şöyle akıllı-uslu, mesleği yerinde, itibarlı, ahlâklı, ömür boyu kendisini mutlu edecek bir insanı seçmek lâzım! Yoksa, kızı kendi haline bıraksan, kendi kendine ya davulcuya varır, ya zurnacıya...

Bir de, bizde bir söz vardır:

"—Kızını dövmeyen, dizini döver!" derler.

Yâni, terbiyesini güzel yapmadın mı, terbiyesiz oldu mu; ondan sonra, kız bir şeyler yapar.

"—Oğlunu dövmeyen, kesesini döver!" derler.

Oğlu hayırsız yetişti mi, o da masraf yapar. Boyna babasına gelir masrafı… Çocuk harcar, borçlanır, fatura babasına gelir.

"—Ulan bizim oğlan gene neler karıştırmış, ne haltlar yapmış, ne masraflar çıkarmış. Haydi, verelim şunun parasını da rezillik-rüsvâlık olmasın!" diye, baba her seferinde oğlunun yaptığı borçları öder.

Oğlan içkide harcadı, oğlan eğlencede harcadı… Yani, içkinin sıhhate zararlı olduğu biliniyor, bırakamıyor insan.

Sigaranın zararlı olduğu da biliniyor. İçki haram, müslüman içmiyor. Sigaraya haram denilmedi ya… Ayet yok, hadis yok,

---

[39] Şiirin tamamı:
Kapıldım gidiyorum bahtımın rüzgârına,
Ey ufuklar diyorum, yolculuk var yarına.
Ayrılık görünmüşken, yar tutmuyor elimden
Misafirim bugün ben, gurbet akşamlarına…

omuz silkiyor, sigarayı da bırakamıyor. Halbuki o da zararlı, doktorlar onu da söylüyor. Sigarayı da bırakamıyor. "Yak bir sigara arkadaş!" diyor, gidiyor yakıyor.

Halbuki zararlı, doktor zararını söylüyor. Ameliyattan çıkıyor, elinde eldivenleri, asistanına diyor ki:

"—Bir sigara tuttur ağzıma!"

Hemen asistan ağzına sigarayı tutturuyor.

Ameliyat etmiş adamı, sigara içtiği için ciğeri zifir dolmuş, karaciğeri mahvolmus, bilmem ne... Doktor onu ameliyat ediyor, ameliyattan çıkıyor:

"—Ağzıma bir sigara tutuştur. Çok terledim, yak su sigarayı!" diyor.

E, doktor, ne oldu yahu? Sen sigara zararlı diyordun, kendin içiyorsun.

Yani, cehenneme giden yolda çok tatlı şeyler var. Çalgı var, içki var, davul-dümbelek-zurna var, eğlence var, zina var, kumar var, haram var... Hepsi tatlı tatlı günahlar, zevkli zevkli günahlar... Tatlı tatlı günahları güle güle işleyen, ahirette ağlaya ağlaya cezasını çekecek.

Ne yapmak lâzım? Çoluk çocuğu korumak lâzım! Aman çocuklar bu keyiflere, bu zevklere alışmasınlar. Kapılırlar bunlar, anası babası koşturur çocuğunun arkasından... "Aman sigaraya alışmasın! Aman esrara alışmasın! Aman israfa alışmasın!" demiyor muyuz, hep demiyor muyuz? Korkmuyor muyuz, çocuğumuzu karşımıza alıp nasihat etmiyor muyuz?

"—Aman evlâdım, yapma evlâdım, mahvolursun evlâdım, gençliğin gider evlâdım, hayatın kayar." diyoruz.

Biliniyor bunlar, bilinen şeyler.

Cehennem yolu tatlı, cennetin yolu zahmetli... Onun için Allah, insanlar kendi bildiğine varsa; belki doğruyu eğriyi anlayamazlar diye peygamber göndermiş. Bu taraftan gidersen cehenneme, bu tarafa gidersen cennete diye… Hiç mazereti yok. Bu bilgileri bilen insanın da, bildiğini uygulaması lâzım. Sırf bilgi sonuç vermiyor. Biliyor ama yapıyor gene. Bile bile yapıyor, bildiği halde yapıyor. Sonuç vermiyor. O halde, bilmek lâzım. Cahil olmamak lâzım, gafil olmamak lâzım, tehlikeleri bilmek lâzım; bir… Bildiğine göre

hareket etmek lâzım; iki... Bilgisini hayatında uygulamak lâzım!

c. Bilginin Kaydedilmesi

Bakın, bu Yirminci Yüzyıl'ın insanının ulaştığı ileri yaşam seviyesi, bilginin uygulamasındandır. Bilgi, alimler tarafından araştırılıyor, bulunuyor, ondan sonra hayata uygulanıyor. Şurada rüzgâr esiyor, basit bir şey bu, eskimiş, modası geçmiş bir şey. Rüzgâr esiyor, çark dönüyor. O çarkın dönmesinden, borunun içindeki tulumbanın pistonu bir aşağı, bir yukarı gidiyor. Her seferinde... Bakarsanız, ortasında görürsünüz. Su çekiliyor aşağıdan… Şaldur şuldur, şaldur şuldur, şaldur şuldur su akıyor. Gece akıyor, gündüz akıyor, sabah akıyor, akşam akıyor...

Kimse tulumbanın kolunu çalıştırıp da, kovadan su çekip de, kuyudan su çıkartmıyor. Rüzgâr esiyor, su aşağıya akıyor. İyi bir havuz yapsalar, beton bir havuz yapsalar, koca göl olacak burada... Zaten bazı tarlalarda öyle yapıyorlar. Bunu koyuyorlar, göl oluyor, hayvanlar içiyor. Bakın, bilginin uygulamasından doğuyor bütün bu faydalar.

Yirminci Yüzyıl'ın bütün hayran kaldığımız, hayret ettiğimiz ilerilikleri, güzellikleri, kolaylıkları, bilginin uygulamasındandır. Adam aero-dinamik ilmini öğreniyor, ne yaparsa ne olur; öğreniyor, uçak yapıyor. Fizik öğreniyor, jet uçağı yapıyor. Kimya öğreniyor, şu yakıtı şurada yakarsam, şu kadar sür'at elde ederim diyor.

Aynen bunun gibi, ilâhî bilgileri de uygularsa, o zaman ahiret saadetini sağlayacak. Yoksa bildiğini uygulamazsa, sırf nazariyat, sırf teori olursa; teori tekniğe geçmemişse, o zaman bir şey olmayacak. Yani adam dağın başında, eline fizik, kimya kitapları geçmiş, okuyor. Kulübesi odundan, suyu kuyudan kendi eliyle çekiyor. Neden? Kitaptaki bilgi ona orada bir rahat sağlamıyor, uygulanırsa fayda sağlıyor.

İnsan böylece çok muazzam şeyler sağladı, bilgisini uygulayarak. Biz de bildiğimizi uygulayacağız. Biz burada on bir gün içinde, burada insanı kurtaracak, insanı cennete sokacak, insanı cehennemden uzaklaştıracak, Allah'ın rızasına erdirecek, iki cihan saadetine vâsıl edecek bilgiler okuduk. Tekrarladık,

söyledik, anladık, dinledik. Bir günlük bir konuşmayı insan tam uygularsa, kurtulur. Ama konferans dedik konuştuk, namazdan sonra sohbet dedik konuştuk, çok güzel şeyler konuştuk, çok mühim şeyler konuştuk. Bir konuşmadan, bazen bir kelimeden, insan çok büyük şeyler kapabilir.

Fabrikatörün birisi Türkiye'de fabrika sahibi… Fabrikasında imalatındaki bir şeyi çözemiyormuş; güzel olmuyormuş malı. Gitmiş Avrupa'ya, o fabrikalardan birisini gezmiş. Ama, adamlar da kurnaz, herkesin bildiği yeri gezdiriyorlar. İşin ince, gizli noktasının olduğu yere, "Buraya kimse giremez!" diye kırmızı yazıyla kapı koymuşlar, kilit koymuşlar, oraya kimseyi sokmuyorlar.

Adamı da gezdirmişler. Müşteri gibi gittiği için oraya, her tarafı gezdirmişler, o gizli yere sokmamışlar. Fakat işin erbabı olduğu için adam, gezdiği yere şöyle dışarıdan bakmış:

"—Haa, bu bunu şurada şöyle yapıyor. Aaa, şu boruyu şuradan şöyle yapmış."

Uzaktan bakıştan, boruların yerleştirilme şeklinden meseleyi anlamış. Türkiye'ye gelmiş, düzeltmiş imalatını… Tamam, bir bakışta anlamış. Yani yasak kapıdan, öbür taraftaki makinenin konuş şeklinden, borunun giriş çıkış şeklinden; imalattaki çözemediği meseleyi, bir bakışıyla anlamış, püf noktasını yakalamış.

"—Tamam, ben alacağımı aldım!" demiş, dönmüş, Türkiye'de imalatını düzeltmiş. Eğer konuyu çok iyi bilseydim, tamamen söylerdim ne olduğunu…

Onun için, insana bir tek söz bile, bir sohbet bile yetebilir.

Peygamber SAS Efendimiz'e bir bedevi geldi. Çölden gelen o insan, Peygamber Efendimiz'le karşılaştı:

"—Yâ Rasûlallah, bu müslümanlık nedir, bana bir anlat! Bana kısa söyle, ben çok uzun boylu da anlayamam. Kısaca söyle bana, yapayım, onunla cennete gireyim!" dedi.

Peygamber SAS Efendimiz bir-iki dakika içinde müslümanlık budur diye anlattı.

"—Tamam, ben bunu yaparım. Bundan ne az yaparım, ne de fazla yaparım!" dedi, vedalaştı gitti.

Peygamber Efendimiz arkasından dedi ki:

"—Eğer sözünde durursa, cennete gider."

Yahu, üç dakikalık konuşma... Sizin bildiğiniz şeyleri söyledi Peygamber Efendimiz. Siz de biliyorsunuz. Bildiğini uygularsa insan, kurtulur. Onun için, ilminizle âmil olun! Bilginizi hayatta uygulayın!

Ben olsam buradaki konuşmaları, bir 10. Aile Eğitim Çalışmaları, konuşmaları diye videosunu hazırlarım, alırım evde dinlerim.

Akşam özetlemelere baktım, not alınmamış. Dinlerken not alınır. Anlamak için not almak lâzım! Unutmamak için, yazıya geçirmek lâzım!

العلم صيدٌ ، والكتابة قيدٌ.

(*El-ilmü saydün, ve'l-kitâbetü kaydün*) [İlim bir avdır, yazmak onu bağlamaktır.] İlim yazılmadı mı, av gibi uçar, kaçar gider. Yani, ilmi yazmak lâzım! Bunun bir ses bantları var böyle, Onuncu Aile Eğitim Konuşmaları. Kaç tane bantsa bunlar çoğaltılmalı, bunları dinlemeli insan… Videolar var, görüntülerle; bunları almalı, tekrar tekrar dinlemeli!

Çünkü ben de şaşıyorum bazen, söylediğim laflara… Öyle laflar söylüyorum ki, ben de dinliyorum. Kendimi dinliyorum, arabayı sürerken dinliyorum, varacağımız yere varıyoruz. Kapıyı açıyorlar:

"—Hocam in!" filan diyorlar, bırakamıyorum vaazı…

Bir de merak ediyorum: Yahu, bunun sonu nasıl? Kendim konuşmuşum, acaba bunun sonu nasıl?

"—Dur, vaaz bitsin de öyle ineyim!" diyorum.

Bayağı böyle kendim bile dinliyorum. Çünkü bu şeyleri söylerken bir şeyler oluyor, yâni Allah söylettiriyor. "Söyleyene değil, söyletene bakın!" derler ya... Onun için, bunları dinlemekte çok büyük faydalar var!

Bizim bu *Avustralya Sohbetleri* birkaç kitap halinde Türkiye'de basıldı, "Çok güzel!" diyorlar. Neden? Çünkü, böyle konuşmalarda dinleyenler samimi olursa, konuşmalar çok güzel olur. Dinleyenler

samimiyetsiz oldu mu, konuşmacı kekelemeğe başlar, teklemeğe başlar. İçlerinde birisi var, samimiyetsiz diye, dinleyicilerin samimiyetsizliği, konuşmacının konuşmasını etkiler.

Hissiyat olduğu için, bazen söylediğimiz sözden kendimiz de ağlıyoruz. Ağlanıyor, çünkü etkileniyor insan. Onun için, bunları herhalde tekrar tekrar dinlemek lâzım! İyice akla yerleştirmek lâzım! Ondan sonra da, uygulamak lâzım hayatta...

Hayat boyu uygulanacak güzel şeyler söylemeğe çalıştım. Hem de zaman az olduğundan, kıymetli olduğundan; özlü konuşmağa çalıştım. Teferruatla değil, ana meseleleri söylemeğe çalıştım. Onları hatırlayın! Yazmadığınıza göre iyi hatırlayamıyorsunuz, iyi hatırlayamadınız.

Tekrar tekrar eski *Avustralya Sohbetleri*'ni okuyun, dinleyin! Hanımlar okusun, çocuklar okusun, bildiklerinizi uygulayın! Allah, ilmiyle àmil müslümanlardan eylesin... İhlâsla amel ve ibadet ve taat eylemeyi nasib eylesin…

Ömrümüzü pişman olmayacak bir şekilde geçirmeyi nasib etsin… Rızasına uygun geçirmeyi nasib etsin… Huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmayı nasib etsin. Cehennemine düşürmesin, ateşlere yakmasın, rahmetinden mahrum bırakmasın, cennetine dahil eylesin… Nimetlerine mazhar eylesin, selâmı ile taltif eylesin… Cemâlini müşahede şerefiyle şerefyâb eylesin.

Bi-hürmeti esrarı sûreti'l-fâtihah!.

03. 01. 1997 - İşrâk Sohbeti
Toovvoomba / **AVUSTRALYA**

21. AKIL VE İMAN

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd.

a. Allah'ın Nimetleri Sayısız

Bizi yaratan, âlemlerin Rabbi Mevlâmız Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne sonsuz, sayısız, hadsiz hesapsız hamd ü senâlar olsun. Çünkü üzerimizde sayılamayacak kadar çok nimetleri var.

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لاَ تُحْصُوهَا إِنَّ الإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ (إبراهيم:٣٤)

(*Ve in teuddû ni'meta'llàhi lâ tuhsùhâ*) "Allah'ın nimetlerini sayıp döküp, sıralamaya kalkışsanız, tâkat getiremezsiniz, sayamazsınız, bitiremezsiniz. Ağaçlar kalem, denizler mürekkep olsa Allah'ın nimetlerini yaza yaza bitiremezsiniz. (*İnne'l-insâne lezalûmün keffâr*) Doğrusu insanoğlu çok zalimdir, çok nankördür!" (İbrâhim, 14/34) buyruluyor.

Önce ben âciz kardeşinizi bu güzel toplantınıza davet ettiğiniz için tertip heyetine, bizi davet edenlere, bu güzel, çok sevaplı ve çok değerli toplantıya katılarak çalışmayı kuvvetlendirmiş olan siz kardeşlerime bütün kalbimle teşekkür ediyorum. Hepinize dualar ediyorum.

Allah hepinizden razı olsun, aklınızda gönlünüzde Allah'tan istediğiniz ne muratlarınız varsa her muradınıza Allah revan eylesin... Her lütfunu ihsan eylesin... Hepinizden Allah razı olsun...

Sidney'deki vakıf ilgilileri kardeşlerimiz benim buraya gelme çalışmalarıma sanıyorum yedi veya sekiz ay önceden başladılar. Sekiz aydır buraya gelmek için işlemleri sürdürüyoruz. Kendimi Pasifik Okyanusu'na tayyareden düşmüş; dalgalarla,

köpekbalıklarıyla mücadele ede ede Avustralya'ya ulaşmış bir insan gibi görüyorum.

"—Davet ettiğimiz Hocamızı getireceğiz." diye o kardeşlerimizin azmi olmasaydı ve işi takipleri olmasaydı, o Pasifik Okyanusu'na düşmüş bir insan Avustralya'ya kadar yüzüp gelemezdi, boğulurdu. Köpekbalıkları yerdi veya başka bir yere giderdi. Buraya kadar gelmek çok büyük bir azim. Bu azmi tebrik ediyorum.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kurân-ı Kerîm'de azim sahibi olmayı methediyor ve bizi azimli olmaya kuvvetle teşvik ediyor. Bu elektriği bulan adam, Edison denilen kişi sanıyorum bu işi buluncaya kadar binlerce deney yapmış, bu sonuca öyle ulaşmıştır. Binlerce!

Osmanlı şairlerinden birisi diyor ki:[40]

---

[40] Namık Kemal (1840-1888), *Hürriyet Kasidesi*

[Eder tedvîr-i âlem bir mekînin kuvve-i azmi]
Cihân titrer sebât-ı pây-ı erbâb-ı metânetten

[Kudretli bir kişinin azim gücü dünyayı düzene sokar.] "Azimli kararlı, metin insanların ayaklarının rap rap basmasından cihan titrer." diyor.

Hani hakikaten asker, ordu rap rap yürüdüğü zaman zangır zangır ortalık bir kalkar, bir iner ya… Güzel bir söz. Şiir bakımından da değerli. Hitabı izahı sanatıyla güzelce anlatmış.

Bunu şu bakımdan söylüyorum; amaçlarımızı güzel tespit ettikten sonra çocuklarımızı azimli yetiştirmeliyiz.

"—Amacım ne?"

"—Şu."

Ben oraya ulaşacağım. Çocuk böyle yetişmeli, yarı yoldan dönmemeli; "Bu işi yapamadım." dememeli.

b. Japonların Azmi

Japon İmparatoru ülkesi geriyken Avrupa'ya, Amerika'ya tahsile gönderdiği ilk gençleri; "Gelin bakalım sizinle konuşacağım" diye özel olarak huzuruna çağırmış. Hepsine birer eğri hançer hediye etmiş.

"—Hançer ne demek?"

"—Öldürücü bıçak."

Öldürücü bıçak hediye etmiş. "Alın! Şu sana, şu sana..." İmparator hepsine birer bıçak hediye ediyor.

Demiş ki:

"—Gideceğiniz ülkede aldığınız görevi başaracaksınız, tahsili yapacaksınız, o bilgileri ülkemize getireceksiniz, burada o çalışmaları başlatacaksınız. Bunu yapamayacaksınız işte hançer, öldürün kendinizi, geri gelmeyin!"

Böyle bir talimatla giden insan nasıl çalışır? Bilmiyoruz ama sonucunu görüyoruz. Japonya'nın bugünkü dünya iktisadından, piyasasından, icatlar dünyasından, yenilikler dünyasından, yaşam seviyesindeki yüksekliğinde ulaştığı noktadan biliyoruz. İlk düşman gemisi oraya gelip top patlattığı zamanki hâli ile şimdiki hâli arasındaki muazzam farkı, düşmanlarına nasıl erişip onları

yakaladığını, uzaya nasıl füze fırlattığını, atom gücüne nasıl sahip olduğunu biliyoruz.

Nagazaki ve Hiroşima'da atom bombasını kendisi yedi ama şu anda kendisi atom sahibi; yapabiliyor. Ama devletlü ve şevketlü Osmanlı Devleti'nin biz evlatları hâlâ atom bombası yapabilmiş değiliz.

"Uçağımız Pasifik Okyanusu'na düştükten sonra çırpınmaya başladık." diyelim, benzetmeye öyle girdik. Java Adası'na kadar yüzdük. Endonezya'nın Jakarta şehrine kadar geldik. Ama işler hâlâ olmadı. Bu toplantıya da on gün kaldı; sekiz ay önce başlatılmış olan işler hâlâ olmadı.

Okyanustan yüze yüze Java Adası'na kadar gelmişiz. Arkadaşlarımız yardıma geldiler. Uçağa atlayan, fermuarlı, cırcırlı seyahat çantasını kapan Jakarta'ya bize yardıma geldi. Onları gönderenler de demişler ki;

"—Bakın, ya Hocamızı alır buraya getirirsiniz, ya da kendiniz de gelmeyin!"

"—Hocam, bizi böyle gönderdiler, sizi mutlaka oraya götüreceğiz. Aksi takdirde bizi Avustralya'ya almayacaklar. Avustralya hükümeti müsaade etse bile bizimkiler sokmayacak." dediler.

On gün orada mücadele ettik. Sonra Jakarta'dan Malezya'ya yüzdük, Malezya'dan, Hint Okyanusu'ndan geçtik nihayet Brisbane denizinden karaya çıktık, Toowoomba yaylasına kadar ulaştık el-hamdü lillah. Bu bir azimdir.

Çocuklarımıza bilgi öğrettiğimiz gibi bazı huyları, ahlâkı da öğretmeliyiz. Öğretmemiz gereken şeylerden birisi ne?

İşte bu azim. Bir işi başarma azmi. Bir amaca ulaşmak için çalışmak ve o işi başarmak. İçinizde idman yapan arkadaşlar vardır. *Spor* kelimesini yasakladım kullanmıyoruz, *idman*... Biliyorsunuz yarışlarda yarışı kazanamasa bile, yarıda bırakmak yoktur. Kendi isteği ile, "Ben bunu kazanamıyorum." deyip bırakmak yok, ayıptır. Sonuncu da olsa sonuna kadar koşacak ama bırakmayacak.

Benim rahmetli annem tarafından, annemin amcası, büyük amca eline kamçıyı alırmış; yedi sekiz tane çocuğu vardı. Her

birisi civan, her birisi pehlivan, her birisi efe… Bizim oraların efesi, ağa. Ağa çocuğu… Çocukları otururken “kalkın!” dermiş. “Kalkın!” Bir emir; kalkın!

“—Şimdi ne yapıyoruz?”

Hepimiz oturuyoruz. Ben konuşuyorum, siz dinliyorsunuz. Rahmetli annemin amcası, “Kalkın!” dermiş; çocuklar şimşek gibi, yıldırım gibi kalkmaları lazım. En son kalkanı, en geride kalanı kırbaçlarmış. Elinde kırbaç var ya…

Benim de kırbacım var… Hay Allah, Türkiye’de kaldı. Dört buçuk metre boyunda kırbacım vardı.

“—Senin orası kaç metrelik?”

“—İşte o kadar.”

Rusya’dan getirtilmiş kırbacım var. Kırılmaz. Sırım deriden örülmüş kırbaç; aslanları terbiye etmek için. Ben kamçıdan falan bahsedince arkadaşın birisi gitmiş, Rus sirkinden satın almış. Para vermiş, almış; bana getirmiş. Türkiye’de kaldı, neyse kurtuldunuz. Ama siz zaten terbiyeli aslanlarsınız, terbiyeye ihtiyaç yok.

Çocuklarımızı nasıl terbiye edeceğiz? Azimli, amacını bilen, amacına ulaşmak için çalışan ve o amacı mutlaka elde eden kimseler olarak yetiştireceğiz.

Adam hançeri alıyor; ya o işi başaracak, ya intihar edecek.

Jakarta’ya gidiyor; ya hocayı getirecek, ya Avustralya’ya geri dönmeyecek. Bu iş mutlaka olacak. Başka bir yolu yok. Bu güzel bir eğitimdir.

Onun için işin böyle başlayışını çok sevimli gördüm ben. Maşaallah azimli bir mücadelenin bugün kutlamasını yapıyoruz. Şu anda benim karşınızda bulunmam, kupa merasimidir. Yarış bitti, birinci oldum, kupa merasimidir. Kupa neredeyse işte oralarda bir yerlerdedir. Kupa, sahiplerine verilecek.

Bu işe azmedip bu işi başaran, bu hocayı alıp buraya getirenlere o kupa verilecek el-hamdü lillâh, teşekkür ediyorum. Ben de memnunum, sizi seviyorum, Allah da sevsin, Allah’ın sevdiği kullar olun. Sonuç itibariyle hamd ü senâlar olsun, buraya geldik.

c. Putlara Tapmanın Yanlışlığı

Muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz bir hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki: Allah-u Teàlâ Hazretleri şöyle buyurur:

انا اخلق ويعبد غيري

(*Ene ahlüku ve yu'bedü gayrî*) "Yaratan benim, ben yaratıyorum, bu insanoğulları çok yanlış iş yapıyor, benden gayrıya ibadet ediyor."

"İnsanoğulları, Hz. Âdem'in evlatları çok büyük haksızlık yapıyor, çok büyük yanlışlık yapıyor, çok ters iş yapıyor. Onun hesabını soracağım! Bunun büyük bir hesaplaşması olacak. Hem yaratan benim, hem de benden gayrıya tapılıyor."

Muhterem kardeşlerim! O kadar çok Allah'tan gayrıya tapan insan var ki. Her taraf put dolu, put! Endonezya'da var, Malezya'da var, Hindistan'da var, Çin'de var, Wollongong'da var. Güney yarımkürenin en büyük put mabedi Sydney'de var. O benim sevdiğim caminin, Bonedik camisinin yanında, Allah'tan gayrıya tapılıyor. Allah yaratmış; insanoğlu yaratanına tapmıyor, Allah'tan gayrıya tapıyor.

"—Kime tapıyor?"

"—Kime taparsa tapsın."

"—Canım, ben Allah'ın sevdiği bir kuluna tapıyorum."

"—Böyle şey de olmaz. Öyle yağma yok, öyle saçma iş yok!"

"—Canım, Hz. İsa da Allah'ın iyi kulu."

"—Tamam. Bizim Peygamberimiz en iyi kulu, Habîbullah. Biz yine Peygamber Efendimiz'e tapmıyoruz."

Tapmak yok. Tapmak, ibadet etmek sadece Allah'a… "Bunun hesabını soracağım!" diyor Allah-u Teâlâ. "Yaratan benim, ben yaratıyorum, benden gayrıya ibadet ediyorlar. Ben bunun hesabın soracağım!"

Hesabının sonucu belli:

اِنَّ اللّٰهَ لاَ يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ج

(النساء:٤٨)

(*İnna'llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî ve yağfiru mâ dûne zâlike li-men yeşâu*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisine şirk koşanları, müşrikleri asla affetmeyecek. Başka günahkârlardan dilediğini affedebilir." (Nisâ, 4/48)

Allah kendisinden gayrıya tapanı hiç affetmeyecek, kesin!

"—Hani *Erhamü'r-râhimîn*?"

"—O mü'minlere..."

"—Hani *Gaffârü'z-zünûb*?"

"—O mü'minler için."

"—Hani affedicilik; *Afüv* ve *Kerîm* oluşu, *Ekremü'l-ekremîn*'liği?"

"—Müminlere..."

Kendisine şirk koşanı hiç hiç, kesin kesin affetmeyecek. O halde Allah'tan gayrıya tapılmaması lazım! Bu yanlışlığın yapılmaması lazım! Alemlerin Rabbine ibadet edilmesi lazım!

Yeri göğü yaratan, ins ü cinni yaratan Rabbimiz'e ibadet etmemiz lazım, ona secde etmemiz lazım; Allah'tan gayrıya değil.

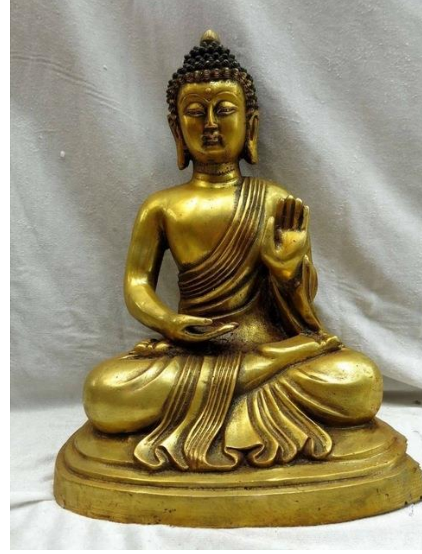
Allah'tan gayrıya tapınan insanlar nasıl aldanıyorlar, nasıl tapınıyorlar? Niye Buda'nın, heykelin önüne secde ediyor, eğiliyor? Niye Hz. İsa'nın putu önüne dikiliyor da ona tapınıyor? Yanlış!

Bu yanlışları arayıp bulmak, anlatmak söylemek ve insanları yanlışlıktan kurtarmak lazım.

"—Bu yanlıştır! Bunun böyle olmaması lazım! Bu böyle olmaz!" demek lazım!

Bizim Abdülvahap Çakır kardeşimizle Singapur'da taksiye bindik. Taksici de ön tarafa bir Buda heykeli koymuş. Hani koca göbekli bir adam heykeli var ya, göbeğinin deliği bile belli. Üzerinde şöyle bir örtü, şişman, yuvarlak yüzlü... Önüne koymuş, orada duruyor.

"—Bu ne?" dedi.

“—Buda’nın heykeli.”

“—Bu malzeme daha önce neydi?

Sarı, pirinçten yapılmış.

“—Bir maden.” dedi.

“—Döktünüz, birisi bir şekil verdi, o daha madenken kimse yüzüne bakmıyordu. Bu şekli aldıktan sonra sen bunu almışsın, karşına oturtmuşsun, buna saygı gösteriyorsun, tapıyorsun. Elinle yaptığın şeye tapınıyorsun. Olur mu öyle şey? Olmaz!” dedi, vazifesini yaptı, sözünü söyledi.

Changi Havaalanı’na gelinceye kadar Singapur’da sözünü söyledi, adama tebliğ, ikaz vazifesini yaptı. O da:

“—Tamam, haklısınız.” dedi.

Bundan sonrası kendisine ait.

Allah ona ahirette soracak:

“—Senin arabana Es’ad Hocayla, Abdulvahap Çakır bindiler mi?”

“—Bindiler.”

“—Senin tapındığın puta tapınmaman gerektiğini sana söylediler mi?”

“—Söylediler.”

“—Niye tapınmaya devam ettin?” diye ona onun hesabını soracak.

Muhterem kardeşlerim!

Görünen putlar var… İşte Buda’nın şişman heykeli. İsterseniz size resimlerini getireyim. Wollongong’da kocaman kocaman… Bir odaya girdik; duvarın üzeri Buda heykelinden yapılmış heykel doluydu. Gözenek, gözenek, gözenek dört tarafı dolu. Kocaman da var, dışarıda büyükleri var.

Hıristiyanların Hz. İsa’ya tapınması! Hz. İsa’nın çarmıha gerilmiş şekline ve çarmıha tapınması! Onu da görüyorsunuz. Bunlar görünen; görünmeyen putlar da var.

Bu benzetmeyi ben mi yapıyorum? Zaten put sözü, Buda sözünden geliyor.

Türkçemize put sözü nereden girmiş? Haç, put, haça, puta tapmak. Put, Buda sözünden gelmiş, Türkçeye oradan girmiş. Buda put olmuş. “Puta tapıyorlar, Buda’ya tapıyorlar.” denmiş.

Bunun dışında insanlar neye tapınıyor?

Bunun dışında insanın kafasını etkisi altına alıp yönlendiren ve o insana sözünü dinleten her şeye... İtaat etmek için sözünü dinledikçe insan ona tapmış oluyor.

Meselâ şeytan. Dünyada hakikaten şeytana tapınan kavimler var. Doğu Anadolulu kardeşlerimiz bilirler. Diyarbakır’da, Mardin’de şeytana tapan insanlar var. Şeytana tapıyor! Bayağı şeytana tapıyor. Arkadaşlar sormuşlar:

“—Niye şeytana tapınıyorsunuz, tapınılacak başka şey bulamadınız mı?”

“—Şerrinden korunmak için.” demişler.

Her birisi kendisine bir mantık uyduruyor da öyle yapıyor.

Şeytana tapanlar var.

Eğer bir insan şeytanın sözünü dinliyorsa, şeytana tapıyordur. Şeytan diyor ki kumar oyna, şeytan diyor ki içki iç, şeytan diyor ki zina eyle, şeytan diyor ki hırsızlık yap, şeytan diyor ki zulüm eyle, şeytan diyor ki adam öldür; şeytan diyor ki adam kandır, yol kes, adam soy, şunu yap, bunu yap.

Ona diyor, o da yapıyor. İnsanların bir kısmı şeytana tapıyor.

Tabii birçok insan kendisinin şeytana taptığının bilincinde değildir. Bilincinde olmadığı için maalesef, "Ben müslümanım!" diyenlerin içinde de şeytana tapanlar var. Çünkü şeytana uyuyor.

"—Allah CC, 'İçki içmeyin!' demiş mi?"

"—Demiş, kesin..."

"—Pekiyi müslümanların içinde içki içenler var mı, yok mu?"

"—Saymakla bitmez."

Kimisi günah olduğunu biliyor, içiyor.

"—Şu meret günah ama bırakamıyoruz, içiyoruz işte, alışmışız" diyor.

"—Zehir zıkkım olsun, sıhhatimizi de bozuyor ama ver bir kadeh daha!" diyor.

Kötülüğünü bilip içenler var.

Bir kısmı da bunu inancının bir parçası yapmış. Kutsal şarap gibi. Mesela Cumhuriyet Gazetesi'nin yazarı Arnavutluk'ta Bektaşî tekkesine gitmiş. Tekkeye gidiyor, dikkat edin tekke! Bektaşi Tekkesi!

"—Tekke" ne demek?

'—Zikir yapılan, ibadet edilen yer" diyebiliriz biz.

Cumhuriyet Gazetesi'nin yazarı oraya gidiyor. Orada yapılmış, el işi, *home made* rakı sunuluyor. Lıkır lıkır rakı içiyor. Arnavutluk'a giden arkadaşlar var:

"—Rakı içmek çok yaygın hocam, evde yapıyorlar. Ev hanımlarının yaptığı işlerden birisi de rakı yapmak" diyor.

Rakı yapmayı biliyorlar; yapıyorlar ve içiyorlar. Kimisi bu kadar işin içine girmiş kimisi de onu methediyor.

"—Methedenlerden kimse tanıyor musunuz?"

"—İçkinin methi, meddahı, methini yapan… Osmanlı şairlerinin çoğunda bu var hocam."

Sâkî şarabı sunan kimse. Şarap, meyhane ve saire bunlar hakkında tonlarla gazel yazanlar var, şarkıları var; isterseniz okurum. Ama okumam ya!

Efendim bilmem kayığa binecekmiş de mehtabın altında kafayı çekecekmiş de, Sa'dabad'a gidecekmiş de, çayırda çimende zıkkımlanacakmış da içecekmiş de, şarabın rengi çok güzelmiş de, leylak rengindeymiş de, erguvan rengindeymiş de, gül rengindeymiş de…

Esdi nesîm-i nevbahar, açıldı güller subhdem;[41]
Açsın bizim de gönlümüz, sâkî medet sun câm-ı Cem

Ne demek? Osmanlıca bu, güya Türkçe de… Yabancı kelimesi biraz fazla:

"—İlkbahar meltemi esti, sabah vakti güller açıldı. Sâkî, ey içkiyi sunan kişi, imdadıma yetiş, şu şarabı icad eden Cemşid'in şarap dolu kadehini bana sun!" diyor.

Erdi yine ürdibehişt, oldu hava amber sirişt;
Âlem behişt ender behişt, her gûşe bir Bağ-ı İrem

Gül devri ayş eyyamıdır, zevk ü sefa hengâmıdır;
Âşıkların bayramıdır, bu mevsim-i ferhunde dem

Osmanlı Edebiyatı'nın içinde şarap methiyesi olan gazellerden başka şiir yok mu? Çok var ama herkes sevdiği şeyi alıyor. Bizim edebiyat kitaplarını yazanlar da gidip gidip hep şarabı metheden şiirleri almışlar. Osmanlı Edebiyatı sanki şarap edebiyatı gibi. Nefret ediyor insan. Şarap, şarap, şarap, meyhane, meyhane, meyhane, lıkır lıkır lıkır, fıkır fıkır fıkır…

Halbuki Osmanlı Edebiyatı bu değil! Kafası, hayatı, fikriyatı bu değil. Ama Bâki şöyle demiş, Fuzûli böyle demiş, Nedim böyle demiş falan. Herkes seçme yapıyor, kendisine göre seçiyor.

Alimin birisi ne demiş:

---

[41] Nef'i (1572-1635), *Kasîde* (Sultan IV. Murad'a)

"—Kiminle konuştuğunu söyle, senin kim olduğunu söyleyeyim."

Kiminle konuşuyor? Meyhaneciyle, sarhoşla, ayyaşla, hristiyanlardan Tommy ile ve saire ile. Anladım; sana notunu verdim, sen nesin belli. Kiminle konuşuyorsan oradan belli olur. Çünkü herkes kendi cinsiyle münasebet kurar.

d. Yalnız Allah'a Kulluk Etmek

Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

"—İnsanoğulları çok büyük bir hatada. Bunun sorgusu suali olacak. Onlarla büyük hesaplaşmalar olacak. Hem yaratan benim, hem de benden gayrıya tapınıyorlar."

Tapınmanın kimisi puta tapmak, kimisi şeytana tapmak…

Kimisi neye tapıyor? Nefsine tapıyor, nefsine... Kimi insanlar insanın kendisinin içindeki nefsine tapıyor.

"—İnsanın içindeki nefsi nedir, nasıl bir şeydir? Çıkar mı hocam bu, elimi ağzıma soksam yakalayabilir miyim? Nefsimi

dışarı çıkarabilir miyim?"

"—Çıkmaz, içeride bu."

"—Ben bu nefsi nereden anlayacağım?"

"—Sabahleyin ezan okunduğu zaman, yatakta ezanı duyduğun zaman niye kalkmıyorsun?"

"—Vallahi hocam, kalkmanın sevap olduğunu biliyorum. Kalkmak çok sevap biliyorum ama uyku da çok tatlı, canım kalkmak istemiyor, kalkamıyorum. Yorganı başımdan aşağı çekiyorum, yatıyorum aşağı, canım kalkmak istemiyor. Uyku tatlı, uykudan ayrılamıyorum!"

"—İşte o senin canım dediğin nefsin. Senin canın uykuyu istiyor, uykuyu istediği için namaza kalkamıyorsun."

İşte insanın nefsi böyle ister, insanı böyle kendisine itaat ettirir.

Allah ne diyor:

"—Camiye gelin, namaz kılın."

Müezzin ne diyor? Müezzin her ezanı okur okur da, *hayyale's-salâh* der. "Namaza gelin!" demek, *hayyalel-felâh* der. "Felaha gelin!" demek.

Sabah oldu mu müezzin sabah ezanına bir başka cümle daha ekliyor.

"—Allah Allah, ne ekliyor?"

(*Es-salâtü hayrun mine'n-nevm*) diyor. Sabah bir de bu sözü söylüyor.

"—Ne demek?"

"—Uyuma! Namaz kılmak, uyku uyumaktan daha hayırlıdır." diyor.

(*Es-salâtü*) "Namaz, (*hayrun*) daha hayırlıdır, (*mine'n-nevm*) uykudan…"

"—Bunu müezzin kendisi mi söylüyor hocam?"

Kendisi söylemiyor. Kendisi söyleseydi, her camideki müezzin başka bir şey söylerdi. Bütün camilerdeki müezzinlerin hepsi, sabah oldu mu; (*Es-salâtü hayrun mine'n-nevm*) diyorlar.

Peygamber SAS Efendimiz söylettiriyor, Allah CC söylettiriyor.

"—Namaz daha hayırlı, uykuyu bırakmak daha iyi!"

Rahatı terk edeceksin, camiye geleceksin, namaz kılacaksın;

daha sevap.

Benim rahmetli annem başımıza gelirdi; Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin, kabirleri nur dolsun, ruhları şad olsun, makamları yüksek olsun…

"—Evladım, kalkın. Sabahları çocukların başına rızkları dağıtan melekler gelirlermiş." derdi. "Önce müslüman çocukların başına gelirlermiş. Müslüman çocukları daha çok seviyorlarmış. Ellerinde nimetler, rızıklar, hediyeler, toylar, tonlar her şeyle önce müslüman çocukların başına gelirlermiş; "Çocuklar kalksın." diye beklerlermiş."

Müslüman çocuk kalkmıyor, yatıyor...

O zaman annem; "Aman evladım, kalkın! Müslüman çocuk kalkmadığı zaman melekler bu hediyeleri alırlarmış, kâfirlerin erken kalkan çocuklarına götürüp verirlermiş." derdi.

Nasıl kıskanırdım, nasıl kızardım; hemen yataktan kalkardım. "Bizim nimetler, rızıklar, oyuncaklar, kâfirlerin çocuklarına gidecek." diye kalkardım. Allah rahmet eylesin, büyüklerimiz güzel şeyler söylemişler.

Suudlularda daha güzel bir şey gördüm; küçücük çocuklarını camiye getiriyorlar. Çocuk orada uyuyor ama camiye getiriyor.

Neden? Bedenen de alışsın diye… Fizikî bakımdan da o saatte kalkmaya alıştı mı kalkabilir. Fizikî bakımdan alışmazsa, kalkamaz. Canı istemiyor, nefis istemez; aklı istiyor. Aklı o işin sevap olduğunu bilir, ister; nefsi "Yat aşağı!" der.

Allah "Kalk, namaza gel!" dedirtiyor. Birisi de, "Yat aşağı, uyu!" diyor.

İnsan hangisini dinliyor? Allah'ı dinlemiyor. Sübhânallah! Aman Yâ Rabbi! Bizi o duruma düşürme. Allah'ı dinlenmiyor; başkasını dinliyor.

Kimi dinliyor? Nefsi dinliyor. Nefsi, canı içinden; "Yat aşağı, uyu!" diyor. Uyku baldan tatlı, biliyorsunuz.

"—Bal mı tatlı, uyku mu?"

Uyku tatlıdır ama en tatlı olduğu zaman sabah namazı vaktidir. O zaman tadına doyum olmaz. Nefis denen şeytan öyle bir tatlandırır ki, sabahleyin uykuyu bırakmak insana çok zor gelir. Çocuk da kalkmaz, büyük de kalkmaz.

Büyükler kalkınca çocuklarına acıyor. Diyorlar ki:

"—Çocuktur daha, yatsın uyusun!"

Sen çocuğuna acımıyorsun, sen çocuğunu kötü yetiştiriyorsun!

"—Neden?"

Sabah namazına kalkmaya alıştırmıyorsun. "Yatsın uyusun!" diyorsun. "Allah'ın sözünü dinlememe idmanı" yaptırıyorsun. Allah sabahleyin erken kalk diyor ama, sen "Yat oğlum, yat yavrum… Uyusun da büyüsün nenni, tıpış tıpış yürüsün nenni…"

Nenni mi, ninni mi? Hangisi doğru? Hangisiyse. Bölgeye göre değişir, bazen ninni olur, bazen nenni olur.-

İşte nefsine tapıyor, nefsinin emrini dinliyor, nefsinin buyruğunda, nefsinin hizmetinde… Komutan nefs; "Emret komutanım!" bir selâm çakıyor, bir topuk patlatıyor, emrine giriyor.

Nefis diyor ki;

"—Oraya git, o içkiyi al, onu falancaya deniz kenarında mangallı yerde mezeyle birlikte iç!"

"—Baş üstüne!"

Gidiyor yapıyor işte. Amma itaatli! Allah'a itaat etse ya... Böyle nefsine itaat edeceğine Allah'a itaat etsene! Edemiyor.

Ayıplamıyorum. Kimseyi ayıplamıyorum çünkü o, içkiyi bırakamıyor; biz de başka kötü huyları bırakamıyoruz. Al birimizi, vur ötekimize. Bizim birbirimizden farkımız yok.

"—Ama biz Osmanlı Bankası'ydık..."

"—Bankaların hepsi aynı."

Bizim birbirimizden farkımız yok. Bir insan nefsini dinliyorsa farkı yok; o orada dinliyor, bu burada dinliyor. Netice itibariyle nefsi dinliyor. Allah bir şey söylüyor, onu dinlemiyor, Peygamber bir şey söylüyor, onu dinlemiyor; nefsini dinliyor.

Bitti! Arada fark yok. Hepsi aynı; Fruko şişesi gibi. Fruko şişesi, Tamek şişesi, Coca Cola şişesi, Pepsi cola şişesi hepsi sıra sıra hepsi aynı; fark yok. Ama markalar değişik. Aynı kusuru işliyorlar.

Allah'ı dinleyecek, Rasûlüllah'ı dinleyecek. Allah yaratmış, Allah'ı dinleyecek.

“—Rızkı ben veriyorum.” diyor.

Aynı hadîs-i şerîfin devamında; “Rızkı veren benim, benden gayrıya şükrediliyor.”

“—Sağ ol patronum, teşekkür ederim müdürüm, emredersiniz efendim!”

Çetenin üyesi, çete başlarının karşısında el pençe divan duruyor.

“—Git o adamı öldür!”

Bak şimdi öldürüyor. Memur, âmirin dediğini yapıyor; polis, emniyet âmirinin dediğinin yapıyor, jandarma eri, komutanının dediğini yapıyor.

Allah yaratmış, Allah’a itaat edeceğiz. Rızkımızı Allah veriyor, Allah’a şükredeceğiz. Biz de Allah’a şükrediyoruz. Allah’a şükürle başladık. Buradaki çalışmalarımızın ilk konuşması şükür üzerine.

Allah’a çok şükürler olsun. Üzerimizde çok nimetleri var, sayılamayacak kadar çok nimetleri var. Dünya üzerinde o kadar çok insan var ki şu bizim elimizin altında bulunan, cebimizde bulunan nimetlerin adını bile duymamış, bu nimetlerin yanına bile yanaşmamış. Şu bizim tattığımız nimetleri tatmamış, yememiş o kadar çok insan var ki.

Jakarta’da gezdik, bir tarafta kırk katlı binalar, bir tarafta çöplükler arasında gecekondular. Siz de görmüşsünüzdür. Belki Filipinler’de görmüşsünüzdür, belki Bangladeş’te, nereye uğradıysanız...

Pakistan’da görmüşsünüzdür. Çok fakir insanlar, 30 dolar aylığa çalışan insan var. Bütün ay 300 riyale çalışıyor. Suudi Arabistan’da; Malezya’dan, Endenozya’dan, Vietnam’dan, Güneydoğu Asya’dan, Filipinler’den gitmiş işçiler. Hizmetçi, aşçı, şoför ve saire. Tabi bazıları fazla veriyor da…

Ama 300 riyal nedir sizin paranızla?

100 Avustralya Doları falan, bir aylık maaşı... Bizde çok nimetler var. Bir de bu ülkenin yönetimi çok muntazamdır. Malezya da güzel, Singapur da güzel…

Ama nereleri güzel?

Havaalanı ve çevresindeki şehirler. Ülkenin içine doğru açıldığın zaman asıl çehreyi, asıl ölçeği orada bulacağız.

Kenar mahallelere, köylere git bakalım orası nasıl?

Türkiye'de de öyle. Ölçü bu, Almanya'da bir köye git, Türkiye'de bir köye git, Avustralya'da bir köye git, Endonezya'da bir köye git, Filipinler'de bir köye git, Malezya'da bir köye git. Ölçü orası. Çık bakalım şehrin dışına; gör bakalım hizmetler ne kadar yapılmış? Kimlere yapılmış? Zengine daha çok hizmet, fakire daha çok mahrumiyet. Bırakalım buraları. Buralara yağmur yağıyor, ot bitiyor.

İnsanlar yemek bulamazsa ne yapar?

Ot yer. Allah bizi öyle yaratmış. Hem ot yeriz, hem et yeriz. Et bulursak et yeriz, ot bulursak ot yeriz. Balık tutarsak balık, meyve bulursak meyve yeriz.

Ama Afrika'da öyle yerler var ki, aylarca yağmur yağmıyor. Toprak çatır çatır çatlıyor. Hayvanlar bir deri bir kemik kalıyor. Çocukların avurtları, gözleri çöküyor, üstlerine sinekler konuyor,

hastalıktan karınları şişiyor, ölüyorlar.

"—Gazeteler yazıyor mu?"

Avustralya'da adamın birisi uyurken yanlışlıkla elini şöyle yaptı. Oradaki sineklerin üstüne çarptı. Vah vah vah, on tane sinek öldü!

Telegraph dergisi "Sinek öldü!" diye yazıyor mu? Yazmıyor.

Adam ölmüş; onu da yazmıyor. Kıymetsiz insanların ölümünü yazmıyor, bazı insanların kıymeti yok. Sinek kadar kıymeti yok ve nimetlerden mahrum; su bulamıyorlar.

Biz su buluyoruz, et buluyoruz, sebze buluyoruz, meyve buluyoruz, tatlı buluyoruz. Bu kadar güzel eğitim çalışması yeri görmedim. Herkesin dört odalı evi var. Bu ne bolluk maşaallah!

Japonya'da millet bir odada, çekmeceli yataklarda yatıyormuş. Ben Japonya'ya gitmedim de; hayat öyle pahalıymış ki tek oda tutamıyorlar da çekmeceli yataklar varmış, orada yatıyorlarmış. Artık balık istifi gibi... Japonya ileri bir ülke, daha geriler de var tabi.

Onun için akşamla yatsının arasında namazı kılmışken, mübarek abdesti bu kadar muhafaza ediyorken,–elhamdülillah-namaz kıldığımız, ibadet ettiğimiz mescitte dinî bir konuşma yapıyorken, Allah'a şükrediyoruz, hamd ediyoruz.

Allah'ın nimetlerine hamd ü senâlar olsun. Çok şükür yâ Rabbi! Verdiğin nimetlere hamd ü senâlar olsun. Sayılamayacak kadar çok nimet vermişsin, el-hamdü lillah. Sıhhat vermişsin, nimet vermişsin, para vermişsin.

Başka?

"—Allah'ın en büyük nimeti hangisi?"

Akıllı olmak. En büyük nimet, akıl. Çünkü insan deli oldu mu gitti. O delinin artık enine boyuna bakmıyorlar; omuzları ne kadar geniş, vücut ölçüleri iyi mi falan bakıyorlar mı? Gitti! Aklı olmadı mı insanın kıymeti gitti.

En büyük nimet ne? Akıl.

Peygamber SAS Efendimiz'in bildirdiğine göre Allah-u Teâlâ Hazretleri aklı yarattığı zaman buyurmuş ki;

"—Senden daha şerefli bir yaratık yaratmadım."

En şerefli yaratık, akıl, el-hamdü lillâh... Deli olmamak, akıllı olmak; en büyük nimet bu.

“—Akıllı bir insanın aklının gereği, aklının icabı olarak en mühim vazifesi ne?”

“—İman!”

“—İman neyin üzerine?”

“—Aklın üzerine…”

“—Delinin imanla ilişkisi var mı?”

“—Deli namaz kılar mı? Kılmaz. Abdest alır almaz bozar, her şeyi yapar.”

“—İman kimin üzerine?”

“—Aklın üzerine…”

“—Allah’ın verdiği akıl nimetiyle insanın ilk görevi ne?”

“—Mü’min olmak, Allah’ı bulmak, Allah’a iman getirmek ve müslüman olmak.”

El hamdü lillâh aklımız var, çok şükür. Allah akıl noksanlığı vermesin, âzâ noksanlığı vermesin, âhir ömrümüzde bizi âzâmızdan, aklımızdan, fikrimizden mahrum bırakmasın, bunamaya ve saireye uğratmasın… Sıhhat ve âfiyet ile yaşamak nasib etsin…

Aklımız var, çok şükür yâ Rabbi!! El hamdü lillâh! Ama biz aklımızı tam kullanmıyoruz. Avrupalılar daha çok kullanmışlar, bizden daha ileri gitmişler. Akıl denilen âleti Allah onlara da vermiş, bize de vermiş. Onlar daha çok kullanmışlar, biz daha az kullanmışız.

İnşaallah Allah’ın verdiği akıl nimetinin kıymetini bilip çoluk çocuğumuzu daha akıllı yetiştiririz. İnşaallah daha iyi yetiştireceğiz.

Akıllı insan için en önemli şey müslüman olmak, en kıymetli şey müslüman olmak, en başta gelen iş müslüman olmak.

“—Hocam, dur bakalım ya, bize ferman kesiyorsun, ahkâm kesiyorsun. Nice mühim işlerim var benim; vergi yatıracağım da, şunu yapacağım da, bunu yapacağım da, şu olacak da, bu olacak da…”

“—Bırak onları! En mühim iş, insanın mü’min olması.”

“—Neden?”

“—Ölüm insanın etrafında dolaşıyor, ne zaman geleceği belli olmaz. İmansız giderse cehennemde yanacak. Önce iman!”

“—Yâ hocam, dur şu vergimi yatırayım, dur şu imtihanımı bitireyim, dur şu işimi tamamlayayım, dur şu ticaretimi yapayım, dur şu paramı kazanayım, dur şöyle, dur böyle…”

“—Durmam, bir saniye durmam.”

Önce iman lazım. Çünkü hemen ölebiliriz, şuracıkta ölebiliriz. Gökten bir gezegen gönderir Allah, kuyruklu yıldız…

“—Emrediyorum, git dünyaya çarp!” der. Gelir, Avustralya’ya toslar.

Ne yapacağız peki? Allah’tan gelen hükme itiraz edilir mi, edebilir misin? Allah’ın hükmü yerini bulur. Bir anda yok olur insan.

Önce iman! Önce Allah’ın sevdiği kulu olacağız; ondan sonra öteki işler. Öteki işler imana göre, akla göre olacak. Akıl ve imanın ışığında öteki işlerimizi yapacağız. Önümüzdeki çalışmalarımızda, konuşmalarımızda neler yapmamız gerektiğini hatırlarız inşaallah.

Allah’a hamd ediyoruz; akıl vermiş, sıhhat vermiş, el-hamdü lillâh müslümanız, el-hamdü lillâh annemiz babamız da müslüman, bizi de müslüman yetiştirmişler. Hem de müslüman olmayan ülkeye çalışmaya gelmişiz.

Burada da Allah nasib etmiş ve burada da cemaatle namaz kılıyoruz. Cemaatimiz var, camimiz var, ihvânımız var, kardeşlerimiz var, topluluğumuz var. El-hamdü lillah namazları kılıyoruz. Ramazan gelecek, oruçları tutacağız, teravihler olacak. Çok büyük bir gelişme, çok iyi bir şey el-hamdü lillah. Allah’a hamd ü senâlar olsun. Harp yok, darp yok, can korkusu yok, ölüm korkusu yok. Olan yerler var. Olan yerleri gördük. Bosna’yı, Hersek’i, Çeçenistan’ı, Keşmir’i gördük.

“—Müslümanların hepsi bizim kadar rahat mı?”

Bütün müslümanlar bizim şuradaki rahatlığımız kadar rahat mı? Değil.

Demek ki rahatlık da bir nimetmiş, esenlik de bir nimetmiş. Ya ölüm tehlikesi olsaydı, ya Sırplar saldırsaydı!

“Ya Sırpların köyünde olsaydım... Ne yapayım, bağım var,

bahçem var, evim var; orada yaşamak zorundayım. Ne olacaktı hâlim? Hepsi Sırp, hepsi düşman, hepsi 'Git, buradan!' diyorlar. Gideceğim ama bağım var, bahçem var, satmak istiyorum, satamıyorum. Onlar fırsat bulurlarsa beni öldürmek istiyorlar. Zaten akrabalarımı öldürdüler..."

Bir de böyle yaşamak var. Bir de gidip Sırplara işçi olmak var, Sırplara hizmetçi olmak var, yalvarmak yakarmak, onlara el açmak, dilenmek var.

Demek ki esenlik de bir nimetmiş, çok büyük bir nimetmiş. Huzur ve esenlik. Bu Avustralya da esenlik bakımından hoşuma gidiyor. Değil mi? Adam dağ başına gidiyor, çadır kuruyor, yatıyor. Ne eşkıyadan korkuyor ne mafyadan korkuyor; hiçbir şeyden korkmuyor.

Aklına bunlar gelmiyor. Sadece "Redback gelir mi, çıngıraklı yılan olur mu, sıhhatime zararlı bir şey olur mu?" diye düşünüyor, başka bir şey düşünmüyor.

Güzel! Esenlik sağlanmış. O da bir nimet. Allah'a hamd ü senâlar olsun sıhhatimize, aklımıza, imanımıza, esenliğimize, böyle huzurlu, sevaplı toplantımıza hamd ü senâlar olsun.

21. 12. 1997 - Avustralya

22. ALLAH YOLUNDA CİHAD

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tâhirîn.

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun... Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin...

Kur'ân-ı Kerîm'in âyetlerinden bir miktar okuyup, mânasını açıklamak istiyorum. Tevbe Sûresi'nin 20. âyet-i kerîmesinden 25. âyet-i kerîmesine kadar okuyup izahını yapmak istiyorum. Mümkünse, kardeşlerimiz sonradan bu âyet-i kerîmeleri ezberlesinler.

Yirminci ayet-i kerime şöyle:

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ
أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ اللهِ ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (التوبة: ٢٠)

(*Ellezîne*) "O kimseler ki" demek. (*Ellezîne âmenû.*) "O kimseler ki inanıyorlar, inandılar."

Tabii inanmanın kökü, *âmenû*'nun kökü *emine-emniyet-eman.* İman o kökten geliyor. İman etmek suretiyle kendisini emniyete sokmuş, emniyetli bir mıntıkaya ayak basmış; tehlikeden, deryadan, okyanustan sâhil-i selâmete çıkmış gibi. Kök oradan geliyor.

Peygamber Efendimiz SAS peygamber olduğu zaman, ilk müslümanlar; Hz. Hatice Validemiz, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, çocuklardan Hz. Ali Efendimiz ve saire böyle bir bir, bir bir iman ettiler. Ama bu, çok uzun bir zaman aldı. İman etmek kolay

olmadı. Adımcık adımcık, bir kişi bir kişi, çok yavaş oldu.

Bazı kimseler Peygamber SAS Efendimiz'e bağlandılar, iman ettiler, ne derse emrine itaat edecek sevgi bağlarıyla sımsıkı, ona bağlı bir hâle geldiler. Sonra bundan rahatsız olan toplum onlara düşmanlık yapmaya başladı, baskı yapmaya başladı, işkence yapmaya başladı.

Ezâ cefa, dövmek sövmek, hakaret, iktisadî bakımdan muhasaraya almak, kız alıp vermemek, yiyecek içecek vermemek... Onları yok etmek için her çeşit baskıyı, tazyiki, zulmü yaptılar. O zaman müslümanlar hicret etmek zorunda kaldı, göç etmek zorunda kaldı.

Göç yerleri aradılar... Nereye göç edelim, nereye göç edelim? Bir kısmı Habeşistan'a göç ettiler. Fakat Kureyş, Habeşistan'a elçi gönderdi. Habeş İmparatoru'na hediyeler gönderdi. Orada da onları cezalandırmak, barındırmamak istedi. Fakat Habeş İmparatoru müslümanların tarafını tuttu, iman etti, mü'min kardeşlerimizden oldu ve oraya sığınmalarına yardımcı oldu. Bir

kısmı ise oraya gidemediler. Çünkü Habeşistan deniz aşırı bir ülke.

a. Hicret Etmeyenlerin Cezası

Sonra Peygamber SAS Efendimiz'i Medineliler kabullendiler.

Mekke'ye hac için geldikleri zaman Peygamber Efendimiz genellikle insanlarla ilgi kuruyordu. Herkese tebliğini yapıyordu, kimse bu işe yanaşmıyordu.

Bir kısmı diyorlardı ki;

"—Tamam, doğru söylüyorsun ama seni kabul edersek Kureyş ile aramız bozulur. Kervanlarımız buradan geçemez. Kureyş'in düşmanlığıyla baş edemeyiz. Onun için kusura bakma!"

Ama Medine ahâlisi dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah! Sen bizim şehrimize buyur, gel. Biz seni kendimizden biri gibi koruruz. Kendi malımızı koruduğumuz gibi senin malını koruruz, kendi canımızı koruduğumuz gibi senin canını koruruz, bize gel."

Sonuç itibariyle Peygamber Efendimiz Mekke'de artık kendisini öldürme derecesine gelen düşmanların arasında yaşanamayacağı için hicret etti. O zaman bütün müslümanlara mümkünse Rasûlüllah Efendimiz'in yanına hicret etmeleri emrolundu, tavsiye olundu. O zamanın hükmü; gücü yetenlerin, Peygamber Efendimiz'in hicret yerine gitmesiydi.

Âyet-i kerîmede buyuruluyor ki

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنتُمْ ، قَالُوا كُنَّا
مُسْتَضْعَفِينَ فِي الأَرْضِ ، قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا
فِيهَا ، فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ، وَسَاءَتْ مَصِيراً (النساء:٩٧)

(*İnne'llezîne teveffâhümü'l-melâiketü zâlimî enfüsihim kâlû fîme küntüm*) "Günahlar içinde ibadetleri yapamayarak, küfrün arasında, kâfirlerle yatıp kalkarak, günahkâr kul olarak ölenlere

melekler diyecekler ki; ‘Hâliniz neydi, ne durumdaydınız?’”

(*Kàlû künnâ müstad’afîne fi’l-ardı*) “Biz mazlum insanlardık. Yeryüzünde zalimlerin arasında yaşadık. Ne yapalım onlar bize ibadet yaptırmadılar, bizi İslâm’a uydurmadılar, Peygamber Efendimiz’e tâbi olmak istesek bile engellediler, bize zorbalık yaptılar.”

(*Elem tekün ardu’llàhi vâsiaten fetühâcirû fîhâ*) “Yeryüzü geniş değil mi? Başka bir yere göçseydiniz. Oraya hicret etseydiniz, müslümanca yaşasaydınız. İslâm’ı güzelce yaşayabileceğiniz yere hicret etseydiniz.” Sizin mazeretleriniz makbul değil. Kâfirlerin arasında kaldınız, İslâm’a sarılamadınız, İslâmî hizmetleri yapamadınız.

(*Feülâike me’vâhüm cehennemü*) “İşte bunların yeri cehennemdir. (*Ve sâet masirâ*) Orası ne kötü bir yerdir!” (Nisa, 4/97)

إِلاَّ الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لاَ يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً

وَلاَ يَهْتَدُونَ سَبِيلاً (النساء:٩٨)

(*İlle'l-mustad'afîne mine'r-ricâli ve'n-nisâi ve'l-vildân*) "Ancak bazı kimseler var ki, hicret etmek istiyor ama zayıf, güçsüz insanlar. Adamlardan çok yaşlı olanlar veyahut kadınlardan tek başına hicret edemeyecek durumda olanlar veyahut çocuklardan... (*Lâ yestatîûne hîleten*) Bir çare bulamayanlar, işi kıvırmaya güç yetiremeyenler; (*ve lâ yehtedûne sebîlâ*) hicret edecek imkânı yok, kaçamak bulamayanlar müstesna... Onlar cehenneme düşmeyecek, atılmayacak." (Nisa, 4/98)

فَأُولَئِكَ عَسَى اللهُ أَن يَعفُوَ عَنهُمْ، وكَانَ اللهُ عَفُوًّا غَفُورًا (النساء:٩٩)

(*Feülâike asa'llàhu en ya'füve anhüm*) "Mazeretleri makbul olduğu için, Allah onları affedecek. Umulur ki Allah'ın affına mahzar olacaklar. (*Ve kâne'llàhu afüvven gafûrâ*) Allah çok affedicidir, çok mağfiret edicidir." (Nisa, 4/99) diyor.

Demek ki müslümanın gücü yeterse İslâm'ı iyi yaşayacağı yere göç etmesi lazım, hicret etmesi lazım. "Bunu yapmayanlar cehennemlik olacak!" diye âyet-i kerîme bildiriyor.

Nitekim bunun arkasındaki âyet-i kerîmede de şöyle geçer:

Mekke'nin ihtiyar, yaşlı şahıslarından bir kimse vardı, müslüman olmuştu. Bu ayet-i kerîmenin indiği kendisine bildirilince, haber olarak gelince hizmetçisine dedi ki;

"—Hazırla develerimizi, hicret edeceğiz. Çünkü hicret etmeyenler cehennemde yanacakmış!"

Haydi bakalım, hazırlığı yaptılar ama mübarek çok hastaymış. İsmini şu anda hatırlayamıyorum. Kaynaklara gidip bakmam lazım, ismini unuttum, hatırımda değil, yanlış bir isim söylemeyeyim. Hazırlıkları yapıyorlar, devesine biniyor, Mekke'den yola çıkıyor. Umre mescidine kadar gidebiliyor. Tem'în mescidi; hani dolmuşlarla gidiyorlar, orada ihrama giriyorlar, gömlekleri çıkarıyorlar. Oraya kadar gidebiliyor, orada vefat ediyor. Kabri oradaymış. İnşallah gittiğimizde ziyaret nasib olur.

"—Burada, hicret ederken yolda vefat etmiş bir mübarek

sahabe varmış.” dersiniz, kabrini ziyaret edersiniz, şefaatini istersiniz.

Onun hakkında ayet iniyor:

وَمَن يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيراً وَسَعَةً ، وَمَن يَخْرُجْ مِن بَيْتِهِ مُهَاجِراً إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَّحِيمًا (النساء: ١٠٠)

(*Ve men yühâciru fî sebîli'llâhi yecid fi'l-ardı mürâğamen kesîren ve seaten*) “Kim Allah için, dinini kurtarmak için, Rasûlüllah'ın yanına kavuşmak için, Allah'ın rızasına ermek için yola çıkarsa, çok şeyler kazanır, Allah ona imkânlar verir.”

(*Ve men yahrüc min beytihî mühâciren ila'llâhi ve rasûlihî sümme yüdrikhü'l-mevtü*) “Allah'a ve Raaasûlü'ne erişmek, kavuşmak için evinden çıkan, sonra yoldayken kendisine ecel yetişip de ölen kimsenin durumu ne olacak? (Fekad vekaa ecrühû ale'llâhi) Allah ona sevap verecek, Allah'ın mükâfatına erecek. Mükâfâtı hak edecek!” (*Ve kâna'llàhu gafûran rahîmâ*) [Allah da çok bağışlayıcı ve esirgeyicidir.] (Nisa, 4/ 100) diye bildiriliyor.

b. Allah Yolunda Cihadın Karşılığı

Demek ki, o zamanın şartına göre iman eden kimseler ne yapacaklar? Hicret edecekler.

Onun için şu ayet-i kerimede buyruluyor ki:

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ اللَّهِ ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (التوبة: ٢٠)

(*Ellezîne âmenû*) “O kimseler ki Rasûlüllah'a iman ettiler. (*Ve hâcerû*) Hicret emrini de kabul ettiler. Yerlerini yurtlarını terk edip diyar-ı gurbete gitmeye razı oldular ve gittiler.”

(*Ve câhidû fî sebîli'llâhi bi-emvâlihim ve enfüsihim*) "Ve bedenen savaşa girdiler, Rasûlullah'ın ordusunda çarpıştılar ve mâlî bakımdan da hepsi, cihad için parasını ortaya koydu. Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad ettiler. (*A'zamü dereceten inda'llâh*) Bunlar rütbe bakımından Allah yanında en üstün insanlardır. (*Ve ülâike hümü'l-fâizûn*) İşte onlar kurtulacak, fevz-ü felâha erecek kimselerdir." (Tevbe, 9/20)

Âhirette cennete girecekler, cehennemden kurtulacaklar, Allah'ın lütfuna mahzar olacaklardır.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ

(التوبة:٢١)

(*Yübeşşirühüm rabbühüm*) "Böyle iman eden, hicret eden, malıyla canıyla cihad eden kimselere Allah, onların Rabbi, müjde veriyor ki; (*bi-rahmetin minhü*) Allah'ın rahmetine erecekler, Allah'ın rahmetini kazandılar. (*Ve rıdvân*) Allah'ın rızasına, rıdvân-ı ekber'ine nâil oldular."

Allah, kendisi o kullarını, "Benim rahmetime erdiniz, benim rızama vâsıl oldunuz." diye müjdeliyor. Peygamber Efendimiz ashabına bildiriyor. Allah kendisi müjdeliyor, Peygamber Efendimiz'e söylettiriyor:

"—Onların Rableri onlara müjdeler ki onlar Allah'ın rahmetine erecekler, Rıdvan-ı Ekber'ine vâsıl olacaklardır."

(*Ve cennâtin lehüm fîhâ naîmün mukîm*) "Ve cennete hak kazanmış, cenneti elde etmiş, cennete girmiş olacaklar ki, orada onların devamlı nimetleri vardır. Tükenmez, bitmez, daimî nimetleri olacaktır." (Tevbe, 9/21) diye Allah onları cennetle, rıdvan-ı ekber'iyle, rahmetiyle müjdeliyor.

"—Rahmetime ereceksiniz, rahmetime erdiniz, rızamı kazandınız, cennetime gireceksiniz." diye "Rableri onlara müjde veriyor." diye Peygamber Efendimiz âyet-i kerîmede okuyor.

Kim bunlar? İman edenler, imanları için Rasûlullah'ın peşinden gidenler, hicret edenler. Mallarıyla, canlarıyla cihad edenler.

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ، إِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (التوبة: ٢٢)

(*Hàlidîne fîhâ ebedâ*) "Onlar bir kere girdikleri zaman, cennette ebedî olarak kalacaklar." Muvakkat değil. Küçük bir mükâfât değil, belli bir zamana mahsus mükâfât değil; nimetleri bitmeyen, tükenmeyen o cennette ebedî olarak kalacaklar.

(*İnna'llàhe indehû ecrün azîm*) "Hiç şüphe yok ki Allah'ın nezd-i ilâhîsinde büyük mükâfâtlar vardır. (Tevbe, 9/22) Ücret, mükâfât, sevap Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin indindedir, huzurundadır, yanındadır. Allah'ın yolunda yürüyenler o mükâfâtlara ereceklerdir.

c. Kafirleri Dost Edinmeyin!

Hangi âyetler bunlar? Tevbe Sûresi'nin 20. âyeti ve devamı. Üç ayet okuduk, bir tane daha okuyoruz. Tamamı beş âyet olacak:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا

الْكُفْرَ عَلَى الإِيمَانِ ، وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

(التوبة: ٢٣)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû*) "Ey o kimseler ki imanı duydular, kabul ettiler, iman ettiler. Ey iman etmiş olan kimseler! (*Lâ tettehizû abâeküm ve ihvâneküm evliyâe ini'stehabbü'l-küfre ale'l-îmân*) Eğer babalarınız ve kardeşleriniz imana küfrü tercih eden kimselerse, kâfirliği tercih ediyorlarsa, imana gelmiyorlarsa, siz o babalarınızı, o kardeşlerinizi dost görmeyin, dost edinmeyin; onlarla bağlantınız, dostane bağlantılarınız olmasın! Onlar sizin dostunuz değil. Çünkü küfrü tercih ediyorlar, imanı reddediyorlar."

(*Ve men yetevellehüm minküm*) "Sizden kim bu sözü dinlemez de, o küfrü tercih eden babaları, kardeşleri dost edinirse; (*feülâike hümü'z-zàlimûn*) işte onlar zalimlerin ta kendileridir." (Tevbe,

9/23) Zalimdirler, zulüm etmiş kimselerdir, zulüm işlemişler demektir, zalimler sınıfına kaymış, girmişler demektir.

Demek ki babası kâfirse evlat babasını dost edinmeyecek. Demek ki kardeşi kâfirse, kardeş kardeşi dost edinmeyecek. Edinmemesini Allah emrediyor:

"—Dost edinmeyin. Küfrü tercih ediyorlarsa, imanı reddediyorlarsa, küfre mukabil imana taraftar oluyorlarsa onları dost edinmeyin! Kim onları dost edinirse onlar da günahkâr olmuş olur, zalim olmuş olur. Sakın böyle bir şey yapmayın!"

Onun için sahabe-i kirâmın çoğu, annelerinin, babalarının evlerini bıraktılar. Anne babalarının ısrarına rağmen küfre gelmediler, dönmediler; Peygamber Efendimiz'in yanında yer aldılar.

Meselâ, Musab ibn-i Umeyr RA... Çok zengin bir ailenin biricik çocuğuydu; çok soylu, çok güzel, mübarek bir insandı. Allah şefaatine erdirsin... Müslüman olunca anası çok naz yaptı ona, çok ısrar etti, çok takıldı, asıldı. Dedi ki:

"—Babalarının, dedelerinin dininden ayrılma, İslâm'a gitme, tekrar dön, vazgeç, bırak, Muhammed'in yanından ayrıl! Bak yemek yemeyeceğim, kendime kast ederim."

Böyle tehdit etti. Annelik hatırını ortaya koydu. Musab ibn-i Umeyr, çok kibar bir çocuktu, çok iyi bir insandı, çok iyi ahlâklıydı.

"—Bak anneciğim, bana böyle ısrarda bulunma! Senin bin tane canın olsa, bin tane canına kıysan ben yine imanı bırakamam, Rasûlüllah'ın yanından ayrılamam, bana böyle yapma! " dedi.

Annesi baktı ki hiçbir şey para etmiyor.

Ankara İlahiyat'ta hocayken bizim talebelerden birisi geldi. Bana buna benzer bir durum anlattı. Anası babası bunun karşısındalarmış, Müslümanlığını istemiyorlarmış. Eve almıyorlarmış, evlatlıktan reddediyorlarmış.

"—Hocam, ben ne yapayım?" dedi.

Ben de dedim ki:

"—Sen annene babana bir mektup yaz. De ki: Anneciğim, babacığım, ben sizi çok seviyorum, ben İslâm'dan imandan

aldığım terbiyemle size hizmet etmek gerektiğini de biliyorum, itaat etmek gerektiğini de biliyorum ama sizi de beni de yaratan Allah'ın kulu olduğumdan Allah'a itaat daha önde geldiğinden; 'Allah'a itaat etme bizim yanımıza gel!' derseniz, beni imanımdan vazgeçirmeye çalışırsanız onu yapamam. Sizi seviyorum ama yapamam. Çünkü Allah'ın hakkı en büyük. Hepimizin üzerinde, hepimizin Allah'ı dinlememiz lazım. Beni böyle bir tercihe zorlamayın. Bana böyle baskı yapmayın. Ben dindarlığımı sürdüreyim, size de evlatlık yapmak isterim. Ama 'Dininden vazgeç, İslâm'ı bırak, ibadeti terk et!' derseniz bunu yapamam.' diye durumunu güzelce anlat!" dedim.

Mektup yazmış; o mektup evde o kadar tesirli olmuş ki bütün ev halkı tevbekâr olmuş. Ağlamışlar, evin içinde fırtınalar olmuş. Sonra da hepsi doğru yola geldiler. Hatta hep beraber hacca gittiler.

Demek ki böyle dememiz lazım. O zaman da öyle dediler. Sahabe-i kirâm; annesi ve babası olsa, kardeşi olsa bile imanı reddediyorsa:

"—Dinimizi bırakamayız, İslâm'dan ayrılamayız, sizi dost edinemeyiz." dediler.

d. Cihadı Terk Etmenin Cezası

Sonuncu âyet-i kerîmeyi okuyorum. Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'e emrediyor:

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا
أَحَبَّ إِلَيْكُم مِنَ اللهِ وَ رَسُولِهِ وَ جِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى
يَأْتِيَ اللهُ بِأَمْرِهِ ، وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (التوبة:٢٤)

(*Kul*) "Ey Rasûlüm, mü'minlere söyle, bildir: (*İn kâne âbâüküm*) Eğer babalarınız, (*ve ebnâüküm*) ve evlâtlarınız,

oğullarınız, (*ve ihvânüküm*) ve kardeşleriniz, (*ve ezvâcüküm*) ve eşleriniz, karılarınız, (*ve aşîretüküm*) ve kabileleriniz, aşiretleriniz, (*ve emvâlüni'ktereftümûhâ*) ve kazandığınız, biriktirdiğiniz mallar, (*ve ticâretün tahşevne kesâdehâ*) bozulmasından, sarsılmasından, kesada uğramasından korktuğumuz ticaretler, (*ve mesâkînü terdavnehâ*) hoşunuza giden meskenleriniz, hoşnut olduğunuz güzelim evleriniz, (*ehabbe ileyküm*) size daha sevimli geliyorsa; (*mina'llàhi ve rasûlihî*) Allah'tan ve Rasûlüllah'tan, (*ve cihâden fî sebîli'llâh*) ve Allah yolunda cihad etmekten size daha tatlı geliyorsa; (*ve terabbesû*) o zaman başınıza gelecekleri bekleyin bakalım! (*Hattâ ye'tiya'llàhu bi-emrihî*) Allah sizlere ne felaket getirecek diye bekleyin bakalım! (*Va'llàhu lâ yehdi'l-kavme'l-fâsikîn*) Allah fasık olan insanları, grupları hidayete erdirmez; onların başına felâketler yağar." buyuruyor.

Bu ayet-i kerime çok mühim bir ayet-i kerimedir. Onun için ezberletmeye çalışıyorum.

Allah CC Rasûlüne emrediyor:

"—O müminlere de ki babalarınız, evlatlarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, kavim kabileniz, mallarınız, ticaretiniz ve beğendiğiniz meskenler..." Sekiz şey sayıyor. "'Bunlar Allah'tan, Rasûlüllah'tan ve Allah yolunda cihad etmekten size daha sevimli geliyorsa, başınıza felâket gelecek!' diye söyle onlara."

Demek ki mü'min nasıl olmalı? Allah'ı ve Rasûlünü bütün bunlardan daha çok sevmeli. Allah'ı daha çok sevmeli, Rasûlünü hâkeza aynı şekilde daha çok sevmeli ve Allah yolunda cihad etmeyi tercih etmeli; bunları tercih etmemeli!

Nedir bunlar?

(*Âbâüküm*) Babaları… (*Ve ebnâüküm*) Ve evlâtları… Kâfirse… Mekke'de kalmış babası kâfir, oğlu kâfir.

(*Ve ihvânüküm*) "Ve erkek kardeşleri… (Ve ezvâcüküm) Eşleri… (Ve aşîretüküm) Bağlı olduğu aşireti, kabilesi."

(*Ve emvâlüni'ktereftümûhâ*) "Biriktirdiği malları… (*Ve ticâretün tahşevne kesâdehâ*) Bozulur diye korktuğu, kurulu düzeni, ticareti…

(*Ve mesâkînü terdavnehâ*) "İçinde yaşadığı güzelim köşkleri, beğendiği, sevdiği köşkleri…"

Allah'tan, Rasûlüllah'tan ve Allah yolunda cihad etmekten daha hoş geliyorsa, onları tercih ediyorsa; o zaman Allah o kimseleri tehdit ediyor:

"—Beklesinler bakalım, başlarına ne felâketler yağdıracağımı görsünler!" diye bildiriyor.

Sahabe-i kirâm, tabii imanlarının gereği olarak bu âyet-i kerîmenin ışığında aynen emirlere uygun olarak davrandılar. Mü'min olan evlat, Mus'ab ibn-i Umeyr gibi ailesinden ayrıldı, zenginliği bıraktı Medine-i Münevvere'ye hicret etti. Bir ailenin tek çocuğu oldu artık. Çünkü annesi babası müslüman olmamış.

Bazısında baba müslüman oldu, evlat kâfir olarak kaldı. Kimisinin karısı razı olmadı hicrete; karısı kaldı, o hicret etti. Evlerini barklarını, ticaretlerini, mallarını bırakıp geldiler.

Suheyb-i Rûmî Hazretleri Mekke'de esnaftan, eli iş gören sanatkâr bir kimseydi, zırh filan yapardı. Mülayim bir kimseydi. Çalışmıştı, çok para kazanmıştı. O da hicret ayetleri gelince hicret

etmek istedi, parasını pulunu ayarladı.

Ama Mekke'nin müşrikleri de hicret edenleri engellemek için kulaklarını dikmişler, çok dikkat ediyorlardı. Şüphelendikleri insanı takip de ediyorlardı. Süheyb-i Rûmî Hazretleri Mekke'den çıkınca bir de baktı ki, peşine Mekke'nin efeleri, çeteleri takıldı.

Gitti, gitti... Arkasına bakıyor; kendisini takip ediyorlar. Hemen bir kayanın arkasına saklandı, kendisine siper etti. Dedi ki:

"—Ne istiyorsunuz, peşimden ne geliyorsunuz?"

Dediler ki:

"—Yâ Suheyb! Sen bizim aramıza esir olarak geldin, çalıştın çabaladın, para kazandın, zengin oldun. Paralarını biriktirdin, altınları keseye doldurdun, şimdi kalkıp gidiyorsun."

Hırsızlık mı yaptı? Kendisi çalıştı, kazandı. Söyledikleri laf mı? Ama Suheyb-i Rûmî Hazretleri, "Sizin bu söylediğiniz mantıksız!" demedi. Dedi ki:

"—Siz benim bu paraları toplayıp götürdüğüme mi kızıyorsunuz?"

"—Evet."

"—Alın paraları; bunların hepsini size vereceğim. Ama razı olmazsanız, bilirsiniz ki çok güzel ok atarım, attığımı da mutlaka vururum. Yanımda da bir sürü ok var. Bunlar bitinceye kadar sizinle çarpışırım. Razı mısınız?" dedi

"—Tamam." dediler.

Keseleri fırlattı. Onlar da paralara köpekler gibi üşüştüler:

"—Oh, paraları aldık!" diye sevindiler.

Suheyb-i Rûmî de yoluna rahat rahat devam etti. Medine-i Münevvere'ye geldi. Peygamber Efendimiz SAS buyurdu ki;

"—Suheyb kâr etti, Suheyb doğru yaptı, Suheyb daha kârlı çıktı."

Onun paraları verip de hicreti tercih etmesini Peygamber Efendimiz medh u senâ eyledi. Ticaretini bıraktı, evini barkını bıraktı, biriktirdiği parayı pulu bıraktı, Süheyb-i Rûmî hicret etti. Birçok kimse böyle yapmıştır. Bunlar bizim için ibrettir.

Burada çıkacak ana fikir şudur:

İnsanın asıl görevi, Allah'a kulluk yapmaktır. Asıl iş,

Müslümanlığı tam yapmaktır. Müslümanlığı tam yapmak nerede mümkün oluyorsa oraya gitmek lazım! Nerede Müslümanlığı yapma imkânı kalmıyorsa, oradan hicret edip öbür tarafa gitmek lazım!

Ayrıca görevi yoksa…

"—Ayrıca görev ne demek?

Diyelim ki birisi görevlendiriliyor, falanca yere elçi gidiyor. Bu ayrı görevlenme durumu ayrı.

Görevi yoksa, sade vatandaşların ne yapması lazım? İslâm'ı daha iyi yaşayabileceği yere gitmesi lazım. Mühim olan İslâm'ı yaşamak.

Eğer İslâm'ı yaşamanın mümkün olduğu yere gitmez de, İslâm'ın yaşanmadığı yerde kâfirlerle yaşamaya razı olursa, sonuç ne? Öyle insanlar ne olacak? Cehenneme atılacak. Âyet-i kerîmede öyle bildiriyor.

Onun için hepimiz, dinimizi en güzel şekilde yaşamaya gayret edelim! En güzel şekilde yaşamayı amaç edinelim! En güzel yaşatmanın sağlanacağı tertibi, düzeni, mekânı, yeri, mahalleyi, köyü sağlayalım! Ömrümüzü Allah'ın rızasına uygun ibadetleri yaparak geçirelim! Âsi olarak, günah işleyerek, haramlara bulaşarak, dinsizlerin, imansızların, zalimlerin, kâfirlerin, müşriklerin içinde yaşayıp, çoluk çocuğumuzu kaybetmeyelim, kendimizi zarara sokmayalım!

Allah hepinizden razı olsun…

23. 12. 1997 - Avustralya

23. SABAH NAMAZINI CAMİDE KILMAK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd.

a. Sabah Namazından Sonra Zikir

İmâm-ı Tirmizî'den hasen bir hadis-i şerif. Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:[42]

مَنْ صَلَّى الْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ ، ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ ، كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ (ت. حسن عن انس)

RE. 426/14 (*Men salle'l-fecre fî cemâatin*) "Kim sabah namazını cemaatle camide kılarsa, (*sümme kaade yezküru'llàhe hattâ tatlua'ş-şems*) sonra Allah'ı zikrederek zamanını değerlendirmek sûretiyle, güneş doğup kerahat vakti çıkıncaya kadar oturursa... (*Sümme sallâ rek'ateyn*) Kerahat vakti geçtikten sonra, kalkıp iki rekât namaz kılarsa; (*kânet lehû keecri hàccetin ve umretin tâmmetin, tâmmetin, tâmmeh*) böyle oturmak, bu ibadeti yapmak, ona o gün tam bir hac ve umre yapmış gibi sevap kazandırır; tam bir hac ve umre yapmış gibi, tam bir hac ve umre yapmış gibi..."

---

[42] Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.481, no:586; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.9; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.808, no:21508; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.496, no:22727.

Bu nasıl olacak? Bir; sabah namazının cemaatle kılarsa. Sabah namazını evde kılmak bir noksanlıktır. Kılmak iyi bir şey de sabah namazını bir insanın evde kılması noksanlıktır.

Çünkü Peygamber SAS Efendimiz yatsı ve sabah namazlarını camide olmaya çok dikkat edin, buyuruyor. Çünkü bu iki namaza münafıklar gelemezler, münafıkların durumuna düşmeyin, diyor. Bu iki namaz münafık olmamanın göstergesidir. Bir insan yatsı ve sabah namazlarına gelebiliyorsa münafıklık alameti üzerinde yok mânasına geliyor. Sabah namazını kılacak ama camide cemaatle kılacak.

Sonra oturup zikrullahla meşgul olacak. Sonra kalkıp iki rekât namaz kılarsa, bir hac ve umre sevabı kazanıyor.

"—Camilerin hepsi kubbeli ve minareli mi olmalıdır?"

Hayır! Peygamber SAS Efendimiz hadîs-i şerîfinde bildiriyor ki:

Allah bana tüm yeryüzünü, toprağı mescid kıldı ve temizleyici malzeme kıldı. Temizleyici malzeme kıldıdan maksat şudur: İnsan

çölde su bulamadığı zaman teyemmüm abdesti alıyor, toprağa vuruyor elini. Ellerini ve yüzlerini mesh ediyor. İki darp bir niyet, yüzleri ve elleri toprağa sürmek. Remiz olarak, yani su olmadığı için tam bir temizlik olmuyor ama temizleniyor insan. Hem gusülden temizleniyor, hem abdestsizlikten temizleniyor.

Bir insan çölde giderken yıkanması icab etse, gusül icab etse… Uyudu uyandı, gusül icab etse... Su yok, toprağa eline *"Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm"* diye vurup, silkeleyip yüzünü mesh yapmak, bir daha vurup silkeleyip iki kolunu mesh ederse toprak bile değmiyor, toprağı bile silkeliyorsun. Bu hareketle gusül abdesti, namaz abdesti alınmış oluyor, su olmayan yerde. Su olan yerde değil. Suyun yerine geçiyor. Onun için "Yeryüzü bana mescid ve abdest alma malzemesi kılındı." demiş oluyor Peygamber Efendimiz.

Bu bir ruhsattır. Müsaadedir, nimettir, genişliktir, rahatlıktır. Çünkü nerede olsa namaz kılabilir bir insan. Hatta tarlasında çalışan bir çiftçi, namaz vakti gelir, suyu varsa suyla, su yoksa teyemmüm ile abdestini alır. Dağın başında ezan okur, kamet getirir, namaz kılarsa onun sevabı 1'e 50'dir. Mahalle mescidinde kılmaktan bile daha sevaplı. Mükâfatlı oluyor,

Dağın başında ezan okunmuş oluyor, gördüğü görmediği mahlûklar etrafına toplanıyor. Çünkü oralar boş değil, orada görünmeyen mahlûklar var. Oralarda ezan okunmuş olduğu için; Allah'ın en büyüklüğünü, ekberliğini, varlığını, birliğini şehadet ettiğini söylediği için dağın başında kendi başına namaz kıldığı zaman bile 50 misli sevap alır.

Demek ki her yer mescid olabilirmiş. Bir lokal bile, bir zamanlar bilardo oynanan, iskambil oynanan daha başka tarz toplantı, eğlenceli keyifli işler yapılan yer bile ezan okunursa mescid olur. Bu köyceğizin, obamızın, yaylamızın, mescidi burası. Ne yapalım, başka yok. Toowoomba'da başka mescid olsaydı, oraya gitmemiz gerekecekti. Yok. Burası mescid. Cemaatle namazı kıldık, oturup zikrullahla meşgul olacağız.

b. Zikir Ne Demek?

Zikrullahı izah edeyim size: Oturup zikrullahla nasıl meşgul olunur, zikrullah nedir? *Zikir*, Arapça'da hatırlamak demek. (*I have remembered*) "Tamam, tamam hatırladım." *Remember*, hatırlamak demek. Hatırlamaya vesile olan her şey zikirdir. Zikir diye adlandırılmıştır hatta Kur'ân-ı Kerîm'de ve hadîs-i şerîfte.

Mesela insanın dili ile Allah'ın çeşitli isim ve sıfatlarını söylemesi zikirdir. *Allah Allah Allah, La ilâhe illa'llah, Lâ ilâhe illa'llah… Yâ Hayyu yâ Kayyum, yâ Hayyu yâ Kayyum… Yâ Hay, yâ Hay, yâ Hay… Yâ Latif, yâ Latif, yâ Latif…* Hepsi zikirdir.

Çünkü, söz hatırlamaya vesiledir. Söz hatırlamanın anahtarıdır, ifadesidir. Ekseriyetle insan söylediği sözü kulağı duyar. Bazısı duymaz ama ne söylediğini umumiyetle ağzından çıkanı idrak ediyor da, içeride düzenliyor da öyle söylüyor. Konuşmak bir zihni faaliyetin sonundadır. Durup dururken insan konuşmaz. Ağzından çıkan ses vurgularının, ses topluluklarının, kümelerinin anlamı var. Bu anlamlarla insanlar birbirleriyle anlaşıyor. Bir şey düşünüyor, karşısına anlamı iletmek için sesler çıkartıyor.

Bütün varlıklar böyle. Balinalar denizin içinde bir takım sesler çıkartıyorlarmış, bunu tesbit etmişler. Onlarla anlaşıyorlarmış, her mahlûk böyle, kuşlar da öyle. Başka hayvanlar öyle.

Bülbülün öttüğü nedendir? Eşini çağırıyor da ondandır. O da bir haberleşme. Demek ki, Allah'ın ismi ve sıfatlarını söyleyince, hafızamızda bir hatırlama olduğu için söylüyoruz. Bu bir.

Bir de çok iyi hatırlayamıyor tek tek insan. Söyleye söyleye hatırlama kuvvetlenir. Bu da ters dönüşümdür. Yani insan hatırladığı için söylüyor bir; söyleye söyleye de hatırlaması kuvvetlenir, iki. Ezberi kuvvetlenir. Onun için şaka yapmışlar eski medrese talebeleri:

Et-tekrâru ahsen;
Velev kane yüz seksen.

Bu, yarısı Türkçe yarısı Arapça kelime oldu, alaca oldu. (*Et-tekraru ahsen*) Arapça burası, tekrar en iyidir. (Velev kâne yüz seksen) Yüz seksen de Türkçe. Ama ses uyumlu olduğu için bu şakayı yapmışlar. "Yüz seksen kere de olsa, tekrar güzeldir, iyidir."

Hakikaten de öyledir. Tekrar; hafızanın kuvvetlenmesi, bir şeyin ezberlenmesi için usul. Tekrarla ezberler insan bir şeyi. Ezberlediğin şeyi hatırda tutmak kolay değil. Ezberlemekle beraber unutmak da vardır. İnsan ezberlediği şeyi unutur. Hatta hanımının, "Çarşıdan şunu şunu al, tamam mı bak, unutma ha!" dediği şeyi, "Tamam tamam, unutmam!" dediği şeyi bile çarşıda unutur. Aklına gelir sonra:

"—Ya, hanım bana bir şeyler al demişti. Neydi onlar? Tüh be unuttum. Eve gidince halimiz ne olacak?"

Hatırlamak ve unutmak beraber gider. Birbirinin arkadaşıdır.

Bir taraftan depoya, bilgi hazinesine bilgi gelirse; bir taraftan da gidiyor, unutuluyor. Unutmak da bir şey, hatta bazen bir nimet. Niye Allah unutmayı yaratmış? Yaratmasaydı da hiçbir şeyi unutmasaydık. O zaman hayat zehir olurdu. Acıları da unutmazdın, mahvolurdun. İnsan unutuyor da biraz rahat ediyor. Her an, en korkunç hakikatler, en büyük hakikatler gözünün önünde olsa insan iştahını kaybeder, yemek yiyemez. Tekrar bir taraftan hafızayı kuvvetlendirir.

Zikrin de, yani tekrarın da *Allah Allah, Sübhana'llah, Elhamdü lillâh, Allahu ekber, Hasbuna'llah* ve saire sözlerinin tekrarının da lafız olarak geriye dönük olarak hafızayı kuvvetlendirmesi vardır. Onun için güzel bir söz var deniliyor ki:

اَلذِّكْرُ بِالتَّذَكُّرِ

(*Ez-zikru bi't-tezekküri*) "Zikir tezekkürle olur."

Ne demek? İnsanın Allah'ı hatırlaması, hiç unutmaması, Allah'ın hep insanın aklında olması tekrarlama sonucunda, zikrin insanın içine yerleşmesi sonucunda olur. Zorlayarak yaparsın, olmuyor olmuyor derken, olur. Tekrar ede ede yerleşir.

Tasavvufun bu işteki mantığı da budur. Çok zikir yapacak, çok zikir yapacak, kalbine iyice nakşolacak, hafızasına zihnine nakşolacak, hiç unutmayacak. Hatta uyurken bile unutmaz, uyurken bile zikreder. Neden? Çok zikrede ede bu hâle alışır. Artık uyurken bile zikreder. Yatar zikreder, kalkar zikreder, yürür zikreder, her zaman zikreder. Bu tekrarın insanda meydana getirdiği bir sonuç.

Demek ki, zikir bazı sözleri tekrar tekrar söylemek ile oluyor. Çünkü hatırlamaya vesile oluyor. Hem söylemek hatırladığı için oluyor hem de söyleye söyleye hatırlama kuvveti deniliyor. İkili bir iş var.

Sonra Kur'ân-ı Kerîm'in ayetlerinin hepsi zikirdir. Kur'ân-ı Kerîm okumak zikir yapmaktır. Mesela gelse buraya açsa Kur'ân-ı Kerîm'i, Bakara Sûresi'ni okusa zikirle meşgul oldu demek. Kur'ân-ı Kerîm zikirdir, neden? Kur'ân-ı Kerîm'in ayetlerini Allah indirdi. Ondan okudukça, ondan dinledikçe Allah'ın kelâmı konuşulmuş, dinlenmiş oluyor. Allah hatırlanmış oluyor, onun için Kur'ân-ı Kerîm zikirdir.

Kur'ân-ı Kerîm hakkında bir âyet-i kerîmede Allah celle celâlüh buyuruyor ki:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (الحجر:٩)

(*İnnâ nahnü nezzelne'z-zikre ve innâ lehû lehàfizùn*) "Kur'an-ı Kerim'i biz indirdik; onun hıfzedilmesi, korunması da bize aittir. Kıyamete kadar onu biz koruyacağız." (Hicr, 15/9)

Türkçe'de azamet ifade etmek için insan ben der. Meselâ:

"—Ben emrediyorum bu böyle olacak."

Arapça'da bu mânayı ifade etmek için kişi biz der, sanki kendisi pek çok şahıstan müteşekkil gibi.

"—Biz emrediyoruz, böyle olacak." der.

Emirde iştirakten dolayı değildir o. Kendisi birçok kişinin yerine geçiyor gibi olduğundan "Biz" diye kullanılıyor.

Demek ki Arap dilinde ululuk, azamet sigası azametli söyleyiş şekli "biz" diye kullanılıyor. Onun için Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de "Kur-an'ı biz indirdik. Onu biz koruyacağız." diyor. Allah'a birileri yardım edecek de hep birlikte mi koruyacaklar? Haşa sümme haşa, şeriki, naziri yok kendisi söylüyor. "Şerikim nazirim yok, ne istersem onu yaparım. Gücüm kuvvetim her şeye yeter." diyor. Azametinden dolayı diyor. Arap dilinin özelliğinden dolayı diyor. Ben demek yani.

"Ben indirdim Kur'ân'ı Kerîm'i ben koruyacağım." Kur'ân-ı Kerîm demiyor dikkat ederseniz burada, zikri ben indirdim diyor. Neden? Kur'ân-ı Kerîm zikirdir de ondan. Fâtiha'sından

Muavvizeteyn'ine kadar zikirdir. Tek bir ayeti de zikirdir. Bir ayetin bir bölümü de zikirdir.

Demek ki insan Kur'an okursa, sabah namazından sonra zikir etmiş olur. Oturup eline tesbihi alır da, "*Sübhana'llah... Elhamdü li'llâh.., Allàhu ekber* ve saire çeşitli sözleri tekrar ederse; o da zikir olur.

Sonra din ilimlerinin, dinî bahislerin söylenmesi, dinlenmesi zikirdir. Çünkü hatırlatmaya sebep oluyor, hatırlamaya sebep oluyor. Onun için, benim namazdan sonra dinî bilgi vermem de zikirdir. Buraya çıkıp bağdaş kurup oturup önüme mikrofonu getirtip bilgi vermem; bu da zikirdir.

Neyi konuşuyoruz? Allah'ın dinini, ahkâmını, hadis-i şerifleri, ayet-i kerimeleri konuşuyoruz. Havadan sudan sohbet etmiyoruz. Kahve sohbeti yapmıyoruz, eğlence değil. Yaptığımız ne? Dinî konuşma... Dinî konuşma da zikir sayılır.

Bütün dini ilimler zikirdir. Onun için sabah namazından sonra müderris gelse otursa, medrese öğrencileri de karşısına dizilse rahlelerini koysalar, bir bahsi açsalar; hudutta miras taksimi bölümü. Birisi ölürse İslâm'da onun malları nasıl taksim edilir. "Bu maddî bir şey hocam, para pul işi. Bir kişi bu birisi ölecek de onun paralarını kimler yiyecek. Onların hesabı bu, maddî bir şey, bunun dinî tarafı yok." Dinî tarafı var. Dinî tarafı malın taksiminin şeklinde.

Allah CC miras taksimi için ölçüler vermiş. Bir adam ölür de arkada hanım ve çocuklarını bırakırsa, malın taksimi şöyle olacak. Sekizde birini karısı alacak, geriye kalanını erkekler kızların iki misli hisse almak üzere çocuklar paylaşacaklar. İki kız, iki erkek var; geriye kalan altıya bölünecek. İki iki erkek çocuklara verilecek. Diğer iki kız çocuklara verilecek; altı olacak. Bu zor bir hesap değil. Hele şimdi çok basit bir şey...

Eğer çocuğu olmazsa, kadına verilecek miktar değişir. O zaman dörtte bir alır kadın. Bu meseleleri konuşmak için hocaefendi diyor ki:

"—Feraiz şunlardır. Kişiler söyle şöyle miktarda alması lazım, miras şöyle şöyle bölünecek."

Bu konular maddî konular olduğu halde, taksimin şekli

Allah'ın rızasına uygun taksim olduğundan, bu da dinî bakıştır. Bu da zikirdir.

"—İlm-i feraizi öğrenin!" diyor Peygamber Efendimiz.

Mirasın nasıl takdim edileceğini çok iyi bilirdi sahâbe-i kirâm. Hz. Âişe Annemiz çok iyi bilirdi, başkaları gelir sorardı. Tıkır tıkır hesap yapardı, kolay değildi, bazen zorlaşırdı işler. Nisbetler bölüştürme zorlaşır. Köprüler yapardı. Demek ki dinî ilimlerle meşgul olmak da zikirdir.

Onun için, Kur'an okusaydık da zikir olurdu. Ben dinî konular anlatıyorum, siz dinliyorsunuz; bu da zikirdir. Hiçbirimiz ses çıkartmasaydık, hepimiz boynumuzu bükseydik, gözümüzü kapatsaydık, tesbihi elimize alsaydık, zikirleri çekseydik, o da zikir olurdu.

Zikir olan başka ne var? Namaz da zikirdir. Namaz mükemmel bir birleşik zikirdir. Yani basit değildir. Toplu çeşitlerin toplanmış olduğu mükemmel bir birleşik zikirdir. Basit değildir. Neden? *Allàhu ekber* zikir... *Sübhàneke ve bi-hamdik* zikir... El-hamdü-li'llâhi rabbi'l-âlemîn zikir... *Sübhàne rabbiye'l-azim*, *Sübhàne rabbiye'l-a'lâ* zikir... *Et-tahiyyat* zikir... Rekâtlarda okunan Kur'ân-ı Kerîm, salât u selâm zikir... *Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah* zikir... Namaz tepeden tırnağa, başından sonuna zikirdir. Her şeyi ile zikirdir.

Ama dinimizin bir kuralı var, sabah namazından sonra namaz kılınmaz. Güneş doğup, belli bir seviyeye yükselinceye kadar namaz kılınmama zamanı vardır. Günde üç tane böyle kerahat vakti vardır: Bir, sabah namazından sonra... İki, öğleden önce... Üç, akşam güneş batarken. Güneş doğarken, güneş tepedeyken, güneş batarken... Bu vakitlerde namaz kılınmaz. Diyelim ki bir insan uyumuş kalmış, çok yorulmuş, gece çok sohbet etmiş. Sabah namazına kalkamamış...

Gece sohbeti mekruhtur, doğru değildir gece çok sohbet etmek. Yatsıdan sonraki konuşmalar zararlıdır. Neye zararlıdır hocam?

Gece namazı kılmaya zararlıdır. Çünkü kalkamaz gece namazına insan, teheccüde kalkamaz, sevabı kaybeder. Sabah namazına gelemez, kaybeder. Neden? Geç yattı da ondan. Film seyretti, maç seyretti, Muhammed Ali'nin falanca ile yaptığı

galibiyet maçını seyretti yattı uyanamadı. Yatsıdan sonra hemen erken yatsaydı uykusunu alacaktı. Gece kalkacak da abdest alacak da namaz kılacak da teheccüde kalkacaktı. Sevap kazanacaktı, camiye erken gelecekti. Sabah namazını burada kılacaktı falan.

Yapamadı bunları, bir uyandı saate bir baktı ki:

“—Hay Allah, sabah namazını kılamamışım. Kerahat vakti olmuş, hay Alla, tüh be! Güneş doğdu ya kaçırdım. Ne kadar mahçup oldum, üzüldüm.” falan.

Gidip abdest alıp namaz kılabilir mi o arkadaş? Kılamaz. Neden? Kerahat vakti de ondan.

Abdestini alsın, beklesin biraz. Kur’an okusun, tesbih çeksin:

“—Tevbe yâ Rabbi! Bir daha yapmam, tövbeler olsun yapmayacağım. Şeytana bir sefer kandım, bir daha kanar mıyım? Aklımı başıma topladım, bundan sonra kanmam ben.” desin.

Ondan sonra güneşin doğmasından yarım saat falan geçince kerahat vakti gider. Bunun bir hesabı vardır, takvimlerdeki ince hesabını boş verelim. Toptan pazarlık yapalım, küsuratı boş verelim. Güneşin doğması dakikasından yarım saat sonra kerahat vakti çıkar. Bitti, o kadar bir şey. O zaman, adam vaktinde kılamadığı namazı kılabilir. Demek ki o arada kılamaz.

Onun için, biz de bu hadîs-i şerîf’i uygulamak istesek de sabah namazını kıldıktan sonra oturup zikrullah ile meşgul olurken Kur’an okuyabiliriz, tesbih çekebiliriz dinî ilimleri konuşabiliriz. Vaaz dinleriz falan ama bu arada namaz kılamayız, sonra kılarız.

Ne zaman çıkıyor kerahat vakti? Güneş ufuktan bir mızrak boyu yükseldiği zaman kerahat vakti çıkar. Ne yapsınlar, o zaman ölçü yok. Geceyi anlatmak için ölçü lazım. Her şeyin birimi vardır, ölçeği vardır. O zaman ellerinde mızraklar varmış.

Ne zaman çıkıyor kerahat vakti? Güneş ufuktan bir mızrak boyu yükseldiği zaman kerahat vakti çıkar. Ne yapsınlar, o zaman ölçü yok. Geceyi anlatmak için ölçü lazım. Her şeyin birimi vardır, ölçeği vardır. O zaman ellerinde mızraklar varmış. Bir mızrak boyu güneş yükseldiğinde kerahat vakti çıkar biz mızrak falan bilmiyoruz. Biz mızrağı biliyoruz da boyu ne kadar? Güneş bir mızrak boyu yükseldi mi? Anlamak da anlatmak da kolay değildir.

Ama alimin birisi demiş ki, dik durursun veya ayakta durursun. Çeneni göğsüne yapıştırırsın, şöyle bakarsın güneş doğduğu zaman… Kaşının üstündeyse güneş, artık böyle bakınca bir güneş göremiyorsan, kerahat vakti çıkmıştır. Yani yatay durumda biraz yükselmiş oluyor.

İlm-i heyet yani astronomi bilginleri de diyorlar ki, güneş ufuktan şu kadar derece yükseldiği zaman, kerahat vakti çıkar. Biz dereceyi mereceyi ölçemeyiz. Bize bu güzel, yani çenesini göğsüne dayayıp göremiyorsak güneş göğe çıkmış tamam, kerahat vakti geçmiş.

Veya bir başka söz söylemişler. Güneş ilk doğduğu zaman ve batarken seyredilebilir. Portakala benzer, tepsiye benzer, elmaya benzer, yuvarlak bir şeye benzer. Bakabilirsin ama, bir zaman sonra bakamazsın.

Bakma, tavsiye de etmem çünkü güneşe ışıklar kuvvetlendiği zaman bakınca, göze zarar. Gözün kör olur, Allah saklasın fazla baktığın zaman. O zaman bakılmaz. Güneşin sarılığının gidip de bakamayacak hâle geldiği zaman kerahat vakti çıkmıştır. Sarılık gitmiş, bakılamıyor; artık o zaman kerahat vakti çıkmıştır. İki rekât namazı o zaman kılabilirsiniz.

Zaten Peygamber Efendimiz ne buyuruyor:

"—Kim sabah namazını cemaatle kılarsa, sonra oturup zikrullahla meşgul olursa, sonra kalkıp iki rekât namaz kılarsa; tam bir hac ve umre sevabı kazanır, bir... Rızkı bol olur, iki…"

Ne demek rızkı bol olur? Allah çok nimet verir. Nimet gönderir. Nasıl gönderir. Kanat takar öyle gönderir. Işınlar öyle gönderir Ahmed'i Mehmed'i vesile eyler, öyle gönderir. Rızık gelip senin kapına, öyle gönderir. Hiç şaşırma, nasıl gönderirse gönderir.

Rezzak olduğu için, alemlerin rızkını veren Mevlâmız rızkı çoğaltır. Ne kadar çoğaltır. Çarşıyı, pazarı, şehirleri, kasabaları, ufukları, dağları, ovaları dolaşıp da ticaret yapmış olmaktan daha fazla rızık verir. Sofrası bereketlenir, kesesi bereketlenir. Evi nimet dolar, nimetleri nereye koyacağını şaşırır. Sabah namazından sonra ibadet etmenin böyle bir mânevî özelliği vardır, insanın rızkı bol olur.

c. Hayra Harcanan Para

Rızık nedir? Mehmet Zahid Kotku Hocamız derdi ki:

“—Rızık insanın boğazından geçen şeydir.”

Şişeye koyup da dışından yaladığın değil. Bankada duran değil. Bir insan kendi parasını, nimeti alıp da yiyorsa, o rızıktır. Yemiyorsa para kendinin değildir. Paraya hizmet ediyorsa, o para kendisinin değildir. Kimin? O paralar mirasçının. O paraları mirasçılar yiyecek. Sert bir şeyi ısırdığı zaman, kütür kütür ses çıkar ya, öyle çatır çutur yiyecek.

Bizim muhitte bir zengin dostumuz var İstanbul’da, Allah selâmet versin... Kalp krizi falan geçirmiş, cümle hastalarımıza Allah şifa versin... Geçmişlerimize rahmet eylesin... Kendisi çok zengin, çok hayır yaptı. Bir tane cami yaptırdı, bir tanesine daha heveslenir falan. Akıllı tüccar, cami yapacak tabii, şuradan buradan da yardım istiyor. Muzip de, şakacı. Bir hacı arkadaşına rastlamış.

Yani babasından, anasından gelen bütün mirasla iki kubbeli, iki minareli cami yaptı. Allah kabul etsin. İstanbul’un en kalabalık en işlek camilerinden birini yaptı. Muazzam bir şey, Yeşilköy havaalanına indiniz mi, şöyle baktığınız zaman ışıklandırmaya, gelin gibi görürsünüz. Kuzeyden geldiğiniz zaman sağ tarafınızda görürsünüz. İki kubbeli, iki minareli pırıl pırıl bir cami, gelin gibi… Uzaktan görünüyor.

Yolda bir hacı arkadaşına rastlamış. Hacının oğlu hayırsız, namazsız, niyazsız; babası hacı, oğlu acı, iyice acı... Fena halde, zehir gibi acı oğlu. Namaz yok, niyaz yok. Kötü huylar var, kumar var ve saire var. Babası kızıyor oğluna, adam olmadı diye, adam olsun diye ardından... Baba haklı, çocuk haksız...

Hacıya demiş ki:

“—Selâmün aleyküm!”“

“—Aleyküm selam!”

“—Nasılsın, iyi misin?”

“—İyiyim.”

“—Oğlunun sana selâmı var!” demiş.

Selâm falan yok, muzip. Hacı şaşırmış, afallamış.

“—Babama söyle, o paraları harcamasın, ben onları çatır çutur yiyeceğim!” diyor. “Sakın hayra vermesin diyor o paraları. Ben

onları çatır çutur yiyeceğim!" diyor.

Adam sinirlenmiş. Onun üzerine bilmem kaç milyon para koparmış camiye… Oğluna kızgınlığından:

"—Vay mendebur vay! Benden alacak, kumarda yiyecek bu parayı…" filan diye çıkarmış kızgınlıkla, camiye şu kadar yardım yapmış.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

"Sizin hanginiz kendi malını başkasının malından daha çok sevmez?" Peygamber Efendimiz böyle karışık bir soruyor. Yani demek istiyor ki; sizler kendi malınızı sevmezsiniz, başkalarının malını seversiniz. Hanginiz daha kendi malını sevmez hep başkasının malını seversiniz?

Hayırdır yâ Rasûlallah, hikmet var bu sözünde, anladık ama nedir nükte acaba? Ne demek istiyorsun yâ Rasûlallah? Herkes kendi malını sever, kendi malını başkasının elinde istemez, takip eder. Gözü gibi bakar. Herkes gurk tavuğun civcivleri koruyup kolladığı gibi malını korur. Ne demek yani?

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

"—Senin aklınla, kalbinle, ilminle, imanınla kullandığın, hayra hasenâta sarf ettiğin para senindir. Harcamayıp biriktirdiğin senin değildir, mirasçınındır. Mirasçı yiyecek onu. Boyuna biriktiriyorsun, mirasçı yiyecek. Sen harcamıyorsun, mirasçının malını daha çok seviyorsun. Onu kolluyorsun, bekliyorsun. Aman buna kimse dokunmasın diye mirasçı yiyecek bunları koruyuveriyorsun. Kendi malınızı sevmiyorsunuz, mirasçının malını seviyorsunuz. Onu koruyorsunuz. Ne yapacak. Kendi malını koruyup o malı hayra sarf ederse kendinin olur. Camiye verirse, hayra hasenâta verirse, hacca verirse, ibadete verirse, yoksulları gözetirse, açları doyurursa, çıplakları giydirirse, cihada yardım ederse o zaman onun olur.

Peygamber Efendimiz kurban kestirdi. Dedi ki dağıtın, kesileni dağıtın fukaraya namazdan geldikten sonra sordu:

"—Ne yaptınız kurbanı, kestiniz mi?"

"—Kestik."

"—Dağıttınız mı?"

Dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah, ön kolunu aldık kendimize eve, ötekilerin hepsini dağıttık. Bir kolu bizim oldu. Ön kol bizim oldu."

"—Bir kolu hariç hepsi bizim olmuş." dedi Peygamber Efendimiz. "Evde kalan hariç hepsi bizim oldu."

Çünkü bir insan hayrı yaptı mı artık o âhirete geçer. O hayrı hesabına geçer. İstifade olmuş olur. Yapmadığımız burada kalır.

Onun için ölüye üç kişi refakat eder, arkasından üç kişi gider. Öldüğü zaman tabutunun arkasından üç kişi gider. Hısımı, ailesi; parası pulu, malı mülkü; ibadeti taati, ameli. Bunlardan iki tanesi geri döner kabristandan. Bir tanesi ölüyle beraber mezarda kalır. Hısım akrabası, parası pulu geri döner. Mezara gitmez. Amelleri, ibadetleri, hayrâtı, hasenâtı kabirde yoldaş olarak kalır. Çoluk çocuğu geri döner, karısı kızı geri döner. Çok sevdiği, ağladığı halde, "Bizi bırakıp nereye gidiyorsun babacığım?" dedikleri halde geri dönerler. Kalmazlar orada.

Malı da artık kendisinin değil. Malı da geri döner. Malı insanın ne zamana kadar kendisinindir? Hayattayken kendisinindir, öldü

mü o da geri döner. Mirasçılar onu paylaşır. Önce borçlulara borçları verilir, ölünün borcu ödenir ama geriye kalan usulüne göre dağıtılır. İnsanın kabirde ameli yanındadır artık. Arkadaşlık yapan namazıdır, ibadetidir, zikridir, Kur'ân'ıdır, hayrıdır, hasenâtıdır.

Allah hepimizi malını, mülkünü, aklını, fikrini iyi kullananlardan eylesin... Hepimizi cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin... Maddî mânevî ziyandan, zarardan, hatadan, yanlış iş ve işlem yapmaktan, yanlış hesaplar yapmaktan, yanlış uygulamalar uygulamaktan korusun...

Bi-hürmeti habîbihî muhammedeni'l-mustafâ, ve bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

24. 12. 1997 - Avustralya

24. DİNİ İYİ BİLMEK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ... Emmâ ba'd.

Bir namazdan sonra öteki namazı beklemek sevap olduğundan bu mescidde, "Yatsı namazına kadar burada i'tikafa niyet ettim!" diye itikafın âdâbına riayet etmek arzusuyla da dolu olarak itikafa niyet ediyoruz.

Bu aradaki zamanımızı da sevaplı geçirelim diye Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şeriflerinden birkaç tanesini okuyup açıklamasını yapacağız. Böylece, "İlim öğrenmiş, ilimle meşgul olmuş ve onun sevabını kazanmış oluruz." diye düşünüyoruz.

a. Dinî Konuları Bilmek

Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri bir hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki:[43]

---

[43] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.39, no:71; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.718, no:1037; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.80, no:221; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.900, no:1599; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.92, no:16883; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.85, no:224; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I,s.291, no:89; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.232, no:666; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.329, no:755; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.117, no:1436; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.306, no:7381; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.240, no:31045; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.264, no:1702; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V, s.132; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.148, no:257; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.156, no:412; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.225; no:346; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.II, s.219, no:2259; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.457; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.120; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.506, no:7504; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IV, s.241, no:1461; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.406, no:832; Hz. Muaviye RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.28, no:2645; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.306, no:2791; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.85, no:225; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.323, no:10787; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.121; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.80, no:220; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.319, no:5424; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.II, s.76, no:810; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*,

مَنْ يُرِدِ اللهُ بِهِ خَيْراً ، يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ (حم. خ. م. حب. عن معوية ؛ حم. ت. و الدارمي عن ابن عباس ؛ طس عن عمر ؛ ه. طس. عن أبي هريرة)

RE. 447/9 (*Men yüridi'llâhü bihî hayran, yüfakkıhhü fi'd-dîn.*) "Allah bir kimsenin hayrını murad ederse, (*yüfakkıhhü fi'd-dîn.*)

---

c.XI, s.403, no:20851; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.425, no:5839; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.400, no:439; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.312, no:2368; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.224, no:345; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IV, s.248, no:1468; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IX, s.151, no:8756; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.240, no:31047; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.107; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.174; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.322, no:3288; Hz. Ömer RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.1644, no:2647; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.17, no:24175-24178.

onu dinde fakih yapar, dininin ahkâmını iyi bilen bir insan yapar."

Allah her kimin ki hayrını murad ederse; "Bu kulum hayırlara ersin, iyi bir duruma gelsin!" diye onun hakkında hayırlar murad ederse; o kulunu dinî konularda bilgili kılar, dinde fakih eyler, dinî konuları bilen kimse eyler.

Hepimiz hayatımız boyunca çeşitli bilgileri okuyoruz, görgü veya tecrübe olarak kazanıyoruz. Yıllar geçtikçe insanın bilgisi böylece artıyor, genişliyor, çoğalıyor. Yaşlandıkça bilgiler fazlalaştığı için herkes yaşlı insana hürmet ediyor, meselesini ona soruyor.

"—Ne dersin amca, benim başıma şöyle bir hal geldi? Senin fikrin nedir?" diye nasihatini alıyor.

Bilgi kazanma yolları çok çeşitli el-hamdü lillâh. İsteyen insanın da elde etmesi bu devirde gayet kolay. Bilgi öğrenme vasıtaları çoğaldı. Okuması yazması varsa, kitap okuyabilir. Okuması yazması yoksa, video seyredebilir. Görüntülü olarak, dinlemeli olarak zahmet etmeden koltuğuna yaslanarak, çayını höpürdeterek bir şeyler öğrenmesi mümkün. Yeter ki videoyu iyi seçsin; eğlence videosu seçmesin, bilgi videosu seçsin.

Ben Cidde Abdül'aziz Üniversitesi Kütüphanesi'nde araştırma yaptım. Üniversitenin gayet zengin, güzel bir video bölümü vardı. Eğlence filmleri değil, bilgisini artırmak için. Çok güzel! İnsan oradan istediğini alıp video oynatıcısına takıp oradan bilgi öğrenebilir.

Şimdi bu işler kolaylaştı, eskiden çok zordu. Alimin zamanı meselesi vardı, alimin yanına gitmek meselesi vardı. İlmi öğrenmek epeyce bir meşakkatli oluyordu. Bazen bir bilgiyi öğrenmek için Horasan'dan, Özbekistan'dan, Afganistan'dan kalkıp Mısır'a gidenler oluyordu. Mısır'dan kalkıp Mağrib'e, Fas'a gidenler oluyordu. Oradan kalkıp Yemen'e inenler, oradan kalkıp başka yere gidenler oluyordu. Tabi bunun da sevabı çok.

İlim yolunda atılan her adımın hayrı var, faydası var, sevabı var, ecri var, mükâfâtı var. Muhakkak ki onlar da bunu bildiklerinden aşk ile şevk ile ilim yolunda seyahatler yapıyorlardı.

Şimdi her şey çok kolaylaştı. Her kitabın geniş açıklamaları çıktı. Her insan evinde oturarak da dikkatli bir şekilde, muntazam bir şekilde belli saatlerde her gün bir miktar okuyarak bilgisini genişletebilir.

Benim ihvanımızdan, tanıdığım rahmetli bir kimse vardı. İstanbul belediyesinde saygın bir kişiydi. İstanbul belediyesinin müfettişlerindendi Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın. Fahrî olarak, parasız olarak, hasbetenlillah itfaiye teşkilatının mescidinde Cuma namazını o kıldırırdı. Hutbeyi o okurdu, vaazı o verirdi.

Kendisi din adamı değildi ama çok intizamlı bir insandı. Çok muntazam olarak çalışırdı. Vefat ettiği zaman hayretler içinde kaldık. Ömrü boyunca kaç tane hatim indirmişse hesabını tutmuş. Ömrü boyunca! Biz ipin ucunu kaçırdık, bilemiyoruz. Kaç tane okuduk, ne yaptık…

Soruyorlar:

"—Hocam, kaç defa hacca gittin?" filan diye.

Omuz kaldırıyorum. Ne diyeyim?

Kaç milyon kere Lâ ilâhe illa'llah demiş, hepsinin hesabı var, dökümü var. Kağıt elimize geçti. Her aldığı maaşın kaydı var. Ben maaşımı bilmezdim. Fakültede aybaşı geldiği zaman herkes maaşı almaya giderken ben de giderdim. Mûtemet bir para verirdi, imzalardım, cebime koyardım. Bilmezdim. Şimdi de sorsanız bilmem.

"—Emeklilik maaşın ne kadar?"

Bilmiyorum ki! Her şeyi muntazamdı, çok dikkatli bir insandı, çok efendi bir insandı.

Niye imamlık yapıyor?

Allah rızası için. Bir de hatırlı bir insan, kıymetli bir insan insanların önüne düşünce dinî bakımdan tesir daha fazla oluyor. Karşısındaki imam, itfaiye teşkilatındaki adam. Bakıyor ki müdürün bile ayakta durduğu, karşısında beklediği o şahıs kendisine vaaz veriyor, hutbe okuyor. Tabi o zaman tesiri büyük oluyor. Büyük insanların, ibadetleri herkesin gördüğü yerde yapması lazım.

Neden?

“—Bak, en büyük insanlar bile bu ibadetleri yapıyor.” diye bir teşvik oluyor.

Ben ortaokul talebesiyken ihvanımızdan profesörler, mühendisler vardı; ihvanımızdı, dindar insanlardı. Ben onlardan kuvvetlenirdim. Kalbim kuvvet bulurdu:

“—Bak hem mühendis, hem Avrupa’yı görmüş, hem Almanya’da kalmış, doktora yapmış; hem de beş vakit namazını kılıyor, takke giyiyor, tesbih çekiyor, aferin!” filan diye içime rahatlık gelirdi. Göğsüm kabarırdı.

“—Teknik ilimleri öğrendikleri halde namaz kıldıklarına, müslüman olduklarına göre demek ki bir bildikleri var.” diye, iyi bir şey olurdu.

Belediyede müfettiş bir insan nasıl hutbe okuyacak, vaaz verecek duruma geliyor?

Muntazam okuya okuya, birike birike insan alim olur, öğrenir. Bizim bir mühendis tanıdığımız daha var [İsmail Turan Hoca], ihvanımız, Ankara’da. Hala sağ. Şimdi Arapça tefsir kitabı yazıyor. Muazzam bir tefsir kitabı yazıyor ve dünyanın en zengin tefsir kitaplarından birisi olacak. Şu anda yazıyor. Kendisi Süleyman Demirel ile sınıf arkadaşı, inşaat mühendisi. Mühendis, ilahiyattan filan mezun değil! Hafız…

Hafız ne demek? Altı yüz küsur sayfa Kur’an’ı ezbere bilen kimse demek.

Bizim de hemşerimiz olur. Bizi sever, ben de onu severim. Bizden de yaşlı.

“—İsmail Ağabey, Kur’an’ı seksen günde ezberlemişsin diye duydum.” dedim.

“—Yok ya, bir aydan kısa zamanda ezberledim.” dedi.

Tüm Kur’an-ı Kerim’i!

İkindiden sonra evde bir zâtın hayatını okudum. Sıhah-ı Sitte’nin hepsini ezberlemiş, hadis alimi.

Sıhah-ı Sitte ne demek, biraz onu açıklayayım: *Sıhah-ı Sitte*; İmam Buhârî’nin *Sahih*’i, İmam-ı Müslim’in *Sahih*’i; Ebû Dâvud, İbn-i Mâce, Nesei ve Tirmizî’nin kitaplarının hepsine birden verilen isim.

Bu kadar hadis kitabı ki, İmam-ı Buhârî'nin kitabını biliyorsunuz. Kütüphanelerde vardır. Kur'an'ı ezbere bilmesinden ayrı bunların hepsini ezbere biliyormuş.

Hindistanlı alim; yüz yirmi yıl yaşamış. Nasib oldu Medine'de ben de elini öptüm, duasını aldım. Beni birisi götürdü:

"—Yaşayan en büyük hadis alimidir." dedi.

Altı hadis kitabı ezberinde. Ama o hadis kitapları, çok büyük eserler. Onların hepsini dizsek karşı duvara kadar gelir; ciltleri o kadar çok. Hepsini ezberlemiş mübarek.

Yalnız intizamlı bir insanmış. Sabah namazından sonra misafir kabul etmezmiş, odasına çekilirmiş. Bir sade çay içermiş. Demek az yediğinden, belki mânevî ilimlerle meşgul olduğundan da ömrü bereketlendi, yüz yirmi yıl yaşamış. Yüz yirmi!

Ben de elini öptüm, kitabını burada saklıyorum. Reklam gibi kabul etmeyin. Zekeriya Kandehlevî isimli zâtın Fezâili-i A'mâl, Amelleri Faziletleri kitabı. Alın, okuyun. Güzel bir kitap. O zâtlar da bizim tarikat bakımından akrabamız olurlar, aynı tarikate mensup kimseleriz.

Belediyede müfettiş olan bizim titiz Raif Efendi'ye dönelim. Oradan oraya geçtik. Bu zât-ı muhterem, Mehmed Zahid Kotku Hocamız'la beraber hacca gitmeye karar vermiş. İstanbul'dan kalkmışlar, Ankara'ya gelmişlerdi. O zaman hacca gitmek nadir bir olaydı, herkes hacca gidemezdi.

Şimdi hacca gitmek çok kolay. Seyahat şirketleri var, pasaport almak kolay. O zaman çok zordu. O zaman çok müstesna insanlar hacca gidebilirdi. Suud hava yolları filan yoktu. Middle East Airlines Lübnan, Ermeni hava yolları vardı. Onlarla gidilip gelinirdi.

Hiç unutmuyorum; senesi de kim bilir altmışlı seneler filan. Hocamız benim kayınpederim, Baykal Otel'de kaldılar. Ankara'da Hacı Bayram'ın hemen bu taraflarında iyi bir oteldi. Biraz yürüdün mü merdivenlerden hemen Hacı Bayram'a çıkılırdı. Hacı Bayram'a en yakın, temiz otellerden biriydi. Mehmed Zahid Kotku Hocamız saat beşte kalkacak olan havayolları uçağına yetişebilmek üzere, erkenden otelden ayrılacaklar. Biz de gittik.

Bizim eve gelmedi. Kayınpederim, eşimin babası ama bizim eve gelse sığmazlar, otelde arkadaşlarıyla kaldılar. Yol arkadaşları da rahmetli oldu. Biz de onları uğurlayacağız. Gittik. Otelin alt katında, misafir salonunda bekliyoruz… "Lobi" diyorlar ya. "Lobi" deyince benim aklıma fasulye geliyor. Çünkü eskiden fasulyeye "lobye" derdik hep. Otelin misafir salonu...

Mehmed Zahid Kotku Hocamız oturuyor. Herkes bavullarını, valizlerini koymuş. Otobüs gelecek, yükleyecekler. Beşte uçağa binmek üzere herkes orada hazır olacak. Herkes otelin misafirhanesine indi, koltuklara oturdu. Biz de oturduk, Mehmed Zahid Kotku Hocamız da oturdu. Rahmetlinin bembeyaz sakallı, gül yanaklı, göreni etkileyen bir hâli vardı.

Şöyle etrafına bakındı;

"—Raif Bey nerede" dedi.

Belediyedeki müfettişi soruyor. O da onlarla beraber hacca gidecekmiş. "Raif Bey nerede?" dedi. Allah rahmet eylesin, "Abdullah Efendi" diye Ereğli'den birisi vardı. Hani şu Toroslar'da Ereğli var ya; "Konya Ereğlisi" derlerdi, şimdi artık Karaman'a bağlı herhalde veya Konya'ya mı bağlı yine, bilmiyorum. Konyalılar bu işi bilir. Kimin ise onun olsun Ereğli.

Abdullah Efendi kibar, çok zengin bir adam. Kibar konuşurdu. Boynunu büktü; "yukarıda" dedi. Herkes gelmiş otobüse binmeyi bekliyor, Raif Efendi yok. Yukarıda, oteldeki odasında.

Hocamız;

"—Niye?" dedi.

Yine böyle müteessif, saygılı bir şekilde;

"—Efendim, bu saatler onun kitap okuma saati olduğu için yukarıda kitap okuyor." dedi.

Hacca gidecekler. Herkesin telaşından yüreği küt küt atıyor, ne yapacağını şaşırmış. Herkes aşağı inmiş, otobüse binecekler, o yukarıda kitap okuma saati olduğu için, o saatte kitabını okuyor. Dört ile beş arası kitap okuma saatiymiş beyefendinin, rahmetlinin. Orada bile uyguluyor.

Kararını uygulamak çok önemli bir şey… Ömründe ne yaptıysa yazmış. Kaç defa hacca gittiyse yazmış, kaç defa "Allah" dediyse yazmış. Milyonlar, rakamlar korkunç, her şeyi yazmış. Her şeyi intizamlı bir adam.

Bunları nereden açtık?

Burada hadîs-i şerîf okuduk:

"—Allah bir insanın hayrını murad etti mi, onun hayırlara ermesini istedi mi Cenâb-ı Mevlâ onu dinde fakih kılar."

Fakih ne demek? Alim demek. Din âlimi demek, fıkıhta üstad demek. Allah bir insanın iyiliğini istedi mi, onu fıkıh üstadı, din alimi yapar.

Din âlimi nasıl olacak?

"—Bizden geçmiş; nasıl din alimi olacağız" demeyeceksiniz.

Çünkü işte belediyede müfettiş Raif Efendi olmuş. İtfaiye caminin imam hatibi. Bu işi Allah rızası için yapıyor, para almıyor; "Hayır olsun, sevap olsun." diye yapıyor.

Süleyman Demirel'in sınıf arkadaşı, inşaat köprü mühendisi İsmail Turan, bir aydan kısa zamanda hafız olmuş; hadis âlimi, muhaddis olmuş.

"—Şu anda senetleriyle beraber yüz bin hadis-i şeriften imtihana hazırım!" dedi bana.

Yüz bin tane hadis-i şerifi kelimesi kelimesine ve râvileriyle beraber ezbere okuyacak bir imtihana hazır olduğunu söyledi.

Demek ki mühendis de olsa, müfettiş de olsa, başka meslekten de olsa azmedince oluyormuş.

Gerede'ye gittim. Ahbap bir ilkokul müdürü var. Evinde beni misafir etti. Başka tanıdıklarını da çağırdı.

"—Gerede'nin bayağı hatırı sayılır fıkıh âlimlerinden, Arapça bilen, eser okutan kişilerden bir tanesi kim?"

"—Manifaturacı Ömer Efendi."

Bak tüccarken nasıl alim olmuş. Hem tüccar hem alim olmuş. Olur. Eski İslâm alimlerinin çoğunun bir mesleği vardı. Neden? "Mesleğinden para kazanacak, kimseden bir şey almayacak, gözü tok olacak." diye, her birinin bir mesleği vardır. Bir taraftan da alimdir.

Dinî bilgileri öğrenmek lazım.

Dinî bilgileri öğrenmek nasıl olur?

Damlaya damlaya göl olur. Sayfa sayfa okuya okuya bilgiler birikir. İyi alimlerin eserlerini insan alır da muntazam bir şekilde

okursa bilgisi genişler, genişler dinde bilgili olur.

Fakih olmanın faydalı olmasının şartı nedir?

Bildiğini uygulamak.

"—Yazıklar olsun bilmeyenlere! Yazıklar olsun bildiği halde, öğrendiği halde uygulamayanlara!" diye hadisi öğleyin okuduk.

Bilecek, İslâm'da bilgi önemli ama yeterli değil. Bilecek, bildiğini uygulayacak. İlmiyle âmil alim olacak; bilen ve yapan. Hem bilgili hem ibadet ehli; hem bilgili hem zikir ehli; hem bilgili hem derviş... Öyle olacak.

Bildiğini uygulaması lazım!

Eğer insan bildiğini uygularsa ilmi genişler. Allah o kuluna bilmediğini de öğretir. Bildiğini uygulamazsa ulemâ-i su' olur. Kötü alim olur, kötü alimlerden olur.

Bilip de bildiğini uygulamayan âlimlere ulemâ-i su' derler, kötü alim derler. Bilecek, bildiğini tatbik edecek. Bunu herkes yapacak, her müslüman yapacak. İnsanın öğrendiği bir şeyi, dinlediği bir şeyi uygulaması lazım. Vaazda da dinlese o da bir bilgidir, bilgi alışverişidir. Vaazda da öğrense bildiğini uygulayacak.

O halde; "Allah bir insanı sevdi mi bilgili bir insan hâline getiriyor, dinini bilen bir insan hâline getiriyor." diye Allah'ın sevgili kulu olmak için biz de dinî ilimleri öğrenmeye çalışacağız. Aldığımız kitapları okuyacağız.

Ben bir arkadaşta bir kitap gördüm. Almanya'da Hamburg'da bir arkadaşım. Kütüphanesini karıştırıyordum. Yakacıklı bir zât bunu okumuş. İstanbul Yakacıklı. Her sayfasında, kenarında köşesinde bilgiler, notlar var. Kitabı öyle bir okumuş ki öyle ciddi okumuş ki öyle düşüne düşüne okumuş ki yazdığı yazılardan belli. Hayretler içinde kaldım.

Ben de kalemsiz okumaya sıkılırım. İlla kalem olacak; bir yerlerinin altını çizeceğim, bazı yerlerine notlar koyacağım. O iyidir. Notlar koymak, hatta mümkünse notlar almak, not çıkarmak iyidir. Bazı mühim şeyleri çıkarmak iyidir.

Demek ki siz de dinî bilginizi artırmak için çalışacaksınız.

Burada güzel kitaplar var. Bugünkü vaazda söylediğim kitabı alın. *Amellerin Faziletleri* kitabını alın, kalın bir kitap. Zekeriya

Kandehlevî, Amellerin Faziletleri. İki parmak kalınlığında, Türkçe büyük bir kitap.

Sonra burada İngilizce *Riyâzü's-sâlihîn* var. Onu alabilirsiniz.

b. İnsanlara Merhamet Etmek

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

مَنْ لاَ يَرحَمُ النَّاسَ لاَ يَرحَمُهُ اللهُ (حم. ق. ت. عن جرير؛ حم. ت. عن أبي سعيد)

(*Men lâ yerhamü'n-nâse, lâ yerhamühu'llàh*)

Bunu da Tirmizî, Ebû Saîd el-Hudrî Hazretlerinden rivayet etmiş. Kısa bir hadîs-i şerîf.

(*Men lâ yerhamü'n-nâse*) "Bir kimse insanlara merhamet etmezse; (*lâ yerhamuhu'llàh*) Allah da ona merhamet etmez."

Allah-u Teàlâ Hazretleri insanlara merhamet etmeyi seviyor, acımayı seviyor. Kendisi *Erhamü'r-râhimîn*... Allah-u Teàlâ Hazretleri merhamet edenlerin en merhametlisi. Rahmân u rahim, *Erhamü'r-râhimîn*. Kullarını da merhametli olmaya çağırıyor.

Merhametli olmamaya, merhametsizliğe ne derler? "Zalimlik" derler, "sadistlik" derler. Başkasının acısından zevk almak durumunda olan kimseye "sadist" deniyor. "Acımasız, gaddar" derler, "hunhar" derler, vesaire...

Allah-u Teàlâ Hazretleri acıyan kimseye acır. Merhametli olan kimseye merhamet eder. Merhamet etmeyen, acımasız olan kimse de dünyada ve âhirette merhamete mazhar olmaz. Acımasız olan kimse merhamete mazhar olmaz. Evvela kendi canımıza acıyacağız.

İlk acıyacağımız kim? Kendi canımıza acıyacağız. Şu kendi canımızı cehenneme düşmekten kurtarmaya çalışacağız. Arapçada bir ilginç düşünce tarzı var. Günah işlemeye "nefsine zulmetmek" derler Arapçada. Kur'ân-ı Kerîm'de de geçer:

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمْ الْمَلاَئِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنتُمْ

(النسا: ٩٧)

(*İnne'llezîne teveffâhümü'l-melâiketü zâlimî enfüsihim kàlû fîme küntüm*) [Nefislerine zulmetmiş olan, kendilerine yazık eden kimselere melekler, canlarını alırken, "Ne işte idiniz?" derler.] (Nisâ, 4/97)

Nefsine zulmetmiş olarak ölen kimseler. Nefsine zulmetmekten maksat ne? Günah işlemek. "Günah işleyenler" demiyor da "Nefsine zulmedenler" diyor.

Niçin böyle diyor? Çünkü insan günah işlediği zaman kendisine kötülük yapmış oluyor. Kendisi o günahın cezasını çekecek. Eziyet çekecek, ceza görecek, cehennemde yanacak.

Onun için kendisine zulmetmiş oluyor. İnsanın ilk önce kendisine acıması lazım. Evvela kendisine acıyacak. Günahtan kaçınacak cehenneme düşmekten kendisini koruyacak. Bu bir.

Ondan sonra başka insanlara acıyacak. Yakınından başlasın. Karısına acısın, çocuğuna acısın.

"—Benim bu çocuğum iyi yetişmezse, müslüman mütedeyyin olmazsa cehennemde yanacak; yazık şunu kurtarayım!" diye iyi yetişmesine çalışacak.

Şaşırmışsa doğru yola gelmesine çalışacak. Ondan sonra başka insanların hepsine karşı aynı duyguları taşıyacak. Tabii en büyük tehlike imansızlıktan olduğu için Allah'ın gazabına uğramaktan sakınacağı için imanını kurtarmaya çalışacak. Ayrıca aç ise aş verecek. Çıplak ise elbise verecek, giydirecek, yedirecek. Hastaysa tedavi ettirecek, parasızsa para verecek…

Hâsılı biraz duasını almaya çalışacak, birilerinin ızdırabını almaya, elemini gidermeye çalışacak.

Yunus Emre güzel bir şiir söylemiş. Onu söyleyeyim. Diyor ki:

Dürüş kazan, ye yedir.
Bir gönül ele getir.

Dürüş ne demek? Gayret et! demek. Dürüş kazan; biraz çabala da, para kazan. Kazandığın parayı da hem kendin ye hem de yedir. Yedirmek de sevap. Hem arkadaşlara yedirmek sevap hem fakirlere yedirmek sevap.

Arkadaşlara yedirdiğin zaman muhabbet artmış oluyor. Allah yine sevap veriyor. Fakirlere yedirdiğin zaman açlar doymuş oluyor:

"—Allah razı olsun, sayende karnımız doydu." diyorlar.

Allah ona sevap yazıyor. İnsan evine sofrasına zengini de çağırabilir. Muhabbeti artırmaya sebep oluyor. Peygamber Efendimiz bunu çok tavsiye etmiş.

Dürüş kazan, ye yedir.
Bir gönül ele getir.
Bin Kâbe'den yeğrektir.
Bir gönül imareti.

Birisinin gönlünü kazan, duasını al, memnun et, kendisini sevdir. Bir gönlü mâmur etmek, hoş etmek Kâbe'yi bin defa tamir etmekten daha iyidir. "Gönül kazanmaya çalış." diyor.

İşte Anadolu'ya gelen dedelerimiz Orta Asya'dan mı, Kafkasya'dan mı gelmişler, Arabistan'dan mı gelmişler, nereden gelmişlerse o devrin, Yunus zamanının, Mevlana zamanının, Osmanlıların ilk devrinin en yaygın ahlâkı zihniyeti bu.

Kalp kazanmaya çok çalışmışlar; gönül kazanmaya, dua almaya çok gayret etmişler.

Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimizi başka kardeşlerin ıstıraplarını, üzüntülerini dindirmeye koşanlardan, onların duasını alanlardan eylesin...

c. Sünnete Sarılmanın Mükafâtı

Sonuncu hadîs-i şerîfi okuyorum. Bu hadîs-i şerifi Taberânî rivayet etmiş:[44]

---

44 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.198, no:6608; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzan*, c.II, s.246, no:1033; İbn-i Adiy, *Kâmil fî'd-Duafâ*, c.II, s.327; Beyhakî,

مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي ، عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي ، فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ

(الديلمي ، وابن حجر ، عد. عن ابن عباس)

(*Men temesseke bi-sünnetî*) "Benim sünnetime uyan, benim sünnetim yolunda yürüyen, benim sünnetime sarılan kimse…" Ne zaman? (*İnde fesâdi ümmetî*) "Âhir zaman gelip de benim ümmetimin bozulduğu zamanda benim sünnetime sarılan kimse… (*Lehû ecrü şehidin*) Ona şehid sevabı verilecek, şehid sevabı kazanacak."

Şimdi o zaman gelmiştir, şimdi ümmetin raydan çıktığı zamandır, bozulduğu zamandır, değiştiği zamandır, fesada uğradığı zamandır.

"—Bozulduğu nereden belli?"

İşte bak, Allah'ın haram kıldığı şeyler yapılıyor, emirleri tutulmuyor. İnsaf, merhamet kalmamış, sevgi muhabbet kalmamış. Türkiye'nin İslâm diyarı olduğunu anlatmak için bin tane şahit lazım. Gez bakalım Beyoğlu'nda, gez bakalım Emirgan'da, Çamlıca'da. Bir Müslüman diyarına benzeyen bir tarafı var mı? Al karşına adamları kadınları; acaba bu müslüman mı, turist mi, Avrupalı mı, acaba neyin nesi, belli olmuyor.

Evet, tabii onların bir kısmı müslümandır. Ama çoğu da bilgisini, şuurunu kaybetmiştir. Bir bozulma var, bir şaşırma var. Alimlerde de bozulma var. Doğruyu söylemiyorlar. Hocalarda da bozulma var, cemaatte de bozulma var. Ümmette de bozulma var, fesad var. Fesad, bozulma demek. Bozulma var, evet.

"Ümmetin bozulduğu zamanda benim sünnetime sarılana şehid sevabı verilecek." diyor Peygamber Efendimiz.

Efendimiz'in sünnetine sarılmak, tutunmak nasıl olacak? Hadisleri okumakla olacak, öğrenmekle olacak, uygulamakla olacak.

"—Namaz nasıl kılınır, abdest nasıl alınır, evde nasıl oturulup kalkılır? Düğün nasıl olacak; rakılı mı rakısız mı, dansözlü mü

Zühdü'l-Kebîr, c.I, s.221, no:217: Ebû Abdillah ed-Dekkak, *Meclis fî Ru'yetu'llah*, c.I, s.218, no:503; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

olacak, salonda mı olacak, danslı mı olacak? Kazanç nasıl kazanılır, gezme nasıl olur?" ve saire… Bunların hepsinde esas Peygamber Efendimiz'in sünneti olması lazım.

Onun için hepimizin Peygamber Efendimiz'in sünnetini öğrenmesi gerekli. Alim olmak istiyoruz, dinde fakih olmak istiyoruz.

O zaman ne lazım? Hadis öğrenmek lâzım!

O halde kütüphanemizdeki hadis kitaplarını okumaktan, öğrenmekten işe başlayalım. Açıklamalı kitapları okursak takıldığımız yerde çaresini hemen aşağısında görürüz, açıklamasında görürüz; Kafamız aklımız karışmaz, yanlış yorumlar yapmaz.

Onun için mümkün olduğu kadar açıklamalı kitapları okumaya çalışın. Öyle yaşarsanız, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılırsanız şehid sevabı kazanırsınız.

Şehid sevabı kazanmanın durumu ne, şehidin hâli ne? Kanının ilk damlası damlar damlamaz şehidin ilk mükâfâtı nedir?

Cennetteki makamı kendisine gösterilir. Hemen gösterilir. Hadîs-i şerîfte böyle buyuruluyor. Ve şehidler dünyadaki insanlara müjde götürmek isterler. O taraftan bu tarafa haber göndermek isterler. Demek isterler ki;

"—Yahu şehid olmak çok güzel, çok kârlı, Allah çok büyük mükâfât veriyor. İnsan çok büyük müjdelere, mükâfatlara nâil oluyor; aman siz de öyle olun!" derler.

Âyet-i kerîmede böyle bildiriliyor:

وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ . فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ يَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (آل عمران:١٦٩-١٧٠)

(*Ve lâ tahsebenne'llezîne kutilû fî sebîli'llâhi emvâtâ*) "Sakın Allah yolunda öldürülenleri ölmüş kimseler sanmayın. (*Bel ahyâün inde rabbihim yurzekùn*.) Onlar bilakis diridirler. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin indinde nimetlere mazhar olmaktadırlar.

(*Ferihîne bimâ âtâhümu'llàhu min fadlihî*) [Allah'ın fadlından kendilerine verdikleri ile sevinçli bir haldedirler] (*ve yestebşirûne bi'llezîne lem yelhakù bihim min halfihim, ellâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn*) ve geride kalanlara hiçbir keder ve korku bulunmadığını müjdelemek isterler. (Âl-i İmrân, 3/169-170)

Bu âyetler o sözlerimin kaynağı, bunu bildiriyor. O şehidler hallerinden son derece memnun; aldıkları mükâfâtlardan mütelezziz ve buradaki insanlara; "Şehit olmak çok güzel bir şeymiş." diye müjdelemek istiyorlar. Sünnete sarılan işte öyle bir insan gibi oluyor.

Ümmetin bozulduğu zamanda sünnete sarılın. Bir hadîs-i şerîf okumuştum dün, hatırlayın bakalım; şehit kelimesi geçen bir hadîs-i şerîfti.

Önce peygamberler, ondan sonra âlimler ondan sonra şehitler. Bak şehidin kıymeti bir de burada var. Şehid yalnızca kendisine faydalı olmuyor. Aynı zamanda başkalarına da şefaat hakkı oluyor.

Binâenaleyh ümmetin bozulduğu zamanda sünnete sarılan insan şehid sevabı kazanınca, böyle mükâfâtları da beraberinde kazanmış oluyor.

Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim!

Hadis okuyalım. Elimizde kalemle dikkatli bir şekilde hadis kitaplarını okuyalım. Hem ilim öğrenmek faydalıdır hem hadis bilgimizi geliştirir hem de sünnete sarılmak iyidir. Böylece bu sevapları kazanalım.

Allah hepinizden razı olsun... Hepinizi sevgili kullarından eylesin... İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

El-fâtihah!

25. 12. 1997 / Avustralya

25. ALLAH HERKESİ İMTİHAN EDER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekàle'n-nebiyyü SAS:

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun… Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin…

a. Bilip de Uygulamamak

Peygamber SAS Efendimiz, Ebû Nuaym el-İsfehânî'nin rivayet ettiğine göre buyurmuşlar ki:[45]

وَيْلٌ لِمَنْ لاَ يَعْلَمُ، وَوَيْلٌ لِمَنْ عَلِمَ ثُمَّ لاَ يَعْمَلُ (حل. عن حذيفة)

(*Veylün li-men lâ ya'lemü, ve veylün li-men alime sümme lâ ya'melü*) *Sadaka rasûlü'llah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl…*

(*Veyl*) "Yazıklar olsun!" makamında kullanılan Arapça bir kelimedir. Türkçe'de, "Yazıklar olsun sana!" deriz ya, onun gibi bir kelime. Bazı rivayetlerde, hadis-i şeriflerde bildiriliyor ki; *veyl*, cehennemde bir deredir. O kadar azabı şiddetlidir ki, cehennem bile o dereden Allah'a sığınırmış. "Şuradan sana sığınıyorum yâ Rabbi!" diye o bile çekinirmiş. Kendisi zaten ateş ama o bile oradan çekinirmiş; azabın o kadar şiddetli, kuvvetli olduğu bir yer diye de rivayet ediliyor.

Arapça *veylün*, "Cehennemin o en kötü yeri olsun veyahut en kötü yeri bak, orası olur ha karışmam!" demektir. Yani beddua

---

45 Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.IV, s.111; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.401, no:7161; Huzeyfe RA 'dan.
Kenzü'l-Ummal, c.X, s.198, no:29040; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.3540, no:2922; *Câmiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.493, no:25395.

değil de ikaz manasına, “Eğer bu durumunu düzeltmezsen, bak orası olur, karışmam ha!” anlamına da gelebilir.

Türkçeye bazı yerlerde de “Vay!” diye terceme edilebilir. “Vay şöyle yapan kimsenin hâline, vay!” “Vay!” kelimesi de belki “veyl” kelimesinden bozulmadır; L’si düşmüştür veyl vay olmuştur. “Vay onun hâline vay!” dediğimiz zaman ne anlıyorsak belki o da bu veyl’den gelmiştir.

Ne diyor Efendimiz SAS:

وَيْلٌ لِمَنْ لاَ يَعْلَمُ ،

(*Veylün li-men lâ ya’lemü*) “Vay bilmeyenin hâline vay!” Veyahut öteki anlattığımız anlamlarına göre; “Eğer insan bilmiyorsa, cahil kalmışsa cehennemde oraya gidecektir, cehennemdeki o yere, o azap yerine gidecektir.” mânasına gelebilir.

Bu bir büyük ikazdır. Müslüman hangi yaşta olursa olsun, hangi çağda bulunursa bulunsun dinini, dünyasını öğrenecek; bilginin her çeşidini öğrenecek! Büyüklerimiz diyorlar ki:

من لم يعرف الشر ، يقع فيه .

(*Men lem ya’rifi’ş-şerre yakaa fîhi*) “Şerri bilmeyen, günahın ne olduğunu bilmeyen onun içine düşer.”

Bilmediği için düşer, yahu bilmiyordum dese de bataklığın içine pat diye düşer. Şerri de bilmek lâzım, her şeyi bilmek lâzım. Yapmamak için bilmek lâzım!

Büyükşehirlerde ne dolaplar dönüyor, gençler ne tuzaklara düşüyor, nasıl aldanıyorlar, nasıl saptırılıyorlar, nasıl günahlara çekiliyorlar, günah çarkları nasıl çalışıyor, günah değirmenleri nasıl dönüp insanları nasıl taşları arasında ezip öğütüyor, ne felaketler oluyor... O büyükşehirlerin barları, pavyonları, kumarhaneleri, eğlence yerleri; o dışı yaldızlı, ışıklı binalar, o binaların içindeki rezaletler, felaketler... bunları bilecek.

Neden bilecek?

Çocuğunu korumak için. Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur. Buna başlarsa bunun sonu buraya gider diye bilecek, kendisi de yapmayacak.

“—Buyurun, sana bedava bir sigara ikram ediyorum, çek içine bir bakalım beğenecek misin?”

Bir çekiyor, kendinden geçiyor.

“—Çok güzelmiş yahu sigaranın dumanı, ne koydun bunun içine? Allaaah! Amma tatlı hayaller görmeye başladım ya! Etrafımda neler dönmeye başladı ya! Ver bir daha çekeyim.”

“—İlki bedavaydı ikinci yok. Şu kadar mark, bu kadar dolar verirsen o zaman...”

İçine esrar koymuş, alıştırmak için bedava veriyor, alıştıktan sonra parasını çekiyor. Dünyada esrar ticaretinden muazzam paralar kazanılıyor. Beleşten, bedavadan insanlar milyarder oluyor. Bazı insanlar da hastanelerde karyolalara zincirle bağlanıyor; titreye titreye, çırpına çırpına ölüyor.

Birisi de diyor ki:

"—Ben bizim çocuğu çok seviyorum; tombul tombul yanakları var, tatlı mı tatlı, sevimli sevimli, yaramaz mı yaramaz, ne isterse yapıyoruz."

Sakın haaa! Her istediğini yapma! Solucan büyüdüğü zaman ejderha olur. Bu çocuğun her dediğini yapmaya alıştırırsan, delikanlı olduğu zaman bu çocuğu nasıl frenleyeceksin? O zaman seni dinlemez ki, çiğner geçer.

"—Haydi oradan..." demeye başlar.

Adam oldu çünkü, bıyıkları terledi, adam oldu.

"—Evladım içme sigarayı."

İçer.

"—Evladım gitme oraya."

Gider.

"—Evladım yapma şunu."

Yapar.

"—Neden?"

Sen yaptın!

"—Yok hocam, ben yapar mıyım? Ben o çocuğu çok seviyordum. Tombul tombul yanakları vardı, yumak gibiydi, akça pakça idi, ne kadar tatlıydı!"

Tatlıydı ama şımarttın. Tatlıydı ama nefsini terbiye etmedin, doğruyu eğriyi öğretmedin. "Aman yavrum, aman evladım!" diye onu hayata hazırlamadın; bilemedin işin sonunun böyle olacağını...

"—Demek ki insanın her şeyi bilmesi lazım!" sözünden buraya geldik. Hem âhireti bilecek ki âhireti kazansın; cennet nasıl kazanılır. Allah'ın rızası nasıl kazanılır, sevap nasıl kazanılır? İnsan ne yaparsa günaha girer, namaz kıldığı halde ne yaparsa günah olur, hacca gittiği halde ne yaparsa kabul olmaz, zekât verdiği halde ne yaparsa helâk olur...

Avustralya Sohbetleri kitabında yazmadık mı bunları?

"—Bilmem hocam."

E biz niye yazdık bunları, niye neşrettik bunları? Onları sen okumadıktan sonra, niye yazdık? Sen dinlemedikten sonra, ben niye konuşuyorum?

Ben yine konuşurum, yine yazarım. Çünkü sorumluluk benden

gider, sana gelir.

(*Veylün li-men lâ ya'lemü*) "Yazıklar olsun bilmeyene!" Veya, "Cehenneme gidecek bilmeyen… Cehennemin en azaplı yerine atılacak, gözünü aç! Vay onun hâline vay! Vay bilmeyenin hâline vay!"

Cahil durmak yok… Her gün kitapla gezeceksiniz ve okuyacaksınız ya da alimin yanında gezeceksiniz. Ya alimle olacaksınız, ya kitapla olacaksınız, ya da ilimle olacaksınız. Boş durmak yok!

Ben dün kır sefası yaptığımız yere üç dört tane kitapla gittim. Niçin? İştahım çok da ondan. Kitaplara karşı çok iştahım var; önüme kitapları yığsalar doymuyorum. Süleymaniye Kütüphanesi'nde bilmem kaç yüz bin kitap varmış. Aklım fikrim Süleymaniye Kütüphanesi'nde. Beni oraya tıksalar da çıkarmasalar diye canım çekiyor, çok seviyorum. Sen de seveceksin, okuyacaksın!

Şu kitabı bir defa okudum, ikinci defa okumaya geçiyorum. Çok güzel. Az yazmış, öz yazmış. Neler istifade ettim neler! Küçük bir kitap.

Küçük cep kitapları var. Ne demek cep kitabı? "Giderken cebine koy da bir dakikanı boş geçirme, aç oku!" demek.

(*Pocket book*) ne demek? Cebine sığacak kadar kitap.

Niye cebe sığacak gibi yapıyorlar? Taşınabilsin, küçük aralıklarda okunabilsin; otobüs beklerken, yemeği beklerken, sırayı beklerken...

Oluyor ya küçük aralıklar. E ne yapalım bekleyeceğiz.

Hah, bekleyeceksen, cebinden o kitabı çıkar, aç oku!

Uçağa biniyorlar, hemen kitap açıyorlar. Ben etrafıma, başka yolculara bakıyorum, yan gözle gözlüyorum. Gözüm bir o yan tarafa gidiyor, bir bu yana gidiyor; hemen kitap açıyorlar. Kitaplar da kalın kalın, nah böyle, bakınca insan korkuyor. Ne okurlar bilmem; roman mı okurlar, edebiyat mı okurlar, bilimsel kitap mı okurlar...

Hemen bazısı yayılıyor, çantasını açıyor filan. Eline kâğıt kalemi alıyor, başlıyor yazmaya. O yazdıkça benim karnım ağrıyor. Yazdıkça karnım ağrıyor, kıskanıyorum. İçim bir acaip

oluyor, buruşuyor böyle. O çalışıyor ben niye çalışmıyorum! Onlar ileri gidiyor da, biz niye geri kalmışız?

İki tane yan yana ülke, birisi ileri birisi geri; yazık değil mi?

Hem de Allah'ın sevdiği kullarının ülkesi geri olursa, hem de Allah düşmanlarınınki ileri olursa yazık değil mi!?

Çok fena karnıma sancılar giriyor, ayy, amaan... Doktorların tedavi edemeyeceği sancılar giriyor karnıma, eyvah! Çok çalışmak lazım, bilmek lazım, öğrenmek lazım!

وَيْلٌ لِمَنْ لاَ يَعْلَمُ، وَوَيْلٌ لِمَنْ عَلِمَ ثُمَّ لاَ يَعْمَلُ (حل. عن حذيفة)

(*Veylün li-men lâ ya'lemü*) "Yazıklar olsun bilmeyene! Vay yazıklar olsun bilmeyenlerin hâline vay!" Çok önemli!

Hiç çalışmamışız. Endonezya'da 10-15 tane Endonezya ile ilgili kitap aldım. Endenozya dili öğrenme kitabı, Endenozya'yı anlatan kitap aldım, Endenozya'da iş imkânlarına ait kitaplar aldım.

Ne zaman okuyacağım ben bu kitapları? Benim kütüphanemin kitapları burayı doldurur, ne zaman okuyacağım?

Hırs işte, herkesin bir merakı var. Endenozya ile ilgili bilgi toplayayım da ondan sonra da... İki yüz milyon müslüman, bayağı da büyük ada. Kimisi çıplak, televizyonda gördüğüme göre doğu taraflarında Aborjinlere benzeyen insanlar filan varmış. Kimisi gecekondularda, çöplüklerde; kimisi gökdelenlerde, yaldızlı ışıklı çok büyük çarşılarda... Hem sefalet, hem rezalet, hem felaket hem refah, saltanat, her şey var. Ne ararsan bulunur. Acıyor insan!

Bunların hepsi Hz. Adem Atamız'ın evlatları değil mi? Hepimiz kardeş değil miyiz?

Kardeşiz ama ben burada açlıktan kıvranıyorum, tepiniyorum, kıvrım kıvrım kıvranıyorum. Sen orada paranı çöpe atıyorsun, kumara harcıyorsun, boşa veriyorsun. Yazık değil mi ya! Bu ne biçim kardeşlik! Gel de komünist olma! Komünist olmayız ama müslüman olmamız lazım.

İkrama, ihsana, kardeşliğe uymamız, fedakâr olmamız lazım. Bilmemiz, çalışmamız lazım.

وَيْلٌ لِمَنْ لاَ يَعْلَمُ، وَوَيْلٌ لِمَنْ عَلِمَ ثُمَّ لاَ يَعْمَلُ (حل. عن حذيفة)

(*Veylün li-men lâ ya'lemü*) "Bilmeyene yazıklar olsun!" Sonra ikinci cümle daha da tüyler ürpertici bir cümle: (*Ve veylün li-men alime sümme lâ ya'melü*) "Ve yine yazıklar olsun, vay o kimsenin hâline ki; biliyor ama bildiğini yapmıyor!"

(*Alime*) "Bildi, öğrendi. (*Sümme lâ ya'melü*) Öğrendi ama yapmıyor ki!"

Anası öğretti, babası öğretti, küçükken hocaya gönderdi. Amme cüzünü bitirdi, diplomayı aldı, kitabı okudu, vaazı dinledi... Tamam o hocalar konuşurlar, vaaz verirler, ne olacak yani. Her yerde vaaz veriliyor.

b. İyiliği Emretmek

Vaaz niçin veriliyor? O konuşmalar niçin yapılıyor, havaya mı? Hayır, Allah'ın emri tebliğ ediliyor.

Birinci rekâtte okuduğum Kur'ân-ı Kerîm'in âyetleri Peygamber Efendimiz'e ne diyor?

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ (غاشية:٢١)

(*Fezekkir innemâ ente müzekkir*) "O halde hatırlat; şüphe yok ki sen sadece bir uyarıcısın, hatırlatıcısın!" (Gàşiye, 88/21)

Müzekkir ne demek? *Zikir*, hatırlamak; *müzekkir*, hatırlatan demektir.

"—İşin aslı şöyledir şöyledir, dünya böyledir böyledir, âhirette de şöyle şöyle olacak. Tamam mı?" deriz. Bu bir hatırlatma...

(*İnnemâ ente müzekkir*) "Ey Rasûlüm! Sen sadece Allah'ın insanlara gönderdiği bilgileri onlara tebliğ eden ve onlara gerçekleri hatırlatan bir kimsesin, başka bir şey değil."

Yani ne demek? "Ey Rasûlüm! Üzülme, sen vazifeni yaptın ya, onlar düşünsün! İsterlerse tutsunlar, istemezlerse tutmasınlar. Sen tebliğ ediyorsun ya, sen bildiriyorsun ya, hatırlatıyorsun ya. Ben onların haklarından gelirim!" demek. Tehdit var orada. Rasûlüllah'a teselli var. Öyle seziyorum ben.

Yavuz Selim ölmüş, Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin, vasiyeti varmış. Şöyle bir kasa, kapalı, işlemeli kutu. “Bunu da kabrime koyacaksınız.” demiş. Kutu, kapalı, kilitli.

“—Kabrime öldüğüm zaman bu kutuyu da koyacaksınız” demiş. Vasiyetinde var.

Yavuz Selim neden öldü? Sırtında bir çıban çıktı, Osmanlıca adı *Şîr-Pençe*, arslan pençesi demek. Sırtında kan çıbanı gibi bir çıban çıktı, iyileşmedi öldü. Allahu a’lem, bir çeşit kanser. Ölüm sebebi oldu.

Öleceği zaman yanında samimi sohbetdaşı. hep yanında bulunan nedimi Hasan Can var… O anlamış padişah gidiyor, son nefeslerini veriyor, artık ölecek, demiş ki;

“—Sultanım, şimdi zikir yapmak, Allah’la meşgul olmak zamanıdır. *Lâ ilahe illa’llah* de, *Eşhedü en lâ ilâhe illa’llah* de!” demiş.

Yavuz Selim yataktan şöyle yan bakmış:

“—Ya sen bizi neyle meşgul olur sanırdın?” demiş.

Vay be! Ben de gafil cahil bir padişah sanıyordum.

“—Ya sen bizi neyle meşgul olur sanıyordun?”

Nedîmi bilmiyor, demek ki o Allah ile meşgulmüş, demek zikir yapıyormuş. Neden bilmiyor yakın arkadaşı, sohbetdaşı?

Çünkü, gizli yapılan ibadet daha sevaplı olduğundan müslüman ibadetini saklar; belli etmez, gösterişi sevmez müslüman…

Ölmüş, vasiyetinde, ölünce çekmece de, kutu da kabre konulacak. Alimlerin başı demiş ki:

“—Yok öyle şey! İslâm’da kabre öyle çekmece mekmece, mücevher filan koymak yok. Öyle şey olmaz.”

Birileri de demiş ki:

“—Ya vardır bir sebebi herhalde adamcağızın. Vasiyet etmiş tutalım.”

“—Yok, öyle şey olmaz!” demiş.

“—Firavun mu bu ya! Kabre çekmece koyacak; mücevher koyacak, altınlar, gümüşler, yüzükler, pırlantalar, yağma mı, konulmaz.”

“—E açalım o zaman!”

Kasayı getirmişler, anahtarı yok, kilitli. Kilidi sultanda, kim bilir neresinde... Zorlamışlar, kapağın açılmamasını sağlayan mekanizmayı, teşkilatı kırmışlar. Ama açtırırken de sallanmış kutu, içindekiler etrafa saçılmış.

Toplamışlar, “Ne bu saçılanlar?” diye bakmışlar. Hepsi, Yavuz Selim’in hayatı boyunca yaptığı işlerde; “Efendim, ben şöyle yapmak istiyorum, bu sevap mıdır günah mıdır, doğru mudur, yanlış mıdır?” diye Şeyhülislam’a sorduğu sorular, aldığı fetvalar. Bütün fetvaları biriktirmiş mübarek, hepsini çekmeceye biriktirmiş, “Bunu kabrime koyun!” diyor.

Ne demek istiyor?

“—Yâ Rabbi! Ben yaptığım her şeyi alimlerin emri, tavsiyesi üzerine yaptım, fetvası ile yaptım; kendi başıma bir şey yapmadım. Alimlerin sözüne uyarak, dinimin icâbını yerine getirmeye çalışarak yaşadım.” diyecek.

Anlaşılıyor, kasayı gösterecek Cenâb-ı Hakka diyecek ki;

“—İşte fetvalar. Hepsine alimler uygundur dediler ondan yaptım, kendi başıma bir şey yapmadım!”

Şeyhülislam sararmış solmuş. Onların fetva olduğunu görünce vaziyeti şıp diye anlamış, ağlamaya başlamış; koca şeyhülislam, koca sakalıyla, kavuğuyla ağlamaya başlamış, demiş ki:

"—Ah sultanım, ah Yavuz Selim! Kendini kurtardın, beni yaktın…"

Yavuz Selim, "Her şeyi fetva ile yaptım." diyecek; Allah fetvayı verene soracak:

"—Buna iyi dedin mi sen? Buna kötü dedin mi sen? Fetvayı verdin mi sen?" diye fetva verene soracak.

Şeyhülislam:

"—Kendini kurtardın, beni yaktın şimdi!" demiş.

Bilecek, uygulayacak; bilmiyorsa, soracak uygulayacak.

"—Bilmeyene vay vay vay yazıklar olsun! Bildiği halde uygulamayana da vay vay vay yazıklar olsun!"

c. Büyük Menfaatler ve Kavgalar

Bugünkü insanların çoğu tilki gibi, domuz gibi her şeyi bilir. Gâvurlar da bilir, İslâm'ın hak din olduğunu papazlar da bilir yahudiler de bilir. Hepsi bilir, hepsi işin iç yüzünü şeytan gibi bilir. Çok iyi bilir ama bırakmaz. Para var ya, menfaat var ya... Büyük menfaatler...

Büyük menfaatlerin olduğu yerde büyük kavgalar olur. Bir yerde büyük bir kavga varsa, dikkat et orada büyük bir menfaat çatışması vardır, işler oradan gidiyor. Büyük kavgalar büyük menfaatlerden olur. Menfaat olmayan yerde kavga olmaz.

"—Tamam canım, alıver onu, sen de şunu alıver, yürüyün gidin!"

Önemsiz işlerde kavga olmaz. Kavga önemli işlerde olur. Büyük menfaatlerin olduğu yerlerde kıyamet kopar, silahlar konuşur; insanlar susar, silahlar konuşur; grav grav grav... Güm güm güm... Aynı anda üç kişi, beş kişi bilmem nerede kanlar içinde yatıyor.

Neden? O onun menfaatine dokundu, o onun...

Adam ölüyor, götürüyorlar çayıra atıyorlar, Allah Allah! Bu falanca yerden filanca, şu işle meşgul olan bir iş adamı. Niye

öldürülmüş atılmış buraya?

Aylar sonra ortaya çıkıyor. Çok para kazanmak istemiş, eroin ticaretine girmiş. Büyük miktarda eroin almış, parasını da almış, eroini getirmiş burada malı teslim etmiş. Malı teslim ettiği yerde açmışlar bakmışlar ki mal sahte, hakiki değil.

E parayı vermiştim. Çünkü zincirleme, para almadan verilmiyor bu işler herhalde, para gitti.

"—Sen bize ihanet ettin, parayı aldın sahte mal getirdin." diye adamı takır takır vurmuşlar.

Sahterkârlığının cezasını hayatıyla ödedi. Acımasız ve merhametsiz, affedilmesi olmayan sert bir şey... Neden? Çok büyük paralar var. Şu kadar esrarda, eroinde, uyuşturucuda ohoo neler var.

Türkiye'de sarı posta arabaları, minibüsler var, mektup, paket filan taşıyor. Sarı renkli, üstünde PTT yazıyor. Antalya'dan bir postacı sarı posta arabasıyla Güneydoğu Anadolu'ya gitmiş. Silifke, Adana, Maraş, Antep, daha ötesi... Güneydoğu Anadolu'ya gitmiş, ondan sonra dönmüş. PTT arabası, kim bilir mektup mu taşıyor, paket mi taşıyor!? Antalya'ya gelmiş, ondan sonra adam PTT'den filan istifa etmiş, Antalya'da lüks bir otel satın almış.

Sen bu parayı nereden buldun? Sen bir PTT memuruydun. Bu lüks otel, deniz kenarında kaç milyardır bu. Gel bakayım, seni mendebur seni! Nereden buldun bu parayı sen?

Türkiye'de sorgu sual yok, burada sorarlar.

Almanya'da 30 yıldır çalışıyor, apartman dairesinde oturan arkadaşın birisine dedim ki;

"—Ben senin yerinde olsam müstakil bir ev alırdım, ne böyle apartman dairesi! Müstakil bir ev alırdım öyle otururdum."

Sizin buralardaki [Avustralya'daki] şeylerden alıştım, beni müstakil evlere alıştırdınız ya. Şu anda buradakilerin [köşkü] padişahlarda bile yok, Yavuz Selim'in köşkünden bile güzel.

"—Yok hocam alamam. Adama, 'Bunu alacak parayı nereden buldun?' diye sorarlar, 30 yıllık hesabı ortaya dökerler." dedi. 'Şu kadar vermişsin, şu kadar kazanmışsın, bu kazandığının ne kadarını biriktirdin de bu köşkü nasıl aldın?' diye sorarlar adama. Alamam!" dedi.

Ama bir PTT memuru Antalya'da kocaman bir turistik otel almış. Bilin bakalım bilmece işte! Sabah sabah size kafa çalıştırmak için bilmece…

Türkiye'de bir PTT memuru bir turistik oteli nasıl alır?

Bir sefer yapmış. Oradan bir esrar kaçırmış bu tarafa, polisleri de atlatmış askerleri de... Şebekeleri de atlatmış, işin takipçisi olan kimler varsa, onları da dolandırmış. Kimse de PTT arabasının içinde esrar kaçıracağından şüphelenmemiş. PTT memuru gariban mektup getiriyor, paket getiriyor, PTT işini yapıyor diye düşünmüş.

Türkiye'de kaçakçılık nasıl oluyor? Gemilerle, uçaklarla oluyor. Askerî kuryelerle oluyor. Eski eser kaçakçılığı İzmir'den vesaireden NATO şeyleriyle, askerî konteynerleri vesairesiyle filan oluyor. Açılmıyor ki! Gümrük memuru oraya yanaştığı zaman;

"—Dur! Dokunma!"

"—Ne var?"

"—Askerî malzeme…

Pırt geçiyor. Anlaşmalar, manlaşmalar...

Öyle şey olur mu? Gidiyor, eski eserler gidiyor; ne gidiyorsa gidiyor, bilmiyoruz ki! Ama gidiyor, duyuyorum.

Bir doğu seferi, bir esrar kaçırma, ondan sonra bir turistik otel alacak kadar çok paralar var bu işin içinde. Onun için şakası yok, öldürüyor. Büyük menfaatler döndüğü için öldürüyorlar...

Allah bizleri gaflet uykusundan uyandırsın. Nevm-i gafletten Cenâb-ı Mevlâ cümlemizi uyandırsın.

Çünkü insanlar bazen ayakta uyurlar, bazen de ömür boyu uyurlar. Gece olur, gündüz olur; yatarlar kalkarlar, uyurlar uyanırlar; hep uyurlar, gündüz de uyurlar.

Neden? Gàfil, ahiretten haberi yok, başına gelecekleri, öldükten sonra bu işin hepsinin hesabının sorulacağını bilmiyor. Dünyada da adâlet-i ilâhiyenin bir gün gelip onu çarpacağını, dünyada da belâsını, cezasını çekeceğini bilmiyor. Ama asıl büyük felâketin âhirette olacağından haberi yok.

İnsanlar bilmez mi? Kimisi tilki gibi bilir, kimisi domuz gibi bilir, kimisi şeytan gibi bilir... Her şeyi bilir, bilmez mi! Enayi mi millet, her şeyi biliyor, biliyor ama yapmıyor. İslâm'ın hak din olduğunu cümle cihan bilir, herkes bilir. Puta tapılmayacağını, haça tapılmayacağını, tapılmaması gerektiğini herkes bilir. Büyük menfaatler olduğu için devam ederler. Allah böyle imtihan ediyor. Menfaatle imtihan ediyor.

d. Maan Emirinin İmtihanı

Aziz muhterem kardeşlerim!

Gözünüzü açın! Bu imtihanın püf noktası menfaattir. Allah kulun önüne menfaati yem gibi koyuyor. Menfaate cup diye atlayan imtihanı kaybediyor; menfaati eliyle itip, "Ben menfaat istemiyorum, dünya menfaati istemiyorum Allah'ın rızasını istiyorum!" diyen kazanıyor.

Maan emîri, yani Ürdün'de oturan emîr. Bizans imparatorluğunun Arap âlemindeki en yüksek memuru. Bizans topraklarının kenarlarında Arapların oturduğu mıntıkaların hepsinin emîri müslüman olmuş, kitapta var. Müslüman olmuş

Peygamber Efendimiz'e Medîne-i Münevvere'ye elçi göndermiş;

"—Yâ Rasûllallah! Ben müslüman oldum. Senin Allah'ın Rasûlü olduğunu tasdik ederim. Benden lütfen şu hediyelerimi kabul buyur." diye hediye göndermiş.

Ürdün'den Ferve ibn-i Amr el-Cüzâmî isimli emîr.

Maan neresi? Ürdün'deki Suudi Arabistan tarafına yakın bir şehir. Geçtik oralardan... Tebük'den sonra Maan, Maan'dan sonra Amman, öyle gidiyor... Zerkâ suyunun yanında... Maan emîri Ferve ibn-i Amr el-Cüzâmî Rasûlüllah'a elçi gönderdi, müslüman olduğunu bildirdi ve ona Rasûlüllah binsin, işlerinde kullansın diye bir at ve katır hediye göndermiş.

Bu, bütün Bizanslıların hudut vilayetlerindeki Arapların hepsinin emîriymiş. Oturduğu yer Maan'daymış. Onun müslüman olduğu bilgisi Bizans yöneticilerine ulaştığı zaman ne olmuş?

(*Ehazûhü*) "Yakalamışlar. Vay sen misin müslüman olan? (*Ve habesûhu*) Hapse tıkmışlar. (*Sümme darabû unukahû*) Sonra boynunu vurmuşlar."

Ne demek boynunu vurmak? Yatırmış, baltayı kaldırmış,

kafasını kesmişler. Tam ölümü belli olduğu, kendisini öldürmeye geldikleri zaman, şiir söylemiş:

أَبْلِغْ سَرَاةَ الْمُسْلِمِينَ بِأَنَّنِي
سَلْمٌ لِرَبِّي أَعْظُمِي وَمَقَامِي

Ebliğ serâte'l-müslimîne bi-ennenî
Selemün li-rabbî a'zumî ve makàmî

"Müslümanların süvarilerine benim selâmımı söyle, tebliğ et ki, ben Rabbime her şeyimle; kemiklerimle, vücudumla, mevkiimle, makamımla, her şeyimle teslim oldum. Yâni müslüman oldum, öldürürlerse öldürsünler! Ölmekten gam yemem! " demiş.

Emirlikten öldürülmeye, saraydan mezara... İmtihan, korkunç imtihan... Nasıl imtihan?

"—Emirliğe mi devam etmek istersin, sarayda mı oturmak istersin; kafanı kessinler kabre mi girmek istersin?"

İmtihana bakın, muhterem kardeşlerim!

Allah CC hepimizi menfaatle imtihan ediyor. Dünya zevkiyle, dünya menfaati ile hepimizi imtihan ediyor. Alimlerin bir kısmı yamuluyorlar, bozuluyorlar, dalkavuklaşıyorlar, şakşakçılaşıyorlar, gerçekleri söylemiyorlar. Güç kuvvet sahiplerinden korkuyorlar, halkı aldatıyorlar.

Zenginlerin bir kısmı —gözlerini toprak doldursun— zenginliğe doymuyorlar. Yetimin, dulun, fukaranın malını yiyorlar, hazineyi hortumluyorlar. Fil hortumu gibi hazineyi hortumluyorlar. Fukaranın fakirliği artıyor, zenginin haram malı üzerine haram mal, baraj gibi, oluk gibi para geliyor. Dalaverelerle banka satın alıyorlar, millet parasıyla devletin bankalarını alıyorlar.

Neden? Yedikleri, zıkkımlandıkları haramlar yetmediği için.

Allah onların gözünün önüne daha büyük menfaat koyuyor. Kimisi zalimlere ajan, âlet, maşa oluyor.

Niçin? Maaş aldığı için. "Benden sana şu kadar maaş; git filanca yeri incele, gel bana ispiyonla, bildir!" ve saire. Kimisi Avrupa'nın gösterdiği menfaatlere, nişanlara, alkışlara aldanıyor. Herkes menfaatten, keyiften, zevkten imtihan oluyor. Çok büyük bir menfaat geliyor, adam karşısında yamuluyor.

"—Müslüman olmak iyi, müslümanlık hak din ama gel de şimdi bu menfaatlerden geç." diye yamuluyor, eriyor, elini uzatıyor, dayanamıyor, hapı yuttu!

Çocuktan öğreteceksin haram olan şeye el uzatmamayı.

Benim rahmetli amcam, askerdeyken Balıkesir'de dağlara çıkartmışlar, kumanya vermemişler. Belki askerî terbiye, belki eğitim için vermediler, belki de o zaman ordu çok daha fakirdi kumanya veremediler; askerler dağlarda aç kalmış. Aç kalınca herkes sağa sola, bağa bahçeye, ağaca saldırmış, ne bulursa yemişler.

Ama benim rahmetli amcam müslüman! Nur içinde yatsın, çok babayiğit. Bildiğiniz gibi değil; köyde bileğini büken bir adam yok! Beş kişiyle baş ederdi. Sırf adeleden yaratılmış, yukarıdan aşağı sırf adeleden yapılmış gibiydi, yumuşak bir şeyi yok. Çelik gibi bir şeydi, lastik gibiydi; traktör lastiği gibi bir şeydi. Sürekli çalışırdı.

Ağlamış, "Harama el uzatmam, haram lokma yemem!" demiş, o kadar babayiğit bir insan aç kalmış ağlamış. Ben anlıyorum ne çektiğini... Açlık insanı ağlatır.

Ağlamış, neden ağlamış? Elini uzatsa elma, meyve orada duruyor ama haram, sahibi yok, almamış.

Mantığı şöyle: Yazlıkta mandalina bahçesi var; sabahtan akşama kadar suluyor, çalışıyor. Sabah geçer bizim önümüzden, tarlasında çalışır, akşam işi biter, döner köye gider.

Sabahleyin bakmış İstanbul'dan gelme yazlıkçılar... Bir iki ay deniz kenarında yazlık yapıp da, keyif yapıp da tekrar İstanbul'a dönecekler. Tıp tıp tıp koşuyorlar kasabaya doğru, oradan da tıp tıp tıp koşuyorlar yalıya doğru.

"—Ülen demiş, siz ne yapıyorsunuz böyle her sabah?"

Demişler:

"—Biz idman yapıyoruz; koşturuyoruz işte böyle... Vücudumuz zinde olsun diye idman yapıyoruz."

“—Ülen öyle şey mi olur? Böyle boşu boşuna koşacağınıza, bir fukaranın tarlasını çapalasanız da fakire yardımınız olsa ya!” demiş.

Yani boşa oraya git, buraya git... Müslümanın idman anlayışına bak! Bir fukaranın tarlasını belle, çalış şurada, ırgatlık yap bakalım, o zavallı dul kadının tarlası adam olsun! Oradan oraya koş, oradan oraya koş...

“—Jimnastik yapıyorum...”

İş yap, işe yarar bir şey yap. Millet çalışmayı sevmiyor. Ama spor için… Tevbe, spor değil idman için her şeyi yapıyor. Hokka kaldırıyor, gülle kaldırıyor, halter kaldırıyor, yay geriyor, terliyor, bilmem ne yapıyor...

Ne işe yarar bunlar?

“—Ter, hava...”

Git bir fukaraya yardım et öyle terle! Allah yolunda koştur öyle idman yap! Amcamın mantığına bak, bunların mantığına bak! Allah hepimizi imtihan ediyor.

Allah hepimizin yardımcısı olsun. İmtihanı başarmayı nasip etsin. Harama bulaştırmasın, günaha kaydırmasın. Sırât-ı müstakîmden bizi ayırmasın. Sevdiği kulu eylesin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

El-fâtihah!

25. 12. 1997 - Avustralya

26. CUMA GÜNÜ YAPILACAK İŞLER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekàle'n-nebiyyü SAS:

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun… Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin…

a. Cuma Gününün Önemi

Bugün Cuma günü olduğu için, sabah namazından sonra *Evrâd-ı Şerîf*'imizin bir kısmını okuyarak zamanımızı duayla, evrad ile geçirdik.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[46]

خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ يَوْمُ الْجُمُعَةِ (حم. م. ت. عن أبي هريرة)

(*Hayru yevmin taleat aleyhi'ş-şemsü yevmü'l-cumuati*) "Cuma günü üzerine güneşin doğduğu günlerin en hayırlısıdır."

Haftanın en mübarek günü cuma günüdür, müminlerin bayramıdır. Peygamber SAS Efendimiz başka bir hadis-i

---

46 Müslim, *Sahih*, c.IV, s.326, no:1410; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.418, no:9399; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.VII, s.7, no:2772; Ebu Avane, *Müsned*, c.II, s.128, no:2543; Ebu Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.176, no:6286; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.I, s.517, no:1662; İbn-i Asakir, *Mu'cem*, c.II, s.216, no:1536; İmam Malik, Muvatta', c.II, s.150, no:364; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VII, s.710, no:21050; *Camiü'l-Ehadis*, c.XII, no:12158.

şeriflerinde de buyurmuşlar ki:[47]

خَمْسُ لَيَالٍ لاَ تُرَدُّ فِيهِنَّ الدَّعْوَةُ : أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَجَبٍ ، وَلَيْلَةُ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ ، وَلَيْلَةُ الْجُمُعَةِ ، وَلَيْلَةُ الْفِطْرِ ، وَلَيْلَةُ النَّحْرِ

(كر. عن أبي أمامة)

ME. 568 (*Hamsü leyâlin lâ türeddü fîhinne'd-da'vetü*) "Beş gece vardır ki, o gecelerde yapılan dualar asla reddedilmez, kabul olunur." Allah-u Teàlâ Hazretleri lütf u keremiyle, o gecelerde dua edenlerin dualarını kabul eder. Bunlar:

1. (*Evvelü leyletin min receb*) "Receb ayının ilk gecesi."

2. (*Ve leyletü'n-nısfı min şa'bân*) "Şa'ban ayının ortası olan gece. Yâni Berat Kandili."

3. (*Leyletü'l-cumuah*) "Cuma gecesi. Yâni perşembeyi cumaya bağlayan gece, her hafta kavuştuğumuz, karşılaştığımız bir gece."

4. (*Ve leyletü'l-fıtr*) "Fıtr gecesi. Yâni, Ramazan bitiyor, ertesi gün Ramazan Bayramı olacak, o gece dualar kabul olur."

5. (*Ve leyletü'n-nahr*) *Nahr* da, kurban etmek demek. Kurban Bayramı olacak gece. Yâni hacıların Arafat'tan gelip Müzdelife'de geceledikleri, ertesi gün Kurban Bayramı olan gece.

Bu beş gece çok önemli. Çünkü dualar kabul oluyor, reddedilmiyor. Dört tanesi senenin belli bir zamanında senede bir defa insanın karşısına gelen geceler. Ama birisi cuma gecesi, her hafta geliyor el-hamdü lillâh... Onun için cuma gecesi ve gündüzü bizler için Allah'ın çok büyük bir lütfudur.

---

[47] İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.X, s.408, no:2603; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.196, no:2975; Ebû Ümâme el-Bâhilî RA'dan.

Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.319, no:6087; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.342, no:3713; Abdürrezzak, *Musannef*, c.IV, s.317, no:7927; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Câmiü'l-Ehàdîs, c.XII, s.310, no:11979.

Hz. Ali Efendimiz'in hafızası zayıftı, duyduklarını unutuyordu, buna üzülüyordu:

"—Yâ Rasûlallah benim hafızam zayıf unutuveriyorum." dedi.

Onun üzerine Peygamber Efendimiz ona bazı dualar öğretti:

"—Cuma gecesi kalk, teheccüd namazı kıl, bu duaları oku!" dedi.

Ondan sonra hafızası çok kuvvetlendi.

Cuma gecesi bereketli, hayırlı mübarek bir gecedir. Gündüzü hayırlı, mübarek nurlu bir gündüzdür, sevabı çoktur.

Cuma günü yapılacak işlerin başında Cuma namazı kılmak gelir. Cuma namazını Allah-u Teàlâ Hazretleri müminlerin erkeklerine farz kılmıştır. Mazeretsiz olarak üç defa Cuma namazını kılmayan bir müslümanın kalbi mühürlenir, kapatılır, cezalandırılır. Onun için Cuma'yı kılmaya çok dikkat etmek, gayret etmek, himmet etmek lazım gelir. Cuma kılmayı çalışmalıdır.

b. Cuma Günü Gusletmek

Cuma günü yapılacak mühim işlerden birisi de gusül abdesti almaktır. Tepeden tırnağa gusül abdesti alırsınız.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[48]

اِغْتَسِلُوا يَوْمَ الْجُمُعَةِ ! فَإِنَّهُ مَنِ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ، فَلَهُ كَفَّارَةُ مَا بَيْنَ الْجُمُعَةِ إِلَى الْجُمُعَةِ ، وَزِيَادَةُ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ (طب. عن أبي أمامة)

(*İ'teselû yevme'l-cumuati*) "Cuma günü guslediniz! (*Feinnehû meni'ğtesele yevme'l-cumuati*) Muhakkak ki, kim cuma günü inanarak, sevabını Allah'tan bekleyerek gusül abdesti alırsa..." Boy abdesti alıyor, temizleniyor, yıkanıyor yâni. "Öyle bir abdest alırsa, (*felehû keffâratün mâ beyne'l-cumuati ile'l-cumuati*) geçen cumadan bu cumaya kadarki işlenmiş günahlara kefaret olur; (*ve ziyâdetü selâseti eyyâm*) bir de üç gün ziyadesiyle. Yâni, geçmiş haftanın günahları üç gün ziyadesiyle affolunur." diye müjdeliyor.

On gün eder, geriye doğru on günün günahı affedilmiş oluyor. Bu bakımdan, cuma günü gusül abdesti almaya dikkat etmek lazım!

c. Camiye Erken Gelmek

Cuma namazına camiye erken gitmek iyidir. En temiz bayramlık elbiselerini giyerek, güzel kokular sürünerek, tertemiz bir şekilde cumaya erken gitmelidir.

Cuma gününde camide konuşulmaz. İmam hutbeye çıktığı zaman konuştu mu, lağıv yapmış olur, cumanın sevabı iptal olur. Yanındaki birisi konuşuyorsa "sus" bile denmez. Öyle dediği zaman kendisi de konuşmuş olduğundan onun da sevabı iptal

---

[48] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.178, no:7740; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.40, no:881; İbn-i Ebî Hâtim, *İlel*, c.I, s.208, no:601; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.1290, no:21242; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.389, no:3057; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.135, no:3874.

olduğundan pür dikkat Cuma hutbesini dinlemek lazım gelir.

Cumanın dinlenmesinde hiç konuşma, fısıltı olmamalı. Rahat bir şekilde oturup da uykuya şekerlemeye dalmamalı çünkü umumiyetle insanlar Cuma gününden başka vakit yokmuş gibi, mübarek Cuma saatinden başka bir zaman yokmuş gibi hatip hutbeye çıktı mı o da şöyle bir rahat bir yere oturdu mu başlar şekerleme yapmaya, uyumaya başlar.

"—Şekerleme ne demek?"

Şekerleme mutfakta yapılan bir tatlı değil, oturduğu yerden uyuklamak demek. Gözünü kapatır, takvasından filan değil, tembelliğinden gözünü kapatır, ondan sonra uyuklar. Şeytan uyku getirir.

Hayır! Dikkatli bir şekilde oturacak, gözünü dikecek hatibe ve Allah'ın emirlerini, hatibin hutbesini can kulağıyla dinleyecek. Hutbe farzdır, hutbeyi dinlemek lazım gelir. Bu önemli bir şey.

Cuma günü kabir ziyareti yapılır. Veyahut geçmişlerin ruhlarına hediyeler gönderilir. Biz Yâsîn Sûresi'ni okuduk, mevtamızın ruhlarına gönderdik.

Geçmişler çok memnun olurlar, dua beklerler. Hayatta olan yakınlarından dua beklerler. Cuma günü yanlarına gelirler, dua beklerler; dua alırlarsa sevinirler, almazlarsa beddua edip giderler. "Bizden beter olun! Sizin de hiç dua ediciniz olmasın." diye kalkar öyle giderler.

Onun için Cuma günü geçmişleri hayır duadan unutmamak, onların ruhlarına Kur'ân-ı Kerîm'ler Yâsînler, İhlâs-ı Şerîfler okumak lazımdır. Mümkünse kabirlerini ziyaret etmek lazımdır.

Cuma günü yapılacak güzel işlerden birisi hasta ziyaretidir. Mümkünse hastanede hastası varsa onu ziyaret etmesi lazımdır. Hasta ziyareti çok sevaplı bir iştir. Hastayı ziyaret eden günahlarından affolur, mağfiret olunur öyle gelir. Hastanın duası makbul olduğundan hastaya "Nasılsın?" dedikten sonra "bizi duadan unutma" diye onun duasını almak lazımdır.

Cuma günü yapılacak işlerden birisi de fukaraya hayır, sadaka vermektir.

"—Her kim Cuma namazını kılarsa, cuma günü sadaka verirse, kabir ziyareti yaparsa, hasta ziyareti yaparsa cennetlik

olur” diye müjde vardır. “Hepsini birden toparlayabilirse bir cuma içinde cennetlik olur” diye müjde vardır. Onun için cuma gününe özel bir ihtimam, dikkat göstermek iyice hazırlanmak lazım.

Üniversitede bir mescid varmış ama cumanın şartlarından birisi izn-i âmm denilen bir şarttır. İzn-i âmm, cuma namazı kılınan yere herkesin rahatça girebileceği bir yer olmasıdır. Bir grup bir kışlada, tel örgüyle çevrilmiş bir yerde kimsenin giremediği bir yerde cuma namazı kılmaya kalksalar câiz olur mu? Olmaz.

“—Neden?”

Herkes giremiyor da ondan. O bakımdan açık bir cami olması lâzım gelir. Ve de halkın kabul edilmediği, herkesin gelemediği bir yer.

“—Büyük mü burası?”

Olmaz zaten öyle yerde, doğru düzgün bir camide kılmak lazımdır.

Cuma günü Cuma kılınacak yere seyahat edilir. Eskiden her köyde Cuma namazı kılınmazdı kılınmayan köylerden kalkar Cuma namazı kılmaya gelirlerdi. Cuma günleri bizim karşımızdaki köylerden kalkıp gelirlerdi. Özellikle sevap kazanalım diye kalkar gelirlerdi.

Başka ne lazımdır Cuma günü?

Güzel kokular sürünecek, temiz pak yıkanacak, cici elbiselerini bayramlık elbiselerini giyecek. Babası varsa babasının elinden tutacak.

Cumanız mübarek olsun! Allah hepinizden razı olsun…

26. 12. 1997 - Avustralya

27. RAMAZAN'DA YAPILAN HATALAR

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekàle'n-nebiyyü SAS:

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun… Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin…

a. İnsanların İmtihan Edilmesi

İnsanın iki türlü, iki yönden irade sahibi olması lazım;

1. Yapılması gereken şeyleri yapacak iradesi olması lazım,

2. Sakınılması gereken günahlardan sakınacak, çelik gibi bir freni, iradesi olması lazım.

"—Ben bunu yapmamalıyım!"

Freni çekti mi, zınk diye durmalı. Frene bastı mı, zınk diye durabilmeli. İki çeşit iradesinin kuvvetli olması gerekiyor. İki yönden kuvvetli olması gerekiyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin emirleri ilaç gibidir ama, ilaçlar baklava ve kaymak gibi değildir. Yani tatlı değildir. İlaçların çoğu acıdır.

كل دواء مر

(*Küllü devâün mürrün*) "Bütün şifalı şeyler acıdır." demişler.

Acı, yiyorsun, şifa buluyorsun. İlaçlar acıdır veya iğne batırılıyor o da acıtıyor insanı veya şifa bulmak için insan gidiyor kendisini ameliyat yaptırıyor kesiliyor, biçiliyor, dikiliyor; o da acıdır. İbadetler faydalıdır, ilaç gibidir ama bazısı biraz acıdır. Mesela acılıklarını, ne gibi acılıkları olduğunu şöyle bir düşünelim. Ayet-i kerimede Allah-u Teàlâ Hazretleri sıralamış:

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالثَّمَرَاتِ، وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ (البقرة:١٥٥)

(*Ve leneblüvenneküm bi-şey'in mine'l-havfi ve'l-cûi ve naksin mine'l-emvâli ve'l-enfüsi ve's-semerât, ve beşşiri's-sàbirîn.*) [Andolsun ki sizi biraz korku ve açlık; mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azaltma (fakirlik) ile deneriz. (Ey Peygamber!) Sabredenleri müjdele!] (Bakara, 2/155)

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
(البقرة:١٥٦)

(*Ellezîne izâ esàbethüm musîbetün kàlû innâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciùn.*) [O sabredenler, kendilerine bir belâ geldiği zaman: 'Biz Allah'ın kullarıyız ve biz ona döneceğiz!' derler.] (Bakara, 2/156)

Allah-u Teàlâ Hazretleri insanları imtihan etmek için bazı korkulu, sıkıntılı, acı şeyleri emrettiğini bildiriyor. Bu imtihan ettiği şeyler acı şeyler, imtihan etmek, denemek, sınamak için emrettiği acı şeyler, aslında insanlık için faydalı... İlaç nasıl faydalı ise, ameliyat nasıl faydalı ise öyle faydalı. Hatta zevkine varabilirse, zevkine varabilen insan için bir de üstelik tatlı da, avama acı geliyor.

b. Namazın Önemi

Mesela namaz... Bazı kimseye zor geliyor, angarya gibi geliyor, ağır geliyor. İte kaka, büyüklerinin zoruyla, çevresinin baskısıyla kılıyor. Abdest alacak da camiye gidecek de namaz kılacak da... İlle kapıyı çalmak, haydi demek, zorlamak lazım filan.

Halbuki Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[49]

قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلاَةِ

(*Kurretü aynî fi's-salâh*) "Gözümün şenliği namazda..." buyuruyor.

Namaz kılarken içim rahat ediyor demek. Yani namazı seviyor,

---

49 Neseî, *Sünen*, c.VII, s.61, no:3939; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.128, no:12315; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.174, no:2676; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.241, no:5203; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.199, no:3482; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.78, no:13232; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.280, no:8887; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.398; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.371, no:6812; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.303; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.135, no:1234; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.160, no:666; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LX, s.454; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.143, no:2733; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.449, no:18912, 18913; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.73, no:1089; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IX, s.496, no:8916.

çok tatlı bir şey. Peygamber Efendimiz için çok tatlı, evliyaullâh-ı mukarrabîn için, çok yüksek dereceye yükselmiş evliyâ için de en sevimli iş namaz. Hemen fırsat buldu mu Allahu ekber, abdesti var, zaten abdestli gezer, hemen namaza duruyor. Çünkü namazdan zevk alıyor, çünkü Mevlâ'nın huzuruna çıktığı zaman hoşlanıyor, o zaman şenleniyor gözü gönlü.

Oruç... Netice itibariyle oruç yemek yememek, su içmemek, insanın zevklerini yapmaması demek. Bunun da zevkine varanlar var belki, sevenler var, sevdiği için Ramazan orucunun dışında da başka zamanlarda, Ramazan'ın dışındaki aylarda da sık sık oruç tutan kimseler var. Hatta bir gün oruç tutup bir gün iftar eden, bir gün oruç tutup bir gün iftar eden insanlar var. Buna savm-ı dâvûdî deniliyor. Davud AS böyle yaparmış. Davud AS usûlü oruç demek. Seven seviyor.

Ama sevsek de sevmesek de bizim de hem namaz kılmamız, hem oruç tutmamız, hem diğer ibadetleri yapmamız lazım. Hem zikri yapmamız, hem Kur'an okumamız, hem hacca gitmemiz, hem gerekirse cihad etmemiz lazım. Çünkü bunların hepsinin arkasında fayda var; kişisel fayda var, bedenî fayda var, ruhî fayda var, dünyevî fayda var, uhrevî fayda var, içtimaî fayda var. Çeşit çeşit faydalar var.

Namazın sıhhate bile faydası var. Namaz kılan insanların tutulmadığı, namaz kılan insanlarda görülmeyen hastalıklar var. Namaz kılmayanlarda görülüyor da namaz kılanlarda görülmüyor. Çünkü namaz tedavî ediyor. Bir misal:

Bizim Türklerden birisi Avusturya'ya ayağındaki amansız bir hastalığı muayene ettirmeye gitmiş. Türkiye'de halledememiş işi, Avusturya'ya gitmiş. Avusturya'daki gayrimüslim profesörün muayenehanesine, hastaneye gitmiş. Doktor muayene etmiş bakmış ayak fena yani dikkat edilmezse belki kesilecek, ciddi bir durum var. Sormuş;

"—Sen nerelisin?" demiş. Hastasıyla konuşuyor;

"—Nerelisin sen?"

"—Türkiyeliyim, Türkiye'den geldim."

"—Aaa!" demiş, Avusturyalı profesör şaşırmış;

"—Olamaz, nasıl olur?"

"—Türkiyeliyim ben." demiş.

"—Yahu olamaz, olamaz." Bu sefer;

"—Ha, herhalde sen müslüman değilsin!" demiş.

"—Müslümanım."

Yine şaşırmış doktor:

"—Yahu olamaz." demiş. "Olamaz, olmaması lazım."

Biraz düşünmüş sonra demiş;

"—Sen müslümansın ama müslümanların yaptığı ibadetleri yapıyor musun?"

Bizim Türkiye'den giden zengin kızarmış biraz. Biraz yüzü filan kızarmış;

"—Maalesef müslümanım ama ibadetleri yapamıyorum." demiş.

"—Hah, tamam, oldu. Çünkü bu hastalık müslümanlarda olmuyor." demiş. Şu senin tutulduğun hastalık müslümanlarda olmuyor. Namaz kıldıkları için, diz çöküp kalktıkları, eğildikleri için bu hastalık müslümanlarda olmuyor.

Biz namazı jimnastik olsun diye kılmıyoruz, Allah emretti diye kılıyoruz ama olmuyor işte, müslümanda o hastalık olmuyor.

c. Misvakin Faydası

Bir başka misal:

Bu İngilizler de dişlerini fırçalar, batı ülkelerindeki başka insanlar da fırçalar, diş temizliğine dikkat ederler. Ama insanların yüzde 90 kadar çoğunda yaygın olarak bir diş hastalığı varmış: Diş kökü hastalığı. Biliyorsunuz; dişin, etin içine giriyor, bir kökü var. Dişin içine kökünden bir sinir giriyor. Bu diş kökünde bir iltihap meydana geliyormuş, buna piyore hastalığı diyorlarmış. İnsanların yüzde doksanında oluyormuş bu. Tabii dişin kökü iltihaplı olunca sallanıyor, kolay çıkabiliyor, sağlam değil. Yüzde doksanında oluyormuş bu piyore hastalığı. Bu hastalık misvak kullananlarda olmazmış.

Misvak ne?

Bir dal parçası. Misvak bu, dal, bir kök ve de kendine mahsus bir tadı var. Misvak kullananlarda bu olmuyor. Halbuki bu misvak çok da çağdaş bir diş temizleme aleti değil.

Şimdi nice nice fırçalar çıktı, benim yanımda evde bir fırça var,

hiç görmemişsinizdir. Ortasında bir kısım var, uç kısmı oynak, böyle böyle yaptıkça ortasındaki kısım ayrıca dönüyor. Böyle böyle yapıyorsun ortadaki fırçalar, kıllar ayrı dönüyor. Bu böyle hareketten dolayı... Ben böyle böyle yapıyorum, o da içerde orta kısmındakilerde böyle böyle çeviriyor. Yani artık dişi gayet iyi temizliyor. Çok güzel diş fırçaları var, böylelerini çıkartmışlar. Elektriklisi var, ses yaparak çeviriyor filan ama bu misvak kullananlarda iltihap olmuyormuş.

Tabii misvak Peygamber Efendimiz tarafından hararetle tavsiye edilmiş olan bir şey.

Misvakla kılınan namaz yani misvaklanılıp da kılınan namaz misvaksız kılınan namazdan kai kat daha sevaplı? Yetmiş kat daha fazla sevap…

Siz şimdi misvaklanmadan geldiniz buraya, akşam namazı kıldınız, siz bir sevap aldınız.

Ben misvaklandım geldim, ben ne kadar aldım? Yetmiş kat daha fazla. Efendimiz öyle söylüyor. Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Ben yapayım da yatsıda da sizden çok alayım.

d. Orucun Faydası

Şimdi bu misalleri niçin anlatıyorum?

Yani ibadetler meşakkatli de olsa arkası iyi, sonunda fayda var. Mesela oruç tutacağız, bir ay oruç tutacağız.

Oruç tutmak bizi zayıflatacak, sıhhatimiz bozulacak mı; yoksa daha mı iyi olacak? Daha iyi olacak, kesin. Herkesin sıhhati daha iyi olacak. Neden:[50]

---

[50] Taberânî, *Mucemü'l-Evsat*, c.VIII, s.174, no:8312: Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.92, no:549; Ebû Hüreyre RA'dan.

Rebi', *Müsned*, c.I, s.122, no:291; Ebû Ubeyde RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.393, no:3745; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.357; Ali ibn-i Ebî Tàlib RA'dan.

İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.57; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.450, no:23605; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.445, no:1455; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.584, no:9657; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.V, s.149, no:3891.

صُومُوا تَصِحُّوا (ابن السني، وأبو نعيم في الطب عن أبي هريرة)

(*Sùmû tasihhù*) "Oruç tutun, sıhhat bulursunuz." buyruluyor.

Orucun sıhhate de faydası var. Gerçi biz hastalık sıhhat için değil, Allah rızası için oruç tutuyoruz, Allah emretti diye tutuyoruz ama o faydası da var. Yani zor da olsa acı da olsa meşakkatli de olsa ibadetlerin sonunda fayda var ama düşünebilen alim fâzıl insanlar anlıyor bunu. İnsan müslümanca yaşarsa mutlu olur, ailesi mutlu olur, çoluk çocuğu hayırlı olur, dünyası hayırlı olur, âhireti iyi olur ama çok kimse bunu anlayamıyor.

Demek ki Allah-u Teàlâ Hazretleri imtihan olarak, bize zor gibi görülen şeyler emretmiş ama aslında, hâşâ sümme hâşâ, söylediği şeyler zararlı değil... Emrettiği şeylerin hepsi faydalı, hepsi güzel! Yasakladığı şeylerin de hepsinin bir tehlikesi var; ilk başta tatlı sevimli de görünse, arkası kötü gelecek şeyler.

Onun için müslümanın çelik gibi bir iradesi olması lazım, Allah'ın emirlerini yapmak için kendisini sağlam, dik tutması lazım. İradesi kuvvetli olması lazım. Kendisini iyi tutması, frenlemesi lazım, Allah'ın yasakladıklarına kaymaması, akmaması, gitmemesi, kapılmaması için.

İşin ilginç olanı bir başka yönü şu ki; insan oruç tuttuğu zaman idman yapmış, iradesi kuvvetlenmiş oluyor, sevaplı işleri yapmaya güçleniyor. Günahlardan korunmaya freni sağlamlaşıyor. İşin bir de o tarafı var. Oruç tuttuğu zaman;

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (البقرة:١٨٣)

(*Le'allekùm tettekùn*) "Ola ki sizler sakınırsınız." (Bakara, 2/183) diyor ya âyetin sonunda, hakikaten insan oruca sarıldı mı, orucu hakkıyla tuttu mu, frenleri sağlam bir insan oluyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri ibadetlerinin zevkine vara vara, kıymetini bile bile, tadını çıkara çıkara, seve seve yapmayı nasib eylesin...

e. Ramazan'da Yapılan Hatalar

Oruçla ilgili bir kitap okuyordum; yine o Zekeriya Kandehlevî Rh.A'in kitabı. Orada bazı şeyler anlatmış hoşuma gitti. Diyor ki:

"—Oruç tutarken bazı şeylere dikkat etmek lâzım!"

Hatırımda kalanları sıralayayım:

1. Birinci hata: Millet sahura kalkıyor, Ramazan geldi hoş geldi, mahallede davulcu da dolaşıyor; gümbür gümbür, gümbür gümbür, güzel de oluyor. Hanım saati kuruyor, kalkıyor, güzel yemekler, kebaplar, pilavlar pişiyor filan, sahura kalkıyor. Sahura kalkmak sünnet.

Peygamber Efendimiz, "Eski ümmetlerin oruçları ile bizim ümmetin oruçların arasındaki fark nedir?" diyor. Sahura kalkmak. Sahura kalkmak bizim ümmete mahsus bir şey. Onun için sahura kalkmak lazım. Kalkıyor millet sahura.

Sahura kalktım diye ne yapıyor?

Sahura kalkmak sünnet iyi bir şey. Sahurda bir hata başlıyor, ne başlıyor? Sahurdan sonra biraz bekliyor, evinde namazını kılıyor, cump yatağa yatıyor.

Ne oldu? Sahura kalkıp sünneti yerine getirdi ama camiye cemaate gitmeyi kaçırdı. Yanlış. Ramazan'da hani bunun ibadeti artacaktı, gayreti artacaktı; ilk yanlışlık sahurda başlıyor. Gece sahura kalktım diye sabah namazı feda oluyor. Bu yanlış, bir. Bunu böyle yapmamak lazım. Nasıl ayarlayacaksa istirahatını ve sairesini ayarlasın ama Allah'ın farzlarını çiğnemesin, usulleri bozmasın. Bu bir... Ramazan'da sahura kalktık diye camiye, cemiyete gitmeyi kesmeyeceğiz.

2. İkinci hata; beyefendi oruç tutuyor ya, sigarasını içemez oldu, karnı da aç. Yanına yanaşılmıyor. Şili biberi gibi oluyor; acılaşıyor, asabileşiyor, sinirleniyor.

Neden?

"—Aman efendinin yanına yanaşma, oruçlu!"

E ne anladım ben bu oruçtan?!

Oruç frenleri sağlamlaştırma çalışmasıydı. Yumuşak olması, halim selim olması lazım. Barut gibi oldu, biber gibi oldu, acı oldu, herkesi azarlıyor. Herkes fıs fıs arkasından diyor ki;

"—Aman dokunmayın! Oruçlu da, oruç tuttu da kafasında oruç

keyfi var da, üstüne varma, asabi."

Olmaz, olmuyor. Oruç tutan insan ahlakını da güzelleştirecek, ahlakına da dikkat edecek.

Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfini okuduk; birisi gelip çatsa, sataşsa ne diyecek?

Sataşmak nasıl olur? İnsan kavga etmek isterse öteki insanın yanından geçerken bir omuz atar, o da;

"—Körmüsün?" der.

"—Körüm ne olacak?" der.

Al bir tane, gözünün ortasına bir tane patlatır o da onun karnına bir yumruk patlatır, o iki büklüm olur, o ona tekme atar.

Ne oldu? Kavga çıktı. Birisi çattı, sataştı ötekisi de erkekliğine yediremedi, yiğitliğe gölge düşürmedi kavga çıktı.

Ama oruçlu ne diyecek?

"—Ben oruçluyum kardeşim, bana hiç sataşma." diyecek, uymayacak. Şirretin şirretliğine uymayacak.

Peygamber Efendimiz böyle tavsiye ediyor.

Beyefendi oruçluyum diye barut gibi oldu. Hanımı haşlıyor, çocukları haşlıyor, tabakları fırlatıyor, bağırıyor çağırıyor. Yani Allah'tan korkmasa insan;

"—Sen oruç tutma ya, sen oruç tutmasan daha iyi." diyecek.

Çünkü daha beter oldu. Beyefendi oruç tutunca iyi olacakken daha beter oldu. Böyle olmuyor mu? Mübalağa mı yapıyorum?

Böyle, aynen böyle…

Oruç tuttu diye, sigarasını içemiyor diye. Zaten sigara içmek bir kabahat. Ramazan'da fırsatı buldun bari sigarayı bırak. Günah, sigara içmek günah, haram işliyorsun.

Ahbaplık bir tarafa ama doğruyu söylemek zorundayız. Dört mezhebin dört müftüsü ilk çıktığı zaman buna haram demişler. Sonradan yavaş yavaş neden harammış, bilmem ne... Kerahat-i tahrimiye ile mekruh, hakkında nass-ı katî yok, vesaire filan bir şeyler söylenmiş. Ama doğru değil, uygun değil, içmemesi lazım. Sigara içmiyorum diye bu sefer herkesin kalbini kırıyor. Bu da yanlış, iki.

Başka yanlışlıklardan Ramazan keyfi, keyfi filan değil, Ramazan'ın hataları bunlar. Şeytan müslümanları aldatıyor,

aldanmasın diye biz şimdiden kardeşlerimize söylüyoruz.

3. Üçüncü hata; ramazanda oruç kendisini tuttuğu için yatağa yatıyor, yıllık iznini alıyor, dükkânı kapatıyor yatağa yatıyor.

Buna ne derler?

"—Orucu uykuya tutturmak" derler.

Yat Allah'ım yat! Oh be, bütün sene Ramazan olsa ne iyi, boyuna yatıyor. Hatta öğle namazını, ikindi namazını kaçırıyor. Olmaz. Uyuyor uyuyor uyuyor, iyice dinleniyor, akşam vakti yemek yemeğe kalkıyor. Oruç insanı zayıflatacak, süzecek; açlığı biraz hissetmesi lazım. Uykuya oruç tutturmak doğru olmuyor. Birazcık uyusun ama işi o kadar da namazları, cemaatleri kaçıracak hâle getirmesin. Bir hata da bu.

4. Bir başka hata, iftar vaktinde oluyor. İftar vaktinde sofra kuruldu. Yarım saat 45 dakika önceden hanımlar sofrayı hazırlamaya başladılar. İftar sofrası kuruldu, ezanı duyuyor millet…

Ramazan'da camilerin çoğunda akşam namazı kılınmaz, doğru mu? Gitmeyiz ki, kimse gitmez. Çoğunda yani bazı insaflı imamlar, bazı insaflı cemaatler var onlar böyle yapmıyorlar ama akşam namazı kalkar.

Ramazan'da namaz kaç vakit? Dört vakit.

Neden? Akşam namazında kimse camiye gitmez.

Neden? İftar var, yemek yiyor.

Böyle şey olmaz, bu da yanlış.

Git camiye, orada iftarını yap, hatta yanına biraz fazla hurma götür başkalarına ikram et, sevap kazan. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[51]

مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ، غَيْرَ أَنَّهُ لاَ يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ

---

[51] Tirmizi, *Sünen*, c.III, s.301, no:735; İbn-i Mace, *Sünen*, c.V, s.285, no:1736; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.418, no:3952; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.240, no:7927; Bezzar, *Müsned*, c.II, s.61, no:3775; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.V, s.257, no:5275; Zeyd ibn-i Halid el-Cüheni RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VIII, s.451, no:23614; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXI, s.106, no:23083.

الصَّائِمِ شَيْئًا (حم. ت. ه. حب. عن زيد بن خالد)

(*Men fettara sàimen kâne lehû mislü ecrihî, gayra ennehû lâ yenkusu min ecrihî*) "Bir oruçluya iftar ettiren kimse o oruçlunun sevabını aynen alır, ama diğerinin sevabından hiçbir şey eksilmez."

Camiye git, yanına biraz hurma al, biraz iftar ettirecek bir şey al. Orucunu camide aç, cemaatle namazını kıl gel.

Bir hata da burada... Akşam namazı kırpıştırılıyor. Akşam namazı cemaate gitmiyor millet. Hatta biz Maraş'ta bir iki camiye gittik, ortada imam da müezzin de yok. Biz böyle vaazda bunları söylediğimiz için kendimiz bari gidelim, biz de gitmesek ayıp olur dedik, camiye gittik. Camide imam da yok müezzin de yok. Haydi ben imam oldum, arkadaşlar cemaat oldu namaz kıldık. Bu da bir yanlış.

5. Ondan sonra başka yanlış; gündüz oruç tuttuk diye akşam öyle bir yemek yiyoruz ki gözler mahmurlaşıyor, göbekler kubbeleşiyor. Aşırı yemek yiyoruz. Halbuki o kadar yenmez. Fazla yenmesi israf. Oruç tuttum diye millet ölçüyü kaçırıyor. Osmanlılar zamanında Avrupalı bir misafir bir paşanın ziyafetine gelmiş, bakmış ki herkes kollarını şöyle bir sıvamış iftardan sonra bir girişmiş yemeğe. Demiş ki;

"Bunların hepsi biraz sonra kıvrana kıvrana ölecekler. Bu kadar yemek yediklerine göre bunların hepsi biraz sonra komaya girecekler." demiş Avrupalı adam. Şaşırmış, pilav tencereleri, tabakları, tepsileri geliyor, gidiyor, kâseler, hoşaflar her şey bitiyor. Beklemiş herkes komaya girecek çırpınacaklar diye... Ama biraz sonra bakmış, kalkmışlar uzun uzun uzun bitmez tükenmez bir namaz kılmışlar. Sayısını da sayamamış, 33 rekât. Yat kalk, yat kalk secde rükû kıyam kuud…

Ha, demiş, ölmeyince anlamış yani bundan ölmüyorlar yoksa bu yemeğe göre bunlar öleceklerdi ama bu teravih namazı bunları kurtarıyor, demiş.

Aşırı yemek de hatamız. Oruç tuttuk diye aşırı yemeyeceğiz.

Bunun çaresi nedir?

Bence eve küçük tabaklar almalı. Koca tabaklar almayın. Önünüze küçük tabaklar almalı, azıcık azıcık koymalı, mide rahat etmeli. Dedelerimizin bir güzel tarafı var. İftariye diye bir şey vardır yani asıl yemekten evvel iftarlık; masaya orucu açmak için ufak tefek küçük küçük bir şeyler koyarlar, onlarla atıştırırlar, ondan sonra akşam namazı kılarlar asıl sofraya öyle otururlar.

Fakat dedelerimizin hatası da, paşa dedelerimizin konaklardaki hatası da nedir?

İftariyeyi evde yapıp, akşam namazını evde cemaatle kılmak. Hata... Cemaatle namaz kılma yeri camidir. Evde kılınan cemaatli namaz camideki kadar sevap olmaz. Çünkü camiye giderken atılan her adımdan dolayı insan bir derece kazanır, bir günahı silinir. Bir hasene kazanır, bir derece yükselir. Her adımda üç faydası var: Bir günahı silinir, bir hasene kazanır, bir derece yükselir. Onun için camiye gitmek, namazı camilerde kılmak, iftarı camide yapmak, iftarlık şeyi mümkünse camiye götürmek lazım. Çok yememek lazım!

Ben Suud'da birkaç defa Ramazan'da gördüm: Araplar, Peygamber Efendimiz'in Medîne-i Münevvere'de Mescid-i Şerîfi'nde ve Mekke-i Mükerreme'de Mescid-i Haram'da sofralar kuruyorlar. Şu bizim yaydığımız muşambalar gibi bir uçtan bir uca muşambaları yayıyorlar. Üstüne hurmaları koyuyorlar, zemzemler ve saireler hepsi bardaklara konuyor.

Ezan okunduğu zaman beş veya on dakika bekleniliyor. Herkes orucunu açıyor. O yayılmış olan sofralar anında toplanıyor hemen. Kamet getiriliyor, namaz cemaatle kılınıyor. Araplar bizden iyi, onlar iyi dereceler aldılar. Onlar iyi, o âdeti camilerimizde bizim de yapmamız lazım.

6. Bir başka hata; teravih namazı kılıyoruz, 20 rekât teravih namazı kılıyoruz diye hızlı hızlı kılıyoruz. Yatsıyı bile hızlı kılıyoruz. Birbirimize soruyoruz;

"—Hangi caminin imamı daha hızlı kıldırıyor, kaç dakikada kıldırıyor?

"—Yirmi dakikada kıldırıyor."

"—On yedi dakikada kıldırıyor."

"—Tamam, ona gidelim!"

En hızlı kıldıran kimseye gidiyorlar, yanlış. Çünkü hızlı kılınan namaz ta'dil-i erkâna riayet edilmediği için makbul değil, belki Allah kabul etmiyor. Usulüne uygun kılınacak. Yani rükûnun, secdenin, ayakta duruşun, kavmenin, hepsinin hakkı verilecek, sakin kılınacak. Otuz üç rekât oldu diye hızlı kılınma mecburiyeti yok.

Biz Ankara'da oturduğumuz zaman bizi bir eve çağırdılar. İftar ettik. Ondan sonra yatsıdan sonra da sohbet devam etsin diye karar verildi. Camiye gittik. O arada dediler ki falanca yerin imamını da çağıralım. Aşağıda Keçiören tarafında bir caminin imamını da çağıralım dediler. Bir arkadaş da arabasına atladı ona gitti. O hoca efendiye;

"—Biz falanca yerde toplandık. Ev sahibi seni de davet ediyor, sen de buyur." diye bir arkadaş haberci gitti, onun camiinde namaz kıldı.

Arabasıyla giden hacı amca diyor ki:

"—Söylediğime pişman oldum."

Ben kulağına fısıldadım:

"—Es'ad Hocamız'la filanca zâtın evindeyiz, teravihten sonra sohbet devam edecek." dedim, dediğime pişman oldum.

Öyle bir hızlı namaz kıldırdı ki, ben ömrümde o kadar hızlı namaz görmedim. Fakat namaz bitti, cemaatten bir Arap varmış, Mısırlı mı, Suriyeli mi, Suudlu mu, hani oluyor ya bazen, o Arap kalktı imamın yakasına yapıştı. Dedi ki:

"—Yâ İmam! Sen böyle namaz kılmayı hangi kitapta gördün? Allah mı böyle emrediyor, Peygamber Efendimiz'in sünneti mi bu?" diye bir sıkıştırdı, bir mahcup etti."

Bu da, ben sebep oldum diye ter dökmüş, keşke söylemeseydim diye pişman olmuş. "Es'ad hocanın sohbetine geleceğiz diye adam namazı ne kadar hızlı kıldı." diyor.

Hızlı kılmak, tâdil-i erkâna riayet etmemek, ölçülü ağır ağır, vakur vakur kılmamak Ramazan'ın hastalıklarından birisidir. Millet en hızlı kıldıran yere gidiyor. Olmaz, en usulüne uygun kıldıran yere, en iyi hocaya, en ağırbaşlı hocaya gitmeye çalışacak. Bir hata da burada oluyor.

7. Bundan sonraki hata bazıları diyor ki; gece uyku bölünüyor, en iyisi teravihten sonra ben biraz atıştırırım, sahura filan kalkmam, doğrudan doğruya sabaha giderim. Bu da yanlış. Çünkü Peygamber Efendimiz sahura kalkmayı tavsiye ediyor. Sonra sahura kalkmak çok önemli bir olay. Sahura bizim sadece ramazanda değil her zaman kalkmamız lazım!

Sahur vakti nedir? Teheccüd namazı kılma vaktidir.

Teheccüd namazı nedir? Çok sevaplı bir namazdır, zaten her zaman o vakitte kalkmaya alışmalıyız. Ramazan'da Allah bizi teheccüde kalkmaya sahurla alıştırıyor. Yani bir ay yemek aşkına, kuş taneye gelir misâli, yemek aşkına sahura kalkmaya alıştıktan sonra, artık ondan sonra da hep sahura kalkıp teheccüd namazı kılmamız lazım.

Millet sahura kalkmıyor; akşamdan bir şeyler yiyor; ben şişmanım, lüzum yok, tutarım diyor. Olmaz, sünnete aykırı olmuş oluyor. Demek ki, usulüne uygun sahura da kalkacak. Saatini kuracak, sahura kalkacak, azıcık bile olsa sünnet miktarı sahur yemeğini yiyecek.

Daha başında sahuru söyledik, sahura kalkıyor sabah namazını kaçırıyor dedik.

8. Bir başka hata, sahura yemeğe kalkıyor da bu kalktığı vakit en kıymetli zamandır, teheccüd zamanıdır; gidip abdest alıp iki rekât teheccüd namazı kılıvermiyor. Yahu, hacı hanım sofrayı hazırlayıncaya kadar sen şuradan abdestini alıver, iki rekât, dört rekât teheccüd namazı kıl, çok sevap.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[52]

رَكْعَتَانِ مِنَ اللَّيْلِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا

(*Rek'atâni mine'l-leyl*) "Geceleyin kalkıp da kılınan iki rekât namaz, (*hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ*) dünyadan da, dünyanın içindeki her şeye sahip olmaktan da daha hayırlıdır."

Dünyanın içindeki her şeye sahip olmak ne demek! Dünyada neler var! Hepsine sahip olmaktan daha iyidir. O halde madem sahura kalktın fırsattan istifade abdest alacaksın iki rekât, dört rekât teheccüd namazını kılacaksın. Onu kılmamak da bir hata oluyor. Tabii seher vaktinde tevbe ve istiğfar eylemek çok sevaptır; elinde tesbih zikir yapar, tevbe eder, istiğfar eder, Kur'ân-ı Kerîm okur, çok iyi olur.

9. Bizde biraz zor, biz alışkın değiliz, mümkünse teravihi hatimle kılmak lâzım. Mekke'de de Medine'de de daima hatimle kıldırılıyor.

Kâbe'nin orada teravih nasıl kılınır? Hatimle.

Medîne-i Münevvere'de, Mescid-i Nebevî'de teravih nasıl kılınır? Hatimle.

Ben evvelki seneler Pakistan'a gittim, uçakla oraya uğramıştık. Hangi camiye gittiysem, teravihi hâtimle kılıyorlardı.

---

[52] Lafız farkıyla: Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.455, no:5404; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VII, s.785, no:21405; *Camiü'l-Ehadis*, c.XIII, s.145, no:12782.

Bir ayda Kur'an'ı hatmedecek şekilde kılıyorlardı.

Öyle, (*Febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân... Allahu ekber... Allahu ekber... Semiallàhu li-men hamideh...*) diye bir âyetle bir rekât kılmak bize mahsus. Başkaları onu yapmıyor. Mümkünse hatimle namaz kıldıran camiye gitmek lazım veyahut camimizde bize hatimle teravih kıldıracak bir hoca bulmaya gayret etmek lazım.

Ankara'da Balaban Camii vardı, Geredeli güzel bir hafız gelirdi, hatimle namaz kıldırırdı, sakin sakin okurdu. Orada hatimle namaz kılmak ne güzel olurdu.

İstanbul'da bizim İskenderpaşa Camii'nde teravih daima hatimle kılınır, ne kadar güzel olur. Ne kadar güzel tekrar olur.

O da yani çabuk kıldırmaktan ayrı, hatimle kıldırmamak da doğru olmuyor. Keşke mümkün olsa da hatimle teravih kılınsa, kıldırılsa daha iyi olur.

Ramazan'da Kur'an-ı Kerîm'e çok çalışmak lazım! Çünkü Ramazan'da Cebrâil AS her gece Peygamber Efendimiz'e gelirdi ve Peygamber Efendimiz'le ne yaparlardı?

Bir rivayete göre Cebrâil AS okur, Peygamber Efendimiz dinlerdi; bir rivayete göre Peygamber Efendimiz okur, Cebrail AS dinlerdi; Kur'ân-ı Kerîm'i kuvvetlendirirlerdi. Onun için o çalışmayı da yapmamız lazım!

Ramazan'da hayırları arttırmamız, kesemizin ağzını açmamız lazım. Yapılmamış camilerimiz varsa cami yapmamız, kurulmamış mekteplerimiz varsa mekteplerimizi kurmamız lazım! Ramazan'da vermek lazım paraları ki sevabı çok olsun.

Aklıma bunlar geldi bu akşamlık... Allah Ramazan'ı güzel yaşamayı, ibadetleri Allah'ın rızası vechile uygun tarzda yapmayı nasib eylesin... Hepinizden Allah razı olsun... Nice nice Ramazanlara sıhhat ve afiyetle hepinizi ulaştırsın...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berakâtühû...

El-fâtihah!

26. 12. 1997 - Toowoomba / Avustralya

28. ALLAH'IN RAHMETİ VE GAZABI

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emmâ ba'd…

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teàlâ Hazretleri ibadetlerimizi makbul eylesin... Dualarımızı müstecab eylesin... Bizi rahmetine erenlerden eylesin... Azabından, ikàbından, kahrından, gazabından uzak olanlardan eylesin…

Peygamber SAS Efendimiz bir hadîs-i kudsî irâd ederek buyuruyor ki:[53]

قالَ اللهُ تَعَالى: سَبَقَتْ رَحْمَتِي غَضَبِي (م. عن أبي هريرة)

(*Kàle'llàhu teàlâ*) Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurdu ki: (*Sebekat rahmetî gadabî*) "Benim rahmetim, merhametim gazabımdan önde, ileride, onu geçti, ondan daha fazla…"

Hepimiz Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin Rahman ve Rahim olduğunu, Erhamü'r-râhimîn, merhametlilerin en merhametlisi olduğunu çok iyi biliyoruz, bunu çok duyduk. Fakat namazda okuduğum Abese Sûresi gösteriyor ki bir hata işlendi mi Allah-u Teâlâ Hazretleri ikaz ediyor, vaziyet derhal değişiyor, ciddiyet kesb ediyor ve kulun ayağını denk alması icap ediyor. Çünkü Allah Erhamü'r-râhimîn olduğu gibi Azîzün zü'ntikâm, Kahhâr, ceza verici, ikàb-ı elîm sahibi olduğunu da Kur'an-ı Kerim'de bildiriyor.

---

[53] Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.307, no:4940; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.242, no:7297; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.169, no:6281; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.13, no:1037; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.478, no:1126; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.176, no:4474; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.250, no:10385; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.448, no:1463; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.59, no:14973.

a. Peygamber SAS Efendimiz'in Kulluğu

Peygamber SAS Efendimiz Allah'ın en sevgili kulu ama bizden o kadar farklı yaşamış ki, o kadar farklı davranmış, o kadar farklı ibadet etmiş ki; hâşâ sümme hâşâ sanki biz Allah'ın habibi imişiz gibi rahat hareket ediyoruz biz... Sanki o da Allah'ın en günahkâr kuluymuş gibi en çok gözyaşı döken de o... Sanki Allah bize:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا. لِيَغْفِرَ لَكَ اللهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (الفتح:١-٢)

(*İnnâ fetehnâ leke fethan mübînâ. Li-yağfira leke'llàhu mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teehhara, ve yütimme ni'metehû aleyke ve yehdiyeke sırâtan müstakîmâ*) [Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsan ettik. Böylece Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlar, sana olan nimetini tamamlar ve seni doğru bir

yola iletir.] (Fetih, 48/1-2) diye sanki bize müjde vermiş.

"—Gelmiş ve gelecek günahların hataların af olunmuştur ey Habibim! Ne yapsan ben seni seviyorum!" diye sanki müjde bize verilmiş.

Sanki, "Seni Makâm-ı Mahmûd'un sahibi yapacağım, sana şefaat hakkı vereceğim, seni hiçbir kulun çıkmadığı mevkiye çıkartacağım!" müjdesi bize verilmiş gibi biz rahatız.

Günaha devam, ısrar, hatâ üzere, gaflet üzere yaşamak, cahillik bizde… Sanki Rasûlüllah Efendimiz de çok suçluymuş, çok günahkârmış gibi gece gündüz gözyaşı döküp ibadet ediyor.

Hangimizin yaptığı doğru? Bize Allah'ın Erhamü'r-râhimîn olduğunu bildiren Rasûlullah Efendimiz değil mi? Allah'ın merhameti çok geniş, Allah çok rahmedici, çok affedici diyen Peygamber Efendimiz değil mi?

"—Peygamber Efendimiz."

E niye o kadar çok ağlamış, gözyaşı dökmüş, sabahlara kadar ayakları şişecek kadar ibadet etmiş? Niye "Sana hakkıyla ibadet edemedim yâ Rabbi!" diye sızlanmış? Niye "Yâ Rabbi! Senin kahrından gazabından senin rahmetine sığınıyorum." demiş?

Demek ki vaziyet ciddi…

Bunu kendisi hayatında nereden anlıyor? Meselâ, bir ara vahiy kesilmiş. O zaman, "Yâ Rabbi! bir kusurum mu var?" diye çok üzülmüş. Taif'te taşlanıp kanları yere aktığı zaman; ayaklarından, topuklarından, yüzünden kanlar aktığı zaman;

"—Yâ Rabbi! Sen beni sevmiyorsan, gazap ediyorsan o zaman halim fena! Ama sen seviyorsan bunlara aldırmam! Halk taşlarsa taşlasın, ona aldırmam da, yâ Rabbi Sen sevmiyorsan benim halim nice olur? Beni kime bırakıyorsun yâ Rabbi?" diye öyle dua etmiş.

Abdullah ibn-i Ümm-ü Mektûm RA gelip birkaç defa kendisine ısrarla soru sorunca, kendisi başkalarıyla konuşuyor diye, yüzünü buruşturmuş, sırtını çevirmiş. Yani, "Sıranı bekle, biraz sabret, bak şurada şunlarla konuşuyorum!" gibi. Fakat, "Böyle yapma ey Rasûlüm!" diye Abese Sûresi inmiş. Yani hemen ayet-i kerime iniyor. Kendisini ikaz edici ayet-i kerime indiği için hemen toparlıyor.

b. Nuh AS ve Oğlu

Eski peygamberlerden, geçmiş peygamberlerden misal düşünelim, Nuh AS oğluna diyor ki;

"—Oğlum gel gemiye bin, tufan var!"

Binmiyor. Babası peygamber, o peygamber çocuğu.

Allah denizin, deryanın, gölün olmadığı yerde Nuh AS'a "Haydi gemi yap!" diye emretmiş; o da tezgâhı kurmuş, gemi yapmaya başlayınca herkes yanından geçerken;

"—Ya burada deniz yok ki, su yok ki, bu gemiyi niye yapıyorsun?" diye, Nuh AS ile alay ettiler.

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ (هود: ٣٨)

(*Ve yasneu'l-fülke ve küllemâ merra aleyhi meleün min kavmihî sahirû minhü*) [Nuh AS gemiyi yapıyor, kavminden ileri gelenler ise, yanına her uğradıkça onunla alay ediyorlardı.] (Hûd, 11/38)

(*Sahirû*), dalga geçmek demek. Maskaralık kelimesi de oradan çıkıyor. Maskaraya almak, Allah'ın peygamberiyle dalga geçmek istediler.

"—Herhalde bunun aklından bir zoru var." gibi düşünerek, yani "Burada gemiye ne lüzum var?" filan diyerek dalga geçmek istediler ama Allah, "Gemi yap!" buyurdu.

وَاصْنَعْ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا (هود: ٣٧)

(*Va'snei'l-fülke bi-a'yüninâ*) "Gözümüzün önünde bir gemi yap bakalım!" (Hûd, 11/37)

Su yok, derya yok, Allah "Koca bir gemi yap!" diyor. O da, "Emrin başüstüne!" diyor, gemiyi yapıyor.

Sonra tufan başlıyor. Nuh AS tufanın akıbetini biliyor; yağmur devam edecek, her tarafı sular basacak, gemiye binenden başkası kurtulamayacak! Gemiye binen kurtulacak, ötekiler boğulacak.

Nuh AS oğluna seslendi:

يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلاَ تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ (هود: ٤٢)

(*Yâ büneyye'rkeb meanâ ve lâ tekün mea'l-kâfirîn*) "Oğlum, bizimle beraber bin şu gemiye; kâfirlerle beraber olma!" (Hûd, 11/42) dedi. Baba ya, suçlu da olsa, kusurlu da olsa oğlunu kurtarmak istedi.

Oğlu da dedi ki:

سَآوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ (هود: ٤٣)

(*Seâvî ilâ cebelin ya'sımünî mine'l-mâi*) "Bir dağın tepesine tırmanırım, o dağ beni sudan korur. Yukarı çıktığım için, su oraya kadar çıkamaz." dedi.

Nuh AS tekrar seslendi:

لاَ عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللهِ إِلاَّ مَنْ رَحِمَ (هود: ٤٣)

(*Lâ àsıme'lyevme min emri'llâhi illâ men rahime*) "Evlâdım, bugün Allah'ın bu kahrından, merhamet sahibi Allah'tan başka koruyacak kimse yoktur. Başka kurtuluş yok, çare yok!" dedi. (Hûd, 11/43)

وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ (هود: ٤٣)

(*Ve hàle beynehüme'l-mevcü fekâne mine'l-muğrakîn*) [Aralarına dalga girdi, böylece o da boğulanlardan oldu.] (Hûd, 11/43)

Selin azgın suları geliyor, babasının karşısında diklenen oğlunu sel sürüklemeye başlıyor. Sürüklüyor ve gözünün önünde oğlu boğuluyor.

Gözünün önünde insanın bir koyun bile boğulsa, yâni oğlu değil de bir hayvan bile boğulsa insan üzülür. Havuza böcek düşüyor da, "Zavallı çırpınıyor, boğulacak!" filan diye suyun üzerinden alıyoruz, atıyoruz.

Oğlu gözünün önünde boğulunca, Nuh AS Rabbine dua etti:

رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ

(هود : ٤٥)

(*Rabbi inne'bnî min ehlî*) "Yâ Rabbi, şüphesiz oğlum da ailemdendir. (*Ve inne va'deke'l-hakku*) Senin va'din ise elbette haktır. (*Ve ente ahkemü'l-hàkimîn*) Sen hakimler hakimisin!" dedi.

Yâni, oğluna biraz Allah'ın rahmetini ister gibi oldu. Allah-u Teâlâ Hazretleri derhal itâb eyledi, buyurdu ki:

يَانُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ ، إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ ، فَلاَ تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ، إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (هود : ٤٦)

(*İnnehû leyse min ehlike*) "Ey Nuh, o senin ailenden filan değil!" Neden? Kâfir… Kâfir oldu mu, bağlar kopar. (*İnnehû amelün gayru sàlih*) "Çünkü, onun yaptığı kötü bir iştir. (*Felâ tes'elnî mâ leyse leke bihî ilmün*) O halde, hakkında bilgin olmayan bir şeyi benden isteme! (*İnnî eizuke en tekûne mine'l-câhilîn*) Ben sana cahillerden olmamanı tavsiye ederim." (Hûd, 11/46)

Yâni, bir babanın gözü önünde oğlunun boğulmasındaki bir merhamet, onun üzerine oğlunun affını istemesi… Eh, affını isterken de doğrudan doğruya "Affet yâ Rabbi!" demiyor, "Yâ Rabbi, senin vaadin haktır, sen ahkemü'l-hàkimînsin!" diyor.

Ama Allah itab ediyor, diyor ki:

"—Ona merhamet etmeyeceğim, kâfire merhamet etmeyeceğim, cezalandıracağım. Bilmediğin şeye karışma!" deyince, o da hemen toparlıyor, tevbe ve istiğfar ediyor.

Buralardan anlıyoruz ki kul hata işledi mi, müsamaha olmaz. Kul hata işlememeye, hatasında ısrar etmemeye çalışacak. Yani peygamberlere böyle hitâb-ı itâb gelirse, halktan günah deryasına dalmış insanlara, nice nice tokatlar, cezalar gelir.

c. Mahşer Halkının Şefaat İstemesi

Onun için mahşer günü olduğu zaman, bütün insanlar mahşer meydanında, Arasat meydanında toplandığı zaman, peygamberlerin her birisi bir köşede titreyecek... Halk gidip de onlardan bir şey istediği zaman, şefaat dilediği zaman, her birisi bir mazeret söyleyecek.

Mahşer halkı önce Âdem AS'a gidecekler, diyecekler ki:

"—Ey Âdem babamız! Allah'a yalvar, müracaat eyle de hesap başlasın!"

Diyecek ki:

"—Ben cennetteyken, Allah 'Şu ağaca yaklaşmayın!' demişti, yaklaşmıştım. Şimdi korkarım, hitap edemem!" diyecek.

Mûsa AS'a gidecekler:

"—Ben iki kişiyi ayırayım derken, kavgaya girmiştim. Bir yumruk atmıştım, yumruk attığım insan ölmüştü. Onun için ben bugün bir şey yapamayacağım." diyecek.

Her birisi çekinecek, ahâli Peygamber SAS'e gelecek;

"—Yâ Muhammed! Allah'a münacaat eyle, Rabbinden dile de şöyle olsun böyle olsun." diye arzularını söyleyecekler.

Peygamber Efendimiz ileri varacak, Arş-ı A'lâ'nın önünde, Allah'ın huzurunda secdeye kapanacak. Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne nice nice medh ü senâlar ettikten sonra, isteyecek. İstediğini Allah-u Teâlâ Hazretleri verecek ama, o mahşer gününde peygamberler bile telaşta ve korkuda olacak. Allah'ın sevgili kulları bile telaşta olacak. İşte bizim anlamadığımız durum bu…

Biz, "El-hamdü lillâh müslüman olduk." diye, bir de, "*Lâ ilahe illa'llah* diyen cennete girecek." diye, bir de, "Allah Erhamü'r-rahimîn." diye fazla gevşiyoruz, laubâli oluyoruz. Şeytan gevşettiriyor, aldatıyor. Allah'ın Erhamü'r-rahimîn olduğunu düşündürüyor, ibadet yaptırmıyor. Allah'ın affediciliğini düşündürüyor, günahlardan titizlikle sakındırtmıyor. Hâsılı insanoğlunu yine kandırıyor.

Yâni, Allah'ın Erhamü'r-rahimîn sıfatını düşünerek kanmamak lazım. Allah'ın azîzün zü'ntikâm, intikam alıcı, izzet celal sahibi, kahır ve gazab sahibi olduğunu da hatırdan

çıkarmamak lazım! Havfullah ve haşyetullahı terk etmemek lazım, laubâli olmamak lazım.

Millet çok gevşek. Yâni hepimiz çok gevşeğiz. Çok ümitli, sırf ümit olmuşuz. Allah bizi affeder diye düşünüyoruz ama peygamberler öyle hareket etmemişler. Doğru olan peygamberin izinden gitmek, peygamberin yaptığı gibi yapmak. Her an, "Hatam var mı, hatam nedir?" diye düşünmek, her an en iyi şeyi yapmaya çalışmak lâzım! Bu gafletimizden dolayı kendimizin kusurlarımızı göremiyoruz. Söylenilen kusurları da düzeltmiyoruz.

d. Birbirinize Buğz Etmeyin!

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[54]

لاَ تَبَاغَضُوا ، وَلاَ تَقَاطَعُوا ، وَلاَ تَدَابَرُوا ، وَلاَ تَحَاسَدُوا ، وَكُونُوا عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا كَمَا أَمَرَكُمُ اللهُ ؛ وَلاَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ (مالك ، خ. م. ط. حم. ت. عن أنس)

RE. 466/5 (*Lâ tebâğadù, ve lâ tekàtaù, ve lâ tedâberû, ve lâ tehàsedû, ve kûnû ibâda'llàhi ihvânen kemâ emerakümü'llàh, ve lâ yahillü li-müslimin en yehcüra ehàhü fevka selâseti eyyâm.*)

Bu da Buhârî, Müslim, Tayâlisî, Ahmed ibn-i Hanbel ve Tirmizî'de Enes RA'dan rivayet edilmiş. Dört şeyi nehyediyor

---

[54] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.2253, no:5718; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1982, no:2558; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.695, no:4910; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.329, no:1935; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.907, no:1615; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.III, s.199, no:13075; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.476, no:5660; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.144, no:398; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.280, no:2091 ve 2092; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.252, no:3549 ve 3550; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.215, no:25372; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.268, no:6615; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.232, no:20850; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.7, no:1694; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.500, no:1183; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VIII, s101, no:605; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.2158,no:3157; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.14, no:16086.

Peygamber SAS Efendimiz:

1. (*Lâ tebâğadù*) "Birbirlerinize buğz etmeyiniz!" Buğz etmek ne demek, kızmak demek... Birbirlerinize kızgın, gadablı, kindar tavırla buğz etmeyiniz.

2. (*Ve lâ tekàtaù*) "Birbirinizle alâkaları kesmeyin!" Yâni birbirinizle küsüşüp, darılıp her biriniz bir köşeye çekilmeyin!

3. (*Ve lâ tedâberû*) "Birbirinize sırt çevirmeyiniz!" Yâni aykırı, muhalif olmak...

4. (*Ve lâ tehàsedû*) "Birbirinize hased etmeyiniz! Birbirinizin nimetine göz dikip onu kıskanmayınız!" Çünkü hased çok kötü bir şeydir.

Bu dört tane şeyi yasaklıyor. Kin tutmak, küsmek, arka dönmek, ilişkileri kesmek, muhalif olmak ve hased etmeyi yasaklıyor.

(*Ve kûnû ibâda'llàhi ihvânen kemâ emerakümü'llàh*) "Ey Allah'ın kulları, Allah'ın size Kur'an-ı Kerim'inde emrettiği gibi kardeş olun!" diyor.

(*Ve lâ yahillü li-müslimin en yahcüra ehàhu fevka selâseti eyyâm.*) "Bir müslümana, müslüman kardeşine üç günden daha fazla bir müddet için küsüp uzaklaşmak, hicret etmek helâl olmaz." Yâni, "Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla dargın kalması haramdır!" diyor.

Üç gün, aklını başına toplayıncaya kadar müsamaha var. Üç gün içinde kızgınlığını söndürecek, barışacak, dargın durmayacak. Müslümanın müslümana dargın durması haram. Bir sürü dargın insan, dargın kardeş var.

Babasına küs, anasına darılan insan var. Anasını, babasını aramayan insan var. Büyüğünü sevmeyen, küçüğünü sevmeyen insan var. Babasının mirasını hepsini birden lup diye yutup kardeşlerine bir şey vermeyen var. Kardeş de ondan dolayı kızıp onunla konuşmuyor. Komşu komşuya kızgın. Ortak ortağına dalavereci, kazık atmış, aldatmış vesaire ama müslüman, camiye geliyor. Dükkânı var, içki satıyor ama müslüman. Hacca gitmiş, sakalı var ama içki satıyor. Yani, Allah'tan korkmuyor! İşin aslı öyle, korkmuyor.

Niye korkmuyor? "Allah Erhamü'r-rahimîn'dir canım, affedermiş, affı çokmuş." diye korkmuyor. Allah'tan korkmuyor, bildiğini yapıyor. Çok yanlış! Bu gidişle insan çok hatalı hareket eder.

e. Allah'tan Hakkıyla Korkun!

Dün akşam okuduğum âyet-i kerîmede ne buyuruyor Rabbimiz?

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

(آل عمران:١٠٢)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenu't-teku'llàhe hakka tukàtihû ve lâ temûtünne illâ ve entüm müslimûn.*) [Ey iman edenler! Allah'tan, ona yaraşır şekilde korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin!] (Âl-i İmrân, 3/102)

Şimdi şöyle Türkiye'yi düşündüm de... Türkiye'yi düşündüm, çevremi düşündüm, eski ihvanımı düşündüm. Eskiden tekkeye devam eden insanları düşündüm, şimdi kopanları düşündüm. Müslümanlar bayağı bayağı Allah'ın rahmetine çok fazla ümitli, onun için çok suç işliyorlar, şeytan bayağı aldatıyor. Halbuki bir yüzünü buruşturdu, sırtını döndü diye; biraz sonra konuşacak yine ama biraz döndü diye Peygamber Efendimiz'e Abese Sûresi iniyor.

Bir içindeki şeyi utandığı için söylemedi, sakladı diye;

وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللّٰهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللّٰهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ

(الأحزاب:٣٧)

(*Ve tuhfî fî nefsike ma'llàhü mübdîhi ve tahşe'n-nâse va'llàhü ehakku en tahşâhü*) "Allah'ın açığa vuracağı şeyi, insanlardan çekinerek içinde gizliyordun. Oysa asıl korkmana lâyık olan Allah'tır." (Ahzâb, 33/37) diye hemen ikaz geliyor.

Hz. Ömer RA ağlarmış, "Keşke anam beni doğurmasaydı!" dermiş. Keşke çayırdaki kuruyup savrulan ot olsaydım, insan olmasaydım da, sorumlu olmasaydım da, mükellefiyete muhatap olmasaydım da, anam beni doğurmasaydı da keşke ot olsaydım. Çayırda kuru ot olsaydım savrulsaydım, diye ağlarmış.

Yani bizim biraz çokça ağlamamız gerekiyor. Biz biraz fazla gülüyoruz. Fazla gevşeğiz, fazla laubâliyiz, işin ciddiyetinden habersiziz ve bir sürü hataları işlemeye devam ediyoruz. Hem müslümanız hem de bir sürü hataya devam... Niye? Allah affeder.

Bizden daha gafiller var. Kıravatlı, tıraşlı, namazsız niyazsız, cumadan bayramdan habersiz ama, birisi kendisine sorduğu zaman, "El-hamdü lillah Müslümanım!" diyor.

"—E niye ibadetleri yapmıyorsun?" deyince;

"—Allah Gafûru'r-rahîm'dir." diyor.

"—Niye içki içiyorsun, niye faiz yiyorsun?"

"—Allah affeder." diyor, "Ne olacak?" diyor.

Bizden daha şaşkınlar, daha beterler var ama onlar ölçek değil.

Ölçek, ölçü, nümûne peygamberler. Peygamberler sakınmış, çekinmiş. Peygamberimiz'in ashâbı ağlamış. En çok ağlayan insanlardan biri Ebû Bekr-i Sıddîk. Müşrikler evinden dışarı çıkartmadıkları zaman, evinin bahçesinde ibadet edermiş. O kadar ağlarmış ki mahallenin çocukları böyle gelir seyrederlermiş;

Bu niye çok ağlıyor?

Allah korkusundan ağlıyor. Hz. Ömer çok ağlarmış. Allah'tan hakkıyla korkmamız, titiz müslüman olmamız, takva ehli müslüman olmamız lazım. Evliyaullah büyüklerimiz bize diyorlar ki, mesela Abdulhâlik-ı Gücdüvânî Hazretleri kendisinden sonra şeyh olacak olan, vekili olacak olan yetişmiş dervişine nasihatinde diyor ki;

"—Evlâdım, ilim öğrendiğin kadar takvâyı da öğren!"

Tamam, ilmi öğreniyorsun, Arapça biliyorsun, hadisten, tefsirden bahsediyorsun, kitapları açıyorsun vaaz ediyorsun. İlim öğrendiğin kadar takvâyı da öğren diyor.

Takvâ ne demek? Allah'tan korkmak, sakınmak demek. Havfullahı öğren, takvâyı öğren, Allah'tan sakınmayı öğren! Yani Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin azarlamasından, cezalandırmasından korkmayı öğren! Titiz müslüman olmayı, haramdan sakınmayı, günahtan uzak durmayı, sevaplı işi yapmayı, sevaplı işe sabretmeyi, devam etmeyi öğren! Bu demek yani.

Biz öğrenmeyi, sadece bilgi öğrenmek sanıyoruz. Halbuki huylar da öğrenilir; sabır öğrenilir, şükür öğrenilir, takvâ öğrenilir, ihlâs öğrenilir, cömertlik öğrenilir. Hatta bunlar öğretilmezse insan mahvolur. İyi huyları olmayan insanlar mahvolur. Çocuklarımıza öğreteceğiz.

Çocuklarımız drinki, meşrubatı gördü mü, "Baba şundan isterim!" diyor, babası almadığı zaman ağlıyor, öyle yetişiyor. Halbuki İmam Gazâlî diyor ki:

"—Zengin de olsanız, çocuklarınıza bazen bazı şeyleri almayın, vermeyin; bazen kuru ekmek yedirin, bazen sert yerde yatırın. Anlasın, bilsin."

"—Bazı insanlar böyle yapıyor evladım, sen de alış!" filan mı diyecek, nasıl diyecekse insan…

Çünkü, ona her istediğinin alınmayacağını küçükten

öğretmezsen… Korkuyorum. Şimdi bakıyorum böyle nazla, izzetle, ikramla büyüyen çocuklara, korkuyorum. Tabii, sabah vakti olduğu halde genç yaşında camiye gelen çocukları da görünce seviniyorum. Ama bir de böyle her istediği verilen çocuğa bakıyorum, diyorum ki: Bu 17-18 yaşına geldiği zaman, Avustralya'da anasını babasını dinler mi? Acaba dinleyecek mi?

Çünkü, kendi başına istediğini yapmaya nefsi alışmış, istediği şeyi ille yapacak. "Yapma, etme evladım, dur, gitme!" desen bile dinlemeyecek.

Küçük yaşlarda öğretmediğin zaman dinlemez. Küçük yaşta öğretebilirsin. Neden? Senden korkar. Büyüdüğü zaman senden korkmaz. Biraz daha büyüdüğü zaman seni korkutur, döver. Döveni var, anasını babasını döveni var.

Güzel huyları öğretmek gerekiyor, kendimiz de öğrenmeliyiz.

İnsan yaşlı zamanında öğrenir mi? Evet, öğrenir. Tekke zaten bir mekteptir. Herkes tekkede güzel huyları öğrenir. Tekkede bilgi kadar ahlâk öğretilir. Tekke ahlâk mektebidir, mekteb-i edeptir. Edep öğrenecek, ahlâk öğrenecek, büyüklere saygıyı öğrenecek, sevgiyi öğrenecek, affetmeyi öğrenecek, sabretmeyi öğrenecek, cömertliği öğrenecek, hizmeti öğrenecek, ihlâsı öğrenecek. Otururken, kalkarken dikkat edecek, güzel konuşmayı, edepli konuşmayı öğrenecek, kendisini toparlayacak.

Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimizi sevdiği kulu eylesin… Yani sevdiği kulu olana korku yok da, ne mutlu sevdiği kulu olana! Ama nasıl sevdiği kulu olacak insan? Acaba şu anda sevdiği kul mu, şu anda sevdiği kul durumuna erişebilmiş mi? Mühim olan o…

Allah-u Teâlâ Hazretleri tevfikini cümlemize refik eylesin… Sevdiği razı olduğu amelleri işlemeye muvaffak eylesin... Hülâsa-i kelam, işin sonunda sevdiği kul olmayı nasip eylesin… Huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasip eylesin… Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin…

El-Fâtihah!

27. 12. 1997 Toowoomba / AVUSTRALYA

29. MESCİDLER İLİM ÖĞRENME YERİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekàle'n-nebiyyü SAS:

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun… Rabbimiz Teàlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin…

a. Ameller Niyetlere Göredir

Allah-u Teàlâ Hazretleri müslümanlara çok büyük mükâfatlar veriyor. Durduğu yerden sevap kazandırıyor. Camide bir insan gelip oturursa, namazı beklese, namazı beklediği müddetçe namazda sayılıyor. Halbuki namaz kılmıyor; bekliyor, beklediği müddetçe namazda sayılıyor.

Peygamber Efendimiz SAS Tebük seferine çıkmış. Bazıları gitmek istemiş ama hasta olduğundan, meşrû mazereti olduğundan gidememiş.

"—Medine'de öyle insanlar var ki siz hangi vadiyi geçseniz, hangi tepeyi aşsanız ne kadar sevap alıyorsanız onlar da o kadar sevap alıyorlar. Onları Medine'ye mazeretleri hapsetmişti, mazeretleri olmasaydı hapsolmayacaklardı, geleceklerdi." diyor.

Hz. Ali Efendimiz'i Medine'ye vekil bırakmıştı. Hz. Ali Efendimiz gelmiş, sızlanmış demiş ki:

"—Yâ Rasûlallah, beni kadınlarla, çocuklarla geride mi bırakıyorsun?"

Peygamber Efendimiz de demiş ki:

"Sen Musa AS'ın yanında Harun AS neyse, benim yanımda o durumda olmayı istemez misin?"

Musa AS Tur Dağı'na giderken Harun AS'ı arkada, kavmin başında bıraktı. "Şu kadar var ki benden sonra peygamber yok." buyurmuş.

Harun AS da peygamberdi, Musa AS da peygamberdi. Firavun'a gittikleri zaman vazifeyi beraber yürüttüler.

"—Şu kadar var ki benden sonra peygamber yok. Sen peygamber değilsin, peygamber sıfatlı değilsin ama Harun aAS'ın geride kaldığı gibi, öyle vazifeli olarak geride kalmayı istemez misin, razı olmaz mısın?" dedi.

O da kaldı. Halbuki gitmek istiyordu. Halbuki hava çok sıcaktı, münafıklar; "Sıcakta yola çıkılır mı? Çıkmayın!" diyorlardı.

Zihniyet, niyet güzel olunca, Allah onu yapmış gibi sevap veriyor. İnsan, iyi bir şeyi yapmaya niyet eder, o niyet ettiği şeyi bir sebepten, mazeretten dolayı yapamazsa, Allah niyetinden dolayı yapmış gibi sevap veriyor.

Bir hasene, bir iyilik, bir sevaplı işi yapmaya niyet etse, sonra da yapamasa yapmış gibi sevap veriyor. Yaparsa on misli, yetmiş misli, yedi yüz misli daha fazla, daha fazla sevap veriyor. Ama yapamazsa bile sevap veriyor, yapmış gibi sevap veriyor.

Hastalanıyor adam veya hanım.

"—Meleklerim bu kulumun bütün ibadetlerini, sağlığında yaptığı bütün ibadetleri yapmış gibi yazın, şimdi yine yapıyormuş gibi defterine sevapları yazın." diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri.

Hasta olmasaydı yapacaktı, sağlığında yapıyordu. Şimdi hastalandı yatakta cayır cayır yanıyor, ahlıyor, vahlıyor; sevapları yazın!

Hastanın uykusu ibadet, iniltisi tesbih. "Ah, ıh" yaptıkça ona *Sübhàna'llah, El-hamdü li'llâh, Allahu ekber, Lâ ilâhe illa'llàh* demiş gibi sevap yazıyor.

Lütfu çok!

Hacca giderken veya haccı bitirmiş evine dönerken emr-i hak vâki olsa, ölse; kıyamete kadar bütün hac vazifelerini yapmaya katılmış gibi sevap alıyor. Hac yolunda...

Onun için dua ederken deniliyor ki:

"—Yâ Rabbi! Beni hac yolunda veya cihad yolunda veya ilim yolunda canımı al."

Hoşuma gidiyor; ihtiyarın birisi gelmiş caminin hocasına:

"—Bana elif be'yi, tecvidi öğret" demiş.

Yanındaki samimi arkadaşı da takılmış:

"—Ya! Sen bundan sonra tecvidi öğreneceksin de ne olacak? Zaten bir ayağın çukurda. Sen öğreneceksin de ne olacak? Ha öğrenmişsin ha öğrenmemişsin, işin bitmiş." demiş.

"—Biliyorum işimin bittiğini, işimin bittiği için söylüyorum zaten. Rabbim beni ilim yolundayken canımı alsın diye böyle yapıyorum. Ruhumu teslim etme zamanı, vefatım yakın biliyorum. Camiye gelirken giderken tecvid öğreneceğim, elif'ti be'ydi, cim'di, dal'dı derken o arada Allah canımı alsın da ilim yolunda ruhumu teslim etmiş olayım diye söylüyorum." demiş.

Ne kadar güzel, ne güzel bir duygu, ne kadar temiz bir duygu!

Rabbimizin lütfu ne kadar çok; kul da ne kadar akıllı, o da işini biliyor. "İlim yolunda iken Allah canımı alsın." diye…

Onun için camileri dershane yapmamız lazım. Namaz vaktinde namaz kılma yeri; tamam. Sonra ilim yeri…

b. Ashab-ı Suffe'nin Yeri

Peygamber Efendimiz'in mescidi de aynen öyleydi; medrese idi. Yatılı öğrencileri vardı. Yatılı öğrencilere ashâb-ı suffe denilirdi Kabilesinden kalkmış gelmiş garibanlar, mescidin kenarında yatıyorlar. Bir sundurma, gölgelik kısım var. Suffe denilen kısım Peygamber Efendimiz'in türbesinin...

Türbesi de ne idi? Evi idi.

Evinin gerisinde, arka tarafında... Peygamber Efendimiz'in evi, kıbleye doğru döndük mü sol tarafta. Ashâb-ı suffe'nin kaldığı yer de, mescidin arka tarafında.

Suffe ne demek? *Sofa* demek. Orada bir sundurma, gölgelik vardı. Öyle birinci sınıf inşaat değil, hurma direklerinden direk, yapraklardan, hurma dallarından gölge.

Ne olacak? Bizim bağdaki çardak gibi. Çardak diyelim.

Ehl-i suffe, ashâb-ı suffe kim? Çardak ehli, çardağın altında yatanlar.

Yatakları yün müydü pamuk muydu?

Yataklar kum, yastıkları kolları, yan gelip yatıveriyorlardı garibanlar... Ama ilim öğreniyorlardı. Kur'ân öğreniyorlardı, Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini öğreniyorlardı, sohbetinde bulunuyorlardı. Kimisi tabii geçinecek, işleri de ortağı ile nöbetleşe yapacaklar. Diyorlardı ki:

"—Bugün sen git mescidde dur, her şeyi takip et, her şeyi iyi dinle, bana anlat, bahçede ben çalışayım. Yarın ben geleyim, ben dinliyeyim, sen bahçede çalış bu seferde ben sana anlatayım."

Rasûlüllah Efendimiz'in sohbetinin kıymetini böyle biliyorlardı, sözünün ehemmiyetini biliyorlardı. Çalışanlar bile ortaklarıyla nöbetleşe mescidde oluyorlardı. Mescid dopdoluydu, mescit ilim doluydu, irfan doluydu, insan doluydu, talebe doluydu, faaliyet doluydu; mescit dopdoluydu.

Adamlar İslâm'la ilgili bilgiyi almak istedikleri zaman, bizim Kotku dergâhına gelmişler. Kardeşimiz de demiş: "Burada cami var ama kimseyi bulamıyoruz ki! Kubbe var, halı var, kapı var, pencere var; adam yok, muhatap yok, konuşacak insan yok.

Bina o kadar önemli değil... Bina olmayınca müslüman çayırda da namaz kılar.

Dün kılmadık mı? Oldu çayır mescid.

"—Aaa hocam, çayır mescid olur mu?"

Elbette olur. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

"—Allah bana ikram etti yeryüzünün herhangi bir yeri, bir toprak parçası bana mescid kılındı. Ve toprak bana temizlik malzemesi kılındı."

Teyemmüm ediyorum, abdestli oluyorum. Teyemmüm çok kolay bir şey. Çölde su yok gidiyorsun; iki elini toprağa böyle yapıyorsun, tozu varsa silkeliyorsun, yüzüne sürüyorsun, bir. Bir kere daha sürüyorsun silkeliyorsun oldu abdest, oldu gusül. Gusül bile oldu.

"—Olur mu, daha her tarafımı yıkayamadım?

Kalbini temiz tut. Hakkında ayet var. Su olmadığı zaman:

فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ (المائدة:٦)

(*Felem tecidû mâen feteyemmemû saîden tayyiben ve'msehù bi-vücûhiküm ve eydîküm minhü.*) [Su bulamazsanız, temiz bir toprağa teyemmüm edin, yüzlerinizi, ellerinizi onunla meshedin!] (Mâide, 5/6) diye ayet-i kerimede sarâhaten bildirilmiş bir abdest alma şekli.

Ne mutlu! Allah bize öyle bir din vermiş ki, biz öyle bir dine girmişiz ki, öyle bir dinin mensubuyuz ki, ne kadar şükretsek hamd etsek az... El hamdü lillâh!

c. Puta Tapanların Hali

Putların önüne eğilenlere acıyorum ve çok kızıyorum. Gözlerimle Wollongong'ta gördüm de. O budist mabedine götürdüler, birisi de ta benim önümde halının üstünde yürüdü gitti, koca göbekli, şişko herifin önünde, heykelin önünde secde etti.

Nasıl üzüldüm, tüylerim diken diken oldu.

Ne mutlu doğru inanç üzere olana, ne mutlu âhiretini kazanmış olana, ne mutlu Allah indinde makbul olan dine sahip olana!

Hz. İsa'nın ölüsünü güya çarmıha gerilmiş, kollarından ağaca çivilenmiş, bacaklarından, alnından ağaca çivilenmiş bir çıplak adam şeklinde tasavvur ediyorlar. Şöyle biraz avret yerlerini güya örtmüş, haça tapıyorlar. Bir kere Kur'ân-ı Kerîm bildiriyor ki Hz. İsa'yı öldürmediler.

وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ (النساء:١٥٧)

(*Ve mâ katelûhü ve mâ salebûhü velâkin şubbihe lehüm*) "Onu ne öldürdüler, ne de astılar; fakat (öldürdükleri) onlara İsa gibi gösterildi." Başka birisini öldürdüler, Hz. İsa sandılar.

(*Bel refe'ahu'llàhu ileyhi*) [Bilâkis Allah onu (İsa'yı) kendi nezdine kaldırmıştır.] (Nisâ, 4/158)

Mevlâ onu, onların eline vermedi. Bir kere öldürülmedi; oradan doğru değil. İkincisi; öldürülseydi, kabri belli olurdu.

d. Peygamber Efendimizin Kabri

Bizim Peygamber Efendimiz'in türbesi belli. İşte Medine'de, kabri işte şu yeşil kubbenin altında, belli.

Dünya üzerinde kabri belli olan bir tek peygamber var; Peygamber Efendimiz… Başka hiçbir peygamberin kabrinin yeri kesin belli değil. Şehri belli ama yeri meçhul. Peygamber Efendimiz'in türbesi belli…

Peygamber Efendimiz zamanında kubbe yoktu, o yeşil kubbe o zaman yoktu. Peygamber Efendimiz'in evi basit, hurma dallarından yapılmış bir Medine eviydi. Çok basit bir yayla damı gibiydi. Bizim köylerde öyle şeyler, tarlalarda yaptığımız üstü toprak basit yapılar vardır. Ne taşı kesme taştı, ne tuğlası kesme tuğla, kerpiçti; hiç öyle bir durumu yoktu.

Odaları çok küçüktü. Üç arşına bir arşın oda. Arşın 68 cm. Odaya bak odaya! Somya kadar oda…

Hz. Âişe Validemiz'in ki biraz genişçeydi. Öbür validelerin odaları küçük küçüktü. Onlar yıkıldı, tadilat yapıldı. O zaman

Medine'nin ahalisi ağlaştılar, sızlandılar, yıkılmasına razı olmadılar. Yıkıldı, tadilat yapıldı, büyüdü.

Sonradan ağlaştılar ve dediler ki:

"—Keşke yıkılmasaydı da Peygamber Efendimiz'in ne kadar sade, ne kadar basit bir yerlerde yaşadığı, ne kadar mütevazı bir ömür sürdüğü cihan ehli tarafından bilinseydi." dediler.

Bugün Papalığa gidildiği zaman altından, gümüşten, saltanattan, sırmadan işlemeden insanın gözleri kamaşıyor.

Hz. İsa öyle miydi? Hayır.

Peygamber Efendimiz çok sade bir ömür sürdü. Türbesi sonradan yapıldı. Bu yeşil kubbe bile yoktu. Şu seccadelerde resmi olan kubbe sonradan yapıldı. O kadar yüksek kubbe, o kadar yüksek bina, o mescid sonradan yapıldı.

Peygamber Efendimiz'den sonra Hz. Âişe Validemiz hayattaydı. Ebû Bekr-i Sıddîk ölünce Hz. Âişe Validemizin babası, birinci halife Ebû Bekr-i Sıddîk… O da Peygamber Efendimiz'in türbesinin yanına gömüldü.

Hz. Ömer de yaralandı, hançerlendi, o da ölecek, o da rica etti, Hz. Âişe Validemiz ona da müsaade etti. Kendi odasına gömülüyor ya, o da oraya gömüldü.

Sonra tadilat yapılacak, Emevi halifeleri zamanında yıkıldı. Ahali yıkılmasını istemedi, aynen korunmasını istedi. Ne kadar sade bir yaşantısı olduğu anlaşılsın diye. Keşke etrafı genişleseydi de orası öyle aynen korunsaydı.

O zaman yapılırken temel, yapmak için kazdılar… Kazdıkları yerden iki tane ayak çıktı. Kazarken, kazarken iki ayak gördüler; çok üzüldüler:

"—Eyvah Resûlullah Efendimiz'i kabrinde rahatsız mı ettik bu ayaklar Resûlullah Efendimiz'in ayağı mı?" derken bir korku bir telaş oldu.

Sonra bilenler dediler ki:

"—Hayır öyle değil, Peygamber Efendimiz ön tarafa gömülmüştü."

Hz. Ebû Bekr-i Sıddîk onun bir arşın kadar arkasında ve biraz daha böyle baktığımız zaman o tarafa doğru, biraz sol tarafa gömülmüştü.

Ömer Efendimiz nasıl gömüldü?

İki rivayet var:

“—Ebû Bekr-i Sıddîk’ın arkasında, biraz daha sağ tarafa doğru, baktığımız zaman oraya sağa doğru gömüldü.” diyenler var. Bir de:

“—Hayır öyle değil, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz’in ayağına başa gelecek şekilde, aynı hizada gömülmüştü.” diyenler de var.

Kuvvetli olan bu ikinci bilgi.

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz’in ayağına başı gelecek şekilde konulunca, Ömer Efendimiz kendisi de mübarek boylu posluydu, iri yarıydı.

Peygamber Efendimiz sağlığında ona dedi ki:

“—Yâ Ömer! Sen şu Hacerü’l-Esved’i öpmeye girme! Sen baba yiğitsin, milleti dağıtırsın, ezersin, sen girme!” dedi.

İriydi, boylu posluydu, levent gibiydi. Onun için türbe duvarını yaparken ayakları göründü; hemen kapattılar. Ayakları duvarda kaldı, duvarı onun üstüne yaptılar.

Peygamber Efendimiz'in türbesinin geri tarafında da suffe ehlinin yeri vardı, orada yatıp orada kalkarlardı. İlim öğrenirlerdi, boyuna çalışırlardı. Peygamber Efendimiz'in mescidi ilim irfan yuvasıydı.

e. İlmi Küçükken Öğrenmek

Onun için temenni ediyorum ki, bizim de inşaallah Melbourne'da, Brisbane'da, Sidney'de mescidlerimiz ilim, irfan yuvası olur. Çocuklar gider, hanımlar gelir. Hanımlar gider, beyler gelir. Beyler gider, talebeler gelir. Harıl harıl ilim irfan öğretilir.

Bak burada, Tevbe Sûresi'nin beş ayetini ezberledik. 20, 21, 22, 23, 24 beş ayetini ezberledik. Şimdi ezberlenenler unutulur. Hafızaya bir şey yazılır, çizilir sonra zayıflar unutulur. Unutmak ezberlemenin kardeşidir. Ezberlenen şeyler unutulur, aradan biraz zaman geçince, bir daha tekrarlarsın daha kuvvetlenir. Orası kuvvetli bildiğin yer olur.

Bence kardeşlerimiz ezberinde olan kısımları namazda sürmeli, takip etmeli! Her namazda namaz sureleriyle kılmamalı, ezberinde olan şeyleri okumalı, hafızların yaptığı gibi takip etmeli!

Hani bazıları, namazda iken ezberindeki her şeyi hatim tamamlıyorlar ya, o zaman ne hatırında kalmış, neyi unutmuş belli olur. Unuttuğunu da hatırlar. İnsan bazen karıştırır, bir kelime çıkartır bir kelime ekler, fe yerine vav okur, vav yerine fe okur, hafıza karıştırır. Öyle çelik gibi hafıza kolay değil. Büyükler demişler ki:

العلم في الصغر ، كالنقش على الحجر ؛ والعلم في الكبر ،

كالنقش على الماء.

(*El-ilmu fi's-sigari, ke'n-nakşi ale'l-haceri*) “Küçüklükte ilim öğrenmek, taşın üzerine kitabe yazmak gibidir, kalır.”

Yüzyıllar boyu kalır. Neden? Taşın üzerine kazıdı da ondan.

(*Ve'l-ilmu fi'l-kiberi*) "Yaşlılıkta öğrenilen ilim nasıldır? Haydi bakalım yapın benzetmeyi: (*Ke'n-nakşi alel-mâi*) "Suyun üstüne yazı yazmak gibidir."

Suyun üstünde yazı durur mu? Unutulur hemen.

Güleceğim geliyor; bizim bir şehirde iyi bir ihvânımız var. Hatm-i Hâcegân yapılacağı zaman, *Elem neşrah leke* okunması lazım. *Elem neşrah leke*'yi bilmiyor, öğrenmemiş. Kaç yaşına gelmiş, öğrenmemiş. Küçükte öğrenmemiş, büyüklükte:

"—Haydi öğren, bak ayıp oluyor." Demişler, on bin lira ceza koymuşlar. "Bak bu hafta imtihan edeceğiz, okuyamazsan on bin lira ceza…"

O zamanın parası… Öğrenememiş, öğrenememiş, öğrenememiş… Parayı on bin, on bin boyuna vermiş; öğrenememiş. Neden? Yaşlılıkta ezberlemek zordur. Ama imkânsız değildir. İlk başta zor gibi görünür, zorladıkça insan açılır, yaşlılıkta da ezberlemeye başlar.

Elli yaşından sonra hafız olanları biliyorum. Yılmamak lazım, alışkanlıkları yıkmak lazım!

"—Benim kafam almıyor!"

"—Zorla bakalım alır mı almaz mı?"

Öyle bir alır ki. 80-90 yaşına geliyor; kârını, borcunu, alacağını nasıl biliyor; dükkâna gireni, çıkanı nasıl biliyor:

"—Sana şu kadar vermiştim de, şu kadarını vermemiştin, şu kadar kalmıştı da, bilmem ne de…"

Nasıl dükkândaki, tezgâhtaki her gün değişen hesabı unutmuyor. "Hafıza çalışıyor, çalışmıyor değil. Tembellik yapma! Zorla bak nasıl olur."

Allah hayırları işlemeyi muvaffak etsin. Mescidlerimizi Peygamber Efendimiz'in mescidi gibi eylesin... Bizi de sahabe gibi eylesin… Sahabenin şefaatine, Peygamber Efendimiz'in şefaât-i uzmâsına erdirsin… İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin…

El-fâtihah!

29. 12. 1997 - Avustralya

30. ALLAH'IN SEVDİĞİ VE SEVMEDİĞİ KULLAR

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd:

a. İhlâs Sûresi'ni Seven Kimse

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا : أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ
رَجُلاً عَلَى سَرِيَّةٍ ، فَكَانَ يَقْرَأُ لِأَصْحَابِهِ فِي صَلاَتِهِمْ فَيَخْتِمُ بِقُلْ هُوَ
اللهُ أَحَدٌ. فَلَمَّا رَجَعُوا ذَكَرُوا ذٰلِكَ لِرَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ،
فَقَالَ : سَلُوهُ لأَ□يِّ شَيْءٍ يَصْنَعُ ذٰلِكَ ؟ فَسَأَلُوهُ ، فَقَالَ : لأَنَّهَا صِفَةُ
الرَّحْمٰنِ ، فَأَنَا أُحِبُّ أَنْ أَقْرَأَ بِهَا . فَقَالَ رَسُولُ اللهُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ
سَلَّمَ: أَخْبِرُوهُ ، أَنَّ اللهَ تَعَالَى يُحِبُّهُ (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

(*An aişete radıya'llàhu anhâ. Enne rasûla'llàh SAS bease racülen alâ seriyyeten, fekâne yakrau li-ashabihî fî salâtihim feyahtimu bi-kul hüva'llàhü ehad. Felemmâ raceû zekeru zâlike li-rasûli'llàh SAS, fekàle: Selûhu fî eyyi şey'in yasnau zâlike. Feseelûhu, fekàl: Liennehâ sıfatü'r-rahmâni, feene ühibbu en akraa bihâ. Fekàle rasûlü'llah SAS: Ahbirûhû, enna'llàhe teàlâ yuhibbuhû.*) *Müttefekun aleyh.*[55]

---

[55] Buhàrî, *Sahîh*, c.XXII, s.366, no:6827; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.244, no:1347; Hz. Aişe RA'dan.

İmam Buharî ve Müslim bu güzel hadis-i şerifi kitaplarına almışlar, sahihtir diye beğenmişler, seçmişler. Onların seçmesi de güvenilir olduğunu gösteren bir işaret bizim için. Hazret-i Aişe-i Sıddîka Vâlidemiz bu sahih hadis-i şerifte anlatıyor ki:

(*Enne rasûla'llàh SAS bease racülen alâ seriyyeten*) "Peygamber SAS Efendimiz ashabından bir kişiyi, bir askeri birliğin başına emir tayin etmiş. 'Sen bunların başkanısın, reisisin!' diye başına tayin etmiş. (*Fekâne yakrau li-ashabihî fî salâtihim*) O şahıs namazda onlara... Cehren kıraat olan namazlar sabah namazı, akşam namazı, yatsı namazı... Namazda onlara, Kur'an-ı Kerim'den okuyacağını okur okur da, en sonunda da *Kul hüva'llàhu ehad*'ı okur, ondan sonra *Allahu ekber* dermiş. Her kıraatin arkasında *Kul hüva'llàhu ehad*'ı okurmuş,

(*Felemmâ raceù zekerû zâlike li-rasûli'llâh SAS*) "Bu askeri birlik görev yapıp döndükten sonra, vazifelendirildikleri yere gidip, işi yapıp döndükten sonra, bu durumu Peygamber SAS Efendimiz'e bildirdiler:

'—Bu adam her namazda Fatiha'dan sonra biraz Kur'an okuyordu, ondan sonra ille bir *Kul hüva'llàhu ehad* okuyordu, ondan sonra bitiriyordu.' dediler."

Yâni biraz şikâyet gibi... Biraz hoşlanmamışlar, biraz garipsemişler. Ondan şikâyet gibi yâni sanki.

Peygamber Efendimiz SAS buyurdu ki, bakın ibretli bir şey:

(*Selûhü li-eyyi şey'in yasnau zâlike*) "Ona bir sorun, neden böyle yapıyormuş bakalım! Önce bir savunmasını alın!"

"—Ahmed Bey sen suçlusun!"

Dur ya, bir savunmasını al! Niye suçlu, suçu ne? Sorun bakalım ne sebepten böyle yapıyormuş?

(*Feseelühû*) "Ona dediler ki:

'—Sen niye böyle yapıyordun? *Kul hüva'llàhu* ille her kıraatin arkasına niye ekliyordun?'

(*Fekàle*) Cevap olarak dedi ki:

(*Li-ennehâ sıfatü'r-rahmân*) "Bu sûrenin içindeki bilgiler

Rahmân olan Rabbimin vasıfları...” Rabbimi anlatıyor bu sûre:

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ. اللّٰهُ الصَّمَدُ. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ. وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(الإخلاص:١-٤)

(*Kul hüva'llàhu ehad. All□àhu's-samed*) [De ki: O, Allah birdir. Allah sameddir.] Ehadlığını söylüyor, Samedliğini söylüyor... (*Lem yelid, ve lem yûled*) [O, doğurmamış ve doğmamıştır.] Öyle Allah'ın oğlu filan ne demek? Yok öyle şey! Allah'ın oğlu filan olmaz. Hristiyanlar yanılıyor, yok öyle bir şey! (*Ve lem yekün lehû küfüven ehad*) “Ona denk hiç bir varlık yoktur. Yerin göğün sahibi, hàlikı odur.” (İhlâs, 112/1-4)

“Rabbimin, Rahmân Mevlâmın sıfatlarını ihtivâ ediyor bu sûre... (*Feene uhibbu en akraa bihâ*) İşte bu sebeplerden, ben Kul hüva'llàhu okumayı seviyorum, onun için ekliyordum.”

(*Ve kàle rasûlü'llàh SAS*) Peygamber SAS ne dedi biliyor musunuz? (*Ahbirûhu*) “Gidin, o zâta haber verin ki, bildirin ki, (*enna'llàhe teàlâ yuhibbuhû*) Allah-u Teàlâ Hazretleri de o kulu seviyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin onu sevdiğini gidin ona müjdeleyin, bildirin!” dedi.

b. Allah'ı Sevmediği Kullar

Neden? Cenâb-ı Hak kuluna onun duygularına göre muamele eder. O Allah'ı seviyor, Allah'ın sıfatlarını seviyor, kelâmını seviyor, sûresini seviyor, ihlâsı seviyor, Allah da onu seviyor. Allah'ı seveni Allah sever. Daha çok seveni daha çok sever. En çok seveni en çok sever. Kulun durumuna göre...

Sevmeyeni sevmez, unutanı unutur. Allah unutmaz ama Allah'ı unutana da Allah rahmetini vermez, unutmuş gibi muamele eder. Kavuşmayı isteyeni kendisine kavuşturur. Kendisiyle buluşmak, kavuşmak istemeyenin kendisinin huzuruna gelmesini de istemez. Sevdiği kula nasib eder, namaza,

niyaza, camiye getirir. Sevmediği kulu camiye yanaştırmaz. Sevmediği kulun ağzına ismini söylemeyi nasib etmez. Allah dedirtmez. Şarkı söyler, türkü söyler, şeytanın maskarası ıslık söyler, küfür söyler, yalan söyler, her şeyi söyler. Allah zikrini yaptırmaz.

"—Sevmiyorum bu kulu, sevmiyorum."

Neden? O kulun halinden. O kulun aklına şu kadarcık Allah geliyor mu? Allah'ın kendisine bu nimetleri verdiği geliyor mu? Yok... Öleceği aklına geliyor mu? Yok... Yaptığı haksızlıklardan dolayı Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna çıkacağı aklına geliyor mu? Yok... Cehenneme tıkılacağı geliyor mu? Günahı işleyip duruyor, haksızlığı, zulmü yapıp duruyor. Doldurmuş hâneler dolusu haram malı, hâlâ haram mal doldurmaya çalışıyor. Hâlâ hazineyi hortumluyor, hâlâ fakir milletin parasını yiyor.

Mercedes'le geziyorsun, her türlü nimeti tıkınıyorsun, patlayıncaya kadar yiyorsun, içkini içiyorsun, horuldayarak yatıyorsun... Her şeyin var... Hırsızlığa, haksızlığa ne lüzum var? Bu zavallı verem olan halka, şu zelzeleden evi barkı yıkılmış insanlara hiç mi acımıyorsun? Niye Avrupalıların casusluğunu yapıyorsun? Niye vatana hainlik ediyorsun? Niye dine hıyanet ediyorsun? Sevmez Allah.

Ve kàle teàlâ: Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا
بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا (الأحزاب:٥٨)

(*Ve'llezîne yü'zûne'l-mü'minîne ve'l-mü'minâti bi-gayri me'ktesebû fekadi'htemelû bühtânen ve ismen mübînâ.*)

Bu ayet-i kerime Ahzâb Sûresi'nde... Rabbimiz Tebàreke ve Teàlâ Hazretleri buyurmuş ki:

(*Ve'llezîne yü'zûne'l-mü'minîn*) "Mü'minleri üzenler, müslümanları üzenler..." Denk geldi, sıradan okuyorum. Denk getirdi Cenâb-ı Mevlâ. "Mü'minleri üzenler..." Neden dolayı? (*Ve'l-*

mü'minât) "Mü'mir erkekleri, mü'min kadınları üzenler, ezâ verenler, onların kalbini kıranlar, iftira atanlar, haksızlık yapanlar (*bi-gayri me'ktesebû*) işlemedikleri suçları işlemiş gibi söylerek, işlemedikleri günahları işlemiş gibi söyleyerek iftira atarak... Yapmadılar öyle bir şey, öyle iftirayla, yalanla, dolanla onları şereflerini lekelemeye, gölgelemeye çalışarak o mü'min erkekleri, o mü'min kadınları üzen kimseler, (*fekadi'htemelû bühtânen*) sırtlarına bühtân yüklenmişlerdir, iftira yüklenmişlerdir, iftira vebalini yüklenmişlerdir; (*ismen mübînâ*) ap aşikâr, ayan beyan, açık seçik günah yüklenmişlerdir." (Ahzâb, 33/58)

"—E bir şey yapmadım ki, canını acıtmadım ki, kafasını kırmadım ki, kolunu, bacağını kırmadım ki, bıçak saplamadım ki..."

"—İyi ama üzdün, iftira ettin, şânını gölgelemeye çalıştın, şerefine gölge düşürmeye çalıştın, ona karşı olan sevgiyi azaltmaya çalıştın, o vebâli sonra çekersin."

Fekàle teàlâ:

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلاَ تَقْهَرْ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلاَ تَنْهَرْ (الضحى:٩-١٠)

(*Feemme'l-yetîme felâ takhar. Ve emme's-sâile felâ tenhar*) [Öyleyse yetimi sakın ezme! El açıp isteyeni de sakın azarlama!] (Duhâ, 93/9-10)

Duhâ Sûresi'nde de Cenâb-ı Hak Teàlâ buyuruyor ki:

(*Feemme'l-yetîme felâ takhar*) "Madem Cenâb-ı Hak sana öyle dünya ve ahiretin şereflerini vermiş, seni insanların en azîzi en şerîfi, en kıymetlisi kılmış ey Rasûlüm, o halde sen de yetime kahr yapma, yetimi kahredecek muamele yapma, yetimi ezme!"

Yetim himayesiz, babası yok... Önüne gelen itiyor, kakıyor. "Sen öyle kahretme, kahırlı muamele yapma! Yetimin malını yemek, dövmek, sövmek gibi bir şekilde yetime karşı haksızlık etme!"

Peygamber SAS Efendimiz yetimleri kollar, gözetir, hediyeler

verir, okşardı, çok riâyet ederdi.

(*Ve emme's-sâile felâ tenhar*) *Sâil*, isteyen, dilenen demek Arapça'da... "Dilenene de, bir şey isteyene de azarlama yapma!"

Azarlayıp kovarlar, "Allah versin, git!" derler. "Sen öyle azarlama yapma! İsteyeni kötü muamele edip kovma!"

c. İsteyeni Boş Çevirmemek

Peygamber SAS Efendimiz'in isteyenlerle ilgili tavsiyeleri çok:[56]

لِلسَّائِلِ حَقٌّ وَإِنْ جَاءَ عَلٰى فَرَسٍ (د. ق. عن علي)

RE. 350/12 (*Li's-sâili hakkun ve in câe alâ feresin*) "El açıp isteyenin, dilenenin bir hakkı vardır, at üstünde gelse bile..."

Evet, at üstünde gelir ama, olur ki bir şeyi yoktur. Atı var ama, atı kesip de yesin mi yâni? Heybesi boş, bir şeyi yok... "Atın üstünde gelse bile, isteyene biraz bir şeyler verin, boş çevirmeyin!" diyor Peygamber Efendimiz.

Belki hakikaten muhtaçtır. Belki dilenciliği meslek edinmiş de çok da bilmem ne de filan... Yâni öyleleri de var. Var ama onun belgesi, delili varsa nasihat eder, güzelce söylersin. Yâni zor bir şey.

Medine-i Münevvere'de avluya dizilmişler sırayla. Kucaklarında sümüklü çocuklar... Çıplak üç dört tane çocuk

---

[56] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.522, Zekât 3/33, no:1665; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.201, no:1730; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.109, no:2468; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.130, no:2893; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XII, s.154, no:6784; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.353, no9823; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.23, no:12983, Hz. Hüseyin RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.522, Zekât 3/33, no:1666; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.23, no:12984 Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.203, no:535, Hirmas ibn-i Ziyad RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.346, no:15986; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.484, no:18678.

etrafında... Oraya oraya koşuşturuyorlar... Saçı başı dağınık, elbisesi yırtık pırtık, para istiyorlar... Şimdi ben orada cebimden ayırdığım paralardan bir tanesini verdim böyle bir kadına… Çoluk çocuğunu gördüm.

Zengini istesen de zorlasan da böyle gelip dilenmez. “Yok ya, benim param var, böyle şey eksik olsun.” der yani. Muhtaçtır diye verdim ben gene… Evet, orada meslek edinmiş, çok da kazanıyor. Belki diğer dilencilerin on mislini, yirmi mislini filan kazanıyor filan ama...

Şimdi ben böyle verince, oradan bir iki kişi yanımdan geçiyor, kalabalık, namaza doğru gidiyoruz...

“—*Hâzâ haram, hâzâ haram!*” dedi.

Ne demek? “Senin bu yaptığın haram!” diyor bana. Şaşırdım… Yetiştim arkasından, dedim:

“—Hangi şey haram yâ, niye haram?”

Dedi:

“—Onlara para verme!”

Dedim:

“—Sadaka veriyorum.”

Dedi ki:

“—Kardeşim, bunlar şebeke, dilenci şebekesi…”

Yâni, (*hâzâ haram*) dediği, “Bunlara vermen doğru olmuyor!” demek istiyor ama, o da Suud hükümetinin suçu. Yöneticiler öyle şebekeleri takip etsin, yakalasın. orada icrâ-yı faaliyet yapmaya fırsat tanımasın! Dilenenler muhtaçsa, kendisi doyursun veya muhtaçlara müsaade etsin; biz de seve seve verelim! Zekât vermek, sadaka vermek istiyoruz biz…

Ben kendim de gözümle gördüm, Mekke’de Avâli tarafından böyle cadde yüksekten geçiyor, merdivenlerden aşağı iniliyor. Harem-i Şerif’e çok yakın böyle. Bir de üstten merdivenler yapmışlar, üst kata geçiş oluyor o tarafta… Mesfele tarafı değil, beri taraf yüksek orada yol. Yolun hizası Harem’in üst katı hizasına geliyor. Oradan merdivenle geçiliyor. Şimdi orada yolun kenarında ben duruyorum, bizimkileri bekliyorum.

Adamın birisi aşağıya bağırıyor. "Neye bağırıyor?" diye bir de baktım, aşağıdaki dilencileri konuşlandırıyor, yerleştiriyor.

"—Sen şurada dur, sen üç metre öteye git, sen üç metre daha öteye git!"

Dilencilerin reisi, yukarıdan onları üçer metre, dörder metre arayla konuşlandırıyor, yerleştiriyor. Dilenme stratejisini kuruyor orada, cephesini… "Bir kimseyi geçirmeyin, herkesin ille yakasına yapışın, ille bir şeyler alın!" der gibi.

Bu da var. Harem-i Şerif'te bu işi yapıyorlar. Ama hakikaten muhtaç olanlar da çok. Yâni, böyleleri var diye insan hayır vermekten geri mi duracak... Ne yapacak? En iyisi hakîki, sessiz, iffetli fakiri arayıp bulacak; bulunca verecek.

Bazen adamın giyimi, kuşamı düzgün gibi oluyor, evine gidiyorsun yüreğin parçalanıyor.

Babam bayramda birisine bir şeyler vermiş, bayram diye. Adam ağlayarak almış, sevinerek.

"—Onun giyimi, kuşamı iyiydi, ben onun o kadar perişan olduğunu tahmin etmemiştim." diyor babam.

Tabii adam dilenci değil, fakirliğe sabrediyor. Ama evine gidince bakıyorsun, perişan…

Bu sefer Mekke'de bir çocuk bize çok yakınlık gösterdi. Tatlı dilli, güleç yüzlü… Hocam dedi, evine davet etti.

"—Pekiyi, bir fırsat bulup senin evine ziyarete geleceğim!" dedim.

Bir akşam kalktık, gittik arkadaşlarla... Ama böyle şişman kendisi… Güzel cübbesi var, şâhâne sarığı var. Yakışıklı, konuşması güzel! Yâni albenisi var. Mostralık meyva gibi...

Şimdi, evine gittik, nasıl acıdım çocukcağıza, nasıl acıdım. Perişân yâ... Belli değil halinden ama çok perişan... Yüreğim parçalandı. Hanımı hasta, çocuğu hasta, evi perişan, bulaşıklar yığılmış, temizlik yok... Ağlayacağım geldi.

Belli olmaz. Onun için arayıp, bulup hakîki muhtaca yardımcı olmaya çalışmak lâzım!

d. Allah'ın Velîsine Düşmanlık Etmek

Buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz:[57]

إِنَّ اللهَّ قَالَ: مَنْ عادَى لِي وَلِيًّا ، فقد آذَنْتُهُ بالحَرْب

(خ . عن أبي هريرة)

(*İnna'llàhe kàle: Men a'dâ lî veliyyen fekad âzentühû bi'l-harb*)

İmam Buhàrî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

(*İnna'llàhe kàle*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurur: (*Men a'dâ lî veliyyen fekad*) Benim evliyâmdan, dostlarımdan birisine kim düşmanlık yaparsa, onu üzecek düşmanca muameleyi kim yaparsa; (*fekad âzentühû bi'l-harb*) ben ona harb ilan ederim."

"—Sen benim dostuma, sevgili kuluma düşmanlık yapıyorsun ha, sana harb ilan ediyorum! Ben seninle savaşacağım, çarpışacağım, seni kahredeceğim!" der.

Cenâb-ı Hakk'ın karşısında kim durabilir? O kul hapı yuttu.

Onun için, tâ eskiden beri, büyüklerimiz Allah'ın mübarek kullarına saygı göstermişlerdir. Hocaya sevgi ondandır, din alimine sevgi ondandır, şeyh efendiye hürmet ondandır. Çünkü Allah'ın dinini öğretiyorlar.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın bir kulu sevmesi hakkında Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:[58]

---

[57] Buhàrî, *Sahîh*, c.XX, s.158, no:6021; Ebû Hüreyre RA'dan.

[58] Buhàrî, *Sahîh*, c.X, s.486, no:2970; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.86, no:4772; Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.436, no:3085; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.II, s.341, no:8481; Mâlik, *Muvatta'*, c.V, s.1390, no:3506; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.85, no:364; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.296; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VIII, s.289, no:3198; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.208, no:1517; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.431,

إِذَا أَحَبَّ اللهُ عَبْدًا نَادٰى جِبْرِيلَ: إِنِّي قَدْ أَحْبَبْتُ فُلاَنًا فَأَحِبَّهُ، فَيُنَادِي فِي السَّمَاءِ، ثُمَّ تَنْزِلُ لَهُ الْمَحَبَّةُ فِي أَهْلِ الْأَرْضِ، فَذٰلِكَ قَوْلُهُ تَعَالٰى: إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا . وَ إِذَا أَبْغَضَ اللهُ عَبْدًا نَادٰى جِبْرِيلَ : إِنِّي قَدْ أَبْغَضْتُ فُلاَنًا ، فَيُنَادِي فِي السَّمَاءِ ، ثُمَّ تَنْزِلُ لَهُ الْبَغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ (ت . عن أبي هريرة)

RE. 25/6 (*İzâ ehabba'llàhu abden nâdâ cibrîl*) "Allah-u Teàlâ bir kulu severse, Cebrâil AS'a şöyle seslenir: (*İnnî kad ahbebtü fülânen feehibbehû*) 'Ben filanı sevdim, sen de onu sev!' (*Feyünâdî fi's-semâ'*) Cebrâil AS da aynı şeyi semâda nidâ eder. (*Sümme tünzelü lehü'l-mahabbetü fî ehli'l-ard*) O kimsenin muhabbeti sonra arz ehline indirilir.

(*Fezâlike kavlühû teàlâ*) İşte bu, Allah Teàlâ'nın şu kavlinin ifadesidir: (*İnne'llezîne âmenû ve amilü's-sàlihati seyec'alü lehümü'r-rahmânü vüddâ*) 'O kimseler ki, iman edip sàlih ameller işlediler; çok merhametli olan Allah, onlar için gönüllerde bir sevgi yaratacaktır.' (Meryem, 19/96)

(*Ve izâ ebgada'llàhu abden nâdâ cibrîl*) Allah-u Teàlâ bir kula buğz ederse, Cebrâil AS'a şöyle seslenir: (*İnnî kad ebgadtü fülânen*) 'Ben filana buğz ettim!' (*Feyünâdî fi's-semâ'*) Cebrâil AS da aynı şeyi semâda nida eder. (*Sümme tünzelü lehü'l-bağdàü fi'l-ard*) Sonra o kimse için buğz arza indirilir."

Allah bizi sevdiği kul eylesin... Buğz ettiği, sevmediği kul eylemesin... Bir de kendisinin aşkını, sevgisini, muhabbetini duymayı, hissetmeyi nasib eylesin...

---

no:8392; Tayâlisî, Müsned, c.I, s.319, no:2436; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.416, no:7747; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.94, no:30760; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.437, no:6635.

e. Sevmenin Sebebi

E bazı insanlar bazı şeyleri severler... Çocuklar çikolatayı severler. Bazı şeyleri çok seviyorlar, kapışıyorlar. Bir tanesi var fıstıklı, ballı... Onun markası neyse, ondan alındığı zaman çocukların yüzleri gülüyor, böyle hoşlarına gidiyor.

Bazı şeyleri insanlar sever. Biz de düşünelim, biz de bazı şeyleri severiz. Neyi severiz? Çocuğumuzu severiz, babamızı severiz, filanca arkadaşımızı severiz filan... Yâni sevmek, böyle insanın gönlünün bir şeye meyletmesi var.

Neden severiz? Sevginin sebepleri var tabii. Güzelliğinden severiz, huyundan severiz, yakınlığından severiz... Sevilecek şeylerin hepsini, bütün çeşitlerini sıralayın! Ne kadar sevilecek şey varsa: Benim minik yavrum... Benim mübarek, ak sakallı babam... Benim sevgili eşim vs. vs... Sevdiğiniz, bilmem kaymaklı kadayıf, fıstıklı, ballı çikolata, ne varsa neden sevdiğinizi düşünün!

Güzel bir sıfatı var da ondan seviyorsunuz. Bu zât da *Kul hüva'llàhu ehad*'ı içinde güzel sıfatlar var diye sevmiş.

Bütün güzel sıfatların hepsini kendisinde toplayan kim? Cenâb-ı Hak.

وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوهُ بِهَا (الأعراف:١٨٠)

(*Ve li'llâhi'l-esmâü'l-hüsnâ fed'ùhü bihâ*) [*Esmâü'l-hüsnâ*, en güzel isimler Allah'ındır. O halde, ona o güzel isimlerle dua edin!] (A'raf, 7/180) diye, Kur'an-ı Kerim'de de bildiriliyor.

Hüsnâ ne demek? En güzel demek... Sıfatların en güzeli ondandır. Artık nasıl anlatacaksın? Baldan, kaymaktan da güzel mi diyeceksin, nasıl söyleyeceksen, haydi bakalım buyur, anlatabilirsen anlat. İşte o şuuru versin Allah…

Millet neyi seveceğini bilmiyor, yalan yanlış şeyleri seviyor. Şimdi biz müslümanız, kitap da okuyoruz, ayet, hadis, fıkıh, kelâm okuyoruz. Adamların sevdiği şeylerin, ben çoğundan nefret

ediyorum.

"—Emirgân'a gidelim, Boğaz kenarında bir gazinoya varalım! Canlı balık lokantasında balıkları kızartalım, ondan sonra meze yapalım! İçkilerin pahalılarını getirelim, boğaza karşı mehtapta kafayı çekelim!"

"—Niye yapıyorsun?"

"—Çok güzel!"

Allah kurtarsın... Allah ıslah etsin...

"—İşte çalgı, işte bak büyük oryantalist, dansöz..."

Ben sevmiyorum.

Haaa, demek ki güzelliklerin hepsi aslında güzel değil. Şeytan bazı şeyleri güzel gösteriyor. Güzel bir noktaya geldik: Şeytan bazı şeyleri boyayıp çirkin şeyleri, eski püskü, pis, perişan, mikroplu, aidsli, frengili şeyleri güzel gösteriyor. Pis olan şeyi şeytan güzel gösteriyor.

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ، ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ (آل عمران:١٤)

(*Züyyine li'n-nâsi hubbü'ş-şehevâti mine'n-nisâi ve'l-benîne ve'l-kanâtîru'l-mukantarati ve'l-hayli'l-müsevvemeti ve'l-en'ami ve'l-hars, zâlike metâu'l-hayâti'd-dünyâ, va'llàhu indehû hüsnü'l-meâb.*) [Nefsanî arzulara, özellikle kadınlara, oğullara, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşe, salma atlara, sağmal hayvanlara ve ekinlere karşı düşkünlük insanlara çekici kılındı. Bunlar, dünya hayatının geçici menfaatleridir. Halbuki varılacak güzel yer, Allah'ın katındadır.] (Âl-i İmran, 3/14)

(*Züyyine*) "İnsanlara süslenildi, püslenildi, (*hubbu'ş-şehevât*) şehvetlerin tatlı görülmesi." Yutturuluyor insana hap gibi, şeytan kandırıyor:

“—Bak işte bunu yapmak güzel, gel bunu yap!”

O günah, haram o...

“—Ama çok güzel, çok tatlı… Bir dene bak!” diyor.

Adamın birisi arkadaşını namaza çağırıyormuş:

“—Gel camiye, namaz kıl! Gel camiye namaz kıl!”

“—Yâhu, gel şu camiye… Kırk vakit namaz kılsan, alışırsın, sen de namaz ehli olursun!” demiş.

O da şeytan şeytan gülmüş, arkadaşına demiş ki:

“—Yâhu ne diyorsun? Sen bir vakit bırak, bak bir daha namaza başlayabilir misin? Beynamazlığı seversin!” demiş.

Evet, doğru söylemiş kepâze... Şeytan insana günahı sevdirtir, günahı istettirir.

“—Namaz kılmayı canım istemiyor...”

Şeytan istetmiyor. Sabaha kalkmak istetmiyor. Namaza kalkmak istetmiyor. İ’tikâfa girmek istetmiyor. Geliyor, musallat oluyor:

“—Yâ sen i’tikâfa ne diye gireceksin; çoluk çocuğun var, işin var, gücün var... Her sene mi gireceksin, bu sene girmeyiver yâ, şart mı yâni girmek?”

Neden? Biliyor i’tikâfa girince ibadet edecek, sevap kazanacak. Onu engellemek için uğraşıyor. Kaç kişiyi kandırdı, sokturtmadı. Girenler de ne kadar mücadeleden sonra girdi.

Şeytan kötü şeyi süsler, püsler, insana yaptırmaya çalışır. İyi şeyi de kötüler, karalar, boyar, nefret ettirip yaptırtmamaya çalışır. Şeytana kanmamak lâzım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi şeytana kanmayanlardan eylesin...

El-fâtihah!

2000 - Avustralya

31. ŞEHİD OLMANIN KARŞILIĞI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesiran tayyiben mübâreken fîh... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'dü, fekàle rasûlü'llàh salla'llàhu aleyhi ve sellem:

a. Şehide Verilen Mükâfâtlar

Ahmed ibn-i Hanbel'in rivâyet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:[59]

يُعْطَى الشَّهِيدُ سِتَّ خِصَالٍ: عِنْدَ أَوَّلِ قَطْرَةٍ مِنْ دَمِهِ يُكَفَّرُ عَنْهُ كُلُّ خَطِيئَةٍ ، وَيَرَى مَقْعَدَهُ مِنَ الْجَنَّةِ ، وَيُزَوَّجُ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ ، وَيُؤَمَّنُ مِنَ الْفَزَعِ الأَكْبَرِ ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ ، وَيُحَلَّى حُلَّةَ الإِيمَانِ (حم . وابن سعد عن قيس الجذامي)

RE. 512/4 (*Yu'ta'ş-şehîdü sitte hisâlin: İnde evveli katretin min demihî yükeffiru anhu küllü hatîetin, ve yerâ mak'adehû mine'l-cenneh, ve yüzevvecü mine'l-hûri'l-în, ve yüemmenü mine'l-fezai'l-ekber, ve min azâbi'l-kabr, ve yuhallâ hullete'l-îmân*)

(*Yu'ta'ş-şehîdü sitte hisâlin*) "Şehide altı özel lütuf, altı özellik

---

[59] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.200, no:17818; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.VII, s.426; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.143, no:642; Kays el-Cüzâmî RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.V, s.533, no:9517; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.705, no:11152; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.160, no:26868.

verilir, özel muamele verilir. (*İnde evveli katretin min demihî*) Kanının ilk damlası yere damladığı zaman, kanının ilk damlasıyla beraber altı tane özel lütfa, muameleye mazhar olur:

1. (*Yükeffiru anhu küllü hatîetin*) Bütün hataları, günahları affolunur." Birincisi bu… Bütün hataları silinir, affolunur.

2. (*Ve yürâ mak'adehû mine'l-cenneh*) "Cennetteki oturacağı yeri gösterilir. Köşkünü ve sâiresini daha hemen, kanının ilk damlasında görür."

3. (*Ve yüzevvecü mine'l-hùri'l-în*) "O güzel gözlü, tatlı bakışlı Hûrî kızlarıyla evlendirilir."

4. (*Ve yüemmenü mine'l-fezai'l-ekber*) "En büyük korku, heyecandan emin kılınır." En büyük heyecan kıyamet günündeki heyecandır. (*Yevme'l-fezai'l-ekberi*) En büyük korkuların yaşanacağı, en büyük üzüntülerin çekileceği, en büyük telaşın olduğu gün. O onların hiçbirisine uğramaz, gayet rahat."

5. (*Ve min azâbi'l-kabr*) "Kabir azabından da emin olur, kabir azabı görmez şehid.

6. (*Ve yuhallâ hullete'l-îmân*) "Ve kendisine iman kaftanı, iman elbisesi giydirilip süslenir." Yâni iman elbisesiyle süslenir. *Yuhallâ,* yâni süslenir, zînetlendirilir. (*Hullete'l-îmân*) İman elbisesi, artık ne kadar güzel bir elbise, şerefli bir elbiseyse onunla zînetlendirilir."

"Kalbinde şehidlik arzusu olmayan bir müslüman münafıklıktan bir çeşit üzeredir." diye Peygamber Efendimiz buyuruyor. Şehid olmayı isteyecek müslüman. Allah yoluna canım feda olsun diye isteyecek.

"Kim Allah rızası için şehid olmayı isterse halis niyetle, samimi, sahte değil; Allah onu şehidler makamına eriştirir, evinde, yatağında olsa bile ölse..." Bu da niyetine göre Allah'ın mükâfatlandırmasıdır.

Şehid olmayı istedi, cân u gönülden istedi, olamadı, nasib. Ama cân u gönülden istedi. İsteyince, yatağında ölse bile Allah onu şehidlerin derecesine ulaştırır. Çünkü ameller niyetlere göredir. Çünkü yarın sen bir hayırlı iş yapmaya niyet ettiğin zaman ertesi

gün o işi yapamazsan bile bu günden niyet ettin diye Allah o sevabı veriyor. Yapamadığı halde niyet ettiği için sevap veriyor Allah… İslâm'ın güzelliği bu. Niyetinden dolayı insan sevap kazanıyor icraatı olamadığı halde. Bir mani çıktı, olmadı.

"—Ben yarın falanca kardeşimi Allah rızası için hastanede ziyaret edeyim, sevaptır cuma günü hasta ziyareti..." diye niyetlendin. Bir misafir bastırdı, gidemedin... Tamam, o ziyareti yapmış gibi sevap yazılır. Çünkü ameller niyetlere göredir. Bu böyle.

Onun için, güzel şeylere niyetlenmeli, planlamalı, tasarlamalı, istemeli! Ama olmazsa, kendisi bilir Mevlâ... Her şeyi takdir eden o; veren o, alan o… Yaptıran o, engelleyen o… *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llàh*… Vardır bir sebebi.

Ca'fer-i Sâdık Efendimiz Rh.A şöyle dua edermiş:[60]

اَللَّهُمَّ أَحْيِنِي سَعِيداً ، وَأَمِتْنِي شَهِيداً.

(*Allàhümme ahyinî saîden, ve emîtnî şehîdâ*) "Yâ Rabbi, beni senin yolunda yürüyen ehl-i saadet kullarından biri olarak yaşat, şehid olarak öldür."

Ehl-i saadet demek yâni düğünlü, bayramlı, davullu, zurnalı, mutlu mânâsına değil. Saadet Arapça'da şekàvetin karşıtıdır, daha doğrusu şekàvet saadetin karşısıdır. İnsanlar ya saiddir, ya şakîdir.

Kur'an-ı Kerim'de öyle bildiriliyor:

فَمِنهُمْ شَقِيٌّ وسَعِيدٌ (هود:١٠٥)

(*Feminhüm şakıyyün ve saîd*) "İnsanların bir kısmı saîddir, bir kısmı şakîdir." (Hûd, 11/105)

---

[60] Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.114, no:4566, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا (هود: ١٠٨)

(*Ve emme'llezîne suidû fefi'l-cenneti hàlidîne fîhâ*) [Saîd olanlara gelince, onlar cennettedirler, orada ebedî kalacaklardır.] (Hûd, 11/108) Onlar cennetlik.

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ . خَالِدِينَ فِيهَا (هود: ١٠٦-١٠٧)

(*Feemme'llezîne şekù fefi'n-nâri lehüm fîhâ* zefîrun ve şahîk) "Şekàvet ehli, şakî olanlar ateştedirler, onlar için orada fecî bir inleme ve soluma vardır. Orada ebedî kalacaklardır." (Hûd, 11/106-107)

Demek ki saîd ve saadet demek, cennetlik olmak demek. Saadet demek, mutlu olmak demek değil, cennetlik olmak demek... *Şekàvet* demek de, cehennemlik olmak demek...

Şekàvet, *şakî* olmak demek... Çoğulu *eşkiyâ* geliyor. İşte dağdaki adam şakîdir. Elinde tabanca, yol kestiği zaman... Ama asıl saadet cennet ehli olmak olduğu gibi, asıl şekàvet de cehennem ehli olmak olduğundan, saîd ve şakî denildiği zaman bu anlama geliyor.

(*Allàhümme ahyinî saîden*) "Beni saîd olarak yaşat yâ Rabbi!" demek, "Cennetliklerin yolunda giden, cennet ehli bir insan olarak, senin rızana uygun yaşayan bir insan olarak yaşat!" demek... (*Ve emîtnî şehîdâ*) "Şehid olarak da öldür." demek. Öyle dua edermiş Cafer-i Sadık Efendimiz.

b. Uyurken Şeytanın Düğüm Vurması

İkinci hadis-i şerif:[61]

---

[61] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.383, no:1091; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.538, no:776; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.32, no:1306; Neseî, Sünen, c.III, s.203, no:1607; İbn-i Mâce,

يَعْقِدُ الشَّيْطَانُ عَلَى قَافِيَةِ رَأْسِ أَحَدِكُمْ إِذَا هُوَ نَامَ ثَلَاثَ عُقَدٍ ، يَضْرِبُ مَكَانَ كُلِّ عُقْدَةٍ :عَلَيْكَ لَيْلٌ طَوِيلٌ فَارْقُدْ ! فَإِنِ اسْتَيْقَظَ فَذَكَرَ اللهَ ، انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ ؛ فَإِنْ تَوَضَّأَ ، انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ ؛ فَإِنْ صَلَّى انْحَلَّتْ عُقَدُهُ كُلُّهَا. فَأَصْبَحَ نَشِيطاً طَيِّبَ النَّفْسِ ؛ وَإِلاَّ ، أَصْبَحَ خَبِيثَ النَّفْسِ كَسْلَانَ (مالك ، حم . خ . م . د. ن . ه. حب.

عن أبي هريرة)

RE. 512/7 (*Ya'kıdu'ş-şeytànü alâ kàfiyeti re'si ehadiküm izâ hüve nâme selâse ukad, yadribu mekâne külli ukdetin, aleyke leylün tavîlün fe'rkud, feini'steykaza fezekera'llàhe in hallet ukdetün, fein tevaddaa inhallet ukdeh, fein sallâ inhallet ukaduhû küllehâ, feasbaha neşîtan tayyibe'n-nefsi ve illâ asbaha habîse'n-nefsi keslân.*)

İmam Mâlik, Mâlikî Mezhebinin imamı, hadis âlimi aynı zamanda, mübarek insan. Allah şefaatlerine erdirsin... İmam Ahmed ibn-i Hanbel, Hanbelî Mezhebinin imamı, hadis âlimi aynı zamanda. İmam Müslim, İmam Ebû Dâvûd, İmam Neseî, İmam İbn-i Mâce rivâyet etmişler, İbn-i Hibbân rivâyet etmişler,

---

Sünen, c.I, s.421, no:1329; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.176, no:424; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.243, no:7306; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VI, s.293, no:2553; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.501, no:4418; Beyhakî, *Sünenü's-Suğrâ*, c.I, s.472, no:827; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.166, no:6278; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.290, no:3328; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.515, no:8934; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.146; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.174, no:1131; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.34, no:2215, 12217: Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.388, no:7821; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.426, no:960; er-Rebi', *Müsned*, c.I, s.63, no;130; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.356, no:299; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.780, no:21378; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.162, no:26874.

rahmetullahi aleyhim ecmaîn… Ebû Hüreyre RA'dan. Demek ki kaynaklar çok kuvvetli, sahih bir güzel rivâyet.

Hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(*Ya'kıdü'ş-şeytânu alâ kàfiyeti re'si ehadiküm izâ hüve nâme, selâse ukad*) "Şeytan düğümler..." *Ya'kîd, ukde, akd*; düğümlemek demek. Bir insan da bir işte akit yaptı mı, yâni o işi düğümlemiş gibi olduğundan. İçimde bir ukde var, yâni içinde bir düğüm var, tam bir şey değil mânâsına. Böyle Arapça'da kelimeler böyle böyle kayıyor yâni çeşitli anlamlara.

"Şeytan üç tane düğüm düğümler." Nereye? (*Alâ kàfiyeti re'si ehadiküm*) "Sizden birinizin kafasının arkasına..." *Kàfiye* arkası demek. Şiirin de en arkasındaki ses benzerliğine *kàfiye* deniliyor çünkü kelimenin en sonunda bir hece var, aynı. Ses benzerliğinden bir sanat oluyor. Ona kafiye deniliyor. Bu şiirin kafiyesi deniliyor Meselâ:

A benim bahtı yârım,
Gönlümün tahtı yârım;
Yüzünde göz izi var,
Sana kim baktı yârım?

Bahtı yârım, tahtı yârım... Bu kelimeler kafiye işte. Sesleri birbirine benziyor. Sonlardaki ses benzerliğinden dolayı onlara da kàfiye demişler.

(*Kàfiyetü re'si ehadiküm*) Sizden birinizin kafasının arkası demek, ense demek, şurası. Ense kökü, tam tokat vurulacak yer.

"Üç tane düğüm düğümler şeytan oraya." Ne zaman bu düğümleri oraya düğümler bu şeytan? (*İzâ hüve nâme*) "Uyuduğu zaman." Vayyy... Uyuduğu zaman geliyor, kafasının arkasına üç tane düğüm düğümlüyor şeytan, bağlıyor. Yâni ensesini, ensesinden omuriliği filan geçiyor. Oradaki sinirler her tarafa gidiyor, geliyor. Tam önemli yer orası…

Oraya üç tane düğüm bağlıyor, bağladı. Ne dermiş? (*Yadribu mekâne külli ukdetin*) "Her düğümün üstüne yazar." Yazı yazıyor, mühür gibi. (*Aleyke leylün tavîlün*) "Senin gecen uzun bir gece

olsun, (*ferkud*) uyu kal, uyu dur! Gecen uzun olsun, uyu dur!" diye yazar şeytan… Her düğümün üstüne böyle bir yazı yazıyor.

(*Feini'steykaza*) "Eğer geceleyin uyanırsa adam..." Neden uyanır? Çatıya çam ağacından koca bir kozalak pat diye düşer, hop diye uyanır. Bizim evde öyle oluyor. Garajın üstüne kocaman çam ağacından bir şey düştü mü, yüreğimiz hop ağzımıza geliyor, güp yerine iniyor. Ne oldu, dışarıda bir şey mi var? Tabancayı tüfeği al, haydi dışarı… Bir şey yok, kozalak düştü. Onun sesine uyanır.

Ya da şeker hastasıdır benim gibi, sıkıştırır şeker hastalığı, kalkması icab eder, gider, gelir. Mecburen. Gitmezse olmuyor, şeker hastası. Ya da dönerken üşüdü, beli acıdı filan, o zaman uyanır. Bir sebeple uyandı, uyanır.

(*Feini'steykaza fezekera'llah*) "Uyanır da Allah'ı zikrederse..." *Lâ ilâhe illa'llah, Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, Lâ ilàhe illa'llàh, muhammeden rasûlüllah SAS, Bismi'llah, Allàhu ekber, Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llah... Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah*... Bunların hepsi zikir…

"—Belim amma acımış hanım, oooo, Allah, Allah!"

Allah, Allah dedi ya, Allah'ı zikretti ya... Eğer uyanır da Allah'ı zikrederse, (*in hallet ukdeh*) ukdelerden bir tanesi çözülür. Bağlardan, düğümlerden bir tanesi çözülür. Zikretti mi. düğümlerden bir tanesi çözülür.

Zaten Peygamber Efendimiz SAS, "Uykudan uyandığınız zaman böyle kelime-i şehadet getirin, zikredin!" diye tavsiye ediyor. Bir de onları bilen bir uyanık müslümansa, bilgili Müslümansa, işte onu söyleyince bir düğüm çözülür. Kaldı iki düğüm…

(*Fein tevaddaa*) "Kalkar bir de abdest alırsa, (*in hallet ukdetün*) bir düğüm daha çözülür. Abdest de bir düğümü çözer. (*Fein sallâ*) Aldığı abdestle bir de namaz kılarsa ki, buna teheccüd namazı derler, çok sevaptır; (*inhallet ukaduhû küllehâ*) bütün düğümleri çözülmüş olur.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurmuş ki:[62]

رَكْعَتَانِ مِنَ اللَّيْلِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا .

(*Rek'atâni mine'l-leyli hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ*) "Geceleyin iki rekât namaz kılmak, dünyadan da, dünyanın içindeki her şeyden de daha hayırlıdır."

Dünyadaki her şeyden, Topkapı Sarayı'ndan bile hayırlı, hazinelerden bile hayırlı... Washington müzesinden bile hayırlı, British müzelerinden bile hayırlı... Hindistan'daki, bilmem neredeki mücevherâttan bilmem neden... İki rekat namaz, kardeşim çok mu zor? Değil! Zalim nefse ağır geliyor ama hiç zor bir şey değil…

"İki rekât da namaz kıldı mı, üçüncü bağ da çözülür; bütün bağlar çözülmüş olur. (*Feasbaha neşîtan*) Sabahleyin çakı gibi kalkar, neşeli olarak kalkar, şen şakrak, dipdiri kalkar." Öyle ahh, ohhh, esnemek, bilmem ne yapmak filan yok; rahat kalkar. (*Tayyiben nefsi*) "Hoş halde, huzurlu, gönlü hoş bir şekilde kalkar.

(*Ve illâ*) "Böyle yapmazsa, o bağlar bağlı duruyor ya ensesinde üç tane düğüm, düğüm üstüne düğüm, düğüm üstüne düğüm, düğüm üstüne düğüm... Üstüne de gecen upuzun olsun, uyu dur diye yazdı şeytan..." Haaa... "O vaziyette sabahlarsa, (*asbaha habîsen nefsi*) pis bir nefisle kalkar, berbat bir nefisle kalkar, perişan bir şekilde kalkar, (*keslân*) tembel olarak kalkar. Uyuşuk, tembel, pis bir iç haliyle, berbat diyelim, berbat bir nefisle, tembel olarak kalkar."

Onun için ne yapmak lâzım? Gece yatarken abdestli yatmak lâzım! Çünkü gece yatarken abdestli yatmak, gece namazına

---

[62] Lafız farkıyla: Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.455, no:5404; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VII, s.785, no:21405; *Camiü'l-Ehadis*, c.XIII, s.145, no:12782.

kalkmanın ilacıdır, çaresidir. Gece abdestli yattın mı, kalkabilirsin. Abdestli yatmadın mı, uyansan bile kalkamazsın. Ya hava soğuk... Bak yarın nasıl olacakmış hava? 6 derece, bayağı düşük yâni. 6 derece, soğuk bir sabah olacakmış.

Şimdi alnına insanın soğuk yapışır evde kalorifer yoksa, yakmıyorsa; sobası yoksa, yakmıyorsa... Yorganı örter, alnı üşür. Başından aşağı çekerse o zaman terler filan ama dışarısı soğuk. Şimdi bir uyanır, kalkacak ama dışarısı soğuk.

Şeytan der ki:

"—Ne kalkacaksın ya yat aşağı." der. "Nasıl olsa farz değil." der. Gece kalkmak farz değil, onu da biliyor. Aldatmak için der ki: "Zaten farz değil ki ya ne olacak zaten sen farzları yapsan bile yeter, ne yapacaksın, boş ver, kalkma." filan der, "Hem de soğuk." der. "Bak bir de terlisin, kalkarsan, bir de üşütürsen al başına belayı, öhü öhü öhü... Bilmem ne... Yat aşağı." der. Yatak da bir tatlı gelir, uyku da bir güzel gelir ki insana, kaldırmaz, uyutturur.

Veyahut biraz daha kabadayıysa insan, o zaman ona der ki:

"Tamam aslanım, sen aslansın, kaplansın, biliyorum babayiğitsin, birazcık daha uyu da zaten dört saat daha var imsakın kesilmesine… iki saat daha sonra kalkarsın, o zaman kılarsın. Ooo... Bir uyanır ki sabah namazının vakti bile geçmiş. Öyle kandırır bazısını da. İleride yaparsın diye kandırır.

Şeytanın kandırmacalarından bir tanesi nedir? İleride yaparsın. Şimdi yapma da sonra yaparsın diye hayrı tehir ettirmektir. Tehirlerden bir tanesi *tesvif*, ileriye atmak. Tesvif derler Arapça'da buna. Tesbih değil, *tesvif… Sevfe ef'alü* yapacağım ileride...

Hava yaparsın. Alnını karışlarım senin, yapamazsın. Neden? Öyle aldatıyor. Şeytan seni bir uyuttu mu, bir daha sabah namazına bile kaldırmaz. Bir bakarsın, güneşin ışınları perdenin arasında yüzüne vuruyor da, yakmaya başlamış da ondan uyanmışsın.

"—Tüh be, hay Allah, camiye de gidemedik. Hocaefendi de bize bir çentik attı, ceza yazacak…" filan. Ama iş işten geçti.

Allah CC bizlere yardım eylesin... Kendisine güzel kulluk yapmaya muvaffak eylesin... Yoksa düşmanlarımız çok amansızdır, çok zalimdir, çok büyüktür, çok zayıf noktalardan bizi yakalar, yakayı onlardan kurtarmak çok zordur.

Şeytan çok zayıf noktasından yakalar insanı. Nefis de çok inatçıdır. İnatçı keçiden, köprü üstünde karşı karşıya gelmiş iki inatçı keçiden daha inatçıdır nefis. Çok inatçıdır. Keyfe, zevke çok düşkündür. Yaptırmamakta da çok direnir. Şeytanı yenmek o pis kokulu tekeyi, iri tekeyi yenmek kadar zordur. İnce köprünün üstünde tos atmaya kalkıyor. Al başına belâyı, aşağısı uçurum...

Nefis çok zordur. Allah nefsi yenmeyi nasib etsin... Çok zorludur, zorbadır, toslar, boynuzlar, ısırır, her şeyi yapar. Zalim nefis müslüman olmazsa, ıslah olmazsa, *mutmainne* nefis olmazsa, *mutmainne* nefis ne demek? Yumuşak. Böyle esmiş, durulmuş, berraklaşmış demek. O hale gelmezse yapamaz. Tuh der, vah der, bir dahaki sefer yapacağım der, gene yapamaz. Bu sabah kalkamadım, gene yapacağım, dur, bu sefer olmadı ama yarın olacak... İşte öyle düşe kalka gidiyor, daha *mutmainne*

olmamış.

c. Dört Şey İçin Gusledilebilir

Üçüncü hadis-i şerif:[63]

يُغْتَسَلُ مِنْ أَرْبَعٍ: مِنَ الْجَنَابَةِ ، وَيَوْمِ الْجُمُعَةِ ، وَمِنْ غُسْلِ الْمَيِّتِ ، وَ الْحِجَامَةِ (حم. ش. ك. وابن جرير عن ابن الزبير عن عائشة)

RE. 512/9 (*Yuğteselü min erbain: Mine'l-cenâbeti, ve yevmi'l-cumuati, ve min gusli'l-meyyiti, ve'l-hicâmeh.*)

Ahmed ibn-i Hanbel, Hàkim ve İbn-i Cerir Abdullah Zübeyr RA'dan, o da Hazret-i Aişe Vâlidemiz'den rivâyet etmiş. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Yuğteselü min erbain*) "Dört şeyden dolayı yıkanılır, boy abdesti gusül abdesti alınır:

1. (*Mine'l-cenâbeti*) "Cünüplükten yıkanılır."

2. (*Ve yevmi'l-cumuati*) "Cuma günü yıkanılır." Aaah... Cuma günü yıkanılır. Yâni ne demek? Yarın yıkanacağız demek. Yarın cuma değil mi? İyi bak rast geldi, yarın yıkanacağız. Pekiyi yarın yıkanmanın faydası ne? Kim inanarak, sevabını Allah'tan bekleyerek cuma günü yıkanırsa geçmiş haftalık günahları affolunur üç gün ziyadesiyle. Bir hafta yedi gün. Üç gün daha, on günlük günahı affolur. Yıkanılır. Yapmak lâzım bu işi yâni. Tepeden tırnağa gusül abdesti almak lâzım. Demek ki cuma günü

---

[63] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.152, no:25231; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.267, no:582; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.299, no:1328; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.126, no:256; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.113, no:8; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.93, no:5032; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, s.81, no:549; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.541, no:9290; Abdullah ibn-i Zübeyr RA'dan, o da Hz. Aişe RA'dan.

Lafız farkıyla: Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.423, no:294; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.260; Abdullah ibn-i Zübeyr RA'dan, o da Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.380, no:26566, 26567: *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV, s.166, no:26886.

yıkanılır.

3. (*Ve min gusli'l-meyyit*) Bir kardeşi ölmüş, arkadaşı ölmüş, müslüman ölmüş de, o da onun cenazesini yıkayıvermiş. "Cenazeyi yıkayan da gusül abdesti alır." O da Efendimiz'in tavsiye ettiği bir şey…

4. (*Ve'l-hicâmeh*) "Bir de kan aldırmışsa, hacamat olmuşsa..."

Cırt cırt kesiyorlar, kan aldırtıyorlar, hacamat olmak var ya… Kan aldırmak diye bir şey var, *hacamat* derler buna… Müslüman zaman zaman kan aldırır. Bu da çok faydalı bir şeydir. Kanın fazlası gitmiş oluyor, tazelenmiş oluyor filan. Hacamat yapmak derler. "İşte o hacamat olan kimse de gusül abdesti alır." diye Peygamber Efendimiz buyurmuş.

Eskiden şırınga filan yoktu. Çizikle şişe tutarak çizikten kan çıkartarak alırlardı. Bu, Arabistan gibi ülkelerde kan tazyiki için, yâni tansiyon için çok güzel bir çare idi. Tabii her taraf için de güzel olmalı... Efendimiz'in tavsiye ettiği bir şey kan aldırmak.

Tabii, şimdi iğneyle alıyorlar, hastalık bulaşmasın diye tedbirler daha kuvvetli... Eskiden bir iğneyi kaynatıp kaynatıp, kullanırlardı. Şimdi o da kalktı, her iğne yapıldıktan sonra atılıyor, yenisi kullanılıyor. İlerledi işler… Aynı iğneyi başkasına kullanmanın zararları görüldü.

Kan aldırdığı zaman, güzel sonuçlar olduğu söyleniyor, doktorlar tarafından…

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi sağlıklı, afiyetli, sıhhatli, saadetli, selâmetli, kuvvetli, izzetli, devletli, şevketli müslüman eylesin...

El-fâtihah!

Ağustos 2000 - Brisbane /**AVUSTRALYA**

32. ANNENİN KAZANDIĞI SEVAPLAR

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ves'-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn... Emmâ ba'd.
Fekàle rasûlü'llàh SAS:

a. Evlilikte Aracı Olmak

Ebû Ruhm Rh,A'ten İbn-i Mâce rivâyet eylemiş ki, Peygamber SAS şöyle buyuruyor:[64]

مِنْ أَفْضَلِ الشَّفَاعَةِ أَنْ يُشْفَعَ بَيْنَ اثْنَيْنِ فِي النِّكَاحِ

(ه. عن أبي رهم)

RE. 449/3 (*Min efdali'ş-şefâati en teşfea beyne'l-isneyni fî'n-nikâh.*) "Şefaatin en faziletsidir, en faziletlilerinden birisi de budur..."

Şefaat ne demek? Birisine aracı olmak, vasıta olmak, hatırını ortaya koyup, "Bunun işini görüver, buna şu işi yapıver." diye, birisinin nâmına birisine rica edivermek. Şefaat bu…

Peygamber Efendimiz'in şefaati ne demek?

"—Yâ Rabbi, ne olur şu benim ümmetimi affet!" demesidir.

(*Min efdali'ş-şefâati*) "Şefaatin en faziletlilerindendir, (*en teşfea beyne'l-isneyni*) iki kişinin arasında şefaat etmen, şefaatçi olman, (*fî'n-nikâh*) evlenme konusunda..."

Yâni gidiyorsun, diyorsun ki kızın babasına:

---

[64] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.116, no:1965; Ebû Ruhm Rh,A'ten. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.31, no:24219.

“—Bu oğlanı ben tanırım, babasını da tanırım; iyi insandır. Ver kızını buna... Ben rica ediyorum.”

Çünkü evlilik İslâm’da ibadettir. Evlinin mânevî makamı yüksektir, bekârlık tehlikelidir.

Sahabe-i kiram, Allah’ın huzuruna bekâr gitmeye utandıklarını söylemişlerdir. Vefatı anında bile;

“—Hemen beni nikâhlayın!” demişler.

“—E öleceksin biraz sonra...” denilince;

“—Olsun, ben Rabbimin huzuruna bekâr gitmekten utanıyorum.” demişlerdir.

Nikâh önemli bir husustur. Müslümanların nikâha dikkat etmesi lâzım, önem vermesi lâzım ve acele etmesi lâzım! Çoluk çocuğunu çabuk evlendirmekte acele etmesi lâzım! Eğer çocuklar, anne babası bu hususta acele etmediğinden bir cahillik, bir çapkınlık yaparsa, vebal babanındır, annenindir. Çocuğun da vebali vardır ama annenin de, babanın da sorumluluğu, vebali

vardır. Çünkü, nikâh işine yardım etmemiş, acele etmemiştir.

Evlenen insan için de, nikâh kendisinin dininin yarısını kurtarmasıdır, dininin bütün olmasına sebep olan iştir. Ayrıca tanıdığı ve çevre, eş, dost sayısını ikiye katlamaktır; çünkü hanımının tarafı artık kendisinin yakını olmuş oluyor. O bakımdan maddî faydası vardır, mânevî faydası vardır.

Fakat nikâhtan murâd, en önemlisi evlat sahibi olmaktır, hayırlı evlat yetiştirmektir. Bir insan için hayırlı evlat yetiştirmekten daha önemli bir maddî ve mânevî servet, sermaye tasavvur edilemez. Çünkü evladı hayırlıysa annesine, babasına hem hâl-i hayatında faydalı olur, hem de öldükten sonra faydası olur. Öldükten sonra da affedilmesine sebep olur, kabrine nur yağmasına sebep olur, azaptan kurtulmasına sebep olur.

Onun için, dünya ve ahiret sermayesi olan evlâtların iyi yetiştirilmesine son derece dikkat etmek gerekir, çok dikkat etmek gerekir, fevkalâde gayretli olmak icâb eder. Bu bakımdan, müslümanların bu işe çok dikkat etmesi lâzım! Ayrıca müslümanların kendi evlatlarını iyi müslüman yetiştirdikleri gibi, çok çocuk sahibi, evlat sahibi olmak sûretiyle de müslümanların sayısını arttırmaya gayret etmesi lâzım! Müslümanların hem mevcûdu mümkün olduğu kadar iyi yetiştirmesi lâzım, hem de sayı yönünden artırmak için, Allah rızası için gayret göstermesi gerekiyor.

b. Hamileliğin Mükâfatı

Peygamber Efendimiz SAS diğer hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[65]

---

[65] Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.345, no:2460; İbn-i Hacer, el-*Metàlibü'l-Âliyye*, c.V, s.333, no:1815; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.395, no:45078; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.42, no:24255; RE.449/3.

إِنَّ الْمَرْأَةَ الْمُسْلِمَةَ إِذَا حَمَلَتْ ، إِنَّ لَهَا أَجْرُ الصَّائِمِ الْقَائِمِ الْمُحْرِمِ

الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللهِ ، حَتَّى وَضَعَتْ ؛ وَإِنَّ لَهَا مِنْ أَوَّلِ رَضْعَةٍ

تُرْضِعُهُ أَجْرُ حَيَاةِ نَسَمَةٍ (أبو الشيخ عن ابن عباس)

(*İnne'l-mer'ete'l-müslimete*) "Müslüman hanım, (*izâ hamelet*) hamile kaldığı zaman... Evlendiler, hanım hamile kaldığı zaman, (*inne lehâ ecru's-sàimi'l-kàimi'l-muhrimi'l-mücâhidi fî sebîli'llâh*) hamile kaldığı zamandan sevabı yazılmaya başlanıyor." Ne sevabı yazılıyor: (*Ecru's-sâim*) "Oruç tutan, (*el-kàim*) gece namaz kılan, gündüz sâim, gece kàim demek bu Allahu âlem. Gündüzleri hep oruç tutan, geceleri kalkıp hep sabaha kadar namaz kılan, (*el-muhrim*) hac için ihrama girmiş, (*el-mücâhid fî sebîli'llâh*) Allah yolunda cihad eden insan gibi sevap var."

Şu hale bak! Allah yolunda cihad eden insan gibi sevap var. Hacca gidip, orada ihrama girmiş, hac vazifesini yapmakta olan insan gibi sevap var. Bütün gündüzleri oruç tutan insan gibi sevap var. Bütün geceleri kalkıp sabahlara kadar teheccüd kılan insan gibi sevap var. Hamile kaldığı zaman bu sevaplar çalışmaya başlar. (*Hattâ vadaat*) "Doğum oluncaya kadar, kurtuluncaya kadar devam eder."

Kurtuldu mu diyorlar yâ... Hamile kadın için soruyor arkadaşları:

"—Ayşe Hanım kurtuldu mu?" diyorlar.

Yâni kolay değil o çocuğun büyümesi ve doğumu... Doğuncaya kadar annesi ne zahmetler çekiyor.

(*Ve inne lehâ fî evveli rad'atin türdiahû*) "İlk emzirmede, memeyi çocuğun ağzına koyup da ilk emzirmede bu kadına, (*ecru hayati nesemetin*) bir hayat kurtarma sevabı vardır. Daha ilk emzirmede, bir hayat kurtarma sevabı verilir." Bunu hanımlara söylemek lâzım ki, ne kadar sevaba nail olduklarını anlasınlar.

c. Saadet Sebebi Üç Şey

Madem iş böyle nikâhtan, evlilikten açıldı, bu sayfadan hanımlarla ilgili bir hadis-i şerif daha seçelim, vaaz konu birliği içinde tamam olsun.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[66]

مِنْ سَعادَةِ المَرءِ المُسْلِمِ في الدُّنْيا : اَلْجَارُ الصَّالِحُ ، وَالْمَسْكَنُ الوَاسِعُ ، وَالمَرْكَبُ الهَنِيءُ (حم. ك. هب. عن نافع بن عبد الحارث)

RE. 449/8 (*Min saadeti'l-mer'i'l-müslimi fîd-dünyâ*) "Dünyada müslümanın, müslüman kişinin saadetinin alâmeti, mutluluğunun alâmeti, ama bu mutluluğun ne olduğunu biraz sonra açıklayacağım, mutluluğunun alâmeti nedir, mutluluğu şudur yâni, mutluluğundan bir parça da şudur:

(*El-câru's-sàlih*) Salih bir komşusu olması. Salih, dindar, âlim, müttakî, güvenilir, salih bir komşusu olması bir.

(*Ve'l-menzili'l-vâsi'*) Geniş bir evi olması. Daracık değil, sıkıntılı değil, rahat, geniş bir evi olması iki.

(*Ve'l-merkebü'l-henî'*) İyi bir bineğinin olması. Böyle huysuz değil, güzel, iyi bir tatlı, hoş bir bineğinin olması."

Ben başka bir hadis-i şerîften buraya bir eklemeyi daha yapmak istiyorum:[67]

---

[66] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.407, no:15409; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.268, no:7602; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.54, no:116; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.82, no:9558; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.149, no:385; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VI, s.267, no:2328; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.179, no:2336; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1056; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.470; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXIX, s.280; Nâfî ibn-i Abdü'l-Hàris RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.813, no:43234; *Mecmaü'z-Zevâid,* c.VIII, s.299, no:13532; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.423, no:11117.

[67] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.340, no:4032; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.146, no:329; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.99, no:6528; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.388; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.92, no:30753; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.218, no:3085.

وَالْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ

(*Ve'l-mer'etü's-sàlihatü*) "Bir de zevcesinin sàliha olması. Yâni eşinin hayırlı, müslüman, mütedeyyin bir insan olması."

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemize saadetin her türlüsünü hem dünyada, hem ahirette ihsân eylesin... Yuvalarımızı saadethâne, devlethâne, ni'methâne eylesin... Evlatlarımıza da hayırlı yuvalar ihsân eylesin... Cümlemize hayırlı gelinler, hayırlı güveyler, hayırlı torunlar ihsân eylesin...

Evlatlarımızın salih kimseler olarak yetiştirilmesini, onları salih kimseler olarak yetiştirmemizi nasib etsin...

Hayatımızda mürüvvetlerini görmemizi nasib etsin... Gördükten sonra da onların dualarını, kabirlerimize gönderdikleri hatimleri, Yasinleri, Tebârekeleri, zikirleri, tesbihleri, duaları, onları bol bol kazanmayı nasib eylesin...

Kabirde ruhumuzu şâd edecek evlatlar, torunlar ihsân eylesin... Tâ kıyamet kopuncaya kadar bizim neslimizden hep mü'min, müslim, Allah'ın sevgili kulları gelsin... Fasık, fâcir, kâfir, zâlim gelmesin...

Allah bizi gafletten uyandırsın... Vazifeleri güzel yapmayı nasib etsin... Her yönden mutluluğa erdirsin...

El-fâtihah!

2000 - Avustralya

33. CENNETE GÖTÜREN AMELLER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...
Emmâ ba'dü, fekàle rasûlü'llàh SAS:

a. Hayırda Yarışmak

Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:[68]

مَنِ اشْتَاقَ إِلَى الْجَنَّةِ ، سَابَقَ إِلَى الْخَيْرَاتِ ؛ وَمَنْ أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ ، لَهَا عَنِ الشَّهَوَاتِ ؛ وَ مَنْ تَرَقَّبَ الْمَوْتَ ، صَبَرَ عَنِ اللَّذَّاتِ ؛ وَ مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا ، هَانَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ (هب. كر. وتمام، وابن النجار عن علي)

RE. 404/1 (*Meni'ştâka ile'l-cenneti, sâbeka ile'l-hayrât; ve men eşfaka mine'n-nâri, lehâ ani'ş-şehevât; ve men terakkabe'l-mevte, sabera ani'l-lezzât; ve men zehede fi'd-dünyâ, hânet aleyhi'l-musîbât.*)

---

68 Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.370, no:10618, 10623; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.226, no:348; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.74; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXV, s.292; İbn-i Asâkir, *Ta'ziyetü'l-Müslim*, c.I, s.51, no:67; Kazvînî, *Ahbâr-ı Kazvin*, c.II, s.485; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.28, no:42; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.602, no:5886; Hz. Ali RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1324, no:43440; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1403, no:2406; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXXI, s.440, no:45722, 45723.

İbn-i Asâkir ve Temmâm ve İbnü'n-Neccâr Hazret-i Ali Efendimiz RA'dan rivâyet eylemişler. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz SAS:

(*Men iştâka ile'l-cenneh, sâbeka ile'l-hayrât*) "Kim cenneti hakikaten istiyorsa, cennete aşkı, şevki, arzusu kuvvetliyse, müştak olmuşsa cennete, o zaman hayrât ü hasenâtı yapmaya koşturur, koşar, yarış yapar. Çünkü cenneti istiyor, cenneti kazanmak için gayretlenir, gayretli olur.

(*Ve men eşfaka minen-nâr*) Cehennemden de korkan insan, çekinen insan, cehennemi duyunca kendisinde şafak atan insan (*lehâ ani'ş-şehevât*) şehevât-ı nefsâniyesinden uzaklaşır. Öyle nefsinin şehvetlerine hiç dönüp de bakacağı gelmez çünkü cehennemden korkuyor. Cehennemden korkan öyle şehvetlere, mehvetlere heves duyamaz.

(*Ve men terakkabe'l-mevt*) Kim ölümü görürse..." Bakıyor ki herkesin başına bu ölüm denilen olay geliyor, (*sàbera ani'l-lezzât*) o zaman sabreder, lezzetli şeylere, keyifli şeylere kaymaz, o ölüm gelecek diye hayatının her saniyesinin kıymetini bilir, değerlendirmeye çalışır, boşa harcamaz.

(*Ve men zehede fî'd-dünyâ*) "Dünyanın değersizliğini anlayan, dünyaya kıymet vermeyen kimse de, (*hânet aleyhi'l-musîbât*) üzerine gelen musibetleri mühimsemez." Olur böyle şeyler, dünyada. Ne olacak, alt tarafı dünya değil mi... Dünyanın ne kıymeti var ki içindeki böyle bir olayın üzerinde durmaya deysin, mühim değil der, sabreder, aklı fikri ahiret olduğu için onu kazanmak için çalışır.

b. Allah'a İtaat Eden Zikir Ehlidir

Diğer hadis-i şerifte Peygamber SAS buyuruyor ki:[69]

---

[69] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.154, no:413; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîàb*, c.I, s.491; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1101; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dımaşk*, c.IV, s.286; Vâkıd RA'dan.

مَنْ أَطَاعَ اللهَ فَقَدْ ذَكَرَ اللهَ ، وَ إِنْ قَلَّتْ صَلاَتُهُ ، وَصِيَامُهُ ، وَ تِلاَوَتُهُ الْقُرْآنِ ؛ وَمَنْ عَصَى اللهَ فَلَمْ يَذْكُرْهُ ، وَإِنْ كَثُرَتْ صَلاَتُهُ ، وَصِيَامُهُ ، وَ تِلاَوَتُهُ لِلْقُرْآنِ (الحسن بن سفيان ، طب . كر. عن واقد ؛ ض. هب. عن ابن أبي عمران مرسلا)

RE. 405/4 (*Men etàa'llàhe fekad zekera'llàh, ve in kallet salâtühû ve sıyâmuhû, ve tilâvetühü'l-kur'ân ve men asallahe fe lem yezkürhu ve in kesret salâtühû ve sıyâmuhû ve tilâvetehü'l-kur'ân.*)

Taberânî, ibn-i Asâkir, Vâkıt'tan; diğer kaynaklar Ali ibn-i ebî İmrân'dan ve başka kaynaklar da başka şahıslardan nakletmişler bu hadis-i şerîfi. Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

(*Men etàa'llàhe fekad zekera'llàh*) "Kim Allah'a itaat ediyorsa, emirlerini tutuyorsa bu Allah'ı zikredenler zümresinden sayılır." Çünkü itaat ediyor. Bu haram, bunu yapmayım, Allah bunu emretmiş, bunu yapmayayım; Allah bunu emretmiş, bunu yapayım. Aklında hep Allah var, Allah'ı zikredenler zümresinden sayılır, Allah'ı zikretmiş olur. (*Ve in kallet salâtühû, ve sıyâmuhû, ve tilâvetühü'l-kur'ân*) "Nafile namazları, oruçları, Kur'an okuması az olsa bile." Çünkü hep itaat ediyor, hiç isyan etmiyor. Namazı fazla kılabiliyorsa bile, farzlardan ayrı sevaplı namazları. Ramazan'ın dışındaki oruçları çok tutamıyorsa bile. Kur'an-ı Kerim'i çok okuyamıyorsa bile, o Allah'a itaat eden kişi Allah'ı zikredenler zümresinden sayılır ve zikrullahın sevabını alır.

Aksine, buna karşılık: (*Ve men asa'llàhe felem yezkûrhu*) "Kim

---

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.452, no:687; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.17, no:70; Saîd ibn-i Mansùr, *Sünen*, c.II, s.630; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.561, no:5761; Hàlid ibn-i Ebî Umran Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.671, no:1924; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIX, s.486, no;21295.

Allah'a isyan ediyorsa, günahları işliyorsa, haramları yiyorsa, emirleri tutmuyorsa, yasaklara dalıyorsa... Bu da Allah'ı zikretmeyen kimselerden sayılır, o zümreye katılır. (*Ve in kesüret salâtühû, ve sıyâmuhû, ve tilâvetehû li'l-kur'ân*) Namazı, nafile namazları, nafile orucu, Kur'an okuması çok olsa bile."

Biliyorsunuz, zikrullah çok kıymetli, çok sevap, çok şerefli, çok önemli, mükâfâtı çok büyük. Zikrullahın en bilinen şekli, eline tesbih alıp da *Allah* demek, *Lâ ilàhe illa'llàh* demek. Ama sadece bundan ibaret değil zikrullah... *Allah* derse sevap, *Lâ ilàhe illa'llàh* derse sevap, tesbih çekerse sevap ama Kur'an okumak da zikrullahtır.

Kur'an okursan o da zikirdir. Namaz kılarsan, namaz da içinde kaç çeşit zikir olan bir zikirdir. *Sübhâneke* zikirdir, *El-hamdü li'llâh* zikirdir. *Sübhàne rabbiye'l-azîm, Sübhàne rabbiye'l-azîm* zikirdir. *Sübhàne rabbiye'l-a'lâ* zikirdir. İçinde okunan Kur'an-ı Kerim zikirdir. Yâni zikirler dolusu zikirdir namaz... Namaz kıldı mı bir insan, çok zikrediyor demektir.

Ama bütün bunların hepsinden esas maksat, yâni zikrullah, kelime olarak Allah'ı hatırında tutmak, Allah'ı unutmamak demek... Eğer Allah'a itaat ediyorsa, tamam unutmuyor, zikrullahı yapıyor sayılır. Ama Allah'a âsî ise, namaz da kılıyor, oruç da tutuyor, Kur'an da okuyor olsa, Allah hatırında değil ki bu günahları işliyor. Hatırında olsa yapar mı? Allah gönlüne girmemiş, hatırına girmemiş. Onun için, Allah'ı zikreden kullardan sayılmaz diyor.

Bunu bize öğreten bir hadis-i şerîf bu... Yâni zikrullahın sadece tesbihle olmadığını, ana temelin, esasın Allah'a itaat olduğunu gösteriyor.

O halde dervişler de, ben dervişim diyen insanlar da esas itibariyle, ahlâk yapısı itibariyle ne olacak? Allah'a itaatli olacak. Allah'a itaat etmiyor ise, yâni günahları işliyorsa, âsiyse o zaman ne olmuş oluyor? Esas itibariyle zikri de yapmamış sayılıyor. Bu çok önemli... Bilmem, vurgulayabildim mi işin önemini?

Derviş olan Allah'a itaat edecek. Ele geleni yerse, dile geleni

derse olmaz. Huylarını, ahlâkını düzeltmezse olmaz. İbadetleri yapmayınca olmaz.

c. Açı Doyurmanın Mükâfâtı

Üçüncü hadis-i şerif:[70]

مَنْ أَطْعَمَ أَخَاهُ مِنَ الْخُبْزِ حَتَّى يُشْبِعَهُ، وَسَقَاهُ مِنَ الْمَاءِ حَتَّى يُرْوِيَهُ، بَعَّدَهُ اللهُ مِنَ النَّارِ سَبْعَ خَنَادِقَ، كُلُّ خَنْدَقٍ مَسِيرَةُ سَبْعِمِائَةِ عَامٍ

(ن. طب. ك. هب. والخرائطي عن ابن عمرو)

RE. 405/8 (*Men et'ame ehâhu mine'l-hubzi hattâ yüşbiahû, ve sakàhu mine'l-mâi hattâ yerviyehû, ba'adehu'llàhu mine'n-nâri seb'a hanâdika, küllü handakin mesîretü seb'imieti âm.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemà kàl.*

Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-Âs RA'dan, Taberânî ve Hâkim ve Harâitî zikretmişler, nakletmişler ki:

"—Bir kimse müslüman kardeşine ekmek yedirirse, ekmek ikram eder, doyuncaya kadar ekmek yedirirse ve sudan da kanıncaya kadar su ikram edip içirirse, Allah-u Teàlâ Hazretleri onu cehennemden yedi hendek uzaklaştırır, her bir hendek yedi yüz yıllık mesafedir."

Başka bir hadis-i şerif daha var. Aynı şekilde:[71]

---

[70] Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.144, no:7172; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.217, no:3368; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.320, no:6518; İbn-i Şâhin, et-Tergîb fi'l-Fadàil, c.I, s.417, no:373; Taberânî, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.197, no:159; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.III, s.32, no:481; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.576, no:5807; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.301; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.XVIII, s.93; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.II, s.456, no:1846; Zehebî, *Mîzânü'l-İtidal*, c.II, s.46, no:2764; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.424, no:16373; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.320, no:4720; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIX, s.488, no:21301.

مَنْ أَطْعَمَ مُؤْمِنًا حَتَّى يَشْبِعَهُ مِنْ سَغَبٍ ، أَدْخَلَهُ اللهُ بَابًا مِنْ أَبْوَابِ

الْجَنَّةِ لاَ يُدْخِلُهُ إِلاَّ مَنْ كَانَ مِثْلَهُ (طب. عن معاذ)

RE. 405/9 (*Men et'ame mü'minen hattâ yeşbiahû min sağabin*) "Kim bir mü'mine yemek ve ziyafet verir, doyuncaya kadar yedirirse, açlığını giderirse, Allah-u Teàlâ Hazretleri onu cennetin kapılarından öyle bir kapıdan cennete sokar ki, ancak onun gibi yapanların, yâni açları doyuranların girdiği kapıdan..."

Taberânî'nin Muaz RA'dan rivayeti.

Biliyorsunuz Peygamber Efendimiz'in zamanında ve diyarında, yaşadığı yerde ve zamanda şartlar, bizim şu andaki zamanımızda bildiğimiz şartlardan çok farklıydı. Su bulmak meseleydi. Giderlerdi, Yahudilerin kuyularından kovayla su alırlardı. Her kova için para verirlerdi. Hazret-i Osman'ın satın aldığı kuyu Yahudilerindi, biliyorsunuz. Su bir sorun idi.

Yemek yoktu. Yemek bir sorun idi. Aylarca sadece orada yetişen hurmadan alırlar, sudan içerlerdi, öyle geçinirlerdi. Eti çok bulamazlardı. Eğer devesi olan filan olursa süt sağarlardı, süt içerlerdi.

Peygamber SAS evine geldiği zaman, "Yiyecek bir şey var mı hatunlar?" diye sorduğu zaman "Yok yâ Rasûlallah." derlerse, "Ben de zaten oruca azmetmiştim, niyetlenmiştim, niyetlenivereyim, oruç tutayım bari bugün." derdi. Aylarca bacasından yemek pişirmek için ateş yakılmadığından duman tütmezdi Peygamber Efendimiz SAS'in.

---

[71] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.85, no:162; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.479, no:8974; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.259, no:2208; Zehebî, *Mîzânül-İtidal*, c.III, s.291; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.118; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.424, no:16374; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.338, no:1087; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.320, no:4722; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIX, s.489, no:21303.

Sahabe-i kiram açlıktan karnına sıcak, yassı taş koyar, bağlardı. Şöyle bastırsın da karnının açlıktan sancısı, zil çalması dursun diye. Bir keresinde Peygamber Efendimiz'e birisi:

"—Yâ Rasûlallah çok açım." dedi, karnını gösterdi, taş bağlamış. Peygamber Efendimiz de karnını açtı, gösterdi; iki tane taş bağlamış. Elinde olanı yedirirdi zaten, olmadığı zaman da ne yapsın...

Şimdi tabii böyle bir zamanda çok önemli olan husus; aç olan kimseye bir şey yedirmek. Çünkü yemeyen insan ölür. Gözleri kararır, böyle takatleri kalmazdı sahabe-i kiramın, açlıktan... Yemek yedirmek çok önemli.

O zamanın şartları içinde, bu hadis-i şerifi öyle değerlendirerek, doyuruncaya kadar ekmek veren, kanıncaya kadar su içiren bir kimseye Allah cehennemden yedi hendek uzaklaştırıyor, her bir hendek yedi yüz yıllık yol. O zaman yedi kere yedi kırk dokuz... Yâni, dört bin dokuz yüz yıllık mesafe oluyor cehennemden uzaklaşması. Öteki hadis-i şerifte de cennete girer diye bildiriyor.

Tabii şimdi şartları yine böyle olan ülkeler vardır: Somali, Çeçenistan, Kosova, Kuzey Irak, pek çok yerler... Duyuyoruz; hanımı öğleyin yemek yiyor, bey dışarıda yemek yemiyor. Akşam sofraya oturdukları zaman, eve gelince bey yemek yiyor, hanım yemiyor. Çünkü "Ben gündüz yedim." diyor. Oturup da muhabbetli, hep birden yemek yiyemiyorlar, bir öğün yemek yiyorlar. Biz buralara koyunlar gönderdik vakıflarla, kurbanlar kestik, dağıttık. Çok böyle mahrumiyetli yerler var.

Afrika'da biliyorsunuz, resimlerini televizyonlarda görüyorsunuz açlıktan insanlar deri kemik kalmış, çocuklar ölme durumuna gelmiş, çocuk burada ölmek üzere bekliyor, akbaba da orada ölsün de şunu parçalayayım diye arkada bekliyor. Öyle bir resim de hatırlıyorum ben.

Öyle bir resim çekmişler. Akbaba çocuğun ölmesini bekliyor. Ölse de hemen tepelesem diye. Su yok, hayvanlar ölüyor. Ot yok, hayvanlar beslenemiyor...

Tabii buradan ne çıkar? Bir kere bizim Allah'a çok şükretmemiz gerektiği çıkar. İkincisi oralara yardımcı olmamız gerektiği çıkar.

El-fâtihah!

2000 - Avustralya

34. ALLAH'A TEVEKKÜL EDİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hàlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve şefîi'l-müznibîn, ve eşrefi'l-mürselîn, muhammedeni'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn... Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Birincisi; Allah-u Teàlâ Hazretleri ibadetlerinizi kabul etsin… Dualarınızı müstecâb eylesin... Dünyada, ahirette neleri istediyseniz, lütfuyla, keremiyle sizleri dünya ve ahiretin hayırlarına erdirsin...

İkincisi; bu yatsı namazında gündüzki tavsiyemize uygun olarak anne babalar çocuklarını camiye daha çok toplamışlar. Daha çok genç geldi, çocuklar geldi. Onlara da teşekkür ederim. Burada namaz kılan genç çocuklara da teşekkür ediyorum, Allah râzı olsun... Benim namıma, anne ve babaları onları mükâfatlandırsın; camiye geldiler, namaz kıldılar diye... Allah hepinizden râzı olsun...

Gelelim dini bilginiz artsın diye, namazdan sonra okuduğumuz hadis-i şeriflere...

a. Bir Kimsenin Allah İndindeki Değeri

Birinci hadis-i şerif, Ebû Hüreyre RA'dan ve Semüre RA'dan. Ebû Nuaym *Hilyetü'l-Evliyâ*'sında rivayet eylemiş ki, Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyuruyorlar:[72]

---

[72] Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.216; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.291, no:849; Semüretü'bnü Cündeb RA'dan.

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَعْلَمَ مَا لَهُ عِنْدَ اللهِ، فَلْيَعْلَمْ مَا لَهُ عِنْدَهُ

(حل. عن أبي هريرة؛ حل. عن سمرة)

RE. 423/14 (*Men serrahû en ya'leme mâ lehû inda'llàh, fel-ya'lem mâ lehû indehû.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemà kàl.*

Bu çok yüksek bir konu... Bu hadis-i şerifin konusu çok derin bir konu... Çok geniş bir konu, çok yüksek bir konu, çok önemli bir konu... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men serrahû en ya'leme mâ lehû inda'llàh*) "Kim Allah'ın yanında, Allah'ın huzurunda kendisinin kıymeti ne, ona neler var, ne mükâfatlar var, ne muamele görecek Allah'tan; Allah onu

---

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.175; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.62; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.100, no:30790; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.388, no:22428.

seviyor mu, sevmiyor mu; bunu bilmeyi istiyorsa, bunu bilmekten memnun olacaksa, sevinç duyacaksa...”

Tabii, hepimiz isteriz. Acaba namazlarımız kabul oldu mu? Acaba dualarımız kabul oldu mu? Acaba günahlarımız affoldu mu? Acaba Allah bizi seviyor mu? Acaba Allah bizden râzı mı? Yoksa Allah’ın gazab ettiği, sevmediği kimselere mi benzeyen taraflarımız var? Allah saklasın... Böyle huylarımız var mı? Nedir bizim Allah yanındaki halimiz, durumumuz, derecemiz, mertebemiz? Çok mühim değil mi?

Hayatın faaliyetlerimizin amacı ne? Neden yaşıyoruz, neden ibadet ediyoruz, neden müslümanız? Müslümanlıkta ibadetlerimizi yaparken amacımız ne, ne kazanmak istiyoruz? Allah’ın rızasını kazanmak istiyoruz.

Nasıl anlayacağız bunu? Anlayabilir miyiz, anlama imkânımız var mı? Mümkün mü anlamamız? Acaba Allah bizi seviyor mu, sevmiyor mu? Allah yaptıklarımızdan hoşnut ve râzı mı? Allah bize nasıl muamele edecek? Allah’ın yanında halimiz, derecemiz ne?

Bunu öğrenmek istiyorsa birisi, öğrenince memnun olmak istiyorsa, sevinecekse; bunun ölçeği şudur diyor Peygamber Efendimiz: (*Felya’lem mâ lehû indehû.*) “Bilsin, baksın Allah’a karşı kendisinin duyguları nasıl? Allah’a karşı içinde neler var? Allah’a karşı ibadetindeki samimiyeti ne? Allah’a karşı sevgisi ne? Allah’ın dinine bağlılığı ne? Allah’ın emirlerini sevmesi ne? Allah’ın ahkâmına rızâsı ne? Ona baksın, tam onun gibidir Allah’ın yanında onun derecesi...”

O Allah’ı ne kadar seviyorsa, ona göre Allah da onu seviyor. O Allah’ın birliğini ne kadar seviyorsa, Allah ondan o kadar hoşnut ve râzı... O Allah’ın emirlerine, yasaklarına ne kadar çok riayet ediyorsa, Allah da ona o kadar mükâfat verecek. Demek ki, kulun durumuna göre.

O halde ne yapmamız lâzım? Her hareketimize, her sözümüze, hatta her düşüncemize, kafamızda neyi düşündüğümüze dikkat

etmemiz lâzım! Yaptığımız ibadeti çok dikkatli yapmamız lâzım! Namazı çok şuurlu kılmamız lâzım! Günümüzü çok şuurlu geçirmemiz lâzım! Çok dikkatli insan olmamız lâzım, dikkatli müslüman olmamız lâzım!

Evliyâullah büyüklerimiz, (*Rahmetu'llàhi aleyhim ecmaîn, kaddesa'llàhu ervâhahüm.*) diyorlar ki:

"—Sağlam bir müslüman, arif bir müslüman, ihlâslı bir müslüman, her nefes alış verişini şuurlu olarak yapar, gàfil olarak yapmaz. Gafletle nefes alıp vermez. Cahillikle, dalgınlıkla, gafletle nefes alıp vermez. Her an şuurlu... *Hûş der dem* Farsça'sı. Yâni, (*eş-şuùr fî külli nefes*) her nefeste şuurlu olmak."

Çünkü muhterem kardeşlerim! Şeytan aleyhi'l-la'neh pusudadır.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا (فاطر:٦)

(*İnne'ş-şeytàne leküm aduvvün fettehizûhu adüvvâ*) [Şüphesiz şeytan sizin için bir düşmandır. Öyleyse siz de onu düşman tanıyın!] (Fâtır, 35/6)

إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ (يوسف:٥)

(*İnne'ş-şeytàne li'l-insâni aduvvün mübîn.*) [Çünkü şeytan insan için apaçık bir düşmandır.] (Yusuf, 12/5) Şeytan sizin ap aşikâr bir düşmanınızdır.

Şeytan pusudadır, beklemektedir, çevremizdedir, fırsat kollamaktadır. Gafleti yakaladığı zaman, yapacağını yapar.

Bu neye benziyor? Yumruklaşmak için karşı karşıya gelmiş iki yumrukçuya benziyor. Bir an açık verse, ne yapar? Karşı taraftan bir yumruk yer, yere serilir. Hakem başlar saymaya: Bir... İki... Üç... Niye? Bir an açık verdi; öteki de kollayıp duruyor zaten, bakıp duruyor, dikkatli. Bir tane vurdu, devirdi aşağıya... Açık vermemek için nasıl böyle kolluyorlar kendilerini.

Şeytan çok tecrübelidir, biz çok tecrübesiziz. Şeytan insanı

aldatmakta çok tecrübelidir. Şeytan görünmüyor, bizi görüyor, biz onu görmüyoruz.

إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لاَ تَرَوْنَهُمْ (الاعراف:٢٧)

(*İnnehû yerâküm hüve ve kabîlühû min haysü lâ teravnehüm*) [Çünkü o ve yandaşları, sizin onları göremeyeceğiniz yerden sizi görürler.](A'raf, 7/27) Biz düşmanımızı görmüyoruz, düşmanımız bizi görüyor.

Sonra, şeytan insanın damarlarında da dolaşıyor. Şeytan insanın damarlarında, içinde de dolaşabiliyor. İçinden de fikir aşılayabiliyor, vesvese verebiliyor insana. Kalenin içinde de adamı var bunun... Kalenin hem etrafını kuşatmış, hem de içinde adamı var. Çünkü şeytan var, bir de ordusu var. Bir tek değil, ordusu var, hizbi var... *Hızbü'ş-şeytan,* şeytanın partisi var, taraftarları var. Hepsi birden senin etrafında düşman, seni muhasara etmişler. Sen gàfil olursan, aldanırsan, dikkat etmezsen; şeytan aldatır.

Nasıl aldatır? Harama baktırır. Harama gözünü kaydırtır, baktırtır. Halbuki harama bakmaması lâzım, namusunu koruması lâzım müslümanın:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
(النور:٣٠)

(*Kul li'l-mü'minine yeğuddù min ebsàrihim ve yahfezù fürûcehüm*) [Mü'min erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar.] (Nur, 24/30) buyruluyor.

Şeytan bir anda sizi gaflete düşürür, ibadetinizi kaçırtır. "Aaa!" bir de bakarsınız saate, "Eyvah cemaatle hoca namazı kıldı. Tüh yâ, oturmuş, kalmışım. Gaflete dalmış, kalmışım." Bak, şeytan gaflete düşürdü, aldattı.

Onun için, müslümanın uyanık olması lâzım, bir an bile boş

durmaması lâzım! Uyanık olması lâzım, uyumaması lâzım!

Uyuduğu zaman sorumluluk yok. Çok hoş bir şey... Uyuyan bir insana sorumluluk var mı? (*Fi'n-nevm mâ lehüm minel-mes'ûliyeh*) Mes'uliyeti yok, uyuyor çünkü. Uyuduğu zaman mazurdur. Ama ayaktayken gaflet ederse, o zaman hapı yutuyor, şeytan kandırıyor. Uykudayken mazur oluyor da, ayaktayken gaflet ettiği zaman şeytan kandırıyor.

Onun için, duygularına bile dikkat etmesi lâzım. "Benim içimden hangi duygular geçiyor, kafamda ben neleri düşlüyorum şu anda, canım neyi istiyor?" Hani canım istedi diyoruz ya, o canım istedi sözünün arkası çok mühim. Senin bu canın nerede? Canım dediğin ne? O istek nereden geliyor? Ya senin canından geliyor, nefsinden geliyor,

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلاَّ مَا رَحِمَ رَبِّي (يوسف:٥٣)

(*İnnen-nefse leemmâretün bis-sûi illâ mâ rahime rabbî.*) "[Rabbimin merhameti olmadıkça] insanın canı, nefsi insana kötülükleri çok emreder." (Yusuf, 12/53)

(*İnnen-nefse âmiretün bis-sûi*) demiyor, (*leemmâretün bis-sûi*) diyor. Emmâre ne demek, âmir ne demek? *Amir*, emreden demek. *Emmâr* ve *emmâre*; çok çok emreden demek. İşi, mesleği her zaman kötülüğü emretmek demek. Nefis insana kötülükleri çok çok, daima, her zaman emreder. Huyu bu, hàli bu, meslek edinmiş bunu, işi gücü kötülüğü emretmek... Nefs-i emmâresinden gelir. Yâni en aşağı en katı, en terbiye edilmemiş nefisten de gelir, şeytandan da gelir.

Şeytan da insana içinden duygular verir. İçindeki duygulara katılır, bir şeyler yapar, sanır ki kendisi yapıyor. Vay şaşkın vay! Sen onu kendin mi yaptın sanıyorsun, şeytan seni kandırdı. Kandırdı da sen hiç işin farkında değilsin.

إِذْ قَالَ لِلإِنسَانِ اكْفُرْ، فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي

أَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (الحشر:١٦)

(*İz kàle li'l-insâni'kfur.*) "Şeytan insana der, 'Kâfir ol, küfre gir, seni küfre düşürecek işi yap!' diye teşvik eder, (*felemmâ kefera*) kâfir olunca insan, (*kàle innî beriün minke innî ehafu'llàhe rabbe'l-àlemîn*) 'Benim seninle hiç bir işim yok! Bak kendin yaptın, ben sorumluluk kabul etmiyorum, ben Allah'tan korkarım!' der." (Haşr, 59/16)

Bre insafsız, mel'un! Allah'tan korksaydın beni kandırır mıydın? Allah'tan korksaydın Allah'ın emrine âsi gelir miydin?

Şeytana Allah-u Teàlâ Hazretleri Adem AS'a secde etmesini emrettiği zaman, akıl mantık yürüttü, iddia ile ortaya çıktı:

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ ، خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (ص:٧٥)

(*Kàle ene hayrun minhü, halakteni min nârin ve halaktehû min tîn*) "'Beni ateşten yarattın, onu topraktan yarattın. Ben ondan hayırlıyım.' dedi." (Sad, 38/75) Cenâb-ı Hakk'a karşı geldi, âsi oldu.

İnsanı küfre düşürtür de, ondan sonra geçer karşısına; "Kendin yaptın, benim ilgim yok seninle... Sorumlu sensin!" der. Günahı işlettirir de, geçer karşısına güler.

Onun için bir an gàfil olmamak lâzım! Her an kendisinin içindeki düşüncelerini takip etmesi lâzım insanın. Ben ne yapıyorum, ne düşünüyorum?

Allah'ı seven (CC), bir kere ne yapar: Rasûlüne ittibâ eder.

قُلْ إِنْ كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiûni yuhbibkümu'llàh*) [Rasûlüm de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin!] (Âl-i İmran, 3/31) ayet-i kerimesi kesin.

"—Allah'ı seviyor musun sen?"

“—Evet, Allah’ı seviyorum!”

Bre yalancı, kimi kandırıyorsun? Senin hayatında, yaşamında düşüncende, sözünde, davranışında, ailevî durumunda, kazancında, hiç Rasûlüllah’a benzer halin var mı? Yalancı... Allah’ı seven, Rasûlüllah’a ittibâ eder.

Sevdiğini herkes iddia edebilir. “Ben Allah’ı seviyorum.” Plajda oturmuş güneşte, bikini mayosunu giymiş, üstünü de çıkartmış, vücudunda alaca renk olmasın diye, her tarafı aynı koyulukta olsun diye... Ondan sonra sorduğun zaman; “Benim de inancım var, ben Allah’tan korkarım. Benim de dedem şöyleydi, böyleydi...” diyor.

Dedenin kazancı dedene; dedenden sana ne? Sen hapı yutmuşsun. Günaha batmışsın, kuma yatmışsın, açılmışsın, saçılmışsın... Bir de, “Allah’tan korkarım!” diyor. “Ben daha iyi müslümanım! Sen sofusun, hem de katısın.” diyor. “Ben yumuşağım, müsamahalıyım. İslâm müsamaha dini...” diyor.

Hadi oradan! Müsamahanın sınırı var. Her şeyin sınırı var İslâm'da... Her şeyin ölçüsü var. Evet müsamahalıdır müslüman, müslüman kardeşine karşı yumuşaktır.

أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ (الفتح:٢٩)

(*Eşşiddâu alel-küffâri ruhamâü beynehüm*) [Kâfirlere karşı sert, birbirlerine merhametlidirler.] (Fetih, 48/29) Amma Allah'ın emirlerinin uygulanması konusunda, müslüman çok dikkatlidir.

Peygamber SAS Efendimiz en çok ne zaman kızardı? Şahsı için kızmazdı. Şahsına yapılan şeylere müsamahalı ve sabırlı davranırdı. Birisi yakalamış, Peygamber Efendimiz'in yakasını, öyle sıkı tutmuş ki; "Yâ Rasûlallah!" diyor, boynunu sıkıyor. Şahsı için kızmazdı Peygamber Efendimiz. Amma Allah'ın bir emri çiğnendi mi, şurasındaki damarı kabarırdı, kıpkırmızı olurdu. Şurada bir damarı vardı, çok kızdığı zaman o damarı kabarırdı. Oradan herkes anlardı, Rasûlüllah çok kızdı diye. Allah'ın emri çiğnendiği zaman, emri tutulmadığı zaman, ya da yasak olan bir şey yapıldığı zaman celâllenirdi. Celâlli olurdu o zaman... Öyle her zaman yumuşak değildi.

Müslüman da öyledir. Yerine göredir. Hakîmdir müslüman, hikmet sahibidir. Her şeyi uygun zamanında, yerine göre yapar. Keloğlan gibi ters yapmaz.

Keloğlan tarladan geçerken yanlış söz söylemiş, bir sopa atmışlar. Demişler ki:

"—Allah bolluk versin, bereket versin, daha çok olsun de!"

"—Pekiyi..." demiş.

Ondan sonra biraz ileri gittiği zaman bakmış orada bir cenâze var.

"—Daha çok olsun, Allah daha çok versin!" diye orada aynı lafı söylemiş. Bu sefer bir sopa da orada yemiş.

Her laf, her zaman, herkese karşı söylenmez ki. Her şeyin bir hikmetle, yerli yerinde, muhkem şekilde yapılması var.

Onun için, sen Allah'ı seviyor musun? Rasûlüne uyuyor musun? Kur'an'ını okuyor musun? Allah'ı seven, seviyorum diyen Allah'ın kelâmını sevmez mi? Kur'an-ı Kerim'i sevmez mi?

"—Gel bakalım, sen Kur'an-ı Kerim'i seviyor musun? Kravatlı gel buraya, gel. Sakalı bıyığı matruş, tıraşlı, kabak yüzlü gel bakalım! Kravatlı, jilet pantolonlu gel buraya... Sen Allah'ı seviyor musun?"

"—Ben seviyorum, senden daha çok seviyorum."

"—Pekiyi. Ölçüye vuralım bakalım benden daha mı çok seviyorsun. Kur'an'ı sever misin? Okur musun?"

Elifi görse sopa sanıyor.

"—Uzunca bir şey, ne bu?"

"—Vallahi sopaya benziyor."

Evet sen sopa istiyorsun... Eliften haberi yok. Kur'an okumuyor, Kur'an'ın ahkâmını bilmiyor.

Hocam öyle değil. Ben öyle Allah'ı seviyorum diyen insanlar biliyorum ki onlar profesör, hem de dekan, bir fakültenin de ta başına gelmiş, onbaşısı olmuş fakültenin... Diyor ki; hacda millet çok sıkıntılı oluyormuş, haccı bütün senin mevsimlerine yaymak lâzımmış. Yaza geldiği zaman sıcak oluyormuş, her mevsime yayılması lâzımmış... Şimdi bunu profesör söylüyor. Yâni Zilhiccede olmayacakmış da, haram aylarda olmayacakmış da, senenin her mevsiminde olsaymış, olurmuş... Bu din adamları da çok katıymış.

Din adamlarının katılığı kendiliğinden değil ki, Allah'ın emri öyle olduğu için:

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ (البقرة:١٩٧)

(*El-haccu eşhürun ma'lûmât.*) "Hac belli aylardadır." (Bakara, 2/197) buyuruyor Allah-u Teàlâ Hazretleri. Onlar da diyorlar ki:

"—*Âmennâ ve saddaknâ*, evet öyledir." diyorlar, kabul

ediyorlar.

Bu da diyor ki:

“—Hayır! (*El-haccu leyse fî eşhürin ma’lûmât*) Hac belli aylarda değildir.” diyor.

Ne oluyor? Haccın aylarını değiştirmek istiyor. Bu nedir? Kur’an-ı Kerim’de cevabı var:

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ (التوبة:٣٧)

(*İnneme’n-nesiü ziyâdetün fi’l-küfr.*) “Haccın zamanını kaydırmak bile, küfürde ziyadeliktir.” (Tevbe, 9/37) diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri.

Bak profesör ama Kur’an’ı bilmiyor. Allah’ı seviyorum diyor ama, Allah’ın kelâmını bilmiyor. Allah’ın Kur’anına saygı duymuyor, ayet-i kerimeye uymuyor. Ayet-i kerimeyi duyunca, (*Semi’nâ ve ata’nâ, âmennâ ve saddaknâ*) “İşittim ve itaat ettim, inandım, tasdik ettim, kabul ettim.” demiyor.

Ölçüye vurdun mu, çıkıyor ortaya. Halep oradaysa arşın burada...

“—Ben Halep’te elli arşın öteye atlarım.” demiş adam.

“—Gel bakalım, Halep oradaysa, arşın burada... Burada atla göreyim bakalım, elli arşın atlayabiliyor musun?”

On arşın bile atlayamaz. “Elli arşın atlıyorum!” diyor, atıyor, yalan söylüyor. Halep oradaysa arşın burada...

Gel bakalım, sen Allah’ı seviyor musun? Rasûlullah’ı seviyor musun?

Arkadaşlar diyor ki:

“—Sünnet-i seniyyeye, hadis-i şerife çok çatıyorlar.”

Neden? Sünnet-i seniyye onların foyalarını ortaya çıkarıyor, onların günahlarını, hatalarını çok güzel açıklıyor da ondan... Kur’an-ı Kerim’den daha teferruatlı bilgiler hadis-i şerifte olduğundan, onu tahrib etmeye çalışıyorlar. Dinin kaynağını tahrib etmeye çalışıyorlar.

Dinimizin iki büyük kaynağı var: Kur'an-ı Kerim, kitâbullah ve Rasûlüllah Efendimiz'in sünneti. Kur'an-ı Kerim'i kendi fikirlerine göre te'vil edecekler. Te'vil etmek için hadis-i şerifi kaldırmaları lâzım! Kaldıramazlarsa te'vil edemezler. Çünkü Kur'an-ı Kerim'i hadis-i şerifler anlatıyor.

Bu sefer sünnete çatıyorlar, hadis-i şeriflere çatıyorlar. Hadis-i şerifleri inkâr ediyorlar, hadis-i şerifleri kabul etmek istemiyorlar.

Sen Allah'ı sevmiyorsun, sen yalancısın, sen yalancısın kabak yüzlü, kabak kafalı! Sen yalancısın, çünkü sen Allah'ın Rasûlünü sevmiyorsun ve Allah'ın Kur'anını bilmiyorsun ve okumuyorsun. Ölçek var, ölçek olmasa herkes atar.

Hasan Mezarcı çıktı, "Ben İsâ'yım!" diyor. Sen Hasan Mezarcı'ydın, ne oldu, nasıl İsâ ibn-i Meryem oldun? Senin annenin adı başkaydı. İsâ AS'ın babası yok. Allah-u Teàlâ Hazretleri Adem AS'ı topraktan yarattığı gibi, İsâ AS'ı da Meryem Vâlidemiz'den yarattı. Hasan Mezarcı'nın anası var, babası var, köyü var, kenti var. Adı var, Hasan; soyadı var, Mezarcı... Ondan sonra da diyor ki:

"—Ben Hazret-i İsâ'yım!"

Tabii iddiada bulunur. Tımarhânede çok iddia edenler var. Birisi "Ben Neron'um!" diyor, "Ben imparatorum!" diyor. Birisi "Ben Hitler'im!" diyor. Tımarhâneyi gez, huniyi kafasına geçirmiş sivri tarafı yukarıda, neler neler var. Tımarhâneyi gez, gör! Her sözün delili lâzım, belgesi lâzım! Bir şey söylediğin zaman belge...

Şu haram. Neden? Filanca âyet-i kerime var. Şu yanlış. Neden? Peygamber Efendimiz'in şu hadis-i şerifi var. O belgeyi önüne sürersin biter.

Haccın mevsimi oynar mı? Oynamaz. Niye? (*El-haccu eşhürun ma'lumât*) Ayet-i kerimesi var. Aylar kaydırılabilir mi? Kaydırılamaz.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ (التوبة:٣٧)

(*İneme'n-nesîü ziyâdetün fi'l-küfr*) [Haram ayların yerini değiştirip geciktirmek, küfürde gerçekten ileri gitmektir.] (Tevbe, 9/37) Bitti. Kur'an'ı bildi mi, hadis-i şerifi bildi mi müslüman sapasağlam durur, yalancıları anlar. Yalancıların da foyası ortaya çıkar. Herkes iddia ediyor. Boyalı kadın da iddia ediyor.

Bizim fakülteye bir kadın geldi, tırnakları boyalı ama, yüzü buruşuk, altmışı, yetmişi geçmiş, etekleri mini, dizinin üstünde bir kadın geldi. Etrafında da taraftarları var, albaylardan, askerlerden taraftarları var. Onu kabul etmiş, beğenmiş insanlar var. Diyor ki:

"—Ben Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Hazretleri'yle buluşuyorum, o bana Mesnevî'yi söylüyor; ben Mesnevî'yi Türkçe söylüyorum. İşte bir kitap..." diye bastığı kitabı ortaya koyuyor.

Herkes bir iddiada bulunuyor. Herkes bir iddia ortaya atıyor. Kimisi tenâsuha inanıyor, kimisi Hintlilerin inançlarını ortaya atıyor...

Haa, biz onlara itibar etmeyiz, kuru gürültüye bakmayız. Kuru palavraya, iddiaya bakmayız; belge, delil isteriz. Onun için her işimizi Kur'an-ı Kerim'e göre, sünnet-i seniyyeye göre yaparız ve Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kitabını severiz. Allah'ı seviyoruz ya, Kur'an'ı da severiz.

Ne yapmış eşkıyadan birisi: Yolda giderken yere düşmüş bir kâğıt görmüş, eğilmiş, almış. Bakmış, kâğıtta;

بسم الله الرحمن الرحيم

(*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*) yazıyor. "Allah'ın ismi yere düşmüş." demiş, o kâğıdı almış, temizlemiş, yerden almış. Çamurlarını silmiş, temizlemiş. Eşkıyâ, yol kesiyor harami, soygun yapıyor, hırsız. O gece rüya görmüş:

"—Ey filanca, sen bizim ismimize hürmet eyledin, bizim ismimizi yerden aldın, temizledin, çamurlarını sildin... Benim ism-i celâlime hürmet eyledin, benim Besmeleme hürmet eyledin; ben

de senin kalbini kötü duygulardan temizledim.” diye bir rüya görüyor.

Ertesi gün bir tevbe ediyor, günahları bir bırakıyor, Cenâb-ı Hakk’ın yoluna bir giriyor; evliyânın meşhurlarından birisi oluyor. Eşkıyâ iken evliyâ oluyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri’ni seven adını bile yerde tutmaz, adını bile kaldırır. Adını sever, sözünü sever, ahkâmını sever, kaderini sever. Kaderi sevmeyen, takdiri sevmeyen... Başına gelenlere kızıyor, sevmiyor:

“—Nedir bu hal? Benim başıma bu niye geldi?”

Bu, “Allah’ı seviyorum.” dese inanılır mı? İnanılmaz. Neden? Allah-u Teàlâ Hazretleri hadis-i kudsîde buyuruyor ki:

“—Benim kazâ ve kaderime râzı olmayan defolsun, gitsin, benden başka bir Rab bulsun kendisine! Madem benim takdirime râzı olmuyor, çıksın benim mülkümden, başka bir Rab bulsun.”

Ne demek, nereye gidecek? Allah sevmiyor.

Allah’ı seven, Allah’ın takdirini de sever. Allah’ın kaderini, mukadderâtını sever.

Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim! Bütün bunları göz önünde bulundurarak, kendimizi düzenlememiz lâzım! Yâni Allah’ın indinde bizim halimiz nicedir, derecemiz nedir? Allah bizden râzı mı, değil mi? Bunun cevabını bulmak için kendimize bakacağız ve kendimizi düzenleyeceğiz.

Kur’an’ı sevmiyorsak, sevmenin çaresine bakacağız. Rasûlüllah’ı sevmiyorsak, öğrenmemişsek, öğrenmeye bakacağız. Allah’ın mukadderâtını, başımıza getirdiği yazgıları, kadere rızâ ile karşılayacağız... vs. Böyle olursa, Allah’ın sevdiği insan olur insan.

Uzun bir konu, derin bir konu, geniş bir konu. Ne kadar konuşsak anlatmayı bitiremeyiz. Ama kısacası bu... Yâni ne ekersen, onu biçiyorsun. Nasıl kulluk edersen, öyle mükâfat alıyorsun. Her iş senin kendi tembelliğinde veya gayretinde bitiyor. Her şey senden oluyor. Sen başına belâyı kendin

sarıyorsun. Veya Cenâb-ı Hakk'ın lütfuna gayretinle, senin niyetinle, çalışmanla mazhar oluyorsun.

Onun için, aman çok dikkatli olun! Aman başka bir şeyden medet yok, nefsini ıslah et! Cenâb-ı Hakk'a güzel kulluk etmeye giriş; bu yolda öyle yürü. Başka çâre yok...

b. İnsanların En Kuvvetlisi

İkinci hadis-i şerif:[73]

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ، فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ

(ابن أبي الدنيا في التوكل عن ابن عباس)

RE. 423/13 (*Men serrahû en yekûne akve'n-nâsi, felyetevekkel ale'llàhi azze ve celle*)

Bu da kısa bir hadis-i şerif. İbn-i Abbas RA'dan, İbn-i Ebid-Dünyâ rivayet etmiş. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz SAS:

(*Men serrahû en yekûne akve'n-nâs*) "Kim insanların en kavîsi, en kuvvetlisi olmak istiyorsa; en kuvvetli olmayı seviyorsa, temennî ediyorsa..." Ne yapsın? (*Felyetevekkel ale'llàhi azze ve celle*) "Son derece izzet ve celâl sahibi olan, alemlerin Rabbi Allah'a tevekkül etsin!"

Allah'a tevekkül etmek ne demek, tevekkül etmeyi biliyor muyuz? Yâni bu kelimeyi duyduk ama, anlamı içimizde bize bir mânâ ifade ediyor mu? *Tevekkeltü alelllàh*, Allah'a dayanmak. İşini Allah'a ısmarlamak... Allah'a güvenmek, Allah'ı kendisine

---

73 Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.301, no:7707; *Müsnedü'l-Hàris*, c.IV, s.202, no:1059; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Tevekkül*, c.I, s.34, no:9; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.234, no:367; Abd ibn-i Humeyd, c.I, s.225, no:675; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.I, s.190; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.106; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LV, s.133; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.218; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.101, no:5686; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.391, no:22436 ve c.IX, s.168, no:8160.

sanki vekil edinmek, "Sen benim vekilim ol yâ Rabbi!" demek.

Tevekkül çok önemli, çok önemli bir duygu... Tevekkül çok kuvvetli imandan olur. Allah'a inanan ve inancı kuvvetli olan insan, Allah'a tevekkül eder. Ma'rifetullaha eren, Allah'ı bilen insan Allah'a tevekkül eder. Her şeyin Allah'ın elinde olduğunu bilir.

بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ (يس:٨٣)

(*Biyedihi melekûtü külli şey'*) [Her şeyin mülkiyet ve tasarrufu Allah'ın elindedir.] (Yâsin, 36/83)

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (الزمر:٤٤)

(*Lehû mülkü's-semâvâti ve'l-ard*) "Yerin göğün yönetimi, egemenliği Allah'ın elindedir." (Zümer, 39/44)

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (الزمر:٦٣)

(*Lehû mekàlîdü's-semâvâti ve'l-ard*) [Göklerin ve yerin anahtarları, mutlak hükümranlığı onun elindedir.] (Zümer, 39/63) Rızkın anahtarları onun elindedir.

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (يس:٨٢)

(*İnnemâ emruhû izâ erâde şey'en en yekùle lehû kün ve yekün*) "O bir şeyin olmasını murad ettiği zaman, ol der, olur." (Yâsin, 36/82) Olma derse de, olmaz.

"—Haa, Allah her şeye kàdir demek ki..."

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (المائدة:١٢٠)

(*Ve hüve alâ külli şey'in kadîr.*) "O her şeye hakkıyla, tamamiyle kàdirdir." (Mâide, 5/120)

Bunu bilen tevekkül eder Allah'a... Bunu bilmeyen, buna inanmayan, bunu kavramayan, bunu gönlüne yerleştirmeyen, başkasından medet umar. Sultandan medet umar, sultanın yanına yanaşır, ona dalkavukluk yapar. Geçimini ondan sağlamaya çalışır.

Zenginden medet umar, ağadan medet umar. Yanlış yerlerden ister yardımı, yardım da gelmez. Aksine başı dertten kurtulmaz.

Amma Allah'a dayanana, Allah'a tevekkül edene Allah yardımcı olur.

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ (الطلاق:٣)

(*Ve men yetevekkel ale'llàhi fehüve hasbühû*) [Kim Allah'a tevekkül ederse, o ona yeter.] (Talak, 65/3)

c. Ömer Ziyâeddin Efendimiz

Bizim şeyhimizin daha önceki hocası Ömer Ziyâeddin Efendimiz, hafız; altı buçuk saatte Kur'an-ı Kerim'i okurmuş, hatmedermiş. O kadar hızlı okuyor. Altı buçuk saatte, (*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn*)'den, (*Kul eùzü bi-rabbi'n-nâs*)'e kadar okuyor. Hem de Buhârî-yi Şerif'i, yâni *Sahîh-i Buhârî*'yi ezbere biliyor. Hem de ihlâslı, takvâ ehli bir insan...

Bunu, İttihad ve Terakki hükümeti İstanbul'dan sürmüş. İttihad ve Terakki mason... Sultanı devirdiler, masonlar idareyi ele aldılar. Abdülhamid'i devirdiler, İttihad ve Terakki başa geçti. Bu da sağlam bir hocaefendi, dindar adam. Bunu da sürmüşler.

Nereye? Yallah, Medine-i Münevvere'ye...

O zaman Medine-i Münevvere de Osmanlı'ya bağlı ya. Oraya sürmüşler ama parası yok, pulu yok, hiç bir şeyi yok... Ama adam ricâlullah, Allah'ın sevgili kulu.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ (الاحزاب:٢٣)

(*Minel-mü'minîne ricâlün sadakù mâ àhedu'llàhe aleyh*) [Mü'minlerden Allah'a verdiği ahdi yerine getiren adamlar vardır.] (Ahzab, 33/23) Sıdk u sadakat sahibi insan. Hafız ama, ha'sı gitmiş, vız'ı kalmış değil. Hafız, sağlam insan...

Sıkıntı çekmiş Medine-i Münevvere'de. Dilenmek yok, istemek yok. Çünkü Allah var, Allah görüyor. İbrahim AS nasıl tevekkül etmiş Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne... Mübarek insanlar nasıl tevekkül etmişler, (*Hasbuna'llàh*) "Allah bize yeter." demişler, (*Hasbuna'llàhu ve ni'me'l-vekîl)* "O ne iyi vekildir." demişler.

Medine-i Münevvere'de aç kalmış, parası yok... Şimdi bu adamın hali ne olur? Bu Hafız Ömer'in hali ne olacak? Sürüldü; İstanbul'dan, evinden, barkından sürgün edildi, Medine-i Münevvere'ye gitti. Medine-i Münevvere o zaman küçük, şimdiki gibi değil. Para pul yok. Yoksul bir yer, mahrumiyet yeri yâni. Oraya gitmiş.

Orada yalnız Peygamber Efendimiz SAS'in mübarek mescidi var, Türbe-i Saadeti var. Medinetü'r-Rasûl SAS...

Ne olmuş biliyor musunuz? Oğlu anlatıyor. Oğlu da profesör oldu, kuvvetli hâfız. O kadar kuvvetli hafız ki, "Gözümü kapattım mı, sayfa gözümün önüne geliyor." diyor. O kadar kuvvetli hafız. Allah mekânlarını cennet eylesin, makamlarını yüksek eylesin, derecelerini arttırsın... İkisi de tabii vefat etti. Oğlu da vefat etti. Ben oğluyla tanıştım.

Şimdi Mısır Hakimî [Hidiv Abbas Hilmi Paşa]'nın[74] rüyasına

---

[74] II. Abbas Hilmi Paşa (1874-1944), son Mısır hidividir.

Peygamber SAS Efendimiz giriyor. Rüyada Peygamber Efendimiz'i görüyor. Peygamber Efendimiz Mısır'ın hakimi olan bu paşaya diyor ki:

"—Hafız Ömer'i himayene al!" diyor.

"—Hafız Ömer kim yâ Rasûlallah?"

"—Bu zât!" diyor. "Şu hafız Ömer'i himayene al." diyor.

Uyanıyor sevincinden, Peygamber Efendimiz'i gördüm diye seviniyor, "Allah Allah, hayırdır inşallah, çok güzel..." diyor, mutlu oluyor. Etrafındakilere anlatıyor, "Bu ne demek yâ?" diyor; anlayamıyorlar.

Bir daha görünüyor Peygamber Efendimiz, biraz da azarlıyor:

"—Hafız Ömer'i himayene al!" diyor.

İkinci defa rüyada görünce, bu sefer korkuyor. Hafız Ömer'i mescidinde gösteriyor Peygamber Efendimiz, "Şu Hafız Ömer'i himayene al!" diyor.

Babası Hidiv Tevfik Paşa, annesi Emine Valide Paşa'dır Babasının ölümü üzerine 1892'de on sekiz yaşında iken Osmanlı Devleti'nin fermanı ile hidivliğe getirildi. Genç ve tecrübesiz olması nedeniyle Osmanlı Devleti kendisine Ahmet Muhtar Paşa'yı danışman tayin etti. 1893 yılında İstanbul'a gidip II. Abdülhamit Han ile görüştü.

Abbas Hilmi Paşa, hidivliğinin ilk yıllarında İngiliz idaresine muhalif bir tutum izlese de bu durum uzun sürmedi. Ahmet Muhtar Paşa'nın bütün gayretine rağmen onu hidivliği döneminde İngilizler, Mısır'ın iç işlerine karıştılar ve Osmanlıların Mısır'daki etkisi azaldı. Akabe'nin Hicaz Eyaletine katılmak istenmesi üzerine, İngiltere ile Osmanlı Devleti arasında "Akabe Sorunu" adı verilen anlaşmazlık patlak verdi; İngilizler, sert çıkış yapınca Akabe gene Mısır'a bağlı kaldı.

1914'te İstanbul'da bulunduğu sırada Osmanlı Devleti Almanya'nın safında I. Dünya Savaşı savaşına girmişti. Bu gelişme üzerine İngiltere, Osmanlıların Mısır üstündeki haklarını artık tanımadığını ilan edince Abbas Hilmi Paşa'nın hidivliği fiilen sona erdi; yerine amcası Hüseyin Kamil İngilizler tarafından "sultan" ünvanıyla Mısır hükümdarlığına getirildi.

1914'ten sonra tekrar Mısır'a dönemeyen Abbas Hilmi Paşa, 1922'de Hüseyin Kamil'in yerine I. Fuad'ın kral olması ile hidivlik haklarını tamamen kaybetti. 1931'de Mısır'a girmesi yasaklandı. Son günlerini geçirdiği Cenevre'de 20 Aralık 1944'te hayatını kaybetti. Kahire'deki Afifi Türbesi'ne defnedildi.

Arkadaşlarına diyor ki:

"—Hazret-i Peygamber beni azarlamaya başladı. Hafız Ömer işi önemli! Ne yapalım?"

"—Efendim, Medine'ye gidelim, bir bakalım!" diyorlar.

Kahire'den, İskenderiye'den atlıyor, Medine-i Münevvere'ye adamlarıyla beraber geliyor. Rüyada gösterilen şahıs için geliyor. Medine-i Münevvere'ye geliyor, Bâbü's-Selâm'a yaklaştıkları sırada önde askerler, arkada askerler; böyle bir ihtişamla, saltanatla, tantanayla geliyor Türbe-i Saadet'e doğru.

Ak sakallı, sarıklı, bastonlu bir kimse:

"—Hey, ne oluyorsunuz, durun! Nereye geliyorsunuz siz? Böyle saltanatla tangur tungur, paldır küldür Rasûlullah'ın huzuruna ziyarete gelinir mi? Edebinizi takınsanıza!" diyor.

Gelen askerlerle, maiyetiyle Mısır hâkimi... Bunların karşısına çıkıyor, bastonuyla, "Böyle gelinmez, edebinizi takının!" diye bağırıyor. Tabii herkes de şaşırıyor. Neyin nesi filan diye. Ne düşündüler kim bilir. Ama Mısır'ın hakimi olan olan paşa, bir

bakıyor ki bağıran şahıs rüyada gördüğü şahıs:

"—Aaa, Hafız Ömer!" diyor.

Daha önce hiç görmüş değil. Hafız Ömer, paşayı görmüş değil; paşa, Hafız Ömer'i görmüş değil. "Hafız Ömerciğim..." diyor, sarılıyor. Sonra alıyor, Mısır'a götürüyor, konak tahsis ediyor.

İsterse tahsis etmesin... Erkekse tahsis etmesin de göreyim! Rasûlüllah'ın tavsiye ettiği kimseye, insan kendi sokakta yatar, konağını verir. Konak tahsis ediyor Ömer Ziyâeddin Efendi Hazretleri'ne...

Niçin anlattım bunu? Deminki hadis-i şerife bağlayın aklınızdan!

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ فَهُوَ حَسْبُهُ (الطلاق:٣)

(*Ve men yetevekkel ale'llàhi fehüve hasbühû*) [Kim Allah'a tevekkül ederse, dayanırsa, o ona yeter.] (Talak, 65/3)

İşte misal. Hafız olan Allah ehli, ehlullah, Allah'ın mübarek kulu; Allah nasıl kayırıyor, kolluyor, gördünüz mü?

Osmanlı idaresi kovdu, beş parasız sürgün etti Medine'ye, mağdur etti ama, Allah mağdur etmiyor, Allah taltif ediyor, Allah koruyor.

وَمَنْ يَتَّقِ اللهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا . وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لاَ يَحْتَسِبُ (الطلاق:٢-٣)

(*Ve men yettakı'llah*) "Kim takvâ ehli olursa, kim Allah'tan korkar, çekinir, sakınırsa; (*yec'al lehû mahrecâ*) Allah onun sıkıntısından ona bir çıkış yolu gösterir. Bir kurtuluş yolu gösterir, bir kapı açar. (*Ve yerzukhu min haysü lâ yahtesib*) Ve umulmadık yerden, onun da tahmin etmediği, bilmediği, ummadığı yerden onu rızıklandırır." (Talak, 65/2-3)

O Ömer Ziyâeddin Efendi müttakîlerin şâhı... Allah bir insanı aziz ederse, kimse zelil edemez, sürgün edemez. Allah bir insanı

sevdi mi, Allah'ın sevdiği insanı kimse tepeleyemez, zelil edemez.

Firavun ne dedi:

لأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلاَفٍ (العراف:١٢٤)

(*Le ükattıanne eydiyeküm ve ercüleküm min hilâfin*) "Bana bakın, benim sözümü dinlemiyorsunuz, Mûsâ'ya inanmaya kalkışıyorsunuz; ben sizin kollarınızı, bacaklarınızı eklem yerlerinden çaprazlamasına keserim!" (A'raf, 7/124)

وَلأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ (طه:٧١)

(*Ve leusallibenneküm fî cuzûin-nahl*) "Hurma dallarına sizi asarım, sallandırırım!" dedi. (Tâhâ, 20/71)

Hadi oradan palavracı! Palavracı, yapabildi mi? "Ne yaparsan yap!" dediler. İnananlar dediler ki:

فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ، إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
(طه:٧٢)

(*Fakdı mâ ente kàdın*) "Ne yaparsan yap! (*İnnemâ takdî hazihi'l-hayâte'd-dünyâ*) Sen, ancak bu dünya hayatında hükmünü geçirebilirsin." (Tâhâ, 20/72)

"Ölmekten korkmuyoruz." dediler. Allah'a dayandılar. Firavun'a dayanmadılar, başka bir güce dayanmadılar, kime dayandılar? (*Hasbüna'llah*) "Allah bize yeter!" dediler. "Sen bu dünyada ne yaparsan yap!" dediler.

Tevekküle misal mi, güzel bir misal! Tamam, ne oldu? Allah Firavun'u hor ve zelil etti; o zavallı masumları da korudu ve kurtardı.

Çok misalleri vardır aziz ve muhterem kardeşlerim!

İnsanların en kuvvetlisi olmak istiyorsanız Allah'a tevekkül edin! Bilin ki güç kuvvet Allah'ındır. Takvâ ehli olun, Allah'a güzel kulluk edin, Allah'a tevekkül edin! Allah sizi rızıklandırır.

Âlimin birisi, para yok, (*mâ fî fülûs*), parası yok, yiyecek yok Medine-i Münevvere'de günlerce aç. Bizim gibi göbeği böyle dışına değil, böyle içine... Günlerce aç. Peygamber SAS Efendimiz'in huzuruna varıyor, türbesinin yanına. Diyor ki:

"—Yâ Rasûlallah, ben senin ziyaretine geldim, ben senin misafirinim. Aç kaldım burada..." diyor.

Uyukluyor orada; direğe yaslanıyor, uyukluyor. Biraz sonra birisi omuzuna vuruyor, uyanıyor:

"—Kim o?" diyor.

Bir mübarek zât o uyuyana, uyuyan âlime, uyandırdığı kimseye diyor ki:

"—Yâ mübarek, kalk! Dedemiz Hazret-i Muhammed'e biz Medine halkını şikâyet eden sen misin? 'Kimse bana yemek

vermedi, ben senin misafirinim yâ Rasûlallah!' deyip de, Medine ahalisinden şikayet edip de, dedemiz Hazret-i Muhammed'e dehâlet eden, ilticâ eden sen misin? Buyur ye!" diye, türlü türlü yemeklerle tepsiyi önüne koyuyor.

Nasıl oluyor bu?

Rasûlüllah rüyasında görünüyor birisine:

"—Benim sevdiğim bir kimsem var, mescide gelmiş, orada kaç gündür aç... Götürün ona, güzel güzel yemekler ikram edin!" diyor da ondan oluyor.

Tamam mı arkadaşlar, kardeşler?

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ، فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ

(*Men serrahû en yekûne akve'n-nâs*) "Kim insanların en kavîsi, en kuvvetlisi olmak istiyorsa; en kuvvetli olmayı seviyorsa, temennî ediyorsa; (*felyetevekkel ale'llàhi azze ve celle*) son derece izzet ve celâl sahibi olan, alemlerin Rabbi Allah'a tevekkül etsin!" Tamam mı? Tamam.

d. Rahatken Duayı Çok Yapın!

Üç tane olsun da sohbeti öyle bitirelim diye, üçüncü hadis-i şerif:[75]

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَالْكُرَبِ، فَلْيُكْثِرِ الدُّعَاءَ فِي الرَّخَاءِ (ك. عن أبي هريرة)

[75] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.462, no:3382: Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.729, no:1997; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.283, no:6396; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.166, no:2004; Taberânî, *Dua*, c.I, s.34, no:45; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XI, s.12, no:2328; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.414, no:413; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.414; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XI, s.118, no:1021; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.118, no:3220; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.384, no:22417.

RE. 423/10 (*Men serrahû en yestecîba'llàhu lehû inde'ş-şedâidi ve'l-kürabi felyüksirü'd-duàe fi'r-rahà'*)

Bu da Ebû Hüreyre RA'den rivayet edilmiş bir hadis-i şerif. Bu mânâda başka pek çok hadis-i şerif var. Bu da bize bir sır öğretiyor, çok önemli bir şeyi öğretiyor. Can kulağıyla dinleyin:

(*Men serrahû en yestecîba'llàhu lehû inde'ş-şedâid*) "Başına şiddetli musibetler, acılar, üzüntüler geldiği zaman, sıkıntılara uğradığı zaman, Allah'ın kendisinin imdadına yetişmesi, duasını kabul etmesini kim istiyorsa..."

Ne derin bir söz değil mi? Duamız kabul olsun istemez miyiz? Başımız derde girdi, amansız hastalığa dûçâr olduk... Kanser olmuş filanca, doktorlar öyle diyor. Ne yapacağız, çâre yok... Büyük musibet değil mi meselâ. "Sıkıntı, şiddet, belâ, musibet zamanında duasının kabul olmasını kim istiyor ise; (*felyüksiru'd-duàe fi'r-refah*) rahatlık zamanında, bolluk zamanında, sıkıntı olmadığı zamanda, duasını çok yapsın!"

Başı dara geldiği zaman dua ediyor, Allah'ı hatırlıyor; geniş zamanda hiç hatırlamıyor. Rahat zamanında günahı hatırlıyor millet. Yedi, karnı doydu mu; tamam, o zaman ne yapıyor Hacivat? Hacivat o zaman sahneye çıkıyor diyor ki:

"—Heyyt... Var mı bana yan bakan? Yâr bana bir eğlence, yâr bana bir eğlence!" diye bağırmaya başlıyor.

Hacivat Karagöz oyununda öyle olmuyor mu? Eğlence istemeye başlıyor. İnsanın da karnı doydu mu, arkadaşları diyor ki:

"—Gel ya, buradan gidelim şu şehir merkezine, bu akşam bir eğlenelim!" diyor.

Neden? Karnı tok... Karnı doyunca millet, rahat zamanında, bolluk zamanında, sıhhat zamanında, afiyet zamanında günaha dalıyor.

Allah ceza olarak bir belâ veriyor, bir hastalık veriyor, bir musibet veriyor. O zaman:

"—Aman yâ Rabbi, sen duaları kabul edicisin! Benim duamı

kabul et, beni bundan kurtar...”

“—Ey kulum, sen edepsizlik ettin de, ben sana o edepsizliğinden dolayı bu belâyı verdim, kaldırır mıyım? Bu senin cezan... Sen edepsizlik ettin de ondan verdim bunu...”

Öyle başı dara geldiği zaman, yumurta kapıya geldiği zaman, folluk arayan tavuk gibi, “Gıt gıdak, gıt gıdak, gıt gıdak...” yer arıyor. Öyle şey olmaz. Nasıl olacak? Rahatlık zamanında, bolluk zamanında Cenâb-ı Hakk’a şükrünü yapacak, duasını yapacak, tesbihini çekecek, hayrını hasenâtını yapacak, Allah’ın iyi kulu olacak da, sıkıntı zamanı geldiği zaman, belâ zamanı geldiği zaman, dua etti mi, Allah yetişecek imdadına...

“—Yetişir mi?”

“—*Âmennâ ve saddaknâ*, öyle bir yetişir ki...”

Birisi malını alıyormuş, hayvanına yüklüyormuş, biniyormuş, gidiyormuş. Demişler ki:

“—Yâ bu çöllerde böyle gidilmez, yolunu keser haramiler, malını alırlar, soyarlar seni öldürürler hemen.”

Demiş:

“—Ben Allah’a tevekkül ediyorum.”

Yola çıkmış, yolun birisinde bir harami önünü kesmiş, silahı çekmiş, “Dur!” demiş. Öldürecek adamı, malını alacak, devesini filân alacak, mallarını götürecek. Adam demiş ki:

“—İnsafın varsa bana müsaade et, şurada bir abdest alayım, iki rekât namaz kılayım!” demiş. Yâni “Öldüreceksin anlaşıldı da, ben imanla göçmek istiyorum, abdestli göçmek istiyorum şuradan bir abdest alayım, bir namaz kılayım.” demiş.

Abdest almış, namaz kılmış. Adam bunu öldürecek, kılıcı kaldırmış; “Dur, yâ filan!” diye bir ses gelmiş. İki dağın arasında, bir vâdide... Sesi duymuş ama kimse yok, şaşırmış adam. Kılıcı tekrar kaldırmış, tam öldürecek namaz kılan adamı... Öldürecek onu, malları alacak gidecek. “Dur ey filanca!” diye yine bir ses duymuş.

Bakmış yine kimse yok. Ne oluyor filan anlayamamış. Üçüncü

defa kılıcı kaldırdığı zaman, vâdinin öbür tarafından bir atlı koştura koştura gelmiş, yetişmiş. Bir tane kılıç vurmuş buna, devirmiş. Kitaplar yazıyor bunu.

Cenâb-ı Hak bir insanı korudu mu, kimse zarar veremez. Cenâb-ı Hakk'a tevekkül eden bir kimsenin, kimse sırtını yere getiremez. Onun için hem tevekkül edeceğiz, hem de bolluk, genişlik, rahatlık zamanında kulluğumuzu güzel yapacağız ki, başımız dara geldiği zaman yaptığımız duayı Allah kabul etsin... Sıkıştığımız zaman imdadımıza yetişsin, duamızı kabul etsin. Tamam mı?

Allah hepinizden râzı olsun...

El-fâtihah!

07. 01. 2001 - Avustralya

35. ALLAH'TAN UZUN ÖMÜR İSTEYİN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Ve eşrefi'l-mürselîn, ve imâmi'l-müttakîn, muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Emmâ ba'dü, fekàle rasûlü'llàh salla'llàhu aleyhi ve sellem:

a. Yöneticiliğin İncelikleri

Rasûlüllah SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[76]

مَنْ وَلِيَ مِنْ أُمُورِ الْمُسْلِمِينَ شَيْئًا ، فَحَسُنَتْ سَرِيرَتُهُ ، رُزِقَ الْهَيْبَتَ مِنْ
قُلُوبِهِمْ ؛ وَ إِذَا بَسَطَ يَدَهُ لَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ، رُزِقَ الْمَحَبَّةَ مِنْهُمْ ؛ وَ إِذَا وَفَّرَ
عَلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ ، وَفَّرَ اللهُ عَلَيْهِ مَالَهُ ؛ وَ إِذَا انْصَفَ الضَّعِيفَ مِنَ الْقَوِيِّ ،
فِي عُمْرِهِ (الحكيم والديلمي قَوَّى اللهُ سُلْطَانَهُ ؛ وَإِذَا عَدَلَ فِيهِمْ ، مُدَّ
عن ابن عباس)

RE. 446/10 (*Men veliye min umûri'l-müslimîne şey'en, fehasünet serîretuhû, ruzika'l-heybete min kulûbihim; ve izâ besata yedehû lehüm bi'l-ma'rûfi, ruzika'l-mahabbete minhüm; ve izâ*

---

[76] Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdîru'l-Usûl*, c.II, s.124; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.20, no:14631.

veffera aleyhim emvâlehüm, veffera'llàhu aleyhi mâlehû; ve izâ ensafa'd-daîfe mine'l-kaviyyi, kavva'llàhu sultànehû: ve izâ adele fîhim, müdde fî umrihî) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.*

Deylemî İbn-i Abbas RA'dan rivayet eylemiş. Peygamber SAS Efendimiz, müslümanların başına işlerini idare etmek için görevli olarak gelen kimselerle ilgili, bize müjdeli bilgiler lütfediyor. Buyuruyor ki:

1. (*Men vülliye min umûri'l-müslimîne şey'en*) "Kim ki müslümanların umûmî işlerinden herhangi birinin başına veliy-yi emr olarak, işin yöneticisi olarak, genel müdürü olarak, bakanı olarak, vekili olarak getirilirse; (*ve hasünet serîretühû*) adamın niyeti iyiyse, iç dünyası, kalbi temizse, güzelse; görev başına getirilen adam eğer iyi niyetliyse, içi temizse; (*ruzikal-heybete min kulûbihim*) Allah müslümanların kalbinde ona karşı bir saygı ihsan eder. Bir hatırı, heybeti olur müslümanların üzerinde... Mü'minler onu saygıyla görürler, ona saygıyla bakarlar. Gözlerine heybetli görünür, izzetli görünür, hoş görünür; saygıdeğer bir insan olarak görünür."

2. (*Ve izâ besata yedehû lehüm bi'l-ma'ruf*) "Şeriatın ve aklın iyi gördüğü işlerde onlara iyilik elini uzatırsa, iyilikler yaparsa; yönetici olarak, idareci olarak, vâli olarak, başkan olarak, kaymakam olarak, genelmüdür olarak —ne ise— elini açar, müslümanlara iyilik yaparsa; (*ruzika'l-mahabbete minhüm*) bu sefer Allah-u Teàlâ Hazretleri, müslümanların kalbinde ona karşı saygının yanında sevgi de ihsan eder, sevmeye de başlarlar." Hem sayıyorlar, gözlerine gönüllerine hürmetli, izzetli bir insan olarak, itibarlı bir insan olarak görünüyor, hem de bu sefer severler.

Neden? Çünkü;

الإنسان عبيد الإحسان

(*El-insânü abîdü'l-ihsân*) denmiştir. İnsanoğlu iyilikten memnun olur. İyilik yapıldı mı kendisine, iyilik yapanın kulu

kölesi olur. “Emret kardeşim, emret ağabey, emret arkadaşım!” der, iyilik yapanı sever. İyilik gördüğü kimseye, o da iyilik yapmak ister.

“—Kulun olayım, kölen olayım emret! Bendeniz...” der.

Bendeniz ne demek? Köleniz demek.

“—Emredin bendenize, ne isterseniz yapayım!” der.

İnsanoğlu iyilikle yola gelir. İyilik yaptıkça:

هَلْ جَزَاءُ الإِحْسَانِ إِلاَّ الإِحْسَانُ (الرحمن:٦٠)

(*Hel cezâü'l-ihsâni ille'l-ihsân*) “İyiliğin karşılığı iyilikten başka bir şey midir?” (Rahmân, 55/60) Mutlaka, iyilik yapan iyilik görür. Mutlaka, hayır eken hayır biçer. Mutlaka uygun iş yapan, uygun bir muameleyle karşılaşır. Kur'an'ın hükmü böyle...

وَأَنْ لَيْسَ لِلإِنْسَانِ إِلاَّ مَا سَعَى (النجم:٣٩)

(*Ve en leyse li'l-insâni illâ mâ saà*) “İnsan neye yönelir, neye gayret ederse, onun karşılığında Allah onun umduğu, istediği, yöneldiği şeyi veriyor.” (Necm, 53/39)

Bir de sevgi hasıl oldu mu adama karşı; hem sayıyorlar, heybetli görüyorlar, hem de seviyorlar. İki.

3. (*Ve izâ veffera aleyhim emvâlehüm, veffera'llàhu aleyhi mâlehû*) “Beytü'l-mâli müslimîni, müslümanların umûmî servetlerini, vergilerle vs. ile toplanan paraları iyi idare eder, ülkeyi zenginleştirirse, mü'minleri zengin ederse; Allah onu da zengin eder, zenginlik de verir.”

“—Allah râzı olsun şu idareciden yâ, ne mübarek adam! Geldi, bereketimiz arttı, memleket mâmur oldu, bollandı, geçimler rahatlandı. Herkes halinden hoş, memnun duruma geldi.” dedirtebilirse, Allah ona da zenginlik verir.

4. (*Ve izâ ensafe'd-daîfe mine'l-kaviyyi*) “Haksızın karşısında

adaletle, zayıfı tutar da, kuvvetlinin karşısında bile zayıfın yanında yer alır da adaletle, insafla muamele ederse...” Yâni zengin diye adamın kürküne bakmıyor, kavuğuna bakmıyor, mevkiine, makamına bakmıyor; haksızsa, cezasını bastırıyor. Zayıfı ezdirtmiyor, zayıfı hor tutmuyor.

“—Bu adamın arkası yok, kuvvetli değil, zayıf, aciz... Şu da zengin, kuvvetli… Şu zengini aman darıltmayayım, fakir ne olursa olsun!” demiyor.

Bakıyor ki fakir haklı, zenginin canına okuyor. İtibarlının, çete reisinin, ağanın, paşanın... ne ise karşısındaki, “Ver bakalım şu fakirin hakkını!” diyor, fakirin yanında yer alıyor. Korkmuyor kuvvetliden, bastırıyor.

“Kuvvetli ama haksız kimsenin karşısında, zayıf ama haklı kimseyi tutuyorsa; (*kavva'llàhu sultànehû*) o zaman, Allah onun gücünü kuvvetini arttırır, saltanatını, idaresini kuvvetlendirir.” Devlet başkanıysa, saltanatı, sultanlığı kuvvetli olur.

5. (*Ve izâ adele fîhim*) “Onların hepsine adaletle muamele ederse, adil bir idareci veya devlet başkanı, hükümdar olursa, (*müdde fî umrihî*) ömrünü de Allah uzatır.”

Oh ne güzel, ne mutlu! Hem sayılıyor, hem seviliyor; hem kendisinin malı, serveti helâl tarafından çoğalıyor. Hortumlama yoluyla değil, çalma çırpma yoluyla, rüşvet yoluyla değil; helâlinden malı da çoğalıyor. Hem de zayıfı tutarsa, ezdirmezse; kuvvetli haksızsa, ona yüz vermiyor, karşısında durabiliyorsa; saltanatı da kuvvetleniyor, ömrünü de Allah uzun eder.

b. Uzun Ömrün Faydası

Müslümanın ömrü uzun oldu mu, ne olur biliyor musunuz? Sevabı artar. Müslümanın ömrünün uzun olması çok iyi... Allah'tan hayırlı uzun ömür istemek lâzım! Neden?

Bir kabîleden iki kabîledaş müslüman oldular, İslâm'a girdiler. Tamam, müslüman oldular, Allah razı olsun, radıyallàhu anhümâ... Bir savaşta bir tanesi öldü, şehid oldu. Maşâallah,

Allah şefaatine erdirsin... Şehid oldu, şehidlik mertebesine erdi. Şehidlerin mertebesi çok yüksek...

Ötekisi bir sene daha yaşadı. Bir sene sonra tabii bir şekilde, harpte darpte değil de sulh içinde vefat etti. Evinde, köyünde olağan bir şekilde ruhunu teslim etti, vefat etti.

Aşere-i Mübeşşere, (*Rıdvanullàhi aleyhim ecmaîn)* hani hayattayken on kişi hakkında Peygamber Efendimiz bu cennetliktir diye söyledi. (*Ebû bekrin fîl-cenneh*) Ebû Bekir cennetlik. (*Umerun fîl-cenneh, usmânü fil-cenneh, aliyyün fîl-cenneh...*) Ömer, Osman, Ali, Talha, Zübeyr, Sa'd, Saîd... *Rıdvanullâhi aleyhim ecmain,* on kişi.

Bu aşere-i mübeşşereden birisi bir gece rüyada bu ikisini gördü. Şehid olanla, bir sene sonra öleni gördü. Bir sene sonra ölene baktı, şehidden daha yüksek makamda... Makamı, mertebesi, derecesi daha yüksek... Hayret etti.

Peygamber Efendimiz'e rüya anlatıldı. Dedi ki:

"—Bir sene daha yaşadı. Daha çok namaz kıldı, oruç tuttu, ibadet etti bir senelik ömründe... Ondan makamı şehidi geçti." dedi.

Peygamber Efendimiz'in yanında, mescidinde asr-ı saadetinde bir sene daha yaşamak, hem de Rasûlüllah'ın sevdiği şekilde yaşamak, ne devlet, ne nîmet... Şehidin mertebesinden daha yukarıya çıktı.

Onun için, Allah'tan uzun ömrü istemek lâzım! Hem de şu bakımdan istemek lâzım: Bir müslüman kolay yetişmiyor muhterem kardeşlerim; zor yetişiyor. Bilgileri zor topluyor, kemâle zor eriyor, zor olgunlaşıyor. Erik, incir, üzüm onbeş günde, yirmi günde olgunlaşır. İnsanoğlu kırk yılda olgunlaşıyor. Kırk yıl geçiyor, ondan sonra olgunlaşıyor, dünyayı anlıyor; dünya fâni, hayat boş, ahiret bâkî, cennet hoş... İnsanın aklı varsa cennet için çalışmalı!

Varsa yoksa, Cenâb-ı Hakk'a güzel kulluk etmekte fayda var. Dünyaya dalmakta bir fayda yok... Ehl-i dünyanın kazandığı her

şey dünyada kalacak. Mühim olan ahireti kazanmak... Ha adam uyanmış, hayatın mânâsını anlamış, imtihan olduğunu bilmiş, işi temelinden kavramış; tamam yaşasın... Ya ya ya, şa şa şa, çok yaşa! İşte bu çok yaşasın... Yâni falanca gol kralı, filanca kaleci, filanca santrafor yaşayacağına, asıl bu müslüman yaşasın! Yâni İslâm'a hizmet etsin...

Çünkü mübarek adam olgunlaştı; tadına doyum olmuyor, bıktırmıyor. Tadı baldan tatlı ama, bıktırmıyor. Baldan bir kaşık yiyorsun, ikincisini yerken kulakların kızarmaya başlıyor, fazla yiyemiyorsun. Üç kaşık kaçırırsan, geceleyin yorganı tepiyorsun, camı açıyorsun, ayağını suya sokuyorsun, ıslatıyorsun... Bilmem ne...

Ama bu adam baldan tatlı ama, bıktırmıyor. Söylediği her şey insanı doğru yola sevk ediyor, faydalı oluyor. Yaptığı her iş çevresine yarıyor, arkasında hayırlı eserler bırakıyor, hayırlı evlatlar bırakıyor. Mübarek otursa, kalksa, yatsa, uyusa, uyansa, konuşsa, sussa... her şeyinden fayda oluyor. Maşâallah hayır madeni... Maşâallah nur menbaı... Saçı sakalı da ağarmış, olmuş mu bir nur. Cismi nur, gönlü nur, her şeyi nur… Yaşasın! Ya ya ya, şa şa şa, sen çok yaşa, sen çok yaşa! Asıl bunun çok yaşaması lâzım! Çok faydalı...

c. Vücut Bize Emanettir

Bunun için ne yapmak lâzım? Herhalde, sigarayla ciğerleri zifir doldurmak lâzım değil... Herhalde, kahve köşelerinde ömrü çürütmek lâzım değil... Herhalde uyuşturucu zehir kullanıp da vücudu, beyni koflaştırmak, uyuşturmak lâzım değil... Herhalde sefahatte, meyhanede, çapkınlıkta vücudu yıpratmak lâzım değil... Kesin.

Bir adamın resmini gösterdiler televizyonda... Adam dememek lâzım, genç otuz bilmem kaç yaşında. Beli iki kat olmuş, yerde bir şey arıyor gibi beli biraz kıvrılmış. Neden? Hızlı yaşamış, frensiz yaşamış, direksiyonsuz yaşamış, dümensiz yaşamış; oraya

çarpmış, buraya çarpmış, vücudunu yıpratmış... Otuz küsur yaşında, olmuş yetmiş beşlik, seksenlik müslüman ihtiyar gibi. Onun yaşının üçte biri kadar, yarısı kadarken şu can emanetini, vücut emanetini koruyamamış.

نَفْسُكَ مَطِيَّتُكَ ، فَارْفَقْ بِهَا !

(*Nefsüke matıyyetüke, fe'rfak bihâ*) [Nefsin senin bineğindir, ona rıfk ile muamele eyle, yumuşak davran!] Allah onu emanet olarak, binek olarak verdiği vücud emanetini yıpratmış. Bunun sorumluluğu yok mu? Korkunç sorumluluğu var. Emanete hıyanet bu…

"Sen emanete hıyanet ettin. Doktorların tavsiyesinin, tabiplerin tavsiyesinin dışında her türlü şeyi yaptın. İçme denileni içtin, yapma denileni yaptın, yeme denilen haltı yedin... Ondan sonra vücudunu yıprattın, emanete hıyanet ettin. Gel bakalım, niye bu emanete hıyanet ettin?" diye Allah ceza verir.

Ondan da cezâ verir. Çünkü vücud bir emanet. "Vücud cûd-u ilâhi, hayat bahş-ı kadîm..." Hepsi Cenâb-ı Hakk'ın, senin bir şeyin yok ki! Hepsi Cenâb-ı Hak Teàlâ'nın...

Ne güzel söylemiş şair:

Cânı cânan dilemiş, vermemek olmaz ey dil,
Ne nizâ eyleyelim, ol ne senindir ne benim!

Ne demek şu Osmanlı şairinin sözü: Cânı cânan istemiş, canını bana ver demiş. İnad etme, vermem deme, vermemek olmaz. Niye olmaz? Ne nizâ eyleyelim, ne boşuna münakaşa edip çekişip duralım; o ne senindir, ne benim... Zaten onun, istemiş, vereceksin.

"—Bu cânan kim hocam, bu cânan kim? Öyle ipek saçlı, selvi boylu, elma yanaklı, kiraz dudaklı, ok kirpikli, keman kaşlı... Eyvah, kaş keman, kirpik ok… Çekti mi, zınk diye saplanıyor karşı tarafın gönlüne... İnci dişli, hoş halli bir kimse mi?"

Asıl sevgili, asıl mahbûb, asıl cânan, cân-ı cânân, canlar canı alemlerin Rabbi... Her türlü güzelliğin sahibi, her türlü kemâlâtın mâliki, her güzeli yaratan, yeri göğü donatan, ağaçları çiçeklerle bezeyen, şu kâinâtı en güzel nizam ile halkeden, *bedîu's-semâvâti ve'l-ard*, *tebârekâ'llàhu ahseni'l-halikîn* Allah-u Teàlâ Hazretleri. Mahbûb-u hakîkî o...

Ötekiler yalancı, mecâzî, yalancı meme... Çocuğun ağzına koyuyorlar, oyalıyorlar. Em bakalım! "Cukkada cukkada... Cukkada cukkada..." Çocuk şakır şukur, şakır şukur emiyor. Ağzından aldığın zaman da aranıyor bebek... Aldatıyorlar seni, yalancı meme... Ne olacak; süt yok, bir şey yok, yalancı meme... Biraz kandırmak için bala banarlar, azcık şöyle tatlı olsun diye, plastikten meme... Ananın ak sütü gibi olur mu, hakîkî meme gibi olur mu? Olmaz.

Asıl sevilecek, her türlü güzelliğin yaratıcısı olan ve her türlü güzelliğe sahip olan, (*lehü'l-esmâu'l-hüsnâ*) en güzel sıfatlarla muttasıf olan, en güzel sıfatların mâliki olan Allah-u Teàlâ Hazretleri... Anlayan anlar, anlamayan ömrünü gafletle geçirir. Sonra çok pişman olur.

d. Ahiret Körlüğü

O perdelerin arkasındaki güzeli, asıl güzeli, asıl mahbûbu göremeyene yazıklar olsun! Göremeyenlere Allah hidayet versin… Hidayet üzere değil, göremiyor. Cenâb-ı Hak niye görünmüyor?

لاَ تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ (الأنعام:١٠٣)

(*Lâ tüdrikühü'l-ebsàr, ve hüve yüdrikü'l-ebsàr*) [Gözler onu göremez, halbuki o gözleri görür.] (En'am, 6/103)

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد:٤)

(*Ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) [Nerede olursanız, o sizinle beraberdir.] (Hadîd, 57/4)

هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ (النور: ٢٥)

(*Hüve'l-hakku'l-mübin*) (Nur, 24/25) O apaşikâr, karîb ü mücîb, yakın ve bizimle her yerde her zaman beraber. Niye biz göremiyoruz? Kendisine bu kadar yakınken, niye göremiyor insanlar?

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (ق: ١٦)

(*Ve nahnü akrabu ileyhi min hablil-verîd*) [Biz ona şah damarından daha yakınız.] (Kaf, 50/16) Şah damarından daha yakın olan Mevlâsını insanoğlu neden göremiyor?

Gafletten dolayı. Gaflet perdeleri, gözünün önüne kat kat çekilmiş. Bir tane perde olunca arkasının şeffaflığı görünüyor ama, şekiller görünmüyor. Orada ne var, ağaç mı var, çiçek mi var, görünmüyor. Bir tane daha olsa, ışık da görünmez. Bir tane daha olsa, bir tane daha olsa, gaflet perdeleri arttıkça etraf görünmez oluyor, gerçekler görünmez oluyor. Gözünü gaflet iyice bürüdüğü zaman, hiç bir hakikati görmüyor. Kapkara bir iç dünyası oluyor, taş gibi bir kalp oluyor, kör gibi çok yanlış yollara yöneliyor. Eliyle etrafı yoklaya yoklaya yürürken, ömrünü kör gibi geçiriyor. Sonunda da eliyle duvarı yoklaması fayda vermiyor, ayağının altı bir kayıyor, uçuruma yuvarlanıyor. Kör, a'mâ olarak ölüyor.

"—Yok hocam, ben o öleni bilirim; o ölen kör değildi, kömür gözlüydü, kara kaşlıydı, kara gözlüydü, yakışıklıydı..."

Asıl görmek, gerçekleri görmek. Gerçekleri görmedi, imana gelmedi, mü'min olmadı, kâfir olarak öldü. Allah onu ahirette nasıl haşredecek:

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمٰى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمٰى وَأَضَلُّ سَبِيلاً
(الاسراء:٧٢)

(*Ve men kâne fî hâzihî a'mâ fehüve fil-âhireti a'mâ ve edallü sebîlâ.*) "Bu dünyadayken imana gelmemiş olan kimse ahirette de, dünyanın iman körü, ahirette de kör olacak. Ve daha yolunu şaşırmış durumda olacak ahirette, ne yapacağını bilmez durumda olacak." (İsrâ, 17/72)

Ve, diyecek ki:

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنتُ بَصِيراً (طه:١٢٥)

(*Kàle rabbi lime haşertenî a'mâ ve kad küntü basîrâ.*) "Yâ Rabbi, ben dünyadayken çok iyi görüyordum." Basîr demek, çok iyi gören demek; mübalağa sîgası. "Çok iyi gören bir insandım, gözüm fıldır fıldır dönüyordu, bir sağa bakıyordum bir sola, bir yukarı, bir aşağı... Her şeyi çok iyi görüyordum, uzaktan görüyordum. (*Lime haşertenî a'mâ*) Şimdi benim burada gözlerim görmüyor artık. Hiç bir şey görmüyorum. Niye beni a'mâ olarak haşrettin yâ Rabbi?" diyecek. (Tàhâ, 20/125)

Allah-u Teàlâ Hazretleri de buyuracak ki:

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسٰى (طه:١٢٦)

(*Kàle kezâlike etetke âyâtünâ fenesîtehâ*) "Benim delillerim, belgelerim, bilgilerim, ikazlarım, ayetlerim sana geldi. Onları sana anlattıkları halde kulağında durmadı. Bir kulağından girdi, bir kulağından çıktı, unuttun. (*Ve kezâlike'l-yevme tünsâ.*) Sen misin dünyada Allah'ın ayetlerini dinlemeyen, kavramayan ve unutan; bu gün de sen unutuldun! Sen rahmeti umma, hatırlanılıp da rahmete erdirilirim sanma; bu gün sen unutulmuş olacaksın!" diyecek Allah-u Teàlâ Hazretleri. (Tàhâ, 20/126)

Demek ki, asıl görmek imanı görmekmiş, İslâm'ın hak olduğunu anlamakmış, imana gelmekmiş. Onu göremeyen, kör demekmiş.

Aksine çiçek hastalığı gelmiş, trahom hastalığı gelmiş, üç yaşındayken çocukcağızın iki gözü kör olmuş. Gözlü olarak doğmuş ama, bir hastalık gelmiş, iki gözü a'ma... Ne yapalım bu a'mayı? Kabiliyetli, bilgili; söyleneni aklı alıyor, ezberliyor. Haydi bunu ilme verelim! Hocaya göndermişler. Öteki öğrenciler, "Efendim hocam, anlamadım, bir daha söyle!" derken, bu şıp anlıyor. Vay be, sınıf birincisi!

Benim mezun olduğum yıllarda, bir sene, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin birincisi iki gözü a'mâ bir çocuktu. Hukuk Fakültesini dört senede bitirmek çok zor bir şeydi. Hukukçu var mı içimizde, şöyle bir bakıyorum... Çok fırın ekmek yemek lâzımdı. Nah bu kadar bu kadar, kalın kalın kitapları ezberlettiriyorlar. Roma hukuku, ezberle; cezâ hukuku, ezberle; bilmem ne hukuku, borçlar hukuku... Kitabı gördüğün zaman, alimallah beton biriket gibi, kocaman... Onların hepsini ezberletiyorlar, kolay değil.

Onun için, kimisi altı senede bitiriyor, kimisi sekiz senede bitiriyor hukuk fakültesini... Kimisi de on sekizinci senede, hukuk fakültesinde okuyor hâlâ... "Benim oğlum binâ okur, döner döner gene okur." Ha babam, de babam...

"—Bana para gönder, bir tarlayı daha sat, imtihanlarım az kaldı, bitireceğim. Hukuku bitireceğim avukat olacağım, hakim olacağım..."

Babası paraları gönderiyor memleketten. O da barda, pavyonda yiyor. On sekiz senedir hukuk fakültesinden diploma alamamış.

Bilmiyorum şimdi, uzun yıllar öğrenci olanları hâlâ öğrenci tutuyorlar mı, yoksa arka kapıdan, "Haydi bakalım dışarı!" diyorlar mı? Mevzuat değişti mi bilmiyorum. Ben eskiden böyle çok uzun yıllar hukuk fakültesinde okuyup da, saçlarına ak düşmüş öğrenciler biliyorum. Yâni o zamandan tanıyorum. Ama o,

hukuk fakültesinin birincisiydi.

Ne demek istiyorum: A'mâ ama meziyetleri var... Çiçek hastalığı geçirdi, iki gözü korunamadı, kör oldu çocukcağızın. Mektebe verdiler okudu, Kur'an öğrettiler, hafız oldu, kuvvetli hafız oldu. Hafız Kâni Karaca,[77] meşhur. Hafız Kâni Karaca nedir? A'ma... İki gözü görmüyor, hafız olmuş. Öyle çok misaller var.

Bizim İskenderpaşa Camisi'ne bir hafız gelirdi. Böyle deynekle pat pat yere vurarak... Bazen de koluna birisi girer, öyle gelirdi. Hafız camideyken, evine hırsız girmiş, hafızın malını mülkünü çalacak.

Bu da namazdan dönmüş, anahtarla kapıyı açmış, kapıda bir duraklamış; içeride birisi var. A'mâ... A'mâ ama, gözü görenden daha iyi hissetmiş. Hisleri çok kuvvetli oluyor. A'mâ adam, koca evin içinde hırsızı kaçırtmamış, yakalamış. Babayiğit de, güçlü, kuvvetli... Koca evin içinde hırsızı yakalamış, sürükleyip

---

[77] Kâni Karaca (1930-2004): Türk hâfız ve mevlithan. 1930'da Adana-Adalı Köyü'nde doğdu. Üç dört aylık iken üvey annesi tarafından gözüne sürülen madde sebebiyle gözleri görmez oldu. İlkokulda okurken, aynı zamanda köyün imamı olan öğretmeninden ders alarak Kur'an'ı hıfz etti. 1950'de İstanbul'a geldi. Bir süre Sadettin Kaynak'la çalışarak üslûp ve tavır bilgileri öğrendi. Dinî mûsikî çalışmalarını daha sonra, üslûp ve tavır yönünden çok etkilendiği Yeraltı Camii imamı ve hatibi ünlü hafız Ali Üsküdarlı'nın öğrencisi olarak sürdürdü.

Hocaları hafız Ali Üsküdarlı, hafız Sadettin Kaynak, Halil Nuri Poyraz, Sadettin Heper idi. Radyo programları, konserler, kudüm öğretmenliği, mevlidhanlık ile 50'lerin sonundan vefatına kadar Türk musikisinin çok çeşitli türlerinde eserler verdi. Mevlana anma törenlerinde vazgeçilmez bir yeri vardı.

İstanbul tilavet geleneğinin son temsilcisi idi. Doğaçlama üstadı Kani Karaca şarkı formu dışında Kur'an, mevlid, kaside, gazel, ezan, semai okudu. 30 Mayıs 2004'te İstanbul'da vefat etti.

götürmüş, karakola teslim etmiş.

Ne demek istiyorum? Hafız olur, âlim olur, àbid olur, zâhid olur, Allah'a güzel kulluk eder, Allah cennetlik eder. Hele gözünü kaybettiğine, kaderin bu cilvesine sabredene, kaderin bu yazgısını kabul edene; Allah'a âsî olmayan, "Ne yapalım, kaderim benim buymuş." diyene, razı olana, mükâfat cennetten başka bir şey değil. Allah iki mübarek gözünü, sevgili uzvunu aldı mı, sabredene mutlaka cenneti veriyor.

Onun için, yine Aşere-i Mübeşşere'den bir zâtın [Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA], ömrünün sonlarına doğru iki gözü görmez olmuş. Kime dua ederse, duası tutuyormuş. Hastalar geldiği zaman, okuduğu zaman hasta iyi oluyor. Birisi dua istediği zaman, dua ediyor, istediği oluyor. Tanınmış, mübarek insan. Duası müstecâb, makbul, ne dua etse oluyor. Mücerreb, tecrübe edilmiş yâni, bu böyle. Birisi demiş ki:

"—Yâ kendine dua etsene! Allah gözünün görme kabiliyetini aldı, görüyordun, görmez oldun. Dua edip de, gözünün açılmasını, görmesini Allah'tan istesene..."

Demiş ki mübarek:

"—Ben Allah'ın takdirini, gözümün nurundan daha çok severim!"

Allahu ekber! Söze bak: "Ben Cenâb-ı Hakk'ın takdirini, gözümün nurundan daha fazla severim!" demiş. "O öyle takdir eylemiş." demiş.

İnsanın gözü görmez olunca, kalp gözü açılır. Gönül gözü açıldı mı, neler görür. Bu gözleri gören insanların çoğunun, kalp gözünün görme kabiliyeti zayıftır. Çalıştırmıyorlar. Dış gözü kullandıklarından iç göz çalışmıyor, görmüyor. Ama kalp gözü açıldı mı, böyle a'mâ durur:

"—Es-selâmü aleyküm!" dersin,

"—Ve aleyküm selâm ve rahmetullah Es'ad Coşan!" der.

Nereden tanıyor? Gönül gözü açık. Nereden başladık da, nereye geldik, vakit de nereye geldi bilmem ama; bu dünyada

görmediği halde ahirette görüp cennetlik olacak insan var... Bu dünyada gözleri gördüğü halde, hakikatleri görmediği için ahirette a'mâ olarak haşrolacak bahtsızlar da var. Yazık, zavallı! Asıl zavallı onlar...

Allah bizi, gerçekleri gören, hayatın mânâsını iyi anlayan, kendisinin asıl bu dünyadaki işinin, asıl vazifesinin, asıl temel görevinin Cenâb-ı Hakk'a güzel kulluk etmek olduğunu kavrayıp da, ömrünü Cenâb-ı Hakk'a güzel kulluk etmekle geçirenlerden eylesin...

اللهم اعِنِّى عَلٰى أَدَاءِ شُكْرِكَ ، وَذِكْرِكَ ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

(خط. الديلمى عن ابى سعيد)

RE. 434/1 (*Allàhümme einnî alâ edâi şükrike, ve zikrike, ve hüsni ibâdetike*)[78] Yâ Rabbi seni güzel güzel zikretmekte, senin verdiğin nimetlere cân u gönülden, tatlı tatlı şükretmekte, ve sana şöyle senin istediğin vech ile güzel ibadet etmekte bize yardım eyle, tevfîkini refîk eyle de, yapabilelim! Şeytana kanmadan, nefse aldanmadan, fânî hayatın aldatıcı lezzetlerine takılıp kalmadan, ahireti unutmadan, sana güzel kulluk etmeyi bizlere nasîb eyle yâ Rabbi!

Bi-hürmeti'smike'l-a'zam, ve bi-hürmeti nebiyyike'l-ekrem, ve bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

08. 01. 2001 - Brisbane / **AVUSTRALYA**

---

[78] Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.157, no:2600; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.234, no:3901; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXI, s.123, no:23122.

36. AHİR ZAMANDA YÖNETİCİLER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd. Fekàle rasûlü'llàh salla'llàhu aleyhi ve sellem:

a. Câhillerin Yönetici Olması

يَخْرُجُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ قَوْمٌ رُؤَسَاءُ جُهَّالْ، يَفْتِنُونَ النَّاسَ فَيُضِلُّونَ وَيَضِلُّونَ (أبو نعيم، والديلمي عن ابي هريرة)

RE. 507/12 (*Yahrucü fî âhiri'z-zemân kavmün rüesâü cühhâl, yeftinûne'n-nâs, feyudıllûne ve yadıllûn*)[79] *Sadaka rasûlüllah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.*

Ebû Hüreyre RA'dan nakledilen bu hadis-i şerifi Ebû Nuaym el-Isfahânî ve Deylemî kitaplarında kaydetmişler. Peygamber SAS buyuruyor ki:

(*Yahrucü fî âhiri'z-zemân*) "Ahir zamanda çıkacak, (*kavmün*) bazı insanlar..." *Kavm*, ırk mânâsına değil, insan topluluğu... "Bazı, bir takım insanlar çıkacak; (*rüesâü cühhâlün*) başkan, reis insanlar ama, cahil insanlar çıkacak ahir zamanda." Maalesef çıkacak. (*Yeftinûne'n-nâs*) "İnsanları fitnelere uğratacaklar, fitneye düşürecekler. Yâni şaşırtacaklar, saptıracaklar.

---

[79] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.513, no:8929; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl,* c.X, s.207, no:29096; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.83, no:26675.

(*Feyudıllûne*) hem kendileri başkalarını saptıracak bu cahil herifler, başkanlar; (*ve yadıllûn*) hem de kendileri dalâlete düşecekler."

Yahut, birinciyi öyle, ötekisini öteki türlü okursak: (*Feyadıllûne ve yudıllûn*) "Hem kendileri dalâlete düşmüş insanlar, hem de başkalarını dalâlete düşürmüş insanlar olacaklar."

Muhterem kardeşlerim! Bunun misallerini görüyoruz. Maalesef, kıyâmetin alâmetlerindendir ayak takımının başa geçmesi, faziletli insanların da ayaklar altında kalması... Yüksek ahlâkın alay konusu olması, edepsizliğin baş tacı edilmesi... Böyle insanların kötülerinin başa geçmesi ahir zamanın alâmetlerindendir. Tabii bunda, müslümanlardan herkesin sorumluluğu vardır. Neden? Tâbi olanlar olmasa, kananlar olmasa, onlar olmayacak. Bazıları tâbi oluyorlar, destek oluyorlar, yardakçı oluyorlar. Onun için onlar kuvvet buluyor da reis oluyor,

başa geçiyor.

Binâen aleyh, Allah'ın sevmediği insanları reis edinenler sorumludur. Allah'ın sevmediği vasfa sahip insanları beğenip de, onlara tâbi olanlar büyük sorumluluk altındadır. Hem de kat kat sorumluluk altındadır. Çünkü hem yanlış seçmelerinden dolayı cezayı yerler, hem de kendi reyleriyle seçtikleri insanın yaptığı bütün cahilliklerin, zulümlerin sorumluluğunu da yüklenirler.

"—Siz sebep oldunuz bu herifin reis olmasına! Bu da bu kadar edepsizliği ömür boyu yaptı yaptı, yıkıldı gitti cihandan..."

Haa, onun ömür boyunca yaptığı işlerin hepsinin sorumluluğunda, onu reis seçenlerin vebali var. Onun için bütün müslümanların hepsinin, kime tâbi olacağını dikkatli şekilde düşünmesi, iyi tesbit etmesi lâzım! Olmayacak insana bey'at etmek, olmayacak insanı başkan seçmek, olmayacak insana tâbi olmak çok büyük vebaldir.

Bu devirde bu başkan olma usûlü, bazı memleketlerde seçimle oluyor. Sandıktan kim çıkarsa başa o geçiyor. Sandıktan çıkan da, halk kime oy atarsa ona göre çıkıyor. Oy verenlerin oylarının sayısına göre, sandıktan adamlardan, cücelerden bir tanesi çıkıyor. Cücelerden birisi çıkıyor, dev gibi oluyor. Geçiyor başa oturuyor. Ondan sonra bir sürü zulüm yapıyor. Misal: İşte İran şâhı, işte Saddam, işte Kazzâfi, işte filânca, işte falanca... Belki isim vermesek daha da doğru olur, siz anlarsınız. Ama çok âşikâr zulümler var, çok bâriz zulümler var. Hadsiz, hesapsız öldürmeler var.

Öldürüyor, huduttan girerken öldürüyor. Benim ilâhiyattan talebem vardı Tebrizli, Türk asıllı. Ankara İlâhiyat'ta okudu, mezun oldu çocukcağız, İranlı. Sonradan duydum ki, İran hududundan girerken, Tebriz'e giderken, orada kurşuna dizmişler, öldürmüşler. [İran şahı zamanında…]

Allah kahretsin zalimleri, kàtillleri! Zâten kahreder. Allah'ın emrine uygun olmadan, suçsuz insan öldürülür mü? Yâni şeriate, kanuna uygun olmadan, kanun-u ilâhî'ye uygun olmadan insan öldürülür mü, insanın canı alınır mı?

Bizim eski vekil arkadaşlardan birisi, bakan iken, Irak üzerinden hacca gidiyormuş, Saddam'la görüşmüş. Saddam'ın yanında da bir genç varmış. Saddam demiş ki: "Bu benim bir yakınım..." demiş. Ya damadı, ya yeğeni; unuttum nesi olduğunu... Bizim ihvandan olan o bakan da tanışmış, "Ooo, nasılsın?" filân demiş.

"Hocam, pırıl pırıl bir mühendis; bilgili, güzel bir mühendis." diyor. Bizim bakan hacca gitmiş, hacdan sonra Irak üzerinden dönerken yine uğramış Saddam'a... Nezâketen o bakan, ötekisi de başkan; uğramış. Söz sohbet arasında, "Sayın başkan, nasılsınız, iyi misiniz?" dedikten sonra,

"—Geçen geldiğimizde tanıştığımız falanca ne oldu?" demiş:

"—Onun kafasını kestim."

"Hocam, böyle zalim!" diyor. Akrabası, ya yeğeni, ya damadı, bir şey... Onu bile kesmiş.

Bir kişinin emriyle adam kesilmez. Suç olacak, suçsuz kesilmez. Suçun da Allah tarafından tarif edilmiş bir suç olması lâzım! Tarife uygun olmayan suç da olmaz. Birisi birisini suçluyor:

"—Sen suçlusun, cezalanacaksın!"

Sen suçlayamazsın! Tarif edilmiş belirli bir suç yoksa, suçlamaya da hakkı yok kimsenin. Onun için hukukta buna, "suçların kanûnîliği" derler. Yâni kanunda yazılmış olması lâzım. Kanunda yazılmayan bir şeyi, bir kimse ötekisine, "Sen suç işledin!" diye yükleyip, ondan cezalandıramaz.

Meselâ birisi geliyor, Ahmed Efendi'ye diyor ki:

"—Vay sen niye bağdaş kurarak oturdun, senin kafanı keseceğim!"

Allah göstermesin, olmaz. Niye? "Bağdaş kurmak suçtur." diye kanunda bir madde yok.

Kanunda olsa bile, kanunlar zalimler tarafından çıkartılırsa, zâlimâne olabilir. Bir de hukuk var... Yâni hukuka uygun değil. İsterse bağdaş kurar, isterse dizlerini dikerek oturur, isterse diz

çökerek oturur, isterse aks-i teverrük oturur... İstediği şekilde oturur, yasak değil. Yasak olmayan şeyden suçlanamaz bir insan. Buna suçların "suçların kanûnîliği esası" derler. Hukukta çok önemli bir esastır.

Polis seni çeviriyor:

"—Ver bakalım yüz dolar ceza!"

"—Niye veriyorum?"

"—Altmışla gittin diye..."

"—E altmışla gitmek suç değil ki bu yolda! Suç olmayan bir şeyden nasıl ceza verirsin sen bana? Veremezsin..."

Onun gibi.

Zalime destekçi olmak, zulme iştirak etmektir. Zalime kim destekçi olursa, zulme iştirak eder. Hatta Kur'an-ı Kerim'de buyruluyor ki, *bismillâhir-rahmânir-rahîm:*

وَلاَ تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ (هود: ١١٣)

(*Ve lâ terkenû ile'llezîne zalemû fetemessekümü'n-nâr*) "Zulmedenlere temâyül bile etmeyin, eğilim bile göstermeyin, muhabbet bile göstermeyin! Size de cehennem ateşi gelir. Siz de cehenneme düşer, cezaya çarptırılırsınız." (Hud, 11/113)

Yâni muhabbet bile etmeyecek. Bir zalime (*Yâ seyyid*) "Ey efendi!" bile demeyecek. Çünkü zalim, destekleyenlerin sayesinde zalimliği yapabiliyor. Destekleyen olmasa, yapamaz.

Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim, mübarek kardeşlerim! Sadece siz, bu camide şu anda beni dinleyenler değil. Videoya alınıyor bunlar, banda çekiliyor, şerite çekiliyor; bütün kardeşlerim! Sonra bunlar basılıyor, kitap oluyor. Onu okuyan kardeşlerim! Lütfen kime oy verdiğinize, kimi başkan seçtiğinize, kimi kendinize sözcü, mümessil yaptığınıza, temsilci yaptığınıza çok dikkat edin! Sahtekâr, hırsız, rüşvetçi, zalim, fâsık, fâcir insanları lütfen başınıza getirmeyin!

İşte hadis-i şerif, bu bir.

b. Din İlminin Korunması

İkinci hadis-i şerif:[80]

يَحْمِلُ هَذَا الْعِلْمَ مِنْ كُلِّ خَلَفٍ عُدُولُهُ ، يَنْفُونَ عَنْهُ تَحْرِيفَ الْغَالِينَ ،
وَانْتِحَالَ الْمُبْطِلِينَ ، وَتَأْوِيلَ الْجَاهِلِينَ (عد. ق . كر . عن ابراهيم
بن عبد الرحمن وعشرة عن سبع)

RE. 507/7 (*Yuhmelü hâze'l-ilmü min külli halefin udûlühû, yünfûne anhu tahrîfe'l-gàlîn, ve'ntihàle'l-mübtılîn, ve te'vîle'l-câhilîn.*)

Bu hadis-i şerif yedi kaynaktan, on râvi tarafından rivayet edilmiş. Beyhâkì'de, İbn-i Asâkir'de vs. kaynaklarda olan bir

---

[80] Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.344, no:599; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.15, no:13; Hatîb-i Bağdâdî, *Şerefü-Ashâbi'l-Hadîs*, c.I, s.57, no:46; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.146; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXIII, s.236; Ebû Hüreyre RA'dan.

Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VIII, s.373, no:3269; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.537, no:9012; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.350, no:899; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.145; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.209, no:21439; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahâbe*, c.II, s.322, no:694; Ukaylî, *Duafâ*, c.VIII, s.449, no:2044; Hatîb-i Bağdâdî, *Şerefü-Ashâbi'l-Hadîs*, c.I, s.60, no:49; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.25; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.118; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VII, s.38; İbrâhim ibn-i Abdurrahman el-Uzrî Rh.A'ten.

Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.14, no:12; Ebû Ümâme RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Şerefü-Ashâbi'l-Hadîs*, c.I, s.11, no:10; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Şerefü-Ashâbi'l-Hadîs*, c.I, s.58, no:47; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VII, s.39; Üsâmetü'bnü Zeyd RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.225; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.176, no:29828; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.359, no:601; *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.XXIV, s.65, no:26643.

hadis-i şerif. Diyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Yuhmelü hâze'l-ilm*) "Bu ilim, bu din ilmi, bu itikad ilmi, bu Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kullara gönderdiği İslâmî bilgiler taşınacak. Nesilden nesile taşınacak bu ilim, gidecek. Sönmeyecek, körleşmeyecek, batmayacak, yok olmayacak, bu ilim nakledilecek; (*min külli halefin*) bir insandan halefine, bir insandan halefine, elden ele gidecek bu ilim."

El-hamdü lillâh öyle de oldu! Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini, bakın 21. Yüzyıl'da Thumba'da bile okuyorum ben, siz de dinliyorsunuz. Bak ilim nasıl gelmiş, elhamdü lillâh! Cenâb-ı Hak koruyor din ilmini... Korumasaydı, batsaydı, bilemezdik. Babillileri bilmiyoruz, Etilileri bilmiyoruz, Sümerlileri çok az biliyoruz, şu kadarcık bilgi var. Ama Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini biliyoruz, Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini biliyoruz, dinin ahkâmını biliyoruz. El-hamdü lillâh, çok şükür yâ Rabbi!

Sonra: (*Udûlühû yunfûne anhu tahrîfe'l-gàlîn*) "Adaletli olan halefler, güvenilir, adalet sahibi, sağlam insanlar, bu ilimden uzaklaştıracaklar, bu ilmin yanına yanaştırmayacaklar... Neleri? (*Tahrîfe'l-gàlîn*) Aşırı sapıkların bozmasını uzaklaştıracaklar, yâni din ilmini koruyacaklar. Adaletli olanlar, aşırı sapmışların dini bozmalarına müsaade etmeyecekler."

Hakikaten hadis alimleri, fıkıh alimleri, tefsir alimleri öyle güzel korumuşlardır ki, sapasağlam gelmiştir. Hattâ yeni yeni kitaplar çıktıkça kütüphanelerden, aynen bu isbatlanıyor. İmam Buhârî'den Peygamber Efendimiz'e kadar halka halka, bütün hadis-i şeriflerin râvîlerinin kitapları ortaya çıktıkça, bakılıyor, tıpkısı... "Ne kadar doğru söylemiş İmam Buhârî!" diye hayran kalıyoruz. Hemmam ibn-i Münebbih'in sahifesi çıktı ortaya, İmam Buhârî oradan almış. İmam Buhârî'nin senetleri ispatlandı, hepsi ortaya çıktı.

(*Tahrîfe'l-gàlîn*) *Gàlîn* ne demek? Gulû yapan, aşırı giden gàlîn insanlar. *Tahrif* ne demek? Bozmak demek. "Dini bozamayacaklar o aşırı herifler. Adaletli olan sağlam insanlar bunu koruyacak." Bir…

Başka? (*Ve'ntihàli'l-mübtılîn*) "Çalıcıların, yâni ibtalci insanların, batıl, batıla boşuna uğraşan insanların intihallerini, çalıntılarını ve sâirelerini de yanaştırmayacaklar." Çünkü bazı insanlar bazılarının laflarını çalar, bazısına ekler, çıkartır, katar, bozar. Onu da yaklaştırmayacaklar bu din ilimlerinin yanına.

Başka? (*Ve te'vîli'l-câhilîn*) "Cahiller de, 'Bunun mânâsı böyledir, şunun mânâsı şöyledir...' diye, uydurma te'viller yaparlar. Hiç ilgisi yok. Adaletli ilim erbabı, bu ilmin yanına onları da yanaştırmayacaklar. Bu ilim kıyamete kadar korunacaktır." diyor Peygamber Efendimiz, nesilden nesilden bu din ilimleri sapıtmadan, şaşırmadan, sapıtıcılara fırsat verilmeden korunacaktır." diyor.

El-hamdü lillâh! Günümüze kadar sağlam bilgi gelmiştir.

Bu arada size bir nasihat etmek istiyorum. Yıllarca ilâhiyat fakültesinde profesör olarak çalıştığım için, lütfen, yâni meslekten olmayıp da dini seven ve dini öğrenmek için kitap alan

kardeşlerim, sizlere sesleniyorum! Siz ilâhiyat profesörü değilsiniz, siz hoca değilsiniz; ama meraklısınız, kütüphanenize dinî kitapları alıyorsunuz dini öğrenmek için... Değil mi? Haa, sizden ricam lütfen çok sağlam insanların kitaplarını alın! Çünkü çok sapık insanlar da mevcut, şeytanlar da mevcut, insanların şeytan gibileri de mevcut... Lütfen bir kitap alacağınız zaman aklı başında alimlere sorun:

"—Şöyle bir kitap var, alayım mı, almayım mı?"

"—Alma, o palavradır, hiç sağlam rivayet yoktur içinde, çarık çükür şeylerdir..." derse o kitabı almayın. Sağlam kitaplar alın!

Şimdi ben kardeşiniz olarak, kendi tecrübelerimden bir misalle bunu anlatmak istiyorum: Kur'an-ı Kerim hakkında çeşitli tefsir kitapları yazılmış. Çeşitli kitaplar yazılmış. Ama bazıları her sözünü tartarak, aldığı kaynağı göstererek yazıyor yazdığını. Meselâ İbn-i Kesir. İbn-i Kesir tefsiri. Senet veriyor, kaynak gösteriyor ve sağlam rivayet veriyor. Tamam. Onu okuduğu zaman sağlam bilgi sahibi oluyor. Meselâ:

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ، قُلْ الْعَفْوَ (البقرة:٢١٩)

(*Yes'elûneke mâ zâ yünfikùn*) "Sana soruyorlar ey habibim: Neyi verelim nafaka olarak? (*Kuli'l-afve*) De ki: Afvı verin!" (Bakara, 2/219)

El-afv ne demek? Lügat mânâsına bakarsan, bir suçu bağışlamak demek. Halbuki *el-afv;* (*el-fadle min nafakati ehlike*) yâni, ihtiyacın olan, ailene bakımın için gerekli olan şeyi verdikten gayrı arta kalan demek, fazlası demek. Bütün tefsir kitapları, yâni sahih kitaplar böyle diyor.

Ama ben bazı tercümelerde okudum ki bu ayetin mealini hazırlamışlar. Neyi infak edelim derken "Affedici olun!" diyor. Halbuki burada affetmek kasdedilmiyor.

Sonra başka bir misal:

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (الحجر:٩٩)

(*Va'bud rabbeke hattâ ye'tiyeke'l-yakîn*) "Ey Rasûlüm, sana yakîn gelinceye kadar Rabbine ibadete devam et!" buyruluyor. (Hicr, 15/99)

Şimdi mülhidler, yâni dinsizler, yani dinin bozguncuları olan azgın herifler buradan diyorlar ki: "Bak burada, (*hatta ye'tiyeke'l-yakîn*) deniliyor. Sağlam bilgiye sahip oldun mu, ibadeti bırak." mânâsına alıyorlar bunu. "Yâni yükseldin mi, kâmil bir insan oldun mu, artık namaza niyaza ihtiyaç yok!" mânâsını çıkarıyorlar mülhidler. Kâfirce bir şey yapıyor. Halbuki *yakîn* Arapça'da mevt demek. Ölüm gelinceye kadar demek.

"—E peki bunun Kur'an'da delili var mı?"

Var tabi! Kur'an-ı Kerim'den delili var. Kâfirlere cehenneme atıldığı zaman:

"—Niye siz böyle cehenneme düştünüz yahu? Dünyada size hiç bu durumu ikaz eden kimse gelmedi mi, peygamberler gelmedi mi, ikazcılar gelmedi mi; nezir, münzir bir şeyler gelmedi mi?" diye cehennemliklere sorunca. Onlar dediler ki:

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ . وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ .

حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ (المدثر:٤٥-٤٧)

(*Fekünnâ nahùdu mea'l-hàidîn*) "Evet geldi ama, biz onlarla dalga geçtik. Bâtıla dalanlarla birlikte biz de dalardık. (*Ve künnâ nükezzibü yevmi'd-dîn*) Ceza gününü yalanlardık. (*Hattâ etâne'l-yakîn*) Nihayet ölüm geldi bize, öldük." (Müddessir, 74/45-47)

Haa, bak, hem kâfir, cehennemlik, hem de ne diyor: "Bize yakîn gelinceye kadar lâfları dinlemedik, namaz kılmadık, ikazlara aldırmadık; nihayet bize yakîn geldi."

Demek ki yakîn; olgunluk demek değilmiş, kemâl demek değilmiş, ölüm demekmiş. Kur'an-ı Kerim'de misali var, yâni Kur'an-ı Kerim'in öbür sûresinde besbelli oluyor, anlaşılıyor.

Burada mülhidlerin, zındıkların yanlış bir mânâ çıkarmasına fırsat vermiyor.

Şimdi hep Kur'an-ı Kerim'e inanıyorsunuz ya, zındıklar da sizi kandırmak için, Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini okuyup, Kur'an-ı Kerim'e yanlış mânâlar verip, sizi öyle kandırmak istiyorlar. Kandırmayı da öyle yapıyorlar. Onun için Kur'an-ı Kerim'i dillerine dolayabilirler.

Benim tanıdığım birisi söyledi:

"—Teknik Üniversite'de mason bir hocamız vardı. Teknik Üniversite profesörü... Bizim karşımıza geçerdi, biz de o zaman pek bir şey bilmiyoruz. Kur'an ayetlerini okurdu, mânâ verirdi, bize sapık şeyler söylerdi." diyor.

Edebiyat Fakültesi'nde okuduğum zaman, bir mason profesör vardı. *Salât-ı istiskà* hakkında dedi ki:

"—Bu yağmur namazıdır. Bunun rükûsu secdesi yoktur." dedi. Arkasından bir laf daha söyledi, "Zâten bütün namazlar böyleydi." dedi.

Ne oldu? Secdeyi, rükûyu, hepsini inkâr etti. Bak ne kadar şaşırttırıyorlar. Bilmesek, insanları nasıl kandıracaklar.

Halbuki, *istiskà*; istif'al bâbında, *sakî* kökünden, yağmur istemek demek. *Salât-ı istiskà* da yağmur duası demek. *Salât* Arapça'da;

1. Dua mânâsına kullanılıyor,
2. Namaz mânâsına kullanılıyor.

Onun için diyorum ki: Aman kütüphanenize her kitabı sokmayın!

Evinize her adamı alır mısınız? Dükkânınıza her adamı bekçi koyar mısınız? Kasanızın başına her insanı kasadar olarak oturtur musunuz? Kızınızı her isteyene verir misiniz? Oğlunuza, sokaktan geçen her kızdan herhangi birini alır mısınız? Lütfen okuduğunuz kitabı iyi seçin!

Sağlam alimlerin, müttakî alimlerin, hakîkî alimlerin

kitaplarını okuyun! Lütfen bozuk kitapları okumayın!

Bozuk kitaplar var... Çok bozuk kitaplar var. Adam kitabı neşretmiş, dini bozmak için... Bana öyle çok kitaplar geliyor. Hemen car curt yırtıp, sobaya atıp yakmak lâzım! Durması caiz değil... Yalan çünkü, hem de cahilce... Kalemi alıp bir sayfasını düzeltmeğe başladım, bir sayfada otuz kırk tane yanlış çıktı. Karalaya karalaya simsiyah oldu.

Yanlış... Gerçekten yanlış. Ben değil başkası okusa, o da yanlış bulur. Atıyor tutuyor. Hem de kendisini dini en iyi biliyormuş gibi gösteriyor. Yâni, o kitabı okuyan oynatacak.

Böyle yapıyorlar. Gizli teşkilatlar var, yeni insanları kandırmak için böyle kitapları veriyorlar gençlere, "Oku bunu!" diyorlar. Okudun mu? Okudum. Okutturuyor önce... Ondan sonra, bir başka bozuk kitap veriyor, "Bunu da oku!" diyor. Ondan sonra başka bir kitap okutuyor... Onların listesi belli onlarda… Sonra o gencin kafasını boza boza, sonunda kendi gizli teşkilatına alıyor. (İsim söylemiyorum, teşkilat ismi söylemiyorum.)

Lütfen her kitabı okumayın! Çünkü her su içilmez. Doktorlar biliyor, bazı sular mikroplu olur. Sokaktaki her suyu içer misin? Her gördüğün yerdeki suyu içer misin? Mikropluysa, ölür gidersin.

Onun için, aman aldığınız kitaba dikkat edin!

c. Cehennemin Mahşer Yerine Getirilişi

Üçüncü hadis-i şerif. Bir hadis-i şerif daha okuyacağım, dersimize son vereceğim:[81]

يُجَاءُ بِجَهَنَّمَ ، تُقَادُ بِسَبْعِينَ أَلْفِ زِمَامٍ ، مَعَ كُلِّ زِمَامٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ

---

[81] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.192, no:10428; Abdullah ibn-i Mes'ud RA7dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XİV, s.526, no:39504; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.710, no:18582; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XXIV, s.21 no:26560.

يُجِرُّونَهَا (طب . عن ابن مسعود)

RE. 507/3 (*Yücâü bi-cehenneme, tükàdü bi-seb'îne elfi zimâmin, mea külli zimâmin seb'ûne elfe melekin yücirrûnehâ.*)

Taberânî İbn-i Mes'ud RA'dan rivayet etmiş. Bir kısa hadis-i şerif ki, hatırımızdan hiç çıkmasın, aklımızı başımıza toplayalım!

(*Yücâü bi-cehennem*) "Cehennem getirilecek Cenâb-ı Mevlâ'nın huzuruna." Yâni getirilebiliyor, sevk edilebiliyor. Melik ü Cebbâr olan Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzuruna, cehennem getirilecek. Neden getirilecek? Muhakemesi olan mücrimler içine atılsın diye... İçine cehennemlikler atılsın diye getirilecek.

Cehennem nasıl getirilecek, bakın burada nasıl anlatılıyor: (*Tükàdü biseb'îne elfi zimâmin*) "Yetmiş bin dizginle çekilerek getirilecek. (*Mea külli zimâmin seb'ûne elfe melekin*) Her bir dizginde yetmiş bin melek, cehennemi zabt etmeğe çalışa çalışa mahşer yerine, mahkeme-i kübrânın yanına getirecekler muhterem kardeşlerim!

O azgın cehennem, alevlerini sağa sola saldırtacak, uzattıracak. Hani kuvvetli ateşin alevleri nasıl oraya oraya uzar. Allah cümlemizi cehennemden korusun...

Burada artık bitti bu hadis-i şerif. Abdullah ibn-i Mes'ud'un rivayet ettiği bu hadis-i şerifte bu kadarı var. Şimdi ben kitabı kapatıyorum, başka hadis-i şeriflerden, ayetlerden bilgileri ekliyorum.

Cehennem getirilecek, muhasebesi yapılan kâfir içine atılacak. Suçlu görülen suçlu müslüman içine atılacak. Atılacak, atılacak ve Allah-u Teàlâ Hazretleri soracak cehenneme... Her şeyi biliyor ama, sormasında, cevabında, sormanın ve cevabın bilinmesinde fayda olduğundan, Kur'an-ı Kerim'de yazmış.

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلأْتِ، وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ (ق:٣٠)

(*Yevme nekùlü li-cehenneme heli'mtele'ti, ve tekùlü hel min*

mezîd) “O günde Allah-u Teàlâ Hazretleri soracak...” (Kaf, 50/30)

Her şeyi bildiği halde Cenâb-ı Hak soruyor.

Meselâ, melekler yeryüzünde geziyorlar, böyle ilim meclislerine uğruyorlar. Cenâb-ı Mevlâ’nın huzuruna varınca, diyor ki:

“—Ey meleklerim, kullarım ne yapıyorlar?”

“—Seni zikrediyorlar.” diye melekler cevap veriyor.

Zâten görüyor, her yerde hàzır ve nâzır... Her şeyi biliyor Cenâb-ı Hak ama, soruyor; hikmeti var.

Cehennemin içi çok geniş... Çok geniş... Yetmiş bin dizgininin her birinden yetmiş bin melek zabt edemiyor, zabt etmeğe çalışıyor. Azgın, sağa sola saldıracak yâni... Cehenneme soruyor Cenâb-ı Hak:

(*Heli’mtele’ti*) “Doldun mu ey cehennem?”

İçine atıldı, atıldı, atıldı... Kâfirler yanıyorlar, azab görüyorlar. (*Ve tekùlü*) “Cehennem diyecek ki:

(*Hel min mezîd*) “Var mı daha yâ Rabbi? Var mı daha?”
Allàhu ekber!
Allàhümme ecirnâ minen-nâr... (7 defa)
“Doldun mu yâ cehennem?” diye sorunca; “Var mı daha yâ Rabbi? Varsa daha, onu da at yâ Rabbi! Var mı daha?” diye cehennem cevap verecek.

Onun için muhterem kardeşlerim, bu hayat bir imtihandır! Kesin imtihan halindeyiz. Sakın bu dünya hayatının süsüne, zînetine, havasına, yediğimiz yemeklerin lezzetine aldanmayalım! Meyvaların tadına aldanmayalım!

Muhterem kardeşlerim, kesin olarak imtihandayız. Bu imtihanın sonunda, ahirette iki şey var: Ya suçlularla cehenneme düşer, ya da bahtiyarlarla cennete gider. Aman cenneti hiç unutmayalım, hiç unutmayalım, hiç unutmayalım; cennet için çalışalım! Aman cehennemi de hiç unutmayalım! Cehennem işte böyle...

Bir küçük tasvir bu, küçücük bir sahne... Ama az söz arif insana yeter. Yetmiş bin dizginle cehennem getiriliyor, her bir dizgini yetmiş bin melek tutuyor da, zor zabt ediyor... Böyle bir cehennem!

Cehennemden korkun! Cehenneme düşmemeğe gayret edin! Cenneti tanıyın, sevin ve cenneti kazanmak için ne yapmak gerekiyorsa yapalım, cennete girelim!

Rabbimiz bize yardım eylesin, tevfîkini refîk eylesin... Lütfuyla keremiyle bizi sevdiği amelleri işlemeğe muvaffak eylesin... Cehenneminden kurtarsın... Cehenneme düşmeden, *bi-gayri sebki azâbin ve ikàbin ve hisâb*, cennetlerine doğrudan doğruya girmeyi nasîb eylesin...

09. 01. 2001 - Thumba / **AVUSTRALYA**

37. GÜNAHLARI AFFETTİREN ŞEYLER

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesîren tayyiben mübareken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn… Emmâ ba'd:

a. Günahların Keffareti Olan Üç Şey

İbn-i Mâce Rh.A, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet eylemiş ki, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:[82]

كَفَّارَاتُ الْخَطَايَا : إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ ، وَإِعْمَالُ الْأَقْدَامِ
إِلَى الْمَسَاجِدِ ، وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ (ه. عن أبي هريرة)

RE. 339/16 (*Keffârâtül-hatâyâ: İsbâğu'l-vudùi ale'l-mekârih, ve i'mâlü'l-akdâmi ile'l-mesâcid, ve'ntizàru's-salâti ba'de's-salâh.*)

"Hatasız kul olmaz!" diyoruz ya, insanlar, müslümanlar çeşitli hatalar işliyor, günahlara düşüyor. Yapmaması lâzım ama yapıyor. Bunlar nasıl affolunacak? Bunların affedilmesi için ne yapmak lâzım? Onu bildiriyor bu hadis-i şerif.

Peygamber SAS Efendimiz, (*Keffârâtü'l-hatâyâ*) "Hataların kefaretleri şunlardır." diyor, üç şey sayıyor. Dikkatle dinleyelim:

1. (*İsbâğu'l-vudùi ale'l-mekârih*) "Hoşlanılmayacak, zor gelecek, nâhoş zamanlarda, kalkıp abdestini güzelce almak." Bu günahları sildirir.

Hoşlanılmayacak zamanlar nedir? Çok soğuktur. Şiddetli

---

[82] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.20, no:422; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.V, s.425, no:3263; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.412, no:8129; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.284, no:26029; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.160, no:2130; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.299, no:15534.

soğuktur, ayazdır. Elini suya değdirdiği zaman buz gibi oluyor, yıkarken titriyor, kıpkırmızı oluyor yüzü... Böyle olabilir.

Veyahut sabah namazına kalkacak, yataktan kalkmak zordur; uykuyu yenmek, nefsi yenmek zordur. Ama kalkıyor, abdestini alıyor.

İşte böyle hoşlanılmayacak şartlar altında, hoşlanılmayacak zamanlarda bile, ben ibadetimi yapayım diye insan abdest aldı mı, günahları dökülüyor. Güzelce abdest almak, günahlarına keffâret oluyor. Yâni soğuk da olsa, sıcak da olsa, Erzurum'da da olsa, Kars'ta da olsa, kar da yağıyor olsa, sıfırın altında soğuk da olsa, damın kenarından buzlar da sarkıyor olsa; veyahut daha başka zorlukların olduğu yerlerde abdest alıyor, abdesti güzelce alıyor. O zaman günahlar dökülür.

Yüzünü yıkarken; yüzündeki, gözündeki, ağzındaki, burnundaki günahları dökülür. Elini yıkarken, eliyle işlediği günahlar dökülür. Ayaklarını yıkarken; ayaklarıyla hatalı,

günahlı yerlere varıp günahlar işlemişse, onlar dökülür.

Abdest almak günahların affına bir sebeptir muhterem kardeşlerim; bir.

2. (*Ve i'mâlü'l-akdâmi ile'l-mesâcid.*) "Şu ayakları mescidlere yürüttürmek..." Biliyorsunuz abdest almak lâzım, namaz kılmak lâzım. İnsanoğlunun nefsi rahatını bozmak istemez ve abdest almak istemez. Nefsi yendin, abdesti aldın.

Namaz kılmak istemez. Namaz kılacaksın, bu sefer der ki:

"—Evinde kılıver! Evde kılıver işte namazını, tamam abdest aldın, kıl!" der.

Halbuki, camiye gidince yirmi yedi kat sevabı fazla... Camiye gittiği zaman attığı adımlarla günahlar affolacak, derecesi yükseltilecek. Allah derecesini yükseltecek, haseneler verecek, mükâfatlar verecek, afv u mağfiret edecek.

Camiye gitmekten alıkoymak ister. Ama insan:

"—Yok, benim camiye gitmem lâzım. Camiye gitmek Peygamber Efendimiz'in büyük tavsiyesi, ısrarlı tavsiyesi." deyip, kalkıp camiye gelirse; o da günahların affına sebep olur.

Her attığı adımda günahları affolur. Her attığı adımda derecesi yükselir. Her attığı adımda bir mükâfât alır.

Onun için şeytanı yeneceğiz, nefsi yeneceğiz, soğuk da olsa, zor da olsa, abdesti alacağız. Yine nefsimizi yeneceğiz, şeytanı yeneceğiz, namazı camide kılacağız. Cami, cemaat çok sevaplı. Onun için, camiye gitmeyi de adet edinin!

3. (*Ve'ntizàru's-salâti ba'de's-salâh*) Bir sevaplı iş daha var, camiye geldi, namazı kıldı, çıkacak. Çıkınca nereye gidecek?

"—Çıkacaksın da nereye gideceksin kardeşim?"

"—Kahveye gideceğim, oturacağım!"

Veyahut;

"—Eve gideceğim, oturacağım, yatacağım..."

Eğer camiden çıkmazsa, o namazdan öteki namaza kadar beklerse, bir vakitten öteki vakte kadar bekler de, o namazı da kılarsa... Meselâ; öğle namazını kıldı, ikindiye kadar bekliyor...

Meselâ; ikindiyi kıldı, akşama kadar bekliyor... Meselâ; akşamı kıldı, yatsıya kadar bekliyor...

Bunları hacca gidenler hacda çok yapıyorlar.

"—Otele tekrar tekrar gidip ne yapayım?" diyor, Harem-i Şerif'e girince kaç namaz bekliyor, çok sevap kazanıyor. Hem de oranın sevabı çok yüksek. Burada da öyle yapıvermek lâzım!

Camiye gitti mi, öteki namaza kadar beklemek, günahların çok çok affedilmesinin bir sebebi oluyor.

Bizim rahmetu'llâhi aleyh, mübarek hocalarımızdan meselâ Hasib Efendi, evi Mahmutpaşa'da, iş yeri, yâni camisi Şehzâdebaşı'nda [Damat İbrahim Paşa Camii]... Sabah namazına gelirmiş mübarek, camiye otururmuş; yatsı namazını kıldıktan sonra, camiden kalkar evine gidermiş. Ne kadar sevap var, ne kadar sevap var...

Tabii onun camide ayrıca çektiği tesbihler, kıldırdığı namazlar,

verdiği vaazlar, okuttuğu çocuklar... Daha nice sevaplar kazanıyor.

Onun için camileri sevin, camiler ikinci adresiniz olsun! Camiler ikinci eviniz olsun! Camiden hemen kaçmaya bakmayın, camide mümkünse durmaya bakın! "Acaba çıkmasam da dursam, olur mu?" diye düşünün, olursa duruverin!

"—Bir cüz Kur'an okuyuvereyim, şu namaz borcumu bitirivereyim, hatmimi tamamlayıvereyim, tesbihimi çekivereyim..." diye böyle camide durursanız, sevap çok oluyor.

b. Takvâ, Akıl ve Güzel Huy

Hadis-i şeriflerin ikincisi:[83]

كَرَمُ الرَّجُلِ تَقْوَاهُ، وَمُرُوءَتُهُ عَقْلُهُ، وَحَسَبُهُ خُلُقُهُ

(العسكري عن أبي هريرة)

RE. 339/9 (*Keremü'r-raculi takvâhu, ve mürûetühû akluhû, ve hasebühû hulükuhû.*) Ebû Hüreyre RA'dan rivayet olunmuş.

(*Keremü'l-mer'i dînühû*) diye başlayan şekli de var:[84]

كَرَمُ الْمَرْءِ دِينُهُ، وَمُرُوءَتُهُ عَقْلُهُ، وَحَسَبُهُ خُلُقُهُ (حم. ع.

---

83 Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.5, no:6686; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.126; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.92, no:5648; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.295, no:15524.

84 Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.365, no:8759; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.232, no:483; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.212, no:425; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.303, no:214; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.160, no:4657; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.136, no:13555; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.435, no:2962; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.143, no:190; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.17, no:1; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.311; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XV, s.245, no:3774; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.379, no:7035; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.296, no:15525.

حب. عد. ك. ق. و البغوي ، و العسكري ، والخرائطي

عن أبي هريرة)

RE. 339/8 (*Keremü'l-mer'i dînühû ve mürûetühû akluhû ve hasebühû hulükuhû.*) Bunun râvisi de yine Ebû Hüreyre. Ahmed ibn-i Hanbel, İbn-i Abdilber, İbn-i Hibban, Hakîm, Beyhakî, Begavî rivayet etmişler. Şimdi bunu açıklayalım:

1. (*Keremü'l-mer'i*) veyahut (*Keremü'r-raculi*) *Kerem* ne demek? Bir kişinin asâleti demek, soyluluğu demek, değerliliği demek, kıymetliliği demek. Kişinin kıymeti ne imiş, bir rivayete göre (*takvâhu*); takvâsı varsa, müttakî kulsa, Allah'tan korkuyorsa, dindarsa, dindarlığında da ciddî ve titizse; tamam, en asil kimse odur. İsterse köle olsun...

Bakın dikkat edin, Avrupalılara göre asaletin şartı, asil bir aileden gelmektir. Yüksek bir insan olmanın şartı başka türlüdür. İslâm'da yüksek insan olmanın şartı dindarlıktır, takvâdır. İsterse köle olsun... Köle, daha satın da alınmamış, âzâd da edilmemiş, bir adamın kölesi. Hizmetçi yâni, hizmetçiden de aşağı, hürriyeti de yok. Çünkü hizmetçi hizmeti bittiği zaman, çıkar evine gider. Ama onun o hakkı da yok... Ama eğer dindarsa, takvâ ehliyse; o adam işte kıymetli adam, yüksek insan.

Onun için dindarlığa, müttakî olmaya çok dikkat edelim!

2. (*Ve murûetühû akluhû*) *Mürûet*, biz *mürüvvet* diyoruz, yâni hemzeyi vava kalbedip şeddeli okuyoruz. *Mürûet,* aslında erkeklik demek, erlik, mertlik demek. "Kişinin mertliği de, er kişi oluşu, kahraman kişi oluşu da, aklındandır." Akıllı uslu, vakur düşünceli, böyle düşüne taşına iş yapan bir kimse ise; tamam, o adam mert kişidir, kahraman kişidir, mürüvvetli kişidir.

3. (*Ve hasebühû hulükuhû*) "Hasebi de, yâni hatırı sayılır, itibarlı kişi olması da nedendir, asıl sebep nedir? Güzel huylu olmasındandır." İslâm'a göre bir insan güzel huyluysa, haseblidir. Kötü huyluysa; isterse ağa olsun, isterse yüksek makamlı bir kimse olsun, kıymeti yoktur. İsterse padişah olsun, vezir olsun,

kıymeti yoktur kötü huyluysa... İyi huyluysa, işte kıymetli insan odur.

Bu üç şeyi elde etmeye çalışalım! Takvâyı elde etmeye çalışalım; bir... Akıl dediğimiz, düşünme kabiliyetimiz, yâni düşüne taşına hareket etmek, ağırbaşlı hareket etmek; iki... Bir de güzel huylu olmak; üç... Bunlara dikkat edelim! İslâm'a göre bir insanın kıymeti bundandır. Güzel huylu olmaktandır, dindar olmaktandır, düşüne taşına iş yapan, akıllı uslu insan olmasındandır. Bunları elde etmeye çalışalım!

c. Kur'an ve Sünnetin Ayrılmazlığı

Üçüncü hadis-i şerif:[85]

كِتَابُ اللهِ وسُنَّتِي لَنْ يَتَفَرَّقَا ، حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضِ

(ابو نصر عن ابي هريرة)

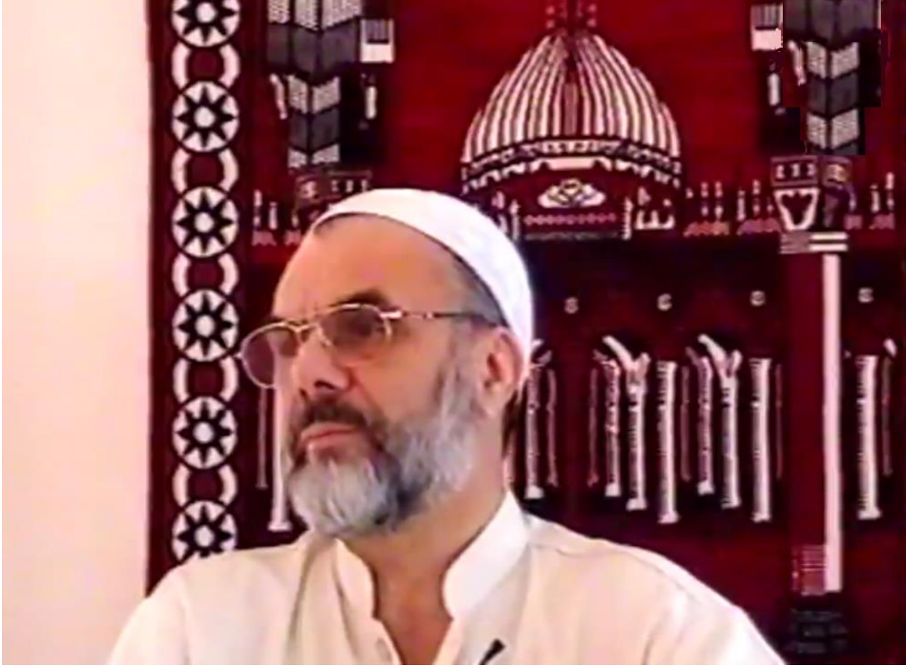
RE. 339/5 (*Kitâbu'llàhi ve sünnetî len yeteferrakà, hattâ yeridâ aleyye'l-havd.*)

Ebû Hüreyre RA'dan Ebü'n-Nasr Rh.A rivayet etmiş. Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:

"Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim; bir... Ve benim sünnetim; iki... Kur'an-ı Kerim ve sünnet-i seniyye, (*len yeteferrakà*) birbirlerinden ayrılmayacaklar. Ne zamana kadar? Kıyamete kadar. (*Hattâ yeridâ aleyye'l-havd.*) Havz-ı Kevser'in başında, Peygamber Efendimiz'in yanına gidinceye kadar ayrılmayacak, ikisi bir arada olacak."

Bundan ne çıkıyor: Hem Kur'an'a sarılacağız, Kur'an okuyacağız; hem de sünnet-i seniyyeye sarılacağız, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılacağız. Çünkü Kur'an'ın da, dinin de bütün açıklamaları, bu sünnet-i seniyye-i nebeviyye hazinesinde...

[85] *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.187, no:955; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.289, no:15504.

Hazine bu, mücevher hazinesi… Hem de bir sandık değil, vadiler dolusu hazine.

Onun için, Kur'an-ı Kerim'i çok okuyacağız, mealini okuyacağız, tefsirini, açıklamasını okuyacağız... Hadis-i şerifleri okuyacağız, ezberleyeceğiz. Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymaya çok dikkat edeceğiz!

Yarın hadis yarışması yapacağız inşallah kırda... Kırda bile sevap kazanmaya çalışacağız. Gezmeye gittiğimiz zaman, orada hadis yarışması olacak.

Bir de bu devirde öyle insanlar çıkıyor ki, bizim Türkiye'de çok. Çok bollaştı böyle... Avrupa'da da var. Onların propagandaları, telkinleri altına düşmüş, onlardan etkilenmiş olan insanlar var. Her İslâm ülkesinde batı tesiri altında kalmış insanlar var... Diyorlar ki:

"—Canım Allah'ın kitabı bize yeter, sünnete ne lüzum var?"

Ne oluyor? Sünnetten niye kaçmak istiyorlar? Çünkü sünnet,

sımsıkı İslâm'a bağlıyor, kaçamak noktası bırakmıyor. Kur'an-ı Kerim öz olarak söylediği için, "Kur'an-ı Kerim'de yok bu!" diyecekler. Yok ama, hadis-i şerifte var. Peygamber Efendimiz böyle yapmayın demiş. Kaçmak istiyorlar.

Onun için, "Kur'an-ı Kerim'e sarılalım!" diyorlar ama, onlara deyin ki siz:

"—Tamam Kur'an-ı Kerim'e sarıldık, hadis-i şerifi de istemiyorsunuz. Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teàlâ Hazretleri:

وَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ (المزمل:٢٠)

(*Ve akîmüs-salâte ve âtüz-zekâte*) 'Namaz kılın, zekâtı da verin!' buyuruyor. (Müzzemmil, 73/20)

Namazı nasıl kılacağız? Gel bakalım, namazı nasıl kılalım?

Ey sünneti inkâr eden, batı tesiri altında kalmış yamuk kafalı, yarım taraflı, bir tarafı var, bir tarafı yok müslüman! Gel bakalım, namazı nasıl kılacağız?

Namazda "*Allàhu ekber*" diye böyle el kaldırılacağını, elin böyle bağlanacağını, *Sübhàneke* okunacağını, *Fâtiha* okuyacağını; rükûde (*Sübhàne rabbiyel-azîm*) denileceğini, secdede (*Sübhàne rabbiyel-a'lâ*) denileceğini; tahiyyatı, oturduğun zaman tahiyyat okumayı, salât ü selâm getirmeyi; hiç birisini yazmıyor Kur'an-ı Kerim... Bütün bu bilgileri nereden alıyoruz? Peygamber Efendimiz'in sünnetinden.

Demek ki, sünnet-i seniyye olmasaydı biz namazı kılamazdık. Çünkü, nasıl kılacağımızı bilemezdik.

Zekât... Zekât nasıl verilecek? Uzun teferruatı hadis-i şerifte. Hadis-i şerif olmasaydı, —kabul etmeyeceğiz ya bu adamların dediğine göre, öyle istiyorlar, kabul etmeyelim diye istiyorlar— o zaman zekâtın nasıl verileceğini kimse bilemezdi... Haccı nasıl yapacağını kimse bilemezdi muhterem kardeşlerim! Onun için, sakın inanmayın.

Bir de diyorlar ki:
"—Hadislerin hepsi sahih mi bakalım?"
Çoğu sahih... Sahih olmayanlarını alimlerimiz ayırmışlar zâten. Bunlar çürük demişler, bunlara inanmayın demişler. Ama inanılacak olanları da, bunlar sağlam diye belirtmişler.
Diyorlar ki:
"—İşte hadis-i şerifler çok..."
Bre insafsız, yirmi üç sene Peygamber SAS Efendimiz'in etrafında ashab-ı kiramı, yüzüne aşık aşık, hayran hayran baktılar, ağzının içine baktılar, söylediği her sözü can kulağıyla dinlediler. Yirmi üç sene... Yirmi üç senede Peygamber Efendimiz onlara neler öğretti! Bak biz burada bir hafta olmadı, bir haftadır duruyoruz burada; bir haftada ne bilgiler kazandık el-hamdü lillâh... Yirmi üç sene Peygamber Efendimiz etrafındakilere, ailesine, hanımlarına, çocuklarına, sabah, öğlen, ikindi, akşam, yatsı, gece, gündüz, seferde, hazerde neler neler söyledi… Az bile tesbit edilmiştir.
Hadis-i şerifler çok diyorlar. Yâni nereden itiraz edeceklerini, nereden yıkmağa çalışacaklarını düşünüp duruyorlar. Böyle etrafında dolanıp duruyorlar.
Kur'an-ı Kerim hakkında:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (الهجر:٩)

(*İnnâ nahnu nezzelne'z-zikra ve innâ lehû lehafizûn.*) "Kur'an'ı biz indirdik, biz koruyacağız!" (Hicr, 15/9) diyor Allah.
Kimse Kur'an'ın kılına dokunamaz. Evet konuşur ama, it ürür, kervan yürür. Konuşur ama, Kur'an-ı Kerim kıyamete kadar duracak.
Bu hadis-i şeriften neyi anlıyoruz? Peygamber Efendimiz'in sünneti de ondan ayrılmayacak, o da duracak. El-hamdü lillâh sünnet de duracak. İtiraz edenlerin havlamalarına, ulumalarına aldırmadan takvâ kervanı, sünnet-i seniyyeye bağlı sağlam müslümanlık kıyamete kadar devam edecek. Dâimâ Kur'an ve

sünnet yolunda, Allah'ın sevdiği yolda yürüyen insanlar mevcut olacak. Şaşıran, ayrılan ayrılır.

مَنْ شَذَّ ، شَذَّ فِي النَّارِ (ك. والحكيم ، وابن جرير عن ابن عمر ؛
ك. عن ابن عباس)

RE: 484/3 (*Men şezze, şezze fi'n-nâr*)[86] "Kim toplumdan, topluluktan ayrılırsa, cehenneme doğru ayrılır."

Ama bir topluluk, fırka-i nâciye sırat-ı müstakimde, dosdoğru yolda yürüyecek ve cennete gidecek. Allah bizi onlardan eylesin...

Kur'an-ı Kerim'den ve Peygamber Efendimiz'in sünnetinden kıl kadar ayrılmayalım! Her işimizi Peygamber Efendimiz'in sünnetine göre yapalım.

Allah hepinizden râzı olsun...

d. Dua

Bir adet yetmiş bin kelime-i tevhid çekilmiş, Allah kabul etsin... İki adet de bin bir ihlâs-ı şerif çekilmiş, Allah kabul eylesin... Vefat eden Gülsüm kızı Fikriye Teyzemiz için... Buyurun, onun duasını yapalım:

Subhàne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü li'llâh, el-hamdü li'llâh, el-hamdü li'llâh...

Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîh...Ve's-selâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîn. Emmâ ba'dü.

Yâ rabbenâ, yâ rabbenâ, yâ rabbenâ! Yâ mücibe'd-deavât, yâ kàdıe'l-hâcât, yâ mu'tıye'l-mes'ulât! Yâ ekreme'l-ekremîn, yâ erhame'r-râhimîn!

---

[86] Tirmizî, Sünen, c.VIII, s.71, no:2039; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.199, no:391; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.258, no:8116; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.206, no:1030; *Keşfü'l-Hafâ, c.I,* s.333, no:1074; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVII, s.43, no:17515.

Yâ Rabbi, yapmış olduğumuz cümle hayrât-ü hasenâtımızı, bu kardeşlerimiz tarafından okunmuş olan yetmiş bin kelime-i tevhidi, iki adet bin bir tanelik ihlâs-ı şerifleri ve diğer dualarımızı, hayırlarımızı, sûrelerimizi, Kur'anlarımızı, ayetlerimizi, ibadet ve taatlerimizi kabul eyle...

Bizi rahmetine nâil eyle... Rahmetin deryâsına gark eyle... İçimizi dışımızı pâk eyle... Dünya ve ahiretimizi mes'ud eyle yâ Rabbi... İki cihanda bizleri aziz ve bahtiyar eyle yâ Rabbi...

Bunları bugün kabrine tevdî ettiğimiz sevgili mübarek teyzemiz merhume Fikriye Teyze için okumuşlar kardeşlerimiz, Allah-u Teàlâ Hazretleri cümle geçmişlerimizle beraber, okuyanların geçmişleriyle beraber, burada el açıp bu duaya katılan kardeşlerimizin geçmişleriyle beraber ona da, anasına da, geçmişlerine de lütfuyla muamele eylesin... Kabrini pûrnûr eylesin... Ruhunu şâd eylesin... Kabrini genişletsin... Cennet bahçesi eylesin... Kabir istirahatini yevmen feyevmen müzdâd eylesin... Ona ve bize ve geçmişlerimize rahmetiyle muamele eylesin...

Biz yaşayan mü'min kullarına sevdiği kul olmayı nasip eylesin... Hayırlı uzun ömürlerle muammer eylesin cümlemizi... Bu ömürlerimizi sürerken de ibadet ve tâat ederek, İslâm'a güzel hizmetler eyleyerek, müslümanlara faideli işler yaparak Cenâb-ı Hakk'ın rızasına uygun ömür sürmeyi bizlere ve çoluk çocuğumuza ve sevdiklerimize Mevlâm nasip eylesin...

Tevfikini bize yâr ve refik eylesin... Her zaman Kur'an-ı Kerim yolunda, Peygamber Efendimiz'in sünneti yolunda yürümeyi nasip eylesin... Son nefesimizde cümlemize hayırlı bir yoldayken, hayırlı bir iş yaparken sevdiği bir kul halindeyken ve gözümüzdeki perdeler kaldırılıp da, bak gideceğin cennetteki yerlerin şuraları, şu köşkler diye cennetteki yerlerimizi Mevlâmız göstere göstere ve buyrun biz de aşk ile şevk ile beraber söyleyelim: *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlühü* diye diye, şu can emânetimizi vermeyi Allah cümlemize nasip eylesin...

Kabirlerimizi cennet bahçesi eylesin... Ve kabirden kalktığımız

zaman bizi böylece geçmişlerimizle, sevdiklerimizle, evlatlarımızla, torunlarımızla beraber Peygamber SAS Efendimiz'in Livâü'l-Hamd'i altında peygamberlerle, sıddîklerle, şehidlerle, salihlerle beraber haşreylesin...

Havz-ı Kevserinden doya doya içmeyi nasib eylesin... Arş-ı A'lâsının gölgesinde gölgelendirsin... Hesabımızı âsân eylesin... Hatta *bi-gayrı sebki azâbin ve ikàbin, dühûlü evvelîn* ile cennât-i âliyâtına cümlemizi dâhil eylesin... Habib-i Edîbine komşu eylesin...

Hayat ve ölüm hadisesi dolayısıyla birbirimizden ayrılmış oluyoruz, ailenin fertleri olarak. Aramızdan bazıları ayrılıyor ahirete göçüyor, bazıları bu dünyada kalıyor. Cenâb-ı Hak cümlemizi cennete buluştursun... Sevdiklerimizle beraber eylesin... Ebedî saadete nail eylesin...

(*Selâmün kavlen min rabbin rahîm*) diye Yâsin Sûresi'nde okuduğumuz, sevdiği kullarına Allah-u Teàlâ Hazretleri cennette selâm verecek, o selâma mazhar olmayı nasip eylesin...

Ayın on dördünü seyrettiğimiz gibi Cemâlullah'ı seyretmeyi nasib eylesin... Rıdvân-ı Ekberine cümlemizi nail eylesin...

Şu mübarek cuma gecesi hürmetine, İsm-i A'zamı hürmetine, Nebiyy-i Ekremi hürmetine, okunan kelime-i tevhidler, ihlâs-ı şerifler hürmetine, *ve bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah!*

11 Ocak 2001 - AVUSTRALYA

38. ÖLÜM EN BÜYÜK VAİZ!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve üsvetine'l-haseneti muhammedini'l-mustafâ... Emmâ ba'd.

a. Her Nefis Ölümü Tadacaktır

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Hepiniz duymuşsunuzdur; bu çalışmamıza katılan kardeşlerimizden iki tanesinin annesi, kendisi, "Ben ille bu aile eğitim toplantısına katılmak istiyorum!" diye, buraya gelmeyi özellikle isteyen Fikriye Çiftçi Teyze, ahirete irtihal eyledi, vefat eyledi. Allah ruhunu şâd eylesin... Cümle geçmişlerimizle beraber ona da rahmeylesin... Rahmetine mazhar eylesin... Lütfuyla, keremiyle muamele eylesin... Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin...

Muhterem kardeşlerim! Her ölüm, yaşayanlar için birer vaazdır. Her ölüm, yaşayanlar için bir ibret kaynağıdır. Hazret-i Ömer RA, evrakı mühürlediği yüzüğünün üstüne:[87]

---

[87] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.353, no:10556; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.302, no:1410; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Yakîn*, c.I, s.117, no:31; İbn-i Asâkir, *Ta'ziyetü'l-Müslim*, c.I, s.50, no:63; Ammâr ibn-i Yâsir RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.217; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IIIL, s.194; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.37, no:148; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîàb*, c.I, s.354; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXI, s.323; İbn-i Hacer, *Tehzîbü'l-Tehzîb*, c.VII, s.386; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XLIV, s.260.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.804, no:35818; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.928, no:1933.

كَفٰى بِالْمَوْتِ وَاعِظًا يَا عُمَرُ !

(*Kefâ bi'l-mevti vâizan yâ umer!*) diye yazdırmış. “Ey Ömer, ölüm sana vaiz olarak yeter! Başka ne vaaz istiyorsun, ne nasihat istiyorsun, ölüm sana yeter!” mânâsına. Yazdığı mektubu, resmî evrakı onunla mühürlüyor. Her mühürlediği zaman da, o yazıyı görüyor.

Kur'an-ı Kerim'de Cenâb-ı Hak çok ayet-i kerimelerde açıklıyor. Ben bir tanesini okuyayım size teberrüken, sohbetimiz kelâmullâhla müzeyyen olsun diye, *bismillâhir-rahmânir-rahim:*

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ، وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ، وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

(الانبياء:٣٥)

(*Küllü nefsin zâikatü'l-mevt, ve neblüveküm bi'ş-şerri ve'l-hayri fitneten ve ileynâ türceùn*) [Her can ölümü tadacaktır. Bir deneme olarak sizi hayırla da, şerle de imtihan ederiz. Ve siz ancak bize döndürüleceksiniz.] (Enbiya: 35) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

Herkesin bildiği ama unuttuğu, çok açık bir hakikat olmasına rağmen aklına çok az getirdiği bir hakikat ki; her nefis ölümü tadacaktır. Hayat sahibi, can sahibi olan herkes ölecek... Ölümden müstesna insan yok.

Cenâb-ı Hak hayatı boyunca insanları hayırlarla, şerlerle karşılaştırıp imtihan ediyor. Bazen hayırla karşılaştırıyor Cenâb-ı Hak; "Bakalım hayırla karşılaştığı zaman, zengin olduğu zaman, rahat olduğu zaman, nimete erdiği zaman bu kulum ne yapacak?" diye öyle imtihan ediyor. Bazen de üzüntüyle, şerle, zararla, hasarla karşılaştırıp öyle imtihan ediyor.

O halde bir kere hepimiz üzgünüz ama, muhakkak ki Fikriye Teyzemiz'in yakınları daha üzgündür. Onlara bu üzücü ayrılık hadisesinin bir imtihan olduğunu, bu ayet-i kerime hatırlatıyor. Sabrederlerse, Allah mükâfat verir. (*Fesabrun cemîl*) Güzel bir sabır Allah nasib etsin...

Allah'ın takdiridir, mutlaka olacak bir olay... Hepimizin başına sırayla, birer birer gelecek olan bir hadise... Allah sabredip ecr-i kesir kazanmayı, çok sevap kazanmayı nasib etsin... Onlara ömr-ü tavîl, uzun ömürler ihsân eylesin...

Çünkü, çok yaşamanın çok faydaları vardır mü'mine... A'mâl-i saliha, ibadât ü taat eyledikçe sevap kazanmaya devam eder. O bakımdan hepinize hayırlı, verimli, ibadetli, sevaplı uzun ömürler dilerim... Mutlu, bahtiyar, uzun ömürlerle yaşamanızı, İslâm'a çok güzel hizmetler eylemenizi tavsiye ederim, temennî ederim...

Bunun esbâbına sarılmanızı rica ederim. Vücudunuzu, ciğerinizi, kalbinizi, emanetlerinizi iyi korumanızı tavsiye ederim. Kendinize iyi bakmanızı tavsiye ederim. Çünkü bir mü'minin vefatıyla boşalan gediği doldurmak çok zordur. İslâm'ın surunda çok büyük delik açılır. Hele mü'min, âlim, fazıl bir kimse ise,

doldurulması çok zor olur yerini...

O bakımdan vücutlarınıza ihtimam edin! Sağlıklarınıza, sıhhatlerinize dikkat edin! Kendinizi koruyun! Doktorlara danışın, onların nasihatlerini dinleyin! Allah sizlere uzun ömür versin... Bu uzun ömrü de rızasına uygun geçirmeyi nasip etsin... Arkanızda çok eserler bırakmayı, sevap kaynakları bırakmanızı nasib eylesin...

b. Amel Defteri Kapanmayan Kimseler

Peygamberimiz SAS Hazretleri bildirmiştir ki:[88]

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ، إِلاَّ مِنْ ثَلاَثٍ: صَدَقَةٌ جَارِيَةٌ، وَعِلْمٌ يُنْتَفَعُ بِهِ، وَوَلَدٌ صَالِحٌ يَدْعُو لَهُ (م. د. ت. عن أبي هريرة)

(*İzâ mâte'l-insânü*) "Bir insan öldüğü zaman, (*inkataa amelühû*) amel defteri kapanır, işi biter, melekler artık yazmaz ama, (*illâ min selâsin*) üç kişi müstesna:

1. (*Sadakatün câriyetün*) "Arkasında sadaka-i cariye bırakanın defteri kapanmaz." Sadaka-i cariye ne demek? Sevabı, istifadesi devam eden bir hayır eseri demek.

Meselâ, çeşme bir sadaka-i cariyedir. Çünkü suyu aktıkça suyundan içilir, kanılır, faydalanılır. Çeşmeyi yapan sevap

---

88 Müslim, *Sahîh*, c.VIII, s.405, no:3084; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.76, no:2494; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.243, no:1297; Neseî, *Sünen*, c.XI, s.424, no:3541; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.372, no:8831; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.286, no:3016; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.343, no:6457; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.109, no:6478; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.247, no:3447; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.126; İbn-i Huzeyme, Sahîh, c.IV, s.122, no:2494; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.495, no:5824; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.283, no:1109; Taberânî, *Dua*, c.I, s.375, no:1250-1253; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LI, s.113; İbn-i Hibbân, *es-Sıkàt*, c.I, s.9; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.952, no:43655; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.99, no:277; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.66, no:2783.

kazanmaya devam eder. Câri, cereyan ediyor sevap... Mektep yaptırmıştır, cami yaptırmıştır mübarek, vefat eden kişi. Onun içinde namaz kılındıkça, ona sevap yazılmaya devam eder.

Kitap yazmıştır; kitabı okundukça o vefat etmiş olan müellife sevap yazılmaya devam olunur. Talebe yetiştirmiştir; talebesi faaliyet gösterdikçe, hocasına sevap yazılmaya devam eder. Kur'an öğretmiştir; Kur'an öğrettiği kimse Kur'an okudukça, Kur'an'ı öğreten vefat etmiş kimseye, merhuma sevap yazılır durur.

2. (*Ev ilmün yüntefau bihî*) "İstifade edilen bir ilim kaynağı, kitabı, eseri bırakmışsa onun da sevabı devam eder."

Kitap okundukça müellife sevap yazılır. Talebe yetiştirmişse, talebesi hoca olmuşsa, o öğrettikçe, onun hocasına sevap yazılır.

3. (*Ev veledün sàlihun yed'ù lehû*) "Arkasından dua edecek hayırlı evlat bırakan kimse..."

O salih evlat dua ettikçe, merhum sevap kazanır. O kabirde olduğu halde defterine sevaplar yazılır, durur." diye bildiriyor Peygamber Efendimiz.

Öyle acayip şey olacak ki, kabre gömüldüğü zaman çok günahları olan bazı kimseler, kabrinden günahsız kalkacaklar. Halbuki günahlarla, günahlı olarak kabre gömülmüşlerdir. Günahsız kalkacak, çünkü arkasından böyle kendisine sevap gönderen kimseler sevapları göndermişler, göndermişler... Sevaplar kazanılmış, günahlar silinmiş, günahsız kalkıyor. (*Vel-ba'sü ba'del-mevti hakkun*) Kıyamet koptuğu zaman kabirden günahsız kalkar.

Bunlardan çıkan sonuçların bazıları şöyledir: Bir, salih evlat yetiştirmeye çok dikkat etmeliyiz. Evlatlarımızın namazlı, niyazlı, dualı, hayırlı insanlar olması için çok düşünmeli, çok çareler aramalı, çok yatırımlar yapmalıyız! Muhterem kardeşlerim kesenin ağzını açmalıyız. Allah rızası için para harcamalıyız.

Hayırlı evlat yetiştirmek insanın hem dünya sermayesidir, hem de ahiret sermayesidir. Dünya sermayesidir, çünkü

ihtiyarlığında bakar. Ahiret sermayesidir, çünkü vefatından sonra sevap gönderir. Hayırlı evlat yetiştirmeye çok gayret edin!

Bir de hal-i hayatınızda, kendi öz malınız ve mülkünüzle hayır yapın kardeşlerim! Hayır yapmaya koşun! Hayır yapın da, sizin caminiz olsun da, sizin köprünüz, çeşmeniz olsun da, sizin tesisiniz olsun da, o hizmet gördükçe size sevap gelsin muhterem kardeşlerim!

Bu da ahiret yatırımıdır. Dünyada para kazanmak için, kârlı yerlere yatırım yapıyor ya insanlar... Hatta bankanın vereceği %2, %5 faize tenezzül edip de, parayı oraya yatırıp kendisini tehlikeye atıyor ya mü'min olduğu halde, faiz yemek doğru olmadığı halde... En büyük yatırım ahiret yatırımıdır. Ahirete yarayacak, ahirette kendisine fayda getirecek yatırımdır.

Çıkan sonuçlardan bir tanesi: Vefat edenin arkada kalan evlâtlarının sàlih kimseler olmaları, ibadet ve tâatle ömür geçirmeleri merhuma fayda sağlar. Onun için anasını, babasını, ahirete göçen yakınını seven kimse, aklı varsa kendisi sàlih kimse olsun! Meselâ; namaz kılmıyorsa namaza başlasın! Meselâ, Kur'an'ı az okuyorsa çok okusun! Meselâ, hayrat-ü hasenatı çok yapsın ki, o vefat eden kimseye en büyük hayır budur.

Onlar, ahirete göçenler dünyada olanlara boynu bükük şekilde bakar dururlar, onlardan medet umarlar. "Bu bizi hatırlar da bizim için hayır yapar mı, bize sevap gönderir mi?" diye bakar dururlar.

c. Hayırları Yapmakta Yarışın!

Osmanlı şairlerinden birisi diyor ki:

Bir düş gibidir hakkà ki mânâda bu àlem,
Kim göz yumup açınca zamanı güzar eyler.

Bu hayat muhterem kardeşlerim, çok hızlı geçer. Bir de bakarsınız ki ihtiyarlayıvermişsiniz. Halbuki, kendinizin çocukluk

zamanı daha hemen dün gibi yakındır. Bir de bakarsınız ki vefatınız gelivermiş. Azrail AS karşınıza gelmiş de, "Ver bakalım emâneti!" diyor. Rüya gibidir bu dünya... Çok yaşayanlara sorduğunuz zaman, çok yaşadık diyemiyorlar; "Hayatın nasıl geçtiğini anlayamadık!" diyorlar. "Birden bire ihtiyarlayıverdik." diyorlar. "Rüzgar gibi geçti." diyorlar.

Hakîkaten öyledir. Ama insan bu olayı kavrayamıyor, çözemiyor. Onun için hayatın rüzgar gibi geçtiğini, bir düş gibi olduğunu, bir göz yumup açınca biteceğini düşünerek, hayırlı amellere koşturun:[89]

بَادِرُوا بِالأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ قَبْلَ أَنْ تُشْغَلُوا (ه. عن جابر)

(*Bâdirû bi'l-a'malis-sàlihah, kable en tüşgalû.*) "Meşguliyetten

[89] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.381, no:1071; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

önce salih amellere koşturun. Aklınız varsa, irfanınız varsa, ki var muhakkak; imanınız varsa, ki var; hayırlı işler yapmaya hırslı olun! Hayırları yapmakta yarışın!"

Lütfen hayırlarınızı tehir etmeyin. Hayırların tehiri şeytanın oyunudur. Yapılacak hayrın bugün yapılmayıp da yarına bırakılması, şeytanın kazancıdır. Şeytan hayrı yaptırmamak için, bir çare olarak tehir ettirir. "Şimdi yapma, tamam yarın sabah yaparsın!" der. O arada da unutturur.

Şeytanın bu oyununa *tesvîf* derler. "Sonra yapacağım, sonra yaparım, yarın yaparım, ileride yaparım..." sözü, fikri, düşüncesi, hayrı o anda yapmayı engelleyen o düşünce şeytandandır. Hayrı çabuk yapmak lâzım, hemen yapmak lâzım!

d. Tevbeyi Çabuk Yapın!

Sonra *tevbe* ki, tevbenin hakîkî mânâsı Cenâb-ı Hakk'a dönmek demektir. Yoksa, ağzıyla "Tevbe yâ Rabbi!" demek değildir. Çünkü Hazret-i Ali (*Radıya'llàhu anh ve kerrema'llàhu vecheh*) Kûfe Camii'ne girdiği zaman, birisinin "Tevbe yâ Rabbi, tevbe yâ Rabbi! *Estağfiru'llahe'l-azîm ve etûbü ileyh...*" dediğini gördü. O kimseye dedi ki:

"—Ey filânca! Böyle dil ile 'Tevbe yâ Rabbi' demek, yalancıların tevbesidir." dedi.

Nasıl olacak tevbe o zaman? Hâl ile olacak, fiilen olacak... Kavl ile değil, söz ile değil, fiilen olacak... Hemen olacak, hàli değişecek. Yâni kötü hâlini hayra döndürecek, şeytânî hâlini Rahmânî tarafa döndürecek. Günahlı gidişini, cehenneme doğru hızlı gidişini cennete doğru çevirecek. Dönüş bu... Yoksa lâf değil.

Tevbe lâf değil iştir. Onun için tevbeyi çabuk yapın! Yâni Cenâb-ı Hakk'ın yoluna girişinizi, ihlâslı girişinizi; hataları, günahları bırakıp da iyi bir kul olma işinizi çok çabuk yapın! Tevbeyi tehir etmeyin!

عجلوا بالتوبة قبل الموت

(*Accilû bi't-tevbeti kablel'-mevt*) "Ölüm gelivermezden önce, Cenâb-ı Hakk'a dönüşünüzü lafta bırakmadan, fiilen çabuk yapın!" Çabuk yapın, iyi bir kul olun... Günahları kapatın, hatalı yerlerden, yönlerden uzaklaşın, Cenâb-ı Hakk'ın yoluna dönün muhterem kardeşlerim!

İki gün önce, bu hacı teyzeyle konuştuk biz şurada. Hal hatır sorduk, dua istedi. vs. İki gün önce konuştuk. *İnnâ lillâh, ve innâ ileyhi râciùn…*

Eùzü bi'llâhi mineş-şeytànir-racîm, bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahim. Kul huva'llàhu ehad. Allàhu's-samed. Lem yelid ve lem yûled. Ve lem yekün lehû küfüven ehad... Allàhu ekber.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm. Kul huva'llàhu ehad. Allàhu's-samed. Lem yelid ve lem yûled. Ve lem yekün lehû küfüven ehad...
Allàhu ekber.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm. Kul huva'llàhu ehad. Allàhu's-samed. Lem yelid ve lem yûled. Ve lem yekün lehû küfüven ehad...
Allàhu ekber. Lâ ilâhe illa'llàhu vallàhu ekber. Allàhu ekber, ve lillâhi'l-hamd...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm. Kul eùzü birabbi'l-felak. Min şerri mâ halak. Ve min şerri ğàsikın izâ vekab. Ve min şerri'n-neffâsâti fi'l-ukad. Ve min şerri hàsidin izâ hased.
Allàhu ekber. Lâ ilâhe illa'llàhu va'llàhu ekber. Allàhu ekber, ve li'llâhi'l-hamd.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm. Kul eùzü birabbin-nâs. Meliki'n-nâs. İlâhi'n-nâs. Min şerri'l-vesvâsi'l-hannâs. Ellezî yüvesvisü fî sudûri'n-nâs. Mine'l-cinneti ve'n-nâs.
Allàhu ekber. Lâ ilâhe illallàhu vallàhu ekber. Allàhu ekber, ve li'llâhi'l-hamd.

[*Fâtiha* ve *Elif lâm mîm* okundu.]

e. Hatim Duası

Âmîn... Sübhàne rabbiye'l-alliyyi'l-a'le'l-vehhâb.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, nahmeduhû bi-cemîi mahàmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkıhî eşrefi'l-mürselîne ve şefîi'l-müznibîn muhammedini'l-mustafâ, ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'dü feyâ rabbenâ! Yâ rabbenâ! Yâ rabbenâ!. Yâ mücîbe'd-deavât, yâ kàdıye'l-hâcât! Yâ ekreme'l-ekremîn, ve yâ erhame'r-rahimîn!

Âcizâne, nâçizâne, kàsırâne, müznibâne yapmış olduğumuz cümle ibadetlerimizi yâ Rabbi, lütfunla, kereminle, hatalarına, kusurlarına bakmayıp ahsen ve etem olarak kabul eyle...

Kardeşimizin okuduğu hatm-i Kur'an-ı Kerim'i, diğer bir kardeşimizin okumuş olduğu bin bir adet İhlâs-ı Şerif'i ve hepimizin ayrı ayrı yapmış olduğumuz zikr ü tesbîhât, ibadet ve taatlerimizi de bu meyanda lütfunla kereminle makbul eyle...

Yâ Rabbi! Şu aciz, nâçiz ibadetlerimizi senin rahmetine ermemize, rızanı kazanmamıza vesile eyle... Bize rahmeyle yâ Rabbi... Bize rahmetinle muamele eyle yâ Rabbi... Okuduklarımızdan, yaptıklarımızdan, hayrâtımızdan, hasenâtımızdan hâsıl olan, senin fazl u kereminle bizlere ihsân eylediğin ücûr u mesûbâtı yâ Rabbi, bizler evvelâ Peygamberimiz, rehberimiz, serverimiz, önderimiz, başımızın tâcı, gözümüzün nûru Muhammed-i Mustafâ (*aleyhi efdalüs-salâvât, ve ekmelüt-tahiyyât, vet-teslimât*) Hazretleri'ne hediye eyle eyledik rûh-u pâkine ve ravza-yı mutahharasına şu anda vâsıl eyle...

Yâ Rabbi! Peygamber Efendimiz'i hepimizden ve hâssâten bu hatmi okuyan, bu İhlâsları çeken, bu ibadetleri, zikirleri yapan kardeşlerimizden hoşnud ve razı eyle... Yâ Rabbi! Senin fazl u keremin sonsuzdur. Bu aciz naçiz ibadetlerimizden bize lütfedip vereceğin sevabı kat kat arttırıp, fazlalaştırıp Peygamber Efendimiz'in mübarek âline, ashâbına, ezvâcına, evlâdına, etbâına; hassâten sâdat ve meşâyih-ı turuk-u aliyyemizin cümlesinin ruhlarına; evliyâulah, senin sevgili mübarek kullarının ruhlarına; ve hepimizin ahirete göçmüş olan müslüman geçmişlerinin ruhların ve hâssaten bu hatmi okuyan, bu İhlâsları çeken kimleri düşünerek, kimler için okumuşlarsa onlara, ve bu arada da aramızdan ayrılan Fikriye Teyzemizin ruhuna hediye eyledik, vâsıl eyle...

Yâ Rabbel-âlemîn! Hepsini şu hediyelerimizden hissedâr ve haberdâr ve memnûn eyle... Kabirlerini pürnûr eyle, ruhlarını şâd eyle, makamlarını âlâ eyle... Seyyiâtları olanların seyyiâtlarını affedip hasenâta tebdîl ü tahvîl eyle... Derecelerini yüksek eyle yâ Rabbi! Onları bizlerden hoşnud ve râzı eyle yâ Rabbi!

Biz yaşayan mü'min kullarına da ölümden ibret alıp, okuduğumuz Kur'an-ı Kerim'den faydalanıp, dînî bilgilerimize göre, ömrümüzü rızana uygun geçirmeyi bizlere nasib eyle... Gafletten kurtar yâ Rabbi! Cehaletten kurtar yâ Rabbi! Arif-i âgâh, mü'min-i kâmil, âşık-ı sâdık kullar olmayı bizlere nasib eyle

yâ Rabbi! İhlâs ile ibadet etmeyi, kulluk etmeyi bizlere nasib eyle yâ Rabbi!

Senin verdiğin nimetlere şükürde, her an, her yerde, her zaman seni en güzel vech ile zikirde, ve sana en güzel tarzda ibadet etmekte bize tevfîkini refîk eyle yâ Rabbi!

Ailelerimizin fertlerini ve istikbâlimizin teminâtı, dünya ve ahiret sermayemiz olan evlatlarımızı da rızana uygun, güzel yetiştirmeyi bizlere nasib eyle yâ Rabbi! Evlâtlarımızı ve onların evlatlarını, kıyamete kadar torunlarımızı, hep sevdiğin mü'min kullar eyle yâ Rabbi! Bizim nesillerimizden gelen evlâtlarımızı koru yâ Rabbi! Evlâtlarımızın arasından fâsık, fâcir, zâlim, kâfir, müşrik, münâfık çıkartma yâ Rabbi!

Bizleri imandan sonra küfre düşenlerden eyleme yâ Rabbi! İzzetten sonra zillete uğratma yâ Rabbi! İtibardan sonra horluğa düşürme yâ Rabbi! Yolunda dâim eyle, ibadetine müdâvim eyle, dîn-i mübîn-i İslâm'a ve müslüman kardeşlerimize en güzel hizmetler yapmakla bizleri hâdim eyle yâ Rabbi, meşgul eyle yâ Rabbi!

Yâ Rabbi, ümmet-i Muhammed'e —hepsi bizim din kardeşlerimizdir— umûmî olarak rahmeyle... Dertlilerimizin dertlerine devâ ver yâ Rabbi! Hastalarımıza şifâ ver yâ Rabbi! Geçmişlerimize rahmeyle yâ Rabbi! Borçlu olanlarımıza borçlarını ödemeyi nasib eyle yâ Rabbi! Cümlemize sevdiğin, helâl, temiz kazançlar ihsân eyle yâ Rabbi! Helâl kazançlarımızla kimseye muhtaç olmadan, alnımız ak, sevdiğin kul olarak yaşamayı bizlere nasib eyle yâ Rabbi! Bu helâl paralarımızla sadaka-i câriyeler, hayrat u hasenâtlar yapmayı bizlere nasib eyle yâ Rabbi!

Cümlemizi hayırlı ilimlerle mücehhez eyle... Dîn-i mübîn-i İslâm'ı, okuduğumuz şu Kur'an-ı Kerim'i iyi öğrenmeyi bizlere nasib eyle... Kur'an-ı Kerim'in ahkâmına, dinimizin ahkâmına uygun yaşamayı bizlere nasib eyle yâ Rabbi! Böylece Peygamber Efendimiz'in sünnetine uyarak, sünnet-i seniyyeyi bu asırda tanıtarak, ihyâ ederek yaşamayı nasib eyle yâ Rabbi!

Her yerde, her işimizi sünnet-i seniyye-yi nebeviyye'ye uygun yapmaya muvaffak eyle bizleri yâ Rabbi! Her türlü yanlışlıklardan, bid'atlardan, haramlardan, günahlardan bizi koru yâ Rabbi!

Kötü huylarımızı al yâ Rabbi! Bize iyi huylar ver yâ Rabbi! Nefislerimizi islâh et yâ Rabbi! Nefislerimizi mutmainne, râdıyye, merdıyye, sâfiyye nefisler eyle yâ Rabbi!

Haramlara, günahlara bulaştırma yâ Rabbi! Şeytana kananlardan eyleme yâ Rabbi!

İşte görüyoruz ki, bu dünya fâni... Bu fâni dünyada bir müddet durup, biz de gideceğiz. Fâni dünyanın geçici ve aldatıcı lezzetlerine kapılıp, ahireti unutanlardan eyleme bizleri yâ Rabbi! Daima ahireti düşünüp, ahiret için çalışmayı nasib eyle yâ Rabbi! Her anımızı sana zikirle, sana şükürle, seni sevdiğin vech ile geçirmeyi bizlere nasib eyle yâ Rabbi!

Ümmet-i Muhammed kardeşlerimize her yerde yardım eyle yâ Rabbi! Çarpışan mücahid kardeşlerimizi kâfirlere karşı, müşriklere karşı mansur ve müeyyed ve muzaffer ve gàlib eyle yâ Rabbi!

İslâm beldelerinde müslümanların başına musallat olmuş zâlimleri, fâsıkları, fâcirleri onların başından def eyle yâ Rabbi! Uzaklaştır yâ Rabbi! Mü'minlere mü'minleri seven, mü'minlerden sâlih idareciler ihsan eyle yâ Rabbi! Müslümanları kurtar yâ Rabbi!

Yâ Rabbi, mü'minlerin gönüllerini birbirlerine ısındır... Mü'minleri birbirlerine sevdir yâ Rabbi!

Yâ Rabbel-âlemîn! Dualarımızı lütfunla, kereminle kabul eyle... Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü hayırlarına bizi erdir yâ Rabbi!. Dünya ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü şerlerinden bizi koru yâ Rabbi!

Esir kardeşlerimizi esaretten kurtar yâ Rabbi! Düşman istilâsına uğramış İslâm beldelerini, Kuds-ü Şerifimizi, diyâr-ı İslâmiyelerimizi kâfirlerden kurtar yâ Rabbi!

Senin dinini dünyanın her yerine götürmeyi, her yere yaymayı, her yerde ezanlar okuyup İslâm'ı öğretmeyi, İslâm'ı bütün dünyaya tanıtmayı bizlere nasib eyle yâ Rabbi!

Hizmet edelim diye düşünerek kurmuş olduğumuz vakıflarımızı, şirketlerimizi, derneklerimizi, müesseselerimizi, dergilerimizi, gazetelerimizi, radyolarımızı, televizyonlarımızı susturtma yâ Rabbi! Kapattırtma yâ Rabbi! Hizmetlerimizi makbul eyle yâ Rabbi! Dâimî eyle yâ Rabbi!

Bizleri hiç kimsenin önünde mağlup ve mahcub düşürme yâ Rabbi! Hor ve zelil etme yâ Rabbi! Düşman çizmesi altında ezdirme yâ Rabbi! Evlâtlarımızı, hanımlarımızı, çocuklarımızı, ırzlarımızı, namuslarımızı, mallarımızı koru yâ Rabbi!

Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! Yâ Rabbi!

Yâ ekreme'l-ekremîn! Yâ ekreme'l-ekremîn! Yâ ekreme'l-ekremîn!

Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri bir hadis-i şerifinde:[90]

عِنْدَ كُلِّ خَتْمَةٍ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ (كر. عن أنس)

RE. 320/6 (*İnde külli hatmetin da'vetün müstecâbetün*) [Her hatimden sonra müstecâb bir dua vardır.] diye müjde buyurmuş. "Hatim indirilince dualar makbul olur." diye bize bildirmiş. Şu dualarımızı makbul dualar eyle yâ Rabbi! Lütfunla, kereminle

---

[90] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.416, no:2254; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.VII, s.260; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.279, no:985; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.125; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.390, no:4984; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.271, no:1577; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.47, no:4121; Zehebî, *Lisânü'l-İ'tidal*, c.IV, s.412, no:9643; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.160, no:3340; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.777, no:1786; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.328, no:14396.

dualarımızı kabul eyleyip, isteklerimizi bizlere ihsân eyle yâ Rabbi! Yüzümüzün karasına, suçumuza, kabahatlerimize bakıp reddetme yâ Rabbi! Açtığımız ellerimizi boş çevirme yâ Rabbi!

Kur'an-ı Kerim'i sevmeyi, öğrenmeyi nasib eyle yâ Rabbi! Çoluk çocuğumuza öğretmeyi, sevdirmeyi nasib eyle yâ Rabbi! Evlâtlarımızı ehl-i Kur'an olarak, hafızlar olarak yetiştirmeyi nasib eyle yâ Rabbi!

Böylece Kur'an-ı Kerim'in şefaatine bizleri erdir yâ Rabbi! Kur'an-ı Kerim'i bizlere şefaatçi eyle yâ Rabbi! Habîb-i Edîbini bizlere şefaatçi eyle yâ Rabbi! Mahşer gününde bizleri mahşer halkına rezil rüsvâ etme yâ Rabbi! Günahlarımızı, ayıplarımızı açıp, okuyup bizi mahşer halkına mahcub etme yâ Rabbi!

Yâ settârü'l-uyûb, üstur uyûbenâ!
Yâ gaffâre'z-zünûb, iğfir zünûbenâ!
Yâ erhame'r-râhimîn, irhamnâ!
Yâ mücîbe'd-deavât, istecib da'vâtinâ!
Yâ kàdıye'l-hâcât, ıkdı hâcâtinâ!
Yâ mu'tiye'l-mes'ûlât, âtinâ sü'lenâ fi'd-dünyâ ve'l-âhireh!

Bi-hürmeti'smike'l-a'zam... Ve bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ... Ve bi-hürmeti nebiyyike'l-ekrem... Ve bi-hürmeti hatmi'l-kur'âni'l-azîm... Ve bi-hürmeti süveri'l-kur'âniyye... Ve bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

11. 01. 2001 - Avustralya

39. HAKSIZLIKTAN SAKININ!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hàlin ve fî külli hîn... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn...

Emmâ ba'du fekàle rasûlü'llàh, salla'llàhu aleyhi ve sellem:

a. Evlâtlar Arasında Adalet

اتَّقُوا اللهَ، وَاعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ (خ. م. عن نعمان)

RE. 13/10 (*İtteku'llàhe, va'dilû beyne evlâdiküm.*)[91] *ev kemâ revâhü't-taberânî:*[92]

اِتَّقُوا اللهَ وَاعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ، كَمَا تُحِبُّونَ أَنْ يَبَرُّوكُمْ

(طب. عن نعمان)

(*İtteku'llàhe va'dilû beyne evlâdiküm, kemâ tuhibbûne en yeberrûküm.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.*

Buhàrî'de, Müslim'de ve Taberânî'de rivayet olunduğuna göre, Peygamber SAS metnini okuduğum bu hadis-i şeriflerinde buyuruyorlar ki:

(*İtteku'llàhe va'dilû beyne evlâdiküm*) "Allah'tan korkun ve

---

[91] Buhàrî, *Sahîh*, c.II, s.914, no:2447; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XI, s.219, no:31636; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.176, no:11774; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.5; Tahàvî, *Şerhü'l-Maànî*, c.IV, s.86, no:5398; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.459, no:5687; Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.445, no:45353; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.319, no:504.

[92] *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.445, no:45348; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.43, no:84; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.320, no:505.

evlatlarınızın arasında adalet yapın! Evlâtlarınıza adaletle, eşit ölçüler içerisinde analık babalık görevlerinizi yapın!" Yâni, "Birisine fazla meyledip, onu kayırıp, kollayıp, sevip, ötekisini kenarda bırakmayın! Sevgide, ikramda adaletli, ölçülü, Allah'ın emrettiği şekilde, Peygamber SAS Efendimiz'in tavsiye ettiği şekilde davranın!"

(*Kemâ tuhibbûne en yeberrûküm*) "Çocuklarınızın sizlere itaatli olmalarını istediğiniz gibi, siz de onların aralarında adaletle davranın!"

Hatta sevmede, okşamada bile eşit davranmağa gayret etmek lâzım! Birisini seversin, ötekisi kenarda şöyle duvarın dibine çekilir, gözünün ucuyla böyle bakar, rûhî bakımdan rahatsız olur:

"—Bak babam kardeşimi seviyor da, beni sevmiyor!" diye düşünür.

Hemen onu da seveceksin!

"—Gel bakalım, sen niye öyle uzakta kaldın? Aman yanakların da elma gibi... Arslan, kaplan..." bilmem ne diye, hemen onun da gönlünü alacaksın!

Sonra birisine bir şey verdin mi, ötekisine de vereceksin! Birisine bir tarla bağışladın, ötekisine de bağışlayacaksın!

Ekseriyetle köylerde anne-baba evlât arasında kırgınlıklar oluyor. Kardeşler arasında dargınlıklar oluyor. Çünkü adaletsiz davranma oluyor. Anne baba bir evlâdını seviyor, onu fazla kayırıyor; bazı evlâdını sevmiyor, ona az veriyor. Oradan küsme, darılma oluyor.

Çocuklar anne babasına darılıyorlar mal mülkten dolayı... "Az verdin, çok verdin, eğri tarafını verdin, yamuk tarafını verdin..." bilmem ne gibi meselelerden. Kardeşler de birbirlerine darılıyor.

Miras taksimi yapılıyor.

"—Haydi buyur önce sen seç!" diyorlar.

"—Şunu mu alsam, bunu mu alsam acaba?"

Kaşını kaldırıyor, gözünü çeviriyor, eviriyor, ensesini kaşıyor, bakıyor:

"—Şunu alayım!" diyor.

"—Tamam..." diyorlar.

Akşam eve gidiyor, sabahleyin geliyor:

"—Ben ondan vazgeçtim, ötekisini alayım!" diyor.

Yâ, Allah Allah... Ondan sonra da dargınlık...

"—Anam ona çok verdi de, bana az verdi de, bilmem ne de..." vs.

Bunun çaresi adaletli olmaktır.

Adaletli davranmanın bir kolayını bulmuş birileri, kim bulduysa. Meselâ miras taksimi olacak, birisine diyorlar ki:

"—Malları sen böleceksin, bölmek senin; ama ilk alma hakkı da ötekisinin!"

Bu sefer bölen var gücüyle adalet ediyor. Çünkü bir tarafı fazla ayırsa, dengesiz bölse; ötekisi onu alabilir diye korkusundan, adalete dikkat ediyor. Bu da güzel bir usül.

Fakat biraz ganî gönüllü, tok gözlü olmak lâzım! Neticede kardeşine gidecek, o da yabancı değil:

"—Hadi ona çok gitsin!" demek lâzım!

Böyle dediği zaman bereket olur, hayır olur. Kardeşlere bunu anlatıp, bunu sağlamak lâzım!

"—Anne, ona verdin de, bana vermedin de, bilmem ne de..."

kavgasını yaptığı zaman, biraz böyle tok gözlü, tok gönüllü, kanaatkâr, güzel huylu olmayı öğretmek lâzım!

Benim rahmetli anacığım bana anlatırdı: İki kardeş varmış. Bir tarlayı beraber sürmüşler, harmanı beraber yapmışlar. Sapı samanı, buğdayı beraber savurmuşlar. Birisi evliymiş, birisi bekârmış. Bir arabaları varmış, ortak yapıyorlar her şeyi... Bir arabaya buğdayı birisi koyuyor, kendi evine, ambarına götürüyor.

Ayırmışlar malı... Orada hemen buğdayı ayırmışlar: Şu kadar buğday, şu kadar da saman... Saman da lâzım! Bütün kış boyunca hayvanlar saman yiyecek. Ayırmışlar eşit olarak...

Şimdi birisi arabayı alıyormuş, buğdayı dolduruyormuş, evine götürüyormuş. Arkada kalan diyormuş ki:

"—Bu ağabeyim evli, çoluk çocuğu var; ben bekârım. Bunun ihtiyacı çok, benim ihtiyacım az... Eşit böldük ama, onun ihtiyacı fazla... Onun haberi olmadan, ben şuna biraz benimkinden vereyim!" deyip, buğdayından, samanından ona veriyormuş.

Araba boşalıp gelince, sıra buna geliyor. Bu da arabayı dolduruyor, kendi ambarına buğdayı götürecek. Bu sefer ağabeyi diyormuş ki:

"—Bu benim küçük kardeşim daha evlenecek, düğün masrafı var, paraya ihtiyacı var; buna biraz daha fazla buğday vereyim!" diyormuş. Kendi tarafından, o görmeden, kardeşinin tarafına buğday aktarıyormuş.

Taşıya taşıya, taşıya taşıya buğdayı, samanı bitirememişler. Çünkü Allah bereket vermiş. Muhabbetten dolayı bereket vermiş.

b. Bereket ve Bereketsizlik

Allah bereket verdi mi, bir şey bitmez. Az bir yemekle, yedi sekiz kişilik bir yemekle, üç yüz kişiyi doyurdu Peygamber Efendimiz. Bereket oldu, Peygamber Efendimiz'in mûcizesi oldu, Hendek Harbi sırasında. Çok mûcizeleri var da...

Bereket oldu mu bitmez; bereketsiz oldu mu, nereye gittiği anlaşılmaz.

"—Yâhu bu kadar şey vardı, nereye gitti?"

"—Nereye gidecek? Bereketsiz olduğundan şeytan aldı götürdü; var mı bir diyeceğin?"

Bereketsiz oldu mu gider, bereketli oldu mu çoğalır.

Mal da öyle... Zekâtını verirsen, artar; verdiğin halde artar. Ağacın dalını kestiğin zaman, budadığın zaman meyvası daha mı çok oluyor, daha mı az oluyor? Budadığın zaman daha çok oluyor. Kıyamıyorsun ağaca, budamıyorsun; o sene mahsul olmuyor.

Bizim Yalova'daki bahçede, aldılar ellerine testereyi... İlkönce dediler:

"—Burada elli tane eski, yaşlı elma ağacı var, keselim bunları hocam!"

"—Yok yâhu..." dedim. Canım gidiyor, bir ağacı kesmek olur mu, elli tane ağaç, çeşit çeşit. "Kesmeyin!" dedim.

"—Budayalım!" dediler.

Bir budadılar. Allahım, nasıl Yalova elmaları oldu! İri, güzel... Geliyor arkadaşlar:

"—Hocam, sizin tarlaya gittik, hakkınızı helâl edin, elmalardan yedik..."

Afiyet olsun! El-hamdü lillâh, Allah vermiş.

Budamadığın zaman; budamadık bir iki sene, ihmâle geldi. Dört yüz tane fidan ektik, yüz tane gül ektik, ama Seyhan yok... Seyhan'sız gül ekince, güller olmadı. Ağaçlar şey oldu.

Kaman'dan doksan tane ceviz getirdim. Kaman cevizi yumurta gibi iri olur, ince kabuklu olur. Ellerinle kırarsın çatırt diye, çetin ceviz olmaz. Tutmadı, olmadı, bakamadık fidanlara... Bakmak istiyor, Ali Bingöl gibi çalışkan olacaksın, ateş gibi olacaksın, durmayacaksın. Tembel oldun mu, olmuyor. Toprağı ne kadar işlersen, o kadar verim alıyorsun. Fidana ne kadar bakarsan, kökünü açarsan, suyu verirsen, o kadar güzel oluyor.

Malın da zekâtını verdin mi, hayrını verdin mi?

"—Hocam ben hayrımı, zekâtımı, el-hamdü lillâh hepsini yapıyorum."

Ayrıca hayrât ü hasenâtını yaptın mı, Allah kat kat veriyor. Bir rast getiriyor işini, tarif olmaz.

İsveç'te bir arkadaş var ehl-i hayır, ihvânımızdan... Buraya da çağırdım, gelirse gelecek. Sevdiğim bir kardeş.

Evini geçen sene satılığa çıkartmış, üç yüz-dört yüz bin kron vermişler, —kron İsveç parası— satmamış. Geniş, ferah, güzel bir dairesi var bir apartmanda... Satmamış. Bu sene dokuz yüz bin küsüre satmış. Sevincinden uçuyor. Dedim:

"—Bu hayrât ü hasenâtın bereketi... Bak, bereket oldu mu böyle olur."

Bereketsiz olduğu zaman da, tepetaklak gider. Zekâtını vermiyor, param gitmesin diye; Allah bir afet getiriyor... Afet bazen yağmur, bazen dolu, bazen yangın, bazen zelzele, bazen parti... Bir meymenetsiz parti başa geçiyor, bir kararlar alıyor, senin durduğu yerde şirketinin sermayesi yüzde yetmiş kaybediyor, düşüyor. Yüz tane buzdolabı alacakken, otuz tane alabilecek duruma düşüveriyorsun. Ne yaptığını da bilmiyorsun. Ne olacak? Meymenetsiz, uğursuz, hayırsız, hırsız, yüzsüz, edepsiz, dinsiz, imansız bir siyasetçi geçti başa... Ondan oldu. yağmur yağmıyor, Allah yağmuru kesti. Yağmur bereketle olur.

Yağmuru kesiyor, göllerde su kalmıyor. Ondan sonra namazlı niyazlı insanlar gelince, göller doluyor, barajlar doluyor, hayır üstüne hayır oluyor. İşte bereket, işte bereketsizlik... Misâli çok.

Ben üniversitede asistanken, kendi maaşımdan bilirim. Ben maaşımı bilmem.

“—Maaşın ne kadar?”

“—Vallàhi işte şu kadar, takrîbî bir şey...”

Millet kuruşuna kadar hesap eder. Gider bir de muhasebeci ile kavga eder:

“—Sen vergiyi yüzde bilmem kaç yapmışsın da, şu kadar düşmüşsün de, benim hesabıma göre şöyle de, bilmem ne de...”

Ben hiç anlamam o işlerden;

“—Allah bereket versin!” der, cebime koyarım.

Gelirler:

“—Hocam, işte köye gideceğiz, yol paramız yok da, bize biraz borç verir misin?”

“—Al!”

“—Hocam çok sıkıştım da, bilmem ne de...”

Memur, hakîkaten doğrudur, sıkışmıştır.

“—Al!”

Ben ay sonuna parayı bitiremem. Memurun maaşı, eni ne boyu ne, eti ne budu ne, kilosu ne, ağırlığı ne? Benim maaş bitmez.

Verdiğim borçları da unutuyorum. Aradan bir zaman geçiyor, birisi geliyor diyor ki:

"—Hocam, al şu parayı!"

"—Hayırdır inşâallah, ne parası bu?"

"—Senin paran..."

"—Nereden benim param?"

"—Ben senden falanca zaman borç almıştım."

"—Ha öyle mi, iyi hatırlıyor musun? Ben hatırlamıyorum."

"—Hatırlıyorum, hatırlıyorum. Al!"

Unutuyorum. Hesap tutmuyorum, unutuyorum ne kadar olduğunu... Ondan sonra, getirip veriyor.

Yâni, bereketi anlatıyorum. *Bereket* denilen bir şey var mı? Var, âmennâ ve saddaknâ... Öyle kesin biliyorum ki, şek şüphe yok!

Allah öyle bir imtihan ediyor ki, bir de bakıyor Cenâb-ı Hak, nazar eyliyor:

"—Bakalım, kulum imtihanda nasıl davranacak?" diye.

Verene daha çok veriyor, vermeyenden alıyor. En bariz misallerinden bir tanesi: Adapazarı'nda o kadar yer yıkıldı. Telefon açtım bir arkadaşa, bizim hacı arkadaşa...

"—Hocam, benim evim de sağlam, dükkânım da sağlam!" dedi.

Bir arkadaki apartmanların hepsi yerle bir, onun apartmanı duruyor. Hacı kardeş, aksakallı, mübarek, sevimli... Gelmiş bana diyor ki:

"—Hocam, ben Kâbe'yi çok seviyorum!" diyor.

"—Yâhu ben de seviyorum, ne yapacağız şimdi?"

Ağlıyor, tatlı insan... Haydi, ikimiz de aynı şeyi seviyoruz, ne yapacağız? Sevilebilir, böyle şeyler beraber sevilebilir. Kadın olsa, kanlı bıçaklı olur insan... O onu seviyor, ben de onu seviyorum; o zaman silâhlar konuşur. Ama Kâbe olunca, iş değişiyor.

Hayra para veriyor, devam ediyor. Birisi nasihat etmiş, baba dostu:

"—Gel buraya yeğenim, ben senin babanın arkadaşıyım! Sen dün akşam Hakyol Vakfı'na çok para yardımı vaad etmişsin. Ne bu böyle müsriflik..." demiş.

O da biliyor hayrın müsriflik olmadığını, bereket meselesini bilen bir insan. Ondan sonra demiş ki:

“—Amca, evet sen babamın dostusun. Biliyorsun, babam ölüverdi.” demiş. “Hayat fânî, ecel hak, ölüm geliverir. Yardım yapmak lâzım, ondan yapıyorum.” demiş.

Hemen o laftan alınmış.

“—Beni ölümle tehdit etme!” demiş.

“—Yok, ben hakîkati söylüyorum. Tehdit filân yok, gerçek bu...” demiş.

Kendisi anlatıyor, bereketi bilen bir hacı:

“—Hocam, şehrin göbeğinde, vilayetin civarında bir kıymetli arsası vardı ki, kıymetini biçmeye rakamlar yetmezdi. Oraya bir işhanı yapacaktı, korkunç, muazzam kârlar edecekti. Bu lafları söyledikten kısa bir zaman sonra, belediye o kıymetli arsayı istimlâk ediverdi.” diyor.

“—Türkiye’de istimlâk eder mi belediyeler?”

“—Eder.”

“—İtirazla kurtarabilir misin?”

“—Kurtaramazsın.”

Belediye encümeninde bir şeytanlık olur, bir karar alıverirler, gümbür gider insanın malı... Ne değerinden gider, piyasa değerinden mi? Hayır, Türkiye’de piyasa değeri filân hepsi hikâyedir; beyannamede verdiği fiattan gider. Beyannamede de, vergisi az olsun diye az gösterdiği için millet; “İşte sen bu kadar demişsin bunun fiatına!” derler. Ondan sonra ondan parayı tutuşturuverirler.

Mahvolmuş adam... Hayır yapana, yapma diye nasihat eden adam... Bu nedir? Cilve-i Rabbânî derler. Cilve-i Rabbânî, kaderin cilvesi ne demek? Cenâb-ı Hak böyle oyun eder.

وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللّٰهُ (آل عمران:٥٤)

(*Ve mekerû ve mekera’llàh*) “Onlar bir oyun ettiler, Allah da bir oyun etti.” (Âl-i İmran, 3/54) Kâfirlere, müşriklere, münafıklara, zayıf imanlılara, hepimize...

Cenâb-ı Hakk'ın mekrinden korkmak lâzım! *Mekr* ne demek? Sağ gösterip, sol vurmak, mühlet verip ansızın yakalamak...

Günahı yapmağa fırsatı buluyor, yapıyor. Biraz da tilki gibi kulaklarını kabartıyor:

"—Vay be, ben günahı yapıyorum, bir şey de olmuyor." diyor, devam ediyor.

Haydi devam, bak yine bir şey olmuyor. Bir geliyor darbe-i ilâhiye, bir geliyor başına felâket. Ansızın bir yakalıyor Cenâb-ı Hak, gitti. Ne derler? İşte buna mekr-i ilâhî derler. Aldanmayacaksın; yâni edebini takınacaksın, iyi kul olacaksın muhterem kardeşlerim!

İslâm'ı anlayan anlar, anlamayan yanar. Cayır cayır hem bu dünyada yanar, hem ahirette yanar. Bu ilâhî gerçekleri, ayetleri hadisleri okuyanlar bilir. Çünkü anlatıyor Peygamber Efendimiz, açıkça söylüyor. Müslümanlar bilir, anlayan anlar, ona göre hareket eder, kazanır. Hacı hayrını yapar, daha çok kazanır; hacı babanın işi rast gider.

"—Allah Allah yâ! Ben bu kadar kurnazım, açıkgözüm, şeytana bazen pabucu ters giydiriyorum; sağı sol giydiriyorum, solu sağ giydiriyorum, şeytanı bile kandırıyorum. Bu kadar kurnazlıkla yine de şöyle oldu, böyle oldu..."

Tabii öyle olur. Borsa'da oyun oynar, hayırsız bir para kazanır; o hayırsız para sermayesinden büyük bir kısmını da alır, pat götürür. Bedavadan kazanınca, bedavadan gider.

Faizli işlerin de hayrı olmuyor. Borç alıyor, ihtiyacım var diyor... Sabredeceksin, faize bulaşmayacaksın. Bakın, bu İggirmi Camii'nde el-hamdü lillâh faize bulaşmadık; ne bereketli oldu!

Dün akşam orada namaz kıldık. Aman ne feyizli, ne tatlı, ne güzel... Gittik Receb Hoca'nın da evine... Kıyıdan kenardan imam evi de çıktı. Hem imam evini aldık, hem camiyi aldık. El-hamdü lillâh... Faizden kurtulmanın, faizli işlem yapmamanın hayrını, bereketini ben Türkiye'de de gördüm, burada da gördüm. Allah bereketi anlayıp, her işi rızasına uygun yapmayı bize nasib etsin...

Bunların hepsi laf olarak nereden çıktı? Adaletten, evlâtlar arasında eşit muamele etmekten, adaletli olmaktan çıktı. Müslüman adaletli olur. O kadar adaletli olur ki, evlâtları

arasında eşit muamele yapmak ayrı, kendisinin aleyhine bile olsa adaletle hareket eder. Ana babasının aleyhine bile olsa, adaletle hareket eder. Yâni

"—Böyle hareket edersen, anan baban zarar görecek..."

Olsun. Allah öyle emrediyor:

وَلَوْ عَلَى أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالأَقْرَبِينَ (النساء:١٣٥)

(*Velev alâ enfüsiküm*) "İsterse sizin kendinizin aleyhinizde olsun; (*evi'l-vâlideyni*) ana babanızın aleyhine olsun; (*ve'l-akrabîn*) akrabanızın aleyhinde olsun; adalet yapın!" (Nisa, 4/135) diyor Allah... Adaleti emrediyor, kendinin aleyhine bile olsa...

"—Yâ ben şimdi adalet yaparsam, gitti benim mallar!"

"—Giderse gitsin! Öteki türlü adaletsiz olacak. Böyle adalet eyle bakalım!"

Adalet edince hayır oluyor. Hayrın sonunda da Cenâb-ı Hak, ilkönce bir malı alır gibi yapıyor; ciğeri yanıyor insanın, şurada bir yangın meydana geliyor. Öyle bir zor ki hayır yapmak... Şeytan kaç defa geliyor:

"—Yapma, deli misin sen? Nelerle kazandın bu parayı, yapma şu hayrı!" diyor.

Ondan sonra da yaptırtmıyor. Ama bütün bunlara rağmen yaparsan, Allah telâfi ediyor, daha fazlasını veriyor. Daha fazlasını kesin olarak veriyor! Çok misallerini gördüm.

Ben üniversite hocası olarak sahip olamayacağım mallara, mülklere sahip oldum. Neden? Küçük parayla bir yer aldım, çok para ediverdi. Sekiz on kişi ortaklaşa bir arsa aldık. Bölündü, bana da bir hisse düştü. Mithat Ağabeyimle bana en fenâlarını verdiler. Arsanın en güzel yerlerini öteki arkadaşlar aldılar.

Birisi demiş ki:

"—Bana en güzel yerini verirseniz, ortaya şu kadar para veririm!" demiş.

Öbürü:

"—Ben de onun yanındakini alayım, babamla yan yana olayım!" demiş.

Herkes böyle güzel yerleri almaya başlayınca, Mithat

Ağabeyim demiş ki:

“—Siz hepiniz alın, bize en sonrası kalsın!” demiş, çekilmiş kenara.

Ağabeyimin öyle dervişçe huyları var. Ondan sonra da bana geldi:

“—Es’ad, sen şu üstteki arsayı al! Çünkü alttaki dış komşularla ilişkili, belki başını ağrıtırlar. Sen hocasın, dünya işleriyle uğraşamazsın, üsttekini al!” dedi.

Üsttekinin alanı yüz metrekare daha büyük. Birisi 1350 metrekare, birisi 1450 metrekare... Millet karışını hesaplıyor.

Müteahhit gelmiş ağabeyime, bizim arsaya talip olmuş. Ağabeyim dedi ki:

“—Es’ad, arsaları müteahhide verelim!”

“—Ağabey, ben istemiyorum. Kendi arsamı müteahhide verince, müteahhit bir kısmına sahip olacak... Kendi arsamda otururum. Emekli olunca bir ev yaparım. Manzaralı, temiz havalı bir yerde otururum. 1450 metrekare arsa, Türkiye’de az bir şey değil, güzel bir şey...” dedim.

“—Yok, sen ev mev yapamazsın!” dedi.

Doğru, memur ne yapacak, mümkün değil yapamam.

“—Yapamazsın sen, bunu müteahhide verelim!” dedi.

“—Pekiyi ağabey...” dedim

Büyük ağabey baba gibi hürmetli, hürmet edilmesi gerekiyor. Ağabeylerin de hatırı var.

Müteahhide vermiş. “Pekiyi ağabey...” dedim. İmza, vekâlet bilmem ne... Müteahhide verildi.

“—Evi nasıl yapalım?”

“—Bilmem, ne yaparsan yap?”

“—Oturacak mısın, satacak mısın?”

“—Satılır...”

Hiç ilgilenmiyoruz biz. Nerede olduğunu bilmiyoruz arsanın, evi de bilmiyoruz. Alırken çok iyi bir fiyata aldık, bu hâle geldi iş. Hiç bilmiyoruz evi... Sonra bizim hanım dedi ki:

“—Yâ gidelim şu evi bir görelim! Madem bizim evimizmiş...”

Kadınlar biraz daha uyanık oluyor, bizler daha safız. Safız biz, saf... Hanımlar daha iyi düşünüyor böyle şeyleri...

"—Bir görelim!" dedi bizim hanım.

"—Ne yapacaksın?" dedim.

"—Belki beğeniriz, biz otururuz." dedi.

"—Yâ biz orada oturamayız, orası sayfiye yeri... Pazar günü gezinti yeri... Oraya, çayıra çimene millet gelir. Davul zurna, eğlence, içki... Orada barınamayız biz!" dedim.

"—Yok, bir gidelim!" dedi.

Aman, gittik bir gördük ki, saray! Bir pembe renge boyamışlar, bir de gri renkli kuşaklar yapmışlar. Öyle bir güzel evler ki... Tripleks, müstakil ev, üç katlı... Müteahhit yapmış, benden para mara istemedi. Yâni, arsanın yarısı onun oluyor, mülkün yarısı onun oluyor; onun ücreti olarak bize yapılıyor. Anaaa, 395 metrekare tutuyor bir daire! El-hamdü lillâh! Rüya gibi bir şey... Çimdir bakalım baldırını, "Rüyada mısın, uyanık mısın?" diye anla kendini.

Hacı Hanım dedi ki:

"—Biz burada oturalım!"

"—Yâ hanım, ben emekli bir profesörüm. Bu evde otursak,

kalorifer parasını ödeyemeyiz biz maaşımızla...”

“—Yok, oturalım!” dedi.

Hem de oturduk. Şimdi ben diyorum ki:

“—Benim arsanın üstüne gökten Allah köşk düşürdü, pat diye, lap diye oturdu iki tane... Hem de çatlağı, matlağı yok.”

Bizim arsaya dört tane ev çıktı. Beğenilmeyen arsalar uzun olduğundan, alanı büyük olduğundan başkalarına göre daha fazla oldu. Gördün mü Allah rast getirince, nasıl oluyor. Çok misalleri var yâni, anlat anlat, bitmez.

c. Mirasta Aldanan Kazanır

Allah'ın bereketini, hikmetini ben çok iyi biliyorum. İtimat edin, misallerle delilli, isbatlı anlatabilirim: Adalet ettin mi güzel olur. Hakkàniyetle hareket ettin mi, Allah'ın rızasına uygun hareket ettin mi, aldanıyor gibi olsan bile kazanırsın.

Bir atasözü söylemiş ecdad, dillerde dolaşıyor. Ne demiş:

“—*Mirasta aldanan kazanır*.”

Hadiii, aldanmak, kazanmak... Birbirine iki zıt şey:

“—Mirasta aldanan kazanır...”

Buyur. Neye dayanıyor? Tecrübeye dayanıyor, hayata dayanıyor. Onlar denemişler. Açgözlülük yapan sonunda bir şey oluyor, aç gözlülüğünün zararını görüyor.

Allah aldanan kimseye:

“—Haa, kulum sen aldandın mı? Güzel huylu, yumuşak başlı olduğundan, sessizliğinden aldattılar mı seni? Ben seni bir kalkındırayım da görsünler!” diyor.

Bir kalkındırıyor Cenâb-ı Hak, akıl almıyor.

Üç tane yetimin hakkını bir üvey anne yemiş. Malları kendi öz çocuğunun üstüne geçirmiş. Bütün malları üvey kızlarından kaçırmış, hepsini kendi öz kızının üstüne geçirmiş. Kendi öz kızı da ölüvermiş. Ölüverince de, bütün mallar ister istemez, doğrudan doğruya kanuna göre bu üç tane yetimin üstüne gelivermiş. Kendisi beş parasız kalıvermiş. Görüyor musun şamarı? Cenâb-ı Hak nasıl şamar atıyor haksızlık yapana! Ahir ömründe, yaptığı haksızlıktan dolayı perişan olmuş.

Haktan ayrılmayacağız, cömertlikten korkmayacağız,

hayırdan, sadakadan kaçmayacağız. Çünkü bereket var! Evlâtlarınızın arasında adalet edin, haksızlık etmeyin! Her zaman adalet edin ama, evlâtlarınızı da eşit kayırın!

Zihnime takılan bir meseleydi. Hanefî fıkhında profesör, Ebü's-Sünne isimli bir kimseye sordum Mekke'de:

"—Mirasta kızlar erkeklere göre yarım alıyor. Günlük hayatta, yâni daha ölmedik, evlâtlarımız var; hayatta nasıl olacak?" dedim.

"—Sağlığında da öyle..." dedi.

Miras taksiminde:

يُوصِيكُمُ اللّٰهُ فِي أَوْلاَدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ (النساء:١١)

(*Yûsîkümu'llàhu fî evlâdiküm li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn*) [Allah size çocuklarınız hakkında, erkeğe kadının payının iki misli miras vermenizi emreder.] (Nisâ, 4/11) buyruluyor.

Vefat ettiğin zaman, senin mallarını evlâtların arasında taksim ederken, erkeğe kızın hissesinin iki misli veriliyor. Hisse öyle. Meselâ, benim iki kızım, bir oğlum var... Mal ikiye bölünecek, yarısı oğlana gidecek. Öteki yarısı da kızlara gidecek. Yâni, yarım yarım. Bu yüzde elli aldıysa, onlar yüzde yirmi beşer alacak meselâ...

"—Hanımın payı?"

Hanımın payı da, sekizde bir... Evlâdı oldu mu, kocası öldü mü, sekizde bir alır kadın. Medenî hukukta başka bunlar, Kur'an-ı Kerim'de böyle...

Ama bizim hanım diyor ki:

"—Biz beraber öleceğiz! Beraber gideriz." diyor.

"—Allah hayırlı ömür versin!" diyoruz biz de.

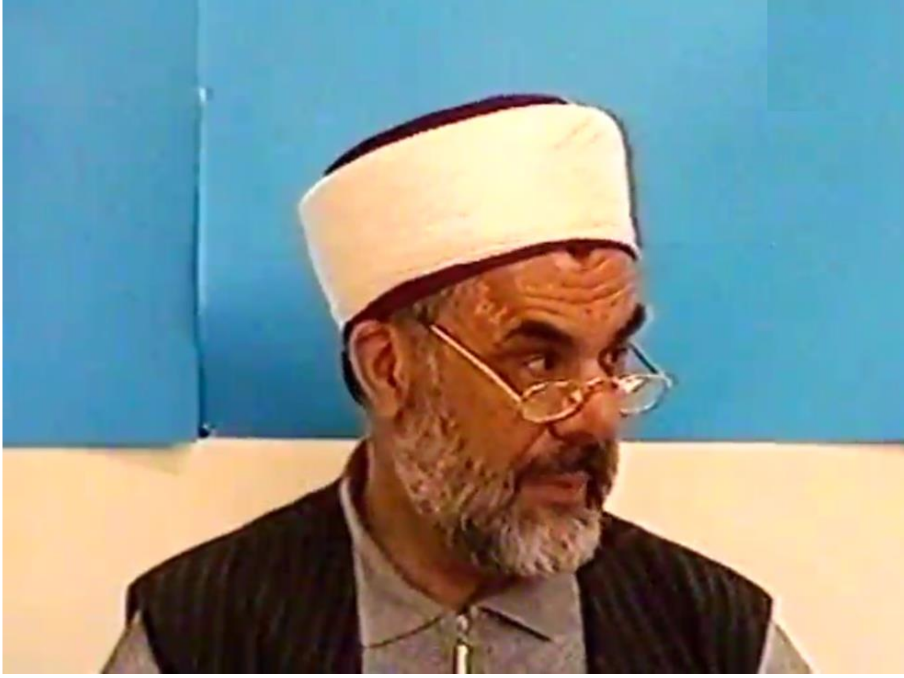
Evlâtlar arasında adalet edeceğiz.

d. Namaza Dikkat Edin!

İkinci hadis-i şerif. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:[93]

---

[93] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.477, no:11053; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

اِتَّقُوا اللهَ فِي الصَّلاَةِ ، اتَّقُوا اللهَ فِي الصَّلاَةِ ، اتَّقُوا اللهَ فِي الصَّلاَةِ !

اتَّقُوا الله فِيمَا مَلَكَتْ أيمانُكُمْ ! اتَّقُوا الله في الضَّعِيفَيْنِ: المَرْأَةِ

الْأَرْمَلَةِ ، وَالصَّبِيِّ الْيَتِيمِ (هب. عن أنس)

RE. 13/11 (*İtteku'llàhe fi's-salâh, itteku'llàhe fi's-salâh, itteku'llàhe fi's-salâh*) Allah Allah... (*İtteku'llàhe fîmâ meleket eymâniküm! İtteku'llàhe fi'd-daîfeyn: El-mer'eti'l-ermeleh, ve sabiyyi'l-yetîm.*)

Enes RA'dan. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

"—Namaz konusunda Allah'tan korkun! Namaz konusunda Allah'tan korkun! Namaz konusunda Allah'tan korkun!"

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.433, no:18864; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.317, no:494.

Üç defa söylemiş. Ne demek?

"—Aman namaza dikkat, namaza dikkat, namaza dikkat! Aman namazı kılın!" demek.

Üç defa:

"—Allah'tan korkun, şu namazı bırakmayın, terk etmeyin, güzel kılın!" mânâsına.

Namaz çok önemli, çok önemli, çok önemli!

"—Ben müslümanım, kalbim temiz. Biliyorum, *âmennâ ve saddaknâ,* Kur'an başımızın üstünde; ama, namaz kılamıyorum."

Neden kılamıyorsun? Irgat gibi koşuyorsun, idman yapacağım, vücudum sıhhatli olacak diye, kırk beş dakika... Ter içinde kalıyorsun. İdman olunca yapıyorsun; Allah'ın karşısında ibadet olunca, yapmıyorsun.

"—Yapamıyoruz işte alışmamışız, ütümüz bozuluyor da bilmem ne..."

Hikâye... Bozulsun, jilet gibi ütü pantolon giyeceğine, Amerikanlar gibi *blue-jean* pantolon giy! Allah'ın rızasını kazan da, ne olursa olsun... Amerikalıyı görmüyor musun, dolara dayanarak giyiyor *blue-jean* pantolonu... Cebine sokuyor elini, öyle geziyor ıslık çalarak... Pantolonun dizi yırtılsa aldırmıyor, moda oluyor. Paçaları püsküllense aldırmıyor, moda oluyor. Amerikan modası... Çıplak ayakla geziyor, moda oluyor.

Ben burada gördüm, Avrupa'da gördüm çıplak ayakla gezmeyi... Bizde birisini öldürsen çıplak ayakla gezmez:

"—Olur mu yâ, alem ne der bana?" der.

Bunlar, "Alem ne der?" demiyor; "Keyfim nasıl isterse, öyle yaparım!" diyor.

e. Dul Kadın ve Yetim Çocuğun Hakkı

Namazı kılacaksın. "Namaz konusunda Allah'tan kork!" diye üç defa buyurmuş. Sonra:

اتَّقوا الله فِ□يمَا مَلَكَتْ أيمانُكُمْ ! اتَّقوا الله فِي الضَّعِيفَيْنِ: المَرْأةِ الْأَرْمَلَةِ ، وَالصَّبِيِّ الْيَتِيمِ .

(*İtteku'llàh fî mâ meleket eymâniküm*) "Sahip olduğunuz köleler konusunda Allah'tan korkun! Kölelere de baskı, haksızlık yapmayın, hizmetçilere, kölelere." Ezmek, dövmek, sövmek, saymak, işkence, mişkence yapmayın, adaletli olun!

Sonra: (*İtteku'llàhe fi'd-daîfeyn*) "İki zayıf konusunda da Allah'tan korkun, bunların da haklarına riayet edin!" Kim bu iki zayıf:

1. (*El-mer'etü'l-ermeleh*) "Dul kadın." Zayıf bu, kocası yok. Zavallıcık dul kadın. Bir buna dikkat edin!

2. (*Ve's- sabiyyi'l-yetîm*) "Bir de yetim çocuk." Bunun da babası yok. Bu ikisi mazlum... Bunların hakkı çiğnenebilir, zorbalar, cebbarlar bunların mallarını yiyebilirler. Onun için, "Aman bunlara dikkat edin, aman bunlara dikkat edin!" diye, Peygamber Efendimiz onu da söylüyor.

Ama bunların hepsinden evvel, üç defa, "Namaza dikkat edin!" diyor. Namaz çok önemli!

اَلصَّلاَةُ عِمَادُ الدِّين .

(*Es-salâtü imâdü'd-dîn*)[94] "Namaz dinin direğidir." Ne demek dinin direği? Çadırın direği demek...

Arabistan'da gördünüz mü; Arafat'ta, Arafat'tan Müzdelife'ye hareket edildiği zaman, hizmetçiler başlıyor çadırları sökmeye... Gördünüz mü ne oluyor, sökme nasıl oluyor? Orta direğini kaldırıp alıverdi mi yerinden, çadır hop yere... Hemen bir dakikada... Ondan sonra da iplerini çözüyor, tak tak, tak tak katlıyor. Ay, benim sabahtan beri oturduğum çadır yok, gitti...

Namaz dinin direği demek, yâni din bir çadır gibiyse, dinin direği o... Çünkü çadırı biliyor bedeviler. Namaz varsa, din ayaktadır; namaz yoksa, çadırın direği gitti, çadır yerlere serilmiş durumdadır. Namaz çok önemli...

---

[94] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.39, no:2807; Hz. Ömer RA'dan.

Deylemî. *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.404, no:3795; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.442, no:18889, 18891; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.608, no:1621.

İkinci hadis de bu. Dul kadınlara bakacağız, gözeteceğiz. Yetim çocukları da gözeteceğiz. Akraba olur, komşu olur, köylü olur... filan; ne ise bakacağız.

f. Zulümden Sakının!

Üçüncü hadis-i şerif:[95]

اِتَّقُوا الْمَظَالِمَ مَا اسْتَطَعْتُمْ، فَإِنَّ الرَّجُلَ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِحَسَنَاتٍ

يَرٰى أَنَّهَا سَتُنْجِيهِ فَمَا يَزَالُ عِنْدَ ذٰلِكَ يَقُولُ: إِنَّ لِفُلَانٍ قِبَلَكَ مَظْلِمَةً

---

[95] Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.32, no:2221; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.455, no:7263; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.X, s.308, no:17460; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.412, no:10328; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.323, no:512.

فَيُقَالُ: امْحُوا مِنْ حَسَنَاتِهِ ، فَمَا يَبْقٰى لَهُ حَسَنَةٌ. وَمَثَلُ ذٰلِكَ كَمَثَلِ سُفَّرٍ ، نَزَلُوا بِفِلاَةٍ مِنَ الْأَرْضِ ، لَيْسَ مَعَهُمْ حَطَبٌ ، فَتَفَرَّقَ الْقَوْمُ فَاحْتَطَبُوا لِلنَّارِ ، وَ انْضَجُوا مَا أَرَادُوا ، فَكَذٰلِكَ الذُّنُوبَ (الخرائطي في مساوي الأخلاق عن ابن مسعود)

RE. 13/13 (*İtteku'l-mezàlime me'steta'tüm, feinne'r-racüle yecîu yevme'l-kıyâmeti bi-hasenâtin yerâ ennehâ setüncîhi, femâ yezâlü inde zâlike yekùl: İnne li-fülânin kıbeleke muzlimetün, feyukàlu: Ümhù min hasenâtihî, femâ yebkà lehû hasenetün. Ve meselü zâlike kemeselü süfferin, nezelû bi-filâtin mine'l-ard, leyse meahüm hatabun, feteferraka'l-kavmü fa'htatabû li'n-nâr, ve'ndacû mâ erâdû, fekezâlike'z-zünûb.*)

İbn-i Mes'ud RA'dan rivayet edilmiş bu hadis-i şerif. Kısaca hemen geçeceğim.

(*İtteku'l-mezàlime*) "Haksızlıklardan, haksız muamelelerden, işlerden, zulümlerden korkun!" *Mezàlim*, *mazlume*'nin çoğulu. *Mazlume* de, zulmen, haksızca yapılan işler demek.

(*Me'steta'tüm*) "Ne kadar gücünüz yetiyorsa o kadar haksız işlerden kaçının! Zulüm yapmaktan, haksızlık yapmaktan, adaletsizlik yapmaktan o kadar kaçının." Bu da yukarıdaki hadis gibi, başlangıç itibariyle.

Çünkü: (*Feinne'r-racüle yecîü yevme'l-kıyâmeti bi-hasenatin*) "Kıyamet gününde adam hasenatını getirir, veya hasenatıyla gelir. İyilikleriyle, sevaplı işleriyle gelir. (*Yerâ*) Tahmin eder ki, (*ennehâ setüncîhi*) bu hasenatı onu cehennemden kurtaracak, cennete gidecek." Adam kıyamet gününde çok hasenatıyla gelir. "Bu hasenatımla ben kurtulurum. Bu hasenatım beni kurtaracak, cennete gireceğim!' diye tahmin eder.

(*Femâ yezâlü inde zâlike*) Ama başlar hesap; (*yekùl: İnne lifülânin kıbeleke muzlimetün*) 'Senin falancaya yaptığın bir haksızlık var! Falancaya haksızlık etmişsin, onun sende hakkı var!' denilir. Denilir durur böyle. Yâni, haksızlık yapmayın diyor

ya Peygamber Efendimiz. Bu haksızlığı söylerler. (*Fe yukàlu*) Denilir ki: (*Ümhu min hasenâtihî*) 'Silin hasenelerini, sevaplarını!'"

Haksızlık etmişsin bu adama, sende hakkı varmış. Allah-u Teàlâ Hazretleri emir buyuruyor; 'Silin hasenatından!' diyor. Hasenatı gidiyor, çünkü buna hakkı verilince gidiyor, siliniyor. Silinir, silinir, (*Femâ yebkà lehû hasenetün*) "Hiç bir hasenesi kalmaz."

Şimdi ne yapacak? Hasenesi kalmayan insan ne olur? Maalesef cehenneme gider. O kadar hasenatı vardı... Vardı ama, zulümleri de vardı, haksızlıkları da vardı. O zulümlerden dolayı, hasenatı silindi silindi, verildi verildi; verile verile bir şey kalmadı. "Bu neye benzer?" diyor Peygamber Efendimiz, misal veriyor:

(*Ve meselü zâlike*) "Bunun misali şöyledir; (*kemeselü süfferin*) kervan yolcularının durumu gibidir. (*Nezelû bi-felâtin*) Bir uygun yere kervan kondu. Akşam oldu konakladılar. (*Mine'l-ard*) Düz bir yere kondular. (*Leyse meahüm hatabun*) Yakacak odunları yok... (*Feteferraka'l-kavmu fa'htatabû li'n-nâr*) Diyorlar ki:

"—Ateş yakacağız, bir şeyler pişecek, yiyeceğiz. Kervan ahalisi

indiği yerde karnını doyuracak. Odun yok, hadi dağılın bakalım!"

Dağılırlar. Ateş için çalı çırpı toplarlar. Sağdan soldan bulduklarını getirirler. Küçük küçük şeyler, ne ise herkes getirir. (*Ve'ndacû mâ erâdû*) İstediklerini bu ateşte pişirirler. Küçücük küçücük getirdikleri şeylerden ateş olur da, kazan kaynar da, çorba pişer de, yemek yerler. Odun yok, kütük yok, balta ile bölünmüş bir şey yok ama, o küçücük şeylerden ateş olur da, iş görülür de, kazan kaynar da, yemek pişer.

(*Fekezâlike'z-zünûb.*) "Günahlar da böyledir işte... Küçük küçük, küçük küçük ama, birikince, işte böyle yakar, bitirir." diyor Peygamber SAS Efendimiz.

Zulmetmeyeceğiz. Zulmün mânâsı ille bir adamı yere yatırıp, gırtlağına çöküp, bastırmak demek değil... Adam orada karşıda duruyor, sen onun hakkını yedin mi, zulüm oluyor. Hakkını yedin mi, haksızlık yaptın mı, istersen adamın kılına dokunma; yine zulüm oluyor.

Zulüm yapmayacaksın demek, haksızlık yapmayacaksın, adaletsizlik yapmayacaksın demek. Zulüm, adaletin aksi... Zulmetti; adaletsizlik etti demek, adaletle hareket etmedi demek. Bu kadar basit...

Adaletli olacağız. Düşüneceğiz, taşınacağız, ölçeceğiz, biçeceğiz, her yaptığımız işi adaletli yapacağız. İnsaflı, adaletli yapacağız, hakkını vereceğiz. Herkese hakkını vereceğiz.

Allah muvaffak etsin!

El-Fâtiha!

02. 02. 2001 - Brisbane / AVUSTRALYA